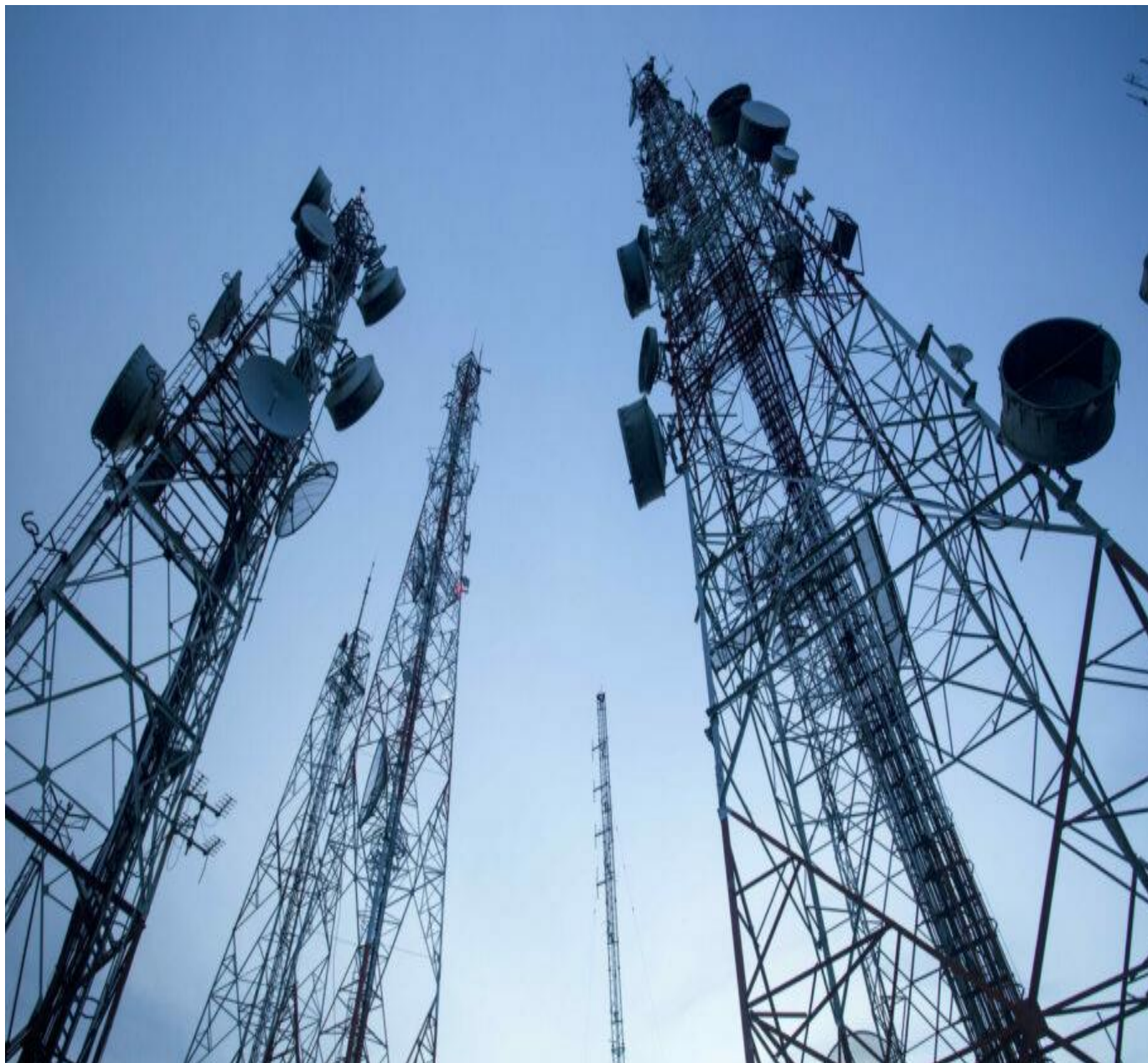

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΑΝ ΣΤΙΣ 31.12.2021 ΚΑΙ 31.12.2022

(περιλαμβανομένων θεμάτων που προέκυψαν κατά το 2023)

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ αρ. ΑΤΗΚ/01/2024

29 Φεβρουαρίου 2024

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΑΤΗΚ/01/2024

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΑΝ ΣΤΙΣ 31.12.2021 ΚΑΙ 31.12.2022
(περιλαμβανομένων θεμάτων που προέκυψαν κατά το 2023)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	Σύνοψη.....	1
2.	Εισαγωγή.....	7
3.	Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία.....	8
3.1	Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή.....	8
3.2	Σκοπός του ελέγχου.....	8
3.3	Ερωτήματα Ελέγχου.....	9
3.4	Μεθοδολογία.....	9
3.4.1	Πρότυπα ελέγχου.....	9
3.4.2	Ελεγκτική προσέγγιση.....	11
3.5	Κριτήρια ελέγχου.....	11
4.	Σύνοψη αποτελεσμάτων των ετών 2021 και 2022.....	13
4.1	Κερδοφορία για τα έτη 2013 έως 2026.....	13
4.2	Οικονομικά αποτελέσματα των ετών 2021 και 2022 και υλοποίηση Προϋπολογισμού.....	14
4.3	Εισπρακτέα ποσά και υποχρεώσεις.....	17
4.4	Δαπάνες προσωπικού.....	18
4.4.1	Μόνιμο προσωπικό που υπηρετεί στην ΑΤΗΚ.....	18
4.4.2	Έκτακτο προσωπικό που υπηρετεί στην ΑΤΗΚ.....	18
4.4.3	Ωρομίσθιο προσωπικό.....	19
4.4.4	Ωφελήματα προσωπικού.....	19
4.5	Κατανομή Ταμειακών Διαθεσίμων.....	20
4.5.1	Πολιτική Διαχείρισης των Ταμειακών Διαθεσίμων.....	20
4.5.2	Επενδύσεις σε Αμοιβαία Κεφάλαια.....	23
5.	Ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις.....	25
6.	Επιστολή προς τη Διοίκηση.....	26
7.	Ευρήματα και συστάσεις Ελεγκτικής Υπηρεσίας.....	29
7.1	Προϋπολογισμός.....	29
7.1.1.	Προϋπολογισμός για το έτος 2021.....	29
7.1.2	Προϋπολογισμός για το έτος 2022.....	33
7.2	Προσωπικό.....	36
7.2.1	Προσωπικό – Γενικά.....	36
7.2.2	Ωφελήματα προσωπικού.....	36
7.2.3	Επιδόματα.....	41
7.2.4	Καταβολή αποζημίωσης για μη χορηγηθείσα ετήσια άδεια σε αφυπηρετησάντες ή αποχωρήσαντες υπαλλήλους.....	49
7.2.5	Ανανέωση Συλλογικών Συμβάσεων και μετεξέλιξη προσωπικού της ΑΤΗΚ.....	51
7.2.6	Μη καταρτισμός Σχεδίων Υπηρεσίας στην ΑΤΗΚ.....	58
7.3	Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης 2023 (ΣΕΑ2023).....	61
7.4	Θεσμός αποποίησης του δικαιώματος προαγωγής.....	70
7.5	Διορισμοί και όροι απασχόλησης του Ανώτατου και Ανώτερου προσωπικού της Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης της ΑΤΗΚ.....	75

7.5.1	Δρομολογούμενες ενέργειες για ανανέωση του συμβολαίου του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή της ΑΤΗΚ με αυξημένες απολαβές και άλλα οφέλη	75
7.5.2	Στοχοθέτηση, στοχομέτρηση και αμοιβή με βάση την απόδοση του Ανώτατου και Ανώτερου προσωπικού της Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης.....	87
7.5.3	Διαδικασία πλήρωσης θέσεων Ανώτερων Διευθυντών	92
7.6	Εργοδότηση πρώην Ανώτερου Διευθυντή της ΑΤΗΚ ως Συμβούλου μετά την αφυπηρέτησή του	95
7.7	Καταστάσεις που ενδέχεται να θεωρηθούν ότι οδηγούν σε σύγκρουση συμφερόντων.....	98
7.7.1	Επαγγελματική δραστηριότητα Προέδρου του ΔΣ της Αρχής	99
7.7.2	Επαγγελματική σχέση του Προέδρου και Μέλους του ΔΣ της Αρχής.....	100
7.8	Επενδύσεις – Έργα υπό εξέλιξη στην ΑΤΗΚ	101
7.8.1	Εισαγωγή	101
7.8.2	Συμμετοχή της ΑΤΗΚ σε εταιρικό σχήμα, που θα αναπτύξει το διεθνές υποθαλάσσιο καλώδιο EMC.....	103
7.8.3	Ενεργειακή ανεξαρτητοποίησή της ΑΤΗΚ και είσοδος της στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού	105
7.8.4	Δημιουργία Νέου Κέντρου Δεδομένων (Data Center) στην Κύπρο.....	114
7.9	Κατασκευή νέου υποθαλάσσιου καλωδιακού συστήματος με τον Λίβανο (CADMOS-2).....	121
7.10	Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	122
7.10.1	Γενικά	122
7.10.2	Εμπορικά Εισπρακτέα	122
7.10.3	Χειρισμός επισφαλών χρεωστών.....	131
7.10.4	Αδυναμίες λογιστικού συστήματος που προέκυψαν από τον έλεγχο των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων	134
7.11	Υπηρεσία Cytavision	134
7.11.1	Οικονομικά αποτελέσματα	134
7.11.2	Τηλεοπτικά δικαιώματα κυπριακών σωματείων για την περίοδο 2019-2025.....	136
7.12	Διαχείριση Τηλεπικοινωνιακού Τερματικού Εξοπλισμού (ΤΤΕ).....	150
7.13	Διαφημίσεις και έξοδα προώθησης.....	152
7.14	Ενοίκια και μισθώσεις περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης.....	159
7.14.1	Γραφεία Εξυπηρέτησης Πελατών (Καταστήματα Cytashop)	159
7.14.2	Ενοίκια χώρων στάθμευσης.....	166
7.14.3	Άδειες χρήσης Σταθμών Βάσεων Κινητής Τηλεφωνίας (ΣΒΚΤ)	167
8	Γενικά συμπεράσματα	173
9	Γενικές συστάσεις	174

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1 - Ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31.12.2021

Παράρτημα 2 – Ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31.12.2022

Παράρτημα 3 - Αξιολόγηση στόχων ΑΕΔ

Παράρτημα 4 – Στοχοθέτηση και στοχομέτρηση ΑΕΔ για το έτος 2023

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΑΔ	Ανώτερος Διευθυντής
ΑΕΔ	Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής
ΑΗΚ	Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου
Αρχή, ΑΤΗΚ	Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου
ΒτΑ	Βουλή των Αντιπροσώπων
ΓΔ	Γενικός Διευθυντής
ΓεΣΥ	Γενικό Σχέδιο Υγείας
ΔΣ	Διοικητικό Συμβούλιο
ΚΟΠ	Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου
ΜΜΕ	Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
ΝΠΔΔ	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
ΡΙΚ	Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου
ΣΓΔ	Συμβούλιο Γενικής Διεύθυνσης
ΣΕΑ	Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης
ΣΟ	Συνδικαλιστικές Οργανώσεις
ΣΣΕ	Συλλογική Σύμβαση Εργασίας
ΣΤΙΠ	Συμπληρωματικό Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης
ΤΔΔ&Π	Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού
ΤΤΕ	Τηλεπικοινωνιακός Τερματικός Εξοπλισμός
ΥΜΕΕ	Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
ΥΟ	Υπουργείο Οικονομικών
ΥΣ	Υπουργικό Συμβούλιο
ΩΚΠ	Ωρομίσθιο Κυβερνητικό Προσωπικό
EMC	East Med Corridor
ERP	Σύστημα Διαχείρισης Επιχειρησιακών Πόρων

Ευθύνη Ελεγκτικής Υπηρεσίας και διαφύλαξη της ανεξαρτησίας της

Οι Ειδικές Εκθέσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτή διενεργεί επί των πολιτικών (policies) και προγραμμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας ή άλλων ελεγχόμενων οργανισμών ή επί θεμάτων που αφορούν στον Προϋπολογισμό τους ή συγκεκριμένους τομείς αυτού, ή τα αποτελέσματα ελέγχων ιδιωτών ελεγκτών στους οποίους η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει αναθέσει τον έλεγχο λογαριασμών οποιουδήποτε ελεγχόμενου υπ' αυτής οργανισμού, δυνάμει του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.113(Ι)/2002). Η Ελεγκτική Υπηρεσία επιλέγει και σχεδιάζει τις εν λόγω ελεγκτικές δραστηριότητες κατά τρόπον ώστε αυτές να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του δημόσιου συμφέροντος.

Η εκ μέρους της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παράθεση ευρημάτων ελέγχου γίνεται στη βάση όσων στοιχείων έχουν τεθεί ενώπιόν της.

Εκτός αν τούτο δηλωθεί ρητά, η μη παράθεση ευρημάτων επί ορισμένων πτυχών ή θεμάτων που αφορούν στο αντικείμενο του ελέγχου, δεν συνιστά διαβεβαίωση, ούτε και υποδηλοί ότι αυτά είναι απαλλαγμένα αδυναμιών ή σφαλμάτων ή αποκλίσεων από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, αφού ο εξωτερικός ελεγκτής δεν αναμένεται ότι μπορεί να εντοπίζει κάθε αδυναμία ή σφάλμα ή απόκλιση από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Οι συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αποτελούν εισηγήσεις για τον τρόπο χειρισμού των παρατηρήσεων και ευρημάτων του ελέγχου. Σε καμία περίπτωση δεν δύναται να εκληφθεί ότι οι συστάσεις αυτές επηρεάζουν την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας, ως εξωτερικού ελεγκτή ή ότι συνεπάγονται συμμετοχή της Υπηρεσίας στη λήψη οποιασδήποτε σχετικής απόφασης από τη διοίκηση της ελεγχόμενης οντότητας, η οποία εξακολουθεί να φέρει αποκλειστικά την ευθύνη για την ορθή και νόμιμη λήψη απόφασης, ως προς τον τρόπο χειρισμού των ευρημάτων ελέγχου και συστάσεων.

Ουδεμία πρόνοια στην παρούσα Έκθεση σημαίνει ή θα πρέπει να εκληφθεί, ότι με αυτή διατυπώνεται κατηγορία εναντίον οποιουδήποτε προσώπου για εκ προθέσεως κατάχρηση εξουσίας ή για τη διάπραξη ποινικών ή άλλων αδικημάτων. Αυτά, αν υπάρχουν, θα πρέπει να διερευνηθούν από τις αρμόδιες αρχές, μόνο δε τα αρμόδια δικαστήρια μπορούν να κρίνουν κάποιο πρόσωπο ως ένοχο οποιουδήποτε αδικήματος. Τονίζεται, επίσης, ότι οι συστάσεις και τα ευρήματα της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αφορούν στους ελεγχόμενους φορείς και οποιαδήποτε αναφορά σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ουδόλως εξυπακούει ότι αυτά έχουν προβεί κατ' ανάγκη σε οτιδήποτε μεμπτό, αφού κάτι τέτοιο εκφεύγει του πεδίου ελέγχου της παρούσας Έκθεσης.

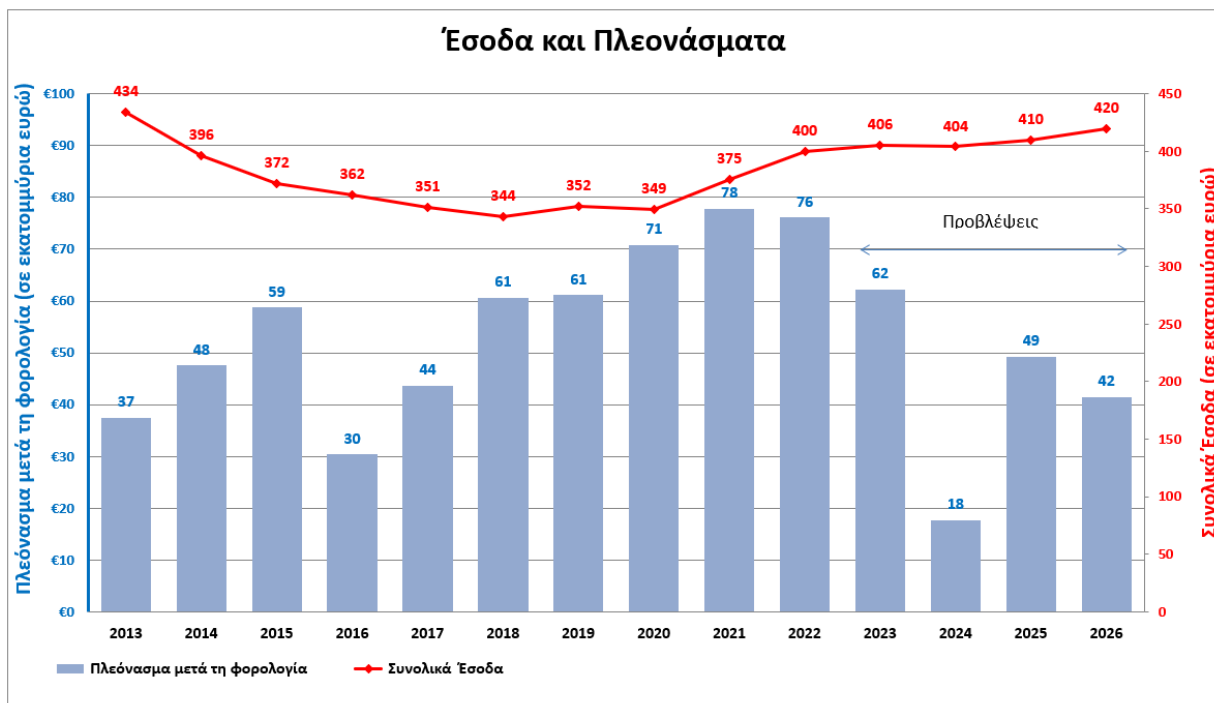
1. Σύνοψη

Στο πλαίσιο των προνοιών του άρθρου 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας και του άρθρου 81 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(I)/2014), η Ελεγκτική Υπηρεσία διεξήγαγε έλεγχο συμμόρφωσης στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ) για τα έτη 2021 και 2022 σε συγκεκριμένες περιοχές και δράσεις που επιλέγηκαν στη βάση συγκεκριμένης μεθοδολογίας, με σκοπό να διαπιστωθεί κατά πόσο οι ενέργειες της Αρχής συνάδουν με τη νομοθεσία και τους Κανονισμούς που τη διέπουν και ότι πληρούνται οι αρχές της διαφάνειας, λογοδοσίας και χρηστής διακυβέρνησης. Επιπρόσθετα η Υπηρεσία μας προέβη σε διερεύνηση καταγγελιών καθώς και άλλων θεμάτων που προέκυψαν κατά το 2023.

Ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων της ΑΤΗΚ για τα έτη που έληξαν στις 31.12.2021 και 31.12.2022 διενεργήθηκε από ιδιώτες ελεγκτές που διόρισε η Αρχή.

Τα σημαντικότερα ευρήματα και συστάσεις που προέκυψαν από τον έλεγχο που διεξήγαγε η Υπηρεσία μας αναφέρονται συνοπτικά πιο κάτω:

- ◆ Η ΑΤΗΚ παραμένει επικερδής επιχείρηση. Παραταύτα, **διαπιστώνουμε προσπάθεια της Διοίκησης και της Διεύθυνσης της Αρχής για εξωραϊσμό της εικόνας της και απόκρυψη σοβαρών προβλημάτων που δημιουργούν κινδύνους για τη μελλοντική πορεία της.** Ήδη, οι προβλέψεις της ίδιας της Αρχής για την τριετία 2024-2026 δεικνύουν στασιμότητα στην ανάπτυξη και αναστροφή στην αύξηση της κερδοφορίας των τελευταίων ετών.

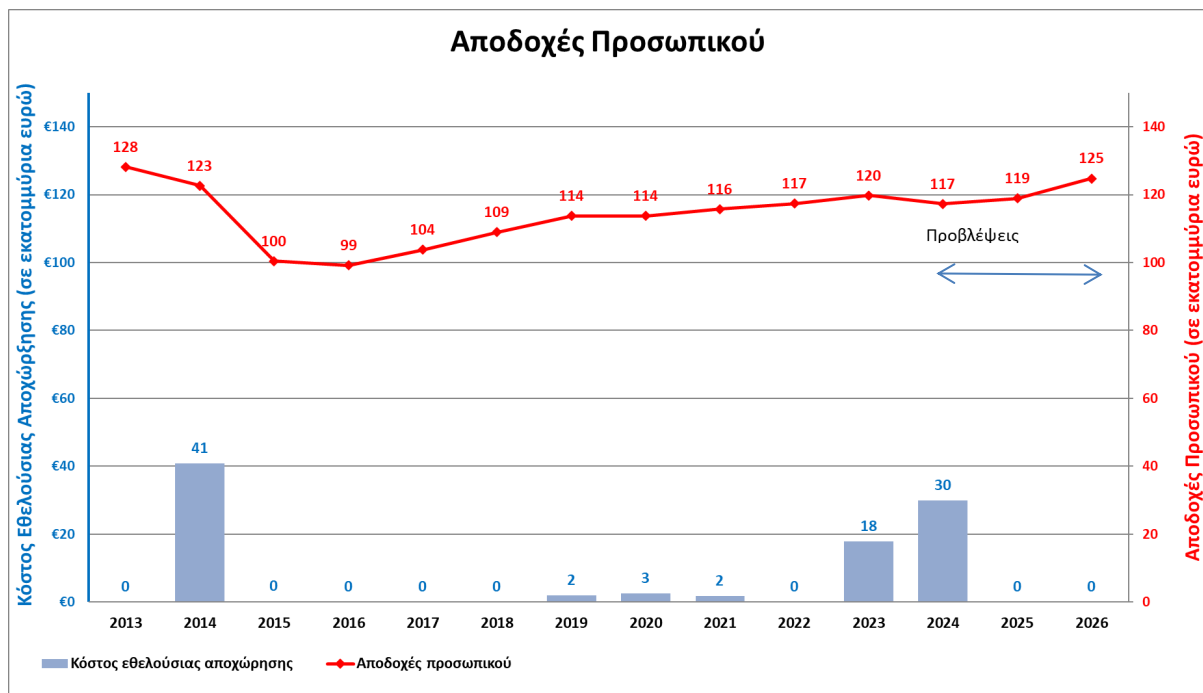
- ◆ Η ΑΤΗΚ εξακολουθεί να διατηρεί Συμπληρωματικό Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης (ΣΤΙΠ) μετά την εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Υγείας (ΓεΣΥ) το οποίο Ταμείο καλύπτει όλους τους μηνιαίους υπαλλήλους, τους συνταξιούχους της Αρχής και τους εξαρτώμενους και καλύπτει υπηρεσίες και βαθμό κάλυψης που παρείχε η Αρχή πριν την εφαρμογή του ΓεΣΥ και που δεν καλύπτονται από το ΓεΣΥ.

Η Υπηρεσία μας, έχοντας υπόψη ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων (ΒτΑ), κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου για το έτος 2023, είχε εκφράσει την πολιτική θέση ότι θα πρέπει να τερματιστούν στους ημικρατικούς οργανισμούς δαπάνες για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη πέραν αυτών για το ΓεΣΥ, υιοθετεί την υπόδειξη της ΒτΑ και εισηγήθηκε όπως τερματιστεί η παροχή από την Αρχή όλων των ωφελημάτων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης πέραν αυτών που καλύπτει το ΓεΣΥ.

- ◆ Το κατ' αποκοπή επίδομα οδοιπορικών και το επίδομα παραστάσεως που καταβάλλεται στο ανώτερο προσωπικό της Αρχής, συγκρινόμενα με τα ισχύοντα στο Δημόσιο Τομέα, εξακολουθούν να είναι μεγαλύτερα.
- ◆ Στο προσωπικό της Αρχής παραχωρούνται τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες όπως δωρεάν ή με έκπτωση πακέτο τηλεφωνίας, υπηρεσίες διαδικτύου και CytaVision Value Pack, ενώ στο ανώτερο προσωπικό καλύπτονται επιπρόσθετα οι μηνιαίες κλήσεις σταθερής και κινητής τηλεφωνίας μέχρι συγκεκριμένο ποσό. Επίσης παρέχεται κάθε δύο χρόνια δικαίωμα έκδοσης κουπονιού για αγορά κινητής συσκευής ή υπολογιστή ταμπλέτα τα οποία δεν έχουν ημερομηνία λήξης.
- ◆ Η δαπάνη για υπερωριακή απασχόληση των μηνιαίων υπαλλήλων παρουσιάζεται ιδιαίτερα αυξημένη.
- ◆ Με την υπογραφή της συμφωνίας για ανανέωση της Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (ΣΣΕ) Ωρομίσθιου Προσωπικού για τα έτη 2019 έως 2021 όλο το ωρομίσθιο προσωπικό που εντάσσεται στο Τακτικό Ωρομίσθιο Προσωπικό μετατρέπεται σε Αορίστου Χρόνου και έχει επιλογή να ενταχθεί στο νέο Επαγγελματικό Σχέδιο Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων. **Επισημάναμε την τεράστια δημοσιονομική επίπτωση που ενδεχομένως να επιφέρουν οι πιο πάνω χειρισμοί, λόγω της επίπτωσης από πιθανή εφαρμογή σε ανάλογες περιπτώσεις χιλιάδων υπαλλήλων στο κεντρικό κράτος.**
- ◆ Το 2023 εγκρίθηκε νέο Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης (ΣΕΑ2023), τρίτο στη σειρά από το 2014 που εισήχθη ο θεσμός της εθελούσιας αφυπηρέτησης, το οποίο λόγω του αυξημένου ποσοστού αποζημίωσης που προέβλεπε συγκριτικά με τα προηγούμενα ΣΕΑ και του μεγαλύτερου μέγιστου ποσού αποζημίωσης (μέχρι €180.000), ήταν αρκετά ελκυστικό ώστε να παρατηρηθεί αύξηση στον αριθμό υπαλλήλων που αιτήθηκαν πρόωρη αποχώρηση (345 υπάλληλοι υπέγραψαν αμετάκλητες δηλώσεις για αποχώρηση) και να δημιουργηθούν σοβαρά λειτουργικά προβλήματα στον Οργανισμό. Κατά τη λήψη της απόφασης για προώθηση του ΣΕΑ2023 δεν είχε ολοκληρωθεί η μελέτη, που ανατέθηκε σε αναλογιστικό οίκο, για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του προηγούμενου Σχεδίου ΣΕΑ2019, ώστε να ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματά της.
- ◆ Η Αρχή υπέγραψε Σημείωμα Συναντίληψης με τις Συνδικαλιστικές Οργανώσεις για την Μετεξέλιξη του Προσωπικού της με το οποίο αποφασίστηκε κατ' αρχήν συμφωνία για αναβάθμιση του ωρομίσθιου προσωπικού σε Μηνιαίο Προσωπικό Ιδιωτικού Δικαίου με πρόσθετα ωφελήματα και δημιουργία Νέας Κατηγορίας Μηνιαίου Προσωπικού Δημοσίου Δικαίου. Επισημάναμε ότι, οι αποφάσεις της ΑΤΗΚ για τη μετεξέλιξη του προσωπικού, και οι

σχετικές συμφωνίες με τις Συντεχνίες, λήφθηκαν αποσπασματικά, χωρίς να έχει οριστικοποιηθεί/εγκριθεί ολοκληρωμένο πλαίσιο μετεξέλιξης του προσωπικού, με ενδεχόμενη αύξηση του εργατικού κόστους της Αρχής, και πιθανή ανατροπή ή περιορισμό των στοχευμένων αποτελεσμάτων του εγκριθέντος, για το μόνιμο προσωπικό ΣΕΑ2023. **Εν κατακλείδι επισημαίναμε ότι δίδεται η εικόνα πως εκατοντάδες υπάλληλοι αποχωρούν με «χρυσά» πακέτα εθελούσιας αποχώρησης και αντικαθίστανται από υφιστάμενο προσωπικό με τα ίδια ωφελήματα ή/και με προσωπικό άλλων κατηγοριών το οποίο αναβαθμίζεται ώστε να λαμβάνει παρόμοια ωφελήματα.**

Στο πιο κάτω γράφημα φαίνεται το ύψος των αποδοχών προσωπικού (για την περίοδο 2024-2026 στη βάση προβλέψεων της ΑΤΗΚ), στο οποίο θα πρέπει να προστεθεί το κόστος των σχεδίων εθελούσιας αποχώρησης. **Είναι εμφανές ότι η δαπάνη της τάξης των €48εκ. για το σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης θα καταλήξει στις τσέπες των υπαλλήλων που αποχωρούν ως πρόσθετα ωφελήματα, χωρίς πραγματικό όφελος για την Αρχή, σε αντίθεση με το αντίστοιχο σχέδιο του 2014.**

- ◆ Η προσπάθεια της Αρχής να καταργήσει τον θεσμό αποποίησης προαγωγής δεν τελεσφόρησε, αφού τελικά συμφωνήθηκε να καταργηθεί μόνο για το προσωπικό που θα προσληφθεί στην ΑΤΗΚ από την 1.1.2024 και εντεύθεν ενώ περαιτέρω συναίνεσε σε ακόμη πιο ευνοϊκή μεταχείριση του υφιστάμενου προσωπικού για το οποίο ο θεσμός θα εξακολουθεί να ισχύει, καταβάλλοντας πρόσθετες προσαυξήσεις ετήσια αντί ανά διετία. Δόθηκε μάλιστα τελικά εφάπαξ πρόσθετη αποζημίωση για όσους είχαν αποποιηθεί προαγωγή, και των οποίων είχαν επηρεαστεί οι πρόσθετες προσαυξήσεις κατά την περίοδο παγοποίησης προσαυξήσεων 2012-2016 και αιτήθηκαν αποχώρηση με το ΣΕΑ2023, που υπολογίστηκε να κυμαίνεται από €5.285 μέχρι €15.000 για κάθε υπάλληλο.

- ◆ **Δρομολογήθηκαν ενέργειες από την ΑΤΗΚ για ανανέωση του συμβολαίου του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή (ΑΕΔ) με πολύ αυξημένες απολαβές και άλλα οφέλη.** Υποδείξαμε ότι για τον ΑΕΔ της ΑΤΗΚ τέθηκαν οικονομικοί στόχοι που ήταν συνάρτηση με προϋπολογισθέντα ποσά αντί της χρήσης αξιόπιστων δεικτών απόδοσης, όπως για παράδειγμα η βελτίωση σε σχέση με τα πραγματικά αποτελέσματα προηγούμενων ετών. Το ΔΣ της ΑΤΗΚ, έχοντας ανά χείρας τον βαθμό επίτευξης των στόχων που τέθηκαν, έκρινε το έργο που επιτέλεσε ο ΑΕΔ ως εξαιρετικό, το οποίο αποτέλεσε τη βάση για υποβολή εισήγησης προς το Υπουργικό Συμβούλιο (ΥΣ) για ανανέωση της σύμβασης εργοδότησης του με συμπερίληψη σημαντικού φιλοδωρήματος (bonus). Τελικά το ΥΣ ανανέωσε το Συμβόλαιο με τους ίδιους όρους.
- ◆ Εκφράσαμε αμφιβολίες κατά πόσο η τροποποίηση του Νόμου Ν.115/90 που έγινε το 2022, με την οποία επιτρέπεται η ανανέωση των συμβάσεων εργοδότησης των Γενικών Διευθυντών (ΓΔ) ημικρατικών οργανισμών, έχει αναδρομική ισχύ και νομιμοποιεί την ανανέωση των συμβάσεων των υπηρετούντων ΓΔ. Εάν έχει αναδρομική ισχύ, τότε ενδεχομένως να παραβιάζονται οι αρχές ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας αφού, κατά την προκήρυξη των θέσεων των υφιστάμενων ΓΔ, οι όροι προέβλεπαν μία μόνο θητεία χωρίς δυνατότητα ανανέωσης, και αυτό είχαν υπόψη τους οι (τότε) ενδιαφερόμενοι.
- ◆ **Στον Προϋπολογισμό της ΑΤΗΚ για το έτος που έληξε στις 31.12.2023 περιλήφθηκε πρόνοια στο κονδύλι «Αμοιβές και Κίνητρα» ύψους €90.000, η οποία σύμφωνα με το επεξηγηματικό υπόμνημα αφορά ποσό που θα διδόταν ως φιλοδώρημα (bonus) στους Ανώτερους Διευθυντές.** Θέση της Υπηρεσίας μας είναι ότι η εισαγωγή κινήτρων για τον ΑΕΔ και το ανώτερο προσωπικό δεν αφορά μόνο την ΑΤΗΚ, αλλά ευρύτερα την Κυβέρνηση, η οποία θα πρέπει να μελετήσει σφαιρικά το θέμα και να ενεργήσει στη βάση διεθνών βέλτιστων πρακτικών.
- ◆ **Η επαγγελματική δραστηριοποίηση του τέως Προέδρου του ΔΣ της Αρχής, μέσω της ιδιότητας του Διευθυντή σε εταιρεία με δραστηριότητα και σε επενδυτικά ταμεία, δημιούργησε καταστάσεις που ενδέχεται να θεωρηθούν ότι οδηγούσε σε σύγκρουση συμφερόντων.** Επίσης, η επαγγελματική σχέση μεταξύ του τέως Προέδρου και ενός Μέλους του ΔΣ της Αρχής σε δικηγορική εταιρεία όπου, ο μεν Πρόεδρος κατέχει το 33% του μετοχικού κεφαλαίου και το Μέλος είναι υπάλληλος, μπορεί να θεωρηθεί ως στενή επαγγελματική σχέση η οποία εκλαμβάνεται ως ικανή να επηρεάσει την ανεξάρτητη βούληση του Μέλους.
- ◆ Η ΑΤΗΚ αποφάσισε να συμμετάσχει σε εταιρικό σχήμα που θα ανέπτυξε το **διεθνές υποθαλάσσιο καλώδιο EMC**. Στο ίδιο εταιρικό σχήμα συμμετέχει νεοσυσταθείσα εταιρεία, της οποίας Διευθυντής/Μέτοχος είναι άτομο με πολιτικές διασυνδέσεις, και η οποία απέκτησε μετοχές με την καταβολή δυσανάλογα μικρού ποσού. Ουσιαστικά, το πρόσωπο αυτό θα λάμβανε «δώρο» ύψους γύρω στα €50 εκ. επειδή δήθεν είχε την ιδέα να προωθήσει το συγκεκριμένο έργο. Σημειώνουμε πως δεν πρόκειται για μία επιστημονική εφεύρεση τα πνευματικά δικαιώματα της οποίας έχουν αξία και πωλούνται. Πρόκειται για ένα καλώδιο με υφιστάμενη τεχνολογία, πρόκειται δηλαδή για μία συνηθισμένη επένδυση. Επισημάναμε,

επίσης, ότι επρόκειτο για μια σχετικά υψηλού ρίσκου τεράστια επένδυση (ύψους της τάξης του \$1 δις), στην οποία η ΑΤΗΚ, όχι με σωφροσύνη, έσπευσε να εμπλακεί χωρίς δέουσα μελέτη και αξιολόγηση. Μετά την έναρξη του ελέγχου μας και αφού διαβιβάσαμε σχετική επιστολή στο ΥΣ, η ΑΤΗΚ αποσύρθηκε από την εν λόγω επένδυση.

- ◆ Η ΑΤΗΚ αποφάσισε την **είσοδό της στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού (Cyta Power)**. Επισημάναμε ότι:
 - Η απόφαση αυτή συγκρούεται με τη νομοθεσία της ΑΤΗΚ που της επιτρέπει δραστηριοποίηση μόνο στον τομέα των τηλεπικοινωνιών.
 - Η ΑΤΗΚ θα συνεργαστεί με ιδιώτες επενδυτές και θα ενεργεί ουσιαστικά ως ανταγωνιστής της ΑΗΚ.
 - Με βάση το Βασικό Επιχειρησιακό Σχέδιο απαιτούνται σωρευτικά δαπάνες €98 εκ. Φαίνεται ότι η πληροφόρηση που δόθηκε στο ΥΣ από το Υπουργείο Οικονομικών (ΥΟ) ή/και την ΑΤΗΚ ήταν ελλιπής αφού ουσιαστικά η επένδυση παρουσιάστηκε ως έργο ενεργειακής κάλυψης των ιδίων αναγκών της ΑΤΗΚ. Ούτε και στον Προϋπολογισμό που είχε τεθεί ενώπιον της ΒτΑ και ψηφίστηκε σε νόμο δεν επεξηγήθηκε ότι πρόκειται για είσοδο στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού.
- ◆ Ως προς την επιλογή στρατηγικού συνεργάτη για τη δημιουργία **νέου κέντρου δεδομένων (Data Center)** στην Κύπρο, επισημάναμε τα ακόλουθα:
 - Το ΔΣ της ΑΤΗΚ, ενώ αρχικά αποφάσισε ότι τα κριτήρια επιλογής του στρατηγικού συνεργάτη πρέπει να καθοριστούν με σαφήνεια και διαφάνεια, εντούτοις οι μετέπειτα ενέργειες/αποφάσεις του καταδεικνύουν το εντελώς αντίθετο. Η απόφαση για συμπερίληψη συγκεκριμένης αλλοδαπής εταιρείας στη Φάση Γ του έργου, ενώ δεν περιλαμβανόταν στις 39 εταιρείες που εξετάστηκαν στη Φάση Α από τους συμβούλους, με την αιτιολογία ότι προσέγγισε την Αρχή, είναι κατά την άποψη μας απολύτως ατεκμηρίωτη και αδιαφανής.
 - Τον Φεβρουάριο του 2023, κατ' εντολή της Εταιρείας 6, ετοιμάστηκε από τον συμβουλευτικό οίκο Β μελέτη βιωσιμότητας αναφορικά με το έργο. Με αυτό τον τρόπο, ξαφνικά και αδιαφανώς η Εταιρεία 6 εμφανίζεται ως δυνητικός συνεργάτης της ΑΤΗΚ. Στην εισαγωγή της μελέτης αναφέρεται ότι το έργο προγραμματίζεται να αναπτυχθεί από την Εταιρεία 6 μαζί με την ΑΤΗΚ και την Εταιρεία 4. Δηλαδή, μια εταιρεία, αυτόκλητα ετοίμασε μελέτη βιωσιμότητας με την ίδια να αυτοπροσδιορίζεται ως συνεργάτης της ΑΤΗΚ, την υπέβαλε στην ΑΤΗΚ και αυτή άρχισε να την εξετάζει και να χρησιμοποιεί τη μελέτη βιωσιμότητας που ετοιμάστηκε κατ' εντολή της εταιρείας. Η ΑΤΗΚ ανέφερε ότι η πρόθεση/πρόταση της εταιρείας δεν έγινε αποδεκτή από τη ΑΤΗΚ. Παραμένει ωστόσο γεγονός ότι, μέχρι την έναρξη διερεύνησης του θέματος από την Υπηρεσία μας, η ΑΤΗΚ συνομιλούσε με την εταιρεία αυτή για το ενδεχόμενο συνεργασίας τους και χρησιμοποίησε μελέτη βιωσιμότητας που είχε ετοιμαστεί κατ' εντολή της εταιρείας.
- ◆ Αναφορικά με την κατασκευή νέου υποθαλάσσιου καλωδιακού συστήματος με τον Λίβανο (CADMOS-2) επισημάναμε ότι η ΑΤΗΚ, κατά τη λήψη της απόφασης, δεν διασφάλισε πλήρως

τα συμφέροντα της, αφού παρόλο που θα χρηματοδοτήσει 100% της κεφαλαιουχικής δαπάνης του CADMOS-2, ωστόσο μόνο το 50% του συστήματος CADMOS-2 θα ανήκει στην ΑΤΗΚ.

- ◆ Σχετικά με τη Συμφωνία παραχώρησης δικαιωμάτων τηλεοπτικής μετάδοσης μεταξύ της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ) και της ΑΤΗΚ αναφέραμε ότι, κατά τις ανανεώσεις της Συμφωνίας για τις περιόδους από 2019 μέχρι 2022 και 2022 μέχρι 2025, προστέθηκε όρος για ανάθεση στην ΚΟΠ της παραγωγής του σήματος των αγώνων των ομάδων που περιλαμβάνονται στο πακέτο της ΚΟΠ, χωρίς η ΑΤΗΚ να προβεί σε τεχνοοικονομική μελέτη για το κατά πόσον ήταν οικονομικά συμφέρουσα η ενέργεια της αυτή.
- ◆ Στις οικονομικές καταστάσεις της ΑΤΗΚ περιλαμβάνονται προκαταβολές για αθλητικό περιεχόμενο ύψους €15,2 εκ. στις 31.12.2022 και €10,9 εκ. στις 31.12.2021. Λαμβανομένων υπόψη του σημαντικού ετεροχρονισμού της προκαταβολής σε σχέση με τη χρονική στιγμή που η ΑΤΗΚ θα αποκομίσει όφελος από τα τηλεοπτικά δικαιώματα και των σοβαρών κινδύνων που ελλοχεύουν, θεωρήσαμε ότι κακώς η ΑΤΗΚ δεν έχει περιλάβει στις συμφωνίες κατάλληλες δικλείδες για διασφάλιση των δικαιωμάτων της.
- ◆ Διαπιστώσαμε ότι για την αγορά ξένου περιεχομένου μέσω αντιπροσώπου, καταβλήθηκαν το 2021 και 2022 τα ποσά των €547.333 και €697.250, αντίστοιχα, σε τέσσερις εταιρείες οι οποίες ανήκουν στον Πρόεδρο της ΚΟΠ.
- ◆ Διαπιστώσαμε ότι η ΑΤΗΚ αγοράζει υπηρεσίες από τηλεοπτικό παραγωγό/σκηνοθέτη και από αθλητικογράφους με απευθείας αναθέσεις.
- ◆ Η μεγαλύτερη δαπάνη για προβολή διαφημιστικών εκστρατειών αφορά σε εκστρατείες μέσω τηλεόρασης, οι οποίες παρουσιάζουν μείωση το 2022 συγκριτικά με το 2021, ενώ αύξηση παρατηρείται στις διαφημιστικές εκστρατείες μέσω ραδιοφώνου και ιστοσελίδων. Η ΑΤΗΚ εξέφρασε τη θέση ότι δεν υπάρχει αξιόπιστος τρόπος μέτρησης της επισκεψιμότητας των ιστοσελίδων για να διαφανεί η αποτελεσματικότητα των εκστρατειών.
- ◆ Η δαπάνη για χορηγίες ανήλθε σε €717.559 το 2021 και €694.887 το 2022. Το μεγαλύτερο μέρος της δαπάνης αφορούσε στη χορηγία της ΑΤΗΚ προς την ΚΟΠ (€475.000 ανά έτος), ως Χορηγός του Παγκύπριου Πρωταθλήματος Α΄ Κατηγορίας.
- ◆ Τα ενοίκια ανά τ.μ. συγκεκριμένων Καταστημάτων Cytashop θεωρούνται υψηλά συγκριτικά με άλλα ενοικιαζόμενα υποστατικά με παρόμοιο εμβαδό εντός της ίδιας περιοχής ή/και αν ληφθεί υπόψη η μακροχρόνια ενοικίαση τους.
- ◆ Αναφορικά με τις εργασίες αναβάθμισης/μεταρρύθμισης τεσσάρων ενοικιαζόμενων Καταστημάτων σε παγκύπρια βάση διαπιστώσαμε ότι δεν είχε γίνει ανάλυση κόστους-οφέλους. Επισημάναμε, επίσης ότι μέρος των πρόσθετων εξόδων τα οποία αφορούσαν σε συντήρηση ή/και ανανέωση των κτηριακών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού θα έπρεπε να επωμισθεί και ο ιδιοκτήτης του κτηρίου.
- ◆ Διαπιστώσαμε ότι Καταστήματα και Σταθμοί Βάσης Κινητής Τηλεφωνίας δεν συμμορφώνονται με την πολεοδομική και οικοδομική νομοθεσία.

2. Εισαγωγή

Η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Αρχή/ΑΤΗΚ) ιδρύθηκε με βάση τον περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμο (ΚΕΦ. 302), ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ).

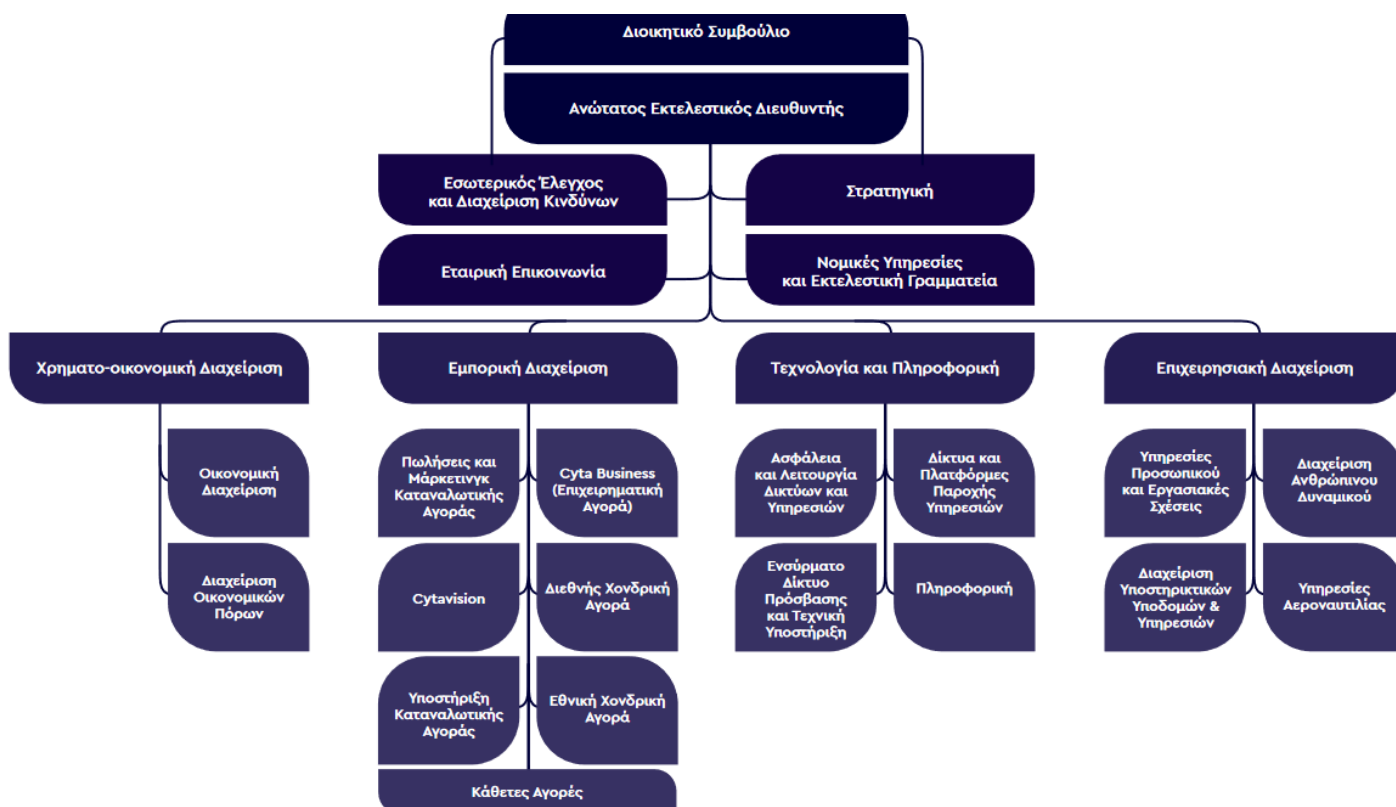
Διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ), που αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και επτά μέλη, οι οποίοι διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο (ΥΣ). Ανώτατο εκτελεστικό όργανο της Αρχής είναι ο Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής (ΑΕΔ).

Η κύρια δραστηριότητα της Αρχής είναι η παροχή, συντήρηση και ανάπτυξη πλήρους τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας, τόσο στο εσωτερικό όσο και διεθνώς.

Η ΑΤΗΚ στις 31.12.2022 είχε μία θυγατρική εταιρεία (Digimed Communications Ltd) της οποίας κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου και έξι θυγατρικές εταιρείες μέσω της εταιρείας αυτής, οι οποίες δραστηριοποιούνταν στην Κύπρο και το εξωτερικό, μία εκ των οποίων δεν έχει ακόμη ενεργοποιηθεί. Κατά το 2023 ιδρύθηκε και έβδομη.

Σύμφωνα με το άρθρο 9Α του Νόμου ΚΕΦ.302, ο Υπουργός Οικονομικών δύναται να εκδίδει προς την Αρχή οδηγίες γενικής φύσεως αναφορικά με τις δραστηριότητές της και η Αρχή οφείλει να παρέχει στον Υπουργό Οικονομικών, κατόπιν αίτησής του, εκθέσεις, λογαριασμούς και λοιπές πληροφορίες, που σχετίζονται με την ιδιοκτησία και τις δραστηριότητες της και να παρέχει στον Υπουργό κάθε ευκολία για έλεγχο των πληροφοριών αυτών.

Η ΑΤΗΚ οργανώνεται στις ακόλουθες Διευθύνσεις:

3. Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία

3.1 Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των συνταγματικών αρμοδιοτήτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και των προνοιών του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014).

Το άρθρο 116 του Συντάγματος της Δημοκρατίας ορίζει ότι ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικού Ελεγκτή, ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας όλες τις εισπράξεις και πληρωμές και όλους τους λογαριασμούς χρηματικών διαθεσίμων και άλλου ενεργητικού ή άλλων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η Δημοκρατία ή που δημιουργούνται για λογαριασμό της. Για τον σκοπό αυτό, ο Γενικός Ελεγκτής έχει δικαίωμα να επιθεωρεί και να ελέγχει όλα τα σχετικά βιβλία, αρχεία και καταστάσεις, καθώς και τους χώρους όπου φυλάγεται το πιο πάνω ενεργητικό. Επίσης, ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικού Ελεγκτή, ασκεί κάθε άλλη εξουσία ή εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα ή υποχρεώσεις που καθορίζονται ή του αναθέτονται διά Νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 109 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο των λογαριασμών κάθε οντότητας Γενικής Κυβέρνησης, Αρχής Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κρατικού οργανισμού και κρατικής επιχείρησης.

Σύμφωνα με τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο (Ν.38(Ι)/2014), ο ελέγχων λειτουργός κάθε Κονδυλίου οφείλει να διασφαλίσει την ορθότητα και νομιμότητα των εισπράξεων και πληρωμών και την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία της υλοποίησης του οικείου Προϋπολογισμού, στη βάση των αρχών της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης (άρθρα 7(1) και 8).

Για τον σκοπό αυτό, η Ελεγκτική Υπηρεσία προχωρεί σε οικονομικούς και διαχειριστικούς ελέγχους, όπως και ελέγχους συμμόρφωσης Υπουργείων, Τμημάτων και Υπηρεσιών της Δημόσιας Υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.113(Ι)/2002) παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή, να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του.

3.2 Σκοπός του ελέγχου

Σκοπός του ελέγχου ήταν:

- ♦ η εξακρίβωση του βαθμού συμμόρφωσης της Αρχής με το θεσμικό πλαίσιο που τη διέπει και
- ♦ η εξακρίβωση της νομιμότητας και κανονικότητας των εισπράξεων και πληρωμών συγκεκριμένων περιοχών ελέγχου.

3.3 Ερωτήματα Ελέγχου

Για τις περιοχές που επιλέγηκαν για έλεγχο τέθηκαν συγκεκριμένα ερωτήματα ελέγχου, τα οποία παρατίθενται πιο κάτω:

- ♦ **Προϋπολογισμός.** Κατά πόσο εφαρμόστηκαν οι πρόνοιες του Νόμου Ν.20(Ι)/2014 και των σχετικών εγκυκλίων αναφορικά με την ετοιμασία, έγκριση και υλοποίηση του Προϋπολογισμού.
- ♦ **Ωφελήματα προσωπικού.** Κατά πόσο εφαρμόζονται οι πρόνοιες των σχετικών Νόμων και Κανονισμών, εγκυκλίων, εγχειριδίων και των Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας (ΣΣΕ) που διέπουν την καταβολή των ωφελημάτων, υπερωριών και επιδομάτων του προσωπικού.
- ♦ **Προαγωγές.** Η διαδικασία επανεξέτασης προαγωγών κατόπιν ακυρωτικών αποφάσεων Ανωτάτου Δικαστηρίου και ο θεσμός αποποίησης του δικαιώματος προαγωγής.
- ♦ **Νέες Επενδύσεις.** Κατά πόσο οι αποφάσεις της Αρχής για τις επενδύσεις λήφθηκαν στο πλαίσιο του ισχύοντος νομικού πλαισίου και στη βάση κατάλληλων μελετών και αναλύσεων.
- ♦ **Χρεώστες και προπληρωμές.** Κατά πόσο υπάρχουν οποιεσδήποτε τραπεζικές ή άλλου είδους εγγυήσεις για τις προπληρωμές και κατά πόσο λαμβάνονται έγκαιρα και επαρκή μέτρα είσπραξης οφειλών.
- ♦ **Υπηρεσία Cytavision.** Αξιολόγηση οικονομικών αποτελεσμάτων της Υπηρεσίας. Κατά πόσο έχει σχεδιαστεί και εφαρμόζεται κατάλληλη διαδικασία για απόκτηση τηλεοπτικών δικαιωμάτων.
- ♦ **Υπηρεσία Προμήθειας και Διαχείρισης Τερματικού Εξοπλισμού.** Αξιολόγηση οικονομικών αποτελεσμάτων της Υπηρεσίας. Κατά πόσο εφαρμόζεται κατάλληλη διαδικασία προμήθειας και τιμολόγησης τηλεπικοινωνιακού τερματικού εξοπλισμού (ΤΤΕ).
- ♦ **Έξοδα διαφημίσεων.** Κατά πόσο οι δαπάνες διαφημίσεων και χορηγιών γίνονται στη βάση κατάλληλων μελετών και αναλύσεων, που διασφαλίζουν τη μέγιστη ανταποδοτικότητα και αποκλείουν φαινόμενα αθέμιτης επιρροής.
- ♦ **Ενοίκια και Μισθώσεις.** Κατά πόσο αιτιολογείται η επιλογή των χώρων προς ενοικίαση/μίσθωση.

3.4 Μεθοδολογία

3.4.1 Πρότυπα ελέγχου

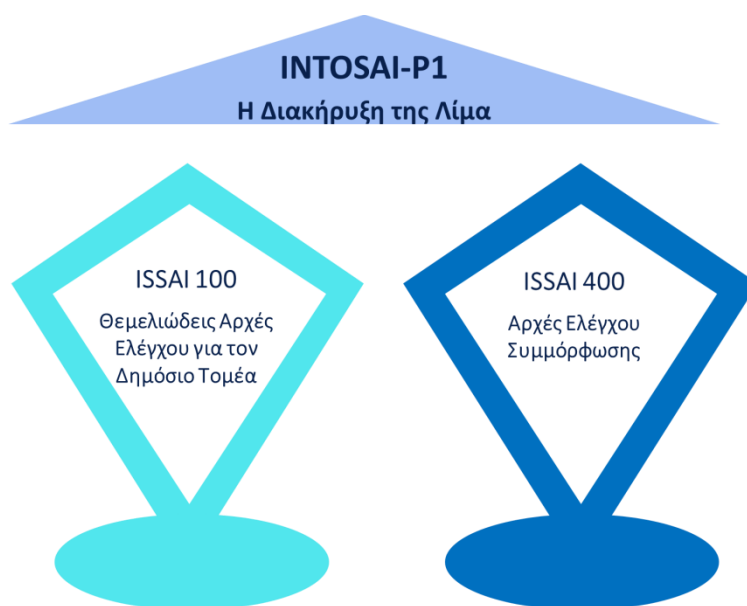
Σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο στη βάση διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος αποφασίζει.

Όπως ρητά αναφέρεται στις Ελεγκτικές Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Ελεγκτή, οι έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διεξάγονται σύμφωνα με το Πλαίσιο Επαγγελματικών Διακηρύξεων που εκδίδει ο Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), ο οποίος είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος, μη-πολιτικοποιημένος Οργανισμός, με ειδικό

συμβουλευτικό καθεστώς προς το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (ECOSOC) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Τα Διεθνή Πρότυπα Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ISSAI), τα οποία αποτελούν μέρος του πιο πάνω Πλαισίου, διαχωρίζουν τους ελέγχους που διενεργούνται από τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα σε τρεις κατηγορίες, τους οικονομικούς ελέγχους, τους ελέγχους συμμόρφωσης και τους διαχειριστικούς ελέγχους. Για τους ελέγχους αυτούς υπάρχει αριθμός ελεγκτικών προτύπων που είναι κοινά και αριθμός ελεγκτικών προτύπων που αφορούν ειδικά στην κάθε κατηγορία ελέγχου.

Η διενέργεια του παρόντος ελέγχου διέπεται κυρίως από τις διατάξεις των πιο κάτω Προτύπων:

Το θεμελιώδες Πρότυπο INTOSAI-P1 ουσιαστικά καταγράφει αυτούσια τη Διακήρυξη, η οποία υιοθετήθηκε το 1977 από το Παγκόσμιο Συνέδριο του INTOSAI στη Λίμα του Περού (Διακήρυξη της Λίμα). Όπως στο ίδιο το Πρότυπο καταγράφεται, το έγγραφο αυτό θεωρείται η "Magna Carta" στην άσκηση εξωτερικού ελέγχου των κυβερνήσεων, καθώς έθεσε τα θεμέλια του δημόσιου ελέγχου. Η Διακήρυξη θέτει τα βασικά σημεία ελέγχου και τις βασικές αρχές για τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα που είναι αναγκαίες, ώστε να επιτευχθούν ανεξάρτητα και αντικειμενικά αποτελέσματα. Οι αρχές που εγκαθιδρύθηκαν στη Διακήρυξη της Λίμα αναγνωρίστηκαν από τις Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ με αρ. 66/209 (ημερ. 22.12.2011) και 69/228 (ημερ. 19.12.2014). Το Πρότυπο INTOSAI-P1, όπως και το Πρότυπο INTOSAI-P10 (Διακήρυξη του Μεξικού), αποτελούν μέρος του κοινοτικού κεκτημένου.

Το Πρότυπο ISSAI 100 παρουσιάζει τον ορισμό του ελέγχου του δημόσιου τομέα και παρέχει τις βασικές έννοιες, στοιχεία και αρχές (τόσο τις γενικές αρχές που σχετίζονται με τον έλεγχο όσο και τις αρχές που σχετίζονται με τις διάφορες φάσεις της διαδικασίας ελέγχου) που ισχύουν για όλους τους ελέγχους του δημόσιου τομέα.

Το Πρότυπο ISSAI 400 ορίζει τον έλεγχο συμμόρφωσης ως μια ανεξάρτητη εκτίμηση του κατά πόσο ένα δεδομένο θέμα είναι σύμφωνο με τις αρχές που έχουν οριστεί ως κριτήρια ελέγχου. Οι έλεγχοι αυτοί αποσκοπούν στην αξιολόγηση του κατά πόσο οι ενέργειες του ελεγχόμενου φορέα συνάδουν με τις αρχές ή κανόνες που τον διέπουν. Οι αρχές και κανόνες αυτοί μπορεί να αφορούν στη

συμμόρφωση με διατάξεις των σχετικών Νόμων, Κανονισμών ή συμφωνιών ή με τις γενικές αρχές χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης και συμπεριφοράς δημοσίων αξιωματούχων.

Οι περιοχές ελέγχου επιλέγηκαν βάσει αξιολόγησης τεσσάρων κριτηρίων: προτεραιότητα, κίνδυνος, νομοθετικό και κοινωνικό ενδιαφέρον και προστιθέμενη αξία.

3.4.2 Ελεγκτική προσέγγιση

Ο παρών έλεγχος βασίστηκε σε στοιχεία που υποβλήθηκαν από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, σε επισκόπηση εγγράφων, μητρώων και αρχείων αλληλογραφίας και στη διενέργεια συναντήσεων με τη Διεύθυνση και το προσωπικό της Αρχής.

Ο έλεγχος καλύπτει τα έτη 2021 και 2022, καθώς και καταγγελίες και άλλα θέματα που προέκυψαν κατά το 2023 και εξετάστηκαν.

Τα ευρήματα του ελέγχου διαβιβάστηκαν για σχόλια και απόψεις στον Πρόεδρο και Μέλη του ΔΣ της ΑΤΗΚ και οι απόψεις τους ενσωματώθηκαν, όπου ενδείκνυτο, στην παρούσα Έκθεση.

Διευκρινίζουμε ότι, για σκοπούς δημοσίευσης της παρούσας Ειδικής Έκθεσης, έχουν απαλειφθεί όλες οι αναφορές που αφορούν σε προσωπικά δεδομένα. Κατ' αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η συμμόρφωση με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, χωρίς ωστόσο να περιορίζεται ουσιωδώς η κοινοποίηση των ευρημάτων και διαπιστώσεων της Υπηρεσίας μας που επιβάλλουν τα εφαρμοστέα διεθνή πρότυπα.

3.5 Κριτήρια ελέγχου

Για σκοπούς του ελέγχου συμμόρφωσης από την Υπηρεσία μας χρησιμοποιήθηκαν, ως αρχές και κανόνες, τα ακόλουθα:

- α.** Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμος (ΚΕΦ.302) και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί.
- β.** Ο περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμος (Ν.20(I)/2014).
- γ.** Ο περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.38(I)/2014) και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί και εγκύκλιοι.
- δ.** Ο περί Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στο Γενικό Ελεγκτή Νόμο (Ν.113(I)/2002).
- ε.** Οι περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμοι (Ν.8(II)/2021 και Ν.10(II)/2022).
- στ.** Οι περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμοι (Ν.49(II)/2021 και Ν.43(II)/2022).
- ζ.** Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμος (Ν.194/87).

- η. Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Επενδύσεις) Νόμος (Ν.100/1991).
- θ. Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμος (Ν.115/1990).
- ι. Ο περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμος (Ν.158(Ι)/1999).
- ια. Ο περί Απαγόρευσης Πλήρωσης Κενών Θέσεων στο Δημόσιο και στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (Ειδικές Διατάξεις) Νόμος (Ν.192(Ι)/2011).
- ιβ. Ο περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμος (Ν.104(Ι)/2017).
- ιγ. Ο περί Τερματισμού Απασχόλησης Νόμος (Ν.24/1967).
- ιδ. Ο περί Ρύθμισης της Απασχόλησης Εργοδοτούμενων Αορίστου και Εργοδοτούμενων Ορισμένου Χρόνου στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμος (Ν.70(Ι)/2016).
- ιε. Ο περί Εργοδοτούμενων με Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμος (Ν.98(Ι)/2003).
- ιστ. Ο περί Επαγγελματικού Σχεδίου Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Υπαλλήλων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμος (210(Ι)/2022).
- ιζ. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος (Ν.95(Ι)/2000).
- ιη. Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Ν.41/1969).
- ιθ. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμος (Κεφ. 96).
- κ. Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμος (Ν.90/1972).

Επίσης, ο έλεγχος συμμόρφωσης διεξάχθηκε στη βάση Αποφάσεων του ΔΣ, Συλλογικών Συμβάσεων καθώς και Εγχειριδίων και Διαδικασιών της ΑΤΗΚ.

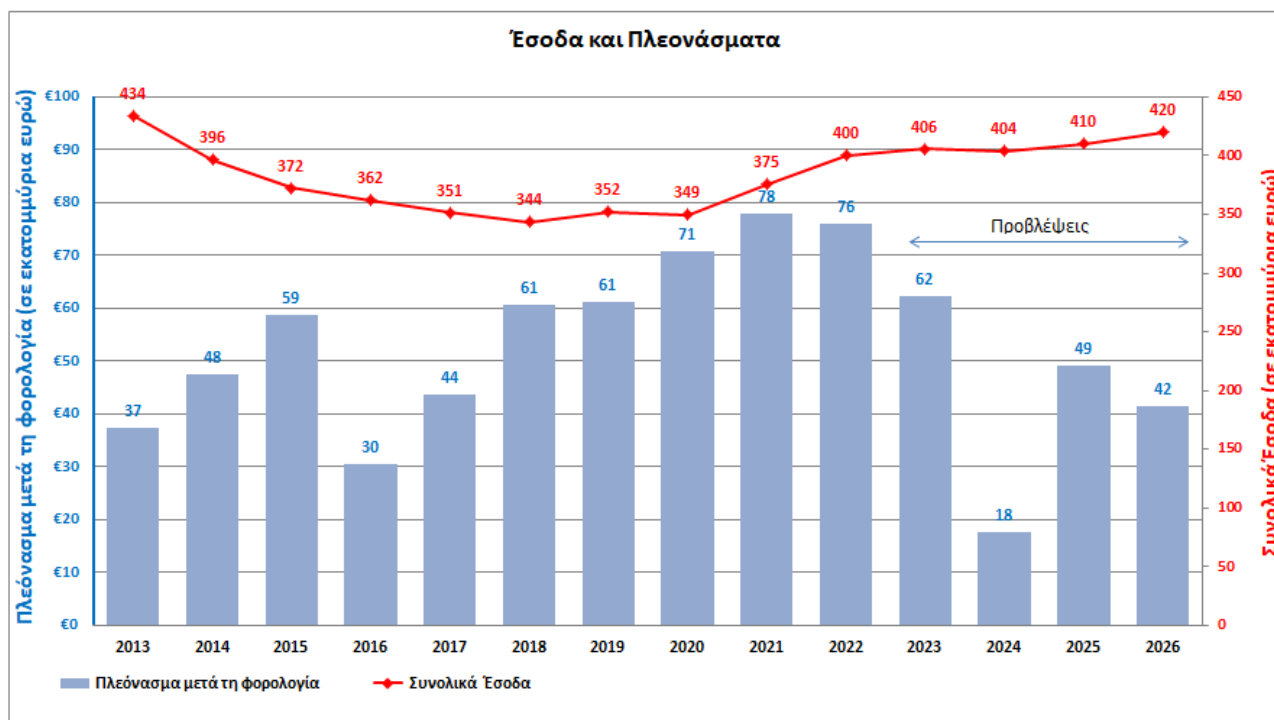
4. Σύνοψη αποτελεσμάτων των ετών 2021 και 2022

4.1 Κερδοφορία για τα έτη 2013 έως 2026

Με βάση τις ελεγμένες (από ιδιώτες ελεγκτές) οικονομικές καταστάσεις προκύπτουν τα εξής στοιχεία από τις καταστάσεις αποτελεσμάτων για τα έτη 2013-2022.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000
Εσοδα από σταθερή τηλεφωνία	87.624	79.997	74.051	68.880	64.611	63.216	57.386	55.693	54.815	52.809
Εσοδα από κινητή τηλεφωνία	164.604	152.626	141.572	140.032	134.030	125.697	119.427	119.830	124.899	124.064
Εσοδα από λουτές υπηρεσίες	182.033	163.864	156.779	153.345	152.664	154.646	175.638	173.913	195.723	223.204
Εσοδα από υπηρεσίες	434.261	396.487	372.402	362.257	351.305	343.559	352.451	349.436	375.437	400.077
Έξοδα λειτουργίας	-340.695	-314.729	-284.890	-277.551	-276.707	-279.851	-280.495	-268.383	-288.338	-304.831
Μικτό κέρδος	93.566	81.758	87.512	84.706	74.598	63.708	71.956	81.053	87.099	95.246
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	-30.402	-40.884	-1.741	-3.673	-2.731	-830	-2.567	-4.794	-7.048	-11.944
Άλλα εισοδήματα	2.899	1.681	1.369	1.351	1.806	5.465	1.554	1.005	3.148	1.485
Κέρδος από εργασίες	66.063	42.555	87.140	82.384	73.673	68.343	70.943	77.264	83.199	84.787
Πρόστιμα	-663	-1.073	-2.905	1.063	-25	-1.172	-826	-870	-51	2.898
Εσοδα χρηματοδότησης	15.725	19.278	11.721	10.579	8.235	8.121	8.231	8.245	5.094	4.528
Έξοδα χρηματοδότησης	-1.602	-3.237	-6.371	-7.090	-6.982	-6.777	-6.735	-6.946	-5.206	-8.266
Καθαρά έσοδα/έξοδα χρηματοδότησης	14.123	16.041	5.350	3.489	1.253	1.344	1.496	1.299	112	-3.738
Καθαρή ζημιά από επενδυτικές δραστηριότητες	-24.735	-638	-19.457	-44.227	-24.157	-809	-698	1.118	2.717	-70
Κέρδος πριν από τη φορολογία	54.788	56.885	70.128	42.709	50.744	67.706	70.915	78.811	85.753	83.877
Φορολογία	-17.343	-9.285	-11.363	-12.320	-7.107	-7.070	-9.803	-7.970	-7.965	-7.794
Κέρδος για το έτος	37.445	47.600	58.765	30.389	43.637	60.636	61.112	70.841	77.788	76.083

Με βάση τα πιο πάνω αποτελέσματα, τις προβλέψεις για το 2023 που ανακοινώθηκαν στις 29.1.2024 από την Αρχή και τις προβλέψεις για τα έτη 2024-2026 που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό της Αρχής για το 2024, προκύπτει το πιο κάτω γράφημα για τη μεταβολή των εσόδων και της κερδοφορίας (πλεονάσματα) για την περίοδο 2013 – 2026.

4.2 Οικονομικά αποτελέσματα των ετών 2021 και 2022 και υλοποίηση Προϋπολογισμού

Η σύνοψη αποτελεσμάτων για τα έτη 2021 και 2022 περιλαμβάνει πίνακες με συνοπτικά χρηματοοικονομικά στοιχεία για την ΑΤΗΚ, τα οποία η Υπηρεσία μας εξασφάλισε από την Αρχή και παρουσιάζονται αυτούσια πιο κάτω, χωρίς να τύχουν ελέγχου από την Υπηρεσία μας. Επαλήθευση στοιχείων από τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις της Αρχής για το έτη που έληξαν στις 31.12.2021 και στις 31.12.2022, διενεργήθηκαν όπου αυτό αναφέρεται ρητά.

Επισημαίνουμε ότι οι οικονομικές καταστάσεις της Αρχής για τα έτη που έληξαν στις 31.12.2021 και στις 31.12.2022, έχουν ελεγχθεί από ιδιώτες ελεγκτές που διορίστηκαν από την Αρχή, μετά από ανοικτό διαγωνισμό, κατόπιν έγκρισης του Γενικού Ελεγκτή. Σχετική με το θέμα είναι η παράγραφος 5 της παρούσας Έκθεσης.

α. Συνοπτικά

	2021	2022
Αποτελέσματα έτους	€'000	€'000
Έσοδα¹	386.396	408.988
Εκ των οποίων κρατική χορηγία	0	0
Δαπάνες εκτός φορολογίας²	300.643	325.111
Κέρδος πριν από τη φορολογία	85.753	83.877

Σημειώσεις:

1. Τα «Έσοδα» περιλαμβάνουν Έσοδα από υπηρεσίες, Άλλα εισοδήματα, Ακυρωθέντα πρόστιμα, Έσοδα χρηματοδότησης και Καθαρό κέρδος από επενδυτικές δραστηριότητες.
2. Οι «Δαπάνες εκτός φορολογίας» περιλαμβάνουν Έξοδα λειτουργίας, Λοιπά λειτουργικά έξοδα, Πρόστιμα, Έξοδα χρηματοδότησης και Καθαρή ζημιά από επενδυτικές δραστηριότητες.

Τα πιο πάνω ποσά παρουσιάζονται αυτούσια, όπως λήφθηκαν από την Αρχή, και συμφωνούν με τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις.

β. Έσοδα

Για το έτος 2021

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Θετική/ (αρνητική) απόκλιση εσόδων	Ποσοστό θετικής/ (αρνητικής) απόκλισης
	€	€	€	%
Τηλεπικοινωνιακές Υπηρεσίες	328.700.000	349.369.063	20.669.063	6,29%
Διασύνδεση	23.300.000	26.066.731	2.766.731	11,87%
Άλλα Έσοδα	5.230.000	10.958.471 ¹	5.728.471	109,53%

Σημείωση:

1. Στα «Άλλα Έσοδα» περιλαμβάνεται κέρδος από πώληση ομολόγων ύψους €2,27 εκ. και συναλλαγματικό κέρδος ύψους €1,75 εκ. τα οποία δεν προϋπολογίστηκαν.

Για το έτος 2022

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Θετική/(αρνητική) απόκλιση εσόδων	Ποσοστό θετικής/(αρνητικής) απόκλισης
	€	€	€	%
Τηλεπικοινωνιακές Υπηρεσίες	343.040.000	371.510.381	28.470.381	8,30%
Διασύνδεση	24.460.000	28.566.395	4.106.395	16,79%
Άλλα Έσοδα	4.070.000	8.910.143	4.840.143	118,92%

γ. Δαπάνες
Για το έτος 2021

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) Προϋπολογισμού δαπανών	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
	€	€	€	%
Αμοιβή μελών συμβουλίου	55.000	49.622	5.378	9,78
Αποδοχές προσωπικού	117.746.110	115.683.970	2.062.140	1,75
Παροχές προς το προσωπικό	586.100	95.648	490.452	83,68
Παροχές προς τους συνταξιούχους	1.814.110	1.704.404	109.706	6,05
Αποζημίωση για πρόωρη αφυπηρέτηση	4.500.000	1.779.199	4.500.000	100
Έξοδα Λειτουργίας	16.402.190	15.681.537	720.653	4,39
Συντηρήσεις/Λειτουργία υποδομής	30.558.100	25.805.045	4.753.055	15,55
Υπηρεσίες συμβούλων και συνεργατών	5.632.000	4.427.781	1.204.219	21,38
Δαπάνες χρήσης υποδομής/περιεχομένου/αδειών τρίτων	88.986.500	87.900.955	1.085.545	1,22
Συνέδρια, σεμινάρια και άλλα γεγονότα	1.145.500	278.285	867.215	75,71
Έξοδα πωλήσεων και είσπραξης	11.342.000	8.735.991	2.606.009	22,98
Τόκοι και χρηματοδοτικά έξοδα	3.282.932	3.124.428	158.504	4,83
Φορολογία	7.220.000	7.964.667	(744.667)	(10,31)

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) Προϋπολογισμού δαπανών	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
	€	€	€	%
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	98.377.180	70.898.479	27.478.701	27,93
Έργα επί πληρωμή για τρίτους	15.975.000	9.000.672	9.674.328	43,66
Επενδύσεις	20	0	20	100
Απρόβλεπτες δαπάνες	605.478 ¹	0	605.478	
Υποχρέωση ταμείου συντάξεως	23.000.000	23.000.000	0	0

Σημείωση:

1. Το κονδύλι που εγκρίθηκε αρχικά για Απρόβλεπτες Δαπάνες ανερχόταν σε €5.600.000. Μετά από σχετικές εγκρίσεις, με βάση τη νομοθεσία, ποσό €4.994.522 μεταφέρθηκε για κάλυψη ελλειμμάτων σε άλλα Κεφάλαια/ Άρθρα του Προϋπολογισμού.

Για το έτος 2022

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) Προϋπολογισμού δαπανών	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
	€	€	€	%
Αμοιβή μελών συμβουλίου	60.000	58.337	1.663	2,77
Αποδοχές προσωπικού	125.360.300	117.354.470	8.005.830	6,39
Παροχές προς το προσωπικό	552.500	401.005	151.495	27,42
Παροχές προς τους συνταξιούχους	1.699.100	581.123	1.117.977	65,80
Αποζημίωση για πρόωρη αφυπηρέτηση	10	0	10	100
Έξοδα Λειτουργίας	23.346.900	20.695.758	2.651.142	11,36
Συντηρήσεις/Λειτουργία υποδομής	33.879.400	27.675.293	6.204.107	18,31
Υπηρεσίες συμβούλων και συνεργατών	5.420.000	3.902.261	1.517.739	28,00
Δαπάνες χρήσης υποδομής/ περιεχομένου/αδειών τρίτων	98.455.200	98.111.232	343.968	0,35
Συνέδρια, σεμινάρια και άλλα γεγονότα	1.257.800	316.115	941.685	74,87

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) Προϋπολογισμού δαπανών	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
	€	€	€	%
Έξοδα πωλήσεων και είσπραξης	10.081.000	8.564.261	1.516.739	15,05
Τόκοι και χρηματοδοτικά έξοδα	1.030.010	893.341	136.669	13,27
Φορολογία	7.280.000	7.794.000	(514.000)	(7,06)
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	105.621.200	60.134.359	45.486.841	43,07
Έργα επί πληρωμή για τρίτους	10.805.000	9.202.038	1.602.962	14,84
Επενδύσεις	20	0	20	100
Απρόβλεπτες δαπάνες	600.000 ¹	0	600.000	
Υποχρέωση ταμείου συντάξεως	23.000.000	23.000.000	0	0

Σημείωση:

1. Το κονδύλι που εγκρίθηκε αρχικά για Απρόβλεπτες Δαπάνες ανερχόταν σε €5.600.000. Μετά από σχετικές εγκρίσεις, με βάση τη νομοθεσία, ποσό €5 εκ. μεταφέρθηκε για κάλυψη ελλειμμάτων σε άλλα Κεφάλαια/Άρθρα του Προϋπολογισμού.

4.3 Εισπρακτέα ποσά και υποχρεώσεις

	2021	2022
Υπόλοιπο στις 31.12	€'000	€'000
Εισπρακτέα ποσά ¹	106.903	134.930
Εκκρεμείς υποχρεώσεις ²	443.366	182.550

Σημειώσεις:

1. Στα «Εισπρακτέα ποσά» περιλαμβάνονται οι Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των Προκαταβολών και προπληρωμών ύψους €16,68 εκ. στις 31.12.2021 και €22,13 εκ. στις 31.12.2022, και τα Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ανέρχονταν σε €1,4 εκ. στις 31.12.2021 και σε €10,2 εκ. στις 31.12.2022.
2. Στις «Εκκρεμείς Υποχρεώσεις» περιλαμβάνονται οι τρέχουσες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, περιλαμβανομένης της Καθαρής υποχρέωσης στο Ταμείο Συντάξεων η οποία ανερχόταν σε €330,85 εκ. στις 31.12.2021 και σε €76,63 εκ. στις 31.12.2022 και των αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων. Δεν περιλαμβάνεται το Αναβαλλόμενο Εισόδημα.

Τα πιο πάνω ποσά παρατίθενται όπως υπολογίστηκαν από την Υπηρεσία μας με βάση τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις της ΑΤΗΚ.

4.4 Δαπάνες προσωπικού

4.4.1 Μόνιμο προσωπικό που υπηρετεί στην ΑΤΗΚ

	2021	2022
Αριθμός υπαλλήλων στις 31.12¹	1.575	1.564
	€	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές²	96.501.429	98.114.457
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο	61.271	62.733
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο περιλαμβανομένων των ωφελημάτων³	63.909	64.486

Σημειώσεις:

1. Στον αριθμό υπαλλήλων δεν περιλαμβάνεται το προσωπικό το οποίο κατείχε οργανική θέση στην ΑΤΗΚ αλλά στις 31.12 ήταν αποσπασμένο στον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα. Στις 31.12.2021 και στις 31.12.2022 βρίσκονταν σε απόσπαση 7 υπάλληλοι.
2. Στις δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές περιλαμβάνεται η εισφορά της ΑΤΗΚ για τρέχουσα υπηρεσία στο Σχέδιο Συντάξεων ύψους €3.775.595 το 2021 και €2.319.287 το 2022. Δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες μισθοδοσίας υπαλλήλων οι οποίοι κατέχουν οργανική θέση στην ΑΤΗΚ αλλά ήταν αποσπασμένοι σε άλλη Υπηρεσία ή Οργανισμό.
3. Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές, πλέον ωφελήματα για το προσωπικό, εξαιρουμένων τυχόν ωφελημάτων για συνταξιούχους.

Τα πιο πάνω στοιχεία λήφθηκαν από την Αρχή και συμφωνούν με τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις.

4.4.2 Έκτακτο προσωπικό που υπηρετεί στην ΑΤΗΚ

	2021	2022
Αριθμός υπαλλήλων στις 31.12¹	15	16
	€	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	161.353	101.422
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο	10.757	6.339
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο περιλαμβανομένων των ωφελημάτων	10.757	6.339

Σημείωση:

1. Το έκτακτο προσωπικό αφορά σε φοιτητές που εργοδοτήθηκαν στο πλαίσιο εφαρμογής του θεσμού πρακτικής εξάσκησης φοιτητών. Κατά τη διάρκεια του 2021 και 2022 εργοδοτήθηκαν συνολικά 100 και 65 φοιτητές, αντίστοιχα.

Τα πιο πάνω στοιχεία λήφθηκαν από την Αρχή και συμφωνούν με τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις.

4.4.3 Ωρομίσθιο προσωπικό

	2021	2022
Αριθμός προσωπικού στις 31.12	679	716
	€	€
Δαπάνες για μισθούς και εργοδοτικές εισφορές	14.478.797	16.156.980
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο	21.324	22.566
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο περιλαμβανομένων των ωφελημάτων ¹	21.935	23.211

Σημείωση:

1. Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές, πλέον τα ωφελήματα που παρουσιάζονται στον πίνακα Ωφελημάτων.

Τα πιο πάνω στοιχεία λήφθηκαν από την Αρχή και συμφωνούν με τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις.

4.4.4 Ωφελήματα προσωπικού

Για το έτος 2021

	Μόνιμο προσωπικό	Έκτακτο προσωπικό	Ωρομίσθιο προσωπικό	Συνταξιούχοι	Σύνολο
	€	€	€	€	€
Βοηθήματα και χορηγίες προς το προσωπικό και συνταξιούχους	(10.866) ¹	-	20.205	306.106	315.445
Εορταστικές εκδηλώσεις	(45.000) ²	-	-	-	(45.000)
Επιχορήγηση Σωματείου/Ταμείου Ευημερίας	1.443.447	-	-	-	1.443.447
Ομαδική ασφάλεια υπαλλήλων και συνταξιούχων	560.631	-	-	162.069	722.700
Συνεισφορά στο Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης	2.035.956	-	-	1.274.018	3.309.974
Ταμείο Πρόνοιας	167.326	-	394.700	-	562.026
Σύνολο	4.151.494	-	414.905	1.742.193	6.308.562

Σημειώσεις:

1. Η δαπάνη για 'Βοηθήματα και χορηγίες' παρουσιάζεται αρνητική καθώς στις οικονομικές καταστάσεις των ετών 2019 και 2020 υπολογίστηκε πρόνοια για δαπάνη συνολικού ύψους €381.500 από την οποία καταβλήθηκαν το 2021 ποσά συνολικού ύψους €221.450, ενώ για το μέρος της πρόνοιας το οποίο υπερέβαινε την πραγματική δαπάνη ύψους €160.050 έγινε αντιστροφή στις οικονομικές καταστάσεις του 2021. Η ετήσια δαπάνη (περιλαμβανομένης πρόνοιας για το 2021) ανήλθε σε €149.184, με αποτέλεσμα η δαπάνη να παρουσιάζεται αρνητική (-€10.866).

2. Η αρνητική δαπάνη που παρουσιάζεται στις 'Εορταστικές εκδηλώσεις' στο έτος 2021 οφείλεται σε αντιστροφή πρόνοιας που υπολογίστηκε το 2020 για εορταστικές εκδηλώσεις οι οποίες τελικά δεν πραγματοποιήθηκαν, ενώ δεν πραγματοποιήθηκε και δεν έγινε πρόνοια για εκδήλωση το 2021.

Για το έτος 2022

	Μόνιμο προσωπικό	Έκτακτο προσωπικό	Ωρομίσθιο προσωπικό	Συνταξιούχοι	Σύνολο
	€	€	€	€	€
Βοηθήματα και χορηγίες προς το προσωπικό και συνταξιούχους	139.106	-	11.960	292.750	443.816
Εορταστικές εκδηλώσεις	70.667	-	-	-	701.667
Επιχορήγηση Σωματείου/Ταμείου Ευημερίας	1.672.969	-	-	-	1.672.969
Ομαδική ασφάλεια υπαλλήλων και συνταξιούχων	474.057	-	-	132.234	606.291
Συνεισφορά στο Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης	247.605	-	-	177.844	425.449
Ταμείο Πρόνοιας	207.834	-	450.218	-	658.052
Σύνολο	2.812.238	-	462.178	602.828	3.877.244

Τα πιο πάνω στοιχεία λήφθηκαν από την Αρχή και συμφωνούν με τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις.

4.5 Κατανομή Ταμειακών Διαθεσίμων

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3 του περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Επενδύσεις) Νόμου (Ν.100/1991), τα χρήματα κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου τα οποία δεν απαιτούνται αμέσως για τη λειτουργία ή την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του επενδύονται κατά τέτοιο τρόπο, όπως θα εγκρίνει ο Υπουργός Οικονομικών.

4.5.1 Πολιτική Διαχείρισης των Ταμειακών Διαθεσίμων

Στη βάση του πιο πάνω άρθρου το Υπουργείο Οικονομικών εξέδωσε στις 16.9.2019 το Εγκεκριμένο Επενδυτικό Πλαίσιο Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου για την επένδυση των χρηματικών πλεονασμάτων των ΝΠΔΔ, όπως αυτά καθορίζονται στον Ν.100/1991. Το Πλαίσιο τροποποιήθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών στις 23.4.2020. Σύμφωνα με το Επενδυτικό Πλαίσιο, όλα τα ΝΠΔΔ έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν στον Υπουργό Οικονομικών Ετήσια Συνοπτική Έκθεση με αποτίμηση της διαχείρισης των ταμειακών διαθεσίμων του Οργανισμού. Η Έκθεση θα πρέπει να συνοδεύεται από έκθεση εξωτερικών ελεγκτών για την ορθότητα των στοιχείων που περιλαμβάνει και για τη συμμόρφωση του Οργανισμού με τις πρόνοιες του Πλαισίου.

Στη βάση του πιο πάνω Πλαισίου διαμορφώθηκε η Πολιτική Διαχείρισης Ταμειακών Διαθεσίμων της ΑΤΗΚ. Το ΔΣ της Αρχής ενέκρινε την επικαιροποίηση της Πολιτικής Διαχείρισης Ταμειακών Διαθεσίμων στις 2 Αυγούστου 2022 και τέθηκαν και τα όρια αναφορικά με τις επιτρεπόμενες επενδύσεις της Αρχής για διασφάλιση της μείωσης του επενδυτικού κινδύνου.

Παρατίθενται πιο κάτω οι πίνακες στους οποίους καταγράφονται αναλυτικά οι επενδύσεις της ΑΤΗΚ στις 31.12.2021 και στις 31.12.2022 μετά την αφαίρεση των ταμειακών διαθεσίμων που απαιτούνται για εκπλήρωση των υποχρεώσεων της (€50 εκ. για κάλυψη υποχρεώσεων και €18,7 εκ. τραπεζικές δεσμεύσεις- οι οποίες δεσμεύσεις μέχρι το 2021 δεν αφαιρούνταν), όπως αυτοί παρουσιάζονται στις Ετήσιες Συνοπτικές Εκθέσεις Επενδύσεων της ΑΤΗΚ για τα έτη 2021 και 2022 και υποβλήθηκαν στο Υπουργείο Οικονομικών (ΥΟ). Σημειώνουμε ότι, σύμφωνα με τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις, τα μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο ανέρχονταν σε €294,6 εκ. στις 31.12.2021 και €123,9 εκ. στις 31.12.2022. Η διαφορά οφείλεται πέραν των ποσών που διατηρούνται για εκπλήρωση των υποχρεώσεων της για τα οποία γίνεται αναφορά πιο πάνω, σε τόκους εισπρακτέους, ζημιά βάση του Λογιστικού Προτύπου 9, μετρητά στα μικρά ταμεία και σε ποσά υπό διαβούλευση με την Κυβέρνηση για συγκεκριμένο έργο.

Για το έτος 2021

Κατηγορία/ Είδος	Ποσό €	% στο συνολικό χαρτο- φυλάκιο	% στα αποθεματικά	Αποδεκτά όρια	
				% στο συνολικό χαρτο- φυλάκιο μέχρι	% στα αποθε- ματικά μέχρι
Σύνολο Αποθεματικών	587.983.000				
Συνολικό Χαρτοφυλάκιο	337.564.212				
Μετρητά	242.609.171	71,87%	41,26%	20%	15%
• Γραμμάτια	49.539.843	14,68%	8,43%		
• Λογαριασμοί προειδοποίησης	33.437.241	9,91%	5,69%		
• Τρεχούμενοι λογαριασμοί	159.632.087	47,29%	27,15%		
Ομόλογα	93.273.506	27,63%	15,86%		
• Κυβερνητικά	93.273.506	27,63%	15,56%	70%	50%
• Καλυμμένα	0	0,00%	0,00%	40%	25%
• Εταιρικά	0	0,00%	0,00%	5%	3%
Μετοχές και Μετατρέψιμα Αξιόγραφα	1.681.535	0,50%	0,29%		
• Μετοχές	1.653.023	0,49%	0,28%	5%	3%
• Μετατρέψιμα αξιόγραφα	28.512	0,01%	0,00%		
Άλλες Επενδύσεις	0	0,00%	0,00%		
• Αμοιβαία κεφάλαια της Χρηματαγοράς	0	0,00%	0,00%	40%	25%

Για το έτος 2022

Κατηγορία/Είδος	Ποσό €	% στο συνολικό χαρτο- φυλάκιο	% στα αποθεματικά	Αποδεκτά όρια	
				% στο συνολικό χαρτοφυλάκιο μέχρι	% στα αποθεματικά μέχρι
Σύνολο Αποθεματικών	884.184.000				
Συνολικό Χαρτοφυλάκιο	281.895.115				
Μετρητά	52.733.472	18,71%	5,96%	20%	20%
• Γραμμάτια	0	0,00%	0,00%		
• Λογαριασμοί προειδοποίησης	18.797.436	6,67%	2,13%		
• Τρεχούμενοι λογαριασμοί	33.936.036	12,04%	3,84%		
Ομόλογα	92.367.908	32,77%	10,45%		
• Κυβερνητικά	92.367.908	32,77%	10,45%	70%	70%
• Καλυμμένα	0	0,00%	0,00%	40%	40%
• Εταιρικά	0	0,00%	0,00%	5%	5%

Κατηγορία/Είδος	Ποσό €	% στο συνολικό χαρτο- φυλάκιο	% στα αποθεματικά	Αποδεκτά όρια	
				% στο συνολικό χαρτοφυλάκιο μέχρι	% στα αποθεματικά μέχρι
Μετοχές και Μετατρέψιμα Αξιογράφα	2.747.112	0,97%	0,31%		
• Μετοχές	2.710.392	0,96%	0,31%	5%	5%
• Μετατρέψιμα αξιογράφα	36.720	0,01%	0,00%		
Άλλες Επενδύσεις	134.046.623	47,55%	15,16%		
• Αμοιβαία κεφάλαια της Χρηματαγοράς (ανάλυση στην παρ. 4.5.2)	134.046.623	47,55%	15,16%	65%	60%

Σύμφωνα με την Αρχή η Πολιτική Διαχείρισης Ταμειακών Διαθεσίμων της ΑΤΗΚ διαμορφώθηκε με στόχο τη συμμόρφωση με το Εγκεκριμένο Επενδυτικό Πλαίσιο ΝΠΔΔ και τη βέλτιστη αξιοποίηση των ταμειακών διαθεσίμων της ΑΤΗΚ εντός των παραμέτρων της Πολιτικής Διαχείρισης Ταμειακών Διαθεσίμων και της επιθυμητής διάθεσης της ΑΤΗΚ για ανάληψη κινδύνου. Μας ανέφερε επίσης ότι προχώρησε με την εξασφάλιση υπηρεσιών ανεξάρτητων επαγγελματιών Συμβούλων Γενικής και Ειδικής Φύσεως με στόχο να υπάρχει ανεξάρτητη και επαγγελματική συμβουλή για τη στρατηγική και πολιτική επενδύσεων (Γενικός Σύμβουλος) και ανεξάρτητη και επαγγελματική επιλογή επενδύσεων και εκτέλεση συναλλαγών (Ειδικός Σύμβουλος). Μας ενημέρωσε επίσης ότι η Πολιτική αναθεωρείται περιοδικά και ότι εντός του 2023, η Πολιτική αναθεωρήθηκε εκ νέου με βάση τη Δήλωση Αρχών Επενδυτικής Πολιτικής (ΔΑΕΠ), η οποία έγινε σε συνεργασία με τους Συμβούλους Γενικής Φύσεως.

4.5.2 Επενδύσεις σε Αμοιβαία Κεφάλαια

Κατά το 2022 η Αρχή επένδυσε το 47,55% των ταμειακών της διαθεσίμων προς επένδυση σε Ομολογιακά Αμοιβαία Κεφάλαια και Αμοιβαία Κεφάλαια Χρηματαγορών ως ακολούθως:

Εκδοτική Αρχή	Κόστος Αγοράς €	Πραγματική Αξία 31.12.2022 €	% Επένδυσης στο συνολικό χαρτοφυλάκιο
iShares EUR Aggregate Bond UCI	5.773.056	5.089.230	1,81%
PIMCO GIS Euro Income Bond Fund	5.350.000	5.015.229	1,78%
iShares EUR Ultrashort Bond UC	5.792.112	5.789.881	2,05%
Vanguard Investment Series PLC	5.350.000	5.123.848	1,82%
Schroder ISF EURO Short Term Bond	5.350.000	5.136.905	1,82%
Pictet – EUR Short Mid Term Bond	5.350.000	5.174.781	1,84%
Morgan Stanley Investment Fund	5.350.000	5.059.024	1,79%
Goldman Sachs Funds – Goldman	5.350.000	5.164.277	1,83%
BNP Paribas Funds – Sustainable	5.349.983	5.265.222	1,87%
Amundi 12 M-EUR	5.350.000	5.354.561	1,90%
iShares EURO INFL-LKD GOVT. -EUR	5.275.249	4.785.365	1,70%
Pictet – Short Term Money Market – EUR	19.250.000	19.282.878	6,84%
Amundi EUR LIQ-RATED SRI I EUR CAP (FCP)	19.249.973	19.281.453	6,84%
ICS – EUR- LIQ-CORE ACC (MLMIEUA ID) – EUR	19.250.001	19.255.559	6,83%
BNP INSTICASH FUND-EUR-IT1C - EUR	19.250.000	19.268.410	6,84%
Σύνολο	136.640.373	134.046.623	47,55%

Επισημαίνουμε ότι η πραγματική αξία των επενδύσεων σε Αμοιβαία Κεφάλαια στις 31.12.2022 σε σχέση με το κόστος αγοράς που έγινε κατά το ίδιο έτος είναι κατά €2,6 εκ. χαμηλότερη.

Σχετική με τις πιο πάνω Επενδύσεις και πιο συγκεκριμένα για ενδεχόμενη περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων είναι η αναφορά μας στην παράγραφο 7.7.1 της παρούσας Έκθεσης.

Σύμφωνα με την Αρχή οι επενδύσεις αφορούν σε Ομολογιακά Αμοιβαία Κεφάλαια και Αμοιβαία Κεφάλαια Χρηματαγορών, συμμορφούμενα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία ΟΣΕΚΑ (UCITS), υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης και εβδομαδιαίας τουλάχιστον ρευστότητας, ενώ η επένδυση ανά εκδότη δεν ξεπερνά το 10% στο σύνολο των επενδύσεων, όπως είναι και οι γραμμές που καθορίζονται στο Εγκεκριμένο Επενδυτικό Πλαίσιο ΝΠΔΔ. Όλες οι αποφάσεις για επενδύσεις λαμβάνονται από τα αρμόδια σώματα όπως αυτά αναφέρονται στην Πολιτική μετά από επιλογή επενδύσεων που γίνεται από τον Σύμβουλο Ειδικής Φύσεως σε μεγάλους χρηματοοικονομικούς και τραπεζικούς οργανισμούς του εξωτερικού. Επίσης, η Αρχή μάς ενημέρωσε ότι έχει αναθέσει τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου σε εξωτερικό Σύμβουλο Ειδικής Φύσεως και ότι στις 16.9.2022 έχει αναθέσει τη μελέτη, ετοιμασία, και παρακολούθηση της Επενδυτικής Πολιτικής και κατανομής του επενδυτικού χαρτοφυλακίου της ΑΤΗΚ σε εξωτερικό Σύμβουλο Γενικής Φύσεως. Ο Σύμβουλος είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της απόδοσης του επενδυτικού χαρτοφυλακίου της ΑΤΗΚ και του επιπέδου υλοποίησης της επιλεγμένης Επενδυτικής Πολιτικής

καθώς και να συμβάλλει στην ετοιμασία της Πολιτικής Διαχείρισης Κινδύνων και στην παρακολούθηση του επενδυτικού κινδύνου στα Ταμειακά Διαθέσιμα της ΑΤΗΚ. Με βάση τις πιο πάνω διαδικασίες, όπως αναφέρει η ΑΤΗΚ επιτεύχθηκε κατά την περίοδο ελέγχου και διασφαλίζεται στη συνέχεια η αποτελεσματική διαχείριση των Ταμειακών Διαθεσίμων της ΑΤΗΚ, η επίτευξη και διατήρηση των ορίων επενδύσεων που τίθενται από την Πολιτική της ΑΤΗΚ και το Πλαίσιο του Υπουργείου Οικονομικών, η μείωση και διασπορά του χρηματοοικονομικού και επενδυτικού κινδύνου, η αποφυγή συγκέντρωσης κινδύνου, η οποία υπήρχε πριν την εφαρμογή των διαδικασιών, και η ορθολογιστική, ανεξάρτητη και επαγγελματική λήψη αποφάσεων.

5. Ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις

Αντίγραφα των ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων της ΑΤΗΚ για τα έτη που έληξαν στις 31.12.2021 και 31.12.2022, συμπεριλαμβανομένων των Εκθέσεων Ανεξάρτητου Ελεγκτή που ετοιμάστηκαν από ιδιώτες εξωτερικούς ελεγκτές, όπως κοινοποιήθηκαν στην Υπηρεσία μας από την Αρχή, επισυνάπτονται (Παραρτήματα 1 και 2).

Για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για τα επόμενα έτη που έληξαν/λήγουν στις 31.12.2023, 31.12.2024 και 31.12.2025 και με δικαίωμα παράτασης για ακόμη ένα χρόνο, προκηρύχθηκε από την Υπηρεσία μας διαγωνισμός, σύμφωνα με το άρθρο 8 του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.113(Ι)/2002) και υπάρχει απόφαση για την ανάθεσή του σε συγκεκριμένους ιδιώτες εξωτερικούς ελεγκτές, ωστόσο εκκρεμεί η υπογραφή της σχετικής σύμβασης μεταξύ της ΑΤΗΚ και του Ανάδοχου.

Σημειώνεται ότι οι Εκθέσεις Ανεξάρτητου Ελεγκτή για τα έτη 2021 και 2022 έχουν εκδοθεί με Διαφοροποιημένη γνώμη - 'Γνώμη με Επιφύλαξη' καθώς η Αρχή δεν είχε συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113 και του ΔΧΠΑ 10 'Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις' που απαιτούσαν την ετοιμασία και παρουσίαση ενοποιημένων οικονομικών πληροφοριών της Αρχής και των θυγατρικών της (μαζί με το Συγκρότημα). Όπως αναφέρεται στις Εκθέσεις Ανεξάρτητου Ελεγκτή «εφόσον δεν υπάρχουν ενοποιημένες οικονομικές πληροφορίες, οι ατομικές οικονομικές καταστάσεις δεν μπορούν να παρέχουν, από μόνες τους, επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοοικονομική θέση, τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις και τις ταμειακές ροές του Συγκροτήματος στο σύνολο του. Η επίδραση του παραπάνω θέματος είναι ουσιώδης αλλά όχι διάχυτη».

Αναφέρεται σχετικά ότι, μέχρι την ημερομηνία ελέγχου, εκκρεμούσε η ετοιμασία των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων από την ΑΤΗΚ για τα έτη 2021 και 2022, ο έλεγχος των οποίων θα διενεργηθεί από ιδιώτες ελεγκτές οι οποίοι διορίστηκαν μετά από διαγωνισμό που είχε προκηρύξει η ΑΤΗΚ (ΑΤ.26/2019). Σημειώνεται επίσης ότι βρισκόταν σε εξέλιξη ο έλεγχος των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2020 από τους ιδιώτες ελεγκτές.

Όπως ενημερωθήκαμε από την Αρχή, ο έλεγχος των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για το 2020 ολοκληρώθηκε και αναμενόταν σύντομα η ολοκλήρωση των ετών 2021 και 2022, με τρόπο ώστε να μπορεί να γίνεται ενοποίηση την ίδια χρονιά με τη χρονιά ελέγχου.

6. Επιστολή προς τη Διοίκηση

- ◆ Η «Επιστολή προς τη Διοίκηση» ετοιμάστηκε από τους ιδιώτες εξωτερικούς ελεγκτές στους οποίους ανατέθηκε ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων. Σύμφωνα με την Αρχή, η Επιστολή αποτέλεσε αντικείμενο ενδελεχούς εξέτασης από την Επιτροπή Ελέγχου, η οποία αποφάσισε όπως, τα ευρήματα και οι συστάσεις που περιλαμβάνονται σε αυτήν, διοχετευτούν στους αρμόδιους Διευθυντές για αξιολόγηση και υλοποίηση προς βελτίωση των διαδικασιών της ΑΤΗΚ και όπως οι Διευθύνσεις επανέλθουν σε ένα εξάμηνο για ενημέρωση σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης των συστάσεων.

- ◆ **Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός – Έργα υπό εκτέλεση**

Στα έργα υπό εκτέλεση παρουσιάζονται δικαιώματα χρήσης δικτύου (IRUs) ποσού ύψους €10,2 εκ. τα οποία αφορούν σε υποθαλάσσιο καλωδιακό σύστημα το οποίο δεν έχει τεθεί σε πλήρη λειτουργία και δεν έχει πραγματοποιηθεί επικαιροποιημένη εμπορική και οικονομική αξιολόγηση της συγκεκριμένης επένδυσης. Κατά το 2022 έγινε απομείωση του καλωδίου αντίστοιχη με την αξία του για ένα έτος.

Οι ιδιώτες ελεγκτές εισηγήθηκαν όπως γίνεται αξιολόγηση χρήσης των σημαντικών υπό εκτέλεση έργων και επικαιροποίηση της εκτίμησης των οικονομικών επιδράσεων και παραδοχών για να εντοπίζονται και να καταγράφονται έγκαιρα τυχόν προβλέψεις απομείωσης και να αποφευχθούν τυχόν μελλοντικές συσσωρευμένες ζημιές σε περίπτωση που το έργο δεν υλοποιηθεί με βάση τους αρχικούς προϋπολογισμούς.

Η Αρχή πληροφόρησε τους ιδιώτες ελεγκτές ότι για το συγκεκριμένο καλώδιο άρχισαν συνομιλίες με εταιρεία για πιθανή ανταλλαγή χωρητικότητας σε εναλλακτική διαδρομή και ότι έχει προβεί σε απομείωση της αξίας του καλωδίου όπως αναφέρθηκε πιο πάνω.

- ◆ **Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός – Πλήρως αποσβεσμένα περιουσιακά στοιχεία**

Στα πάγια υπάρχουν πλήρως αποσβεσμένα περιουσιακά στοιχεία τα οποία χρησιμοποιούνται από την Αρχή, με αποτέλεσμα το οικονομικό όφελός τους να μην απεικονίζεται στα οικονομικά αποτελέσματα.

Οι ιδιώτες ελεγκτές εισηγήθηκαν όπως γίνεται αξιολόγηση χρήσης των πλήρως αποσβεσμένων πάγιων περιουσιακών στοιχείων για να εντοπίζονται και να καταγράφονται οι ανάγκες για επανεκτίμηση της ωφέλιμης οικονομικής τους ζωής.

Η Αρχή πληροφόρησε τους ιδιώτες ελεγκτές ότι προβαίνουν σε επικαιροποίηση της χρήσιμης ζωής και της υπολειπόμενης αξίας του εξοπλισμού και ότι σε αρκετές περιπτώσεις ο εξοπλισμός μπορεί να βρίσκεται στο δίκτυο και να μην μπορεί να αποσυρθεί αν δεν μεταφερθούν από αυτόν όλοι οι συνδεδεμένοι πελάτες.

- ◆ **Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις – Κριτήρια ατομικών αξιολογήσεων της πιστοληπτικής ικανότητας χρεωστών**

Εντοπίστηκαν αξιολογήσεις χρεωστών για τις οποίες τα κριτήρια τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για μη καταγραφή προβλέψεων απομείωσης δεν συνάδουν με τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 9, όπως

για παράδειγμα υπόλοιπα που παρέμειναν οφειλόμενα πέραν των 120 ημερών, η οποία αποτελεί τη χειρίστη προθεσμιακή κατηγοριοποίηση με βάση την πολιτική της ΑΤΗΚ, στα οποία δεν υπολογίστηκε πρόβλεψη απομείωσης με αιτιολόγηση ότι ο χρεώστης εξωτερικού αποτελούσε Κυβερνητικό Οργανισμό. Ως αποτέλεσμα ελλοχεύει κίνδυνος υπερτίμησης των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων, με αντίστοιχες επιπτώσεις στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Οι ιδιώτες ελεγκτές εισηγήθηκαν όπως βελτιωθούν οι διαδικασίες ατομικής αξιολόγησης απομείωσης των χρεωστικών υπολοίπων σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 9.

Η Αρχή πληροφόρησε τους ιδιώτες ελεγκτές ότι λαμβάνει ενέργειες ώστε να γίνεται συμψηφισμός υπολοίπων σε τακτά χρονικά διαστήματα και ότι η εμπειρία δείχνει ότι τα ποσά που οφείλονται από Κυβερνητικούς Οργανισμούς εισπράττονται.

♦ **Αναβαλλόμενο εισόδημα**

Στις οικονομικές καταστάσεις ως αναβαλλόμενο εισόδημα παρουσιάζεται το συσσωρευμένο ποσό των κλήσεων καρτών Soeasy που πωλήθηκε αλλά δεν έχει χρησιμοποιηθεί και μεταφέρεται στην επόμενη περίοδο ως αρχικό υπόλοιπο στα αναβαλλόμενα έσοδα. Ανά μήνα γίνεται η μεταφορά ληγμένων καρτών από το αναβαλλόμενο εισόδημα στα έσοδα. Υπάρχει κίνδυνος στο υπόλοιπο του αναβαλλόμενου εισοδήματος να υπάρχουν πεπαλαιωμένα ποσά για κάρτες οι οποίες πιθανόν να μην φέρουν ημερομηνία λήξης ή να παραμένουν απενεργοποιημένες και κατ' επέκταση λανθασμένης προβολής της αξίας του αναβαλλόμενου εισοδήματος.

Οι ιδιώτες ελεγκτές εισηγήθηκαν όπως εφαρμοστεί διαδικασία για τον άμεσο εντοπισμό των μη χρησιμοποιημένων ή μη ενεργοποιημένων καρτών σε ετήσια βάση.

Η Αρχή πληροφόρησε τους ιδιώτες ελεγκτές ότι το θέμα διερευνάται στο πλαίσιο έργου που διεξάγεται με τη συνεργασία εξωτερικών συμβούλων και ότι μελετάται η αλλαγή μεθοδολογίας αναγνώρισης εσόδων των καρτών αυτών και πιθανή εισαγωγή ημερομηνίας λήξης τους.

♦ **Ζητήματα πληροφοριακών συστημάτων - Πρόσβαση προγραμματιστών σε περιβάλλοντα παραγωγής**

Προγραμματιστές έχουν τη δυνατότητα τεχνικής πρόσβασης σε περιβάλλοντα παραγωγής, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης και αλλαγών εκτός των μηχανισμών ελέγχου και των διαδικασιών που βρίσκονται σε χρήση. Κάτι τέτοιο μειώνει τη δυνατότητα ανίχνευσης μη εξουσιοδοτημένης δραστηριότητας και τον βαθμό αποτελεσματικότητας μηχανισμών λογοδοσίας (accountability).

Οι ιδιώτες ελεγκτές εισηγήθηκαν όπως η συγκεκριμένη πρακτική αναθεωρηθεί σε όλα τα περιβάλλοντα στα οποία ακολουθείται.

Η Αρχή πληροφόρησε τους ιδιώτες ελεγκτές ότι βρίσκεται υπό εξέλιξη έργο μετάβασης σε καινούρια γραμμή παραγωγής, όπου οι προγραμματιστές δεν θα έχουν τεχνική πρόσβαση στο περιβάλλον παραγωγής.

♦ Ζητήματα πληροφοριακών συστημάτων - Έλεγχος αδειών λογισμικού

Δεν τηρείται μητρώο των αδειών λογισμικού που χρησιμοποιούνται, ούτε διενεργούνται περιοδικοί έλεγχοι για την τήρηση της δέσμευσης της Αρχής για χρησιμοποίηση μόνο αδειοδοτημένων λογισμικών. Η χρήση μη εξουσιοδοτημένου λογισμικού ενέχει κινδύνους σε σχέση με την ασφάλεια πληροφοριακών συστημάτων και δεδομένων και κατά της φήμης της ΑΤΗΚ.

Οι ιδιώτες ελεγκτές εισηγήθηκαν όπως η ΑΤΗΚ δημιουργήσει και επικαιροποιεί περιοδικά Μητρώο Αδειών και Συνδρομών Λογισμικού και όπως διενεργείται ετήσιος έλεγχος των αδειών και συνδρομών λογισμικού σχετικά με τις πραγματικές ανάγκες της Αρχής.

Η Αρχή πληροφόρησε τους ιδιώτες ελεγκτές ότι δεν χρησιμοποιεί μη εξουσιοδοτημένο λογισμικό, ότι θα ετοιμάσει ενιαίο Μητρώο Αδειών και Συνδρομών Λογισμικού και ότι σήμερα υπάρχει εν μέρει τέτοιο μητρώο του οποίου θα εξεταστεί η αξιοποίηση του για συμπερίληψη των υπόλοιπων περιουσιακών στοιχείων.

Όπως μας ενημέρωσε η Αρχή, έχει υλοποιηθεί πλήρες Μητρώο Αδειών και Συνδρομών Λογισμικού για όλη τη Διεύθυνση Πληροφορικής.

7. Ευρήματα και συστάσεις Ελεγκτικής Υπηρεσίας

7.1 Προϋπολογισμός

Σύμφωνα με τον περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμο (Ν.20(I)/2014), ο Προϋπολογισμός των οντοτήτων Γενικής Κυβέρνησης κατατίθεται στη ΒτΑ το αργότερο τρεις μήνες πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους αναφοράς. Επίσης κάθε οντότητα Γενικής Κυβέρνησης υποβάλλει για έγκριση στον Υπουργό Οικονομικών τον ετήσιο προϋπολογισμό της για το επόμενο έτος, μέσω του αρμόδιου προϊστάμενου οικονομικού φορέα, σύμφωνα με χρονοδιάγραμμα που καθορίζει ο Υπουργός Οικονομικών.

Σύμφωνα με τις εγκυκλίους του αρ.1625 και 1664, ημερ. 6.7.2020 και 22.6.2021, με θέμα την ετοιμασία του Προϋπολογισμού οντοτήτων Γενικής Κυβέρνησης/Κρατικών Επιχειρήσεων/ Κρατικών Οργανισμών για τα έτη 2021 και 2022, αντίστοιχα, το ΥΟ, όπως υποδεικνύει, για την υλοποίηση των πιο πάνω υποχρεώσεων και λαμβανομένων υπόψη των προνοιών της απόφασης του ΥΣ αρ. 87.226, ημερ. 9.4.2019, θα πρέπει να ακολουθηθεί το πιο κάτω χρονοδιάγραμμα υποβολής του Προϋπολογισμού:

- ◆ Υποβολή στο καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο μέχρι 15 Ιουλίου
- ◆ Υποβολή στο ΥΟ μέχρι 16 Αυγούστου
- ◆ Υποβολή στο ΥΣ μέχρι 20 Σεπτεμβρίου
- ◆ Κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων το αργότερο μέχρι τις 2 Οκτωβρίου (όπου εφαρμόζεται)

Ο Προϋπολογισμός της ΑΤΗΚ ετοιμάζεται στη βάση των δεδουλευμένων (on accrual basis). Για το λόγο αυτό στο Επεξηγηματικό Υπόμνημα του ετήσιου Προϋπολογισμού γίνεται αναφορά ότι, σύμφωνα με οδηγίες του ΥΟ, δηλώνονται/παρατίθενται κατ' εκτίμηση πληρωμές που ενδέχεται να διενεργηθούν το έτος που αφορά ο Προϋπολογισμός, οι οποίες θα αφορούν χρονική περίοδο μεταγενέστερη της λογιστικής περιόδου που αφορά ο Προϋπολογισμός (προπληρωμές). Περαιτέρω αναφέρεται ότι για τις κατηγορίες δαπανών που δηλώνονται προπληρωμές, περιλαμβάνονται ποσά στις πρόνοιες του ετήσιου Προϋπολογισμού, που αφορούν προπληρωμές προηγούμενων ετών.

Η παρακολούθηση της υλοποίησης του ετήσιου Προϋπολογισμού γίνεται κατά άρθρο/κονδύλι μέσω διαδικασίας αναφοράς στο Σύστημα Διαχείρισης Επιχειρησιακών Πόρων - ERP (Funds Available Report) και δεικνύει το πραγματικό ποσό που έχει δαπανηθεί ανά άρθρο/κονδύλι με βάση την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων (βάσει του λογιστικού συστήματος).

7.1.1. Προϋπολογισμός για το έτος 2021.

α. Καθυστέρηση στην έγκριση. Ο Προϋπολογισμός για το έτος 2021 και το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο για την τριετία 2021 - 2023 εγκρίθηκαν από το ΔΣ στις 30.7.2020 και στάλθηκαν με μικρή αρχικά καθυστέρηση σε σχέση με το πιο πάνω χρονοδιάγραμμα, στις 31.7.2020 στο ΥΟ (καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο). Στις 30.9.2020 η ΑΤΗΚ ενημέρωσε το ΥΟ για ενσωμάτωση στον Προϋπολογισμό των πιο κάτω διαφοροποιήσεων και στάλθηκε εκ νέου ο Προϋπολογισμός και το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο:

- ◆ Αύξηση στα έσοδα κατά €5,5 εκ.

- ♦ Αύξηση στις πρόνοιες των άρθρων «Δαπάνες Κινητών και Χειριστικών Υπηρεσιών και Έξοδα Διασύνδεσης» κατά €0,6 εκ. και €4,9 εκ., με τις τελικές πρόνοιες να διαμορφώνονται σε €0,85 εκ. και €9,9 εκ., αντίστοιχα.
- ♦ Συμπερίληψη πρόνοιας στο άρθρο «Πρόστιμα» ύψους €1,1 εκ. (για πληρωμή προστίμου που επιβλήθηκε στις 4.8.2020 από την Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού και αφορά τιμολόγηση της υπηρεσίας Cytavision την περίοδο 2011-2012).
- ♦ Μείωση της πρόνοιας στο άρθρο «Υποχρέωση Ταμείου Συντάξεως» κατά €2 εκ. (τελική πρόνοια €23 εκ.).

Το ΥΟ ενέκρινε στις 3.11.2020 τον Προϋπολογισμό για το 2021 με την προϋπόθεση ότι θα ενσωματώνονταν οι πιο κάτω τροποποιήσεις, οι οποίες υποδείχθηκαν από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔ&Π):

- ♦ Στο άρθρο 11(4)(δ) να προστεθεί η ακόλουθη επιφύλαξη «Νοείται ότι υπηρεσία σε μειωμένη κλίμακα εισδοχής στην κρατική υπηρεσία ή σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου συμψηφίζεται με υπηρεσία σε μειωμένη κλίμακα εισδοχής στον Οργανισμό για σκοπούς συμπλήρωσης των εικοσιτεσσάρων μηνών».
- ♦ Να περιληφθούν 102 μόνο θέσεις Τμηματάρχη Β' και Α' Κλ.Β13(ii) και Κλ.Β14(ii), αριθμός θέσεων που θα πρέπει να παρουσιάζεται και στη στήλη με τις θέσεις για το 2020.

Ο Προϋπολογισμός, όπως αναθεωρήθηκε, υποβλήθηκε στο ΥΟ στις 12.11.2020 και στις 17.11.2020 στο ΥΣ. Στις 25.11.2020 εγκρίθηκε από το ΥΣ και στις 27.11.2020 κατατέθηκε υπό τη μορφή νομοσχεδίου στη ΒτΑ για ψήφιση.

Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2021 Νόμος (Ν.8(II)/2021) δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 16.2.2021 και προέβλεπε συνολικές δαπάνες ύψους €422,23 εκ. και συνολικά έσοδα ύψους €357,23 εκ.

Σύσταση: Να τηρούνται τα χρονοδιαγράμματα υποβολής του Προϋπολογισμού που καθορίζονται από το ΥΟ.

Η Αρχή μάς ανέφερε ότι έχει ως μέλημά της την τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων που τίθενται από το Υπουργείο και θα συνεχίσει να καταβάλλει προσπάθειες ώστε αυτά να τηρούνται, και, εκεί όπου αυτό δεν είναι εφικτό, φροντίζει η καθυστέρηση να μην είναι τέτοια που να επηρεάζεται το χρονοπρόγραμμα υποβολής του Προϋπολογισμού στη ΒτΑ. Θεωρεί ότι η συλλογική προσπάθεια για τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων από όλους τους συμμετέχοντες στην αλυσίδα έγκρισης του Προϋπολογισμού θα συμβάλει θετικά στην έγκαιρη έγκριση του Προϋπολογισμού.

β. Έγκριση συμπληρωματικού Προϋπολογισμού. Στις 18.10.2021 το ΔΣ ενέκρινε συμπληρωματικό Προϋπολογισμό για το έτος 2021 ύψους €5 εκ., ώστε να καλύψει τις αυξημένες ανάγκες του άρθρου «Εξοπλισμός για μεταπώληση» (αρχική πρόνοια €27,4 εκ.).

Ο συμπληρωματικός Προϋπολογισμός υποβλήθηκε στο ΥΟ στις 20.10.2021 και στη συνέχεια στο ΥΣ στις 21.10.2021. Στις 27.10.2021 ο συμπληρωματικός Προϋπολογισμός εγκρίθηκε από το ΥΣ και την ίδια μέρα κατατέθηκε στη ΒτΑ.

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ.1) του 2021 (Ν.49(II)/2021) δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 3.12.2021.

γ. Κάλυψη Υπερβάσεων. Κατά το 2021 το ΔΣ ενέκρινε τη μεταφορά κονδυλίων/πιστώσεων για την κάλυψη των πιο κάτω υπερβάσεων ή αναμενόμενων υπερβάσεων (όπως εκτιμήθηκαν κατά τον ουσιώδη χρόνο υπολογισμού και ζήτησης της έγκρισης), από το άρθρο 50/001 «Απρόβλεπτες Δαπάνες» στο πλαίσιο εφαρμογής της νομοθεσίας του προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με την ίδια νομοθεσία, κατατέθηκαν ενώπιον της ΒτΑ από τον Υπουργό Οικονομικών, εκθέσεις που παρουσιάζουν τις εν λόγω περιπτώσεις για τις οποίες δόθηκε η έγκριση από το ΔΣ και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες αυτή χορηγήθηκε.

(i) Τρέχουσες Δαπάνες		Αρχικός Προϋπολογισμός	Έγκριση για κάλυψη Υπερβάσεων/ Αναμενόμενων Υπερβάσεων	Τελικός εγκεκριμένος Προϋπολογισμός	Πραγματική δαπάνη
		€	€	€	€
10/040	Αμοιβή υπερωριακής απασχόλησης	2.000.000	350.000 ¹	2.350.000	2.099.327
10/090	Αμοιβή ωρομίσθιου προσωπικού	14.500.000	750.000 ²	15.250.000	14.873.497
10/350	Ομαδική ασφάλεια και συμπληρωματική ιατροφαρμακευτική περίθαλψη συνταξιούχων	1.314.110	180.000 ³	1.494.110	1.440.720
20/310	Φωτισμός, θέρμανση, καύσιμα	8.679.000	626.000 ⁴	9.305.000	9.214.317
20/490	Αποδόσεις σε Τηλεπικοινωνιακούς Οργανισμούς	10.045.000	670.000 ⁵	10.715.000	11.311.975*
20/510	Τόκοι και τραπεζικά δικαιώματα	435.000	800.000 ⁶	1.235.000	1.075.699
20/516	Πρόστιμα	1.129.410	918.522 ⁷	2.047.932	2.048.730*
			4.294.522	42.397.042	42.064.265

* Η διαφορά καλύφθηκε από εξοικονομήσεις άλλου/άλλων άρθρων της ίδιας ομάδας δαπανών του κεφαλαίου

Σημειώσεις:

1. Κάλυψη υπερωριακής απασχόλησης που απαιτήθηκε για υλοποίηση αναπτυξιακού προγράμματος.
2. Αυξημένες ώρες εργασίας ωρομίσθιου προσωπικού για επίτευξη του ψηφιακού μετασχηματισμού και βελτιστοποίηση της ποιότητας εξυπηρέτησης των πελατών.
3. Κάλυψη της συμπληρωματικής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης συνταξιούχων.
4. Αύξηση στην τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος.
5. Αυξημένη διαβατική κίνηση και κίνηση σε περιαγωγή.
6. Αρνητικοί τόκοι επί των καταθέσεων.
7. Κάλυψη πληρωμής προστίμων που επιβλήθηκαν από την Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού και Γραφείο Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΓΕΡΗΕΤ).

(ii) Κεφαλαιουχικές Δαπάνες		Αρχικός Προϋπολογισμός	Έγκριση για κάλυψη Υπερβάσεων/ Αναμενόμενων Υπερβάσεων	Τελικός εγκεκριμένος Προϋπολογισμός	Πραγματική δαπάνη
		€	€	€	€
30/221	Αγορά εξοπλισμού πληροφορικής	3.026.700	700.000*	3.726.700	3.239.309
			700.000	3.726.700	3.239.309

* Κάλυψη προμήθειας εξοπλισμού για υλοποίηση των έργων της ΑΤΗΚ

Ωστόσο η Υπηρεσία μας, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία των πιο πάνω Πινάκων, τον Πίνακα υλοποίησης του Προϋπολογισμού για το 2021 που παρατίθεται στην παράγραφο 4.2(γ) της παρούσας Έκθεσης και τον Συνοπτικό Πίνακα, κατά άρθρο/κονδύλι, υλοποίησης που ετοιμάστηκε από την ΑΤΗΚ, παρατήρησε ότι κάποια ποσά που ζητήθηκαν και εγκρίθηκαν για κάλυψη υπερβάσεων, με μεταφορά πιστώσεων/κονδυλίων από το άρθρο «Απρόβλεπτες Δαπάνες», είτε δεν δαπανήθηκαν, είτε δαπανήθηκαν μερικώς, είτε θα μπορούσαν να καλυφθούν εξολοκλήρου ή εν μέρει από εξοικονομήσεις άλλων άρθρων της ίδιας ομάδας δαπανών του Κεφαλαίου και ως εκ τούτου δεν χρειαζόταν η μεταφορά κονδυλίων/πιστώσεων, με αποτέλεσμα τα εν λόγω ποσά να παρουσιάζονται ως αδαπάνητα ποσά στον Πίνακα υλοποίησης του Προϋπολογισμού. Παρόλο που αντιλαμβανόμαστε ότι οι παράμετροι που προσδιορίζουν κάποιες δαπάνες, ή και τυχόν ιδιάζουσες συνθήκες προκύπτουν, δεν βοηθούν στη σωστή εκτίμηση των ποσών που απαιτούνται για κάλυψη τυχόν υπερβάσεων, εντούτοις μια μη ορθολογιστική χρήση/κατανομή του υπό αναφορά άρθρου αλλοιώνει την πραγματική εικόνα του Προϋπολογισμού, αφού παρουσιάζονται τελικά σε ομάδες δαπανών αδαπάνητα ποσά καθώς και εγκεκριμένα ποσά για κάλυψη υπερβάσεων, χωρίς αυτές στην πραγματικότητα να υπάρχουν. Υποδεικνύεται ότι στον Πρώτο Πίνακα του Ν.49(II)/2021 αναφέρεται ότι υπέρβαση γίνεται μόνο σε περίπτωση υπέρβασης του συνόλου των πιστώσεων που εγκρίθηκαν κάτω από την κάθε μια από τις ομάδες δαπανών, με εξαίρεση τις υπερβάσεις κάτω από τα άρθρα 10/140, 10/050 και 10/060.

Η παρακολούθηση της υλοποίησης του ετήσιου Προϋπολογισμού γίνεται, όπως αναφέρεται σε προηγούμενη παράγραφο κατά άρθρο/κονδύλι μέσω διαδικασίας στο ERP. Ζητήθηκε από την Υπηρεσία μας, και ετοιμάστηκε, στη βάση αυτής της πληροφόρησης, από την αρμόδια λειτουργό της Αρχής, Συνοπτικός Πίνακας, κατά άρθρο/κονδύλι, υλοποίησης του Προϋπολογισμού για το 2021, ο οποίος όμως, όπως διαπιστώσαμε, ετοιμάστηκε αφού έγιναν κάποιες προσαρμογές στα ποσά, λόγω κάποιων αδυναμιών που υπάρχουν στη διαδικασία που ακολουθείται στο ERP και εκκρεμεί η διόρθωσή τους ή/και κάποιων λαθών που εντοπίζονται. Έχοντας υπόψη, όπως αναφέρεται και πιο πάνω, ότι ο ετήσιος Προϋπολογισμός της ΑΤΗΚ ετοιμάζεται στη βάση των δεδουλευμένων (on accrual basis) και των πιο πάνω αδυναμιών, η Υπηρεσία μας θεωρεί απαραίτητη τη συμφιλίωση των αποτελεσμάτων της υλοποίησης του Προϋπολογισμού με τα αποτελέσματα όπως αυτά παρουσιάζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις της ΑΤΗΚ.

Συστάσεις:

- ♦ **Ορθολογιστική χρήση/κατανομή του άρθρου «Απρόβλεπτες Δαπάνες».**
- ♦ **Ρύθμιση των αδυναμιών που παρουσιάζονται στη διαδικασία παρακολούθησης της υλοποίησης/εκτέλεσης του Προϋπολογισμού και συμφιλίωση του Συνοπτικού Πίνακα, κατά άρθρο/κονδύλι, υλοποίησης του Προϋπολογισμού με τα αποτελέσματα όπως αυτά παρουσιάζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις της ΑΤΗΚ, ώστε αυτά να συνάδουν.**

Σημείωση: Οι πιο πάνω συστάσεις ισχύουν και για τα έτη από το 2023 και μετέπειτα ανεξάρτητα του γεγονότος ότι στον εγκεκριμένο Προϋπολογισμό της ΑΤΗΚ για το 2023 προβλέπεται πλέον παρακολούθηση του Προϋπολογισμού (υπερβάσεις κ.λπ.) κατά Κεφάλαιο.

Η Αρχή μάς ενημέρωσε ότι θα συνεχίσει την προσπάθεια για ορθολογιστική χρήση/κατανομή του άρθρου «Απρόβλεπτες Δαπάνες», στη βάση των ισχυόντων στο δεδομένο χρονικό σημείο. Μας ενημέρωσε επίσης, ότι έχει ήδη εφαρμοσθεί αναβάθμιση στο σύστημα ERP για ρύθμιση των αδυναμιών στη διαδικασία παρακολούθησης της υλοποίησης του Προϋπολογισμού. Επιπρόσθετα, έχει τυποποιηθεί η διαδικασία συμφιλίωσης του Συνοπτικού Πίνακα υλοποίησης του Προϋπολογισμού με τα αποτελέσματα όπως αυτά παρουσιάζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις.

7.1.2 Προϋπολογισμός για το έτος 2022

α. Καθυστέρηση στην έγκριση. Ο Προϋπολογισμός για το έτος 2022 και το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο για την τριετία 2022 - 2024 εγκρίθηκαν από το ΔΣ της Αρχής στις 20.7.2021 και στάλθηκαν με μικρή αρχικά, σε σχέση με το πιο πάνω χρονοδιάγραμμα (παράγραφος 7.1), καθυστέρηση στις 21.7.2021 στο ΥΟ (καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο). Στις 3.11.2021 το ΥΟ ενέκρινε τον Προϋπολογισμό με επισημάνσεις/προϋποθέσεις και ζήτησε όπως αυτές ενσωματωθούν και να αποσταλεί εκ νέου ο Προϋπολογισμός για να προωθηθεί στο ΥΣ για έγκριση.

Στις 11.11.2021 στάλθηκε από την ΑΤΗΚ αναθεωρημένος Προϋπολογισμός με τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

- ♦ Αφαίρεση από τη στήλη των Επεξηγήσεων, έναντι των θέσεων των Λειτουργών/Μηχανικών/Λογιστών (εδάφια 08, 09,10) η νέα πρόνοια για προσωπική κλίμακα για 6 άτομα.
- ♦ Στις επεξηγήσεις των θέσεων, Τεχνικού Επόπτη Β' και Α' (C10, C11 και C12+2, Γραμματειακού Επόπτη Β' και Α' (C9, C10, C11+2) και Επόπτη (Ειδικευμένο Προσωπικό) (C10, C11 και C12+2) τροποποιήθηκε η αναφορά στο υπεράριθμο προσωπικό (εδάφια 6, 7, 11, 12 και 14) με μέγιστο αριθμό 6 υπεράριθμων θέσεων κατ' έτος. Οι υπεράριθμες προαγωγές θα διενεργούνται σύμφωνα με τη διακριτική ευχέρεια της Αρχής και στη βάση κανονιστικών διατάξεων, σε περιπτώσεις ακύρωσης αποφάσεων προαγωγής με δικαστική απόφαση και μη επαναπροαγωγής υπαλλήλων των οποίων ακυρώθηκε η προαγωγή τους (σημείωση 20 – Πρώτο Πίνακα – Δελτίο Δαπανών).
- ♦ Στις Επεξηγήσεις των θέσεων, Τεχνικού ΙΙΙ, ΙΙ, Ι και Ανώτερου Τεχνικού (C5, C7, C* και C9), Ειδικευμένου ΙΙΙ, ΙΙ, Ι και Ανώτερου Ειδικευμένου (C2, C5, C7 και C8) και των θέσεων Γραφέα ΙΙΙ, ΙΙ, Ι και Ανώτερου Γραφέα (C2, C5, C7 και C8), σημειώθηκε ο αριθμός των ατόμων που αμείβονται σε προσωπική βάση, για κάθε θέση.

- ◆ Διαγραφή των Επεξηγήσεων στα εδάφια των θέσεων, Χειριστή Τηλεφωνικής Υπηρεσίας III, II και Ανώτερου Χειριστή Τηλεφωνικής Υπηρεσίας (C2, C5, C7 και C8), Χειριστή III, II, I και Ανώτερου Χειριστή (C2, C5, C7 και C8), εφόσον οι θέσεις καταργούνται με τον Προϋπολογισμό.
- ◆ Η περίληψη στον Προϋπολογισμό, των νέων επιδομάτων στο προσωπικό, τα οποία έχουν ήδη εγκριθεί από τον Υπουργό Οικονομικών, γίνεται με τις πιο κάτω προϋποθέσεις:
 - Για τις νέες κατηγορίες απασχολούμενων με το σύστημα βάρδιας, θα πρέπει να καταβάλλονται τα επιδόματα/αποζημιώσεις βάρδιας και η υπερωριακή αποζημίωση που προνοείται για τους υπαλλήλους της ΑΤΗΚ που εργάζονται με το σύστημα βάρδιας, σύμφωνα με το πρόγραμμα εργασίας τους, και όχι το μηνιαίο κατ' αποκοπή ποσό που η ΑΤΗΚ εισηγείται, και
 - για τη συμπερίληψη στον Προϋπολογισμό των δύο νέων επιδομάτων, τα οποία θα πρέπει να παραχωρούνται με βάση τις πωλήσεις, είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί η σύμφωνη γνώμη της ΒτΑ, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Σημείωσης 7 του Πρώτου Πίνακα – Δελτίο Δαπανών του Προϋπολογισμού της ΑΤΗΚ.
 - Μείωση της πρόνοιας ύψους €6,6 εκ. (1,5% του συνολικού Προϋπολογισμού), που έχει περιληφθεί για Απρόβλεπτες Δαπάνες και Αποθεματικό, στα €5,6 εκ. (1,3% του συνολικού Προϋπολογισμού), στα ίδια δηλαδή επίπεδα με τον προηγούμενο χρόνο.

Στις 24.11.2021 ο Προϋπολογισμός εγκρίθηκε από το ΥΣ και κατατέθηκε στη ΒτΑ υπό μορφή νομοσχεδίου στις 25.11.2021, για ψήφιση.

Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2022 Νόμος (Ν.10(II)/2022) δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 11.2.2022 και προέβλεπε συνολικές δαπάνες ύψους €434,25 εκ. και συνολικά έσοδα ύψους €371,57 εκ.

β. Έγκριση συμπληρωματικού Προϋπολογισμού. Στις 27.9.2022 το ΔΣ ενέκρινε συμπληρωματικό Προϋπολογισμό για το έτος 2022 ύψους €14,2 εκ., ώστε να καλυφθούν οι ακόλουθες ανάγκες:

- ◆ Αποδόσεις σε Τηλεπικοινωνιακούς Οργανισμούς - €4,2 εκ., που αφορούν αυξημένη χρήση των δικτύων ξένων Τηλεπικοινωνιακών Οργανισμών.
- ◆ Εξοπλισμός για μεταπώληση - €5 εκ., που αφορούν κάλυψη του κόστους αγοράς τερματικού εξοπλισμού για μεταπώληση, λόγω αυξημένων πωλήσεων.
- ◆ Φωτισμός, Θέρμανση, Καύσιμα - €5 εκ., που αφορούν κάλυψη πρόσθετου κόστους λόγω της αύξησης της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος.

Ο συμπληρωματικός Προϋπολογισμός υποβλήθηκε στο ΥΟ στις 6.10.2022 και στη συνέχεια στο ΥΣ στις 11.10.2022.

Στις 12.10.2022 ο συμπληρωματικός Προϋπολογισμός εγκρίθηκε από το ΥΣ και στις 17.10.2022 κατατέθηκε στη ΒτΑ.

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ.1) του 2022 (Ν.43(II)/2022) δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 18.11.2022.

γ. Κάλυψη Υπερβάσεων. Στις 15.12.2022 το ΔΣ ενέκρινε την κάλυψη των πιο κάτω αναμενόμενων υπερβάσεων (όπως εκτιμήθηκαν κατά τον ουσιώδη χρόνο υπολογισμού και ζήτησης της έγκρισης) με τη μεταφορά αδαπάνητου ποσού ύψους €1,5 εκ. από το άρθρο «Διαφημίσεις και Έξοδα Προώθησης» που σύμφωνα με την ΑΤΗΚ παρουσίασε εξοικονόμηση, λόγω του ότι οι διαφημιστικές εκστρατείες έγιναν με χαμηλότερο κόστος από το προϋπολογιζόμενο και μεταφορά πιστώσεων €5 εκ. από το άρθρο 50/001 «Απρόβλεπτες Δαπάνες».

Για τις υπερβάσεις αυτές κατατέθηκε, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη νομοθεσία του Προϋπολογισμού, ενώπιον της ΒτΑ από τον Υπουργό Οικονομικών, έκθεση που παρουσιάζει τις περιπτώσεις για τις οποίες δόθηκε η έγκριση και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες αυτή χορηγήθηκε.

Τρέχουσες Δαπάνες		Αρχικός και Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός	Αναμενόμενες Υπερβάσεις	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματική Δαπάνη
		€	€	€	€
10/350	Ομαδική ασφάλεια και συμπληρωματική ιατροφαρμακευτική περίθαλψη συνταξιούχων	1.314.100	100.000 ¹	1.414.100	312.347
20/310	Φωτισμός, θέρμανση, καύσιμα	13.950.000	2.000.000 ²	15.950.000	14.338.684
20/710	Καύσιμα αυτοκινήτων	485.000	200.000 ³	685.000	647.735
20/470	Έξοδα αδειών λειτουργίας	4.184.000	600.000 ⁴	4.784.000	4.463.932
20/490	Αποδόσεις σε τηλεπικοινωνιακούς Οργανισμούς	13.575.000	500.000 ⁵	14.075.000	13.866.754
20/495	Έξοδα διασύνδεσης	5.800.000	600.000 ⁶	6.400.000	6.349.210
20/820	Εξοπλισμός για μεταπώληση	33.250.000	2.000.000 ⁷	35.250.000	35.680.195*
20/510	Τόκοι και τραπεζικά έξοδα	530.000	500.000 ⁸	1.030.000	891.841
			6.500.000	79.588.100	76.550.698

* Το επιπλέον ποσό καλύφθηκε από εξοικονομήσεις άλλου/άλλων άρθρων της ίδιας ομάδας δαπανών του κεφαλαίου

Σημειώσεις:

1. Κάλυψη της συμπληρωματικής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης συνταξιούχων.
2. Αύξηση στην τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος.
3. Αύξηση στην τιμή των καυσίμων.
4. Αυξημένες χρεώσεις από ΓΕΡΗΕΤ και Αρχή Ψηφιακής Ασφάλειας.
5. Αυξημένη διαβατική κίνηση και κίνηση σε περιαγωγή.
6. Αύξηση στα τέλη τερματισμού κλήσεων κινητής.
7. Αυξημένη ζήτηση από πελάτες για αγορές τηλεπικοινωνιακών τερματικών συσκευών και παρελκόμενων.
8. Αρνητικοί τόκοι επί των καταθέσεων.

Ισχύουν, κατ' αναλογία οι ίδιες παρατηρήσεις που αναφέρονται πιο πάνω για το έτος 2021.

7.2 Προσωπικό

7.2.1 Προσωπικό – Γενικά

Στις 31.12.2021 η Αρχή εργοδοτούσε 1.582 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις (από τους οποίους οι 7 υπηρετούσαν με απόσπαση στον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα), 679 ωρομίσθιους και 15 έκτακτους. Αντίστοιχα, στις 31.12.2022 εργοδοτούσε 1.571 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις (7 με απόσπαση), 716 ωρομίσθιους και 16 έκτακτους.

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται οι δαπάνες της Αρχής για τους μισθούς, εργοδοτικές εισφορές, επιδόματα και ωφελήματα του πιο πάνω προσωπικού.

	2020	2021	2022
	€	€	€
Μόνιμο Προσωπικό			
Μισθοί, τιμαριθμικά επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	86.539.726	87.422.286	90.887.092
Διάφορα επιδόματα και υπερωρίες	5.545.868	5.303.548	4.908.078
	92.085.594	92.725.834	95.795.170
Ωφελήματα προσωπικού			
Εισφορές στο Ταμείο Συντάξεων για τρέχουσα υπηρεσία	3.024.530	3.775.595	2.319.287
Εισφορές στο Ταμείο Προνοίας	67.772	167.326	207.834
	100.207.645	100.708.789	100.716.922
Ωρομίσθιο Προσωπικό			
Μισθοί	8.303.086	10.001.585	10.625.233
Διάφορα επιδόματα και υπερωρίες	2.951.510	2.476.560	3.429.966
Εργοδοτικές εισφορές	1.643.789	2.000.653	2.101.781
	12.898.385	14.478.798	16.156.980
Ωφελήματα προσωπικού (Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη)	126.167	0	0
Εισφορές στο Ταμείο Προνοίας	353.419	394.700	450.218
	13.377.971	14.873.498	16.607.198
Έκτακτο Προσωπικό	115.275	161.353	101.422
Συνολικό Κόστος Προσωπικού	113.700.891	115.743.640	117.425.542

Σημείωση: Στις δαπάνες στον πιο πάνω πίνακα για «Ωφελήματα Προσωπικού» δεν περιλαμβάνονται τα σπουδαστικά χορηγήματα και τα βοηθήματα. Επίσης στον πίνακα δεν περιλαμβάνεται η ελλειμματική εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων του μόνιμου μηνιαίου προσωπικού.

7.2.2 Ωφελήματα προσωπικού

Η Αρχή παρέχει στο προσωπικό της ωφελήματα τα οποία πηγάζουν από τους περί Προσωπικού της ΑΤΗΚ Γενικούς Κανονισμούς (ΚΔΠ 85/2022) και από τις Συλλογικές Συμβάσεις μεταξύ ΑΤΗΚ και Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (ΣΟ).

7.2.2.1 Συμπληρωματικό Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού 19(γ) των περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Γενικών Κανονισμών (ΚΔΠ 220/1982), η Αρχή διατηρεί «Ταμείο Συμπληρωματικών Παροχών Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης, δια το Προσωπικό και τους συνταξιούχους υπαλλήλους το οποίο λειτουργεί συμφώνως με εσωτερικούς κανονισμούς και η Αρχή, συνεισφέρει εις το αναφερόμενο Ταμείον τοιούτο ποσοστόν καθώς και εφάπαξ ποσά, ως ήθελε συμφωνηθεί από καιρού εις καιρόν μετά των συνδικαλιστικών οργανώσεων». Το Ταμείο καλύπτει όλους τους μηνιαίους υπαλλήλους, τους συνταξιούχους της Αρχής και τους εξαρτώμενους τους, όχι όμως το ωρομίσθιο προσωπικό. Στο Ταμείο συνεισφέρει μόνο η ΑΤΗΚ.

Σύμφωνα με τις ΣΣΕ που υπογράφηκαν μεταξύ της Αρχής και των ΣΟ, η εισφορά της Αρχής στο Συμπληρωματικό Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης (ΣΤΙΠ), ανερχόταν από το 2010 σε 5,75% επί του μισθολογίου του προσωπικού (βασικός μισθός και τιμαριθμικό επίδομα για 12 μήνες) και επί των συντάξεων.

Λόγω της εφαρμογής του Γενικού Σχεδίου Υγείας (ΓεΣΥ) από την 1.6.2019, το ΥΣ με την Απόφασή του Αρ.88.581 ημερ. 15.11.2019 κάλεσε, μεταξύ άλλων τα διοικητικά συμβούλια των ΝΠΔΔ, να προβούν στις δέουσες ενέργειες, έτσι ώστε:

- α.** Να αναπροσαρμόσουν τα υφιστάμενα σχέδια ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, λαμβάνοντας υπόψη τις καλύψεις που θα παραχωρηθούν στην πρώτη φάση εφαρμογής του ΓεΣΥ, για την περίοδο από την 1.6.2019 έως τις 31.5.2020.
- β.** Να καταργήσουν όλα τα σχέδια ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης από την 1.6.2020, με την πλήρη εφαρμογή του ΓεΣΥ.
- γ.** Να προσαρμόσουν ανάλογα τους οικείους Προϋπολογισμούς τους με βάση τα πιο πάνω.

Όπως αναφέρεται στην ίδια Απόφαση, «οποιοσδήποτε υφιστάμενες συμβατικές ή/και κανονιστικές υποχρεώσεις των Οικείων Οργανισμών για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη προς το προσωπικό τους, οι οποίες δεν καλύπτονται από το ΓεΣΥ, δύναται να συνεχίσουν να παρέχονται, μέσω μετεξέλιξης των υφιστάμενων Ταμείων Υγείας σε ταμεία Συμπληρωματικών Παροχών ή άλλων διεργασιών, μετά από σχετική συμφωνία μεταξύ των Διοικήσεων των Οργανισμών και εκπροσώπων των εργοδοτούμενων. Οι εν λόγω υποχρεώσεις δύναται να επαναξιολογούνται και αναπροσαρμόζονται. Για τυχόν διαφορές μεταξύ των ενδιαφερομένων θα ακολουθούνται οι πρόνοιες του Κώδικα Βιομηχανικών Σχέσεων».

Επιπρόσθετα, στην εγκύκλιο του ΥΟ αρ. 1664 ημερ. 22.6.2021 η οποία αφορούσε στην ετοιμασία των προϋπολογισμών οντοτήτων Γενικής Κυβέρνησης, κρατικών επιχειρήσεων και κρατικών οργανισμών για το έτος 2022, σχετικά με την πιο πάνω απόφαση του ΥΣ για τις περιπτώσεις όπου υπάρχει συμβατική ή κανονιστική υποχρέωση του Οργανισμού για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη προς το προσωπικό η οποία δεν καλύπτεται από το ΓεΣΥ, μέσω μετεξέλιξης των υφιστάμενων Ταμείων Υγείας, αναφέρει ότι:

- ◆ Τα σχέδια συμπληρωματικής περίθαλψης δύναται να περιλάβουν μόνο υπηρεσίες και βαθμό κάλυψης που παρείχε ο κάθε Οργανισμός πριν την εφαρμογή του ΓεΣΥ και που δεν καλύπτονται

από το ΓεΣΥ, όχι πρόσθετες υπηρεσίες ή 100% κάλυψη αν προηγουμένως η κάλυψη που παρεχόταν ήταν μικρότερη.

- ◆ Τα συμπληρωματικά σχέδια δεν θα πρέπει να καλύπτουν τις συμπληρωμές σε υπηρεσίες που καλύπτονται από το ΓεΣΥ ή εναλλακτικά φάρμακα που δεν παρέχονται από το ΓεΣΥ ούτε κοσμητικές θεραπείες.

Μετά την εφαρμογή του ΓεΣΥ, η Αρχή με απόφασή της ημερ. 4.2.2020 μείωσε το ποσοστό εισφορών της προς το ΣΤΙΠ από 5,75% σε 2,85% (προηγούμενη εισφορά στο ΣΤΙΠ 5,75% μείον εισφορά εργοδότη στο ΓεΣΥ 2,90%) το οποίο θα επανεξεταζόταν τακτικά, τουλάχιστον σε ετήσια βάση. Το ποσοστό εισφοράς 2,85% καθορίστηκε και στη νέα ΣΣΕ μόνιμου προσωπικού 2019-2021 η οποία υπογράφηκε στις 11.5.2023.

Η δαπάνη της Αρχής για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη για το μόνιμο προσωπικό και τους συνταξιούχους για τα έτη 2021 και 2022 ανήλθε σε €3.309.974 και €425.449 αντίστοιχα (€4,65 εκ. το 2020). Επιπρόσθετα, η Αρχή κατέβαλε για το μόνιμο προσωπικό της εισφορές στο ΓεΣΥ ύψους €2,30 εκ. το 2021 και €2,36 εκ. το 2022 (€1,98 εκ. το 2020). Σημειώνεται ότι στο άρθρο 10/350 «Ομαδική Ασφάλεια και Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη Συνταξιούχων» του Προϋπολογισμού της ΑΤΗΚ για το έτος 2021 παρατηρήθηκε υπέρβαση ύψους €126.610 σε σχέση με την αρχική εγκεκριμένη πρόνοια, η οποία καλύφθηκε από τη μεταφορά ποσού ύψους €180.000 από το άρθρο 50/001 'Απρόβλεπτες δαπάνες' με Ειδικό Ένταλμα Πληρωμής.

Η μείωση της δαπάνης του έτους 2022 οφείλεται σε συμφωνία με τις ΣΟ για μείωση της εισφοράς της Αρχής προς το ΣΤΙΠ για το 2022 σε €159.000. Στη ΣΣΕ μόνιμου προσωπικού 2019-2021 συμφωνήθηκε επίσης όπως η εισφορά στο ΣΤΙΠ για τα έτη 2023, 2024 και 2025 περιοριστεί €1.000.000 ανά έτος, ενώ από την 1η Ιανουαρίου 2026 θα συνεχίσουν οι καταβολές στο ποσοστό που καταβαλλόταν πριν το 2022, δηλαδή στο 2,85% επί των μισθών του μηνιαίου μόνιμου προσωπικού και επί των συντάξεων για τους συνταξιούχους, επιπρόσθετα των πρόσθετων ποσών που καταβάλλονται από την Αρχή με βάση τις υποχρεώσεις του. Συμφωνήθηκε επίσης ότι σε περίπτωση που οι ανάγκες των Μελών του Ταμείου στο πλαίσιο των εγκεκριμένων προνοιών του Ταμείου δεν μπορούν να καλυφθούν από τους πόρους του Ταμείου, τότε η Αρχή θα συνεισφέρει ποσό που δεν θα υπερβαίνει τη συνήθη συνεισφορά του κατά το έτος που θα επισυμβεί το πιο πάνω.

Σημειώνεται ότι εκκρεμεί η ετοιμασία και ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων του Ταμείου για τα έτη 2018 έως 2022, ενώ πρόσφατα ολοκληρώθηκε ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων των ετών 2004 έως 2017. Επισημαίνεται ότι το ΔΣ της Αρχής σε συνεδρία του στις 30.5.2023 ζήτησε όπως όλες οι εκκρεμείς οικονομικές καταστάσεις περιλαμβανομένων των οικονομικών καταστάσεων του ΣΤΙΠ υποβληθούν για εξέταση στο ΔΣ το αργότερο μέχρι τις 31.10.2023. Λόγω της καθυστέρησης στην ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων του Ταμείου δεν μπορεί να διαφανεί κατά πόσο το ύψος της εισφοράς μετά την εφαρμογή του ΓεΣΥ είναι επαρκές ή υπερβολικό για την κάλυψη των υποχρεώσεων του.

Επισημαίνεται επίσης ότι, πέραν των εισφορών της Αρχής προς το ΣΤΙΠ και προς το ΓεΣΥ, με βάση τις Συλλογικές Συμβάσεις που υπογράφηκαν, η ΑΤΗΚ καταβάλλει ποσά ύψους €85.430 (£50.000)

για μόνιμους και €51.258 (£30.000) για συνταξιούχους σε Ειδικό Λογαριασμό για κάλυψη δαπανών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης για ειδικές περιπτώσεις. Επιπρόσθετα, με απόφαση της Ανώτερης Μικτής Επιτροπής (Αρχής-ΕΠΟΕΤ) ημερ. 2.10.2002, καταβάλλεται ετήσια πρόσθετο ποσό ύψους €68.344 (£40.000) για κάλυψη δαπανών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε πρώην υπαλλήλους της που αφυπηρέτησαν με ωφελήματα Ταμείου Προνοίας ή με φιλοδώρημα αφυπηρέτησης, μέχρι την έναρξη εφαρμογής του ΓεΣΥ. Παρατηρήσαμε ότι το ποσό των €68.344 εξακολουθεί να καταβάλλεται, παρά την εφαρμογή του ΓεΣΥ.

Σύσταση:

- ♦ Να ετοιμαστούν το συντομότερο δυνατόν οι οικονομικές καταστάσεις του ΣΤΙΠ για τα έτη 2018-2022 και να διενεργηθεί ο έλεγχός τους ώστε να διαφανεί η πραγματική οικονομική του κατάσταση, μετά την πλήρη εφαρμογή του ΓεΣΥ και να διαπιστωθεί ότι ακολουθούνται οι περιορισμοί (υπηρεσίες και βαθμός κάλυψης) που τέθηκαν από το ΥΣ και το ΥΟ. Ενόψει της εκκρεμότητας αυτής και ανεξάρτητα από τη συμφωνία για μείωση της συνεισφοράς της Αρχής κατά τα έτη 2022-2023, δεν μπορεί να διαφανεί κατά πόσο το ύψος της εισφοράς μετά την εφαρμογή του ΓεΣΥ, είναι επαρκές ή υπερβολικό για την κάλυψη των υποχρεώσεων του όπως μετεξελίχθηκε.
- ♦ Έχοντας υπόψη ότι η ΒτΑ, κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου για το έτος 2023, είχε εκφράσει την πολιτική θέση ότι θα πρέπει να τερματιστούν στους ημικρατικούς οργανισμούς δαπάνες για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη πέραν αυτών για το ΓεΣΥ, η Υπηρεσία μας τονίζει τη σημασία που δίνει στην ανάγκη διασφάλισης των αρχών της διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης καθώς και της ισονομίας και ισοτιμίας, για αυτό, μέσω των θεσμοθετημένων διαδικασιών, υιοθετεί την υπόδειξη της ΒτΑ και εισηγείται όπως τερματιστεί η παροχή όλων των ωφελημάτων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης πέραν αυτών που καλύπτει το ΓεΣΥ.

Η Αρχή συμφώνησε με τη σύστασή μας για την καθυστέρηση στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων του ΣΤΙΠ και μας πληροφόρησε περαιτέρω ότι ετοιμάστηκαν ήδη οι οικονομικές καταστάσεις του 2018 και βρίσκονταν υπό τελική ετοιμασία οι οικονομικές καταστάσεις του 2019 με στόχο τον έλεγχό τους εντός του Ιανουαρίου 2024. Δρομολογήθηκαν επίσης ενέργειες για την ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων και των υπόλοιπων ετών που εκκρεμούν το συντομότερο, εντός του 2024.

Επιπρόσθετα μας ανέφερε ότι, μεταξύ των λόγων που η ΑΤΗΚ συμφώνησε με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις τη μη πληρωμή χρημάτων ή παροχή μόνο μειωμένου ποσού ήταν και για να διαπιστωθεί η ακριβής οικονομική κατάσταση του Ταμείου και να αποφευχθεί η αχρείαση μεταφορά χρημάτων από την ΑΤΗΚ στο Ταμείο. Σύμφωνα με την Αρχή το Ταμείο μετεξελίχθηκε και λειτουργεί πλέον ως συμπληρωματικό ταμείο, και περιλαμβάνει μόνο υπηρεσίες και βαθμό κάλυψης που παρείχε η ΑΤΗΚ πριν την εφαρμογή του ΓεΣΥ και που δεν καλύπτονται από το ΓεΣΥ.

Αναφορικά με τον τερματισμό δαπανών για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη πέραν αυτών για το ΓεΣΥ, η Αρχή σημείωσε ότι η σύσταση αυτή αφορά ζήτημα ευρύτερης κυβερνητικής πολιτικής με την οποία η ΑΤΗΚ θα συμμορφωθεί εάν υπάρξει.

7.2.2.2 Σπουδαστικά χορηγήματα και βοηθήματα

Ο θεσμός της παραχώρησης χορηγημάτων σε παιδιά υπαλλήλων της Αρχής για σκοπούς σπουδών, θεσπίστηκε με απόφαση του ΔΣ το 1980 και ενσωματώθηκε στη ΣΣΕ 1980-1981 και έκτοτε λειτουργεί αδιάλειπτα στη βάση Εσωτερικών Κανονισμών, "Κανονισμοί Σχεδίου Σπουδαστικών Χορηγημάτων Προσφερόμενων από την CYTA σε παιδιά υπαλλήλων της", οι οποίοι κατά καιρούς τροποποιούνται. Με βάση τους Κανονισμούς αυτούς, επιχορηγούνται οι σπουδές για την απόκτηση πρώτου πανεπιστημιακού τίτλου σπουδών (στην Κύπρο ή στο εξωτερικό), ή διπλώματος από τις Σχολές Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου, ή πρώτου πτυχίου. Δικαιούμενα πρόσωπα είναι τα παιδιά των υπαλλήλων του μόνιμου και ωρομίσθιου προσωπικού της Αρχής με πενταετή τουλάχιστον συνεχή υπηρεσία, καθώς και υπαλλήλων που αφυπηρέτησαν ή απεβίωσαν κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους. Με απόφαση του ΔΣ ημερ. 20.4.2021 το συνολικό ετήσιο διαθέσιμο ποσό για σπουδαστικά χορηγήματα μειώθηκε από €200.000 σε €145.000 από την ακαδημαϊκή χρονιά 2020-2021, ενώ με τη Συλλογική Σύμβαση 2019-2021 η οποία υπογράφηκε στις 11.5.2023, τα σπουδαστικά χορηγήματα από το 2023 θα καταβάλλονται από το Ταμείο Ευημερίας (ΤΕΥ-ΑΤΗΚ). Το ποσό των σπουδαστικών χορηγημάτων για τα ακαδημαϊκά έτη 2020-2021 και 2021-2022 τα οποία καταβλήθηκαν, αντίστοιχα, το 2021 και το 2022, ανήλθαν σε €123.400 και €104.600 αντίστοιχα ενώ για το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 έγινε πρόνοια €145.000.

Πέραν των σπουδαστικών χορηγημάτων, ποσό ύψους €259.885 το 2021 και ποσό ύψους €236.735 το 2022 παραχωρήθηκαν ως βοήθημα σε 44 και 42 πρώην υπαλλήλους της Αρχής, αντίστοιχα, οι οποίοι αφυπηρέτησαν χωρίς να λαμβάνουν μηνιαία σύνταξη, στις χήρες αυτών των υπαλλήλων και στις χήρες υπαλλήλων που αφυπηρέτησαν με ωφελήματα του Ταμείου Συντάξεων. Σύμφωνα με το εγχειρίδιο ανθρωπίνου δυναμικού της Αρχής το ύψος των βοηθημάτων καθορίζεται από το ΔΣ και σκοπό έχει να βελτιώσει το επίπεδο διαβίωσης αυτών που λαμβάνουν το βοήθημα.

Σύσταση:

- ♦ Για όλα τα πιο πάνω ωφελήματα η Υπηρεσία μας επαναλαμβάνει τη θέση ότι δεν θα πρέπει να επιβαρύνεται ο Οργανισμός αλλά οι υπάλληλοι.
- ♦ Σχετικά με τα βοηθήματα προς πρώην υπαλλήλους της Αρχής εισηγούμαστε όπως η Αρχή διερευνά κατά πόσον τα άτομα στα οποία είχε αρχικά αποφασιστεί η παροχή βοηθήματος, εξακολουθούν να χρήζουν τέτοιας βοήθειας. Πρόκειται περί σχετικά μικρών ποσών, πλην όμως δίνονται χωρίς να καλύπτονται από οποιαδήποτε νομοθετική ή άλλη διάταξη.

Η Αρχή μάς ανέφερε ότι, ήδη, βάσει της ΣΣΕ 2019-2021, τα σπουδαστικά χορηγήματα από το 2023 θα καταβάλλονται από το Ταμείο Ευημερίας (ΤΕΥ-ΑΤΗΚ) και όχι από την ΑΤΗΚ. Ωστόσο σημειώνουμε ότι το Ταμείο Ευημερίας λειτουργεί και με συνεισφορά της Αρχής και η θέση της Υπηρεσίας μας είναι όπως τέτοιου είδους ωφελήματα θα έπρεπε να τα επιβαρύνονται αποκλειστικά οι υπάλληλοι.

Αναφορικά με τα βοηθήματα προς πρώην υπαλλήλους, μας ενημέρωσε ότι η Αρχή προβαίνει σε έλεγχο ώστε να διαπιστώνει κατά πόσο πληρούνται οι προϋποθέσεις που είχε θέσει αρχικά για την καταβολή των εν λόγω βοηθημάτων.

7.2.2.3 Ταμείο Ευημερίας Προσωπικού ΑΤΗΚ

Μετά την ψήφιση του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμου (Ν.104(Ι)/2017), ο Έφορος Σωματείων και Ιδρυμάτων, με επιστολή του ημερ. 25.2.2021 προς τον Γραμματέα του Σωματίου «Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου» (ΤΕΥ-ΑΤΗΚ) υπέδειξε ότι το ΤΕΥ-ΑΤΗΚ δεν μπορούσε να συνεχίσει τη λειτουργία του ως Σωματείο με το υφιστάμενο καταστατικό του και, ως εκ τούτου, θα έπρεπε είτε να τροποποιηθεί το καταστατικό του είτε να αποκτήσει άλλη νομική μορφή νομοθετικά ή με Κανονισμούς. Ο Έφορος είχε θέσει τις 30.6.2021 ως καταληκτική ημερομηνία για τις πιο πάνω αλλαγές.

Μετά από έγκριση του ΔΣ και διαβουλεύσεις με τις ΣΟ, ετοιμάστηκαν Κανονισμοί για την ίδρυση Ταμείου Ευημερίας Προσωπικού Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου το οποίο θα διαδεχτεί το Σωματείο. Οι Κανονισμοί υποβλήθηκαν στο ΤΔΔ&Π του ΥΟ για επεξεργασία και στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο. Στη συνεδρία του στις 21.3.2023 το ΔΣ της Αρχής αποφάσισε να υιοθετήσει την εισήγηση του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή, δηλαδή την έγκριση και προώθηση των Κανονισμών μέσω του ΥΟ στο ΥΣ για έγκριση.

Οι εν λόγω Κανονισμοί εγκρίθηκαν από το ΥΣ στις 5.7.2023 και δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 6.10.2023 (ΚΔΠ 318/2023).

7.2.3 Επιδόματα

7.2.3.1 Κατ' αποκοπή επίδομα οδοιπορικών και κατ' αποκοπή επίδομα παραστάσεως

Το κατ' αποκοπή επίδομα οδοιπορικών και το επίδομα παραστάσεως που καταβάλλεται στο ανώτερο προσωπικό έχουν μειωθεί σταδιακά από το 2013 έως και το 2017, και συνέχισαν να ισχύουν και για τα υπό έλεγχο έτη, ωστόσο εξακολουθούν να είναι μεγαλύτερα από τα ποσά που παραχωρούνται στους Διευθυντές Τμημάτων/Υπηρεσιών με αντίστοιχες κλίμακες στο Δημόσιο Τομέα. Επιπρόσθετα επισημάνθηκε ότι επιδόματα λαμβάνει και ανώτερο προσωπικό με κλίμακα Α14(ii), θέσεις για τις οποίες δεν υπάρχει αντίστοιχη πρόνοια στον Δημόσιο Τομέα. Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τα ετήσια κατ' αποκοπή επιδόματα που παραχωρούνται στο Δημόσιο και στην ΑΤΗΚ, αντίστοιχα:

Δημόσιος Τομέας	Επίδομα Οδοιπορικών	Επίδομα Παραστάσεως	ΑΤΗΚ	Επίδομα Οδοιπορικών	Επίδομα Παραστάσεως
Διευθυντές Τμημάτων/Υπηρεσιών με πάγιο μισθό	€1.046	€5.100	Ανώτεροι Διευθυντές	€1.771	€5.167
Διευθυντές Τμημάτων/Υπηρεσιών με κλίμακες Α15 και Α16	€1.046	€3.570	Διευθυντές Α΄	€1.771	€3.691
Άλλοι Διευθυντές με κλίμακα Α15(i)	€782	€2.040	Διευθυντές Β΄	€886	€2.214
	-	-	Τμηματάρχης Α14(ii)	€656	€738

Σύσταση: Εισηγηθήκαμε όπως η Αρχή, αφού διαβουλευθεί με το προσωπικό, επανεξετάσει το ύψος των πιο πάνω επιδομάτων, και σε συνεννόηση με το ΥΟ, να προωθήσει τροποποίησή τους ώστε να συνάδουν με τα επιδόματα που περιλαμβάνονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό και παραχωρούνται σε αντίστοιχες θέσεις του Δημοσίου, για ομοιόμορφο και ισότιμο χειρισμό.

Η θέση της Αρχής είναι ότι τα πιο πάνω επιδόματα, που αφορούν στα στελέχη της, καθορίστηκαν λαμβάνοντας υπ' όψιν τις επιχειρησιακές ανάγκες της ΑΤΗΚ, η οποία είναι σε ανταγωνισμό, οι οποίες επιβάλλουν την παρουσία των στελεχών της ΑΤΗΚ στην αγορά και την επαφή με πελάτες και συνεργάτες και εξέφρασε την άποψη ότι δεν θα πρέπει να γίνεται σύγκριση με τα αντίστοιχα των κρατικών αξιωματούχων.

Η Υπηρεσία μας παραμένει στη θέση της. Ο χειρισμός όλων των υπαλλήλων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, σε περιπτώσεις τερματισμού της λειτουργίας των οργανισμών που υπηρετούν, γίνεται στη λογική ότι πρόκειται για δημόσιους υπαλλήλους των οποίων τα δικαιώματα είναι διασφαλισμένα, όπως ακριβώς και στο κεντρικό κράτος. Επίσης, σε περιπτώσεις όπου τα ταμεία συντάξεων υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών υπέστησαν απώλειες, αυτά καλύφθηκαν με λεφτά του φορολογούμενου πολίτη (π.χ. ΡΙΚ). Επίσης, πλέον με τους νόμους περί αποσπάσεως υπαλλήλων προς και από το κεντρικό κράτος (Ν.63(Ι)/2017 και Ν.99(Ι)/2019), έχει δημιουργεί δίαυλος κινητικότητας μεταξύ κεντρικού κράτους και ημικρατικών οργανισμών. Ουσιαστικά, όλοι οι υπάλληλοι του κεντρικού κράτους και του ευρύτερου δημόσιου τομέα είναι δημόσιοι υπάλληλοι, όπως άλλωστε ορίζει το άρθρο 122 του Συντάγματος. Συνεπώς, είναι άποψη μας ότι θα πρέπει η Κυβέρνηση να βεβαιωθεί ότι υπάρχει ενιαίος και ομοιόμορφος χειρισμός όλων των υπαλλήλων.

7.2.3.2 Επίδομα τηλεφώνου, παραχώρηση τηλεφωνικών συσκευών και άλλων παροχών σε Διευθυντές και υπαλλήλους της ΑΤΗΚ

Στο προσωπικό της Αρχής παρέχονται, σύμφωνα με πληροφόρηση που μας δόθηκε από την ΑΤΗΚ, οι ακόλουθες τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες:

Τηλεπικοινωνιακές Υπηρεσίες				
Κατηγορία Προσωπικού	Υπηρεσιακή Σταθερή Γραμμή	Κουπόνι για αγορά κινητής συσκευής ή tablet κάθε 2 χρόνια	Μηνιαίο Επίδομα για Κλήσεις Σταθερής και Κινητής Τηλεφωνίας	Πακέτο Κινητής Τηλεφωνίας
Ανώτεροι Διευθυντές	Μέχρι 2	Έγκριση ΑΕΔ	€150	Freedom max
Διευθυντές Α΄	Μέχρι 2	€500	€120	Freedom max (από 1.10.2022) (Red Plus 20GB μέχρι 30.9.2022)
Διευθυντές Β΄	Μέχρι 2	€500	€90	Freedom max (από 1.10.2022) (Red Plus 7GB μέχρι 30.9.2022)

Τηλεπικοινωνιακές Υπηρεσίες				
Κατηγορία Προσωπικού	Υπηρεσιακή Σταθερή Γραμμή	Κουπόνι για αγορά κινητής συσκευής ή tablet κάθε 2 χρόνια	Μηνιαίο Επίδομα για Κλήσεις Σταθερής και Κινητής Τηλεφωνίας	Πακέτο Κινητής Τηλεφωνίας
Τμηματάρχης Α΄	Μία	€350	€50	Freedom max (από 1.10.2022) (Red Plus 7GB μέχρι 30.9.2022)
Τμηματάρχης Β΄	Μία	€300	€30	Freedom max (από 1.10.2022) (Red Plus 7GB μέχρι 30.9.2022)
Υπόλοιπο Ανώτερο Προσωπικό	Αναλόγως καθηκόντων	€250	-	Freedom max (από 1.10.2022) (Red Plus 7GB μέχρι 30.9.2022)
Μέσο Προσωπικό	Αναλόγως καθηκόντων	€200	-	Freedom max (από 1.11.2022) (Red Plus 4GB μέχρι 31.10.2022)
Κατώτερο Προσωπικό	-	€150	-	Freedom max (από 1.10.2022) (Red Plus 4GB μέχρι 30.9.2022)
Ωρομίσθιο Προσωπικό	-	€200	-	Freedom max (από 1.11.2022) (Red Plus 4GB μέχρι 31.10.2022)

Επιπρόσθετα στους υπαλλήλους και στους συνταξιούχους παραχωρούνται, με βάση στοιχεία που μας δόθηκαν από την ΑΤΗΚ, δωρεάν ή με έκπτωση οι υπηρεσίες διαδικτύου και CytaVision Value Pack.

Ευρυζωνικές Υπηρεσίες		
Κατηγορία Υπαλλήλου/Συνταξιούχου	Δικαιούμενες ποσοστιαίες (%) εκπτώσεις στο τέλος της συνδρομής	
	Internet	CytaVision Value Pack
Διευθυντές Α΄ & Β΄	100% (30Mbps)	100%
Τμηματάρχες Α΄ και Β΄	100% (30Mbps)	100%
Ανώτερο Μόνιμο Προσωπικό	100% (30Mbps)	100%
Μέσο/Κατώτερο Προσωπικό	100% (Αναλόγως καθηκόντων 20Mbps ή 30Mbps)	100%
Ωρομίσθιο προσωπικό	41% ή 61% Αναλόγως καθηκόντων	100%
Συνταξιούχοι	20,5%	50%

Σχετικά με τις πιο πάνω παροχές αναφέρονται τα ακόλουθα:

- α. Παραχωρείται δωρεάν πακέτο τηλεφωνίας σε όλο το προσωπικό της Αρχής, ενώ στο ανώτερο προσωπικό καλύπτονται επιπρόσθετα οι μηνιαίες κλήσεις σταθερής και κινητής τηλεφωνίας

μέχρι συγκεκριμένο ποσό και για συγκεκριμένο αριθμό συσκευών, όπως αναφέρεται στον πιο πάνω πίνακα.

- β.** Στο προσωπικό της Αρχής παρέχεται κάθε δύο χρόνια δικαίωμα έκδοσης κουπονιού για αγορά κινητής συσκευής ή υπολογιστή ταμπλέτα (tablet). Από δειγματοληπτικό έλεγχο που διενεργήσαμε στα κουπόνια που εξαργυρώθηκαν διαπιστώθηκε ότι τα κουπόνια που εκδίδονται δεν έχουν ημερομηνία λήξης και μπορούν να εξαργυρωθούν ακόμη και μετά την έκδοση του επόμενου κουπονιού μετά από δύο έτη και ως εκ τούτου προφανώς δίνεται δυνατότητα να εξαργυρωθούν, χρησιμοποιηθούν όλα μαζί (σωρευτικά). Συγκεκριμένα, εντοπίστηκε περίπτωση όπου εκδόθηκε νέο κουπόνι πριν τη χρήση του προηγούμενου, ενώ σε άλλη περίπτωση εκδόθηκε νέο κουπόνι μετά την παρέλευση μόλις τριών μηνών από την εξαργύρωση του προηγούμενου κουπονιού.

Από τα πιο πάνω εγείρεται προβληματισμός για τους λόγους παραχώρησης του συγκεκριμένου ωφελήματος ανά διετία και σε όλο το προσωπικό, ανεξαρτήτως καθηκόντων, και για τον λόγο για τον οποίο τα κουπόνια εκδίδονται χωρίς ημερομηνία λήξης αφού, αν η αντικατάσταση των τηλεφωνικών συσκευών ανά διετία θεωρείται αναγκαία και επιτακτική ανάγκη για όλο μάλιστα το προσωπικό, λόγω εξελίξεων στον τομέα της τηλεφωνίας, θα έπρεπε να εισαχθούν οι κατάλληλες ασφαλιστικές δικλίδες για την αντικατάστασή τους οπωσδήποτε ανά διετία και πρόνοιες που να περιορίζουν τη χρήση του ωφελήματος μόνο για αγορά συσκευών που αποδεδειγμένα χρησιμοποιούνται για κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών μόνο.

Σημειώνεται ότι κατά τα έτη 2021 και 2022 χρησιμοποιήθηκαν κουπόνια αξίας €249.448 και €208.488 αντίστοιχα για αγορά κινητής συσκευής ή υπολογιστή ταμπλέτα.

- γ.** Πέραν των πιο πάνω παροχών, το προσωπικό δικαιούται να αγοράσει συγκεκριμένο αριθμό συσκευών και εξοπλισμού από τα καταστήματά της σε μειωμένες τιμές.
- δ.** Στη συνεδρία του ΔΣ ημερ. 21.12.2021 ενημερώθηκε για την κοστολόγηση των πιο πάνω παροχών, την ετοιμασία της οποίας είχε ζητήσει, μεταξύ άλλων, σε προηγούμενη συνεδρία του. Το 2021 το μηνιαίο κόστος, σύμφωνα με κατάσταση που ετοιμάστηκε από τη Διεύθυνση Πωλήσεων Καταναλωτικής Αγοράς και τη Διεύθυνση Μάρκετινγκ Καταναλωτικής Αγοράς της Αρχής, των πιο πάνω παροχών για το προσωπικό της ΑΤΗΚ (εκτός του προσωπικού των θυγατρικών εταιρειών) και των συνταξιούχων υπολογίστηκε σε €122.821 (€1.473.852 ετήσια). Στην εν λόγω συνεδρία δεν εντοπίσαμε οποιαδήποτε απόφαση ή ενέργεια από το ΔΣ.

Επισημαίνεται ότι δικαίωμα σε κουπόνια για αγορά κινητής συσκευής ή υπολογιστή ταμπλέτα έχει και το προσωπικό των θυγατρικών Cytacom Solutions Ltd, Digimed Communications Ltd και IRIS Gateway Satellite Services Ltd (αξίας €250 για το ανώτερο προσωπικό και €200 για το κατώτερο), ενώ επιπρόσθετα παρέχεται 100% έκπτωση (δηλαδή παρέχεται δωρεάν) στο Cytavision Value Pack και έκπτωση 100% για 20Mbps ή 30Mbps αναλόγως καθηκόντων στο διαδίκτυο (Internet).

Συγκριτικά με τα ισχύοντα στο δημόσιο, αναφέρεται ότι το ΥΣ με την Απόφασή του αρ. 91.895 ημερ. 21.9.2021 έθεσε περιορισμούς αναφορικά με το δικαίωμα χρήσης υπηρεσιακού κινητού, τόσο για

τους κρατικούς αξιωματούχους όσο και για τους κρατικούς λειτουργούς οι οποίοι εγκρίθηκαν ως δικαιούχοι κινητού τηλεφώνου. Με την Απόφαση του ΥΣ (σχετική η εγκύκλιος του ΥΟ αρ. 1675, ημερ. 4.10.2021) δικαίωμα χρήσης υπηρεσιακού κινητού τηλεφώνου μέχρι €1.000 έχουν Διευθυντές Τμημάτων/Υπηρεσιών και κρατικοί λειτουργοί επιφορτισμένοι με ειδικά καθήκοντα, το οποίο παραχωρείται σε εξαιρετικές περιπτώσεις και κατόπιν έγκρισης του Υπουργού Οικονομικών και όχι σε όλο το προσωπικό, όπως στην περίπτωση της ΑΤΗΚ. Αναφέρεται επίσης ότι, με βάση τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καταβάλλεται κατ' αποκοπή επίδομα τηλεφώνου ύψους €595 το χρόνο (€49,58 μηνιαία), σε Διευθυντές Τμημάτων/Υπηρεσιών με πάγιο μισθό €89.161 το χρόνο ή με Κλίμακες Α15 και Α16 και σε Διευθυντές με Κλίμακα Α15(i). Επιπρόσθετα αναφορικά με τις συσκευές κινητών τηλεφώνων που παραχωρούνται, σύμφωνα με την εγκύκλιο του ΥΟ αρ. 1666, ημερ. 8.7.2021, δικαίωμα για αντικατάσταση έχουν οι δικαιούχοι των οποίων το υπηρεσιακό κινητό τηλέφωνο είναι παλαιό ή παρουσιάζει προβλήματα κατόπιν έγκρισης του ΓΔ του ΥΟ.

Παρόλο που αντιλαμβανόμαστε ότι οι πιο πάνω παροχές σχετίζονται με τις δραστηριότητες της ΑΤΗΚ (υπηρεσίες/αγαθά που παράγονται ή διατίθενται από την ΑΤΗΚ) εντούτοις η Αρχή καλείται να επιχορηγήσει κάποιες εξ αυτών αφού αφορούν αγορές από τρίτους (προμηθευτές), και συνεπώς θα πρέπει να υπάρξει εξορθολογισμός του όλου πλαισίου.

Σύσταση: Εισηγηθήκαμε όπως επανεξεταστούν, στο πλαίσιο των θεσμοθετημένων διαδικασιών, και ενδεχομένως, όπου ενδείκνυται, να κοστολογηθούν οι πιο πάνω παροχές προς το προσωπικό, και ειδικότερα αυτές που αφορούν στην παραχώρηση κουπονιών για αγορά κινητού ή υπολογιστή ταμπλέτα ανά διετία, ώστε αυτές να συνδέονται με τις πραγματικές ανάγκες ή και ιδιάζουσες απαιτήσεις της Αρχής.

Η Αρχή θεωρεί ότι οι πιο πάνω παροχές αποτελούν εργαλεία για τη διευκόλυνση της εκτέλεσης των καθηκόντων του προσωπικού καθώς και την προώθηση των προϊόντων και των υπηρεσιών της Αρχής, ενεργώντας ο καθένας ως «πρεσβευτής» στο δικό του κύκλο γνωριμιών και ότι Αρχή η επιθυμεί αυτό να συνεχιστεί. Μας ανέφερε ότι, πέραν από την κοστολόγηση που τέθηκε ενώπιον του ΔΣ τον Δεκέμβριο 2021 έγινε σχετική κοστολόγηση των παροχών και το 2023.

Όσον αφορά στο παράδειγμα χρήσης κουπονιού η Αρχή μάς ανέφερε ότι αυτό ήταν μεμονωμένο και ότι δεν έχει αξία η χρήση πόρων για αλλαγή του λογισμικού για να καλύψει αυτές τις μεμονωμένες περιπτώσεις.

Ωστόσο, η Υπηρεσία μας έχει την άποψη ότι στη βάση και των κοστολογήσεων, θα πρέπει να υπάρξει από μέρους της ΑΤΗΚ επαναξιολόγηση και εξορθολογισμός του όλου πλαισίου.

7.2.3.3 Υπερωριακή απασχόληση

α. Η δαπάνη για υπερωριακή απασχόληση των μηνιαίων υπαλλήλων σύμφωνα με τις καταστάσεις μισθολογίου (Yearly Employee Paysheet) ανήλθε σε €3,53 εκ. το 2021 και €3,41 εκ. το 2022, ενώ παρατηρείται σημαντική αύξηση ύψους €1,38 εκ. ή 68% το 2022 σε σύγκριση με το 2017.

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται η συνολική δαπάνη για υπερωρίες και επιπρόσθετα η δαπάνη για επίδομα βάρδιας των μηνιαίων υπαλλήλων για τα έτη 2017 έως 2022.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	€	€	€	€	€	€
Υπερωρίες εργασιμω ημερών	970.291	1.569.782	1.849.862	1.954.173	2.118.246	2.012.631
Υπερωρίες βάρδιας	666.988	860.097	849.220	819.023	803.533	824.351
Υπερωρίες Κυριακής και δημόσιων αργιών	393.976	563.449	652.888	604.213	610.343	571.367
Σύνολο υπερωριακής αποζημίωσης	2.031.255	2.993.329	3.351.970	3.377.410	3.532.122	3.408.349
Επίδομα βάρδιας	260.445	285.925	293.332	291.954	301.357	300.218
Γενικό σύνολο	2.291.699	3.279.254	3.645.302	3.669.364	3.833.479	3.708.568

β. Κατά το 2022 καταβλήθηκε υπερωριακή αποζημίωση σε 711 μηνιαίους υπαλλήλους εκ των οποίων οι 125 έλαβαν ποσά πέραν των €10.000, ενώ οι τέσσερις εξ αυτών έλαβαν ποσά πέραν των €30.000. Αντίστοιχα, το 2021 από τους 726 μηνιαίους υπαλλήλους οι οποίοι έλαβαν υπερωριακή αποζημίωση, οι 123 έλαβαν ποσά πέραν των €10.000, εκ των οποίων οι δύο έλαβαν ποσά πέραν των €30.000.

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται ο αριθμός των υπαλλήλων ανάλογα με το ύψος των ποσών που έλαβαν για υπερωριακή απασχόληση κατά τα έτη 2021 και 2022.

Κατηγορία - Ύψος	2021		2022	
	Ποσό ανά κατηγορία €	Αριθμός Υπαλλήλων	Ποσό ανά κατηγορία €	Αριθμός Υπαλλήλων
< €10.000	1.540.691	603	1.455.667	586
€10.000-€15.000	839.140	70	830.570	70
€15.001-€20.000	386.438	23	555.036	32
€20.001-€25.000	295.405	13	332.897	15
€25001-€30.000	406.595	15	109.553	4
>€30.001	63.854	2	124.626	4
	3.532.122	726	3.408.349	711

γ. Σύμφωνα με καταστάσεις που λήφθηκαν από τη Διεύθυνση «Διαχείριση Οικονομικών Πόρων», στις οποίες παρουσιάζονται οι υπερωρίες ανά Υπηρεσία/Τμήμα, η υπερωριακή απασχόληση αφορά κυρίως σε προσωπικό που εργάζεται στην Ανώτερη Διεύθυνση Τεχνολογία και Πληροφορική όπου η υπερωριακή αποζημίωση το 2021 ανήλθε σε €2,28 εκ. και το 2022 σε €2,30 εκ. και συγκεκριμένα στη Διεύθυνση «Ενσύρματο Δίκτυο Πρόσβασης και Τεχνική Υποστήριξη» της οποίας οι υπάλληλοι έλαβαν ποσά συνολικού ύψους €3,53 εκ. το 2021 και €1,56 εκ. το 2022. Επισημαίνεται ότι κατά τα έτη 2021 και 2022 καταβλήθηκαν ποσά που αφορούσαν εργασία 130.653 και 124.312 ωρών, αντίστοιχα, πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας, ως υπερωρία.

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται η δαπάνη για υπερωριακή αποζημίωση και οι ώρες υπερωρίας του προσωπικού για κάθε Διεύθυνση, για τα έτη 2021 και 2022:

	2021		2022	
	€	Ώρες	€	Ώρες
Ανώτατη Εκτελεστική Διεύθυνση	7.792	344	7.900	323
Ανώτερη Διεύθυνση				
Επιχειρησιακή Διαχείριση	902.148	30.873	810.735	28.569
Τεχνολογία και Πληροφορική	2.278.814	87.592	2.303.849	85.521
Χρηματοοικονομική Διαχείριση	11.197	473	12.060	527
Εμπορική Διαχείριση	289.345	11.373	242.605	9.372
Άλλα¹	42.826		31.200	
Σύνολο	3.532.122	130.653	3.408.349	124.312

Τα στοιχεία στον πιο πάνω πίνακα υπολογίστηκαν κατόπιν επεξεργασίας των καταστάσεων που ετοιμάστηκαν και λήφθηκαν από τη Διεύθυνση «Διαχείριση Οικονομικών Πόρων».

Σημείωση:

1. Στα «Άλλα» περιλαμβάνεται η υπερωριακή αποζημίωση για τις περιπτώσεις υπαλλήλων οι οποίοι κατά την ημερομηνία έκδοσης των καταστάσεων από τη Διεύθυνση «Διαχείριση Οικονομικών Πόρων» αυτοί είχαν αποχωρήσει από την ΑΤΗΚ και δεν ανήκαν σε κάποια εκ των Ανώτερων Διευθύνσεων.

Από τα πιο πάνω στοιχεία, παρατηρείται ότι το κόστος για υπερωρίες κατά τη τελευταία τετραετία κυμαίνεται περίπου στα ίδια επίπεδα, γεγονός που υποδεικνύει σταθερή ανάγκη για υπερωριακή απασχόληση. Ωστόσο, όπως υποδεικνύει και το Συμβούλιο Γενικής Διεύθυνσης (ΣΓΔ) τα τελευταία έτη, κατά την ενημέρωση/εξέταση θεμάτων που έχουν σχέση με το θέμα της υπερωριακής απασχόλησης, φαίνεται ότι, παρά τις οδηγίες που δίνονται κατά καιρούς για περιορισμό των υπερωριών, το κόστος συνεχίζει να παραμένει υψηλό, καλώντας όλες τις Διευθύνσεις, όπως οι Διευθυντές αξιοποιούν τις υπερωρίες μόνο όταν κρίνουν ότι είναι απολύτως αναγκαίο.

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι, σε κάποιες περιπτώσεις, όπου οι υπάλληλοι εργάζονται με το σύστημα βάρδιας, το μηνιαίο πρόγραμμα εργασίας, λόγω έλλειψης προσωπικού, περιλαμβάνει σημαντικό αριθμό υπερωριών. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την εγκύκλιο του ΥΟ ημερ. 22.6.2021 (αρ.1664) που αφορά την ετοιμασία των Προϋπολογισμών για το έτος 2022, οι Οργανισμοί θα πρέπει να καταβάλλουν προσπάθεια για καλύτερο προγραμματισμό και ανακατανομή καθηκόντων, έτσι ώστε να παραχωρούνται υπερωρίες μόνο σε έκτακτες ανάγκες και μόνο όταν δεν είναι εφικτή η διεκπεραίωση των εργασιών κατά τις εργάσιμες ώρες. Επισημαίνεται επίσης ότι το 2021 σημειώθηκε υπέρβαση ύψους €99.327 στο άρθρο 10/040 «Αμοιβή Υπερωριακής Απασχόλησης Καθημερινής» το οποίο καλύφθηκε από τη μεταφορά ποσού ύψους €350.000 από το άρθρο 50/001 «Απρόβλεπτες δαπάνες» (σχετική αναφορά γίνεται στην παράγραφο 7.1.1(γ) της παρούσας Έκθεσης).

δ. Επιπρόσθετα, σε μηνιαίους υπαλλήλους οι οποίοι, πέραν των εργάσιμων ωρών, ανέλαβαν την εγκατάσταση ή την επίβλεψη DSL και Cytavision ή την εγκατάσταση «Fiber to the Home», καταβλήθηκαν κατ' αποκοπή επιδόματα ανά είδος εργασίας, συνολικού ύψους €671.542 το 2021 (€340.957 για DSL και Cytavision και €566.494 για «Fiber to the Home») και €580.388 το 2022 (€220.304 για DSL και Cytavision και €360.084 για «Fiber to the Home»). Όπως αναφέρεται και πιο πάνω οι εργασίες αυτές πραγματοποιούνται εκτός των εργάσιμων ωρών.

ε. Καταβλήθηκαν επίσης επιδόματα για υπερωρίες σε ωρομίσθιο προσωπικό ύψους €360.762 για το 2021 και €372.461 για το 2022, καθώς και κατ' αποκοπή επιδόματα για την εγκατάσταση ή την επίβλεψη DSL και Cytavision ή την εγκατάσταση «Fiber to the Home» ύψους €166.793 το 2021 και €771.231 το 2022.

στ. Σχετική αναφορά με τον τρόπο υπολογισμού της υπερωριακής αμοιβής γίνεται στις Σημειώσεις του Πρώτου Πίνακα στον ετήσιο Προϋπολογισμό της Αρχής, στον οποίο αναφέρεται επίσης ότι «σε καμία περίπτωση η υπερωριακή αποζημίωση υπαλλήλου ή ωρομισθίου προσωπικού θα υπερβαίνει τη μηνιαία μισθοδοσία του».

Σύμφωνα με την Απόφαση του ΣΓΔ της ΑΤΗΚ Αρ. 70/22-7/4/22, κατά το 2021 υπήρξε υπέρβαση της υπερωριακής αμοιβής σε σχέση με τον μηνιαίο ακαθάριστο μισθό σε οκτώ περιπτώσεις για έξι υπαλλήλους (για τις πέντε για ένα μήνα και για ένα για τρεις μήνες). Επίσης, σύμφωνα με Μνημόνιο του Διευθυντή Διαχείρισης Οικονομικών Πόρων προς τον ΑΕΔ ημερ. 28.4.2023, κατά το 2022 22 μηνιαίοι υπάλληλοι και 43 ωρομίσθιοι, για τους πλείστους εκ των οποίων παρατηρήθηκε υπέρβαση σε πέραν του ενός μήνα, έλαβαν μηνιαία υπερωριακή αποζημίωση και κατ' αποκοπή επιδόματα (για DSL, Cytavision ή «Fiber to the Home»), πέραν του μηνιαίου τους μισθού. Αναφέρεται ότι οι υπερβάσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2022 οφείλονταν κυρίως σε καταβολή κατ' αποκοπή επιδομάτων για εγκατάσταση ή επίβλεψη DSL και Cytavision ή την εγκατάσταση «Fiber to the Home».

Σημειώνεται ότι το ΣΓΔ σε συνεδρία του ημερ. 22.8.2019 (αρ. Απόφασης 196/2019) αποφάσισε όπως όλες οι Υπηρεσίες ενημερώνουν την Ανώτερη Διεύθυνση - Χρηματοοικονομική Διαχείριση για τα πρόσωπα που αναμένεται να λάβουν ποσά πέραν των €6.000, ενώ με νέα απόφασή του στις 7.4.2022 αποφάσισε όπως το ετήσιο όριο υπερωριών/επιδομάτων βάρδιας/επιδομάτων κατ' αποκοπή που παρακολουθείται αυξηθεί από €6.000 σε €12.000 μέχρι το τέλος του 2023 οπότε αναμένεται να περιοριστούν οι ανάγκες για υπερωριακή απασχόληση.

Σύσταση: Η Αρχή να μελετήσει τις ανάγκες στελέχωσης των Διευθύνσεων και να δρομολογήσει ενέργειες για καλύτερο προγραμματισμό και ανακατανομή καθηκόντων, έτσι ώστε να παραχωρούνται υπερωρίες μόνο σε έκτακτες ανάγκες και μόνο όταν δεν είναι εφικτή η διεκπεραίωση των εργασιών κατά τις εργάσιμες ώρες, σύμφωνα και με τις πρόνοιες της Εγκυκλίου αρ. 1664 του ΥΟ (ημερ. 22.6.2021) για την ετοιμασία του Προϋπολογισμού για το έτος 2022. Η Υπηρεσία μας εκτιμά ότι οι ανάγκες αναμένονται να αυξηθούν και το πρόβλημα να οξυνθεί, με την αποχώρηση του 22% του μόνιμου μηνιαίου προσωπικού της με το Σχέδιο Εθελούσιας Αφυπηρέτησης (ΣΕΑ) 2023.

Η Αρχή, μας ανέφερε ότι οι υπερωρίες χρησιμοποιούνται σε εξαιρετικές και απόλυτα αναγκαίες περιπτώσεις. Η υπερωριακή απασχόληση εξυπηρετεί τόσο λειτουργικούς σκοπούς, οι οποίοι επιβάλλονται λόγω της φύσης των εργασιών που απαιτούν διευρυμένη ή 24ωρη υποστήριξη, όπως είναι ο τομέας των υπηρεσιών αεροναυτιλίας και της διασφάλισης της επιχειρησιακής συνέχειας των δικτύων και υπηρεσιών των πελατών, όσο και αναπτυξιακούς σκοπούς για συγκεκριμένα έργα με περιστασιακά αυξημένες ανάγκες ή με καθορισμένη διάρκεια. Όπως ανέφερε η Αρχή, στόχος της δεν ήταν να περιοριστεί η υπερωριακή απασχόληση για τους εν λόγω τομείς, οι οποίοι

πράγματι σύμφωνα με κατάσταση με στοιχεία υπερωριακής απασχόλησης σε ανθρωπώρες που μας παρέθεσε, διαχρονικά παρουσιάζουν αύξηση ή είναι στα ίδια περίπου επίπεδα από το έτος 2017 έως το 2023, γίνονται όμως συνεχώς ενέργειες μείωσης των υπόλοιπων υπερωριών στο πλαίσιο της στοχοθέτησης της κάθε Διεύθυνσης για μείωση του κόστους, οι οποίες, σκοπός που φαίνεται να επιτεύχθηκε αφού σύμφωνα με την ίδια κατάσταση η υπερωριακή απασχόληση σε ανθρωπώρες κατά το 2022 μειώθηκε σε 39.799 σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια που ανέρχονταν περίπου σε 58.000-61.000.

7.2.4 Καταβολή αποζημίωσης για μη χορηγηθείσα ετήσια άδεια σε αφυπηρετήσαντες ή αποχωρήσαντες υπαλλήλους

Κατά τα έτη 2021 και 2022 καταβλήθηκε συνολικό ποσό ύψους €27.145, ως αποζημίωση για τη μη χορηγηθείσα άδεια αναπαύσεως σε δύο υπαλλήλους της Αρχής που αφυπηρέτησαν πρόωρα, στο πλαίσιο του Σχεδίου ΣΕΑ2019 και σε τρεις υπαλλήλους που παραιτήθηκαν, ως ακολούθως:

Υπάλληλος	Λόγος Αποχώρησης	Ημερομηνία Αποχώρησης	Αριθμός Ημερών ετήσιας άδειας για την οποία αποζημιώθηκε	Αποζημίωση που καταβλήθηκε €
Υπάλληλος Α	ΣΕΑ2019	31.1.2021	40	7.711
Υπάλληλος Β	ΣΕΑ2019	30.4.2021	59	11.374
Υπάλληλος Γ	Παραίτηση	26.8.2022	16	1.344
Υπάλληλος Δ	Παραίτηση	14.9.2022	4	318
Υπάλληλος Ε	Παραίτηση	31.5.2022	37	6.398
Σύνολο αποζημίωσης				27.145

Η πληρωμή της μη χορηγηθείσας ετήσιας άδειας έγινε με βάση τον Κανονισμό 16(8) των περί Προσωπικού της ΑΤΗΚ Γενικών Κανονισμών που ίσχυε πριν την τροποποίησή του με την ΚΔΠ 85/2022 στις 25.2.2022, σύμφωνα με τον οποίο «*δια το κανονικώς απολυόμενον προσωπικόν καταβάλλεται προσπάθεια χορηγήσεως της ετήσιας κανονικής άδειας του προ της απολύσεως του. Εις περίπτωσιν δε καθ' ην εις απολυόμενον ή οπωσδήποτε αποχωρούν της υπηρεσίας προσωπικόν, πλην του απολυόμενου ένεκα πειθαρχικού αδικήματος, δεν εχορηγήθη η ετήσια κανονική άδεια του υπαιτιότητι της υπηρεσίας, καταβάλλεται ποσόν ίσον προς τας αποδοχάς θα ελάμβανε κατά τον χρόνον της άδειας του*». Σημειώνεται ότι με την ΚΔΠ 85/2022 αντικαταστάθηκαν ουσιαστικά οι λέξεις απολυόμενον και απολύσεως με τις λέξεις αποχωρούν και αποχωρήσεως, με ταυτόχρονη τροποποίηση του Κανονισμού 21, με αντικατάσταση του πλαγιότιτλου «Απόλυσις» με τη φράση «Τερματισμός εργοδότησης» και αντικατάσταση των άλλων σχετικών αναφορών σε αυτόν. Στον εν λόγω Κανονισμό παρατίθενται σε ποιες περιπτώσεις τερματίζεται και λύεται η σχέση μεταξύ της Αρχής ως Εργοδότη και του υπαλλήλου ως εργοδοτούμενου. Μεταξύ των περιπτώσεων προβλέπεται και η παραίτηση και «*εάν κριθή ευδοκίμως περατώσαν τη σταδιοδρομίαν του*». Επισημαίνεται ωστόσο, ότι οι υπηρεσίες όλων των πιο πάνω υπαλλήλων θεωρήθηκαν, από τους

Προϊσταμένους τους, αναγκάει, με αποτέλεσμα να μην μπορέσουν (με την αποδοχή βέβαια των ιδίων) να λάβουν όλη την ετήσια άδειά τους, πριν την αποχώρησή τους.

Συγκρίνοντας με τα δεδομένα που ισχύουν στο δημόσιο, επισημαίνεται ότι στους σχετικούς Κανονισμούς της Δημόσιας Υπηρεσίας για χορήγηση αδειών προβλέπεται ότι, υπάλληλος που αφυπηρετεί ή παραιτείται οφείλει να λάβει την άδεια ανάπαυσης που έχει σε πίστη του και δεν δικαιούται να την αποποιηθεί, ούτε να υπηρετήσει έναντι αυτής, ούτε να διεκδικήσει πληρωμή της, με εξαίρεση περιπτώσεις αναγκαστικής αφυπηρέτησης ή αφυπηρέτησης για λόγους δημόσιου συμφέροντος ή λόγω διορισμού σε άλλη κρατική υπηρεσία ή σε ΝΠΔΔ, όπου δηλαδή δεν παρέχεται χρονικά η δυνατότητα λήψης της άδειας που έχει σε πίστη του, πριν την ανάληψη των νέων καθηκόντων του. Ακόμη και στην περίπτωση των κρατικών αξιωματούχων, το ΥΣ στις 2.2.2016 αποφάσισε (αρ. Απόφασης 80.166) όπως όλοι οι Αξιωματούχοι των οποίων οι όροι διορισμού τους παραπέμπουν, σε ότι αφορά στην άδεια ανάπαυσης τους, στα ισχύοντα για τους δημοσίους υπαλλήλους, δεν δικαιούνται, σε περίπτωση που έχουν συσσωρευμένη άδεια ανάπαυσης, κατά την αφυπηρέτηση ή λήξη της θητείας τους ή κατά την υποβολή παραίτησής τους, να διεκδικήσουν πληρωμή της, παρά μόνο σε περιπτώσεις που προαναφέρθηκαν για τους δημοσίους υπαλλήλους. Σημειώνεται ότι η μία περίπτωση (Υπάλληλος Ε) αφορούσε σε διορισμό του υπαλλήλου σε άλλο ΝΠΔΔ.

Επιπρόσθετα, σχετικά με τις περιπτώσεις πρόωρης αφυπηρέτησης με το ΣΕΑ επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το ΣΕΑ2019, θα έπρεπε, τυχόν υπόλοιπο ετήσιας άδειας να εξαντλείται πριν την αποχώρηση των υπαλλήλων και για τον σκοπό αυτό δύνατο να παραταθεί, ανάλογα, η ημερομηνία αποχώρησης. Η πληρωμή τυχόν ετήσιας άδειας, σύμφωνα με το Σχέδιο αυτό, θα γινόταν μόνο σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις και αφού εξασφαλιστεί η εκ των προτέρων έγκριση του ΑΕΔ. Στις πιο πάνω περιπτώσεις δεν παρατάθηκε η ημερομηνία αφυπηρέτησης αλλά, με έγκριση του ΑΕΔ, καταβλήθηκε αποζημίωση.

Άποψη της Υπηρεσίας μας, κατά την έγκριση πρόωρης αφυπηρέτησης, στο πλαίσιο του Σχεδίου, θα έπρεπε να είχε ληφθεί υπόψη το υπόλοιπο της μη χορηγηθείσας ετήσιας άδειας των υπαλλήλων και η ημερομηνία αφυπηρέτησής τους να είχε καθοριστεί έτσι ώστε να δοθεί περιθώριο χρήσης της άδειας και να εξυπηρετηθούν καλύτερα οι υπηρεσιακές ανάγκες.

Σύσταση: Εισηγηθήκαμε όπως για την έγκριση αιτημάτων πρόωρης αφυπηρέτησης λαμβάνονται υπόψη τόσο οι ανάγκες των Τμημάτων όσο και το υπόλοιπο της μη χορηγηθείσας ετήσιας άδειας των υπαλλήλων, και η ημερομηνία αφυπηρέτησης να καθορίζεται έτσι ώστε να δίνεται χρονικό περιθώριο για την κάλυψη τόσο των υπηρεσιακών αναγκών όσο και της χρήσης της άδειας. Και αυτό γιατί πρέπει να αποφεύγονται να δίνονται εγκρίσεις για αποχώρηση σε περιπτώσεις όπου η πρόωρη αφυπηρέτηση υπαλλήλου, ενδέχεται να επηρεάσει την ομαλή λειτουργία της Αρχής. Επίσης θα πρέπει η Αρχή να επανεξετάσει και να περιορίσει τις περιπτώσεις στις οποίες οι υπάλληλοι μπορούν να διεκδικήσουν πληρωμή του αντιτίμου της άδειας (π.χ. σε περίπτωση παραίτησης).

Η Αρχή μάς ανέφερε ότι η πληρωμή γίνεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εξ ου και δεν προνοούνται οποιαδήποτε κριτήρια στους Κανονισμούς γιατί αυτό ενδέχεται να αυξήσει τις εξαιρέσεις. Ο πολύ

μικρός αριθμός ατόμων που πληρώθηκε δεικνύει ότι πρόκειται για εξαιρετικές περιπτώσεις με βάση την πρακτική που ακολουθείται. Η Υπηρεσία μας παραμένει στη θέση της και επισημαίνει την αρχή ότι, όταν ένα τέτοιο ωφέλημα δίνεται αυθαίρετα σε ορισμένες μόνο περιπτώσεις, υφίσταται αυξημένος κίνδυνος να πρόκειται για περιπτώσεις ευνοϊκής μεταχείρισης.

7.2.5 Ανανέωση Συλλογικών Συμβάσεων και μετεξέλιξη προσωπικού της ΑΤΗΚ

α. Συμφωνία για Ανανέωση της Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας Μόνιμου Μηνιαίου Προσωπικού 2019-2021. Στις 11.5.2023 υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ ΑΤΗΚ και ΣΟ για ανανέωση της ΣΣΕ Μόνιμου Μηνιαίου Προσωπικού για τα έτη 2019 έως 2021. Η Συμφωνία προβλέπει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- ◆ Παραχώρηση προσαύξησης ανά έτος αντί κάθε δύο χρόνια σε υπαλλήλους που αποποιήθηκαν προαγωγή με ισχύ από την 1.1.2023 και κατάργηση του θεσμού για το προσωπικό που θα προσληφθεί στην ΑΤΗΚ από την 1.1.2024. Το κόστος για την ΑΤΗΚ υπολογίστηκε σε €13 εκ. για την περίοδο 2022-2029 για το υφιστάμενο προσωπικό και το όφελος από την κατάργηση για το νέο προσωπικό σε €2,5 εκ. (εκτενής αναφορά σχετικά με τον θεσμό της αποποίησης προαγωγής γίνεται στην παράγραφο 7.4 πιο κάτω).
- ◆ Για να μην επηρεάζεται η βαθμολογική ανέλιξη των Τεχνικών που τοποθετήθηκαν σε μειωμένη κλίμακα εισδοχής τους πρώτους 24 μήνες από την πρόσληψή τους, θα ανελίσσονται στον βαθμό του Τεχνικού ΙΙ με τη συμπλήρωση δύο ετών υπηρεσίας, όπως οι υπάλληλοι που προσλήφθηκαν μαζί τους στις ίδιες θέσεις και που τοποθετήθηκαν στην αρχική βαθμίδα της μισθοδοτικής κλίμακας της θέσης πρόσληψής τους (λόγω προηγούμενης υπηρεσίας τους στο Δημόσιο). Η δαπάνη για την ανέλιξη των τεχνικών υπολογίστηκε σε €1,94 εκ. μέχρι το 2045 για το υφιστάμενο προσωπικό, με περαιτέρω αύξηση του κόστους με τις νέες προσλήψεις.
- ◆ Δωρεάν προσφορά προγράμματος συμβολαίου κινητής τηλεφωνίας σε συνταξιούχους για το οποίο υπολογίστηκε διαφυγόν έσοδο ύψους €208.320 ετησίως.
- ◆ Μείωση συνεισφοράς της ΑΤΗΚ στο ΣΤΙΠ για τα έτη 2022 έως 2025, με όφελος ύψους €9 εκ. Σχετικά με το ΣΤΙΠ το ΥΟ είχε υποδείξει ότι θα πρέπει να ελεγχθεί από πλευράς ΑΤΗΚ ότι οι διευθετήσεις για το ΣΤΙΠ είναι σύμφωνες με την Απόφαση του ΥΣ με αρ. 88.581, ημερ.15.11.2019 και με την Εγκύκλιο του ΥΟ με αρ. 1709, ημερ. 1.7.2022.
- ◆ Κατάργηση Επιδόματος Οδηγού με εξαίρεση το επίδομα φορτηγού και το επίδομα οδηγού περνοφόρου, με ετήσια εξοικονόμηση ύψους €64.000.
- ◆ Καταβολή των Φοιτητικών Χορηγημάτων από το Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων ΑΤΗΚ με ετήσια εξοικονόμηση ύψους €145.000.
- ◆ Κατάργηση 8 θέσεων προαγωγής εποπτών με εξοικονόμηση ποσού €418.423 για την περίοδο 2023-2028.

Σημειώνεται ότι συγκρίνοντας τα αιτήματα των ΣΟ και τα ανταιτήματα της ΑΤΗΚ, υπολογίστηκε από την ίδια την Αρχή συνολική αύξηση στις δαπάνες ύψους €736.877 για την περίοδο 2022-2067.

β. Συμφωνία για Ανανέωση της ΣΣΕ Ωρομίσθιου Προσωπικού 2019-2021. Στις 18.5.2023 υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ ΑΤΗΚ και ΣΟ για ανανέωση της ΣΣΕ Ωρομίσθιου Προσωπικού 2019-2021. Η Συμφωνία προβλέπει ότι, το σύνολο των υπαλλήλων που υπηρετούν στην ΑΤΗΚ και αμείβονται σε ωριαία βάση και κατά την ημέρα υπογραφής της πληρούσαν τις προϋποθέσεις της σχετικής νομοθεσίας και τις προϋποθέσεις που θα συμφωνούνταν μεταξύ της ΑΤΗΚ και των ΣΟ μέχρι τις 31.5.2023, καθίσταται υπαλληλικό προσωπικό Αορίστου Χρόνου με βάση τη σχετική νομοθεσία. Πρόκειται για εξέλιξη που ενδεχομένως να δημιουργεί προϋποθέσεις για υποβολή ανάλογων αιτημάτων από τους χιλιάδες ωρομίσθιους του δημόσιου τομέα γεγονός για το οποίο ζητήσαμε τα σχόλια του ΥΟ όπως αναφέρουμε σε άλλη παράγραφο πιο κάτω.

Σημειώνεται ότι, το ΥΟ, αρχικά με την απαντητική επιστολή του προς την ΑΤΗΚ, ημερ. 25.4.2023, σχετικά με το υποβληθέν από την Αρχή για έγκριση προσχέδιο για ανανέωση της πιο πάνω συμφωνίας, δεν είχε συμφωνήσει με τη μετατροπή των συμβάσεων απασχόλησης του ωρομίσθιου προσωπικού σε συμβάσεις αορίστου χρόνου, καθότι μία τέτοια μετατροπή έχει εφαρμογή σε προσωπικό διαφορετικού καθεστώτος από το ωρομίσθιο. Στο ίδιο πλαίσιο, το ΥΟ διαφώνησε επίσης και με την ένταξή τους στο Επαγγελματικό Σχέδιο Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων, καθώς το εν λόγω Σχέδιο αφορά μόνο υπαλληλικό προσωπικό και όχι ωρομίσθιο. Το ΥΟ στην επιστολή του αναφέρει ότι έλαβε υπόψη πως το ωρομίσθιο προσωπικό που υπηρετεί στην ΑΤΗΚ διαφοροποιείται από το Ωρομίσθιο Κυβερνητικό Προσωπικό (ΩΚΠ), ως προς το καθεστώς απασχόλησής του (απασχόληση και αποζημίωση με την ώρα) και μερικώς ως προς τη φύση της εργασίας του (κυρίως χειρωνακτικές εργασίες).

Η ΑΤΗΚ με επιστολή της ημερομηνίας 28.4.2023, ενημέρωσε το ΥΟ ότι, λαμβάνοντας υπόψη τη πιο πάνω διαφοροποίηση, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι το ωρομίσθιο προσωπικό της ΑΤΗΚ υπηρετεί σε θέσεις πρώτης γραμμής και ότι η ΑΤΗΚ συζητούσε με τις ΣΟ την παραχώρηση δυνατότητας, υπό προϋποθέσεις, για ένταξη του προσωπικού αυτού που θα το επιλέξει, σε Νέα Κατηγορία Μόνιμου Μηνιαίου Προσωπικού, προς εφαρμογή της πολιτικής της για εξομάλυνση των διαφοροποιήσεων με το Μηνιαίο Προσωπικό, προτίθετο να μετατρέψει τα συμβόλαια του προσωπικού αυτού σε συμβόλαια εργοδοτούμενων υπαλλήλων αορίστου χρόνου, ώστε να δύναται να ενταχθούν στο νέο Συνταξιοδοτικό Σχέδιο.

Το ΥΟ με επιστολή του ημερ. 4.5.2023 απάντησε ότι για το θέμα της ενδεχόμενης διαφοροποίησης του καθεστώτος απασχόλησης του ωρομίσθιου προσωπικού ενδείκνυτο όπως διενεργηθεί μελέτη, σε συνεργασία με τους νομικούς τους συμβούλους, για να αποφασιστεί εάν το ωρομίσθιο προσωπικό εμπίπτει στο υπαλληλικό προσωπικό της ΑΤΗΚ, και σε περίπτωση που κριθεί ότι πρόκειται για υπαλληλικό προσωπικό, εάν είναι ενδεδειγμένη η μετατροπή των συμβάσεων απασχόλησής τους σε συμβάσεις αορίστου χρόνου, τηρουμένων των προνοιών του περί Εργοδοτούμενων με Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμου (Ν.98(Ι)/2003) και ακολούθως να κριθεί κατά πόσο ενδείκνυται η ένταξη τους στο νέο Συνταξιοδοτικό Σχέδιο.

Σύμφωνα με τη γνωμάτευση των νομικών συμβούλων της Αρχής η οποία ζητήθηκε με βάση τα πιο πάνω, τα μέλη του ωρομίσθιου προσωπικού εντάσσονται στο υπαλληλικό προσωπικό της. Ειδικότερα, η γνωμάτευση αναφέρει ότι η σχέση εργοδότησης του ωρομίσθιου προσωπικού

αποτελεί σχέση ιδιωτικού δικαίου, ήτοι σχέση εργοδότη – εργοδοτούμενου που διέπεται από τον περί Τερματισμού Απασχόλησης Νόμο του 1967 (Ν.24/1967) και ότι αποτελούν εργοδοτούμενους της Αρχής και μέρος του προσωπικού της Αρχής. Επίσης, σχετικά με τη μετατροπή των συμβάσεων απασχόλησης του ωρομίσθιου προσωπικού σε συμβάσεις αορίστου χρόνου, ο νομικός σύμβουλος ανέφερε ότι η Αρχή φαίνεται να είχε αποφασίσει για την επ' αόριστο εργοδότηση του ωρομίσθιου προσωπικού καθώς το προσωπικό αυτό δεν απολύεται μετά την παρέλευση της δοκιμαστικής περιόδου, αλλά εντάσσεται στο Τακτικό Ωρομίσθιο Προσωπικό και παραμένει ως επ' αόριστο εργοδοτούμενο της Αρχής. Ανέφερε επίσης ότι, σύμφωνα με το άρθρο 7(1) του περί Εργοδοτούμενων με Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμου (Ν.98(Ι)/2003), με την πλήρωση τριάντα μηνών εργοδότησης μέλους του Ωρομίσθιου Προσωπικού, η σύμβαση εργοδότησης θεωρείται ως αορίστου διάρκειας. Ανέφερε επίσης ότι η νομική τους θέση δεν μπορούσε να αφορά το κατά πόσο η μετατροπή των συμβάσεων απασχόλησης του Ωρομίσθιου Προσωπικού σε συμβάσεις αορίστου χρόνου κρινόταν ενδεδειγμένη νομικά, καθώς αυτό αποτελούσε ζήτημα πολιτικής της Αρχής και η Αρχή είχε ήδη αποφασίσει ότι η εργοδότηση του ωρομίσθιου προσωπικού είναι αορίστου διάρκειας και αντιμετωπίζει το Ωρομίσθιο Προσωπικό ως εργοδοτούμενους αορίστου διάρκειας. Η νομική τους θέση, με επιφύλαξη, ήταν ότι τα μέλη του ωρομίσθιου προσωπικού δύναται να θεωρηθούν εργοδοτούμενοι με σύμβαση αορίστου χρόνου.

Από την πιο πάνω νομική ανάλυση, η Υπηρεσία μας δεν αντιλήφθηκε υπό ποια έννοια το ωρομίσθιο προσωπικό της Αρχής διαφοροποιείται από το ΩΚΠ, αφού τα ίδια δεδομένα και αρχές που επικαλείται ο νομικός σύμβουλος φαίνεται να ισχύουν και στις δύο περιπτώσεις. Συνεπώς, η απόφαση του ΥΟ μπορεί να αποτελέσει βάση για υποβολή ανάλογου αιτήματος από τις χιλιάδες ωρομίσθιους εργαζόμενους στο κεντρικό κράτος.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα πρακτικά Συνεδρίας της Ανώτερης Μικτής Επιτροπής Προσωπικού, ημερ. 26.5.2023, μεταξύ ΑΤΗΚ και των τεσσάρων ΣΟ, η ΑΤΗΚ, λαμβάνοντας υπόψη και τη γνωμάτευση των νομικών της συμβούλων, σημείωσε ότι δεν υπάρχουν άλλες προϋποθέσεις πέραν αυτών που προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία για τη μετατροπή των συμβάσεων εργοδότησης των Ωρομισθίων Υπαλλήλων σε Συμβάσεις Αορίστου Χρόνου και ότι θα αποσταλεί επιστολή στο ωρομίσθιο προσωπικό με την οποία θα ενημερώνονται ότι καθίστανται αορίστου χρόνου από την ημερομηνία ένταξης τους στο Τακτικό Ωρομίσθιο Προσωπικό.

Η Αρχή, στη βάση της γνωμάτευσης και της συμφωνίας για ανανέωση της Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας Ωρομίσθιου Προσωπικού, απέστειλε στο εν λόγω προσωπικό επιστολές, στις οποίες τους ανέφερε ότι θεωρούνται Αορίστου Χρόνου από την ημερομηνία ένταξής τους στο Τακτικό Ωρομίσθιο Προσωπικό του Οργανισμού, μετά τη λήξη της περιόδου δοκιμασίας του, η οποία είναι ένα έτος (ή 18 μήνες σε περίπτωση παράτασης). Στις 28.7.2023 η Αρχή απέστειλε στο ΥΟ καταστάσεις με το προσωπικό που θα εντασσόταν στο νέο Επαγγελματικό Σχέδιο Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων, στο οποίο περιλαμβάνονταν 653 εργοδοτούμενοι αορίστου χρόνου που ανήκουν στο ωρομίσθιο προσωπικό.

Επισημαίνεται ότι το ΥΟ, με επιστολή του ημερομηνίας 7.9.2023, ανέφερε ότι οι εργοδοτούμενοι που απασχολούνται σε ωρομίσθια βάση οι οποίοι, με βάση απόφαση που λήφθηκε αρμοδίως από

την ΑΤΗΚ, είχαν καταστεί εργοδοτούμενοι αορίστου χρόνου, έχουν δικαίωμα, από το χρονικό στάδιο διαφοροποίησης του καθεστώτος απασχόλησής τους, να ενταχθούν στο νέο Συνταξιοδοτικό Σχέδιο.

Σχετικά με τα πιο πάνω σημειώνουμε ότι το ωρομίσθιο προσωπικό της ΑΤΗΚ μετατρέπεται σε αορίστου με την ένταξή του στο Τακτικό Ωρομίσθιο Προσωπικό μετά την πάροδο 12 μηνών (ή 18 μηνών σε περίπτωση παράτασης) και έχει δικαίωμα ένταξης στο νέο Επαγγελματικό Σχέδιο Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων. Στο Δημόσιο, το ΩΚΠ θεωρείται έκτακτο μέχρι να συμπληρώσει συνεχή υπηρεσία 12 μηνών, ωστόσο δεν μετατρέπεται σε αορίστου χρόνου, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 7(1) του Νόμου Ν.98(Ι)/2003, σε όσους υπάλληλους θα υπάρξει μετατροπή της σύμβασης σε αορίστου διάρκειας, αυτό γίνεται με τη συνολική απασχόληση 30 μηνών με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου. Σημειώνεται ότι «εργοδοτούμενος αορίστου χρόνου» σύμφωνα με τον περί Επαγγελματικού Σχεδίου Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Υπαλλήλων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμο (Ν.210(Ι)/2022), σημαίνει κάθε απασχολούμενο πρόσωπο στην κρατική υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, του οποίου η σύμβαση απασχόλησης μετατράπηκε σε σύμβαση αορίστου χρόνου σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Ρύθμισης της Απασχόλησης Εργοδοτούμενων Αορίστου και Εργοδοτούμενων Ορισμένου Χρόνου στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου ή οποιουδήποτε άλλου σχετικού νόμου ή δικαστικής ή διοικητικής διαδικασίας. Επισημαίνεται επίσης ότι στις καταστάσεις με το ωρομίσθιο προσωπικό που υποβλήθηκαν στο ΥΟ για ένταξη στο νέο Σχέδιο Συνταξιοδότησης, περιλήφθηκαν όλες οι κατηγορίες ωρομίσθιου προσωπικού, περιλαμβανομένου εργατικού προσωπικού (εργατών, καθαριστών, κηπουρών κλπ.), επιλογή η οποία δεν δόθηκε στο ΩΚΠ που εργοδοτείται στο Δημόσιο.

Επισημαίνοντας την τεράστια δημοσιονομική επίπτωση που ενδεχομένως να επιφέρουν οι πιο πάνω χειρισμοί λόγω της επίπτωσης από πιθανή εφαρμογή σε ανάλογες περιπτώσεις χιλιάδων υπαλλήλων στο κεντρικό κράτος, με επιστολή μας προς το ΥΟ ημερ. 13.12.2023 ζητήσαμε όπως έχουμε τα σχόλια τους για τα πιο πάνω θέματα, τα οποία δεν έχουμε λάβει μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας Έκθεσης.

Η θέση της Αρχής είναι ότι έχει μελετήσει με τους νομικούς συμβούλους της τα ισχύοντα για το δικό της ωρομίσθιο προσωπικό και ακολούθησε τη σχετική γνωμάτευση. Σημείωσε επίσης ότι το Ωρομίσθιο Προσωπικό της ΑΤΗΚ προσλαμβάνεται στη βάση νομοθετικής διάταξης, δηλαδή των περί Προσωπικού της ΑΤΗΚ Γενικών Κανονισμών, είναι υπάλληλοι της ΑΤΗΚ δυνάμει του Κανονισμού και αποτελούν κατηγορία προσωπικού στους εν λόγω Κανονισμούς αντιστοίχως με το υπόλοιπο προσωπικό ενώ αυτό, όπως αντιλαμβάνονται δεν ισχύει για το ΩΚΠ για το οποίο εξ όσων γνωρίζουν, εφαρμόζεται μια άτυπη συμφωνία μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, δεν προσλαμβάνεται δυνάμει νομοθετικής διάταξης και δεν αποτελεί ή αναγνωρίζεται ως κατηγορία υπαλλήλων της κυβέρνησης. Εντοπίζονται επίσης διαφορές και στους ρόλους αφού για το ωρομίσθιο προσωπικό της ΑΤΗΚ οι ρόλοι είναι ποικίλοι κυρίως πρώτης γραμμής, ενώ για το ΩΚΠ φαίνεται να αφορούν κλητήρες, οδηγούς, κηπουρούς και καθαρίστριες.

Η Υπηρεσία μας παραμένει στη θέση της, όπως εξηγείται πιο πάνω και σημειώνει ότι για το ΩΚΠ υπάρχουν αντίστοιχα οι Κανονισμοί Όρων Απασχόλησης Ωρομίσθιου Κυβερνητικού Προσωπικού (ΩΚΠ) που έχει εκδώσει το ΤΔΔ&Π.

γ. Μετεξέλιξη Προσωπικού ΑΤΗΚ.

Στις 16.11.2022 η Αρχή με επιστολή της προς τον τέως Υπουργό Οικονομικών τον ενημέρωσε αναφορικά με την πρόθεσή της για αναβάθμιση των όρων εργοδότησης του υφιστάμενου ωρομίσθιου προσωπικού καθώς και για τη φιλοσοφία των νέων κατηγοριών μηνιαίου προσωπικού. Όπως αναφέρει, πρόθεση της Αρχής είναι η δημιουργία δύο νέων πανομοιότυπων κατηγοριών εργοδότησης, η μία με καθεστώς ιδιωτικού δικαίου και η άλλη με καθεστώς δημοσίου δικαίου. Σε όλες τις θέσεις θα υπάρχει σταθερή αμοιβή, ωφελήματα και κυμαινόμενη αμοιβή στη βάση απόδοσης. Το υφιστάμενο ωρομίσθιο προσωπικό το οποίο εργάζεται σε επιλέξιμους ρόλους και πληροί συγκεκριμένες προϋποθέσεις θα αναβαθμιστεί σε Μηνιαίο Προσωπικό Αορίστου Χρόνου και θα αποτελεί τη Νέα Κατηγορία Ιδιωτικού, ενώ το ωρομίσθιο προσωπικό το οποίο δεν πληροί τις προϋποθέσεις θα παραμείνει ως ωρομίσθιο προσωπικό και θα αναγνωριστεί, εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις, σε προσωπικό αορίστου χρόνου. Η Νέα Κατηγορία Δημοσίου θα αποτελεί συνέχεια της υφιστάμενης κατηγορίας δημοσίου δικαίου με διαφορετικά χαρακτηριστικά. Όπως αναφέρεται στην επιστολή, στόχος της Αρχής είναι να καταστεί εργοδότης προτίμησης σε κατηγορίες προσωπικού στρατηγικής σημασίας για το μέλλον του Οργανισμού και να μειώσει το κόστος προσωπικού σε βάθος χρόνου.

Στην απαντητική του επιστολή ημερ. 26.1.2023 ο τέως Υπουργός Οικονομικών πληροφόρησε τον Πρόεδρο του ΔΣ της Αρχής ότι δεν έφερε ένσταση επί της αρχής των προτεινόμενων μεταρρυθμίσεων, ζητώντας όπως υποβληθεί το ολοκληρωμένο σχέδιο όπως θα προκύψει με τις διαβουλεύσεις με τις συντεχνίες, για εξέταση και έγκριση.

Στο πλαίσιο της πιο πάνω μετεξέλιξης του προσωπικού, η ΑΤΗΚ στις 31.1.2023 προχώρησε σε υπογραφή με τις ΣΟ Σημειώματος Συναντίληψης για τη Μετεξέλιξη Προσωπικού της, με το οποίο συμφωνήθηκαν θέματα τα οποία θα αποτελούσαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης και συμφωνίας μεταξύ της ΑΤΗΚ και των ΣΟ, μεταξύ των οποίων και τα ακόλουθα:

- ◆ Ο αριθμός εργαζομένων ιδιωτικού δικαίου δεν μπορεί να ξεπερνά την ελάχιστη αναλογία εργαζομένων δημοσίου προς εργαζομένων ιδιωτικού 60:40.
- ◆ Κατάργηση θέσεων Γραφών και Ειδικευμένου Προσωπικού μετά την αποχώρησή τους.
- ◆ Κλίμακες εισδοχής και μισθολογικής ανέλιξης για όλες τις κατηγορίες προσωπικού δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου.
- ◆ Τα σχέδια για κίνητρα και αμοιβές θα αποτελούσαν αντικείμενο διαβούλευσης.

Επιπρόσθετα, με το Σημείωμα Συναντίληψης αποφασίστηκε κατ' αρχήν συμφωνία για τα ακόλουθα:

- ◆ Αναβάθμιση Ωρομίσθιου Προσωπικού σε Μηνιαίο Προσωπικό Ιδιωτικού Δικαίου: Για το εν λόγω προσωπικό αποφασίστηκε δυνατότητα άμεσης ένταξης στο νέο συνταξιοδοτικό,

πληρωμή άδειας ασθενείας όπως οι μόνιμοι, αύξηση 5,75%, καταβολή ΑΤΑ όσο οι μηνιαίοι, 0,5% Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης, 0,5% Ταμείο Ευημερίας, ενσωμάτωση πρόνοιας μετάταξης στους γενικούς κανονισμούς προσωπικού, ανέλιξη σε προαγωγή, διασφαλισμένη ετήσια προσαύξηση 75% ή ενισχυμένες ετήσιες προσαυξήσεις 100% ή 125% σύμφωνα με την απόδοση, σχέδιο μπόνους, οι αποζημιώσεις όλου του προσωπικού θα είναι όπως του υφιστάμενου μηνιαίου προσωπικού, οι συνολικές ώρες εργασίας όπως του μόνιμου προσωπικού κ.λπ.

- ◆ Ωρομίσθιο προσωπικό που δεν θα ενταχθεί στη νέα κατηγορία Μηνιαίου Προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου: Καταβολή ΑΤΑ όσο του μηνιαίου δημοσίου δικαίου.
- ◆ Νέα Κατηγορία Μηνιαίου Δημοσίου Δικαίου: Καθορισμός κατηγοριών προσωπικού σε ρόλους, καθορισμός κλιμάκων και καθορισμός αμοιβής του εν λόγω προσωπικού με σταθερό μηνιαίο μισθό, πλέον ωφελήματα, πλέον ποσό που θα υπολογίζεται βάση σχεδίου μπόνους το οποίο θα συμφωνηθεί. Θα λαμβάνουν διασφαλισμένη ετήσια προσαύξηση 75% ή ενισχυμένη ετήσια προσαύξηση 100% ή 125% βασισμένες στην απόδοση.

Σύμφωνα με το Σημείωμα Συναντίληψης τίποτε δεν θεωρείται συμφωνημένο αν δεν συμφωνηθούν όλα τα θέματα και οι τελικές διατυπώσεις, οι οποίες θα έχουν τη μορφή κανονισμών, εσωτερικών κανονισμών, συμφωνιών, ΣΣΕ και νομοθεσιών και ληφθούν όλες οι σχετικές πολιτειακές εγκρίσεις.

Ζητήσαμε όπως ενημερωθούμε για τις εξελίξεις σχετικά με το πιο πάνω θέμα. Όπως μας πληροφόρησε, τον Ιανουάριο 2024, η Αρχή οι διαβουλεύσεις με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις βρίσκονταν ακόμα σε εξέλιξη και ότι πρόθεσή της είναι η υποβολή οποιασδήποτε κατάληξης στο ΥΟ για διαβούλευση, τεχνική βοήθεια και τελικές αποφάσεις.

Στις 26.1.2024, η Αρχή ανακοίνωσε την ολοκλήρωση, με τη συμφωνία της πλειοψηφίας των συνδικαλιστικών οργανώσεων, της διαβούλευσης για τη Μετεξέλιξη του Προσωπικού της και το νέο πλαίσιο θεσμικής λειτουργίας του Οργανισμού. Με βάση την ανακοίνωση, συμφωνήθηκαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- ◆ Σύνδεση απόδοσης με προσαυξήσεις
- ◆ Καθιέρωση Μεταβλητής Αμοιβής Απόδοσης
- ◆ Κατάργηση 709 θέσεων Δημοσίου Δικαίου
- ◆ Αναβάθμιση Υπαλλήλων Ιδιωτικού Δικαίου και ενσωμάτωσή τους σε όλες τις υποστηρικτικές δραστηριότητες
- ◆ Εξορθολογισμός Κλιμάκων στις νέες κατηγορίες προσωπικού (Ιδιωτικού και Δημοσίου Δικαίου)
- ◆ Επέκταση του υφιστάμενου θεσμού πρόσληψης στελεχών διοίκησης με συμβάσεις καθορισμένου χρόνου
- ◆ Ανέλιξη προσοντούχων προσώπων σε ανώτερες κατηγορίες προσωπικού

- ♦ Υιοθέτηση Συγκριτικής Ανάλυσης (Benchmarking) ως συμβουλευτικού εργαλείου για καθορισμό ή επανακαθορισμό κλιμάκων και ωφελημάτων.

Τα αποτελέσματα της διαβούλευσης θα υποβληθούν ενώπιον του Υπουργείου Οικονομικών για εξέταση και έγκριση.

Για το Σημείωμα Συναντίληψης για τη Μετεξέλιξη Προσωπικού η Υπηρεσία μας απέστειλε, στις 9.11.2023, επιστολή προς τον Υπουργό Οικονομικών, ζητώντας να πληροφορηθεί κατά πόσο το εν λόγω Σημείωμα Συναντίληψης έχει τεθεί ενώπιόν του και κατά πόσο έχει ενημερωθεί για τις προβλεπόμενες σε αυτό αρχές βάσει των οποίων αναμένονταν να γίνουν διαπραγματεύσεις και/ή διαβουλεύσεις, μεταξύ των μερών, για τη δρομολογούμενη μετεξέλιξη του προσωπικού και θέτοντας, παράλληλα, υπόψη του κάποια ζητήματα/προβληματισμούς της Υπηρεσίας μας. Αναφερθήκαμε ότι ο τέως Υπουργός Οικονομικών είχε ενημερωθεί, όπως αναφέρεται και πιο πάνω, από την Αρχή, με την επιστολή της ημερ. 16.11.2022 αναφορικά με την πρόθεσή της για αναβάθμιση των όρων εργοδότησης του ωρομίσθιου προσωπικού καθώς και για τη φιλοσοφία των νέων κατηγοριών μηνιαίου προσωπικού, καθώς επίσης στη θέση του τέως Υπουργού, όπως εκφράστηκε στην απαντητική επιστολή του, ημερ. 26.1.2023, για την οποία επίσης γίνεται αναφορά πιο πάνω.

Σύμφωνα με τη Αρχή η υπογραφή μνημονίου δεν ήταν καταληκτική συμφωνία αλλά ενδιάμεσο βήμα και έγινε με σκοπό τη διαπίστωση της ελάχιστης συναντίληψης μεταξύ των μερών πριν να δεσμευτούν από την ΑΤΗΚ ανθρωπίνου και χρηματικού πόρου, για τη λεπτομερή επεξεργασία κλιμάκων, συγκριτικών μελετών και προτάσεων προς διαπραγμάτευση. Δεν δέσμευε κανένα αν η διαβούλευση δεν κατέληγε σε τελική συμφωνία και έγκριση από το ΥΟ.

Υποδείξαμε, μεταξύ άλλων, ότι τα πιο πάνω καθώς και το ότι εγκρίθηκε και βρίσκεται σε εξέλιξη από το 2023 και υλοποιείται σταδιακά, με ημερομηνία ολοκλήρωσης την 30.4.2024 το ΣΕΑ2023, συμβαίνουν/προωθούνται από την Αρχή αποσπασματικά, επικαλούμενη εφαρμογή αριθμού εκσυγχρονιστικών προτάσεων ως μέρος μιας ευρύτερης συνεννόησης με τις ΣΟ, χωρίς να έχει οριστικοποιηθεί/εγκριθεί ολοκληρωμένο πλαίσιο μετεξέλιξης του προσωπικού και με ενδεχόμενη αύξηση του εργατικού κόστους της Αρχής, και πιθανή ανατροπή ή περιορισμό, σε περίπτωση εφαρμογής τους, των στοχευόμενων αποτελεσμάτων του εγκριθέντος, για το μόνιμο προσωπικό ΣΕΑ2023. Σημειώσαμε επίσης ότι τόσο το ΣΕΑ2023 που τέθηκε σε εφαρμογή όσο και όλες οι άλλες ενέργειες μετεξέλιξης του προσωπικού, προωθούνται, χωρίς να έχουμε εντοπίσει, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία που τέθηκαν στη διάθεσή μας, οποιαδήποτε συμφωνημένα, ενδεχομένως βάση σχετικής μελέτης, επικαιροποιημένη οργανική δομή/διάρθρωση που επιδιώκεται να επιτευχθεί με τους προωθούμενες αλλαγές, τέτοια που να διασφαλίζει την πλήρη κάλυψη των υπηρεσιακών της αναγκών/δράσεων, ούτε και οργανωτική δομή που να περιλαμβάνει τις νέες κατηγορίες προσωπικού ή τυχόν κατάργηση θέσεων.

Η Αρχή υπέδειξε ότι το ΣΕΑ2023 και η Μετεξέλιξη Προσωπικού ΑΤΗΚ είναι δύο διαφορετικές ενέργειες/έργα και δεν αποτελούν το ένα προϋπόθεση του άλλου, με το πρώτο να προηγείται με δική του ανεξάρτητη κοστολόγηση και το δεύτερο με συνεχή αναθεώρηση του μοντέλου κοστολόγησης των προνοιών που τυγχάνουν διαπραγμάτευσης. Επιδίωξη της ΑΤΗΚ ήταν όπως οι

αναπληρώσεις του ΣΕΑ, αν αυτό ήταν δυνατό να γίνουν στις νέες αναθεωρημένες κλίμακες και όρους εργοδότησης των Νέων Κατηγοριών Προσωπικού που περιλαμβάνονται στη Μετεξέλιξη του Προσωπικού. Η Υπηρεσία μας υποδεικνύει ότι και οι δύο ενέργειες/έργα αφορούν ζητήματα διαχείρισης προσωπικού και αναπόφευκτα υπάρχουν αλληλοεπιδράσεις στην εφαρμογή τους.

Καταληκτικά ζητήσαμε όπως έχουμε τα σχόλιά τους σχετικά με την εικόνα που δίνεται πως εκατοντάδες υπάλληλοι αποχωρούν με «χρυσά» πακέτα εθελούσιας αποχώρησης και αντικαθίστανται από υφιστάμενο προσωπικό με τα ίδια ωφελήματα ή/και με προσωπικό άλλων κατηγοριών το οποίο αναβαθμίζεται ώστε να λαμβάνει παρόμοια ωφελήματα.

Σημειώσαμε ότι είναι χαρακτηριστικό ότι μεθοδικά η Αρχή περιλαμβάνει αναφορές ή/και πρόνοιες στο Επεξηγηματικό Υπόμνημα των Προϋπολογισμών που κατατίθενται ή σε Υπομνήματα προς τη Βουλή, για τις δρομολογούμενες θεσμικές αλλαγές/πολιτικές (π.χ. ΣΕΑ, Σύστημα Αμοιβών και Κινήτρων κ.λπ.) μη οριστικοποιημένες, δηλαδή υπό την αίρεση επίτευξης συμφωνίας ή/και εξασφάλιση της έγκρισης/συμφωνίας του ΥΟ ή άλλων αρμόδιων οργάνων, μεταγενέστερα.

Η Αρχή διαφώνησε με τη πιο πάνω θέση μας και ανέφερε ότι, κατόπιν απόφασης του ΥΟ, αποστέλλει σε αυτό λεπτομερές επεξηγηματικό σημείωμα του εκάστοτε Προϋπολογισμού και ότι ακολουθεί όλες τις διαδικασίες, με βάση τη σχετική νομοθεσία, όσον αφορά την εκ των προτέρων έγκριση από αρμόδιες αρχές των δαπανών (εκεί όπου απαιτείται) και ότι κανένα ποσό δεν καταβάλλεται χωρίς εγκεκριμένο Προϋπολογισμό.

Η Υπηρεσία μας παραμένει στη θέση της.

7.2.6 Μη καταρτισμός Σχεδίων Υπηρεσίας στην ΑΤΗΚ

Στον περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμο (Κεφ. 302) δεν υπάρχει οποιαδήποτε πρόνοια για την κατάρτιση και έγκριση Σχεδίων Υπηρεσίας στην ΑΤΗΚ. Η Αρχή ωστόσο, ασκώντας τις εξουσίες που της χορηγούνται από το άρθρο 43 του περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμου, εκδίδει Κανονισμούς, με την έγκριση του ΥΣ, οι οποίοι δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, για την καλύτερη εφαρμογή του Νόμου και, χωρίς βλάβη της εξουσίας που απονέμεται με το άρθρο αυτό.

Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Γενικοί Κανονισμοί (ΚΔΠ 220/82), που εκδόθηκαν βάσει του πιο πάνω άρθρου, περιλαμβάνουν τους Κανονισμούς οι οποίοι διέπουν την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού της Αρχής και ρυθμίζουν τις σχέσεις μεταξύ της Αρχής και του προσωπικού αυτής. Στον Κανονισμό 8 προβλέπονται τα ελάχιστα ειδικά προσόντα τού από της δημοσιεύσεως των παρόντων Κανονισμών προσλαμβανόμενου ή προβιβαζόμενου προσωπικού κατά κατηγορία και ειδικότητα, τηρουμένης της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας. Στις 25.2.2022 δημοσιεύτηκαν οι Περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Γενικοί Κανονισμοί του 2022 (ΚΔΠ 85/2022) με τους οποίους έγιναν αρκετές τροποποιήσεις, μεταξύ των οποίων, και τροποποιήσεις στον Κανονισμό 4, με πλαγιότιτλο «Κατηγορίες και Διαβαθμίσεις», όπου προβλέπεται η κατάταξη του μόνιμου προσωπικού της Αρχής σε κατηγορίες βαθμούς και μισθολογικές βαθμίδες καθώς και στον Κανονισμό 8, με πλαγιότιτλο «Ειδικά προσόντα-προσόντα βαθμών». Παρατηρήσαμε ότι οι τροποποιήσεις των πιο πάνω Κανονισμών, αφορούσαν, μεταξύ άλλων:

α. Προσθήκη στην παράγραφο (2) του άρθρου 4 νέας υποπαραγράφου (Α) («Προσωπικόν Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης») και αναρίθμηση της προηγούμενης υποπαραγράφου (Α) («Ανώτατο Προσωπικό») σε (Α1), επίσης, αντίστοιχα, τροποποιήθηκε και η παράγραφος (3) που αφορά στους βαθμούς του μόνιμου προσωπικού με τέτοιο τρόπο ώστε το Προσωπικό Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης να αποτελείται από τον Ανώτερο Εκτελεστικό Διευθυντή και τους Ανώτερους Διευθυντές (ΑΔ).

β. Περαιτέρω, προστέθηκε ο νέος Κανονισμός 5Α με πλαγιότιτλο «Προσλήψεις και προαγωγές»:
« 5Α. (1) Οι θέσεις στο Οργανόγραμμα της Αρχής, διαχωρίζονται σε θέσεις πρώτου διορισμού και σε θέσεις προαγωγής.

(2) Οι θέσεις πρώτου διορισμού είναι θέσεις στους ακόλουθους βαθμούς:

(α) Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή

(β) Ανώτερου Διευθυντή

(γ) Μηχανικού Β/Λειτουργού Β/Λογιστή Β

(δ) Τεχνικού ΙΙΙ/Ειδικευμένου ΙΙΙ/Γραφέα ΙΙΙ.

(3) Οι προσλήψεις στο βαθμό του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή και Ανώτερου Διευθυντή τηρουμένων των παρόντων Κανονισμών και της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας, γίνονται μετά από προκήρυξη με σύμβαση πενταετούς διάρκειας δυναμένης να ανανεωθεί με απόφαση της Αρχής χωρίς σε οποιαδήποτε περίπτωση να υπερβαίνει το καθορισμένο όριο ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης.

(4) Εν ενεργεία υπάλληλοι της Αρχής, δύνανται να υποβάλουν αίτηση, για πρόσληψη και να προσληφθούν, σε οποιαδήποτε ανώτερη θέση πρώτου διορισμού, νοουμένου ότι κατέχουν τα ελάχιστα προσόντα που απαιτούνται στην προκήρυξη.

(5) Όλες οι θέσεις στους υπόλοιπους βαθμούς, είναι θέσεις προαγωγής κατά τα διαλαμβανόμενα στους παρόντες Κανονισμούς».

γ. Επίσης, ο Κανονισμός 8 των βασικών Κανονισμών, τροποποιήθηκε, μεταξύ άλλων:

(i) Με την αντικατάσταση στην παράγραφο (1) των επιφυλάξεων με την ακόλουθη νέα παράγραφο:

«Α. Προσωπικό Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης,

Ο Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής, δέον να έχει τα απαιτούμενα, σύμφωνα με το σχετικό Σχέδιο Υπηρεσίας, προσόντα.

Οι Ανώτεροι Διευθυντές δέον να έχουν:

1. Πλήρως αναγνωρισμένο από την Αρχή Πανεπιστημιακό ή Επαγγελματικό τίτλο ειδικότητας ή ειδικότητες που ορίζεται/ονται στην προκήρυξη εκάστης θέσης Ανώτερου Διευθυντή και περιλαμβάνεται/ονται σε αυτές που εφαρμόζονται στους υφιστάμενους κλάδους του μόνιμου προσωπικού του Οργανισμού, δηλαδή:

Στην ηλεκτρολογία ή άλλο κλάδο της μηχανικής επιστήμης ή στα οικονομικά ή στη νομική ή στη διοίκηση επιχειρήσεων ή στη διοίκηση ή τίτλος αναγνωρισμένου Σώματος Επαγγελματιών Λογιστών, ή ισοδύναμο Πανεπιστημιακό τίτλο αναγνωρισμένο από την Αρχή.

Κατ' εξαίρεση και με αιτιολογημένη απόφαση της Αρχής, δύναται να περιληφθεί/ούν στην προκήρυξη και άλλη/ες από τις ανωτέρω ειδικότητες.

2. Οκταετή τουλάχιστον πείρα στην ειδικότητα που προσδιορίζεται σε εκάστη προκήρυξη, από την οποία τριετή τουλάχιστον πείρα σε διευθυντικά καθήκοντα που να περιλαμβάνουν προγραμματισμό, οργάνωση, καθοδήγηση, συντονισμό και έλεγχο εργασιών»·

Όπως διαφαίνεται, οι πιο πάνω αλλαγές, στόχο είχαν, μεταξύ άλλων, την περίληψη των θέσεων των Ανώτερων Διευθυντών, στο προσωπικό Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης, την αλλαγή τους από θέσεις προαγωγής σε θέσεις πρώτου διορισμού και την εισαγωγή προνοιών για τον τρόπο πρόσληψής τους και συγκεκριμένα, μετά από προκήρυξη, με σύμβαση πενταετούς διάρκειας δυναμένης να ανανεωθεί με απόφαση της Αρχής. Αναφορά για τον τρόπο πρόσληψης γίνεται και στην παράγραφο **7.5.3** της παρούσας Έκθεσης.

(ii) Με την προσθήκη, αμέσως μετά την παράγραφο (3) αυτού, της ακόλουθης νέας παραγράφου:

«(3Α) Η Αρχή, κατά την προκήρυξη κενών θέσεων δύναται, νοουμένου ότι αιτιολογεί τις υπηρεσιακές ανάγκες που το επιβάλλουν, να απαιτεί ορισμένα μόνο από τα ανωτέρω διαζευκτικά προσόντα ή/και ανώτερα των ανωτέρω ελαχίστων απαιτούμενων».

Οι πιο πάνω τροποποιήσεις, ενδεχομένως, να αποτελούν επισημοποίηση των ήδη συμφωνηθέντων, στο πλαίσιο, όπως αντιλαμβανόμαστε, του ευρύτερου σχεδιασμού της Αρχής για την αλλαγή του θεσμικού πλαισίου, της διακυβέρνησης και του μοντέλου εσωτερικής λειτουργίας και των εργασιακών θέσεων της Αρχής και στη βάση διαβουλεύσεων, μεταξύ της Αρχής και των αρμόδιων φορέων.

Συναφώς αναφέρουμε ότι αρκετά θέματα που αφορούν στο προσωπικό καθορίζονται και δια των εγκεκριμένων από την Αρχή συμφωνιών με τις ΣΟ ή/και ΣΣΕ που συνομολογούνται μεταξύ των ΣΟ και της Αρχής.

Έχοντας υπόψη μας τα πιο πάνω, διαπιστώνουμε ότι η Αρχή δεν καταρτίζει Σχέδια Υπηρεσίας για τις οργανικές θέσεις (Σχέδιο Υπηρεσίας έχει καταρτιστεί μόνο για τη θέση του ΑΕΔ δυνάμει απαίτησης άλλης νομοθεσίας). Επίσης παρατηρούμε ότι στους περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Γενικούς Κανονισμούς ορίζονται τα ελάχιστα ειδικά προσόντα κατά κατηγορία και ειδικότητα, τα οποία ωστόσο, κατά την προκήρυξη κενών θέσεων, η Αρχή δύναται αιτιολογώντας τις υπηρεσιακές ανάγκες που το επιβάλλουν, να απαιτεί ορισμένα μόνο από τα ανωτέρω διαζευκτικά προσόντα ή/και ανώτερα των ανωτέρω ελαχίστων απαιτούμενων προσόντων ή/και πρόσθετα ή/και άλλα (υπογράμμισή δική μας). Υποδεικνύουμε επίσης, ότι τα

γενικά καθήκοντα και ευθύνες του προσωπικού δεν καθορίζονται με σαφήνεια στους Κανονισμούς, παρά μόνο αναφέρεται ότι το προσωπικό εκτελεί κατ' αρχή υπηρεσιακό έργο αντίστοιχο προς τον βαθμό της κατηγορίας που ανήκει.

Η Υπηρεσία μας έχει την άποψη ότι η «κατά το δοκούν» απαίτηση προσόντων από την Αρχή, κατά την προκήρυξη κενών θέσεων, αποκλίνει ουσιωδώς από την ισχύουσα διαδικασία έγκρισης Σχεδίων Υπηρεσίας στη δημόσια υπηρεσία, η οποία προβλέπει ότι τα γενικά καθήκοντα και ευθύνες κάποιας θέσης και τα προσόντα που απαιτούνται για την κατοχή της καθορίζονται σε Σχέδια Υπηρεσίας που καταρτίζονται από το ΥΣ με Κανονισμούς που εγκρίνει η ΒτΑ (αντίστοιχο είναι το άρθρο 27 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Ν.1/1990)). Η ίδια διαδικασία ισχύει και σε αρκετά άλλα ΝΠΔΔ. Κατά την άποψή μας, αυτή η απόκλιση εγκυμονεί κινδύνους για πιθανές αυθαιρεσίες από την Αρχή.

Θέση της Αρχής είναι ότι δεν υπάρχει νομική υποχρέωση σε ΝΠΔΔ να έχουν Σχέδια Υπηρεσίας. Επίσης, αναφέρει ότι η ΑΤΗΚ ασκεί εμπορική δραστηριότητα σε ένα άκρως ανταγωνιστικό περιβάλλον (κάτι το οποίο δεν ισχύει για τη Δημόσια Υπηρεσία) και έχει ανάγκη από ευελιξία και προσαρμοστικότητα ώστε να ανταποκρίνεται στις εξελισσόμενες απαιτήσεις και αλλαγές, περιλαμβανομένων αυτών που αφορούν καθήκοντα και ευθύνες καθώς και τα προσόντα του προσωπικού που επιδιώκει να προσελκύσει. Η ΑΤΗΚ δεν έχει λόγο να θυσιάσει την ευελιξία αυτή, ιδιαίτερα αφού δεν υπάρχει προς τούτο απαίτηση της νομοθεσίας. Τέλος, μας πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο ενέκρινε στις 16.1.2024 την Πολιτική Πρόσληψης και Προαγωγής Προσωπικού, η οποία καθορίζει κατευθυντήριες γραμμές για τις διαδικασίες αξιολόγησης και πρόσληψης υποψηφίων για πλήρωση κενών θέσεων στην ΑΤΗΚ και προαγωγής ατόμων σε ανώτερες θέσεις, Πολιτική που, κατά την άποψή της Αρχής, διασφαλίζει την Αρχή και απαντά στις ανησυχίες για πιθανές αυθαιρεσίες.

Η Υπηρεσία μας αναγνωρίζει ότι πέραν από τον δημόσιο χαρακτήρα της ΑΤΗΚ υπάρχει και ο εμπορικός χαρακτήρας, τούτο όμως δεν την εμποδίζει, αφού η ίδια καταρτίζει τα Σχέδια Υπηρεσίας, να μεριμνά όπως αυτά ανταποκρίνονται στις ανάγκες της. Η ευχέρεια της για επιλεκτικό, που μπορεί να αποδειχθεί φωτογραφικός, καθορισμός των προσόντων που απαιτούνται για μία θέση, κάθε φορά που θα την προκηρύσσει, δεν συνάδει με το δημόσιο χαρακτήρα της Αρχής.

7.3 Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης 2023 (ΣΕΑ2023)

α. Σύμφωνα με τους περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Γενικούς Κανονισμούς (ΚΔΠ 220/1982), η Αρχή, μετά από εισήγηση του ΑΕΔ, αποφασίζει για την ευδόκιμη αφυπηρέτηση των υπαλλήλων, και το προσωπικό λαμβάνει ως αποζημίωση τόσους μηνιαίους μισθούς (βασικό και τιμαριθμικό επίδομα) όσα τα πραγματικά έτη υπηρεσίας του, με ανώτατο ποσό αποζημίωσης το ποσό της μισθοδοσίας την οποία θα λάμβανε ο ενδιαφερόμενος εάν συνέχιζε την υπηρεσία του μέχρι την ηλικία αφυπηρέτησης (Κανονισμοί 10(α) και 21(1)(στ)).

Ο θεσμός του ΣΕΑ εισήχθη το 2014, μετά από απόφαση του Εφόρου Φορολογίας να θεωρήσει φορολογητέες τις αποζημιώσεις που λάμβαναν οι υπάλληλοι της Αρχής με το θεσμό των πρόωρων ευδόκιμων αφυπηρετήσεων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους αναφερόμενους πιο πάνω Γενικούς Κανονισμούς. Σημειώνεται ότι, για τις αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν με το θεσμό των πρόωρων ευδόκιμων αφυπηρετήσεων, η ΑΤΗΚ κλήθηκε να καταβάλει το 2013 το ποσό των €2,5 εκ.

για διευθέτηση των φορολογικών της υποχρεώσεων για άτομα που αποχώρησαν μέχρι το 2012. Με τα ΣΕΑ η αποχώρηση θεωρείται ότι αποτελεί απώλεια καριέρας και η σχετική αποζημίωση, η οποία υπολογίζεται με βάση τους υπολειπόμενους μήνες υπηρεσίας μέχρι την αφυπηρέτηση στην ηλικία των 65 ετών, δεν αποτελεί για τους υπαλλήλους φορολογητέο εισόδημα. Από το 2014 η ΑΤΗΚ ενέκρινε τρία Σχέδια Εθελούσιας Αφυπηρέτησης (ΣΕΑ2014, ΣΕΑ2019 και ΣΕΑ2023).

β. Το ΣΕΑ2023 προκηρύχθηκε στις 15.2.2023. Δικαιούχοι του ήταν όλοι οι μηνιαίοι υπάλληλοι της ΑΤΗΚ οι οποίοι κατά την ημερομηνία εξαγγελίας του Σχεδίου είχαν συμπληρώσει τουλάχιστον 20 χρόνια πραγματικής υπηρεσίας στην ΑΤΗΚ και είχαν πέραν των 12 μηνών υπολειπόμενη υπηρεσία πριν την ημερομηνία κανονικής αφυπηρέτησης από την ημερομηνία εθελούσιας αφυπηρέτησης. Η αποζημίωση υπολογίζεται με βάση τους υπολειπόμενους μισθούς του υπαλλήλου επί ποσοστό το οποίο κυμαίνεται από 23,2%-34% ανάλογα με τους υπολειπόμενους μήνες υπηρεσίας του κάθε υπαλλήλου (μέχρι το 65ο έτος ηλικίας). Πέραν της πιο πάνω αποζημίωσης, σε συγκεκριμένους βαθμούς παραχωρείται επιδότηση βαθμού ως ακολούθως: 5% σε Διευθυντές Α, 10% σε Γραμματειακούς Επόπτες Α και Επόπτες (Ειδικευμένο προσωπικό), 20% σε Τμηματάρχες Α και 40% σε Ανώτερους Γραφείς και Ανώτερους Ειδικευμένους Τεχνίτες. Η μέγιστη αποζημίωση καθορίστηκε σε €180.000, ενώ η συνολική αποζημίωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 75% των υπολειπόμενων απολαβών που θα λάμβανε υπάλληλος μέχρι την ημερομηνία κανονικής αφυπηρέτησης. Επιπρόσθετα, το ΣΕΑ2023 προνοούσε την παραχώρηση πρόσθετης επιδότησης ύψους €15.000 στους αποποιηθέντες αιτητές με βαθμό Ανώτερου Τεχνικού, Ανώτερου Γραφέα και Ανώτερου Ειδικευμένου Τεχνίτη οι οποίοι κατά την περίοδο παγοποίησης προσαυξήσεων 2012-2016 είχαν υποστεί απώλεια μισθών. Το πρόσθετο ποσό δεν υπόκειται στο όριο του 75% των υπολειπόμενων μισθών και δίνεται ανάλογο ποσό ώστε η συνολική αποζημίωση να μην υπερβαίνει το 100% των υπολειπόμενων απολαβών και το μέγιστο ποσό των €180.000.

Η προκήρυξη και ο σχεδιασμός του ΣΕΑ2023 εγκρίθηκε από το ΔΣ της ΑΤΗΚ στις 12.10.2021. Στη συνεδρία ο ΑΕΔ ανέφερε ότι η βασική διαφορά του ΣΕΑ2023 σε σχέση με τα προηγούμενα Σχέδια ήταν η επιδίωξη όπως αυτό είναι στοχευμένο για να προσελκύσει συγκεκριμένες ομάδες υπαλλήλων με κατάλληλα κίνητρα.

Η Αρχή διόρισε αναλογιστικό οίκο για να εξετάσει το ΣΕΑ και να υπολογίσει κατά πόσο θα προκύψουν εξοικονομήσεις και το ύψος αυτών στην περίπτωση που εφαρμοστεί το ΣΕΑ. Για τον υπολογισμό αυτό λήφθηκαν υπόψη, μεταξύ άλλων, ο αριθμός και οι μισθοί των ατόμων που θα επέλεγαν να αφυπηρετήσουν, οι προσλήψεις και οι προαγωγές, οι συνεισφορές του εργοδότη, τα πρόσθετα συνταξιοδοτικά ωφελήματα και οι αποζημιώσεις. Η αναλογιστική εκτίμηση είχε διενεργηθεί λαμβάνοντας υπόψη σενάρια αποχώρησης 218 (βασικό σενάριο), 196, 240 και 403 υπαλλήλων και είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι, δεδομένης της κατάργησης των θέσεων όπου είναι απαραίτητο, όσα περισσότερα μέλη επιλέξουν το ΣΕΑ τόσο μεγαλύτερες εξοικονομήσεις θα έχει η ΑΤΗΚ.

Στις 16.11.2022 ο ΑΕΔ της Αρχής, με επιστολή του προς τον Υπουργό Οικονομικών, ζήτησε έγκριση των προνοιών του Σχεδίου (ΣΕΑ2023) καθώς και έγκριση παραχώρησης πρόσθετης αποζημίωσης στους αποποιηθέντες αιτητές οι οποίοι κατά την περίοδο της παγοποίησης προσαυξήσεων 2012-

2016 είχαν επηρεαστεί μισθολογικά. Όπως αναφέρεται στην επιστολή της Αρχής, κύριος στόχος των ΣΕΑ ήταν η μείωση του λειτουργικού κόστους της Αρχής, περιλαμβανομένου του εργατικού κόστους. Σύμφωνα με την ίδια επιστολή, στόχος του νέου σχεδίου ΣΕΑ2023 ήταν η αποχώρηση σημαντικού αριθμού υπαλλήλων, η οποία αναμενόταν να ανέλθει σε 200-300 υπαλλήλους. Η διάρκεια του Σχεδίου ήταν 12 μήνες από την ημερομηνία πρώτης αποχώρησης. Όπως αναφέρεται, η εισαγωγή του ΣΕΑ2023 που προτεινόταν, στόχευε κυρίως: (α) στην ηλικιακή ανανέωση του προσωπικού, αφού ο μέσος όρος ηλικίας του μηνιαίου προσωπικού της ΑΤΗΚ ανέρχεται στα 51 έτη, (β) στον εκσυγχρονισμό των δεξιοτήτων και γνώσεων του προσωπικού που απαιτούνται σε ένα ραγδαία αναπτυσσόμενο τεχνολογικό οργανισμό, (γ) στην ανανέωση της κουλτούρας η οποία αναμένεται να ενδυναμωθεί, τόσο με την ηλικιακή ανανέωση του προσωπικού, όσο και με την παροχή προοπτικών ανέλιξης και κινήτρων στο υφιστάμενο προσωπικό, (δ) στη δημιουργία πρόσθετων ευκαιριών ανέλιξης για το υφιστάμενο προσωπικό, (ε) στη μείωση του προσωπικού που έχει συσσωρευθεί σε συγκεκριμένες κατηγορίες με την επιδότηση της αποζημίωσης αποχώρησης των συγκεκριμένων βαθμών, (στ) στην επίλυση αιτημάτων αποποιημένου προσωπικού με την παραχώρηση πρόσθετης αποζημίωσης στο αποποιημένο προσωπικό που επηρεάστηκε από την παγοποίηση των προσαυξήσεων και (ζ) στη συγκράτηση του εργατικού κόστους.

Το ΥΟ στις 7.2.2023 ενημέρωσε τον ΑΕΔ της ΑΤΗΚ ότι το Σχέδιο δυνατό να εγκριθεί μόνο εφόσον το ποσοστό αναπλήρωσης του προσωπικού περιοριστεί στο 25%.

Από τους συνολικά 1224 δικαιούχους του Σχεδίου υποβλήθηκαν μέχρι την ημερομηνία ελέγχου 410 αιτήσεις για πρόωρη αφυπηρέτηση. Αναφέρεται ότι, μέχρι τη λήξη της περιόδου παραλαβής αιτήσεων (8.3.2023), είχαν υποβληθεί 407 αιτήσεις, ενώ ακολούθως υποβλήθηκαν εκπρόθεσμα αιτήσεις από τρία πρόσωπα για λόγους υγείας. Σημειώνεται ότι το ΔΣ στις 13.6.2023 αποφάσισε όπως εξουσιοδοτήσει τον ΑΕΔ να εγκρίνει τυχόν πρόσθετες αιτιολογημένες αιτήσεις για εθελούσια αποχώρηση υποβληθούν στο δωδεκάμηνο διάστημα μεταξύ της πρώτης και της τελευταίας αποχώρησης του ΣΕΑ2023 (δηλαδή μεταξύ 1.5.2023 και 30.4.2024) και συνεπώς ο αριθμός των αιτήσεων μπορεί να αυξηθεί. Αναφέρεται ότι, σύμφωνα με ενημέρωση που λάβαμε από την Αρχή, μέχρι τις 9.10.2023 345 αιτητές είχαν υπογράψει ανέκκλητες δηλώσεις και θα αποχωρούσαν με το ΣΕΑ2023, 62 υπάλληλοι τελικά επέλεξαν να μην αποχωρήσουν και τρεις αιτήσεις βρίσκονταν σε εκκρεμότητα. Επισημαίνεται επίσης ότι, ενώ για το ΣΕΑ2019 υπήρχαν κριτήρια επιλογής των υπαλλήλων που θα αφυπηρευτούσαν με βάση τον αριθμό υπολειπόμενων μηνών υπηρεσίας, τα χρόνια υπηρεσίας στην ΑΤΗΚ και το όφελος/εξοικονόμηση για τη ΑΤΗΚ, για το ΣΕΑ2023 δεν υπήρχαν τέτοια κριτήρια. Ωστόσο, στις Οδηγίες υποβολής αίτησης αναφερόταν ότι η έγκριση του σχετικού αιτήματος των υπαλλήλων εναπόκειτο στη διακριτική ευχέρεια της ΑΤΗΚ, η οποία διατηρούσε το δικαίωμα να μην επιτρέψει την αποχώρηση προσωπικού, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις ανάγκες του Οργανισμού και το διαθέσιμο ποσό με βάση τον Προϋπολογισμό.

Με βάση την εκτίμηση του αναλογιστικού οίκου με ημερομηνία εκτίμησης την 15.1.2024, η οποία ετοιμάστηκε εκ νέου, μετά την υποβολή των αιτήσεων, το συνολικό κόστος για την ΑΤΗΚ, με την αποχώρηση 407 υπαλλήλων (τρεις υπάλληλοι υπέβαλαν εκ των υστέρων), την πρόσληψη 102 νέων

υπαλλήλων (25% όσων θα αποχωρήσουν) (60% μόνιμοι και 40% ωρομίσθιοι) και τις 57 προαγωγές, ανερχόταν σε €215.979.853, ως ακολούθως:

- ◆ €26.920.295 κόστος προσλήψεων και προαγωγών,
- ◆ €51.492.797 χαριστική αποζημίωση,
- ◆ €137.566.761 κόστος πρόωρων αφυπηρετήσεων.

Αν δεν εφαρμοζόταν το Σχέδιο και οι υπάλληλοι αυτοί παρέμεναν μέχρι αφυπηρέτησεως, το κόστος θα ήταν €268.640.498 (μισθοί, εισφορές και αναλογιστική υποχρέωση). Αυτό σημαίνει ότι με την αποχώρηση των 407 υπαλλήλων και την πρόσληψη 102, δηλαδή με τη μείωση του προσωπικού κατά 305 υπαλλήλους, θα υπάρχει εξοικονόμηση ύψους €52.660.645 (€172.658 για κάθε ένα υπάλληλο που μειώνεται το προσωπικό).

Παρόλο που η ΑΤΗΚ εξοικονομεί σε δαπάνες με την πρόωρη αποχώρησή 407 υπαλλήλων, εντούτοις θα πρέπει να καταβάλει πρόσθετα ποσά για αποζημιώσεις και πρόωρες συντάξεις (συνταξιοδότηση από το 55^ο έτος αντί το 65^ο) του προσωπικού που αποχωρεί ύψους €189.059.558 (€464.520 μέσο κόστος ανά υπάλληλο) χωρίς να παρέχονται προς την Αρχή υπηρεσίες αντίστοιχης αξίας.

Η θέση της Αρχής είναι ότι το συγκεκριμένο Σχέδιο δεν είχε στόχο μόνο τη συγκράτηση του εργατικού κόστους αλλά και άλλους στόχους, για τους οποίους γίνεται εκτενής αναφορά πιο πάνω.

γ. Στον Προϋπολογισμό της ΑΤΗΚ για το 2023 (Ν.51(ΙΙ)/2022) περιλήφθηκε δαπάνη για «Αποζημίωση για πρόωρη αφυπηρέτηση» ύψους €25 εκ. για το 2023 και €10 εκ. για το 2024 (Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2023-2025). Το κονδύλι είχε σταυρωθεί και απαιτείτο η έγκριση του Υπουργού Οικονομικών για την αποδέσμευσή του. Σημειώνεται ότι στο Επεξηγηματικό Υπόμνημα του Προϋπολογισμού της ΑΤΗΚ για το 2023, η δαπάνη διαχωρίζεται σε €24.550.000 για «Αποζημίωση για πρόωρη αφυπηρέτηση» και €450.000 για «Πρόσθετο ποσό αποζημίωσης για αποποιηθέντες». Στις 3.4.2023 η ΑΤΗΚ με επιστολή της ενημέρωσε τον Υπουργό Οικονομικών ότι η δαπάνη για το 2023 αναμενόταν να κυμανθεί στα €20 εκ. περίπου και για το 2024 στα €35 εκ., καθώς οι αιτήσεις είχαν ξεπεράσει τον αρχικό προγραμματισμό και είχαν σχεδόν διπλασιαστεί, και αιτήθηκε την έγκριση για διενέργεια της δαπάνης έτσι ώστε να είναι δυνατή η έναρξη των αποχωρήσεων από την 1.5.2023. Ο ΓΔ του ΥΟ με επιστολή του ημερ. 20.4.2023 ενέκρινε την αποδέσμευση πιστώσεων ύψους €20 εκ. «χωρίς την οποιαδήποτε αναπλήρωση του προσωπικού που θα επιλέξει το ΣΕΑ, ενώ για το 2024 το θέμα θα τύχει επανέγκρισης». Στην επιστολή αναφέρεται επίσης ότι, τυχόν αιτήματα αναπλήρωσης μέρους του προσωπικού που θα επιλέξει το ΣΕΑ θα τύχουν διαβούλευσης με το ΥΟ πριν την οποιαδήποτε υλοποίηση ή μη. Σημειώνουμε ότι, στον Προϋπολογισμό της ΑΤΗΚ ο οποίος κατατέθηκε στη ΒτΑ για το έτος 2024, η δαπάνη για «Αποζημίωση για πρόωρη αφυπηρέτηση» για το 2024 υπολογίστηκε σε €30εκ. Σημειώνουμε επίσης ότι, σύμφωνα με προκαταρκτικά (μη ελεγμένα) στοιχεία που λήφθηκαν από την Αρχή, η πραγματική δαπάνη για «Αποζημίωση για πρόωρη αφυπηρέτηση» για το 2023 ανήλθε σε €17,9εκ.

δ. Σημειώνεται ότι το ΥΣ, στις 26.3.2015, με την Απόφασή του Αρ. 78.561 ενέκρινε ελάχιστα κριτήρια, βάσει των οποίων θα εξετάζονται τα αιτήματα εισαγωγής Σχεδίων Πρόωρης

Αφυπηρέτησης στους Ημικρατικούς Οργανισμούς και στις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ο Οργανισμός θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να έχει διεξάγει προηγουμένως μελέτη/ανάλυση η οποία να καταδεικνύει ότι η πρόωγη αφυπηρέτηση των υπαλλήλων δεν θα δημιουργήσει οποιαδήποτε λειτουργικά προβλήματα, τα οποία θα οδηγήσουν στην πρόσληψη νέου προσωπικού βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Επισημαίνεται ότι κατά τη συνεδρία του ΔΣ στις 19.7.2022 είχε αναφερθεί ότι το βασικό σενάριο για υπολογισμό του κόστους και των εξοικονομήσεων του ΣΕΑ προνοούσε για 218 αποχωρήσεις και 65 προσλήψεις και ότι με την αναλογία προσλήψεων προς αποχωρήσεις ύψους 30% που προνοούσε, δεν αναμενόταν να καλυφθούν όλα τα κενά και θα έπρεπε παράλληλα να γίνουν και ενέργειες στην κατεύθυνση του 'outsourcing'. Το πιο πάνω κενό ενδεχομένως να είναι πολύ μεγαλύτερο με την αποχώρηση σχεδόν διπλάσιου αριθμού προσωπικού από τον αριθμό που αρχικά υπολογίστηκε.

ε. Επισημαίνεται ότι στο ΣΕΑ2019 προβλεπόταν καταβολή αποζημίωσης για τερματισμό εργοδότησης/απώλεια καριέρας με ποσό το οποίο καθορίστηκε σε 7,6%-22,8% (ανάλογα με τους υπολειπόμενους μήνες υπηρεσίας μέχρι το 65ο έτος ηλικίας) της υπολειπόμενης μισθοδοσίας του υπαλλήλου μέχρι το 65ο έτος ηλικίας, με μέγιστη αποζημίωση τις €115.000. Δικαιούχοι ήταν όλοι οι μόνιμοι υπάλληλοι της ΑΤΗΚ οι οποίοι είχαν, κατά την ημερομηνία εξαγγελίας του Σχεδίου, συμπληρώσει τουλάχιστον 10 χρόνια πραγματικής υπηρεσίας στην ΑΤΗΚ. Με το ΣΕΑ2019 αποχώρησαν κατά την περίοδο 7.11.2019-1.5.2021 συνολικά 89 πρόσωπα (από τα 151 τα οποία είχαν αρχικά αιτηθεί) οι οποίοι έλαβαν συνολικές αποζημιώσεις ύψους €6.273.277. Σημειώνεται ότι ζητήθηκε από αναλογιστικό οίκο η αποτίμηση του αποτελέσματος του πιο πάνω Σχεδίου χωρίς να είχε μέχρι την ημερομηνία ελέγχου υποβληθεί.

Τον Ιανουάριο 2024 η Αρχή, μας ενημέρωσε ότι η μελέτη έχει υποβληθεί, με αναφορά και στα αποτελέσματά της, τα οποία παρατίθενται πιο κάτω σε άλλη σχετική παράγραφο.

στ. Από το 2014 η ΑΤΗΚ ενέκρινε τρία ΣΕΑ Υπαλλήλων, με βάση τα οποία καταβλήθηκαν/υπολογίστηκαν συνολικές αποζημιώσεις συνολικού ύψους €99,4 εκ. σε 1018 συνολικά υπαλλήλους της, όπως αναφέρεται πιο κάτω:

ΣΕΑ	Αριθμός Προσώπων που αφυπηρέτησαν με ΣΕΑ	Συνολικές Αποζημιώσεις	Μέγιστο ποσό Αποζημίωσης ανά υπάλληλο	Ποσοστά αποζημίωσης (ελάχιστο-μέγιστο)
ΣΕΑ2014	521	€40,7 εκ.	€125.000	7,6% - 22,8%
ΣΕΑ2019	89	€6,3 εκ.	€115.000	7,6% - 22,8%
ΣΕΑ2023	407 ¹	€52,2 εκ. ¹	€180.000	23,2% - 47,6%
Σύνολο	1.018	€99,4 εκ.		

Σημείωση:

1. Για το ΣΕΑ2023 αφορά στον αριθμό των προσώπων υπέβαλαν αίτηση για αποχώρηση εμπρόθεσμα και τις αποζημιώσεις που υπολογίστηκαν για τα πρόσωπα αυτά και όχι στους τελικούς πραγματικούς αριθμούς και αποζημιώσεις, αντίστοιχα.

Στον πιο πάνω πίνακα παρατηρείται ότι, λόγω του αυξημένου ποσοστού αποζημίωσης συγκριτικά με τα προηγούμενα ΣΕΑ, και του μεγαλύτερου μέγιστου ποσού αποζημίωσης, το Σχέδιο ΣΕΑ2023 ήταν αρκετά ελκυστικό ώστε να παρατηρηθεί αύξηση στον αριθμό υπαλλήλων που αιτήθηκαν πρόωρη αποχώρηση.

ζ. Σχετικά με τα πιο πάνω σημειώσαμε τα ακόλουθα:

- ◆ Σύμφωνα με στοιχεία της ΑΤΗΚ, στις 31.12.2022 εργοδοτούνταν συνολικά 2303 υπάλληλοι (1571 μόνιμοι, 16 έκτακτοι και 716 ωρομίσθιοι). Με την αποχώρηση 345 υπαλλήλων που υπέγραψαν ανέκκλητες δηλώσεις, ενδεχομένως να επηρεαστεί σημαντικά η λειτουργία της ΑΤΗΚ καθώς αποτελούν το 22% του μόνιμου προσωπικού και το 15% του συνολικού της προσωπικού. Όπως αναφέρεται πιο πάνω, η έγκριση του ΥΟ δόθηκε με την προϋπόθεση ότι το ποσοστό αναπλήρωσης του προσωπικού περιοριστεί στο 25%. Η μεγάλη αποχώρηση υπαλλήλων πιθανόν να οδηγήσει σε αύξηση υπερωριών του προσωπικού και σε αύξηση της δαπάνης αγοράς υπηρεσιών, όπως αύξηση της αγοράς υπηρεσιών από την Cytacom Solutions Ltd με ανάθεση εργασιών σε υπαλλήλους της, για την κάλυψη των αναγκών της σε προσωπικό.
- ◆ Καθώς δεν υπήρξαν περιορισμοί στην αποχώρηση ανώτερου προσωπικού, 11 από τους 21 Διευθυντές που υπηρετούσαν στην Αρχή επέλεξαν να αποχωρήσουν με το ΣΕΑ2023. Λόγω των πιο πάνω πρόωρων αποχωρήσεων στις 20.6.2023 η ΑΤΗΚ με επιστολή της, υπέβαλε, στη βάση της ισχύουσας κατά τον ουσιώδη χρόνο νομοθεσίας, στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής των Αντιπροσώπων, αίτημα για εξαίρεση από την απαγόρευση πλήρωσης 12 κενών θέσεων προαγωγής Διευθυντών (11 Διευθυντές αποχώρησαν με το ΣΕΑ2023 και ένας με κανονική αφυπηρέτηση), το οποίο και εγκρίθηκε. Όπως αναφέρει στην επιστολή της η ΑΤΗΚ, η κένωση των θέσεων δημιουργούσε σοβαρά προβλήματα επιχειρησιακής συνέχειας στον Οργανισμό, αφού προέκυπταν σημαντικά κενά στη δομή του και κατ' επέκταση στην αποτελεσματική λήψη στρατηγικών αποφάσεων σε καίριες δραστηριότητες, με αποτέλεσμα να κρίνεται απαραίτητη η άμεση αποπαγοποίηση των θέσεων αυτών και η πλήρωσή τους με προαγωγή. Τίθεται συνεπώς το ερώτημα γιατί έγινε αποδεκτό το αίτημα τόσο μεγάλου αριθμού Διευθυντών αφού η αποχώρησή τους, πέραν των επιχειρησιακών προβλημάτων μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας προαγωγών, σημαίνει ότι πλέον η ΑΤΗΚ πληρώνει τη σύνταξη των αποχωρησάντων και τον ίδιο ακριβώς μισθό στους νέους Διευθυντές, των οποίων η ανέλιξη επιταχύνθηκε. Επιπρόσθετα, στις 10.10.2023 η Αρχή υπέβαλε αίτημα για εξαίρεση από την απαγόρευση πλήρωσης 31 κενών θέσεων προαγωγής Τμηματάρχων, η κένωση των οποίων οφείλεται κυρίως στην αποχώρηση Τμηματάρχων με το ΣΕΑ2023. Τα πιο πάνω τέθηκαν υπόψη του Υπουργού Οικονομικών με την επιστολή μας ημερ. 9.11.2023 για την οποία γίνεται εκτενέστερη αναφορά στην παράγραφο 7.2.5(γ) της παρούσας Έκθεσης.

Επισημαίνουμε επίσης ότι, η αποχώρηση ανώτερου προσωπικού δεν σημαίνει κατάργηση των θέσεων τους αφού αυτές πληρώνονται ως θέσεις προαγωγής. Ουσιαστικά, με τέτοια ελκυστικά πακέτα σε διευθυντικές θέσεις, απλώς επιταχύνεται η

προαγωγή των ήδη υπηρετούντων (που μετά θα μείνουν περισσότερα χρόνια ως διευθυντές) και αυξάνονται σημαντικά τα ήδη ελκυστικά συνταξιοδοτικά ωφελήματα αυτών που αποχωρούν.

- ◆ Στην Έκθεση Κινδύνου 2022 της ΑΤΗΚ καταγράφεται ως υψηλός ο κίνδυνος καθυστέρησης στα αναπτυξιακά προγράμματα ή/και προγράμματα αναβαθμίσεων και ο κίνδυνος ανεπαρκούς συντήρησης συστημάτων λόγω υποστελέχωσης από τεχνικούς, με προτεινόμενη αντιμετώπιση τη στελέχωση του τμήματος με 4 Τεχνικούς. Επισημαίνεται ότι με το ΣΕΑ2023 υπέβαλαν αίτηση πρόωρης αφυπηρέτησης 83 τεχνικοί (Ανώτεροι και Τεχνικοί Ι), ενώ κατά την περίοδο 1.3.2021-1.3.2023 προσλήφθηκαν 31 Τεχνικοί 3ης τάξης.
- ◆ Κατά την αξιολόγηση του οφέλους από τα ΣΕΑ λήφθηκε υπόψη το όφελος της ΑΤΗΚ υπό τη μορφή της μακροχρόνιας εξοικονόμησης δαπανών (τόσο σε μισθούς όσο και σε συνεισφορές προς ταμεία), δεν φαίνεται όμως να λήφθηκε υπόψη η απώλεια εσόδων του Κράτους από τη μη καταβολή φόρου εισοδήματος και συνεισφορών στα Κρατικά Ταμεία με την καταβολή αποζημιώσεων αντί αντιμισθίας. Επίσης, σύμφωνα και με επιστολή του Τμήματος Φορολογίας προς τον Ανώτατο Εκτελεστικό Διευθυντή της Αρχής, ημερ. 22.12.2022, αναφορικά με τη φορολογική μεταχείριση των ποσών που καταβάλλονται ως αποζημίωση, για σκοπούς προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος της ΑΤΗΚ, τα ποσά αυτά συνιστούν δαπάνη η οποία δεν πραγματοποιείται εξ ολοκλήρου και αποκλειστικά για τη κτήση εισοδήματος και συνιστά εθελοντική δαπάνη, και ως τέτοια δεν εκπίπτει του φορολογητέου εισοδήματος της Αρχής. Συνεπώς προκύπτει πρόσθετη φορολογική υποχρέωση για την Αρχή από το αυξημένο φορολογητέο εισόδημα, σε αντίθεση με τη δαπάνη για μισθούς η οποία εκπίπτει του φορολογητέου εισοδήματος και συνεπώς μειώνει τη φορολογική της δαπάνη. Επισημαίνεται ότι στην επιστολή της ΑΤΗΚ προς το ΥΟ ημερομηνίας 16.11.2022, με την οποία υποβλήθηκε το ΣΕΑ2023 για έγκριση, αναφέρεται ότι είναι καθοριστικό για την επιτυχή υλοποίηση του Σχεδίου όπως (i) η αποζημίωση εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα της ΑΤΗΚ στο έτος που πραγματοποιούνται και (ii) δεν αποτελεί φορολογητέο εισόδημα για τους υπαλλήλους που θα επιλέξουν να αποχωρήσουν με το ΣΕΑ. Όμως, όπως αναφέρεται και πιο πάνω, σύμφωνα με την επιστολή του Τμήματος Φορολογίας, η αποζημίωση δεν εκπίπτει του φορολογητέου εισοδήματος της Αρχής.
- ◆ Σύμφωνα με κατάσταση η οποία είχε υποβληθεί στο ΔΣ στις 3.4.2023, στην οποία παρουσιάζεται η αμοιβή για αποζημιώσεις ανά υπάλληλο που αιτήθηκε πρόωρη αφυπηρέτηση, με βάση την προτεινόμενη από τη Διεύθυνση ημερομηνία αποχώρησης, υπολογίστηκε ότι, από τους 407 υπαλλήλους που είχαν αρχικά υποβάλει αίτηση:
 - 120 υπάλληλοι θα λάβουν τη μέγιστη αποζημίωση των €180.000,
 - 48 θα λάβουν αποζημίωση μεταξύ €150.001 και €179.999,
 - 105 μεταξύ €100.001 και €150.000,
 - 110 μεταξύ €50.001 και €100.000, και

➤ 24 μέχρι €50.000.

- ◆ Παρόλο που ζητήθηκε από αναλογιστικό οίκο η ετοιμασία μελέτης για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του προηγούμενου Σχεδίου ΣΕΑ2019, εντούτοις η μελέτη δεν είχε ολοκληρωθεί πριν τη λήψη απόφασης για προώθηση του νέου σχεδίου, ώστε να ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα της.

Σύσταση: Η άποψη της Υπηρεσίας μας είναι ότι ΣΕΑ πρέπει να εφαρμόζονται σε πολύ ιδιαίτερες και σπάνιες περιπτώσεις, να είναι στοχευμένα και να προβλέπουν (α) κριτήρια για τα πρόσωπα που μπορούν να υποβάλουν αίτηση (π.χ. λόγοι υγείας, επαγγελματική κατάρτιση) και (β) την κατάργηση των θέσεων που κενώνονται και να καθορίζουν ή να περιορίζουν τον αριθμό των αποχωρούντων ώστε να μην επηρεάζεται η λειτουργικότητα της ΑΤΗΚ. Περαιτέρω πρόκειται για ένα Σχέδιο που συνιστά έμμεσα σημαντική αύξηση των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των υπαλλήλων και η Υπηρεσία μας έχει την άποψη ότι ο θεσμός θα πρέπει να τύχει επαναξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη και το αναλογιστικό έλλειμμα του Ταμείου Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων της ΑΤΗΚ, το οποίο, για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, ανερχόταν σε €76,6 εκ.

Όσον αφορά στα όσα σημειώνει η Υπηρεσία μας πιο πάνω η Αρχή μάς ενημέρωσε:

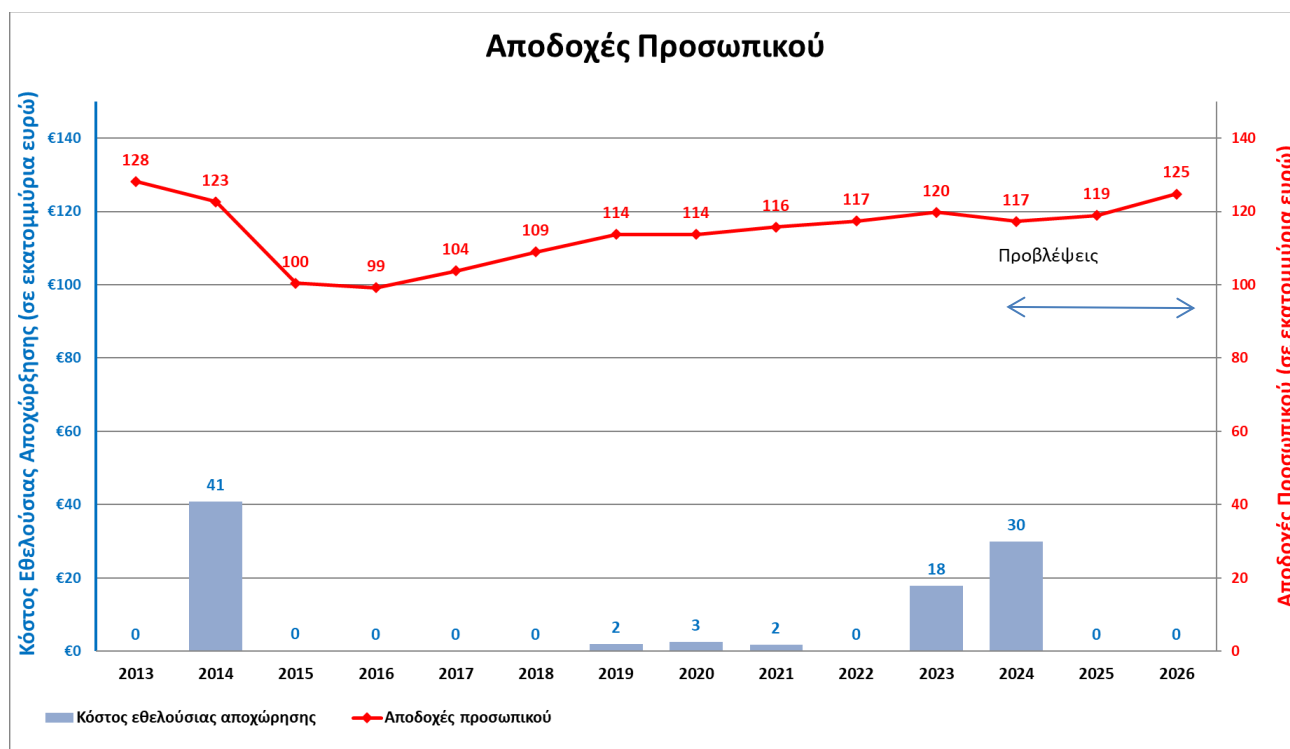
- ◆ Σε σχέση με τη μεγάλη αποχώρηση υπαλλήλων και στην αναφορά μας για πιθανότητα αύξησης υπερωριών και δαπάνης για αγορά υπηρεσιών για την κάλυψη των αναγκών της σε προσωπικό, εξέφρασε την άποψη ότι τυχόν ανάθεση εργασιών προς την Cytacom Solutions Ltd αναμένεται να μειώσει τη δαπάνη και υπέδειξε ότι υπάρχουν και άλλες επιλογές ανάθεσης εργασιών που υποβοηθούν στη μείωσή της.
- ◆ Ότι με την αποχώρηση μεγάλου αριθμού Διευθυντών, εν αναμονή έγκρισης από το ΥΣ των Κανονισμών του Νέου Συστήματος Προαγωγών, δεν έγιναν προαγωγές αναπλήρωσης των Διευθυντών που αποχώρησαν με το ΣΕΑ2023. Σημείωσε επίσης ότι ο βαθμός των Διευθυντών επιδοτήθηκε γιατί το σχέδιο στοχεύει, μεταξύ άλλων, στην ηλικιακή ανανέωση του προσωπικού, στον εκσυγχρονισμό και στη δημιουργία πρόσθετων ευκαιριών ανέλιξης καθώς και ότι η επιχειρησιακή συνέχεια διασφαλίζεται με την ανάθεση των υπηρεσιακών λειτουργιών σε Διευθυντές και Τμηματάρχες παράλληλα προς την κύρια λειτουργία τους.
- ◆ Όσον αφορά στην υποστελέχωση της Αρχής από τεχνικούς, μας ανέφερε ότι ο βαθμός των τεχνικών δεν επιδοτήθηκε στο ΣΕΑ2023 με στόχο να λειτουργήσει ως αντικίνητρο και ότι οι λόγοι αποχώρησής τους προκύπτουν από το γεγονός ότι υπάρχουν ευκαιρίες εργοδότησής τους με ελκυστικότερους όρους, ζητήματα που στοχεύουν να επιλυθούν με τις νέες κλίμακες που περιλαμβάνονται στην πρόταση για τις Νέες Κατηγορίες Προσωπικού. Σύμφωνα με την Αρχή δεν αναμένεται να υπάρξει καθυστέρηση στα αναπτυξιακά προγράμματα της αφού τα ζητήματα που προκύπτουν τυγχάνουν επαρκούς διαχείρισης.

- ◆ Αναφορικά με την υπόδειξή μας για απώλεια εσόδων του Κράτους από τη μη καταβολή φόρου εισοδήματος και συνεισφορών στα Κρατικά Ταμεία για τις αποζημιώσεις η Αρχή μάς ανέφερε ότι η καταβολή αποζημιώσεων αντί αντιμισθίας θα επιφέρει προς το κράτος αυξημένες πληρωμές φορολογίας, αφού η ΑΤΗΚ θα εξοικονομήσει δαπάνες και άρα θα έχει αυξημένη κερδοφορία καθώς και αυξημένο μέρισμα προς το κράτος. Επίσης το γεγονός ότι η αποζημίωση του ΣΕΑ δεν εκπίπτει του Φόρου Εισοδήματος που πληρώνει η ΑΤΗΚ θα αποφέρει αυξημένα έσοδα φορολογίας για το κράτος από τη φορολόγηση της ΑΤΗΚ, η μη φορολόγηση των αποζημιώσεων στους υπαλλήλους συνέβαλε στην επιτυχία του ΣΕΑ και άρα στην εξοικονόμηση δαπανών με τα πιο πάνω οφέλη για το κράτος και επιπρόσθετα, καθώς θα ξεκινήσει νωρίτερα η καταβολή συντάξεων στα άτομα που αποχώρησαν με το ΣΕΑ, θα καταβάλλεται στο κράτος το αντίστοιχο ποσό Φόρου Εισοδήματος στις συντάξεις.
- ◆ Η Αρχή, σχετικά με τη σύσταση της Υπηρεσίας μας για εφαρμογή των ΣΕΑ σε ιδιαίτερες και σπάνιες περιπτώσεις, μας ανέφερε ότι τα ΣΕΑ που έχει εφαρμόσει έχουν γίνει στη βάση των κριτηρίων που τέθηκαν από το ΥΣ και αποτελούν απαραίτητο εργαλείο για την ΑΤΗΚ η οποία λειτουργεί σε περιβάλλον που εξελίσσεται με ταχείς ρυθμούς και ότι η σχετική επιβάρυνση του Ταμείου Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων είχε υπολογιστεί στην οικονομική μελέτη για το ΣΕΑ2023.
- ◆ Ότι έχει υποβληθεί η αποτίμηση του αποτελέσματος του ΣΕΑ2019 και τα αποτελέσματα της εν λόγω μελέτης επιβεβαίωσαν, αυτό που ήδη γνώριζαν, ότι το ΣΕΑ2019 δεν ήταν επιτυχές αναφορικά με την προσέλκυση ικανοποιητικού αριθμού ατόμων για αποχώρηση, για αυτό και στο ΣΕΑ2023 έγιναν τέτοιες διαφοροποιήσεις ώστε να μεγιστοποιηθεί ο αριθμός ατόμων προς αποχώρηση, καθώς η Αρχή θεωρεί ότι η αποχώρηση περισσότερων ατόμων με το ΣΕΑ2023 εξυπηρετεί τις στρατηγικές επιδιώξεις της ΑΤΗΚ για εξορθολογισμό του προσωπικού της. Ωστόσο, όπως διαπιστώσαμε στη μελέτη δεν αποτιμήθηκε η πραγματική εξοικονόμηση αφού σύμφωνα με αυτήν η αναμενόμενη μακροχρόνια εξοικονόμηση για την ΑΤΗΚ από την αποχώρηση 89 ατόμων με το ΣΕΑ2019, ανερχόταν σε €38.468.463 και ο μέσος όρος αποζημίωσης ανήλθε σε €70.486, χωρίς να ληφθούν όμως υπόψη οποιεσδήποτε αντικαταστάσεις υπαλλήλων με νέα μέλη και οποιεσδήποτε προαγωγές είχαν προκύψει λόγω των πρόωρων αφυπηρετήσεων.

Σχετικά με τις πιο πάνω ενέργειες και στόχους που αναφέρει η Αρχή, η Υπηρεσία μας διατηρεί τις επιφυλάξεις της για το τελικό όφελος που θα αποκομίσει η Αρχή, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Και αυτό γιατί όπως διαφαίνεται, ο σκοπούμενος από την Αρχή εξορθολογισμός του προσωπικού, με τη χρήση του «εργαλείου» ΣΕΑ και τη δρομολογούμενη μετεξέλιξη του προσωπικού, επικαλούμενη ότι λειτουργεί σε περιβάλλον ανταγωνιστικό και με ταχείς ρυθμούς εξελίξεις, εξαρτάται από παράγοντες/εξελίξεις, που είτε δεν έχουν ληφθεί υπόψη ή έχουν ληφθεί μερικώς υπόψη σε μελέτες/αναλύσεις, περιλαμβανομένου και του ζητήματος κόστους - οφέλους σε σχέση με το τελικό όφελος για την ΑΤΗΚ και το κράτος σε ζητήματα φορολογίας και εισφορών στα διάφορα Ταμεία. Οι προσωρινές ενέργειες/μέτρα που λαμβάνονται δεν μπορούν να ισχύουν για

μεγάλα χρονικά διαστήματα ενώ δεν έχει ακόμη οριστικοποιηθεί και εγκριθεί η δρομολογούμενη μετεξέλιξη του προσωπικού ούτε και υπάρχει επικαιροποιημένη οργανική δομή/διάρθρωση που να προσδιορίζει τις ανάγκες σε νέες προσλήψεις και προαγωγές κ.ά. ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία της ΑΤΗΚ, μη αποκλειόμενου και του ενδεχόμενου επίκλησης από την Αρχή της ανάγκης για εφαρμογή νέου ΣΕΑ.

Ενδεικτικό είναι το πιο κάτω γράφημα για το κόστος προσωπικού. Τα στοιχεία για το 2023 μας δόθηκαν από την Αρχή ως τα προκαταρκτικά (μη ελεγμένα). Για τα έτη 2024-2026 τα στοιχεία περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό για το 2024 που κατατέθηκε στην Βουλή των Αντιπροσώπων.

7.4 Θεσμός αποποίησης του δικαιώματος προαγωγής

Ο θεσμός της αποποίησης του δικαιώματος προαγωγής συμφωνήθηκε αρχικά με τη Συλλογική Σύμβαση Εργασίας Μόνιμου Μηνιαίου Προσωπικού για την τριετία 1.1.1992 - 31.12.1994 και αναθεωρήθηκε σε μετέπειτα συμβάσεις, για συγκεκριμένες κατηγορίες προσωπικού οι οποίοι είχαν πολύ περιορισμένες δυνατότητες περαιτέρω βαθμολογικής ανέλιξης λόγω των ελάχιστων θέσεων προαγωγής τις οποίες μπορούσαν να διεκδικήσουν. Σύμφωνα με τη Συλλογική Σύμβαση Εργασίας Μόνιμου Μηνιαίου Προσωπικού 1.1.2004-31.12.2006, υπάλληλοι που κατέχουν το βαθμό του Ανώτερου (τεχνικό, γραφειακό και ειδικευμένο προσωπικό) μπορούν, μετά από αίτησή τους, να αποποιηθούν του δικαιώματος διεκδίκησης προαγωγής στον επόμενο βαθμό (βαθμός Επόπτη) και να τοποθετηθούν σε προσωπική κλίμακα, λαμβάνοντας πέντε πρόσθετες προσαυξήσεις (της κλίμακας προαγωγής), μία κάθε δύο χρόνια. Στην περίπτωση που υπολείπονται για την αφυπηρέτησή τους λιγότερα χρόνια από όσα είναι το διπλάσιο των προσαυξήσεων, θα παίρνουν μία προσαύξηση κάθε χρόνο, ώστε να φθάνουν στην ανώτατη βαθμίδα της κλίμακας τους ένα χρόνο πριν την κανονική αφυπηρέτηση. Οι επηρεαζόμενοι υπάλληλοι θα πρέπει να έχουν

συμπληρώσει 24 χρόνια υπηρεσίας, να είναι ηλικίας σαράντα επτά χρόνων και άνω και να έχουν υπηρετήσει τουλάχιστον δύο χρόνια στην ανώτατη βαθμίδα της κλίμακας του βαθμού τους.

Με την ψήφιση του περί της μη Παραχώρησης Προσαυξήσεων και Τιμαριθμικών Αυξήσεων στους Μισθούς των Αξιωματούχων και Εργοδοτούμενων και στις Συντάξεις των Συνταξιούχων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Νόμου του 2011 (Ν.192(Ι)/2011), από την 1.1.2012 σταμάτησε η παραχώρηση προσαυξήσεων στους αποπονηθέντες υπαλλήλους οι οποίοι παρέμειναν μέχρι την 31.12.2016 στη μισθολογική κλίμακα στην οποία βρίσκονταν τοποθετημένοι κατά την 31.12.2011. Επίσης, με την εφαρμογή των διατάξεων του περί της Απαγόρευσης Πλήρωσης Κενών Θέσεων στο Δημόσιο και στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (Ειδικές Διατάξεις) Νόμου του 2013 (Ν. 21(Ι)/2013) και της παγοποίησης πλήρωσης θέσεων προαγωγής, δεν γίνονταν δεκτές νέες αιτήσεις για αποποίηση και ένταξη σε προσωπική κλίμακα.

Για τα ζητήματα/προβλήματα/ανωμαλίες που προέκυψαν από την εφαρμογή των πιο πάνω νομοθετημάτων προέκυψε εργατική διαφορά και η μεσολαβητική υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αποφάσισε όπως, για άρση της ανωμαλίας, το θέμα παραπεμφθεί στο ΥΟ.

Σημειώνεται ότι το 2016 ο τότε Υπουργός Οικονομικών δεν είχε αποδεχτεί πρόταση της ΑΤΗΚ, που απέβλεπε στην επίλυση των ζητημάτων που προέκυψαν, σύμφωνα με την οποία το προσωπικό το οποίο είχε αποπονηθεί της διεκδίκησης προαγωγής του στον επόμενο βαθμό, κατά την ημερομηνία αφυπηρέτησής του με οποιοδήποτε τρόπο (κανονική, ευδόκιμη ή εθελούσια αφυπηρέτηση), για σκοπούς μόνο υπολογισμού των συνταξιοδοτικών του ωφελημάτων (περιλαμβανομένων τυχόν ωφελημάτων για εθελούσια ή ευδόκιμη αφυπηρέτηση), να τοποθετείται σε ανάλογο σημείο της προσωπικής κλίμακας του βαθμού του, ωσάν να μην είχε γίνει η παγοποίηση των μισθολογικών προσαυξήσεων.

Επίσης σημειώνεται ότι στις 5.2.2021, η ΑΤΗΚ επανήλθε με επιστολή της προς τον τότε Υπουργό Οικονομικών, υποβάλλοντας αίτημα του προσωπικού όπως προσμετρήσουν τα έτη παγοποίησης των μισθών στα δύο έτη που απαιτούνται να βρίσκεται υπάλληλος στην κορυφή της κλίμακας, για να μπορεί να αιτηθεί αποποίησης, αίτημα το οποίο δεν έγινε δεκτό αφού, όπως αναφέρθηκε, η αιτούμενη ρύθμιση καταστρατηγούσε τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας.

Στο μεταξύ, το 2017 υπάλληλοι που είχαν ασκήσει την επιλογή αποποίησης προαγωγής και είχαν επηρεαστεί από την παγοποίηση των προσαυξήσεων, προσέφυγαν στο Διοικητικό Δικαστήριο για μη συμπερίληψη τους στους καταλόγους υποψηφίων για προαγωγή. Το Διοικητικό Δικαστήριο με Απόφαση του ημερ. 10.5.2021 ακύρωσε τις προσβαλλόμενες αποφάσεις της Αρχής για προαγωγή υπαλλήλων σε βαθμό Επόπτη Β. Σύμφωνα με την Απόφαση του Δικαστηρίου, εφόσον οι πρόνοιες της συμφωνίας, μεταξύ των αποπονηθέντων και της ΑΤΗΚ, δεν υλοποιήθηκαν, οι αιτητές δεν έχασαν το δικαίωμα τους για προαγωγή και προσφυγή, εφόσον αποποιήθηκαν αυτών, υπό προϋποθέσεις, οι οποίες όμως δεν τηρήθηκαν, ασχέτως τυχόν υπαιτιότητας ή εκ των πραγμάτων αδυναμίας της ΑΤΗΚ να τις υλοποιήσει. Ως εκ τούτου εσφαλμένα δεν περιλήφθηκαν στους καταλόγους των υποψηφίων για τις επίδικες προαγωγές. Μετά την έκδοση της πιο πάνω ακυρωτικής Απόφασης, οι στρεβλώσεις/ανωμαλίες που είχαν δημιουργηθεί περιπλέχθηκαν ακόμη

περισσότερο. Ως αποτέλεσμα των ακυρωτικών αποφάσεων του ΔΣ, στις 10.5.2021 31 πρόσωπα που είχαν προαχθεί επαναφέρθηκαν από την ΑΤΗΚ στον προηγούμενο βαθμό που κατείχαν πριν την προαγωγή τους, ενώ μετά από νέα διαδικασία προαγωγών στις 2.8.2022 το ΔΣ της Αρχής προήγαγε τα ίδια πρόσωπα που είχαν αρχικά προαχθεί. Σημειώνεται ότι στους αποπονηθέντες είχε δοθεί εκ νέου επιλογή αποποίησης προαγωγής ή συμπερίληψη στους καταλόγους των υποψηφίων για προαγωγή και όλοι, πλην ενός, επέλεξαν την αποποίηση προαγωγής, ως εκ τούτου δεν έλαβαν μέρος στη νέα διαδικασία προαγωγών. Προτού ληφθεί η απόφαση στις 2.8.2022 για προαγωγή, η ΑΤΗΚ σε επιστολή της, ημερ. 13.5.2022 προς τον τέως Υπουργό Οικονομικών εισηγήθηκε, για άρση των ανωμαλιών και επίλυση προβλημάτων που προέκυψαν από την εφαρμογή του Ν192(Ι)/2011, με την εφαρμογή του νέου ΣΕΑ που θα ανακοίνωνε, όπως δοθεί έγκριση για καταβολή ενός κατ' αποκοπή ποσού σε οποιοδήποτε υπάλληλο που είχε ενταχθεί στον θεσμό της αποποίησης επιθυμούσε να αποχωρήσει με το εν λόγω σχέδιο. Το ποσό αυτό θα υπολογιζόταν στη βάση του απολεσθέντος εισοδήματος που θα λάμβανε ο υπάλληλος εάν δεν εφαρμοζόταν ο Νόμος. Ο τέως Υπουργός Οικονομικών με επιστολή του ημερ. 14.7.2022 ενημέρωσε ότι εν όψει της επικείμενης εφαρμογής ΣΕΑ, δύναται να παραχωρηθεί η όποια εύλογη αποζημίωση στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων.

Στη βάση της πιο πάνω έγκρισης, το ΣΕΑ2023 προβλέπει την παραχώρηση στους αποπονηθέντες αιτητές οι οποίοι κατά την παγοποιημένη περίοδο 2012-2016 είχαν υποστεί απώλεια μισθών (πρόσωπα τα οποία είχαν αποπονηθεί πριν το 2011 και δεν είχαν εξαντλήσει την προσωπική κλίμακα της αποποίησης τους) πρόσθετης επιδότησης ύψους €15.000, πέραν της αποζημίωσης με βάση την υπολειπόμενη υπηρεσία. Το ποσό της επιδότησης δεν θα υπόκειται στο όριο του 75% των υπολειπόμενων μισθών και θα δίνεται το ανάλογο ποσό έτσι ώστε η συνολική αποζημίωση να μην υπερβαίνει το 100% των υπολειπόμενων απολαβών και το μέγιστο ποσό των €180.000.

Όπως ενημερωθήκαμε από τη Διεύθυνση Προσωπικού της Αρχής, από τους επηρεαζόμενους υπαλλήλους υπέβαλαν αίτηση να αποχωρήσουν με το ΣΕΑ 2023 53 πρόσωπα και η εφάπαξ πρόσθετη αποζημίωση υπολογίστηκε να κυμαίνεται από €5.285 μέχρι €15.000, ώστε η συνολική αποζημίωση να μην ξεπερνά τα ανώτερα ποσά που καθορίστηκαν. Επισημαίνεται ότι η διαδικασία αποχώρησης υπαλλήλων με το ΣΕΑ βρίσκεται σε εξέλιξη και συνεπώς ο τελικός αριθμός των υπαλλήλων που θα λάβει τέτοια αποζημίωση, καθώς και το ύψος της δεν είχαν ακόμη υπολογιστεί με ακρίβεια, μέχρι την ημερομηνία ελέγχου. Σημειώνεται ότι, ο Υπουργός Οικονομικών στις 28.3.2023 ενέκρινε εισήγηση της Αρχής για καταβολή κατ' εξαίρεση αποζημίωσης, κατ' αναλογία με τις ρυθμίσεις του ΣΕΑ2023 κατά την ημερομηνία κανονικής αφυπηρέτησης τους, σε 5 υπαλλήλους που είχαν επηρεαστεί από την παγοποίηση προσαυξήσεων αλλά δεν πληρούσαν τα κριτήρια για αποχώρηση με το ΣΕΑ 2023. Το συνολικό κόστος της αποζημίωσης για τους υπαλλήλους αυτούς είχε υπολογιστεί σε €42.000.

Επισημαίνεται ότι η νέα συμφωνία για ανανέωση Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας Μόνιμου Μηνιαίου Προσωπικού 2019-2021, τροποποιεί την πρόνοια των αποποιήσεων για παροχή των δικαιούμενων προσαυξήσεων έτσι ώστε οι προσαυξήσεις να παραχωρούνται ετήσια, μία ανά έτος, αντί κάθε δύο χρόνια που ίσχυε, με ημερομηνία ισχύος την 1.1.2023. Επιπρόσθετα, συμφωνήθηκε ότι ο θεσμός των αποποιήσεων καταργηθεί για το προσωπικό που θα προσληφθεί στη ΑΤΗΚ από

την 1.1.2024 και μετέπειτα. Σημειώνεται ότι ο ΓΔ ΥΟ, στην επιστολή του ημερ. 25.4.2023 συμφώνησε με την κατάργηση του θεσμού, διαφώνησε όμως με τη ρύθμιση που εισήγαγε περαιτέρω ευνοϊκότερη μεταχείριση του υφιστάμενου προσωπικού. Μετά από ενημέρωση του Υπουργείου από την ΑΤΗΚ ότι η κατάργηση του θεσμού συμφωνήθηκε από τις ΣΟ, μόνο υπό την προϋπόθεση της αποδοχής εκ μέρους του Οργανισμού του αιτήματος για παραχώρηση ετήσιας προσαύξησης και ότι η πρόθεση του Οργανισμού λήφθηκε υπόψη από το αποποιηθέν προσωπικό για να επιλέξει πρόωρη αφυπηρέτηση με το ΣΕΑ2023, ο ΓΔ του Υπουργείου, σε νέα επιστολή του ημερ. 4.5.2023 αναφέρει ότι δεν φέρει ένσταση στην προτεινόμενη τροποποίηση για το υφιστάμενο προσωπικό για να μην επηρεάσει δυσμενώς το ενδιαφέρον του για πρόωρη αφυπηρέτηση στο πλαίσιο του ΣΕΑ2023. Επισημαίνεται ότι, η πιο πάνω πρόνοια για παραχώρηση ετήσιων προσαυξήσεων υπολογίστηκε ότι θα αυξήσει τις δαπάνες της ΑΤΗΚ για την περίοδο 2022-2029 κατά €3,58 εκ. για το υφιστάμενο αποποιημένο προσωπικό και €9,47 εκ. για προσωπικό που θα πληροί τα κριτήρια για να αποποιηθεί, ενώ με την κατάργηση του θεσμού για το προσωπικό που θα προσλαμβάνεται από την 1.1.2024, υπολογίστηκε πιθανό όφελος €2,5 εκ. για τα έτη 2052-2071.

Συναφώς αναφέρεται ότι στην επιστολή της προς τον τέως Υπουργό Οικονομικών, ημερ. 5.2.2021, για την οποία γίνεται αναφορά πιο πάνω, η ΑΤΗΚ σημείωνε, μεταξύ άλλων, ότι λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ισχύων θεσμός αποποίησης προαγωγής δεν είναι στην κατεύθυνση του ουσιαστικού εκσυγχρονισμού που θέλει να ακολουθήσει η ΑΤΗΚ, το Συμβούλιο είχε εκφράσει στο παρελθόν την πρόθεση να επιδιώξει κατάργηση του θεσμού αποποίησης προαγωγής στο πλαίσιο της ΣΣΕ, αλλά αυτό δεν κατέστη δυνατό κατά τη διαπραγμάτευση για τη ΣΣΕ 2015-2018. Με τα σημερινά δεδομένα, όπως επίσης αναφέρεται, της μη αποδοχής της κατάργησης του θεσμού από τις ΣΟ και λαμβάνοντας υπόψη ότι έχει τεθεί σε εφαρμογή ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης απόδοσης για όλο το προσωπικό στη βάση μετρήσιμων στόχων, η ΑΤΗΚ διερευνά, εναλλακτικά, τον εκσυγχρονισμό του θεσμού της αποποίησης προαγωγής, με στόχο για το προσωπικό της κατηγορίας αυτής την προοπτική κάποιας μισθολογικής ανέλιξης, νοουμένου ότι αυτή θα συνδεθεί με την απόδοση του επηρεαζόμενου προσωπικού. Ο εκσυγχρονισμός θα τίθετο κατά τη διαπραγμάτευση με τις ΣΟ για την επόμενη ΣΣΕ. Ουσιαστικά, αυτό που δρομολογεί η Αρχή σημαίνει ότι, οι υπάλληλοι που θεωρητικά αποποιούνται προαγωγής, θα λαμβάνουν και το ελκυστικό πακέτο των προσαυξήσεων στην επόμενη μισθολογική κλίμακα (προαγωγής), θεωρητικά για να μην προαχθούν, αλλά στην πράξη θα έχουν περαιτέρω μισθολογική ανέλιξη.

Από τα πιο πάνω φαίνεται ότι η Αρχή, παρά την προσπάθεια της να καταργήσει τον θεσμό αποποίησης προαγωγής, στη βάση της πιο πάνω συμφωνίας, η κατάργηση του δεν έχει επιτευχθεί, αφού τελικά συμφωνήθηκε να καταργηθεί μόνο για το προσωπικό που θα προσληφθεί στην ΑΤΗΚ από την 1.1.2024 και εντεύθεν ενώ περαιτέρω συναίνεσε σε ευνοϊκότερη μεταχείριση του υφιστάμενου προσωπικού για το οποίο δεν καταργήθηκε. Η σύνδεση και συζήτηση του θέματος του θεσμού στο πλαίσιο του ΣΕΑ2023, και ειδικότερα η αιτιολόγηση που δόθηκε, όπως αναφέρεται και πιο πάνω, δηλαδή ότι συμφωνήθηκε από τις ΣΟ η κατάργηση του θεσμού για τους νεοεισερχόμενους, μόνο υπό την προϋπόθεση της αποδοχής εκ μέρους του Οργανισμού του αιτήματος για παραχώρηση ετήσιας προσαύξησης και ότι η πρόθεση του Οργανισμού λήφθηκε

υπόψη από το αποποιηθέν προσωπικό για να επιλέξει πρόωρη αφυπηρέτηση με το ΣΕΑ2023, θεωρούμε ότι αποδυναμώσε τη θέση της ΑΤΗΚ για να πετύχει κατάργηση του θεσμού στις διαπραγματεύσεις. Με τη ρύθμιση αυτή το κόστος μισθοδοσίας του υφιστάμενου προσωπικού αυξάνεται σημαντικά, αντί να μειωθεί, αφού η πρόσθετη δαπάνη σύμφωνα με την ΑΤΗΚ υπολογίστηκε σε €13,05 εκ. για τα έτη 2022-2029, έναντι του οφέλους ύψους €2,5 εκ. από νεοπροσληφθέντες για τα έτη 2052-2071, όφελος που είναι σε τόσο μεγάλο βάθος χρόνου ώστε να μην μπορεί να ληφθεί αξιόπιστα υπόψη.

Συστάσεις :

- ◆ Ο θεσμός της αποποίησης προαγωγών αυξάνει σημαντικά το κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού της Αρχής και ως εκ τούτου και των συνταξιοδοτικών του ωφελημάτων, μέσω της υποχρέωσης της Αρχής για κάλυψη τυχόν ελλειμμάτων του Ταμείου Συντάξεων προκύψουν.
- ◆ Έχοντας υπόψη ότι οι Συλλογικές Συμβάσεις που υπογράφονται με τις ΣΟ δεσμεύουν την Αρχή, έχουμε την άποψη ότι η ΑΤΗΚ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις μελλοντικές επιπτώσεις και τυχόν πρόσθετες δαπάνες θα επωμίζεται και να μεριμνά ώστε τα συμφωνηθέντα να μην οδηγούν μακροπρόθεσμα στην παγίωσή τους.
- ◆ Αρκετά από τα επιμέρους θέματα που αφορούν το ανθρώπινο δυναμικό συμφωνούνται και περιλαμβάνονται σε συλλογικές συμβάσεις διαχρονικά, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η παρακολούθησή τους. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η Αρχή προέβη σε ετοιμασία σχετικών Εγχειριδίων Ανθρώπινου Δυναμικού για τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και ωφελήματα με στόχο την ενημέρωση του Προσωπικού της χωρίς να υποκαθιστούν τις πρόνοιες και διατάξεις των Γενικών Κανονισμών, τους σχετικούς Νόμους και Κανονισμούς, τις Αποφάσεις του ΔΣ της Αρχής και τις εκάστοτε εγκυκλίους/οδηγίες. Η Υπηρεσία μας θεωρεί ότι αρκετά από τα θέματα αυτά θα έπρεπε να ρυθμίζονται μέσω των Γενικών Κανονισμών του Προσωπικού της και όχι μέσω των συλλογικών συμβάσεων.

Η Αρχή εξέφρασε την άποψη ότι αν δεν συναινούσε στο αίτημα για παραχώρηση ετήσιας προσαύξησης, ο θεσμός δεν θα καταργείτο για τους νεοεισερχόμενους υπαλλήλους και υπέδειξε ότι έναντι του πρόσθετου κόστους μισθοδοσίας εξασφαλίστηκαν οφέλη και από άλλες πρόνοιες της ΣΕΕ. Υπέδειξε επίσης ότι η αξιολόγηση τους κόστους των ΣΕΕ και οι μελλοντικές επιπτώσεις θα πρέπει να αποτιμώνται στην ολότητά των προνοιών τους και όχι αποσπασματικά.

Η Υπηρεσία μας θεωρεί ότι το κάθε επιμέρους θέμα θα πρέπει να συμφωνείται και να τίθεται εξ αρχής στη σωστή βάση ώστε να μην αποδυναμώνεται η διαπραγματευτική θέση της Αρχής μελλοντικά, και κάθε ζήτημα θα πρέπει να αξιολογείται και να σταθμίζεται με τα δικά του δεδομένα, ώστε να επιτυγχάνεται, στο σύνολο, το μέγιστο δυνατό όφελος για την Αρχή.

Η Αρχή συμφώνησε, παρόλο που υπέδειξε κάποια ζητήματα, επί της αρχής της σύστασής μας σχετικά με τη ρύθμιση των θεμάτων προσωπικού μέσω των Γενικών Κανονισμών του Προσωπικού της Αρχής και όχι μέσω συλλογικών συμβάσεων και μας ανέφερε ότι θα ληφθεί υπ' όψη για το μέλλον.

7.5 Διορισμοί και όροι απασχόλησης του Ανώτατου και Ανώτερου προσωπικού της Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης της ΑΤΗΚ

7.5.1 Δρομολογούμενες ενέργειες για ανανέωση του συμβολαίου του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή της ΑΤΗΚ με αυξημένες απολαβές και άλλα οφέλη

Στο πλαίσιο διερεύνησης καταγγελίας για φημολογούμενη ανανέωση, για ακόμη μια πενταετή περίοδο, του συμβολαίου του ΑΕΔ της ΑΤΗΚ με σημαντικά αυξημένες απολαβές και άλλα οφέλη, προβήκαμε σε διερεύνησή της καθώς και άλλων συναφών με το θέμα ζητημάτων που εγείρονται και με επιστολή μας προς τον Υπουργό Οικονομικών, ημερ. 19.10.2023, θέσαμε υπόψη του, με βάση τα στοιχεία/πληροφόρηση που είχαμε στη διάθεσή μας κατά τον ουσιώδη χρόνο, τα όσα καταγράφονται στις παραγράφους 7.5.1.1 - 7.5.1.5 πιο κάτω:

7.5.1.1 Υφιστάμενη σύμβαση εργασίας του ΑΕΔ

α. Ο διορισμός του ΑΕΔ στην ΑΤΗΚ με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου πενταετούς διάρκειας, με έναρξη ισχύος τις 7.1.2019, έγινε σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου (Ν.115/90), ως αυτός είχε τροποποιηθεί και ίσχυε κατά τον ουσιώδη χρόνο.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις διατάξεις του πιο πάνω Νόμου, ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε οικείου Νόμου, ο ΓΔ, κατά την έννοια του Νόμου (που στην περίπτωση της ΑΤΗΚ είναι ο ΑΕΔ), διορίζεται από το οικείο Συμβούλιο, μετά από προκήρυξη της θέσης, με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου πενταετούς διάρκειας ή μικρότερης, ώστε να μην υπερβαίνει το καθορισμένο όριο ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης, της σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου υπαγορευόμενης από αντικειμενικούς λόγους, μέσα στο πλαίσιο του άρθρου 7 του περί Εργοδοτούμενων με Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμου. Η απόφαση του οικείου Συμβουλίου, είναι δημοσίου δικαίου και υποβάλλεται στο ΥΣ για έγκριση. Προβλέπεται επίσης ότι οι όροι εργασίας του ΓΔ καθορίζονται από το Συμβούλιο και υποβάλλονται για έγκριση στο ΥΣ, το οποίο, δύναται, με αιτιολογημένη απόφασή του, να τους διαφοροποιήσει καθώς και ότι, ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε οικείου Νόμου, τα γενικά καθήκοντα και οι ευθύνες καθώς και τα προσόντα που απαιτούνται για τη θέση ΓΔ ΝΠΔΔ, καθορίζονται σε Σχέδιο Υπηρεσίας.

Το ΥΣ σε συνεδρία του, ημερ. 17.1.2018, αποφάσισε να εγκρίνει τους όρους εργασίας του νυν ΑΕΔ της ΑΤΗΚ, όπως αυτοί αναφέρονται στην επιστολή του Προέδρου του ΔΣ της ΑΤΗΚ προς τον Υπουργό Οικονομικών, ημερ. 7.12.2017.

Κατά τον ουσιώδη χρόνο της προκήρυξης της θέσης του ΑΕΔ, δηλαδή στις 30.10.2018, βρισκόταν σε ισχύ ο Ν.115/90 όπως αυτός τροποποιήθηκε μέχρι τότε (1990 μέχρι 2007). Το ΥΣ σε συνεδρία του ημερ. 2.1.2019 αποφάσισε, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(3) του εν λόγω Νόμου, να εγκρίνει την απόφαση του ΔΣ της ΑΤΗΚ για διορισμό συγκεκριμένου υποψήφιου στη θέση του ΑΕΔ της ΑΤΗΚ, με σύμβαση πενταετούς διάρκειας. Συναφώς αναφέρεται ότι, τόσο στον πιο πάνω Νόμο, όσο και στους περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Γενικούς Κανονισμούς του 1982 έως 2006, ουδεμία πρόνοια γινόταν για δυνατότητα ανανέωσης, με τη λήξη, της σύμβασης.

β. Στους όρους εργασίας που προνοούνται στο άρθρο 3(4), σύμφωνα με το εδάφιο (7) του ίδιου άρθρου, πρέπει να περιέχονται, μεταξύ άλλων, όροι αναφορικά με:

- (i) τη διάρκεια της σύμβασης και την αμοιβή του διοριζόμενου στη θέση,
- (ii) τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του,
- (iii) τα δικαιώματά του και διάφορα τυχόν επιδόματα, ωφελήματα και διευκολύνσεις κατά τη διάρκεια της σύμβασης,
- (iv) τα τυχόν ωφελήματά του μετά τη λήξη ή τον τερματισμό της σύμβασης,
- (v) τις εισφορές σε διάφορα ταμεία εργοδότη και εργοδοτούμενων,
- (vi) την άδεια ανάπαυσης και άδεια ασθένειας,
- (vii) πειθαρχική ευθύνη και
- (viii) τις προϋποθέσεις τερματισμού της σύμβασης.

Προβήκαμε σε σύγκριση των όρων εργασίας της σύμβασης εργασίας του ΑΕΔ της ΑΤΗΚ με τους όρους της σύμβασης του ΓΔ της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), όπως αυτοί εγκρίθηκαν από το ΥΣ στις 17.1.2018 και στις 7.12.2017, αντίστοιχα, οι οποίοι ετοιμάστηκαν αφού λήφθηκαν υπόψη και ενσωματώθηκαν, όπως αναφέρεται, οι εισηγήσεις του ΤΔΔ&Π, που δόθηκαν, όπως το ίδιο αναφέρει, στο πλαίσιο του συμβουλευτικού του ρόλου, με στόχο τη διασφάλιση της υιοθέτησης των νομικών ρυθμίσεων που ισχύουν στη δημόσια υπηρεσία και την ομοιομορφία, όπου είναι δυνατό, και ίση μεταχείριση μεταξύ των ΝΠΔΔ, με τις επιστολές του ημερ. 3 & 4.7.2017 και 27.11.2017, αντίστοιχα.

Οι κυριότερες διαφορές που εντοπίστηκαν στα ωφελήματα που προβλέπουν αφορούσαν:

- ♦ το ύψος του ετήσιου επιδόματος παραστάσεως που για μεν τον ΑΕΔ ΑΤΗΚ ανέρχεται σε €18.000 σε σύγκριση με το επίδομα του ΓΔ της ΑΗΚ που ανέρχεται σε €6.151.
- ♦ στα έξοδα ταξιδιών, ξενοδοχείων κ.λπ. που ο όρος που περιλήφθηκε στο συμβόλαιο του ΑΕΔ της ΑΤΗΚ είναι κατά την άποψή μας όπως διατυπώνεται αόριστος. Συγκεκριμένα προβλέπεται ότι η ΑΤΗΚ θα καλύπτει «όλα τα λογικά έξοδα ταξιδιών, ξενοδοχείων και άλλα έξοδα που αυτός υφίσταται για σκοπούς των εργασιών της ΑΤΗΚ και κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του» ενώ, στην περίπτωση του ΓΔ της ΑΗΚ, προβλέπεται «Επίδομα συντήρησης εξωτερικού, όπως εφαρμόζεται για τους Γενικούς Διευθυντές Ημικρατικών Οργανισμών, σύμφωνα με τις πρόνοιες των αποφάσεων του ΥΣ με αρ. 37.118, ημερ. 21.3.1992 και ημερ. 19.7.2017». Παρόλο που σύμφωνα με πληροφόρηση που λάβαμε από την ΑΤΗΚ, όσον αφορά στην πρακτική που ακολουθείται για τα υπηρεσιακά ταξίδια στο εξωτερικό, εφαρμόζονται τα όσα προβλέπονται στις σχετικές αποφάσεις του ΥΣ και εγκύκλιους του ΤΔΔ&Π, εν τούτοις θεωρούμε ότι ο όρος χρήζει αναθεώρησης ώστε να ορίζονται τα εν λόγω ωφελήματα με σαφήνεια.
- ♦ Όσον αφορά στο φιλοδώρημα που χορηγείται κατά τη λήξη ή τον τερματισμό του συμβολαίου ή σε περίπτωση θανάτου, και στις δύο συμβάσεις προβλέπεται, ύστερα από

εισήγηση του ΤΔΔ&Π, ότι «παραχωρείται φιλοδώρημα το οποίο ισούται με το 1/12 (ένα δωδέκατο) του μέσου όρου των μηνιαίων απολαβών του κατόχου της θέσης, αναπροσαρμοσμένου με την αξία της εκάστοτε ισχύουσας ασφαλιστικής μονάδας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για κάθε συμπληρωμένο μήνα υπηρεσίας» (υπογράμμιση δική μας). Ωστόσο, το ΤΔΔ&Π τον Ιανουάριο 2022 εισηγήθηκε για τους όρους υπηρεσίας στο συμβόλαιο εργασίας για τον νέο ΓΔ της ΑΗΚ, απάλειψη της υπογραμμισμένης πιο πάνω φράσης καθώς και συμπερίληψη διάταξης που να προβλέπει ότι ο ΓΔ έχει δικαίωμα σε καταβολή φιλοδωρήματος κατά τη λήξη ή τον τερματισμό της σύμβασής του, νοουμένου ότι έχει συμπληρώσει τριετή υπηρεσία.

Επειδή σύμφωνα με την Αρχή τα ωφελήματα που περιέλαβε καθορίστηκαν στη βάση απόφασης/έγκρισης του ΥΣ, ΥΟ ή/και το ΤΔΔ&Π, η Υπηρεσία μας έθεσε το θέμα υπόψη του οικείου Υπουργείου (ΥΟ).

γ. Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Γενικοί Κανονισμοί (ΚΔΠ 220/1982), περιλαμβάνουν τους Κανονισμούς οι οποίοι διέπουν την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού της Αρχής και ρυθμίζουν τις σχέσεις μεταξύ της Αρχής και του προσωπικού αυτής.

Παρατηρήσαμε ότι στις 25.2.2022 δημοσιεύτηκαν οι Περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Γενικοί Κανονισμοί του 2022 (ΚΔΠ 85/2022) με τους οποίους έγιναν αρκετές τροποποιήσεις, μεταξύ των οποίων, και η προσθήκη του Κανονισμού 5Α, με πλαγιότιτλο «Προσλήψεις και Προαγωγές». Στο εδάφιο (2) του νέου αυτού Κανονισμού, καταγράφονται οι θέσεις πρώτου διορισμού, μεταξύ των οποίων και η θέση του ΑΕΔ και του Ανώτερου Διευθυντή, η οποία με την εν λόγω Κ.Π.Δ εντάσσεται στο Προσωπικό Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης και η οποία προηγουμένως ήταν θέση προαγωγής. Σύμφωνα με το εδάφιο (3) του ίδιου Κανονισμού οι προσλήψεις στο βαθμό του ΑΕΔ και του ΑΔ, γίνονται, τηρουμένων των υπό αναφορά Κανονισμών και της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας μετά από προκήρυξη, με σύμβαση πενταετούς διάρκειας, δυναμένης να ανανεωθεί με απόφαση της Αρχής, χωρίς σε οποιαδήποτε περίπτωση να υπερβαίνει το καθορισμένο όριο ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης, δηλαδή δεν τίθεται περιορισμός στις διαδοχικές ανανεώσεις.

Κατά την έκδοσή τους, οι πιο πάνω Κανονισμοί περιλάμβαναν συγκεκριμένη πρόνοια για δυνατότητα ανανέωσης της σύμβασης και του ΑΕΔ, με απόφαση της Αρχής (Καν. 5 Α(3)) και μάλιστα χωρίς να τίθεται περιορισμός σε διαδοχικές ανανεώσεις, πρόνοια που η Αρχή έσπευσε να περιλάβει, παρόλο που το θέμα αυτό ρυθμιζόταν με τον τότε εν ισχύ περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμο ο οποίος μάλιστα δεν προέβλεπε οποιαδήποτε ανανέωση της σύμβασης εργασίας του ΑΕΔ.

Σύμφωνα με την Αρχή ο εν λόγω Κανονισμός ισχύει, τηρουμένων των προνοιών της εκάστοτε νομοθεσίας, άρα είναι σαφές ότι για το συγκεκριμένο θέμα εφαρμοζόταν η ισχύουσα νομοθεσία Ν. 115/90.

Στις 22.7.2022 με τη δημοσίευση του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) (Τροποποιητικού) Νόμου του 2022 (Ν. 118(Ι)/2022) τροποποιήθηκε, μεταξύ άλλων, το άρθρο 3 με την προσθήκη του άρθρου 3 (1Α) που προβλέπει τα ακόλουθα:

«1Α. Το οικείο Συμβούλιο δύναται να ανανεώσει τη σύμβαση εργασίας του Γενικού Διευθυντή για μία πενταετία ή για μικρότερη χρονική διάρκεια:

Νοείται ότι, η χρονική διάρκεια της ανανέωσης δεν υπερβαίνει το καθορισμένο όριο ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης:

Νοείται περαιτέρω ότι, οι διατάξεις του παρόντος εδαφίου δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση κατά την οποία η διαδικασία πλήρωσης θέσης Γενικού Διευθυντή δυνάμει οποιουδήποτε οικείου Νόμου έχει αρχίσει πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) (Τροποποιητικού) Νόμου του 2022.»

Επισημαίνουμε τη δεύτερη επιφύλαξη του πιο πάνω τροποποιητικού Νόμου. Όπως αναφέρει, το νέο αυτό εδάφιο 1Α που δίνει τη δυνατότητα ανανέωσης της σύμβασης του ΓΔ δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση κατά την οποία η διαδικασία πλήρωσης της θέσης του ΓΔ είχε αρχίσει πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του τροποποιητικού αυτού Νόμου. Φαίνεται δε μάλλον προφανές ότι, αφ' ης στιγμής από τη δυνατότητα τέτοιας ανανέωσης εξαιρέθηκαν οι θέσεις των οποίων η διαδικασία πλήρωσης ξεκίνησε πριν την τροποποίηση του Νόμου, στην εξαίρεση αυτή εμπίπτουν και οι θέσεις που είχαν ήδη πληρωθεί στο παρελθόν, αφού και για αυτές τις θέσεις η διαδικασία πλήρωσης ξεκίνησε πριν την τροποποίηση του Νόμου. Επειδή όμως τέτοιες ανανεώσεις έχουν γίνει σε αρκετά ΝΠΔΔ και είναι πολύ πιθανό κάποιες εξ αυτών να αχθούν ενώπιον αρμόδιων διοικητικών δικαστηρίων, δεν εκφράζουμε γνώμη επί του θέματος.

Ανεξάρτητα όμως από τα πιο πάνω, είναι γεγονός ότι, κατά τον ουσιώδη χρόνο, ο διορισμός του ΑΕΔ διέπετο από τον Ν.115/90 και τους περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Γενικούς Κανονισμούς, ως αμφότεροι ίσχυαν τότε, στους οποίους δεν περιλαμβανόταν πρόνοια για ανανέωση της σύμβασης του ΑΕΔ της ΑΤΗΚ. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 3(6) του Νόμου Ν.115/90 οι όροι εργασίας του ΓΔ, στους οποίους πρέπει να περιέχεται και η διάρκεια της σύμβασης, περιέχονται τόσο στην προκήρυξη της θέσης όσο και στην προσφορά του οικείου Συμβουλίου προς το πρόσωπο του οποίου έχει εγκριθεί ο διορισμός από το ΥΣ.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω φαίνεται ότι, με την τροποποίηση του Νόμου Ν.115/90 που έγινε το 2022 και την εισαγωγή του άρθρου 3(1Α), εάν αυτή επέτρεπε την ανανέωση υφιστάμενων συμβάσεων (κάτι για το οποίο όπως εξηγούμε πιο πάνω, διατηρούμε σοβαρές αμφιβολίες), τότε αυτή η δυνατότητα ανανέωσης δημιουργεί ασάφειες και συγκρούσεις σε σχέση με τις υφιστάμενες συμβάσεις ΓΔ αφού, πρώτον στον ίδιο Νόμο προβλέπεται ότι οι όροι εργασίας του ΓΔ περιέχονται τόσο στην προκήρυξη της θέσης όσο και στην προσφορά του οικείου Συμβουλίου προς το πρόσωπο του οποίου έχει εγκριθεί ο διορισμός από το ΥΣ, και δεύτερο ουδεμία πρόνοια για δυνατότητα ανανέωσης περιλήφθηκε, τόσο κατά την προκήρυξη όσο και στην προσφορά διορισμού του υφιστάμενου προσώπου, ώστε να γνωρίζουν οι (τότε) ενδιαφερόμενοι κατά την προκήρυξη της θέσης, για τη δυνατότητα αυτή της ανανέωσης. Ενδεχομένως δε, λόγω αυτού, να παραβιάζονται και οι αρχές ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας.

Συναφώς αναφέραμε ότι, στην έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την πρόταση νόμου «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου

(Διορισμός Γενικών Διευθυντών) (Τροποποιητικός) Νόμος 2022», ημερ. 5.7.2022, η οποία πρόταση κατατέθηκε από βουλευτές κοινοβουλευτικών ομάδων, επισημαίνεται ότι στο στάδιο της μελέτης της πρότασης νόμου η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας εξέφρασε επιφυλάξεις αναφορικά με τη συνταγματικότητα της προτεινόμενης ρύθμισης. Ειδικότερα, επισήμανε ότι με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις τροποποιούνται διατάξεις με τις οποίες καθορίζονται η διαδικασία πρόσληψης και η χρονική διάρκεια της σύμβασης εργοδότησης ΓΔ ΝΠΔΔ, ρυθμίσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της εκτελεστικής εξουσίας και οι οποίες εισήχθησαν, στη βασική νομοθεσία, ύστερα από τη ψήφιση σε νόμο σχετικού νομοσχεδίου, ήτοι του περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) (Τροποποιητικού) Νόμου του 2006. Ως εκ τούτου, όπως ανέφερε καταληκτικά, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις εγείρουν ζήτημα παραβίασης της αρχής της διάκρισης των εξουσιών. Ωστόσο, εφόσον ο νόμος υπογράφηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας τεκμαίρεται πλέον ως συνταγματικός.

Η Αρχή μάς υπέδειξε ότι στον όρο 15.6 της υπογραμμένης σύμβασης εργοδότησης προβλέπεται ότι αυτή δύναται να αναθεωρηθεί οποτεδήποτε αυτό επιβάλλεται από Νόμο και/ή Κανονισμό και/ή αποφάσεις των αρμοδίων αρχών. Ως εκ τούτου, οι πρόνοιες της τροποποίησης του Ν.115/90, που επέτρεπε την ανανέωση των συμβάσεων για μια ακόμα πενταετία, μπορούσαν να τεθούν σε εφαρμογή και στην παρούσα περίπτωση. Ωστόσο η Υπηρεσία μας επισημαίνει ότι ο Τροποποιητικός Νόμος του 2022 έδωσε τη δυνατότητα, και δεν επιβάλλει, τη ανανέωση συμβάσεων.

Επίσης, η Αρχή εξέφρασε την άποψη ότι δεν εναπόκειται στην ΑΤΗΚ να σχολιάσει τη συνταγματικότητα της πρότασης για τροποποίηση του Ν.115/90. Όμως το Συμβούλιο της ΑΤΗΚ λειτούργησε ως όφειλε στη βάση του τεκμηρίου της συνταγματικότητας των νόμων στη Δημοκρατία και έλαβε υπ' όψιν του ότι η εκτελεστική εξουσία έχει κάνει χρήση της δυνατότητας ανανέωσης των συμβάσεων εργασίας ΓΔ σε άλλα ΝΠΔΔ, χωρίς να έχει εγερθεί οποιοδήποτε συνταγματικό ζήτημα.

7.5.1.2 Νέο πλαίσιο αμοιβής του Ανώτατου και Ανώτερου προσωπικού της Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης

α. Πέραν του ζητήματος που αφορούσε την ανανέωση της σύμβασης εργασίας του ΑΕΔ χωρίς νέα προκήρυξη, διαπιστώσαμε επίσης τη δρομολόγηση από την ΑΤΗΚ ενεργειών για την καταβολή σημαντικά αυξημένων απολαβών και άλλων οφελών. Όπως διαπιστώσαμε, στη συνεδρία του ΔΣ της ΑΤΗΚ, ημερ. 6.12.2022, τέθηκαν ενώπιον του οι δύο μελέτες «Remuneration Benchmarking Study» και «Pay and Benefits Benchmarking – Executive Pay Benchmarking & NED Market Pay Practice» που διεξήχθησαν από συμβουλευτικούς οίκους, η οποία πρώτη βασίζεται στα δεδομένα της κυπριακής αγοράς, ενώ η δεύτερη λαμβάνει υπόψη και δεδομένα της ελλαδικής και διεθνούς αγοράς.

Με βάση πληροφόρηση που λάβαμε από την ΑΤΗΚ, αρχικά οι μελέτες δεν συμπεριέλαβαν μισθοδοσία και ωφελήματα των ΑΔ και του ΑΕΔ. Μετέπειτα και αφού εξασφαλίσθηκαν από την αρμόδια υπηρεσία ιεραρχικές εγκρίσεις από τον ΑΕΔ, ζητήθηκαν από τους συμβουλευτικούς οίκους πρόσθετα παραδοτέα σχετικά με τη μισθοδοσία και ωφελήματα των ΑΔ και ΑΕΔ. Σχετικό

είναι και το υπηρεσιακό σημείωμα των Υπηρεσιών Προσωπικού & Εργασιακών Σχέσεων, ημερ. 5.12.2022, προς τον Πρόεδρο του ΔΣ της ΑΤΗΚ όπου αναφέρεται ότι, σε συνέχεια των οδηγιών του για την ανάγκη αξιολόγησης των υφιστάμενων πακέτων απολαβών και ωφελημάτων των πιο πάνω θέσεων, σε σύγκριση με τα αντίστοιχα πακέτα που προσφέρονται στις αγορές εργασίας Κύπρου και Ελλάδας, είχαν διενεργηθεί οι υπό αναφορά μελέτες. Ουσιαστικά, χωρίς να υπάρχει απόφαση του ΔΣ, αλλά με πρωτοβουλία του Προέδρου του ΔΣ και έγκριση από τον ίδιο τον ΑΕΔ, αποφασίστηκε η διενέργεια μελετών με σκοπό να αυξηθούν οι απολαβές του ΑΕΔ.

Ο εκπρόσωπος του συμβουλευτικού οίκου αναφέρθηκε με λεπτομέρεια στη δεύτερη μελέτη, για την οποία προέβη και σε παρουσίαση με τίτλο “Pay and Benefits Benchmarking – CEO and C-suite Pay Package Scenarios”. Αναφέρθηκε στη μεθοδολογία που εφαρμόζει ο συμβουλευτικός οίκος για τον υπολογισμό της αμοιβής και πως εφαρμόστηκε η μεθοδολογία για την ΑΤΗΚ και συγκεκριμένα για τη θέση του ΑΕΔ, τις θέσεις του ΑΔ – Εμπορική Διαχείριση/ΑΔ – Τεχνολογία και Πληροφορική (επίπεδο C1) και τις θέσεις του ΑΔ – Επιχειρησιακή Διαχείριση/ΑΔ – Χρηματοοικονομική Διαχείριση (επίπεδο C2). Ανέφερε ότι, με βάση την ανάλυση αλλά και τη σύγκριση με τη βάση δεδομένων του συμβουλευτικού οίκου για παρόμοιες επιχειρήσεις στην Ελλάδα, η υφιστάμενη αμοιβή του ΑΕΔ είναι πολύ χαμηλή. Αναφέρθηκε σε τρία εναλλακτικά σενάρια για την αμοιβή του ΑΕΔ, το σενάριο 1 “Market alignment”, το σενάριο 2 “Improved but below 75% of market” και το σενάριο 3 “Base pay hard ceiling”, το οποίο αφορά την περίπτωση που, για πολιτικούς ή άλλους λόγους, η βασική αμοιβή δεν μπορεί να ξεπεράσει κάποιο «ευαίσθητο» όριο.

Το ΔΣ της ΑΤΗΚ, αφού μελέτησε τα ενώπιον του έγγραφα και την παρουσίαση που έγινε, καθώς και όσα λέχθηκαν πιο πάνω, έκρινε ως πιο ορθολογικό για τη θέση του ΑΕΔ το σενάριο 2 και εξουσιοδότησε τον Πρόεδρο να διαβουλευθεί με τον Υπουργό Οικονομικών σε αυτή τη βάση και το αποτέλεσμα της διαβούλευσης να τίθεται στο Συμβούλιο για λήψη περαιτέρω αποφάσεων.

Στον πιο κάτω Πίνακα παρατίθεται ο υπολογισμός της προτεινόμενης αμοιβής με βάση το σενάριο 2 σε σύγκριση με τη λεγόμενη υφιστάμενη αμοιβή. Ο Πίνακας αυτός δεν έχει ετοιμαστεί από την Υπηρεσία μας αλλά από τον συμβουλευτικό οίκο.

Τονίσαμε εμφαντικά ότι η αμοιβή του ΑΕΔ που προβλέπεται στους όρους εργασίας του, όπως αυτοί είχαν εγκριθεί από το ΥΣ και περιλαμβάνονται στην υπογεγραμμένη σύμβαση εργοδότησής του, δεν περιλαμβάνει το πιο κάτω αναφερόμενο κίνητρο του 30%.

Όπως παρατηρήσαμε, στον Προϋπολογισμό της ΑΤΗΚ για το έτος που λήγει στις 31.12.2023 περιλαμβάνεται πρόνοια στο κονδύλι «Αμοιβές και Κίνητρα» ύψους €90.000, η οποία σύμφωνα με το επεξηγηματικό υπόμνημα αφορούσε ποσό που θα διατίθετο ως φιλοδώρημα (bonus) στην Ανώτατη Διεύθυνση, το οποίο θα παραχωρείτο με απόφαση του ΔΣ της ΑΤΗΚ στη βάση της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των στόχων που θα τίθενται ετησίως. Όπως αντιλαμβανόμαστε το ποσό αυτό θα αφορούσε το βραχυπρόθεσμο σχέδιο κινήτρων για το οποίο γίνεται αναφορά στη μελέτη των συμβούλων ως ποσοστό 30%.

Στοιχείο αποζημίωσης	Λεγόμενη «Υφιστάμενη» αμοιβή/ποσοστό	Προτεινόμενη αμοιβή/ποσοστό
Βασική αμοιβή, περιλαμβανομένης 13^{ης} (ετησίως)	€104.751	€175.000
Βραχυπρόθεσμα κίνητρα (ποσοστό επί της βασικής αμοιβής ετησίως)	30%	30%
Μακροπρόθεσμα κίνητρα (ποσοστό επί της βασικής αμοιβής ετησίως)	0%	20%
Τιμαριθμικό επίδομα (ετησίως)	€2.470 (2,56%*Βασική)	€4.135
Πρόσθετη αποζημίωση (ποσοστό επί της βασικής αμοιβής ετησίως)	9%	9%
Σύνταξη (ποσοστό επί της βασικής αμοιβής ετησίως)	10%	10%
Επίδομα παραστάσεως	€18.000	€18.000
Στοχευόμενη συνολική άμεση αποζημίωση	€176.549	€317.885

Θεωρούμε απαράδεκτη και παράνομη οποιαδήποτε πληρωμή προς τον ΑΕΔ και οποιοδήποτε άλλο μέρος της Ανώτατης Διεύθυνσης η οποία δεν προβλέπεται στη συμφωνία εργοδότησής τους ή/και δεν έχει τύχει της έγκρισης του ΥΟ.

β. Αναφέραμε επίσης ότι, με βάση πληροφόρηση που έχουμε λάβει στις 24.7.2023 από το ΥΟ, το θέμα του νέου πλαισίου αμοιβής έχει τεθεί ενώπιον του από την ΑΤΗΚ και τυγχάνει χειρισμού από το αρμόδιο Τμήμα. Στο παρόν στάδιο δεν έχουν διαμορφωθεί οποιεσδήποτε θέσεις ή απόψεις επί του θέματος.

Η Υπηρεσία μας εξέφρασε την άποψη ότι η δρομολογημένη για το 2023 ετήσια αύξηση (κατά €30.000 περίπου) και η σκοπούμενη για τα επόμενα έτη περαιτέρω ετήσια αύξηση (κατά €170.000 περίπου) των απολαβών του ΑΕΔ:

- ◆ Είναι προκλητική και απαράδεκτη από κάθε άποψη εφόσον αφορά τον υφιστάμενο ΑΕΔ στον οποίο, δεν φτάνει που δρομολογείται ανανέωση της σύμβασής του ενώ όταν προσλήφθηκε ήταν δεδομένο πως δεν θα υπήρχε ανανέωση, θα του δοθεί χαριστικώς μια κολοσσιαία αύξηση,
- ◆ αποκλίνει ουσιωδώς από τις ισχύουσες ρυθμίσεις-αποζημιώσεις του πλαισίου για αντίστοιχες θέσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα στην Κύπρο,
- ◆ τυχόν έγκρισή της από το αρμόδιο Υπουργείο, με βεβαιότητα θα έχει αλυσιδωτές συνέπειες με την υποβολή αιτημάτων για αύξηση των αποζημιώσεων των ΓΔ του κεντρικού κράτους και των ΓΔ άλλων ΝΠΔΔ με αποτέλεσμα τη διασάλευση του υφιστάμενου πλαισίου αμοιβής, αφού δεν έχουμε αντιληφθεί γιατί θα μπορούσε ή θα έπρεπε ο ΓΔ της ΑΤΗΚ να αμείβεται υψηλότερα ακόμη και από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τους Υπουργούς, τους ΓΔ των Υπουργείων ή τους ΓΔ άλλων μεγάλων ή και μεγαλύτερων ΝΠΔΔ (π.χ. ΟΑΥ, ΟΚΥΠΥ, ΑΗΚ κ.λπ.) επειδή συγκυριακά (και ενδεχομένως όχι στο μέλλον) η ΑΤΗΚ παρουσιάζει κέρδη.

Όπως αναφέραμε πιο πάνω, στον Προϋπολογισμό της ΑΤΗΚ για το έτος που έληξε στις 31.12.2023 περιλαμβάνεται πρόνοια στο κονδύλι «Αμοιβές και Κίνητρα» ύψους €90.000, η οποία σύμφωνα με το επεξηγηματικό υπόμνημα αφορά ποσό που θα διατεθεί ως φιλοδώρημα (bonus) στην Ανώτατη Διεύθυνση, το οποίο θα παραχωρείται με απόφαση του ΔΣ της ΑΤΗΚ στη βάση της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των στόχων που θα τίθενται ετησίως. Επισημαίνεται ότι με βάση το άρθρο 3 του περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου, «οι όροι εργασίας του Γενικού Διευθυντή καθορίζονται από το Συμβούλιο και υποβάλλονται για έγκριση στο ΥΣ, το οποίο δύναται, με αιτιολογημένη απόφασή του, να τους διαφοροποιήσει». Στο ίδιο άρθρο προβλέπεται ότι «οι όροι εργασίας του Γενικού Διευθυντή περιέχονται τόσο στην προκήρυξη της θέσης όσο και στην προσφορά του οικείου Συμβουλίου προς το πρόσωπο του οποίου έχει εγκριθεί ο διορισμός δυνάμει του εδαφίου (3) και το πρόσωπο αυτό δύναται είτε να αποδεχθεί το διορισμό και να υπογράψει τη σύμβαση, είτε να μην αποδεχθεί το διορισμό».

Όσον αφορά στα συμβόλαια εργοδότησης των δύο ΑΔ (Εμπορική Διαχείριση και Επιχειρησιακή Διαχείριση), οι οποίοι προσλήφθηκαν με σύμβαση πενταετούς διάρκειας δυναμένης να ανανεωθεί με απόφαση της Αρχής, στη βάση του νέου Κανονισμού 5Α (ΚΔΠ 85/2022), αναφέραμε ότι στις συμβάσεις περιλαμβάνεται όρος ο οποίος προβλέπει ότι, κατά τη διάρκεια της Συμφωνίας, η ΑΤΗΚ θα καταβάλλει στον ΑΔ φιλοδώρημα (bonus) μέχρι και 30% επί του ετήσιου βασικού μισθού και τιμαριθμικού επιδόματος, το οποίο θα παραχωρείται στη βάση της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των στόχων του που θα τίθενται ετησίως. Τίθεται ωστόσο εύλογα το ερώτημα πως περιλήφθηκε σε σύμβαση καθώς και στον Προϋπολογισμό και εγκρίθηκε το ποσό αυτό, αφού όπως αναφέρεται και πιο πάνω σύμφωνα με το ΥΟ δεν έχουν διαμορφωθεί οποιεσδήποτε θέσεις ή απόψεις επί του θέματος του νέου πλαισίου αμοιβής.

Σημειώσαμε επίσης ότι, με βάση πληροφόρηση που έχουμε λάβει από την ΑΤΗΚ, οι όροι απασχόλησης των ΑΔ έχουν εγκριθεί από το ΔΣ της ΑΤΗΚ σε συνεδρία του ημερ. 15.6.2022, με την οποία αποφάσισε, την προκήρυξη των θέσεων, στην οποία όμως απόφαση δεν γίνεται αναφορά ότι έχει ληφθεί έγκριση ή απόψεις για τους όρους, από το αρμόδιο Υπουργείο, ως ενδείκνυται, σε περιπτώσεις ζητημάτων που άπτονται εργασιακών θεμάτων, μεταξύ των οποίων και όρων απασχόλησης σε συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ώστε, αφενός να διασφαλίζεται ομοιομορφία στη ρύθμιση τέτοιων θεμάτων με ρυθμίσεις που ισχύουν στη δημόσια υπηρεσία, όπου αυτό είναι δυνατό, και αφετέρου ίση μεταχείριση μεταξύ των ΝΠΔΔ. Αναφορά για την πιο πάνω συνεδρία γίνεται και στην **παράγραφο 7.5.3** της παρούσας Έκθεσης.

Όπως προκαταρκτικά διαπιστώσαμε, στα εν λόγω συμβόλαια περιλαμβάνεται, για παράδειγμα, και όρος για δυνητική ένταξη (υπό προϋποθέσεις και εφόσον συμφωνηθεί) στο Ταμείο Προνοίας ή στο Ταμείο Συντάξεων και Χορηγημάτων Υπαλλήλων ΑΤΗΚ, ενώ δεν γίνεται ρητή αναφορά όπως στην περίπτωση του διορισμού του ΑΕΔ που σύμφωνα με τον σχετικό Νόμο ο διορισμός γίνεται με σύμβαση εργασίας, της σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου υπαγορευόμενης από αντικειμενικούς λόγους, μέσα στο πλαίσιο του άρθρου 7 του περί Εργοδοτούμενων με Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμου.

Στη βάση των πιο πάνω η Υπηρεσία μας εισηγήθηκε προς τον Υπουργό Οικονομικών, όπως ενεργήσει ώστε να τερματιστούν άμεσα οι απαράδεκτες αυτές μεθοδεύσεις του ΔΣ και του ίδιου

του ΑΕΔ της ΑΤΗΚ προς αύξηση των απολαβών του. Συγκεκριμένα, εισηγηθήκαμε την παρέμβαση του Υπουργού Οικονομικών προς το ΔΣ της ΑΤΗΚ ώστε επ' ουδενί να προχωρήσει:

- ♦ σε καταβολή στον ΑΕΔ ή στους άλλους δύο ΑΔ οποιοδήποτε ποσού ως φιλοδώρημα ή κίνητρο για το 2023, αφού τέτοια πληρωμή θα είναι σκανδαλώδης, καταχρηστική και παράνομη, ή/και
- ♦ σε οποιαδήποτε αναθεώρηση για τα επόμενα έτη της αμοιβής ή των ωφελημάτων του ΑΕΔ και των άλλων δύο ΑΔ.

Η Αρχή μάς ανέφερε ότι:

- ♦ Οι σχετικές πρόνοιες του Προϋπολογισμού για το έτος 2023 δεν αφορούσαν τη θέση του ΑΕΔ αλλά τις άλλες τρεις εκ των τεσσάρων θέσεων ΑΔ, για τις οποίες αναμενόταν ότι θα τύγχαναν πλήρωσης μέσα στο 2022 και στις αρχές του 2023.
- ♦ Οι όροι εργοδότησης του υφιστάμενου ΑΕΔ της ΑΤΗΚ, οι οποίοι καθορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και όχι από την ΑΤΗΚ στη βάση των Κανονισμών Προσωπικού, δεν περιλαμβάνουν καθορισμένο σύστημα κυμαινόμενης αμοιβής και ως εκ τούτου δεν δύναται να καταβληθεί οποιαδήποτε αμοιβή απόδοσης σε αυτόν. Ούτε υπάρχει οποιαδήποτε απόφαση του Συμβουλίου της ΑΤΗΚ που να καθορίζει τέτοια αμοιβή ή να εξουσιοδοτεί οποιονδήποτε να προβεί σε τέτοια πληρωμή.
- ♦ Η ΑΤΗΚ έχει την εξουσία να παρέχει κίνητρα στους εργοδοτούμενους της μέσω των Γενικών Κανονισμών Προσωπικού της και συγκεκριμένα στη βάση του Κανονισμού 17. Οι σχετικές προκηρύξεις και συμβάσεις των ΑΔ περιορίζουν και συγκρατούν την εξουσία αυτή και καθορίζουν το ανώτερο ποσοστό παροχής μεταβλητής αμοιβής, το οποίο μπορεί να καταβληθεί με απόφαση του Συμβουλίου της ΑΤΗΚ στη βάση της απόδοσης του κάθε ΑΔ και του βαθμού επίτευξης των στόχων που έχει τεθεί στον καθένα (Σχέδιο Διαχείρισης Απόδοσης). Δηλαδή, η πρόνοια είναι περιοριστική της υφιστάμενης εξουσίας του Συμβουλίου της ΑΤΗΚ και δεν διευρύνει με οποιοδήποτε τρόπο τις εξουσίες του.
- ♦ Τα εν λόγω κονδύλια δεν περιλαμβάνονται στις περιπτώσεις όπου απαιτείται προ-διαβούλευση με το Υπουργείο Οικονομικών. Αν το Υπουργείο Οικονομικών κρίνει ότι μελλοντικά θα πρέπει να ακολουθείται διαφορετική διαδικασία, η ΑΤΗΚ θα προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για να ακολουθηθεί η διαδικασία αυτή.
- ♦ Σε σχέση με τη μη συμπερίληψη πρόνοιας στα συμβόλαια των ΑΔ ότι ο διορισμός γίνεται με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου υπαγορευόμενης από αντικειμενικούς λόγους, μέσα στο πλαίσιο του άρθρου 7 του περί Εργοδοτούμενων με Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμου, σημειώνεται ότι η πρόνοια αυτή δεν περιλαμβάνεται στους Γενικούς Κανονισμούς Προσωπικού με τον τρόπο που αντίστοιχη πρόνοια περιλαμβάνεται στον Ν.115/1990. Η πρόθεση ωστόσο, τόσο της ΑΤΗΚ όσο και των ΑΔ, δεν ήταν η πρόσληψη των ατόμων αυτών να επενεργεί με τρόπο που να μετατρέπονται σε αορίστου χρόνου και προς τούτο έχει ληφθεί σχετική επιστολή των τριών ΑΔ. Σε κάθε περίπτωση, η ΑΤΗΚ θα προβεί σε όλες τις ενδεδειγμένες

ενέργειες, με τη συμβολή των Νομικών της Συμβούλων, για τροποποίηση των Γενικών Κανονισμών Προσωπικού και για διασφάλιση της ΑΤΗΚ σε σχέση με το εν λόγω θέμα.

Ωστόσο, η Υπηρεσία μας, επαναλαμβάνει ότι όπως σε περιπτώσεις ζητημάτων που άπτονται εργασιακών θεμάτων, μεταξύ των οποίων και όρων απασχόλησης σε συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου, λαμβάνεται έγκριση ή απόψεις για τους όρους, από το αρμόδιο Υπουργείο, ώστε, αφενός να διασφαλίζεται ομοιομορφία στη ρύθμιση τέτοιων θεμάτων με ρυθμίσεις που ισχύουν στη δημόσια υπηρεσία, όπου αυτό είναι δυνατό, και αφετέρου ίση μεταχείριση μεταξύ των ΝΠΔΔ.

7.5.1.3 Εξελίξεις και επακόλουθες ενέργειες για ανανέωση του συμβολαίου του ΑΕΔ της ΑΤΗΚ

Με αφορμή δημοσίευμα, ημερ. 29.10.2023, σε σχέση με τον επαναδιορισμό του υφιστάμενου ΑΕΔ, η Υπηρεσία μας ενημερώθηκε ότι το ΔΣ της ΑΤΗΚ σε συνεδρία του, ημερ. 13.6.2023, αφού μελέτησε ενδελεχώς το τι μέλλει γενέσθαι μετά τη λήξη της σύμβασης εργοδότησης του ΑΕΔ της ΑΤΗΚ, κατέληξε στις ακόλουθες αποφάσεις:

- α.** Ανασκόπησε το έργο που επιτέλεσε ο ΑΕΔ κατά τη μέχρι τότε διάρκεια της σύμβασης εργοδότησής του. Όσον αφορά τομείς στους οποίους υπήρχαν καθορισμένοι αριθμητικοί στόχοι, ο βαθμός επίτευξης των στόχων, όπως διαπιστώθηκε από σχετικό πίνακα, ήταν εξαιρετικός. Όσον αφορά τους υπόλοιπους τομείς, το Συμβούλιο έκρινε από πολύ καλή ως εξαιρετική την απόδοσή του ΑΕΔ σε όλα τα καθήκοντα και ευθύνες που προνοούνται στο Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης και στη σύμβαση εργοδότησής του.
- β.** Με βάση το σημείο **(α)** πιο πάνω, και λαμβάνοντας υπ' όψη τις ανάγκες της ΑΤΗΚ για συνέχιση και εξέλιξη της επιτυχημένης πορείας της κατά την επόμενη πενταετία με βάση και το Εταιρικό Επιχειρησιακό της Σχέδιο, έκρινε ως ενδεδειγμένη την ανανέωση της σύμβασης εργοδότησης του ΑΕΔ για μία πενταετία σύμφωνα με το άρθρο 3(1Α) του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου (Ν.115/1990 ως τροποποιήθηκε).
- γ.** Εξέτασε το ενδεδειγμένο ύψος αμοιβής για τον οποιονδήποτε κάτοχο της θέσης του ΑΕΔ, έχοντας ως βάση τη μελέτη «Pay and Benefits Benchmarking – CEO and C-suite pay package scenarios – December 2022» εκπονήθηκε από τον κατ' εξοχήν ειδικό στο συγκεκριμένο αντικείμενο διεθνούς εμβέλειας οίκο.

Όπως επίσης αναφέρεται, το Συμβούλιο, έλαβε υπ' όψη ότι το υφιστάμενο ύψος αμοιβής είναι πολύ χαμηλό για θέση CEO (Chief Executive Officer), αφού είναι πιο κάτω από το 10ο εκατοστημόριο (P10) της αγοράς (ως βάση σύγκρισης θεωρήθηκε η ελληνική αγορά, για την οποία υπάρχει ικανοποιητικό μέγεθος δείγματος και η οποία προσομοιάζει προς την κυπριακή) και επίσης ότι η απουσία πρόσθετης αμοιβής με βάση την απόδοση είναι ασυνήθης (atypical) πρακτική για τέτοια θέση. Το Συμβούλιο μελέτησε μεταξύ άλλων τα τρία σενάρια που περιλαμβάνονται στη μελέτη του συμβουλευτικού οίκου (Scenario 1: Market Alignment, Scenario 2: Improved but below 75% of the market, Scenario 3: Base pay hard ceiling) και έκρινε ορθό να στοχεύσει προς το πιο συντηρητικό σενάριο 3, χωρίς ωστόσο να το προσεγγίζει.

Με βάση τα πιο πάνω, το Συμβούλιο έκρινε αναγκαία τη διαφοροποίηση των όρων εργασίας της θέσης του ΑΕΔ με τη συμπερίληψη πρόνοιας για πρόσθετη αμοιβή με βάση την απόδοση του κατόχου της θέσης, με στόχο οποιαδήποτε μελλοντική προκήρυξη να περιλαμβάνει την πρόνοια αυτή. Για λόγους διαφάνειας, το Συμβούλιο κατέγραψε την πρόθεσή του να προταθεί όπως η πρόνοια αυτή ισχύσει και για τον υφιστάμενο ΑΕΔ σε περίπτωση έγκρισης της ανανέωσης της σύμβασης εργοδότησής του από το ΥΣ.

Όπως είχε αποφασίσει το ΔΣ, η πρόσθετη αυτή αμοιβή δεν θα υπερβαίνει το 60% της υφιστάμενης ετήσιας αμοιβής του και θα αποφασίζεται από το Συμβούλιο μετά από αξιολόγηση του βαθμού επίτευξης συγκεκριμένων στόχων που θα καθορίζονται και συμφωνούνται ετησίως μεταξύ του Συμβουλίου και του εκάστοτε ΑΕΔ. Η δομή του μείγματος στόχων θα είναι βασισμένη στην προσέγγιση που περιγράφεται στο Παράρτημα (Incentive design principles και Incentive design example) της μελέτης του συμβουλευτικού οίκου. Το Συμβούλιο εξέτασε κατ' αρχάς μη εξαντλητικό δείγμα τέτοιων στόχων, προσαρμοσμένων στα δεδομένα της ΑΤΗΚ.

Αναφέρθηκε ότι η προσθήκη της πρόνοιας αυτής συνάδει πλήρως με τους σκοπούς του Ν.115/90, όπως καθορίζονται στο άρθρο 3(2) αυτού, στους οποίους περιλαμβάνονται η υιοθέτηση σύγχρονων τρόπων απασχόλησης σε σχέση με διευθυντικές θέσεις και η εισαγωγή κινήτρων για καλύτερη απόδοση από τα στελέχη αυτά. Περαιτέρω, η προσθήκη της πρόνοιας αυτής εντάσσεται σε ένα πλαίσιο, στο οποίο αντίστοιχη πρόνοια εφαρμόζεται ήδη για υφιστάμενους του ΑΕΔ και υπάρχει πρόθεση να επεκταθεί σταδιακά σε όλο το προσωπικό, οπότε κρίνεται παράλογο να μην εφαρμόζεται για τον ίδιο. Τέτοια πρόνοια υπάρχει επίσης στους περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Γενικούς Κανονισμούς Προσωπικού (Κανονισμός 17). Συνεπώς, η αμοιβή για τον κάτοχο της θέσης του ΑΕΔ, με τα σημερινά δεδομένα, διαμορφώνεται ως εξής:

Περιγραφή	Ετήσιο ποσό €
Βασικός Μισθός (περιλαμβανομένου 13 ^{ου} Μισθού)	104.545
Τιμαριθμικό επίδομα 7,03% (όταν εκπονήθηκε η μελέτη της Korn Ferry ήταν 2,56%)	7.350
Επίδομα παραστάσεως	18.000
Ετήσια κατανομή του φιλοδωρήματος (αντί σύνταξης) που θα καταβληθεί κατά τη λήξη ή τον τερματισμό της σύμβασης εργοδότησης (1/12 του ετήσιου βασικού μισθού συμπερ. τιμαριθμικού επιδόματος)	9.325
Σύνολο σταθερής αμοιβής	139.219
Μέγιστη πρόσθετη αμοιβή με βάση την απόδοση (60% του ετήσιου βασικού μισθού συμπερ. τιμαριθμικού επιδόματος)	67.137
Μέγιστο σύνολο πιθανής αμοιβής (με 32% σε αβεβαιότητα)	€206.356

Σημειώθηκε, όπως αναφέρεται στα πρακτικά, ότι το μέγιστο σύνολο πιθανής αμοιβής που παρατίθεται στον πιο πάνω πίνακα παραμένει πιο κάτω από το σενάριο 3 της μελέτης του συμβουλευτικού οίκου, καθώς και πιο κάτω από το 10ο εκατοστημόριο (P10) της αγοράς.

Με βάση τα πιο πάνω, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητηθεί μέσω του Υπουργού Οικονομικών έγκριση από το ΥΣ των αποφάσεων του Συμβουλίου που παρατίθενται στα σημεία **(β)** & **(γ)** πιο πάνω, δηλαδή:

- ♦ Ανανέωση της σύμβασης εργοδότησης του ΑΕΔ για μία πενταετία, σύμφωνα με το άρθρο 3(3) του Νόμου και
- ♦ διαφοροποίηση των όρων εργασίας της θέσης του ΑΕΔ με τη συμπερίληψη πρόνοιας για πρόσθετη αμοιβή με βάση την απόδοσή του, σύμφωνα με το άρθρο 3(4) του Ν.115/90.

Βάσει των πιο πάνω, στις 21.6.2023 ο Πρόεδρος του ΔΣ της ΑΤΗΚ απέστειλε επιστολή στον Υπουργό Οικονομικών με παράκληση για έγκριση από το ΥΣ των ανωτέρω αποφάσεων. Και τούτο χωρίς να έχουν μέχρι τη δεδομένη στιγμή διαμορφωθεί οποιεσδήποτε θέσεις ή απόψεις επί του νέου πλαισίου αμοιβής από το ΥΟ, σύμφωνα με την πληροφόρηση που έλαβε η Υπηρεσία μας στις 24.7.2023 από το ΥΟ, ως αναφέρεται στην παράγραφο **7.5.1.2** πιο πάνω.

Σημειώνεται ότι η Αρχή ζήτησε και έλαβε νομική γνωμάτευση κατά πόσον:

- ♦ επιτρέπεται η ανανέωση της σύμβασης εργασίας του ΑΕΔ της ΑΤΗΚ για ακόμα μια πενταετία και
- ♦ αν ναι, κατά πόσο μια ενδεχόμενη ανανέωση περιορίζεται στους αρχικούς όρους εργασίας. Ειδικότερα, αν σε ενδεχόμενη ανανέωση μπορεί να περιληφθεί πρόσθετη αμοιβή με βάση την απόδοση, η οποία δεν είναι δεδομένη αλλά εξαρτάται από το βαθμό επίτευξης των στόχων του.

Ο νομικός σύμβουλος στη γνωμάτευση του ημερ. 8.6.2023, επισημαίνει ότι ο Ν.115/90 δεν αναφέρει οτιδήποτε σε σχέση με την ανανέωση της σύμβασης, ειδικά σε σχέση με το κατά πόσο αυτή ανανεώνεται με τους ίδιους όρους εργασίας, στους οποίους περιλαμβάνεται και η αμοιβή, ή αν μπορούν να τροποποιηθούν. Θεωρεί, ότι είναι δυνατή η τροποποίηση των όρων εργασίας, εν προκειμένω με τη συμπερίληψη πρόσθετης αμοιβής κατά τον τρόπο που περιγράφεται πιο πάνω, ταυτόχρονα με τη λήψη της απόφασης για ανανέωση της σύμβασης από το ΔΣ. Εκφράζει ωστόσο τον προβληματισμό του, με ενδεχόμενο τέτοια τροποποίηση να μην εγκριθεί τελικώς από το ΥΣ, αναφορικά με την πρόνοια για τη συμπερίληψη των όρων εργασίας στην προκήρυξη της θέσης με παραπομπή στο εδάφιο (3), στο οποίο περιλαμβάνεται και η απόφαση για ανανέωση της σύμβασης με βάση το εδάφιο (1Α). Σε τέτοια περίπτωση ο όρος για πρόσθετη αμοιβή και η διαφοροποιημένη αμοιβή κατά την ανανέωση της σύμβασης δεν συνάδει με την αμοιβή όπως καθορίστηκε στην προκήρυξη της θέσης. Αναφέρει, επίσης, ότι σε τέτοια περίπτωση θα πρέπει να περιληφθεί σχετική πρόβλεψη και στον Προϋπολογισμό της ΑΤΗΚ ώστε να μπορεί να καλύψει την καταβολή τέτοιας πρόσθετης αμοιβής.

Τα ως άνω αναφερθέντα από τον νομικό σύμβουλο της ΑΤΗΚ ενισχύουν τις θέσεις της Υπηρεσίας μας όπως καταγράφηκαν στην επιστολή προς τον Υπουργό Οικονομικών, ημερ. 19.10.2023 (παράγραφοι **7.5.1.1** και **7.5.1.2**).

Η Αρχή μάς ανέφερε ότι το ουσιώδες ήταν ότι η απόφαση του Συμβουλίου της ΑΤΗΚ κατά τη συνεδρίασή του 18/2023, ημερ. 13.6.2023, ήταν απόφαση εσωτερικών διεργασιών και

διαβούλευσης υπό την αίρεση της έγκρισης του ΥΣ και σε καμία περίπτωση δεν ήταν τελεσίδικη απόφαση για το υπό συζήτηση θέμα. Για σκοπούς ολοκληρωμένης εικόνας του θέματος, η Αρχή μας πληροφόρησε ότι το ΥΟ με επιστολή του ημερ. 13.11.2023 ενημέρωσε την ΑΤΗΚ ότι το Συμβούλιο δύναται να προωθήσει την ανανέωση της σύμβασης του ΑΕΔ για μια ακόμα πενταετία με τους ίδιους όρους εργοδότησης. Περαιτέρω, μας ενημέρωσε ότι το ΥΟ, ως θέση αρχής, συμφωνεί με το συσχετισμό της απόδοσης των ανώτατων διευθυντικών στελεχών της ΑΤΗΚ με το ύψος των απολαβών τους, πρακτική που εφαρμόζεται ευρέως σε ανεπτυγμένες οικονομίες. Σημείωσε επίσης την πρόθεση κυβερνητικής πολιτικής για τη θεσμοθέτηση, η οποία αναμφίβολα θα περιλαμβάνει και την ΑΤΗΚ, ενός σύγχρονου και καινοτόμου πλαισίου για τον καθορισμό των συνολικών απολαβών που θα λαμβάνουν οι ανώτατοι εκτελεστικοί λειτουργοί (στην περίπτωση της ΑΤΗΚ ο ΑΕΔ) των ΝΠΔΔ που, λόγω αντικειμένου εργασιών και αρμοδιοτήτων, λειτουργούν στην ελεύθερη αγορά ασκώντας επιχειρηματική δραστηριότητα. Τέλος, ανέφερε ότι, κατόπιν σχετικής απόφασης του ΥΣ που λήφθηκε σε συνεδρία του ημερ. 7.12.2023, με την οποία ενέκρινε την απόφαση του Συμβουλίου της ΑΤΗΚ για ανανέωση του Συμφωνητικού Εγγράφου του ΑΕΔ για μια πενταετία με τους ίδιους όρους εργοδότησης, η ΑΤΗΚ προχώρησε με την υπογραφή σχετικής συμφωνίας ανανέωσης, ως η απόφαση του ΥΣ, στις 4.1.2024.

7.5.2 Στοχοθέτηση, στοχομέτρηση και αμοιβή με βάση την απόδοση του Ανώτατου και Ανώτερου προσωπικού της Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης

7.5.2.1 Αξιολόγηση ΑΕΔ για την τετραετία 2019 - 2022

Όπως προαναφέρθηκε, το ΔΣ της ΑΤΗΚ στη συνεδρία του, ημερ. 13.6.2023, για τη λήψη των αποφάσεων ανασκόπησε το έργο που επιτέλεσε ο υφιστάμενος ΑΕΔ κατά τη μέχρι τότε διάρκεια της σύμβασης εργοδότησής του. Ειδικότερα, όπως καταγράφεται, όσον αφορά τους τομείς στους οποίους υπήρχαν καθορισμένοι αριθμητικοί στόχοι, ο βαθμός επίτευξης των στόχων, όπως διαπιστώθηκε από σχετικό Πίνακα που κατατέθηκε ενώπιόν του, ήταν εξαιρετικός. Ο Πίνακας επισυνάπτεται αυτούσιος (**Παράρτημα 3**).

Παρατηρήσαμε ότι οι στόχοι που τέθηκαν στον ΑΕΔ κατά τα έτη 2019 μέχρι 2022, στη βάση όσων παρατίθενται στον εν λόγω Πίνακα, περιορίστηκαν σε οικονομικούς στόχους και συγκεκριμένα στην αύξηση εσόδων από υπηρεσίες, τη μείωση λειτουργικών εξόδων και την αύξηση μικτού κέρδους, ως ακολούθως:

Οικονομικοί στόχοι	2019		2020		2021		2022	
	Αριθμητικός Στόχος ¹ (€ - εκ.)	Πραγματικό Αποτέλεσμα ² (€ - εκ.)	Αριθμητικός Στόχος ¹ (€ - εκ.)	Πραγματικό Αποτέλεσμα ² (€ - εκ.)	Αριθμητικός Στόχος ¹ (€ - εκ.)	Πραγματικό Αποτέλεσμα ² (€ - εκ.)	Αριθμητικός Στόχος ¹ (€ - εκ.)	Πραγματικό Αποτέλεσμα ² (€ - εκ.)
Αύξηση εσόδων από υπηρεσίες	11,9	21,0	3,5	6,4	13,0	23,4	27,5	32,6
Μείωση εξόδων λειτουργίας	3,9	17,1	20,1	29,8	12,7	11,6	13,5	16,6
Αύξηση μικτού κέρδους	15,8	38,1	23,6	36,2	25,7	35,0	41,0	49,2

Σημειώσεις:

1. Ο αριθμητικός στόχος υπολογίστηκε ως η διαφορά ανάμεσα στο προϋπολογισθέν ποσό και το ποσό του στόχου του ΑΕΔ.
2. Το πραγματικό αποτέλεσμα υπολογίστηκε ως η διαφορά ανάμεσα στο πραγματοποιηθέν αποτέλεσμα (ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις) και το προϋπολογισθέν ποσό.

Έχοντας υπόψη τη διαπίστωση του ΔΣ ότι ο βαθμός επίτευξης των καθορισμένων αριθμητικών στόχων ήταν εξαιρετικός, προβήκαμε σε αξιολόγηση των εν λόγω στόχων του ΑΕΔ που καθορίστηκαν, καθώς και του βαθμού δυσκολίας επίτευξής τους. Συγκεκριμένα προβήκαμε σε αξιολόγηση των οικονομικών αποτελεσμάτων της ΑΤΗΚ σε σύγκριση με τα προϋπολογισθέντα ποσά για τα έτη 2019 μέχρι 2022 για τις συγκεκριμένες υποκατηγορίες των οικονομικών στόχων (έσοδα από υπηρεσίες, έξοδα λειτουργίας, μικό κέρδος) και ετοιμάστηκαν οι πιο κάτω Πίνακες και τα σχόλιά μας επί αυτών:

Στον Πίνακα I που ακολουθεί παρουσιάζονται οι αποκλίσεις μεταξύ προϋπολογισθέντων και πραγματικών εσόδων από υπηρεσίες για τα έτη 2019 - 2022.

Πίνακας I

Περιγραφή	2019 (€ - εκ.)	2020 (€ - εκ.)	2021 (€ - εκ.)	2022 (€ - εκ.)
Έσοδα από υπηρεσίες βάσει Προϋπολογισμού	331,5	343,0	352,0	367,5
Έσοδα από υπηρεσίες βάσει πραγματικών αποτελεσμάτων	352,4	349,4	375,4	400,0
Ποσό θετικής απόκλισης	9,4	6,4	23,4	32,5
Ποσοστό θετικής απόκλισης	2,8%	1,8%	6,6%	8,8%
Ποσοστιαία αύξηση εσόδων βάσει αριθμητικού στόχου ΑΕΔ/εσόδων Προϋπολογισμού	3,6%	1,0%	3,7%	7,5%

Από τη σύγκριση των προϋπολογισθέντων και πραγματικών αποτελεσμάτων εσόδων από υπηρεσίες, παρουσιάζονται ποσοστιαίες θετικές αποκλίσεις στην εκτίμηση των εσόδων σε σύγκριση με τα πραγματικά αποτελέσματα, οι οποίες υπερβαίνουν την ποσοστιαία αύξηση εσόδων που τέθηκε ως στόχος στον ΑΕΔ για τα έτη 2020, 2021 και 2022, υποδεικνύοντας ενδεχομένως μη αντικειμενική στοχοθέτηση, με στόχους που εκ των πραγμάτων πολύ εύκολα θα επιτευχθούν. Συναφώς αναφέρεται ότι, στα πρακτικά του ΔΣ της ΑΤΗΚ, ημερ. 6.7.2021, στο πλαίσιο εξέτασης του Προϋπολογισμού για το έτος 2022 και του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου για την τριετία 2022 – 2024 από το ΔΣ της ΑΤΗΚ, ο ΑΕΔ αναφέρθηκε σε μια σημαντική αλλαγή, η οποία αφορά στο ότι δεν έχει τεθεί «μαξιλαράκι» ασφάλειας στα έσοδα, όπως γινόταν προηγουμένως δηλαδή ο εσωτερικός στόχος των εσόδων είναι ο ίδιος με τον Προϋπολογισμό. Η αλλαγή αυτή αφήνει το ενδεχόμενο καθορισμού ενός αριθμητικού στόχου εύκολα επιτεύξιμου δηλαδή πολύ κοντά στην αναμενόμενη/φυσιολογική αύξηση των εσόδων (εσωτερικός στόχος).

Στον Πίνακα II πιο κάτω παρουσιάζονται τα αδαπάνητα ποσά των εξόδων λειτουργίας για τα έτη 2019 – 2022 (έξοδα λειτουργίας* βάσει Προϋπολογισμού μείον έξοδα λειτουργίας* βάσει πραγματικών αποτελεσμάτων).

* περιλαμβανομένων και των αποδοχών προσωπικού και μη περιλαμβανομένων των δαπανών αναπτύξεως

Πίνακας II

Περιγραφή	2019 (€ - εκ.)	2020 (€ - εκ.)	2021 (€ - εκ.)	2022 (€ - εκ.)
Έξοδα λειτουργίας βάσει Προϋπολογισμού	297,6	298,2	299,9	321,4
Έξοδα λειτουργίας βάσει πραγματικών αποτελεσμάτων	280,5	268,4	288,3	304,8
Αδαπάνητο ποσό (μείωση εξόδων)	(17,1)	(29,8)	(11,6)	(16,6)
Ποσοστό αδαπάνητου ποσού	(5,7)%	(10)%	(3,9)%	(5,2)%
Ποσοστιαία (μείωση) εξόδων βάσει αριθμητικού στόχου ΑΕΔ/έξοδα προϋπολογισμού	(1,3)%	(6,7)%	(4,2)%	(4,2)%

Από τη σύγκριση των προϋπολογισθέντων και πραγματικών εξόδων λειτουργίας, διαπιστώσαμε την ύπαρξη αδαπάνητων ποσών στην υλοποίηση Προϋπολογισμού και μάλιστα τα ποσοστά αδαπάνητων ποσών υπερβαίνουν την ποσοστιαία μείωση εξόδων που τέθηκε ως στόχος στον ΑΕΔ για τα έτη 2019, 2020 και 2022. Σημειώνεται ότι, με βάση τον περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Νόμο οποιαδήποτε εξοικονόμηση (αδαπάνητο ποσό) πάνω στην ομάδα «Αποδοχές Προσωπικού» του Κεφαλαίου 10 του Πρώτου Πίνακα δεν δύναται να διατεθεί και δαπανηθεί για την κάλυψη του ελλείμματος οποιουδήποτε ποσού που δαπανήθηκε πάνω σε οποιοδήποτε άλλο άρθρο, αλλά ούτε και οποιαδήποτε εξοικονόμηση σε οποιοδήποτε άλλο άρθρο δύναται να διατεθεί και δαπανηθεί για την κάλυψη του ελλείμματος οποιουδήποτε ποσού κάτω από οποιοδήποτε άρθρο της πιο πάνω αναφερόμενης ομάδας. Έχοντας υπόψη τη πρόνοια αυτή, άποψη της Υπηρεσίας μας είναι ότι η συμπερίληψη των εξόδων κάτω από την ομάδα «Αποδοχές Προσωπικού» στη στοχοθέτηση, ως μέρος των εξόδων λειτουργίας, δεν ενδείκνυται λαμβανομένου υπόψη ότι άρθρα της συγκεκριμένης ομάδας παρουσιάζουν, όπως δεικνύεται στον Πίνακα υλοποίησης Προϋπολογισμού στην παράγραφο 4.1(γ) της παρούσας Έκθεσης αδαπάνητα ποσά.

Αναφορικά με τη συμπερίληψη του οικονομικού στόχου του μικτού κέρδους θεωρούμε ότι δεν προσθέτει αξία στο πλαίσιο αξιολόγησης του ΑΕΔ, αφού εξ ορισμού είναι η διαφορά μεταξύ των επιμέρους οικονομικών στόχων των εσόδων από υπηρεσίες και των εξόδων λειτουργίας.

Ενόψει των πιο πάνω διαπιστώσεων διαφαίνεται ότι η αξιολόγηση του ΑΕΔ, βάσει επίτευξης συγκεκριμένων οικονομικών/ποσοτικών στόχων, χωρίς τη συμπερίληψη και ποιοτικών στόχων, ήταν ελλιπής και μη ενδεδειγμένη.

Καταληκτικά, διαπιστώνουμε ότι οι οικονομικοί στόχοι που τέθηκαν στον ΑΕΔ της ΑΤΗΚ, σε συνάρτηση με προϋπολογισθέντα ποσά, και όχι σε συνάρτηση πιο ασφαλών δεικτών απόδοσης για παράδειγμα πραγματικών αποτελεσμάτων προηγούμενου έτους ή μέσου όρου των πραγματικών αποτελεσμάτων προηγούμενων ετών, χρήζουν επανεξέτασης αφού φαίνεται να ήταν χαμηλοί και ως εκ τούτου εύκολα επιτεύξιμοι. Όπως προαναφέρθηκε το ΔΣ της ΑΤΗΚ έχοντας ανά χείρας τον βαθμό επίτευξης των στόχων αυτών έκρινε το έργο που επιτέλεσε ο ΑΕΔ ως εξαιρετικό, το οποίο

αποτελέσει τη βάση για τη λήψη απόφασης αναφορικά με την ανανέωση της σύμβασης εργοδότησης του.

Η Αρχή καταγράφει τη διαφωνία της για τους πιο κάτω λόγους:

- α.** Αυτό που προκύπτει από τα στοιχεία είναι ότι οι στόχοι που τέθηκαν ήταν πιο απαιτητικοί από τα προϋπολογισθέντα ποσά και, αντίστοιχα, τα αποτελέσματα ήταν καλύτερα από τους στόχους, τόσο στα έσοδα, όσο και στα έξοδα.
- β.** Με βάση πραγματικά αποτελέσματα προηγούμενων ετών, από το έτος 2011 και μέχρι το 2018 υπήρξε πτωτική τάση των εσόδων της ΑΤΗΚ, η οποία ανατράπηκε από το 2019 (έτος ανάληψης των καθηκόντων του ΑΕΔ) (με εξαίρεση μια μικρή μείωση στα έσοδα το 2020 λόγω της πανδημίας). Η αυξητική αυτή τάση συνεχίζεται και το 2023, για το οποίο εκτιμάται ότι τα έσοδα από υπηρεσίες θα διαμορφωθούν σε €405,5 εκ. περίπου.
- γ.** Ο βαθμός δυσκολίας της επίτευξης των αποτελεσμάτων της περιόδου 2019-2022, όχι μόνο στα έσοδα αλλά και στα έξοδα και στην κερδοφορία, δεν πρέπει να υποτιμάται, αφού (α) η ένταση του ανταγωνισμού έχει αυξηθεί και οι τοπικοί ανταγωνιστές έχουν πλέον τη στήριξη επιθετικών (aggressive) διεθνών ομίλων/επενδυτών και (β) παρόλο που εκδηλώθηκαν έντονες πληθωριστικές πιέσεις λόγω της πανδημίας, του πολέμου στην Ουκρανία κ.λπ., με σημαντικές αυξήσεις στις τιμές της ενέργειας, των πρώτων υλών, των μικροεπεξεργαστών, των μισθών κ.α., η ΑΤΗΚ επέλεξε όχι μόνο να μην μεταφέρει τις αυξήσεις αυτές στους πελάτες της αλλά αντίθετα να τους προσφέρει ακόμα καλύτερη σχέση ποσότητας/ποιότητας και τιμής.

Επιπρόσθετα, η εν λόγω στοχοθέτηση δεν αφορά μόνο τον ΑΕΔ αλλά μεταφέρεται στο Σύστημα Διαχείρισης Απόδοσης όλου του προσωπικού της ΑΤΗΚ και τίθεται αλυσιδωτά (με τη μέθοδο του cascading) ως στόχος και κριτήριο απόδοσης στο σύνολο του προσωπικού. Με αυτόν τον τρόπο η εν λόγω στοχοθέτηση δεν αφορά μόνο τον ΑΕΔ αλλά το σύνολο του προσωπικού.

Η Υπηρεσία μας σημειώνει ότι ναι μεν οι στόχοι που τέθηκαν ήταν πιο απαιτητικοί από τα προϋπολογισθέντα ποσά και, αντίστοιχα, τα αποτελέσματα ήταν καλύτερα από τους στόχους, τόσο στα έσοδα, όσο και στα έξοδα, αλλά θεωρεί ότι υπάρχει περιθώριο για τον καθορισμό ακόμη υψηλότερων στόχων, λαμβανομένου υπόψη ότι με βάση πληροφόρηση που έχουμε λάβει η στοχοθέτηση γίνεται περί τον Μάιο του έτους που αφορά αφού αξιολογηθούν τα αποτελέσματα της πρώτης τριμηνίας, ώστε να αξιοποιούνται στο έπακρο οι δυνατότητες του Οργανισμού.

Προς επιβεβαίωση των θέσεων μας, παραπέμπουμε στις προβλέψεις για την τριετία 2024-2026 ως προς την κερδοφορία της ΑΤΗΚ, όπως φαίνεται στο διάγραμμα της παραγράφου 4.1 πιο πάνω.

7.5.2.2 Στοχοθέτηση και στοχομέτρηση ΑΕΔ για το έτος 2023.

Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω στις 21.6.2023 ο Πρόεδρος του ΔΣ της ΑΤΗΚ απέστειλε επιστολή στον Υπουργό Οικονομικών με παράκληση για έγκριση από το ΥΣ των αποφάσεων του Συμβουλίου ως ακολούθως:

- α.** Ανανέωση της σύμβασης εργοδότησης του ΑΕΔ για μία πενταετία, σύμφωνα με το άρθρο 3(3) του Νόμου και

β. διαφοροποίηση των όρων εργασίας της θέσης του ΑΕΔ με τη συμπερίληψη πρόνοιας για πρόσθετη αμοιβή με βάση την απόδοσή του, σύμφωνα με το άρθρο 3(4) του Ν.115/90.

Ο Πρόεδρος του ΔΣ της Αρχής αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι η πρόσθετη αυτή αμοιβή δεν θα υπερβαίνει το 60% της υφιστάμενης ετήσιας αμοιβής του και θα αποφασίζεται από το Συμβούλιο μετά από αξιολόγηση του βαθμού επίτευξης συγκεκριμένων στόχων που θα καθορίζονται και συμφωνούνται ετησίως μεταξύ του Συμβουλίου και του εκάστοτε ΑΕΔ. Η δομή του μείγματος στόχων θα είναι βασισμένη στην προσέγγιση που περιγράφεται στο Παράρτημα (Incentive design principles και Incentive design example) της μελέτης του συμβουλευτικού οίκου. Το Συμβούλιο εξέτασε κατ' αρχάς μη εξαντλητικό δείγμα τέτοιων στόχων, προσαρμοσμένων στα δεδομένα της ΑΤΗΚ (Παράρτημα 4).

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η συνολική βαρύτητα και οι συνολικοί βαθμοί στη στοχοθέτηση και στοχομέτρηση του ΑΕΔ για το έτος 2023 στις συγκεκριμένες κατηγορίες στόχων (οικονομικών, στρατηγικών, εμπορικών και λειτουργικών/εσωτερικών στόχων):

Κατηγορία	Συνολική Βαρύτητα ανά κατηγορία	Συνολικοί Βαθμοί ανά κατηγορία
Οικονομικοί στόχοι	56%	560
Στρατηγικοί στόχοι	14%	140
Εμπορικοί στόχοι	14%	140
Λειτουργικοί/εσωτερικοί στόχοι	16%	160
Σύνολο	100%	1.000

Παρατηρήσαμε ότι η μεγαλύτερη βαρύτητα δίδεται στους οικονομικούς στόχους και ως εκ τούτου προβήκαμε σε περαιτέρω αξιολόγηση των στόχων αυτών.

Κατηγορία	Αναφορά	Βαρύτητα	Στόχος 2023	Ελάχιστος στόχος 2023	Προϋπολογισθέν ποσό 2023	Πραγματικό αποτέλεσμα 2022	Θετική/ (Αρνητική) απόκλιση ¹	Ποσοστό θετικής/ (αρνητικής) απόκλισης ¹
			(€ - εκ.)	(€ - εκ.)	(€ - εκ.)	(€ - εκ.)	(€ - εκ.)	
Αύξηση εσόδων	Έσοδα από υπηρεσίες	28%	405	391	387	400	5	1,25%
Αύξηση κερδών	Κέρδος μετά τη φορολογία	28%	45	31	11	76	(31)	(40,78)%

Σημείωση:

1. Η απόκλιση υπολογίζεται ως διαφορά ανάμεσα στον αριθμητικό στόχο για το 2023 και το πραγματικό αποτέλεσμα βάσει ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων για το 2022.

Ο αριθμητικός στόχος εσόδων από υπηρεσίες που τέθηκε στον ΑΕΔ για το 2023 παρουσιάζει μια μικρή θετική απόκλιση από το πραγματικό αποτέλεσμα εσόδων από υπηρεσίες για το 2022 (1,25%), ενώ ο αριθμητικός στόχος κερδών μετά τη φορολογία παρουσιάζει σημαντική αρνητική απόκλιση από το πραγματικό αποτέλεσμα κερδών μετά τη φορολογία για το 2022 (40,78%), υποδεικνύοντας ενδεχόμενη καταβάρθρωση των κερδών μετά τη φορολογία για το έτος 2023.

Θέση της Υπηρεσίας μας είναι ότι η εισαγωγή κινήτρων για τον ΑΕΔ και το ανώτερο προσωπικό δεν είναι θέμα που αφορά μόνο την ΑΤΗΚ. Ημικρατικοί οργανισμοί με εμπορική δραστηριότητα είναι επίσης η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, ο Οργανισμός Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας και το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, ενώ θεωρητικά τέτοιο σχέδιο κινήτρων θα μπορούσε να εισαχθεί και σε μη εμπορικούς οργανισμούς όπως ο Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας, ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου κ.λπ. Συνεπώς, το θέμα αφορά ευρύτερη την Κυβέρνηση η οποία θα πρέπει να μελετήσει σφαιρικά το θέμα και να ενεργήσει στη βάση βέλτιστων διεθνών πρακτικών, και με τρόπο που θα διασφαλίζεται ότι:

- α.** Τα ΔΣ θα παύονται με συνοπτικές διαδικασίες και θα φέρουν αστική ευθύνη για τις πράξεις και παραλείψεις τους (π.χ. άφρονες επενδύσεις).
- β.** Οι μετρήσιμοι στόχοι αξιολόγησης των ΑΕΔ θα καθορίζονται με διαφάνεια από το ΔΣ με ορίζοντα τριετίας, θα εγκρίνονται από το ΥΣ και θα περιλαμβάνονται στην προκήρυξη. Ο βασικός μισθός θα είναι χαμηλότερος του σημερινού μισθού του ΑΕΔ.
- γ.** Ο ΑΕΔ θα παύεται αυτόματα εάν η απόδοση είναι χαμηλότερη ενός κατώτατου ορίου των στόχων, εκτός εάν έχουν προκύψει ισχυροί εξωγενείς παράγοντες οπότε το ΔΣ θα μπορεί να αποφασίσει διαφορετικά.
- δ.** Η θητεία θα είναι τριετής. Κατά τη λήξη δεν θα υπάρχει αυτόματος επαναδιορισμός. Θα υπάρχουν νέοι στόχοι τριετίας και νέα προκήρυξη και ο υφιστάμενος ΑΕΔ θα μπορεί να επαναδιεκδικήσει.

Η ΑΤΗΚ αναφέρει ότι το μη εξαντλητικό δείγμα στόχων δόθηκε με στόχο να αντιληφθεί το ΥΟ και το ΥΣ ότι, σε αντίθεση με το τι υπήρχε μέχρι σήμερα, οι στόχοι για πρόσθετη αμοιβή θα περιλαμβάνουν και άλλα στοιχεία εκτός από τα έσοδα και την κερδοφορία, ως ήταν και η εισήγηση του συμβουλευτικού οίκου. Η δομή του μείγματος στόχων βασίστηκε στην προσέγγιση του συμβούλου που αναφέρεται στην παράγραφο 7.5.1.2(α) αλλά το Συμβούλιο ουδέποτε αποφάσισε την υιοθέτηση αυτού του δείγματος ως στόχους του ΑΕΔ για το 2023 και δεν υπάρχει οποιαδήποτε άλλη απόφαση του Συμβουλίου της ΑΤΗΚ με τέτοια επίδραση. Ως εκ τούτου, οι στόχοι στους οποίους γίνεται αναφορά δεν αφορούν την περίοδο 2023 αλλά αφορούν το μοντέλο του Συμβουλίου της ΑΤΗΚ για τον καθορισμό στόχων για το έτος 2024, λαμβάνοντας υπ' όψιν και την εγκεκριμένη πλέον ανανέωση της συμφωνίας εργοδότησής του.

Η Υπηρεσία μας παραμένει στη θέση της.

7.5.3 Διαδικασία πλήρωσης θέσεων Ανώτερων Διευθυντών

Όπως προαναφέρθηκε, με τους Περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικούς) Γενικούς Κανονισμούς του 2022 (ΚΔΠ 85/2022), έγιναν αρκετές τροποποιήσεις, μεταξύ των οποίων, και η προσθήκη του Κανονισμού 5Α, με πλαγιότιτλο «Προσλήψεις και Προαγωγές». Στο εδάφιο (2) του νέου αυτού Κανονισμού, καταγράφονται οι θέσεις πρώτου διορισμού, μεταξύ των οποίων και η θέση του ΑΕΔ και του ΑΔ (η οποία με την εν λόγω ΚΔΠ εντάσσεται στο Προσωπικό Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης και η οποία προηγουμένως ήταν θέση προαγωγής). Σύμφωνα με το εδάφιο (3) του ίδιου Κανονισμού, οι προσλήψεις στο βαθμό του ΑΕΔ και του ΑΔ, γίνονται, μετά από προκήρυξη, με σύμβαση πενταετούς διάρκειας, δυναμένης να

ανανεωθεί με απόφαση της Αρχής, χωρίς σε οποιαδήποτε περίπτωση να υπερβαίνει το καθορισμένο όριο ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης, δηλαδή δεν τίθεται περιορισμός στις διαδοχικές ανανεώσεις.

Αφού εξασφαλίστηκε έγκριση από τις αρμόδιες αρχές για την εξαίρεση των δύο θέσεων Ανώτερων Διευθυντών, αυτού της Εμπορικής Διαχείρισης και αυτού της Επιχειρησιακής Διαχείρισης, από την απαγόρευση πλήρωσης θέσεων, τέθηκε ενώπιον του ΔΣ της Αρχής για έγκριση η Διαδικασία Πρόσληψης καθώς και το κείμενο της Προκήρυξης, το οποίο προνοεί τα απαιτούμενα προσόντα, τα κύρια καθήκοντα και του κύριους όρους εργασίας. Το ΔΣ της ΑΤΗΚ σε συνεδρία του, ημερ. 15.6.2022, αφού μελέτησε το υπόμνημα του ΑΕΔ της ΑΤΗΚ και τα συνημμένα σ' αυτό έγγραφα, την παρουσίαση που έγινε, καθώς και όσα λέχθηκαν πιο πάνω, ενέκρινε την προτεινόμενη στο υπόμνημα Διαδικασία Επιλογής του ΑΔ – Εμπορικές Υπηρεσίες και του ΑΔ – Επιχειρησιακή Διαχείριση και τα συναφή με αυτή έγγραφα και αποφάσισε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα σε σχέση με επιμέρους σημεία τα οποία τέθηκαν ενώπιον του για απόφαση ή προέκυψαν από τη συζήτηση:

α. Αποφάσισε την εκχώρηση της εξουσίας του, δυνάμει του άρθρου 10Α του Κεφ. 302, στον ΑΕΔ για το στάδιο υποβολής και παραλαβής αιτήσεων της Διαδικασίας Επιλογής, ούτως ώστε ο ΑΕΔ να έχει την εξουσία απόρριψης αιτήσεων που κατά την κρίση του δεν υποβλήθηκαν έγκαιρα ή αιτήσεων που κατά την κρίση του δεν υποβλήθηκαν σύμφωνα με τη Διαδικασία Επιλογής και/ή δεν είναι κατάλληλα συμπληρωμένες και/ή δεν συνοδεύονται από τα απαιτούμενα έγγραφα, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο στάδιο αυτό.

β. Αποφάσισε την εκχώρηση της εξουσίας του, δυνάμει του άρθρου 10Α του Κεφ. 302, σε τριμελή υπηρεσιακή επιτροπή αποτελούμενη από υπαλλήλους της Αρχής, τους οποίους εξουσιοδοτείται να καθορίσει ο ΑΕΔ, για το στάδιο αξιολόγησης αιτήσεων της Διαδικασίας Επιλογής, ούτως ώστε η τριμελής υπηρεσιακή επιτροπή να έχει την εξουσία να αξιολογήσει τις αιτήσεις που θα υποβληθούν ως προς την εκ πρώτης όψεως πλήρωση των προϋποθέσεων και των απαιτούμενων προσόντων της προκήρυξης, για να κληθούν οι υποψήφιοι σε προφορική συνέντευξη ενώπιον του ΑΕΔ, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο στάδιο αυτό.

γ. Αποφάσισε την εκχώρηση της εξουσίας του, δυνάμει του άρθρου 10Α του Κεφ. 302, στον ΑΕΔ για το στάδιο προφορικής συνέντευξης από τον ΑΕΔ της Διαδικασίας Επιλογής, ούτως ώστε ο ΑΕΔ να έχει την εξουσία αποκλεισμού υποψηφίων τους οποίους δεν θα παραπέμψει στο στάδιο προφορικής συνέντευξης από το Συμβούλιο, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο στάδιο αυτό, σημειώνοντας ότι η βαθμολογική προτίμηση του ΑΕΔ θα αποτελεί και σύστασή του προς το Συμβούλιο.

δ. Έκρινε ότι δεν ενδείκνυται η εκχώρηση εξουσίας σε Επιτροπή από Μέλη του Συμβουλίου για τα στάδια προφορικής συνέντευξης από το Συμβούλιο και λήψης τελικής απόφασης της Διαδικασίας Επιλογής, τα οποία επομένως θα διεξάγονταν από την ολομέλεια του Συμβουλίου.

ε. Αποφάσισε την προκήρυξη των θέσεων ως ετοιμάστηκαν και επισυνάπτονταν στο υπόμνημα του ΑΕΔ.

Σημειώνουμε ότι στην πιο πάνω απόφαση δεν γίνεται αναφορά ότι έχει ληφθεί έγκριση ή απόψεις για τους όρους, από το αρμόδιο Υπουργείο, ως ενδείκνυται, σε περιπτώσεις ζητημάτων που

άπτονται εργασιακών θεμάτων, μεταξύ των οποίων και όρων απασχόλησης σε συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ώστε, αφενός να διασφαλίζεται ομοιομορφία στη ρύθμιση τέτοιων θεμάτων με ρυθμίσεις που ισχύουν στη δημόσια υπηρεσία, όπου αυτό είναι δυνατό, και αφετέρου ίση μεταχείριση μεταξύ των ΝΠΔΔ.

Όπως διαπιστώσαμε, στα εν λόγω συμβόλαια περιλαμβάνεται, για παράδειγμα, και όρος για δυνητική ένταξη (υπό προϋποθέσεις και εφόσον συμφωνηθεί) στο Ταμείο Προνοίας ή στο Ταμείο Συντάξεων και Χορηγημάτων Υπαλλήλων ΑΤΗΚ, ενώ δεν γίνεται ούτε ρητή αναφορά, όπως στην περίπτωση του διορισμού του ΑΕΔ, ότι πρόκειται για σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου υπαγορευόμενης από αντικειμενικούς λόγους, μέσα στο πλαίσιο του άρθρου 7 του περί Εργοδοτούμενων με Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμου.

Αναφορικά με την εγκριθείσα πιο πάνω διαδικασία και συγκεκριμένα για τη διενέργεια συνέντευξης από ένα άτομο (ΑΕΔ), έχοντας την εξουσία αποκλεισμού υποψηφίων τους οποίους δεν θα παρέπεμπε στο στάδιο προφορικής συνέντευξης από το Συμβούλιο, έχουμε την άποψη, χωρίς να υπεισερχόμαστε σε θέματα νομιμότητας, ότι η πρακτική αυτή δεν διασφαλίζει τη διαφάνεια και ενδεχομένως να θέτει υπό αμφισβήτηση την αντικειμενικότητα και την αμεροληψία.

Όσον αφορά την αναφορά σε συμπερίληψη όρου στα συμβόλαια εργοδότησης των ΑΔ, όπως και στην περίπτωση του ΑΕΔ, σύμφωνα με την οποία η σύμβαση εργασίας καθορίζεται ως ορισμένου χρόνου υπαγορευόμενης από αντικειμενικούς λόγους, μέσα στο πλαίσιο του άρθρου 7 του περί Εργοδοτούμενων με Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμου, η ΑΤΗΚ σημειώνει ότι η πρόνοια αυτή δεν περιλαμβάνεται στους Γενικούς Κανονισμούς Προσωπικού με τον τρόπο που αντίστοιχη πρόνοια περιλαμβάνεται στον Ν.115/1990. Η πρόθεση ωστόσο τόσο της ΑΤΗΚ όσο και των ΑΔ δεν ήταν η πρόσληψη των ατόμων αυτών να επενεργεί με τρόπο που να μετατρέπονται σε αορίστου χρόνου και προς τούτο έχει ληφθεί σχετική επιστολή των τριών ΑΔ. Σε κάθε περίπτωση η ΑΤΗΚ θα προβεί σε όλες τις ενδεδειγμένες ενέργειες, με τη συμβολή των Νομικών της Συμβούλων, για τροποποίηση των Γενικών Κανονισμών Προσωπικού και για διασφάλιση της ΑΤΗΚ σε σχέση με το εν λόγω θέμα.

Τέλος, αναφορικά με τη Διαδικασία Επιλογής Ανώτερου Διευθυντή σημειώνεται ότι, το Συμβούλιο της ΑΤΗΚ ήδη διαπίστωσε το ζήτημα και, με απόφασή του που λήφθηκε κατά τη συνεδρίαση 9/2023 ημερ. 4.4.2023, ζήτησε να διαφοροποιηθεί η διαδικασία ώστε το Συμβούλιο της ΑΤΗΚ να διατηρεί το δικαίωμα να καλέσει επιπλέον υποψήφιους (δηλαδή πέραν των όσων εισηγείται ο ΑΕΔ) με δεόντως αιτιολογημένη απόφασή του. Μετά την επεξεργασία της σχετικής πρόνοιας, η διαφοροποιημένη διαδικασία εγκρίθηκε κατά τη συνεδρίαση 19/2023 ημερ. 20.6.2023. Περαιτέρω, η διαδικασία αυτή περιλήφθηκε στην Πολιτική Πρόσληψης και Προαγωγής Προσωπικού, η οποία εγκρίθηκε από το Συμβούλιο της ΑΤΗΚ κατά τη συνεδρίαση 3/2024 ημερ. 16.1.2024.

7.6 Εργοδότηση πρώην Ανώτερου Διευθυντή της ΑΤΗΚ ως Συμβούλου μετά την αφυπηρέτησή του

Από τη διερεύνηση σχετικής με το πιο πάνω θέμα καταγγελίας που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας στις 20.1.2023, αναφορικά με την εργοδότηση πρώην ΑΔ της ΑΤΗΚ ως συμβούλου της με συμβόλαιο συγκεκριμένης διάρκειας, μετά την αφυπηρέτησή του, διαπιστώσαμε αδυναμίες στην όλη διαδικασία που ακολουθήθηκε με κατάληξη στη σύναψη ενός συμβολαίου που ουσιαστικά παραπέμπει σε σχέση εργοδότη-εργοδοτούμενου, παρά τις λεκτικές αναφορές στο συμβόλαιο, περί του αντιθέτου. Συγκεκριμένα διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

Η ΑΤΗΚ υπέγραψε «Συμφωνία για Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών» με πρώην ΑΔ της από την 1.1.2023 (ημέρα αφυπηρέτησής του) για περίοδο 6 μηνών. Όπως αναφέρεται στη συμφωνία «η Cyta επιθυμεί να εξασφαλίσει υπηρεσίες για διασφάλιση της επιχειρησιακής συνέχειας της» και ότι «ο Σύμβουλος διαθέτει την απαραίτητη πείρα, τεχνογνωσία και επιστημονική εμπειρία να προσφέρει τις ζητούμενες υπηρεσίες». Οι υπηρεσίες θα παρέχονται για περίοδο 6 μηνών με δικαίωμα ανανέωσης της συμφωνίας για ακόμη μία περίοδο με «Αντάλλαγμα» το συνολικό ποσό των €27.206,50, πλέον ΦΠΑ. Με βάση τη συμφωνία, ο Σύμβουλος θα παρείχε εργασίες που αφορούν τη συμβουλευτική υποστήριξη του ΑΕΔ της ΑΤΗΚ ή/και οποιουδήποτε άλλου στελέχους της για την αποδοτική και αποτελεσματική εποπτεία των Διευθύνσεων της Ανώτερης Διεύθυνσης - Τεχνολογία & Πληροφορική ή/και οποιονδήποτε άλλων Διευθύνσεων τού υποδειχτούν από τον ΑΕΔ με στόχο την επιχειρηματική συνέχεια της ΑΤΗΚ, οι οποίες θα προσομοιάζουν με τα καθήκοντα του Συμβούλου, πριν την αφυπηρέτησή του από την ΑΤΗΚ. Αναφέρεται ότι το ΔΣ, κατά τη λήψη της πάνω απόφασης, καθόρισε όπως τα ωφελήματα του ΑΔ από τη Σύμβαση Συμβούλου σε καμία περίπτωση δεν μπορούσαν να υπερβαίνουν τα ωφελήματα που λάμβανε στον τελευταίο χρόνο εργοδότησής του, αφαιρουμένου οποιουδήποτε ποσού θα λαμβάνει από το Ταμείο Συντάξεων.

Όπως αναφέρεται στα πρακτικά της συνεδρίας του ΔΣ ημερ. 20.12.2022, κατά τη συνεδρία, ο ΑΕΔ εξέφρασε την ανησυχία του από την αφυπηρέτηση ΑΔ καθώς, όπως ανέφερε, δεν μπορούσε να διαβεβαιώσει το Συμβούλιο ως προς τα αποτελέσματα αλλά ούτε και ως προς την ομαλή επιχειρησιακή και λειτουργική συνέχεια των Διευθύνσεων της Αρχής, αφού με την αποχώρησή του ΑΔ μόνο δύο Διευθυντές θα ασκούσαν την εποπτεία των πέντε Διευθύνσεων της ΑΤΗΚ. Ο ΑΔ της Διεύθυνσης – Επιχειρησιακή Διαχείριση, ο οποίος είχε διοριστεί μόλις δύο μήνες πριν στη ΑΤΗΚ, θα αναλάμβανε την προσωρινή εποπτεία της Ανώτερης Διεύθυνσης – Τεχνολογία & Πληροφορική και ο ίδιος θα αναλάμβανε την εποπτεία της Ανώτερης Διεύθυνσης – Εμπορική Διαχείριση μετά την αφυπηρέτηση του ΑΔ ο οποίος ασκούσε εποπτεία τη Διεύθυνσης, λόγω μη ολοκλήρωσης της διαδικασίας πλήρωσης της θέσης του ΑΔ – Εμπορική Διαχείριση. Λόγω των πιο πάνω, το ΔΣ αποφάσισε την επίσπευση της διαδικασίας πρόσληψης για τη θέση ΑΔ, η οποία τελικά συμπληρώθηκε στις 17.2.2023. Επιπρόσθετα, λόγω του κινδύνου για την ομαλή λειτουργία της ΑΤΗΚ, το ΔΣ προέβη σε μελέτη ως προς τις επιλογές προσωρινής κάλυψης του κενού αυτού.

Σε νέα συνεδρία του στις 29.12.2022, το ΔΣ αποφάσισε την κάλυψη του κενού με τη σύναψη συμφωνίας για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών μεταξύ της ΑΤΗΚ και του αφυπηρετού ΑΔ με στόχο τη διατήρηση της επιχειρησιακής συνέχειας, στη βάση του Κανονισμού 120 (Παράκαμψη

ή Αναστολή των Διαδικασιών Προσφορών) των Διαδικασιών Προσφορών της ΑΤΗΚ, ο οποίος προβλέπει τα ακόλουθα:

«Σε ειδικές περιπτώσεις όταν τούτο επιβάλλεται από διεθνείς συμβάσεις ή συμβάσεις μεταξύ τηλεπικοινωνιακών οργανισμών ή διακρατικές συμφωνίες ή συμφωνίες με διεθνείς οργανισμούς ή αποφάσεις κοινοπραξίας στην οποία μετέχει η Cyta, καθώς επίσης και σε περιπτώσεις που άπτονται θεμάτων κρατικής ασφάλειας και άμυνας ή/και σε έκτακτες ανάγκες όπως θεομηνίες, πολέμους κ.λπ., ή/και για την επείγουσα αποκατάσταση ή/και διατήρηση επιχειρησιακής συνέχειας, το Συμβούλιο της Cyta μπορεί να παρακάμπτει ή να αναστέλλει ολικώς ή μερικώς τις Διαδικασίες Προσφορών, νοουμένου ότι τούτο θα αιτιολογείται στη σχετική απόφαση»

Στο πλαίσιο αυτό, το ΔΣ αποφάσισε αναστολή των Διαδικασιών Προσφορών στη βάση του Κανονισμού 120, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στον ΑΕΔ, ο οποίος καλείται, οποτεδήποτε κρίνει ότι τίθεται έστω και απομακρυσμένα εν αμφιβόλω η επιχειρησιακή συνέχεια της ΑΤΗΚ ή οποιασδήποτε υπηρεσίας αυτή παρέχει ή οποιουδήποτε έργου, να συνάψει εκ μέρους της ΑΤΗΚ σύμβαση με τον υπό αφυπηρέτηση ΑΔ ως Σύμβουλο, με καθήκοντα που να προσομοιάζουν τα καθήκοντα που είχε πριν την αφυπηρέτησή του για κάλυψη του κενού κατά το δυνατόν.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 15 του περί Προϋπολογισμού της ΑΤΗΚ του 2023 Νόμου του 2022 (Ν.51(II)/2022), απαγορεύεται η διενέργεια οποιασδήποτε δαπάνης κάτω από οποιοδήποτε άρθρο και Κεφάλαιο του προϋπολογισμού για την απασχόληση με οποιονδήποτε τρόπο συνταξιούχου προσώπου, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Συντάξεων Νόμου, με εξαίρεση την απασχόληση συνταξιούχων προσώπων:

- (α) σε πολιτειακό αξίωμα,
- (β) τα οποία δεν συμπλήρωσαν το 65 έτος της ηλικίας τους
- (γ) τα οποία απασχολούνται δυνάμει οποιουδήποτε ειδικού Νόμου,
- (δ) σε περίπτωση που δεν δημιουργείται υπαλληλική σχέση,
- (ε) των οποίων οι υπηρεσίες εξασφαλίζονται με σύμβαση υπηρεσιών δυνάμει των διατάξεων του περί της Ρυθμίσεων των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου.

Εφόσον η εφαρμογή του Κανονισμού 120 σημαίνει ότι δεν τηρούνται διαδικασίες προσφορών, προκύπτει ότι οι προϋποθέσεις της παραγράφου (ε) πιο πάνω δεν ικανοποιούνται. Δεν ικανοποιούνται επίσης ούτε και οι προϋποθέσεις της παραγράφου (δ) αφού γίνεται ρητή αναφορά σε υπηρεσίες που «θα προσομοιάζουν με τα καθήκοντα του Συμβούλου, πριν την αφυπηρέτησή του από την ΑΤΗΚ». Εφόσον δε δεν ικανοποιούνται ούτε και οι προϋποθέσεις των παραγράφων (α) έως (γ), προκύπτει ότι η εργοδότηση του συγκεκριμένου συνταξιούχου συνιστά παραβίαση της συγκεκριμένης απαγορευτικής πρόνοιας του προϋπολογισμού.

Θεωρούμε προφανές ότι η επίκληση της διατήρησης επιχειρησιακής συνέχειας, ως δήθεν δημιουργούσα την ανάγκη για την επαναπρόσληψη ενός προσώπου του οποίου η αφυπηρέτηση ήταν γνωστή χρόνια προηγουμένως, δεν τεκμηριώνεται και παραβιάζει τη βασική αρχή ότι «ουδείς

αναντικατάστατος». Η ΑΤΗΚ όφειλε πριν την τροποποίηση των περί Προσωπικού της ΑΤΗΚ Γενικών Κανονισμών να είχε λάβει υπόψη τα πρακτικά προβλήματα που θα προέκυπταν για τη συμπλήρωση των κενών θέσεων. Η ΑΤΗΚ θα μπορούσε να εκκινήσει τη διαδικασία πλήρωσης της θέσης έγκαιρα, ώστε να μην υπάρξει οποιοδήποτε κενό. Αντί τούτου, η θέση ΑΔ Τεχνολογίας και Πληροφορικής δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 30.6.2023 και μέχρι την ημερομηνία ελέγχου η διαδικασία ήταν σε εξέλιξη, και κατ' επίκληση τούτου η ισχύς της συμφωνίας με τον συνταξιούχο υπάλληλο παρατάθηκε για διάστημα έξι μηνών.

Σχετικά με τα πιο πάνω αναφέρονται τα ακόλουθα:

α. Σύμφωνα με τις πρόνοιες της Εγκυκλίου αρ.1517 του ΥΟ ημερ. 14.05.2015 σχετικά με τις Δημόσιες Συμβάσεις για Αγορά/Μίσθωση Υπηρεσιών, η σύναψη δημοσίων συμβάσεων για παροχή υπηρεσιών δεν πρέπει να παραπέμπει σε συμβάσεις εργασίας για ενίσχυση με οποιοδήποτε τρόπο της στελέχωσης των Υπουργείων/Τμημάτων/Υπηρεσιών, αλλά στην παροχή υπηρεσιών με τη μορφή εκθέσεων/παραδοτέων στη βάση προκαθορισμένων κριτηρίων αποδοχής.

β. Στον όρο 1.4 της «Συμφωνίας για Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών» αναφέρεται ότι, ο Σύμβουλος θα παρείχε εργασίες που αφορούν τη συμβουλευτική υποστήριξη του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή ή/και οποιουδήποτε άλλου στελέχους της ΑΤΗΚ για την αποδοτική και αποτελεσματική εποπτεία των Διευθύνσεων της Ανώτερης Διεύθυνσης - Τεχνολογία & Πληροφορική ή/και οποιονδήποτε άλλων Διευθύνσεων με στόχο την επιχειρηματική συνέχεια της ΑΤΗΚ, οι οποίες θα προσομοιάζουν με τα καθήκοντα του Συμβούλου πριν την αφυπηρέτησή του από την υπηρεσία της ΑΤΗΚ. Σημειώνεται ότι, όπως αναφέρεται και στην παράγραφο 7.2.6 της παρούσας Έκθεσης, δεν προβλέπεται η κατάρτιση και έγκριση Σχεδίων Υπηρεσίας, και ως εκ τούτου κατά την περίοδο εργοδότησης του ΑΔ ως μόνιμου υπαλλήλου της ΑΤΗΚ, δεν υπήρχαν εγκεκριμένα Σχέδια Υπηρεσίας για την εν λόγω θέση, στα οποία να καταγράφονται τα καθήκοντα του ΑΔ. Με την τροποποίηση των περί Προσωπικού της ΑΤΗΚ Κανονισμών (ΚΔΠ 85/2022), η πρόσληψη Ανώτερων Διευθυντών γίνεται με πενταετή συμβόλαια στα οποία καταγράφονται τα καθήκοντα, υποχρεώσεις και ευθύνες των Ανώτερων Διευθυντών.

γ. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 6(1) των περί Προσωπικού Κανονισμών της ΑΤΗΚ, κανένας δεν προσλαμβάνεται στο προσωπικό της Αρχής αν δεν υπάρχει κενή οργανική θέση. Συνεπώς η θέση του ΑΔ δεν μπορούσε να συμπληρωθεί πριν την αφυπηρέτηση του ΑΔ. Επιπρόσθετα, σύμφωνα το άρθρο 12(8) του περί Συντάξεως Νόμου (Ν.97(Ι)/1997) «το ΥΣ μπορεί αν τούτο είναι επιθυμητό προς το δημόσιο συμφέρον να επιτρέψει σε υπάλληλο να παραμείνει στην Υπηρεσία μετά τη συμπλήρωση της ηλικίας αφυπηρέτησης του για τόσο χρονικό διάστημα όσο το ΥΣ ορίσει».

Παρατηρήθηκε ότι λίγο πριν την αφυπηρέτησή του, και συγκεκριμένα στις 7.12.2022, ο ΑΔ αιτήθηκε αντικατάσταση της υπηρεσιακής του τηλεφωνικής συσκευής, την οποία κατείχε για τρία χρόνια, με συσκευή, φορτιστή και ασύρματο ακουστικό (headset) η οποία εγκρίθηκε από τον ΑΕΔ. Για την αγορά των πιο πάνω παραχωρήθηκε υπηρεσιακό κουπόνι αξίας €1.910. Επισημαίνεται ότι στο αίτημα προς τον ΑΕΔ αναφέρεται η συσκευή που θα αγοραστεί αλλά όχι η αξία. Επισημαίνεται επίσης ότι δεν υπάρχει πρόνοια στη «Συμφωνία για Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών» για

παροχή τηλεφώνου προς τον Σύμβουλο. Συγκριτικά αναφέρεται ότι στους δύο ΑΔ παραχωρήθηκαν, μετά από έγκριση του ΑΕΔ, τηλεφωνικές συσκευές αξίας €1.629.

Η Αρχή όφειλε να λάβει υπόψη, έγκαιρα, τις περιστάσεις που ίσχυαν ή δρομολογούνταν κατά τον ουσιώδη χρόνο και να προβεί σε διορθωτικές ενέργειες. Η θέση ΑΔ ήταν μέχρι την τροποποίηση του σχετικού Κανονισμού θέση προαγωγής, και συνεπώς συμπληρωνόταν από το υφιστάμενο κατώτερο προσωπικό. Με την τροποποίηση των περί Προσωπικού της ΑΤΗΚ Κανονισμών οι θέσεις Ανώτερου Εκτελεστικού Διευθυντή και ΑΔ έγιναν θέσεις πρώτου διορισμού και οι προσλήψεις τους γίνονται μετά από προκήρυξη με σύμβαση πενταετούς διάρκειας, δυναμένης να ανανεωθεί.

Σύσταση: Η Αρχή θα πρέπει να μεριμνά για την έγκαιρη λήψη μέτρων και ενεργειών για αποφυγή καταστάσεων πιθανής λειτουργικής δυσκολίας και μη ορθής και συγκροτημένης εποπτείας όλων των Διευθύνσεων. Συστήνεται επίσης η ετοιμασία καταγεγραμμένων σχεδίων επιχειρησιακής συνέχειας, που να περιλαμβάνουν και πρόνοιες διαδοχής περιλαμβανομένης και προσωρινής ανάθεσης λειτουργιών.

Η Αρχή διαφώνησε με τη θέση της Υπηρεσίας μας ότι δεν ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου (δ) του άρθρου 15 του Προϋπολογισμού και εξέφρασε την άποψη ότι η συμφωνία αφορά στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών υποδεικνύοντας όρους που περιλαμβάνει οι οποίοι διασφαλίζουν ότι δεν δημιουργείται υπαλληλική σχέση. Εξάλλου, όπως αναφέρει, η εν λόγω συμφωνία έχει λήξει και δεν έχει δημιουργηθεί τέτοια σχέση με τον πρώην Σύμβουλο. Ωστόσο η Υπηρεσία μας, με βάση τα όσα υποδείξαμε, εξακολουθεί να έχει την άποψη ότι η όλη διαδικασία που ακολουθήθηκε κατέληξε στη σύναψη συμβολαίου που ουσιαστικά παραπέμπει σε σχέση εργοδότη-εργοδοτούμενου, παρά τις λεκτικές αναφορές σε αυτό, περί του αντιθέτου.

Επιπρόσθετα όσον αφορά την πιο πάνω σύστασή μας, ενημερωθήκαμε από την Αρχή ότι, με αφορμή την υπό διερεύνηση περίπτωση, διαπιστώθηκε ότι η Αρχή διέθετε Πολιτική Επιχειρησιακής Συνέχειας και σχετικό σχεδιασμό, που δεν περιλάμβανε όμως πρόνοιες διαδοχής και έτσι προωθήθηκε Πολιτική Διαδοχής Προσωπικού η οποία εγκρίθηκε από το ΔΣ της ΑΤΗΚ στις 12.12.2023, μέσα στο πλαίσιο του Κανονισμού Διακυβέρνησης.

7.7 Καταστάσεις που ενδέχεται να θεωρηθούν ότι οδηγούν σε σύγκρουση συμφερόντων

Σύμφωνα με τον περί Γενικών Αρχών Διοικητικού Δικαίου Νόμο (Ν.158(I)/1999):

«42(1) Κάθε διοικητικό όργανο που μετέχει στην παραγωγή διοικητικής πράξης πρέπει να παρέχει τα εχέγγυα της αμερόληπτης κρίσης.

(2) Δεν μετέχει στην παραγωγή διοικητικής πράξης πρόσωπο που έχει ιδιάζουσα σχέση ή συγγενικό δεσμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και του τέταρτου βαθμού ή βρίσκεται σε οξεία έχθρα με άτομο που αφορά η εξεταζόμενη υπόθεση ή που έχει συμφέρον για την έκβαση της.

(3) Η κατά το εδάφιο (2) πιο πάνω, συμμετοχή σε διοικητικό όργανο επιτρέπεται, όταν η διοικητική πράξη δεν μπορεί να εκδοθεί από άλλο, κατά νόμο αρμόδιο όργανο ή όταν το αρμόδιο συλλογικό όργανο δεν μπορεί να συνέλθει επειδή δεν θα υπάρξει απαρτία».

7.7.1 Επαγγελματική δραστηριότητα Προέδρου του ΔΣ της Αρχής

Με βάση τα στοιχεία που εξασφαλίσαμε από το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας διαπιστώσαμε ότι ο Πρόεδρος του ΔΣ της Αρχής είναι ένας εκ των Διευθυντών σε συγκεκριμένη εταιρεία η οποία, σύμφωνα με δημοσιοποιημένη πληροφόρηση σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Βιογραφικό του Προέδρου, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς), διαχειρίζεται επενδυτικά ταμεία και έχει αναλάβει την ανάπτυξη σειράς επενδύσεων για αυτά, στην Κύπρο και Ελλάδα κυρίως στους τομείς ενέργειας, ναυτιλίας και ανάπτυξης γης. Με έγκριση του ΥΣ, η ΑΤΗΚ προχωρεί σε επενδύσεις όπως η συμμετοχή στο εταιρικό σχήμα του East Med Corridor (EMC), έστω και αν τελικά αυτή δεν προχώρησε, η δημιουργία Διεθνούς Κέντρου Δεδομένων (Data Center) και η υλοποίηση έργων σχετικών με την παραγωγή, προμήθεια και ενεργειακή κάλυψη των αναγκών των τηλεπικοινωνιακών υποδομών, κτηρίων, υπηρεσιών και πελατών της ΑΤΗΚ με ηλεκτρική ενέργεια, κυρίως από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Επίσης, η ΑΤΗΚ, στο πλαίσιο του επενδυτικού πλαισίου αναφορικά με την πολιτική διαχείρισης ταμειακών διαθέσιμων, κατόπιν λήψης συμβουλευτικών υπηρεσιών, επέλεξε εντός του 2022 να επενδύσει, μεταξύ άλλων, σε αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγορών με συνολικό ποσοστό 27,35% επί του συνολικού χαρτοφυλακίου (σχετική αναφορά στην παράγραφο 4.5 της παρούσας έκθεσης). Σημειώσαμε ότι ο Πρόεδρος του ΔΣ μετέχει και στην Επιτροπή Ταμειακών Διαθεσίμων της Αρχής, με την ιδιότητα του Προέδρου της Επιτροπής. Η επαγγελματική δραστηριοποίηση του Προέδρου του ΔΣ της Αρχής, μέσω της ιδιότητας του Διευθυντή στην πιο πάνω εταιρεία με δραστηριότητα και σε επενδυτικά ταμεία, φαίνεται να δημιουργεί καταστάσεις που ενδέχεται να θεωρηθούν ότι οδηγούν σε σύγκρουση συμφερόντων, αφού η συμμετοχή του στα αρμόδια όργανα κατά τη λήψη αποφάσεων συναφών με την επαγγελματική δραστηριότητα του δύναται να δημιουργήσει την πεποίθηση σε ένα λογικό και πληροφορημένο τρίτο μέρος ότι ο πρόεδρος του ΔΣ δεν ενεργεί, δεν θα ενεργήσει και/ή ενδέχεται να μην ενεργήσει αντικειμενικά και απροσωπώληπτα.

Όπως μας ανέφερε η Αρχή, ο ίδιος ο Πρόεδρος του ΔΣ είχε δηλώσει την επαγγελματική δραστηριοποίηση του, καθώς και τη θέση του ως Διευθυντή στην υπό αναφορά εταιρεία, και ήταν γνωστή στην ΑΤΗΚ και στα σχετικά συλλογικά όργανά της. Όσον αφορά το σχόλιο ότι η επαγγελματική δραστηριοποίηση του Προέδρου του ΔΣ της ΑΤΗΚ φαίνεται να δημιουργεί καταστάσεις που ενδέχεται να θεωρηθούν ότι οδηγούν σε σύγκρουση συμφερόντων, η Αρχή ανέφερε ότι δεν προκύπτει τέτοιο ενδεχόμενο αφού, από σχετικούς ελέγχους στους οποίους προέβη, διαπίστωσε ότι η ΑΤΗΚ δεν έχει προβεί σε επενδύσεις σε επενδυτικά ταμεία που σχετίζονται με την εταιρεία αυτή, ούτε και θα μπορούσε να προβεί σε τέτοιες επενδύσεις, οι οποίες είναι εκτός του πλαισίου της Επενδυτικής Πολιτικής της ΑΤΗΚ που αναφέρεται στην ενότητα 4.5 της παρούσας έκθεσης. Η προσέγγιση που δυνατόν να προκύψει ως επακόλουθο του πιο πάνω σχολίου, ότι δηλαδή η επαγγελματική δραστηριότητα Μέλους αποτελεί αφ' εαυτής εμπόδιο για την άσκηση των καθηκόντων του σε οτιδήποτε σχετίζεται με την επαγγελματική δραστηριότητά του, δεν βρίσκει σύμφωνη της Αρχή αφού βρίσκεται σε αντίθεση με την επιχειρηματική λογική της βελτιστοποίησης της διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων προς επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων.

Ωστόσο, η Υπηρεσία μας διασαφηνίζει ότι το θέμα που ήγειρε δεν αφορούσε την ύπαρξη ασυμβίβαστου, όπως αυτό περιγράφεται στον περί του Ασυμβίβαστου προς την Άσκηση των Καθκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων Νόμου (Ν.7(Ι)/2008), αλλά μόνο στην ανάγκη διασφάλισης των εχέγγυων για ανεξαρτησία των μελών του ΔΣ στη σκέψη (Independence of Mind) και στην εμφάνιση (Independence in Appearance).

7.7.2 Επαγγελματική σχέση του Προέδρου και Μέλους του ΔΣ της Αρχής

Περαιτέρω, στα πρακτικά του ΔΣ της Αρχής (πρακτικό 21/2022-3) καταγράφεται ότι ο Πρόεδρος του ΔΣ της Αρχής ενημέρωσε στις 7.7.2022 με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ότι Μέλος του ΔΣ της Αρχής, υπό την επαγγελματική ιδιότητα του, θα εργοδοτηθεί σε εταιρεία της οποίας ο Πρόεδρος του ΔΣ κατέχει το 33%. Για το θέμα ζητήθηκε, από τα επηρεαζόμενα άτομα, και εξασφαλίστηκε η θέση του νομικού συμβούλου της ΑΤΗΚ, ο οποίος αφού μελέτησε το ενδεχόμενο δημιουργίας ασυμβίβαστου ή κωλύματος στη συμμετοχή του Μέλους στο ΔΣ της ΑΤΗΚ ως αποτέλεσμα της επικείμενης εργοδότησης του στη συγκεκριμένη δικηγορική εταιρεία (Δ.Ε.Π.Ε.), στην οποία ο Πρόεδρος του ΔΣ είναι μέτοχος με ποσοστό 33%, και λαμβάνοντας υπόψη τις διευκρινίσεις που έλαβε από τον Πρόεδρο του ΔΣ ότι δεν είναι αξιωματούχος της και δεν κατέχει θέση στο ΔΣ της, αποφάνθηκε ότι δεν προκύπτει με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία η δημιουργία οποιουδήποτε ασυμβίβαστου ή κωλύματος στη συμμετοχή του Μέλους στο ΔΣ της Αρχής. Σημειώνεται ότι το Μέλος και ο Πρόεδρος του ΔΣ της Αρχής συμμετέχουν επίσης σε τετραμελείς μόνιμες Επιτροπές του Συμβουλίου (Επιτροπή Προσωπικού, Επιτροπή Στρατηγικής Επενδύσεων).

Είναι αντιληπτό ότι, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία, σε συνάρτηση με τα δεδομένα που τέθηκαν ενώπιον του νομικού συμβούλου, αναφορικά με το καθεστώς εργοδότησης του Προέδρου του ΔΣ, δεν προκύπτει η δημιουργία οποιουδήποτε ασυμβίβαστου ή κωλύματος στη συμμετοχή του Μέλους στο ΔΣ της Αρχής. Με βάση στοιχεία που εξασφάλισαμε από το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων διαπιστώσαμε ότι ο Πρόεδρος του ΔΣ και το Μέλος του ΔΣ εργοδοτούνται στη δικηγορική εταιρεία (Δ.Ε.Π.Ε.), ο μὲν Πρόεδρος από 1.2.2010, το δε Μέλος από 1.9.2022. Δεν μπορούσαμε να εξασφαλίσουμε στοιχεία για τη θέση που κατέχει ο Πρόεδρος του ΔΣ στην εταιρεία σήμερα, αφού σύμφωνα με τα στοιχεία που εξασφάλισαμε από το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας το εν λόγω πρόσωπο κατείχε τη θέση του Διευθυντή μέχρι 21.10.2019. Ωστόσο, έχουμε την άποψη ότι η επαγγελματική σχέση του Προέδρου και του Μέλους σε εταιρεία όπου ο Πρόεδρος κατέχει το 33% του μετοχικού κεφαλαίου, μπορεί να θεωρηθεί ως στενή επαγγελματική σχέση η οποία εκλαμβάνεται ως ικανή να επηρεάσει τη βούληση του Μέλους του ΔΣ και/ή να συντελέσει στη λήψη απόφασης υπέρ των συμφερόντων του ίδιου ή του συνδεδεμένου προσώπου.

Η Αρχή σημείωσε ότι η σχέση είχε δηλωθεί έγκαιρα με λήψη και νομικής γνωμάτευσης επί τούτων και ότι από ανασκόπηση των διαδικασιών και αποφάσεων της ΑΤΗΚ δεν έχει εντοπιστεί οποιαδήποτε περίπτωση που να συνέβη αυτό που περιγράφεται.

7.8 Επενδύσεις – Έργα υπό εξέλιξη στην ΑΤΗΚ

7.8.1 Εισαγωγή

Στο πλαίσιο ελέγχου στην ΑΤΗΚ, ενημερωθήκαμε για τις αποφάσεις της να προχωρήσει σε επενδύσεις, μεταξύ άλλων, αναφορικά με:

- ◆ συμμετοχή της σε εταιρικό σχήμα, που θα αναπτύξει το διεθνές υποθαλάσσιο καλώδιο East Med Corridor (EMC),
- ◆ την ενεργειακή ανεξαρτητοποίησή της και την είσοδο στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού, και
- ◆ δημιουργία νέου κέντρου δεδομένων στην Κύπρο.

Τον Μάιο του 2022 το ΥΣ, στη βάση Πρότασης του ΥΟ, ενημερώθηκε για τα υπό αξιολόγηση τότε έργα από την ΑΤΗΚ και αποφάσισε:

- α. Να εγκρίνει την πρόθεση της Αρχής για συμμετοχή στο εταιρικό σχήμα του έργου EMC.
- β. Να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Οικονομικών να εγκρίνει τη συμμετοχή της ΑΤΗΚ στο έργο EMC, μετά την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων της ΑΤΗΚ με τους εμπλεκόμενους εταίρους.
- γ. Να εγκρίνει τη στρατηγική κατεύθυνση, ως γενική πολιτική, για υλοποίηση έργων σχετικών με την παραγωγή, προμήθεια και ενεργειακή κάλυψη των αναγκών των τηλεπικοινωνιακών υποδομών, κτηρίων, υπηρεσιών, προσωπικού και πελατών της ΑΤΗΚ με ηλεκτρική ενέργεια, κυρίως από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (η υπογράμμιση δική μας),
- δ. Να εγκρίνει τη στρατηγική κατεύθυνση, ως γενική πολιτική, για δημιουργία Διεθνούς Κέντρου Δεδομένων (Data Center), με τις κατάλληλες προδιαγραφές για να φιλοξενήσει τα ψηφιακά συστήματα και υπηρεσίες επικοινωνίας και πληροφορικής της κρατικής μηχανής και να ενισχύσει το ρόλο της Κύπρου ως περιφερειακού κόμβου τηλεπικοινωνιών και δεδομένων
- ε. Να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Οικονομικών να δώσει οδηγίες να μελετήσει την παρούσα απόφαση και να εξετάσει το ενδεχόμενο τροποποίησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το οποίο εγκρίθηκε με την απόφαση με αρ. 91.256 και ημερ. 14.5.2021, με την αφαίρεση από αυτό των έργων/σχεδίων που θα υλοποιηθούν από την ΑΤΗΚ.

Στην Πρότασή του το ΥΟ αναφέρει ότι κρίνει ότι η εξέταση των έργων από την ΑΤΗΚ βρίσκεται προς τη σωστή κατεύθυνση καθώς τα συγκεκριμένα έργα δύναται να παράσχουν σημαντικά οφέλη, τόσο στην ίδια την ΑΤΗΚ (και έμμεσα στον ιδιοκτήτη της), όσο και ευρύτερα για την κυπριακή οικονομία και κοινωνία. Ειδικότερα, το έργο EMC αναμένεται να διευρύνει τις πηγές εσόδων της ΑΤΗΚ, να ενισχύσει τη συνδεσιμότητα της Κύπρου και να ανανεώσει/εκσυγχρονίσει την καλωδιακή υποδομή της. Αναφέρει επίσης ότι τα τρία έργα είναι αλληλένδετα υπό την έννοια ότι το κάθε έργο ξεχωριστά ενισχύει τα ωφελήματα τα άλλων δύο. Η υλοποίησή τους αναμένεται ότι θα δημιουργήσει συνέργειες και θα δώσει τη δυνατότητα στην ΑΤΗΚ να προσφέρει ένα

ολοκληρωμένο οικοσύστημα εγχώριας και διεθνούς συνδεσιμότητας με τη χρήση καθαρής και φθηνής ενέργειας.

Περαιτέρω, το ΥΟ, στο πλαίσιο της πολιτικής του για ενίσχυση του ρόλου της Κύπρου ως κόμβου τηλεπικοινωνιών και δεδομένων και προσέλκυση εταιρειών τεχνολογίας στη χώρα, και στο πλαίσιο των εξουσιών που παρέχονται από τον περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμο στον Υπουργό Οικονομικών, προώθησε τη συνομολόγηση και υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του ΥΟ και της ΑΤΗΚ για την υλοποίηση σημαντικών έργων για την ψηφιακή αναβάθμιση της χώρας (Δημιουργία Διεθνούς Κέντρου Δεδομένων, Επέκταση 5G δικτύων σε υπό εξυπηρετούμενες περιοχές, Ενεργειακή κάλυψη των αναγκών των τηλεπικοινωνιακών υποδομών και υπηρεσιών). Σημειώνουμε ότι, για το θέμα του Μνημονίου αυτού, έχουμε ασχοληθεί στο πλαίσιο έκφρασης απόψεων στην πρόθεση της Κυβέρνησης για απευθείας ανάθεση δημοσίων συμβάσεων στην ΑΤΗΚ και έχουμε σημειώσει ότι τέτοια απευθείας ανάθεση δεν είναι σύνηθες (σχετική αναφορά στην παράγραφο 7.8.4(στ) πιο κάτω).

Έχοντας ανά χείρας την πιο πάνω Απόφαση του ΥΣ, η ΑΤΗΚ περιέλαβε τα πιο πάνω έργα στον Προϋπολογισμό της για το έτος 2023 (άρθρο 40/951-Θυγατρικές και Συνδεδεμένες Εταιρείες). Συγκεκριμένα το επενδυτικό πρόγραμμα της ΑΤΗΚ, για το έτος 2023, όπως εγκρίθηκε από το ΔΣ της Αρχής, περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων επενδύσεων μέσω θυγατρικών εταιρειών, σύμφωνα με το Επεξηγηματικό Υπόμνημα:

- α.** Πρόνοια €70 εκ. που αφορά στη συμμετοχή σε εταιρικό σχήμα, που θα αναπτύξει το διεθνές υποθαλάσσιο καλώδιο East Med Corridor (EMC). Όπως αναφέρεται στο Επεξηγηματικό Υπόμνημα το σύστημα αναμένεται να συμβάλει στην ανάπτυξη και προώθηση της ψηφιακής ατζέντας σε Κύπρο, Ελλάδα και Ισραήλ, αλλά και της διασύνδεσης της Κύπρου με κύριους διεθνείς κόμβους ψηφιακού περιεχομένου.
- β.** Πρόνοια €10 εκ. για επένδυση σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, με αναφορά ότι το έργο είναι υπό μελέτη.
- γ.** Πρόνοια €20 εκ., ως μέρος του συνολικού κόστους του έργου, για επένδυση σε νέο Κέντρο Δεδομένων με βασική επιδίωξη την εξυπηρέτηση μελλοντικών αναγκών της τοπικής επιχειρηματικής αγοράς και αγορών του εξωτερικού. Το έργο είναι υπό μελέτη.

Ωστόσο, στον Προϋπολογισμό για το 2023 που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 5.12.2022 (Ν.51(II)/2022), περιλαμβάνεται συνολικό ποσό ύψους €106.465.000 στο Κεφάλαιο 40 («Επενδύσεις»). Όπως αναφέρεται και σε επόμενη σχετική παράγραφο μας, στον Προϋπολογισμό που είχε τεθεί ενώπιον της ΒτΑ και ψηφίστηκε σε νόμο δεν υπάρχει ανάλυση του ποσού αυτού.

Σημειώνεται ότι η Υπηρεσία μας στις 3.8.2023 απέστειλε επιστολή στη Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου για το εταιρικό σχήμα EMC και την ενεργειακή ανεξαρτητοποίηση της ΑΤΗΚ και είσοδο στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού, παραθέτοντας τα όσα αναφέρονται στις παραγράφους που ακολουθούν. Η Αρχή στην απάντηση της ημερ. 24.1.2024 μας ενημέρωσε ότι, ακριβώς την προηγούμενη ημέρα της εν λόγω επιστολής της Υπηρεσίας μας, αποφάσισε να απορρίψει συγκεκριμένο όρο της υπό διαπραγμάτευση συμφωνίας για το έργο EMC, γεγονός που οδήγησε

στον τερματισμό των περαιτέρω διαπραγματεύσεων με άμεση επίδραση την αποχώρηση της ΑΤΗΚ από το έργο EMC από τις 21.8.2023. Προς τούτο στάλθηκε από την ΑΤΗΚ σχετική επιστολή ενημέρωσης προς τον ΓΔ του ΥΟ στις 4.8.2023.

7.8.2 Συμμετοχή της ΑΤΗΚ σε εταιρικό σχήμα, που θα αναπτύξει το διεθνές υποθαλάσσιο καλώδιο EMC

Με βάση τα στοιχεία/έγγραφα και σχετική πληροφόρηση από την ΑΤΗΚ που συλλέγηκαν/λήφθηκαν από την Υπηρεσία μας στο πλαίσιο του ελέγχου, παραθέσαμε με την πιο πάνω επιστολή μας στη Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου στοιχεία σχετικά με τα χαρακτηριστικά της πιο πάνω επένδυσης καθώς και ερωτήματα/επισημάνσεις που προέκυψαν από τον έλεγχο για ενημέρωση, προβληματισμό και/ή ενδεικνυόμενες ενέργειες, με κύριες διαπιστώσεις την κατά τον ουσιώδη χρόνο δρομολογούμενη συμμετοχή της ΑΤΗΚ σε εταιρικό σχήμα/επένδυση κυρίως ως χρηματοοικονομικός επενδυτής και μάλιστα ως επενδυτής μειοψηφίας σε σχήμα όπου θα υπήρχε κυρίαρχος μέτοχος καθώς και την απαράδεκτη συμμετοχή/εμπλοκή στο σχήμα συγκεκριμένου ατόμου, με προηγούμενη πολιτική διασύνδεση. Πιο συγκεκριμένα:

α. Το έργο αφορά ένα νέο υποθαλάσσιο καλωδιακό σύστημα, μεταξύ της Ασίας και της Ευρώπης, με την επωνυμία EMC. Η προτεινόμενη διαδρομή του καλωδίου ξεκινά από τη Σιγκαπούρη, διέρχεται μέσω Σαουδικής Αραβίας, Ιορδανίας, Ισραήλ, Κύπρου και Ελλάδας και καταλήγει στην Ιταλία, παρακάμπτοντας τη διώρυγα του Σουέζ, που μέχρι σήμερα χρησιμοποιείται ως η μοναδική όδευση τηλεπικοινωνιακών καλωδίων που περνούν από την Κύπρο προς Ασία και Αφρική.

β. Στις 26.7.2022 υπογράφηκε η αρχική Συμφωνία Μετόχων (Shareholders' Agreement) μεταξύ των τεσσάρων εταίρων:

- ◆ Εταίρος Α,
- ◆ Digimed Communications Ltd (θυγατρική εταιρεία της ΑΤΗΚ) με αριθμό εγγραφής HE32850 και έδρα την Κύπρο («Digimed»),
- ◆ Εταίρος Β, και
- ◆ Εταίρος Γ,

υπό την αίρεση να συμφωνηθούν για κάποια ζητήματα οι απαιτούμενες τροποποιήσεις. Έτσι, μετά από διαβουλεύσεις, τα Μέρη συμφώνησαν τις απαιτούμενες τροποποιήσεις, και στις 29.11.2022 προχώρησαν στη σύναψη νέας Συμφωνίας Μετόχων για να καθορίσουν πλήρως τη συμφωνία ως προς τη σύσταση, κεφαλαιοποίηση και λειτουργία της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού (Special Purpose Vehicle), τη ρύθμιση των σχέσεών τους ως Μέτοχοι της Εταιρείας, σε σχέση με το Έργο και μεταξύ τους, όπως περιγράφεται στην εν λόγω Συμφωνία Μετόχων.

γ. Αναφορικά με τους όρους της Συμφωνίας Μετόχων σημειώνουμε τα ακόλουθα:

(i) Στο Παράρτημα 1 της Συμφωνίας Μετόχων καθοριζόταν ότι η εταιρεία Digimed θα λάμβανε το 19% του μετοχικού κεφαλαίου και η εταιρεία Γ το 5%.

(ii) Στον όρο 5 της Συμφωνίας Μετόχων καθορίζεται ο τρόπος χρηματοδότησης της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού. Η Digimed και ο Εταίρος Β συμφώνησαν και αναγνώρισαν ότι οι υποχρεώσεις χρηματοδότησης του Εταίρου Γ (π.χ. 5% του ποσού χρηματοδότησης από τους Μετόχους), και τυχόν τόκοι που προέκυπταν (λόγω αδυναμίας, είτε της Digimed είτε του Εταίρου Β, να προκαταβάλουν οποιοδήποτε ποσό μετοχικής χρηματοδότησης), θα βάρυναν και θα εκτελούνταν από αυτές κατ' αναλογία της συμμετοχής τους στην Εταιρεία. Με άλλα λόγια, το κεφάλαιο που θα έπρεπε να είχε εισφέρει ο Εταίρος Γ ώστε να αποκτήσει το 5% των μετοχών, θα το κατέβαλλαν η κυπριακή ΑΤΗΚ και ο Εταίρος Β.

Όπως διαπιστώσαμε, παρόλο που ο νομικός σύμβουλος της ΑΤΗΚ ανέφερε ότι όταν αποκτούνται μετοχές υφιστάμενης εταιρείας (αντί κατά τη σύσταση αυτής), όπως αναφέρεται στο πρώτο σημείο πιο πάνω, είθισται να διενεργείται νομικός και οικονομικός έλεγχος (Due Diligence) για σκοπούς επιβεβαίωσης της κατάστασης της εταιρείας και κυρίως εντοπισμού των οποιονδήποτε υποχρεώσεων ή τυχόν υποχρεώσεων, ωστόσο δεν φαίνεται να διενεργήθηκε τέτοιος έλεγχος για τον Εταίρο Γ από την ΑΤΗΚ.

(iii) Σύμφωνα με τον όρο 12 της Συμφωνίας Διαχείρισης, ο Αναθέτων Φορέας, θα κατέβαλλε σε κάθε επικεφαλής του Έργου \$37.500.000. Ο εταίρος Γ θα ήταν ένας εκ των δύο επικεφαλής.

δ. Σημειώνεται ότι το έργο για το υποθαλάσσιο καλώδιο που συνδέει την Κύπρο με την Ελλάδα είναι ενταγμένο στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) (Investment 3(C4.1I3: Submarine link to Greece) με εκτιμώμενο κόστος €7,5 εκ.. Ενόψει και της απόφασης του ΥΣ (παρ. 2(ε) πιο πάνω), όπως το ΥΟ εξετάσει το ενδεχόμενο τροποποίησης του ΣΑΑ, με την αφαίρεση από αυτό των έργων/σχεδίων που θα υλοποιηθούν από την ΑΤΗΚ, ζητήσαμε από τη Διεύθυνση Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας να μας ενημερώσει για τυχόν ενέργειες αναφορικά με το έργο αυτό, σε περίπτωση που το έργο αυτό υλοποιηθεί από την ΑΤΗΚ στο πλαίσιο του EMC. Με βάση τη πληροφόρηση που έχουμε λάβει από τη Διεύθυνση Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας το έργο έχει προταθεί για αφαίρεση από το ΣΑΑ, μέσα στο πλαίσιο αναθεώρησης του Σχεδίου, δεδομένου ότι ο σκοπός του έργου αναμένεται να καλυφθεί από ιδιωτική πρωτοβουλία.

ε. Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω, η Υπηρεσία μας διερεύνησε περαιτέρω το θέμα του Εταίρου Γ. Με βάση στοιχεία που εξασφάλισαμε από το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας, Διευθυντές του Εταίρου Γ είναι συγκεκριμένη κυπριακή εταιρεία και το Φυσικό Πρόσωπο Α. Το Φυσικό Πρόσωπο Α κατέχει το 30% του μετοχικού κεφαλαίου της υπό αναφορά κυπριακής εταιρείας, ενώ το υπόλοιπο 70% του μετοχικού κεφαλαίου κατέχεται από συγκεκριμένη εταιρεία με έδρα την Ελλάδα που φαίνεται να είναι συμφερόντων του ίδιου προσώπου. Το πρόσωπο αυτό, για μεγάλο αριθμό ετών (μέχρι αρχές 2021 οπότε και παραιτήθηκε) κατείχε αξίωμα στον Δημοκρατικό Συναγερμό και η αδελφή του σχετίζεται εξ αγχιστείας με στενό συγγενικό πρόσωπο του τέως Προέδρου της Δημοκρατίας, επί θητείας του οποίου λήφθηκε η υπό αναφορά Απόφαση του ΥΣ.

Με βάση τα δεδομένα, η εταιρεία του Φυσικού Προσώπου Α, θα λάμβανε μετοχές αξίας πέραν των \$15 εκ. ενώ θα είχε εισφέρει μόνο \$200.000. Επίσης, η ίδια εταιρεία του Φυσικού Προσώπου Α θα λάμβανε αμοιβή \$37,5 εκ. ως ένας εκ των δύο επικεφαλής του Έργου. Ουσιαστικά, το Φυσικό

Πρόσωπο Α θα λάμβανε «δώρο» ύψους γύρω στα €50 εκ. επειδή δήθεν είχε την ιδέα να προωθήσει το συγκεκριμένο έργο. Σημειώνουμε πως δεν πρόκειται για μία επιστημονική εφεύρεση τα πνευματικά δικαιώματα της οποίας έχουν αξία και πωλούνται. Πρόκειται για ένα καλώδιο με υφιστάμενη τεχνολογία, πρόκειται δηλαδή για μία συνηθισμένη επένδυση.

Στην επιστολή μας προς τη Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 3.8.2023 η Υπηρεσία μας εξέφρασε την άποψη ότι ήταν σκανδαλώδες και απαράδεκτο το γεγονός ότι η ΑΤΗΚ συμβλήθηκε και προτίθετο να συμπράξει σε μία τέτοια διευθέτηση με τα λεφτά των κύπριων φορολογουμένων.

στ. Εκθέσεις δέουσας επιμέλειας (Commercial Due Diligence Reports).

Σύμφωνα με έκθεση δέουσας επιμέλειας που έχει στην κατοχή της η ΑΤΗΚ, τα υποθαλάσσια καλώδια παραμένουν εγγενώς επικίνδυνα, με αριθμό κοινοπραξιών να αποτυγχάνουν ως αποτέλεσμα αρκετών παραγόντων (υψηλή αρχική επένδυση, αποτυχία να εξασφαλιστούν πελάτες στα αρχικά στάδια του έργου, μη εξασφάλιση ενοικιαστή άγκυρας, αλλαγές στη δομή της αγοράς, τιμολογιακές πιέσεις). Στην ίδια έκθεση καταγράφονται πολλά χρηματοοικονομικά δεδομένα που αποδεικνύουν ότι επρόκειτο για μια σχετικά υψηλού ρίσκου τεράστια επένδυση (ύψους της τάξης του \$1 δις) στην οποία η ΑΤΗΚ, όχι με σωφροσύνη, έσπευδε να εμπλακεί χωρίς τη δέουσα μελέτη και αξιολόγηση.

Η Υπηρεσία μας στην επιστολή της προς τη Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 3.8.2023 εισηγήθηκε την επανεξέταση της σκοπιμότητας και βιωσιμότητας της συγκεκριμένης επένδυσης. Επιπλέον, η Υπηρεσία μας έγειρε τη σοβαρότητα του ζητήματος της συμμετοχής στο εταιρικό σχήμα, μιας νεοσυσταθείσας εταιρείας, της οποίας Διευθυντής/Μέτοχος είναι άτομο με πολιτικές διασυνδέσεις και ουσιαστικά η εν λόγω εταιρεία καθίστατο μέτοχος στο εταιρικό σχήμα χωρίς την καταβολή οποιουδήποτε ποσού από μέρους της. Συστήσαμε άμεσο τερματισμό των προωθούμενων ενεργειών με τη συγκεκριμένη μορφή.

Κατά τη συνεδρίαση 25/2023 ημερ. 22.8.2023, το Συμβούλιο ενημερώθηκε από τον ΑΕΔ ότι, σε συνέχεια απόφασης που λήφθηκε από το Συμβούλιο κατά την προηγούμενη συνεδρίαση 24/2023 ημερ. 2.8.2023, οι εταίροι στο έργο EMC ενημερώθηκαν για τη θέση της ΑΤΗΚ να μην αποδεχτεί τους όρους της πρότασης συγκεκριμένης τράπεζας για το δάνειό της για το έργο και να αποχωρήσει από το έργο. Ο ρόλος της ΑΤΗΚ ως πιθανού πελάτη του EMC θα πρέπει να αξιολογηθεί ξεχωριστά, όταν θα είναι γνωστές οι νέες παράμετροι του έργου. Όσον αφορά τυχόν έξοδα για τα οποία η ΑΤΗΚ έχει αναλάβει δέσμευση να τα πληρώσει, θα γίνει αξιολόγηση ανά περίπτωση και, για όσα θεωρηθεί ότι δεν είναι πλέον δίκαιο να τα αναλάβει, θα γίνει διαβούλευση με τους εταίρους.

7.8.3 Ενεργειακή ανεξαρτητοποίησή της ΑΤΗΚ και είσοδός της στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού

Με βάση επίσης τα στοιχεία/έγγραφα και σχετική πληροφόρηση που λήφθηκαν από την ΑΤΗΚ διαπιστώσαμε πρόθεση της ΑΤΗΚ για είσοδό της στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού, ως ανταγωνιστής ουσιαστικά της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), ενός άλλου οργανισμού δημοσίου δικαίου εντεταλμένου προς τούτο, σε ένα πεδίο που είναι εκτός της αρμοδιότητας της ΑΤΗΚ και άρα μη νόμιμη ενέργεια. Πιο συγκεκριμένα:

α. Το ΔΣ της Αρχής, λαμβάνοντας υπόψη το στόχο να οδηγήσει την ΑΤΗΚ σε ουδετεροποίηση του περιβαλλοντικού αποτυπώματός της (Net Zero Carbon) μέσα στα επόμενα χρόνια, ενέκρινε ως άξονα στρατηγικής την ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) και αποθήκευσης ενέργειας στο στρατηγικό σχεδιασμό της βιώσιμης ανάπτυξης της ΑΤΗΚ. Σημειώνεται ότι η ΑΤΗΚ είχε λάβει έγκριση της στρατηγικής κατεύθυνσης, ως γενικής πολιτικής, από το ΥΣ για υλοποίηση έργων σχετικών με την παραγωγή, προμήθεια και ενεργειακή κάλυψη των αναγκών των τηλεπικοινωνιακών υποδομών, κτηρίων, υπηρεσιών, προσωπικού και πελατών της ΑΤΗΚ με ηλεκτρική ενέργεια, κυρίως από ΑΠΕ. Αναφορά για την πιο πάνω απόφαση του ΥΣ γίνεται και στην **παράγραφο 7.8.1** της παρούσας Έκθεσης. Για το σκοπό αυτό, το ΔΣ ζήτησε από την εκτελεστική διεύθυνση να πραγματοποιήσει μελέτη για τις απαραίτητες επενδύσεις της ΑΤΗΚ στον τομέα των ΑΠΕ, με στόχο να καθοριστούν τα έργα και το χρονοδιάγραμμα για την ενεργειακή ανεξαρτητοποίηση της.

β. Τεχνοοικονομική μελέτη για ενεργειακή ανεξαρτητοποίηση της ΑΤΗΚ. Τον Ιούλιο 2022 ετοιμάστηκε από τον συμβουλευτικό οίκο τεχνοοικονομική μελέτη, η οποία περιλαμβάνει τα ακόλουθα διακριτά παραδοτέα που αφορούν στο σχεδιασμό και καθορισμό χρονοδιαγράμματος για ενεργειακή ανεξαρτητοποίηση:

- (i) Αξιολόγηση των αναγκών της ΑΤΗΚ σε ενέργεια, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών λειτουργίας του νέου πράσινου Κέντρου Δεδομένων.
- (ii) Αξιολόγηση των νομικών/ρυθμιστικών απαιτήσεων της κυπριακής αγοράς.
- (iii) Σχεδιασμός του βέλτιστου ενεργειακού μείγματος και συνεργασιών που θα απαιτηθούν, με χρονοδιάγραμμα που θα οδηγήσει σταδιακά σε μακροπρόθεσμη ανεξαρτητοποίηση από τα ορυκτά καύσιμα.
- (iv) Εκπόνηση τεχνοοικονομικής μελέτης βιωσιμότητας της λύσης ΑΠΕ για ενεργειακή ανεξαρτητοποίηση της ΑΤΗΚ, στη βάση εναλλακτικών σεναρίων (sensitivity analysis) και λαμβάνοντας υπόψη διεθνή πρότυπα αναφοράς (benchmarks).

Στο υπόμνημα του ΑΕΔ της ΑΤΗΚ, ημερ. 15.4.2022, σημειώνεται ότι τα πιο πάνω παραδοτέα (Έργο Α) αποτελούν μόνο το σχεδιασμό της στρατηγικής της ΑΤΗΚ για την ενέργεια, ενώ η υλοποίηση του σχεδιασμού (Έργο Β) θα αποτελέσει αντικείμενο ξεχωριστής απόφασης.

Τα βασικά πορίσματα της μελέτης συνοψίζονται πιο κάτω:

- (i) Για την ενεργειακή ανεξαρτητοποίηση μέσω ΑΠΕ και την επίτευξη του στόχου Net Zero Carbon, υπολογίστηκαν οι συνολικές τρέχουσες, αλλά και μελλοντικές, ενεργειακές ανάγκες της ΑΤΗΚ λαμβάνοντας υπόψη και το νέο Κέντρο Δεδομένων. Συγκεκριμένα, απαιτείται η ανάπτυξη φωτοβολταϊκών (ΦΒ) πάρκων ισχύος 35-44MW, με εκτιμώμενη κεφαλαιουχική δαπάνη €26-33 εκ. και ετήσια δαπάνη λειτουργίας €2,4 εκ.
- (ii) Παράλληλα, η ΑΤΗΚ μπορεί να εισέλθει στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού με μια πράσινη πελατοκεντρική και διαφοροποιημένη εμπορική πρόταση, με όχημα την ισχυρή «μάρκα» (brand) και την εμπειρία πωλήσεων, αναγνωρίζοντας ότι η γρήγορη απόκτηση μεριδίου αγορά είναι κρίσιμος παράγοντας επιτυχίας.

- (iii) Για την επίτευξη υψηλού μεριδίου αγοράς απαιτείται ενεργειακό μείγμα ΑΠΕ, τόσο μέσω ανάπτυξης ΦΒ με ιδίους πόρους (που έχει το χαμηλότερο σταθμισμένο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας), όσο και μέσω συμφωνιών τύπου Purchase Power Agreement (PPA) με άλλους παραγωγούς ΑΠΕ.
- (iv) Αξιολογήθηκαν τρία σενάρια επιχειρησιακού σχεδίου (αργό, σταδιακό, επιταχυνόμενο) στη βάση συγκεκριμένων υποθέσεων, με το σταδιακό σενάριο να καθορίζει το τρίτο τρίμηνο 2023, ως το χρόνο έναρξης της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού και πρόσβασης στη χονδρική αγορά, αλλά και τη φιλοδοξία σε μερίδιο αγοράς μετά από πέντε χρόνια στο 35%. Για το σταδιακό σενάριο, απαιτείται ενεργειακό μείγμα ΑΠΕ 450 MW, με το 60% να αποτελείται από αναπτύξεις ΦΒ με ιδίους πόρους και τη δυνατότητα κάλυψης της πελατειακής ζήτησης μέσω ΑΠΕ να ανέρχεται σε 22%. Στο σενάριο αυτό, το σύνολο των πελατών στο πέμπτο έτος ανέρχεται σε 200 χιλ. και το λειτουργικό κέρδος (EBITDA) σε €44 εκ. Η συσσωρευτική δαπάνη πενταετίας ανέρχεται σε €375 εκ. και η αξία σε κίνδυνο (value at risk) στο πέμπτο έτος σε €87 εκ.
- (v) Σύμφωνα με την ανάλυση ευαισθησίας που πραγματοποίησαν οι σύμβουλοι, στις παραδοχές του επιχειρησιακού μοντέλου, η συνολική διακύμανση επί του λειτουργικού κέρδους στο σταδιακό σενάριο (EBITDA €44 εκ. το 2027) κυμαίνεται από €20 εκ. λιγότερα σε €15 εκ. περισσότερα το 2027 και οφείλεται κυρίως στο ενεργειακό μείγμα ΑΠΕ, καταλήγοντας σε Εσωτερικό Βαθμό Απόδοσης (IRR) που κυμαίνεται μεταξύ 8% - 20%.
- (vi) Απαιτείται η δημιουργία ενός νέου εταιρικού σχήματος (Cyta Power) με τις δραστηριότητές του να διαχωρίζονται σε προμήθεια και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Όσον αφορά την προμήθεια, θα πρέπει να αξιολογηθούν και αξιοποιηθούν πιθανές συνέργειες με υφιστάμενες λειτουργίες της ΑΤΗΚ.

γ. Ενέργειες που απαιτούνται στο πλαίσιο υλοποίησης της απόφασης της Αρχής για ενεργειακή ανεξαρτητοποίηση της και είσοδο της στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού. Το ΔΣ της Αρχής στις 22.11.2022, λαμβάνοντας υπόψη τα πορίσματα της μελέτης του συμβουλευτικού οίκου για την ενεργειακή ανεξαρτητοποίηση της ΑΤΗΚ και την είσοδο της στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού, ενέκρινε τις απαιτούμενες ενέργειες κατά τους επόμενους μήνες.

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι απαιτούμενες ενέργειες, στο πλαίσιο υλοποίησης της πιο πάνω απόφασης της Αρχής, καθώς και τυχόν ενέργειες που έγιναν, σύμφωνα με πληροφόρηση που λάβαμε από την ΑΤΗΚ:

Ενέργειες που απαιτούνται στο πλαίσιο υλοποίησης της πιο πάνω απόφασης της ΑΤΗΚ	Ενέργειες με βάση πληροφόρηση που λάβαμε από την ΑΤΗΚ
Δημιουργία θυγατρικής εταιρείας με την ονομασία «Cyta Power».	<p>Έχει συσταθεί εταιρεία στις 21.4.2023 με την ονομασία Cyta Power Ltd και μοναδικό μέτοχο την Digimed Communications Ltd (θυγατρική της ΑΤΗΚ).</p>
Πρόσληψη Γενικού Διευθυντή της εταιρείας Cyta Power, μέσω εξασφάλισης υπηρεσιών αναζήτησης στελεχών από τους τέσσερις μεγάλους οίκους.	<p>Η τελική οργανωτική δομή όπως εγκρίθηκε από το ΔΣ της Cyta Power Ltd και ενημερώθηκε η μητρική εταιρεία Digimed Communications Ltd, βασίστηκε μεν στην πρόταση των συμβούλων (από την οποία προκύπτει και η σχετική απόφαση του ΔΣ της ΑΤΗΚ για πρόσληψη ΓΔ), όμως με κάποιες διαφοροποιήσεις που αφορούν κυρίως σε μείωση των διευθυντικών στελεχών. Στο πλαίσιο αυτό, αποφασίστηκε να μην προσληφθεί Γενικός Διευθυντής. Αντί αυτού, διορίστηκε ως Διευθύνων Σύμβουλος ο Διευθυντής Πωλήσεων και Μάρκετινγκ Καταναλωτικής Αγοράς της ΑΤΗΚ. Σημειώνεται ότι ο εν λόγω Διευθυντής αφυπηρέτησε εθελουσίως από την ΑΤΗΚ στις 31.7.2023 στο πλαίσιο σχεδίου πρόωρης αφυπηρέτησης που εφάρμοσε η ΑΤΗΚ.</p> <p>Κατά τη συνεδρίαση του ΔΣ της Cyta Power Ltd 1/2023 ημερ. 5.5.2023, αποφασίστηκε η συγκρότηση του ΔΣ σε σώμα (με τον πιο πάνω Διευθυντή στη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου) και σημειώθηκε ότι με τις επικείμενες προσλήψεις προσωπικού θα επανεξεταστεί η συγκρότηση του ΔΣ.</p> <p>Οι υπηρεσίες ενός εκ των τεσσάρων μεγάλων ελεγκτικών οίκων (Big 4) θα χρησιμοποιηθούν για πλήρωση άλλων διευθυντικών θέσεων της εταιρείας.</p>
Καθορισμός οργανωτικής δομής της εταιρείας Cyta Power.	<p>Καθορίστηκε σε υψηλό επίπεδο η δομή της εταιρείας Cyta Power. Αυτή αποτελείται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, Τεχνικό Διευθυντή, Διευθυντή Διαχείρισης Ενέργειας, Εμπορικό Διευθυντή και Διευθυντή Διοίκησης. Οι δύο τελευταίες θέσεις, δεν αναμένεται να συμπληρωθούν για όσο η εταιρεία θα εξυπηρετεί μόνο τις ανάγκες της ΑΤΗΚ.</p>
Έναρξη συζητήσεων με τη ΡΑΕΚ και το Διαχειριστή Δικτύου Μεταφοράς, αλλά και προετοιμασία για εξασφάλιση άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ισχύος έως 20MW.	<p>Διεξήχθη προκαταρκτική συζήτηση με την ΡΑΕΚ.</p> <p>Γίνεται προετοιμασία για υποβολή αίτησης εκ μέρους της Cyta Power, για την εξασφάλιση άδειας προμήθειας ηλεκτρισμού.</p>
Έναρξη αναζήτησης της κατάλληλης γης για ανάπτυξη ΦΒ πάρκου ενεργειακής ισχύος 15 MW.	<p>Αξιολογήθηκαν τεμάχια που ανήκουν αποκλειστικά στην ΑΤΗΚ.</p>

Ενέργειες που απαιτούνται στο πλαίσιο υλοποίησης της πιο πάνω απόφασης της ΑΤΗΚ	Ενέργειες με βάση πληροφόρηση που λάβαμε από την ΑΤΗΚ
Ανάπτυξη λεπτομερούς επιχειρηματικού σχεδίου και σχεδίου δράσης.	<p>Ετοιμάστηκε πενταετές επιχειρησιακό σχέδιο εφαρμογής της Cyta Power, βάσει δύο σεναρίων ως ακολούθως:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Βασικό Επιχειρησιακό Σχέδιο (Cyta Power Basic) το οποίο καλύπτει σε ορίζοντα 5 χρόνων τις ενεργειακές ανάγκες της ΑΤΗΚ και του 25% της αγοράς. (ii) Επιχειρησιακό Σχέδιο με μοναδικό πελάτη την ΑΤΗΚ (Cyta Sole Customer), το οποίο καλύπτει σε ορίζοντα 5 χρόνων μόνο τις ενεργειακές ανάγκες της ΑΤΗΚ. <p>Η Digimed Communications Ltd, ως μητρική εταιρεία της Cyta Power, αφού έλαβε ενημέρωση σε σχετική συνεδρία από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Cyta Power για το πενταετές Επιχειρησιακό Σχέδιο εφαρμογής, ενέκρινε την απόδοση στην Cyta Power Ltd του ποσού των €500.000, που αντιστοιχεί στο εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο, με την επισήμανση ότι με το ποσό αυτό θα καλυφθούν δαπάνες:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) που αποτελούν μέρος του Επιχειρησιακού Σχεδίου εφαρμογής σύμφωνα με το οποίο μοναδικός πελάτης της Cyta Power είναι η ΑΤΗΚ (Cyta Sole Customer) και (ii) μόνο για μελέτες σε σχέση με το Βασικό Επιχειρησιακό Σχέδιο (Cyta Power Basic).

Σημείωση:

(1) Στον Πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται συνοπτικά τα δύο σενάρια επιχειρησιακού σχεδίου:

Σενάριο	Εξασφαλισμένη Παραγωγή (Συνολική/%ΑΤΗΚ)	Χρηματοδότηση (Capex)	Μερίδιο Αγοράς το 5 ^ο έτος	Αριθμός Πελατών το 5 ^ο έτος	EBITDA το 5 ^ο έτος
Βασικό Επιχειρησιακό Σχέδιο	580/145 MW 25%	€98.000.000	25%	150.000	€8.923.852
Επιχειρησιακό Σχέδιο με μοναδικό πελάτη την ΑΤΗΚ*	36/22 MW 60%	€24.000.000	N/A	Μόνο ΑΤΗΚ	€224.655

* Η εξοικονόμηση της μητρικής ΑΤΗΚ και το στρατηγικό όφελος της προβολής της ΑΤΗΚ ως Οργανισμός Net Zero Carbon δεν αποτυπώνονται στο επιχειρησιακό σχέδιο

Στο καταστατικό της εταιρείας Cyta Power προβλέπονται μεταξύ άλλων ότι οι σκοποί για τους οποίους ιδρύεται η εταιρεία είναι, μεταξύ άλλων: **(i)** Να αποκτά «υποδομές παραγωγής, αποθήκευσης και διάθεσης ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση τεχνολογιών αξιοποίησης

ανανεώσιμων πηγών ενέργειας καθώς επίσης με χρήση τεχνολογιών αξιοποίησης οποιασδήποτε άλλης ενέργειας που παράγεται με φυσικούς, χημικούς ή ορυκτούς πόρους», (ii) «Να εμπορεύεται ηλεκτρική ενέργεια (αγορά – πώληση) με τρόπο που να είναι αναγκαίος ώστε να παρέχει στους πελάτες της ή/και άλλους προμηθευτές ηλεκτρική ενέργεια για ικανοποίηση των δικών τους αναγκών» και (iii) «Να εγκαθιστά υποδομές αναγκαίες για πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στους πελάτες της ή για αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας εκ μέρους πελατών της επί αμοιβή σε ιδιωτικούς ή δημόσιους χώρους».

7.8.3.1 Σχόλια/επισημάνσεις της Υπηρεσίας μας αναφορικά με τη διαδικασία λήψης απόφασης από την Αρχή

Αναφορικά με τη διαδικασία λήψης απόφασης από την Αρχή για την ενεργειακή ανεξαρτητοποίηση της και την είσοδό της στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού, διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

α. Κατά τη διερεύνηση του θέματος και με σκοπό τη συλλογή στοιχείων που ενδεχομένως να είχαν κατατεθεί από την ΑΤΗΚ στην ΒτΑ, η Υπηρεσία μας απέστειλε στις 23.1.2023 σχετική με το θέμα, επιστολή προς τον Πρόεδρο και Μέλη Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με κοινοποίηση στον ΓΔ του ΥΟ και στον Πρόεδρο και Μέλη του ΔΣ της ΑΤΗΚ, στην οποία, μεταξύ άλλων, επισημάνσαμε ότι η ΑΤΗΚ είναι Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου που ιδρύθηκε με τον περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμο (Κεφ. 302), το άρθρο 13 του οποίου καθορίζει ότι η αρμοδιότητα της Αρχής περιορίζεται στην παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών. Εξηγήσαμε δε ότι η Υπηρεσία μας εξετάζει κατά πόσο είναι νόμιμο για την ΑΤΗΚ να εισέλθει στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, ουσιαστικά ως ανταγωνιστής της ΑΗΚ. Ο προβληματισμός μας αφορούσε το ζήτημα να προχωρήσει η Αρχή σε επένδυση με σκοπό την παραγωγή, προμήθεια και ενεργειακή κάλυψη των αναγκών του προσωπικού και των πελατών της ΑΤΗΚ.

β. Για το κατά πόσον βρίσκει νομικά έρεισμα η θέση που εξέφρασε η Υπηρεσία μας, η ΑΤΗΚ ζήτησε νομική γνώμη. Ο νομικός σύμβουλος στη γνώμη του ημερ. 26.1.2023, εκφράζει, μεταξύ άλλων, τη θέση ότι:

- (i) η Αρχή έχει βάσει του άρθρου 18 του περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμο (Κεφ. 302) τη δυνατότητα να προχωρεί σε επενδύσεις με την έγκριση του ΥΣ,
- (ii) ο ίδιος θεωρεί σκόπιμο να τονιστεί ότι, όπως φαίνεται, πρόθεση της Αρχής είναι η επένδυση να προωθηθεί στο πλαίσιο των ήδη παρεχόμενων από τον Οργανισμό υπηρεσιών, ήτοι προς κάλυψη των αναγκών, επί του προκειμένου, του προσωπικού και των πελατών του Οργανισμού και όχι γενικότερα του κοινού,
- (iii) σε κάθε περίπτωση, η νομοθετική εξουσιοδότηση και αρμοδιότητα της Αρχής προκύπτει με σαφήνεια και μέσα από το άρθρο 12(2)(γ) του Κεφ. 302,
- (iv) ο Προϋπολογισμός της Αρχής έχει ήδη ψηφιστεί και δημοσιευτεί ως Νόμος της Δημοκρατίας με τον οποίο εγκρίθηκε και εξουσιοδοτήθηκε η πρόθεση της Αρχής για επένδυση σε έργα στην παραγωγή, προμήθεια και ενεργειακή κάλυψη των αναγκών των τηλεπικοινωνιακών υποδομών, των κτηρίων, των υπηρεσιών, του προσωπικού και των πελατών του Οργανισμού με ηλεκτρική ενέργεια κυρίως από ΑΠΕ, και

- (v) επισημαίνει ότι με βάση τα όσα αναφέρει, το νομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία της Αρχής επιτρέπει τη συγκεκριμένη επενδυτική δραστηριότητα. Επιπρόσθετα, η έγκριση του ΥΣ και η θέσπιση του Νόμου του Προϋπολογισμού της Αρχής, επιβεβαιώνουν τη νομιμότητα των αποφάσεων της Αρχής.

Καταληκτικά, ο νομικός σύμβουλος της ΑΤΗΚ αναφέρει ότι κλίνει υπέρ της άποψης ότι, υπό το πρίσμα της εξέτασης του Προϋπολογισμού της Αρχής, δεν μπορεί να τίθεται οποιοδήποτε ζήτημα νομιμότητας στην αρμοδιότητα της Αρχής για επενδύσεις στο πιο πάνω έργο.

γ. Επί των πιο πάνω θέσεων του νομικού συμβούλου της ΑΤΗΚ επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

- (i) Το άρθρο 18 του περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμο (Κεφ. 302) αναφέρει επί λέξει τα ακόλουθα:

«Όλα τα χρήματα της Αρχής τα οποία δεν απαιτείται όπως δαπανηθούν αμέσως για την εξόφληση των υποχρεώσεων ή για την εκπλήρωση των καθηκόντων της Αρχής δύνανται να επενδυθούν σε αξιόγραφα όπως ήθελε εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο.»

Συνεπώς φαίνεται να μην σχετίζεται με το υπό εξέταση θέμα. Αντιλαμβανόμαστε ότι κατά καιρούς γίνεται από την ΑΤΗΚ επίκληση του άρθρου σε περιπτώσεις επενδύσεων γενικότερα και όχι μόνο σε επενδύσεις σε αξιόγραφα. Αν και ο τρόπος εφαρμογής μίας νομοθεσίας δεν μπορεί να αλλοιώνει τη λεκτική διατύπωσή της, σε κάθε περίπτωση προφανώς δεν μπορεί το άρθρο αυτό να χρησιμοποιείται ως δήθεν υποδηλόν ότι η ΑΤΗΚ μπορεί να υπεισέρχεται σε τομείς δραστηριοτήτων άλλους από τον τομέα των τηλεπικοινωνιών. Αν ίσχυε η προσέγγιση του νομικού συμβούλου της ΑΤΗΚ, θα μπορούσε η ΑΤΗΚ, κατ' επίκληση του άρθρου αυτού, να αποφασίσει στο μέλλον να λειτουργήσει νοσοκομείο, ή πανεπιστήμιο κ.λπ.

- (ii) Το επιχείρημα ότι η ΑΤΗΚ θα προμηθεύει ηλεκτρική ενέργεια τους πελάτες της (υφιστάμενους ή νέους πελάτες της από πλευράς τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών) «και όχι γενικότερα το κοινό», ότι δηλαδή αυτός που θα αγοράζει ρεύμα από την ΑΤΗΚ θα πρέπει να έχει μαζί της και συμβόλαιο για κινητή ή σταθερή τηλεφωνία, ή υπηρεσίες διαδικτύου, ή cytvision κ.λπ., είναι πρόδηλα ανυπόστατο και δεν χρήζει περαιτέρω σχολιασμού.

- (iii) Το άρθρο 12(2)(γ) του Κεφ. 302 αναφέρει επί λέξει τα ακόλουθα:

«Για τους σκοπούς του εδαφίου (1) η Αρχή δύνανται είτε μόνη της είτε μέσω τέτοιων προσώπων και υπό τέτοιους όρους όπως ήθελε καθοριστεί με Κανονισμούς για το λόγο αυτό-

(γ) να διεξάγει όλες τις άλλες εργασίες ή δραστηριότητες ως ήθελε φανεί στην Αρχή αναγκαίο, επωφελές ή κατάλληλο για αυτή να διεξάγει για ή σε σχέση με την εκτέλεση των καθηκόντων της βάσει του Νόμου αυτού ή με πρόθεση να κάμει την καλύτερη δυνατή χρήση των περιουσιακών της στοιχείων, ή προς εξασφάλιση αποδοτικής υπηρεσίας τηλεπικοινωνιών.»

Το εδάφιο (1), στο οποίο γίνεται παραπομπή, ρητά αναφέρεται σε υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών στη Δημοκρατία

(iv) Όντως, όπως αναφέρεται στην παράγραφο (ε) πιο κάτω, η ΑΤΗΚ, με μία μικρή φράση που περιέλαβε στο Σημείωμα της προς την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προπολογισμού, θα μπορούσε να ισχυριστεί ότι η ΒτΑ είναι ενήμερη και έχει, μέσω της ψήφισης του Προϋπολογισμού της ΑΤΗΚ για το 2023, έστω και έμμεσα δώσει την έγκρισή της για είσοδο της ΑΤΗΚ στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Το ερώτημα όμως που τίθεται είναι, αν όντως η Κυβέρνηση, θεωρεί ορθό, για ένα τόσο σοβαρό θέμα, ουσιαστικά να υφαρπάζεται στα μουλωχτά έγκριση του νομοθετικού σώματος, και μάλιστα σε σύγκρουση με τον ειδικό νόμο που διέπει τη λειτουργία της ΑΤΗΚ (Κεφ. 302), το άρθρο 13 του οποίου επί λέξει προβλέπει τα ακόλουθα:

«Καθήκον της Αρχής

13. Τηρουμένων των διατάξεων του Νόμου αυτού, ή Κανονισμών οι οποίοι εκδόθηκαν βάσει αυτού, σε όση έκταση είναι ικανή να πράξει τούτο και λαμβάνοντας υπόψη οικονομικές σκέψεις, η Αρχή είτε μέσω τέτοιων προσώπων και υπό τέτοιους όρους ως ήθελε καθοριστεί διά Κανονισμών, παρέχει τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες και με τις απαραίτητες εγκαταστάσεις και μηχανήματα προς χρήση από οποιοδήποτε πρόσωπο (που στο άρθρο αυτό θα αναφέρεται ως "ο συνδρομητής") σε κάθε μέρος της Δημοκρατίας, για να καθιστά ικανό το συνδρομητή να επικοινωνεί μέσω των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών με κάθε άλλο πρόσωπο.»

δ. Στην Πρόταση του ΥΟ προς το ΥΣ, ημερ. 3.5.2022, αναφέρεται για το υπό αναφορά έργο ότι «Το έργο αφορά στην παραγωγή, προμήθεια και ενεργειακή κάλυψη των τηλεπικοινωνιακών υποδομών, κτηρίων, υπηρεσιών της ΑΤΗΚ με ηλεκτρική ενέργεια, κυρίως από ΑΠΕ. Καθίσταται σημαντικό ιδιαίτερα για την αποδοτικότητα, ελκυστικότητα και οικονομική βιωσιμότητα του Κέντρου Δεδομένων, όπου η φθηνή και καθαρή ενέργεια αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για το κόστος λειτουργίας. Η ΑΤΗΚ επιδιώκει την υλοποίηση του έργου μέσω συνεργασιών με παρόχους εγνωσμένου κύρους που κατέχουν εφαρμοσμένες λύσεις για παραγωγή, αποθήκευση και προμήθεια ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές», χωρίς ουσιαστικά αναφορά ότι η ηλεκτρική ενέργεια θα καλύψει το προσωπικό και τους πελάτες της ΑΤΗΚ (η υπογράμμιση δική μας) ως περιλήφθηκε στην εισήγηση προς το ΥΣ. Το ΥΣ ενέκρινε την εισήγηση του ΥΟ και συγκεκριμένα ενέκρινε τη στρατηγική κατεύθυνση, ως γενική πολιτική, για υλοποίηση έργων σχετικών με την παραγωγή, προμήθεια και ενεργειακή κάλυψη των αναγκών των τηλεπικοινωνιακών υποδομών, κτηρίων, υπηρεσιών, προσωπικού και πελατών της ΑΤΗΚ (η υπογράμμιση δική μας) με ηλεκτρική ενέργεια, κυρίως από ΑΠΕ. Στη βάση των πιο πάνω, δεν καθίσταται επαρκώς αντιληπτό για το αν το ΥΣ έχει αντιληφθεί, δίνοντας την πιο πάνω έγκριση, για την πρόθεση της ΑΤΗΚ για είσοδο στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού.

ε. Στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προπολογισμού η οποία κατατέθηκε στην Ολομέλεια της ΒτΑ και καταγράφεται επίσης στα πρακτικά της συνεδρίας, ημερ. 24.11.2022, κατά την οποία εγκρίθηκε ο Προϋπολογισμός της ΑΤΗΚ για το 2023, καταγράφεται ότι, ανάμεσα στις προωθούμενες επενδύσεις της ΑΤΗΚ, περιλαμβάνεται «η παραγωγή, προμήθεια και ενεργειακή κάλυψη των αναγκών των τηλεπικοινωνιακών υποδομών, των κτηρίων, των υπηρεσιών, **του προσωπικού και των πελατών του Οργανισμού** με ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές

ενέργειας» (η υπογράμμιση δική μας). Ο Προϋπολογισμός (Ν.51(II)/2022) δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 5.12.2022 και σε αυτόν περιλαμβάνεται ποσό ύψους €106.465.000 στο Κεφάλαιο 40 («Επενδύσεις»). Στον Προϋπολογισμό που είχε τεθεί ενώπιον της ΒτΑ και ψηφίστηκε σε νόμο δεν υπάρχει ανάλυση του ποσού αυτού. Ωστόσο, στο γραπτό υπόμνημα του Προέδρου του ΔΣ της Αρχής, ημερ. 21.11.2022, προς την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, σημειώνεται ότι για το έργο ΑΠΕ απαιτείται αναπτυξιακή επένδυση €30 εκ. (Περίοδος 2023 – 2025). Όπως αντιλαμβανόμαστε, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη αφορά στο επιχειρησιακό σχέδιο με μοναδικό πελάτη την ΑΤΗΚ (Cyta Sole Customer) για την ενεργειακή ανεξαρτητοποίηση της.

στ. Η ΑΤΗΚ είναι Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου που ιδρύθηκε με τον περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμο (Κεφ. 302). Ο όρος «Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου» έχει εξεταστεί επανειλημμένως στη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου ως Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου ορίζεται κάθε οργανισμός: **(i)** που δημιουργήθηκε ειδικά για να ικανοποιήσει ανάγκες γενικού συμφέροντος που δεν έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα, **(ii)** που έχει νομική προσωπικότητα **(iii)** του οποίου, είτε η δραστηριότητα χρηματοδοτείται κατά πλειοψηφία από το κράτος, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου, είτε η διαχείριση υπόκειται σε έλεγχο από το κράτος ή τους οργανισμούς αυτούς, είτε άνω του ημίσεως του αριθμού των μελών της διοίκησης, διεύθυνσης ή εποπτείας ορίζεται από το κράτος, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

ζ. Όπως εξηγούμε πιο πάνω, τόσο το άρθρο 12(1), όσο και το άρθρο 13 του Κεφ. 302 περιορίζουν την άσκηση δραστηριοτήτων της Αρχής προς την επιδίωξη του ειδικού σκοπού ενόψει του οποίου ιδρύθηκε, ο οποίος έγκειται στην παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

η. Συνεπώς, η προτιθέμενη είσοδος της ΑΤΗΚ στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού, ουσιαστικά ως ανταγωνιστής της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, φαίνεται να παραβιάζει την αρχή της νομιμότητας, η οποία υπαγορεύει ότι οι δραστηριότητες της Διοίκησης προσδιορίζονται και περιορίζονται από το εκάστοτε ισχύον δίκαιο.

θ. Ενόψει των πιο πάνω, φαίνεται ότι τα στοιχεία/πληροφόρηση που τέθηκαν ενώπιον του ΥΣ από το ΥΟ ή/και την ΑΤΗΚ δεν περιείχαν λεπτομέρειες για την προτιθέμενη είσοδο της ΑΤΗΚ στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού, η οποία όπως προαναφέρθηκε με βάση το Βασικό Επιχειρησιακό Σχέδιο (πίνακας στην παρ. 7(γ)) απαιτεί σωρευτικά δαπάνες €98 εκ., αφού η πληροφόρηση περιορίστηκε ουσιαστικά σε συνοπτική παρουσίαση του έργου της ενεργειακής κάλυψης των αναγκών των τηλεπικοινωνιακών υποδομών και υπηρεσιών. Ούτε και στον Προϋπολογισμό που είχε τεθεί ενώπιον της ΒτΑ και ψηφίστηκε σε νόμο δεν υπάρχει ανάλυση του ποσού αυτού παρόλο που δόθηκε επιπλέον πληροφόρηση μέσω του υπομνήματος του Προέδρου του ΔΣ της Αρχής, ημερ. 21.11.2022, ως αναφέρεται πιο πάνω (€30 εκ. (Περίοδος 2023 – 2025)) η οποία όμως φαίνεται να αφορά στο επιχειρησιακό σχέδιο με μοναδικό πελάτη την ΑΤΗΚ (Cyta Sole Customer) για την ενεργειακή ανεξαρτητοποίησή της.

ι. Η Υπηρεσία μας επισημαίνει ότι, κατά τη λήψη της απόφασης του ΥΣ ή κατά την έγκριση του Προϋπολογισμού, αναμενόταν να παρατεθούν όλα τα στοιχεία/πληροφορίες με διαφανή τρόπο

ώστε να θεμελιώνονται, αφενός οι σκέψεις και τα κριτήρια επιλογής της υλοποίησης του προτεινόμενου έργου, και αφετέρου η νομιμότητα της προτεινόμενης δραστηριότητας για την είσοδο στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού.

Θέση της Αρχής είναι ότι η προτιθέμενη είσοδος της ΑΤΗΚ στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού είναι καθ' όλα νόμιμη, όπως επιβεβαιώνεται και από τη γνωμάτευση του νομικού συμβούλου της ΑΤΗΚ, καθώς και σύμφωνη με την κυβερνητική πολιτική όπως φαίνεται από την απόφαση του ΥΣ ημερ. 4.5.2022, καθώς και από τη μεταγενέστερη σαφώς εκφρασμένη άποψη του ΥΟ σε επιστολή του ημερ. 18.1.2023. Ανεξαρτήτως της πρόθεσης και της θέσης της ως προς τη νομιμότητα της εν λόγω ενέργειας, η Αρχή αναφέρει ότι δεν έχει ληφθεί απόφαση από την ΑΤΗΚ για την είσοδό της στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού καθώς δεν υπάρχει ακόμα λεπτομερές επιχειρησιακό σχέδιο, σχέδιο δράσης, σχετική έγκριση του ΥΟ ή και εγκεκριμένες πρόνοιες στον Προϋπολογισμό. Η μόνη απόφαση που έχει ληφθεί από την ΑΤΗΚ μέχρι σήμερα σε σχέση με το θέμα αυτό είναι η κάλυψη ιδίων αναγκών της ΑΤΗΚ με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ), την οποία εκτελεί ήδη με σχετική έγκριση του Υπουργού Οικονομικών ημερ. 18.1.2023 και σχετικές εγκεκριμένες προϋπολογιστικές δαπάνες, με ημερομηνία ολοκλήρωσης των σχετικών έργων το 2027 για την πλήρη ενεργειακή αυτονομία της ΑΤΗΚ και τον μηδενισμό του ανθρακικού της αποτυπώματος.

Αναφορικά με το σύνολο των σχολίων για τη γνωμάτευση του νομικού συμβούλου της ΑΤΗΚ, θέση της Αρχής είναι ότι η γνωμάτευση ομιλεί αφ' εαυτής και δεν συμφωνεί με τα αντίθετα προς αυτήν νομικά επιχειρήματα που προβάλλονται. Σημειώνει ότι η ουσία του ζητήματος που εγείρεται βρίσκεται στα προβλεπόμενα στο άρθρο 12(2)(γ) του Κεφ. 302, όπου καθορίζεται ρητά ότι η ΑΤΗΚ μπορεί είτε μόνη της είτε με άλλους να διεξάγει οποιαδήποτε εργασία κρίνει αναγκαία, επωφελή η κατάλληλη με πρόθεση να κάνει την καλύτερη δυνατή χρήση των περιουσιακών της στοιχείων. Ουσιαστικά, όπως αναφέρει, το άρθρο 12 επενεργεί με τον ίδιο τρόπο που επενεργούν αντιστοίχως οι σχετικές πρόνοιες που προβλέπονται με μεταγενέστερη τροποποίηση του 2000 του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου (Κεφ.117) Άρθρο 12(3), μέσα από τις οποίες κατέστη η ΑΤΗΚ ανταγωνιστής της ΑΤΗΚ, όταν προέβηκε σε στρατηγική συμφωνία με δυο εκ των ανταγωνιστών της ΑΤΗΚ για παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και οπτικών ινών μέσω των υποδομών της με πρόθεση να καταστεί και μέτοχος 40% σε μια εκ των εν λόγω εταιρειών.

Ωστόσο, άποψη της Υπηρεσίας μας είναι το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο περιορίζει την άσκηση δραστηριοτήτων της Αρχής προς την επιδίωξη του ειδικού σκοπού ενόψει του οποίου ιδρύθηκε, ο οποίος έγκειται στην παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

7.8.4 Δημιουργία Νέου Κέντρου Δεδομένων (Data Center) στην Κύπρο

Αναφορικά με τη δρομολογημένη επένδυση για Δημιουργία Νέου Κέντρου Δεδομένων (Data Center) στην Κύπρο, κύρια διαπίστωση μας είναι η επιλεκτική συμπερίληψη/επιλογή συγκεκριμένων εταιρειών κατά τη διαδικασία επιλογής στρατηγικού συνεργάτη για το έργο, με τις οποίες η ΑΤΗΚ, βρίσκεται σε διαβούλευση, κατά παράβαση των αρχών της χρηστής διοίκησης, διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης, όπως εξηγείται πιο κάτω:

α. Η μετεξέλιξη του διεθνούς τηλεπικοινωνιακού κόμβου αποτελεί σημαντικό στρατηγικό στόχο για την ΑΤΗΚ. Λόγω της πολυπλοκότητας του θέματος, αυτό παρουσιάστηκε ενώπιον του ΔΣ της ΑΤΗΚ σε τρεις ενότητες που αφορούσαν:

- (i) τις διεθνείς τηλεπικοινωνιακές υποδομές και κέντρα δεδομένων (Data Centers) (η παρουσίαση έγινε από το Διευθυντή Διεθνούς Χονδρικής Αγοράς στη συνεδρίαση 3/2021, ημερ. 26.1.2021)
- (ii) τη μελέτη βιωσιμότητας (η παρουσίαση έγινε από τα στελέχη του συμβουλευτικού οίκου Α κατά τη συνεδρίαση 4/2021, ημερ. 2.2.2021) και
- (iii) την ανάπτυξη νέου κέντρου δεδομένων στον καλωδιακό σταθμό Πεντάσχοινο (η παρουσίαση έγινε από το Διευθυντή Κάθετων Αγορών στη συνεδρίαση 7/2021, ημερ. 23.2.2021).

β. Μελέτη βιωσιμότητας για τρεις πιθανές στρατηγικές επιλογές. Στο πλαίσιο της μελέτης του έργου το ΔΣ της Αρχής είχε ζητήσει την εμπλοκή, στη μελέτη του έργου, εξωτερικού συμβούλου και είχε επιλεγεί από την Υπηρεσία ο συμβουλευτικός οίκος Α ως σύμβουλος για το έργο. Ετοιμάστηκε μελέτη βιωσιμότητας για τρεις πιθανές στρατηγικές επιλογές:

- (i) διατήρηση της ΑΤΗΚ ως περιφερειακού κόμβου διεθνούς διασύνδεσης (εστιάζοντας) στην ανάπτυξη των διεθνών τηλεπικοινωνιακών υποδομών, χωρίς διεθνή κόμβο IP.
- (ii) αναβάθμιση υφιστάμενων και δημιουργία νέων υποδομών κέντρων δεδομένων.
- (iii) μετεξέλιξη του κόμβου διασύνδεσης σε κόμβο διεθνών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών με προσθήκη και υπηρεσιών cloud, με ή χωρίς στρατηγικό συνεργάτη, με στόχο την προσέλκυση διεθνών πελατών (hyperscalers). Η επιλογή 3 περιλαμβάνει τρεις υποεπιλογές, η ΑΤΗΚ από μόνη της, η ΑΤΗΚ με διεθνή συνεργάτη και η ΑΤΗΚ με συνεργάτη συγκεκριμένη κυπριακή εταιρεία.

Ο ΑΔ – Στρατηγική & Χονδρική και κατ' ανάθεση ΑΔ – Χρηματοοικονομική Διαχείριση στη συνεδρίαση 5/2021, ημερ. 9.2.2021, συνοψίζοντας τη μελέτη βιωσιμότητας του εξωτερικού συμβούλου, ανέφερε ότι η δημιουργία πιστοποιημένου κέντρου δεδομένων (Data Center) υπολογίστηκε ότι θα απαιτήσει κεφαλαιουχικές δαπάνες της τάξης των €4,5 εκ. στην περίπτωση τοπικής συνεργασίας και €9,3 εκ. στην περίπτωση διεθνούς συνεργασίας.

Ακολούθως, το ΔΣ της ΑΤΗΚ στη συνεδρίαση 7/2021, ημερ. 23.2.2021, συμφώνησε με τον κατάλογο 39 δυνητικών στρατηγικών συνεργατών (οι εταιρείες με Α/Α 1 – 21 είχαν εντοπιστεί ως δυνητικοί στρατηγικοί συνεργάτες στην αναφερόμενη πιο πάνω μελέτη του συμβουλευτικού οίκου Α, οι εταιρείες 22 – 25 είναι οι κατ' εξοχήν μεγάλοι πάροχοι υπηρεσιών νέφους (hyperscalers) και οι εταιρείες 26 – 39 είναι σύμβουλοι επιχειρήσεων (business intergrators) με δραστηριοποίηση στην κατασκευή ή/και λειτουργία κέντρων δεδομένων) με τη διευκρίνηση ότι ο σύμβουλος που θα διεξάγει τη διαδικασία επιλογής στρατηγικού συνεργάτη θα μπορεί να περιλάβει και άλλους δυνητικούς συνεργάτες με βάση την εμπειρία του, καθώς επίσης με τον κατάλογο κριτηρίων επιλογής στρατηγικού συνεργάτη, που επισυνάπτονταν στο σχετικό υπόμνημα που κατατέθηκε από τον ΑΕΔ.

γ. Αγορά υπηρεσιών συμβούλου για την επιλογή στρατηγικού συνεργάτη για την ανάπτυξη και λειτουργία κέντρου δεδομένων επιπέδου Tier III. Για την εξασφάλιση υπηρεσιών συμβούλου για την επιλογή στρατηγικού συνεργάτη για την ανάπτυξη και λειτουργία κέντρου δεδομένων επιπέδου Tier III, η ΑΤΗΚ προκήρυξε τον κλειστό διαγωνισμό ΜΜ.33/2021. Στις 13.4.2021 το ΔΣ της ΑΤΗΚ αποφάσισε, βάσει της σύστασης του ΚΣΠ, την κατακύρωση του διαγωνισμού στο συμβουλευτικό οίκο Α. Με βάση τις προδιαγραφές, ο επιτυχών προσφοροδότης θα πραγματοποιούσε το έργο σε τρεις φάσεις.

- (i) Στη Φάση Α θα ορίζονταν οι πιθανοί συνεργάτες στους οποίους θα απέστειλε πρόσκληση ενδιαφέροντος (request of interest). Σημειώνεται ότι το ΔΣ της ΑΤΗΚ είχε προκρίνει 39 πιθανούς συνεργάτες, αλλά ο σύμβουλος μπορούσε, όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, να προσθέσει κι άλλους, εάν αυτό, κατά την κρίση του, θα ήταν ωφέλιμο για το έργο.
- (ii) Με την ολοκλήρωση της Φάσης Α, θα προέκυπταν 10 δυνητικοί συνεργάτες, οι οποίοι θα αξιολογούνταν στη Φάση Β. Ο σύμβουλος θα ανέπτυξε μεθοδολογία για την αξιολόγηση και κατάταξη των ενδιαφερόμενων δυνητικών συνεργατών. Η μεθοδολογία αξιολόγησης θα λάμβανε υπόψη τη συγκεκριμένη συνεργασία που θα πρότεινε κάθε ενδιαφερόμενος δυνητικός συνεργάτης και συγκεκριμένα κριτήρια που καταγράφονται στις προδιαγραφές, ενώ δινόταν το δικαίωμα στον σύμβουλο να προσθέσει και άλλα κριτήρια.
- (iii) Η Φάση Γ ήταν υποχρεωτικά προαιρετική (mandatory optional) και η ΑΤΗΚ θα επέλεγε να προχωρήσει στη Φάση Γ εάν χρειαζόταν περισσότερες πληροφορίες για τις προοπτικές και συνεισφορά στο έργο από τους πρώτους σε κατάταξη προεπιλεγμένους συνεργάτες της Φάσης Β. Ο σύμβουλος θα έπρεπε να ετοιμάσει τη μεθοδολογία αξιολόγησης και να προχωρήσει σε περαιτέρω συζητήσεις με τους εν λόγω προεπιλεγμένους συνεργάτες με σκοπό να εξασφαλίσει τις πληροφορίες που χρειάζεται.

Σύμφωνα με το υπόμνημα του ΑΕΔ της ΑΤΗΚ αρ. 79/2021, ημερ. 2.7.2021, ο συμβουλευτικός οίκος Α ετοίμασε σχετικό πληροφοριακό έντυπο (expression of interest), το οποίο απέστειλε στους 39 πιθανούς συνεργάτες/διεθνείς οργανισμούς, ζητώντας τους να δηλώσουν κατά πόσο τους ενδιαφέρει μια στρατηγική συνεργασία με την ΑΤΗΚ, απαντώντας σε συγκεκριμένες ερωτήσεις. Θετικές απαντήσεις κατατέθηκαν από οκτώ οργανισμούς, η μια εκ των οποίων ήταν κοινή απάντηση από δύο οργανισμούς.

Στη συνέχεια δόθηκε κατεύθυνση στο συμβουλευτικό οίκο Α για να συνεχίσει τις διαβουλεύσεις με τους οκτώ ενδιαφερόμενους, προκειμένου να αξιολογήσει τις προτάσεις τους και να τις κατατάξει σε σειρά προτίμησης (Φάση Β). Μετά τις διαβουλεύσεις με τους οκτώ ενδιαφερόμενους, ο συμβουλευτικός οίκος Α κατέθεσε τα αποτελέσματα, σύμφωνα με τα οποία ξεχώριζαν δύο δυνητικοί συνεργάτες ως προτιμητέοι, ενώ ορισμένοι από τους άλλους οκτώ θα μπορούσαν ενδεχομένως να συμπληρώσουν αυτά τα δύο σχήματα. Ο συμβουλευτικός οίκος Α εισηγήτο τη συνέχιση των διαβουλεύσεων με τους δύο προτιμητέους συνεργάτες (Εταιρεία 1 και Εταιρεία

2(από κοινού) και Εταιρεία 3) προκειμένου να γίνει εις βάθος ανάλυση των προτάσεων τους με ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών, για να καταλήξει σε έναν από τους δύο.

Το ΔΣ της ΑΤΗΚ στις 6.7.2021, αφού μελέτησε το περιεχόμενο του πιο πάνω υπομνήματος του ΑΕΔ και της παρουσίασης που έγινε από τα στελέχη του συμβουλευτικού οίκου Α, καθώς και όσα λέχθηκαν πιο πάνω, υιοθέτησε την υπηρεσιακή εισήγηση για ανάθεση στον ίδιο συμβουλευτικό οίκο την υλοποίηση της προαιρετικής Φάσης Γ του συμβολαίου, η οποία προβλέπει περαιτέρω εις βάθος διαβουλεύσεις με τους δύο επικρατέστερους υποψήφιους συνεργάτες (Εταιρεία 1 και Εταιρεία 2 (από κοινού) και Εταιρεία 3), προκειμένου να διαμορφωθούν πιο ξεκάθαρα τα προτεινόμενα πλαίσια συνεργασίας και κατάθεση τελικής αξιολόγησης προς το ΔΣ της ΑΤΗΚ για λήψη απόφασης επιλογής του προτιμητέου στρατηγικού συνεργάτη, με τον οποίο θα ακολουθήσουν διαπραγματεύσεις, με στόχο την κατάληξη σε συμφωνία στρατηγικής συνεργασίας.

δ. Το θέμα επαναφέρθηκε προς συζήτηση στο ΔΣ της ΑΤΗΚ ένα χρόνο μετά, στις 15.6.2022, όπου τα στελέχη του συμβουλευτικού οίκου Α προέβησαν σε παρουσίαση και απάντησαν σε διευκρινιστικές ερωτήσεις των μελών του ΔΣ. Σε απάντηση ερωτήματος μέλους του ΔΣ της ΑΤΗΚ για το πως περιλήφθηκε στη διαδικασία η Εταιρεία 4 και σε ποιο στάδιο, τα στελέχη του συμβουλευτικού οίκου Α είπαν ότι η Εταιρεία 4 προσέγγισε την ΑΤΗΚ στη Φάση Γ του έργου και δεν περιλαμβανόταν στις 39 εταιρείες που εξετάστηκαν στη Φάση Α, σημειώνοντας ότι στη Φάση Α η επικέντρωση ήταν σε εταιρείες με διευρυμένο φάσμα υπηρεσιών. Από τη διαβούλευση που έγινε στη συνέχεια με την Εταιρεία 4, διαπιστώθηκε ότι, αν και πρόκειται για εταιρεία με συγκεκριμένο φάσμα υπηρεσιών, έχει πολλά να προσφέρει στο έργο, γι' αυτό περιλαμβάνεται στην ενώπιον του Συμβουλίου εισήγηση. Έγινε επίσης αναφορά στις άλλες δύο εταιρείες/ομάδες που είχαν προκριθεί από τη Φάση Β στη Φάση Γ. Η πρώτη ομάδα αποτελείται από τις εταιρείες Εταιρεία 1, Εταιρεία 5 (πρόκειται για παρακλάδι (spin-off) της Εταιρείας 1 που εξειδικεύεται στη διαχείριση τεχνολογικών υποδομών) και Εταιρεία 2 (γνωστή και από το έργο EMC). Η δεύτερη εταιρεία ήταν η Εταιρεία 3, η οποία ακολούθως εξαγοράστηκε από άλλη εταιρεία και τελικά απέσυρε το ενδιαφέρον της λόγω αλλαγής στρατηγικών προτεραιοτήτων. Τα στελέχη του συμβουλευτικού οίκου Α ανέφεραν, επίσης ότι, πριν τις Φάσεις Α, Β και Γ, είχαν διενεργήσει μελέτη για τις προοπτικές του έργου, κατά την οποία είχε εντοπιστεί ζήτηση τόσο στην τοπική αγορά (με σημαντικό βεβαίως πελάτη την κυβέρνηση), όσο και από τις γύρω χώρες. Ο Διευθυντής Διεθνούς Χονδρικής Αγοράς είπε ότι, συναφής με όσα ανέφεραν τα στελέχη του συμβουλευτικού οίκου Α, είναι και η τάση μέρος των υπολογιστικών λειτουργιών να μεταφέρεται από μεγάλες κεντρικές τοποθεσίες σε μικρότερες αποκεντρωμένες τοποθεσίες κοντά στον πελάτη (edge cloud). Τα στελέχη του συμβουλευτικού οίκου Α είπαν ότι η Εταιρεία 4 αναφέρθηκε στη δυνατότητα προσέλκυσης ισραηλινών πελατών, χωρίς μέχρι στιγμής να δώσει συγκεκριμένα στοιχεία. Είπε επίσης ότι η Εταιρεία 4 τείνει περισσότερο προς τη προσέγγιση του «real estate», όπου είναι η εμπειρία της, προτείνει δύο κέντρα δεδομένων (το ένα εφεδρικό του άλλου) και μπορεί να αναλάβει την κατασκευή και λειτουργία τους.

Το ΔΣ της ΑΤΗΚ, αφού μελέτησε το υπόμνημα του ΑΕΔ της ΑΤΗΚ και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα, την παρουσίαση που έγινε από τα στελέχη του συμβουλευτικού οίκου Α, καθώς και όσα λέχθηκαν, υιοθέτησε την εισήγηση όπως παρατίθεται στο υπόμνημα, δηλαδή:

- (i) Ενέκρινε τη συνομολόγηση ξεχωριστών μη δεσμευτικών συμφωνιών Memorandum of Understanding (MoU) με την Εταιρεία 4 και την κοινοπραξία των Εταιρειών 1 – 5 - 2, με βάση τις οποίες θα ακολουθήσουν διαπραγματεύσεις για τον καθορισμό ρόλων και αρμοδιοτήτων, τη συμμετοχή τους στην επένδυση για το έργο (είτε με μετοχικό κεφάλαιο είτε με την παροχή υπηρεσιών/τεχνογνωσίας), την εμπορική πτυχή/προσέλκυση πελατών, το μοντέλο συνεργασίας, τον τεχνικό σχεδιασμό του έργου κ.λπ., με στόχο την κατάληξη σε προσχέδιο συμφωνίας.
- (ii) Ενέκρινε τη διεξαγωγή μελέτης βιωσιμότητας για το έργο σε συνεργασία με τη Εταιρεία 4 και με τη βοήθεια εξωτερικού συμβούλου.
- (iii) Αποφάσισε την εξέταση όλων των ενδεχόμενων μορφών συνεργασίας για επιλογή της καταλληλότερης με την ολοκλήρωση της μελέτης.

Με βάση πληροφόρηση που έχουμε λάβει από την ΑΤΗΚ, στις 12.7.2022 υπογράφηκε μη δεσμευτική συμφωνία Memorandum of Understanding (MoU) μεταξύ της ΑΤΗΚ και της Εταιρείας 4, ενώ εκκρεμεί η υπογραφή μη δεσμευτικής συμφωνίας MoU μεταξύ της ΑΤΗΚ και της κοινοπραξίας των Εταιρειών 1 – 5 - 2.

ε. Μελέτη βιωσιμότητας του έργου κατ' εντολή ιδιωτικής εταιρείας. Τον Φεβρουάριο του 2023, κατ' εντολή της Εταιρείας 6, ετοιμάστηκε από τον συμβουλευτικό οίκο Β μελέτη βιωσιμότητας αναφορικά με το έργο για την κατασκευή και λειτουργία ενός κέντρου δεδομένων στην Κύπρο. Σημειώνεται ότι στην εισαγωγή της μελέτης αναφέρεται ότι το έργο προγραμματίζεται να αναπτυχθεί από την Εταιρεία 6 μαζί με την ΑΤΗΚ και την Εταιρεία 4. Δηλαδή, μια εταιρεία, αυτόκλητα ετοίμασε μελέτη βιωσιμότητας με την ίδια να αυτοπροσδιορίζεται ως συνεργάτης της ΑΤΗΚ, την υπέβαλε στην ΑΤΗΚ και αυτή άρχισε να την εξετάζει.

Η Αρχή ανέφερε ότι ο ανεξάρτητος σύμβουλος, με τις δικές του επαγγελματικές γνώσεις, κατάρτιση και εμπειρία του, κάλυψε όλα τα σενάρια και τις παραμέτρους που έκρινε εκείνος ως σημαντικές και έχουν πιθανότητα να επισυμβούν στα πλαίσια του τι είναι ρεαλιστικό και τι όχι. Η ΑΤΗΚ, με τη δική της εμπειρογνωμοσύνη και κατάρτιση στον τομέα, εξέτασε την ανάλυση ευαισθησίας και συμφωνεί πλήρως με το εύρος και το αποτέλεσμα της.

στ. Πρόταση για έγκριση διαδικασίας διαπραγμάτευσης για μετακίνηση του κυβερνητικού κόμβου διαδικτύου σε υποδομές που θα προσφερθούν ως υπηρεσία από την ΑΤΗΚ. Όπως προαναφέρθηκε (παράγραφος 7.8.1 - Εισαγωγή) το ΥΟ, στο πλαίσιο της πολιτικής του για ενίσχυση του ρόλου της Κύπρου ως κόμβου τηλεπικοινωνιών και δεδομένων και προσέλκυση εταιρειών τεχνολογίας στη χώρα, και στο πλαίσιο των εξουσιών που παρέχονται από τον περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμο στον Υπουργό Οικονομικών, προώθησε τη συνομολόγηση και υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του ΥΟ και της ΑΤΗΚ για την υλοποίηση σημαντικών έργων για την ψηφιακή αναβάθμιση της χώρας, μεταξύ των οποίων και η δημιουργία διεθνούς κέντρου δεδομένων από την ΑΤΗΚ. Στο Μνημόνιο περιλήφθηκε πρόνοια ότι η ΑΤΗΚ, σε συνεργασία με τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες, θα φροντίσει ώστε να συμπεριληφθούν στις προδιαγραφές του κέντρου δεδομένων, όλες οι απαραίτητες πρόνοιες για φιλοξενία των ψηφιακών συστημάτων και υπηρεσιών επικοινωνίας και πληροφορικής της κρατικής μηχανής.

Η Διευθύντρια Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής (ΤΥΠ) στις 6.6.2023 κατέθεσε πρόταση στο αρμόδιο Συμβούλιο Προσφορών (ΣΠ) για έγκριση διαδικασίας διαπραγμάτευσης για μετακίνηση του κυβερνητικού κόμβου διαδικτύου σε υποδομές που θα προσφερθούν ως υπηρεσία από την ΑΤΗΚ. Κατά τη συνεδρία του αρμόδιου ΣΠ, η Υπηρεσία μας εξέφρασε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες απόψεις:

- (i) Η χρήση του άρθρου 29(2)(γ) του Νόμου Ν.73(Ι) που επικαλείται στην πρόταση του το ΤΥΠ, με βάση το οποίο γίνεται εισήγηση για χρήση διαδικασίας διαπραγμάτευσης, δεν φαίνεται να τεκμηριώνεται επαρκώς, αφού αφενός η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε να είχε προβεί στις απαραίτητες ενέργειες, είτε για να αποφευχθεί το περιστατικό διαρροής, είτε να φροντίσει να εξασφαλίσει νωρίτερα τις υπηρεσίες που αφορά η παρούσα πρόταση σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας, και, αφετέρου, ο συγκεκριμένος οικονομικός φορέας δεν είναι ο μοναδικός που μπορεί να διεκπεραιώσει την υπό αναφορά εργασία.
- (ii) Πέραν της επίκλησης του κατεπείγοντος, στην πρόταση ζητείται η έγκριση και για απευθείας ανάθεση σε ένα συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, ο οποίος μάλιστα δεν είναι ο μοναδικός ο οποίος προσφέρει τις ζητούμενες υπηρεσίες στην Κύπρο, όχι μόνο δεν τεκμηριώνεται αλλά με αυτό τον τρόπο καταπατούνται οι γενικές/βασικές αρχές της διαφάνειας, ίσης μεταχείρισης και μη διάκρισης των οικονομικών φορέων, της αναλογικότητας καθώς επίσης και της προστασίας του ανταγωνισμού.

Όπως έχουμε ενημερωθεί η πρόταση έχει αποσυρθεί από το ΣΠ. Επίσης, με βάση πληροφόρηση που έχουμε λάβει από τη Διεύθυνση Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ο τρόπος με τον οποίο θα υλοποιηθεί το έργο για τον καθορισμό και εφαρμογή νέας πολιτικής νέφους όσον αφορά τα συστήματα και τις υπηρεσίες της κυβέρνησης (Reform 2 (C4.2R2)) με φορέα υλοποίησης το ΤΥΠ, δεν έχει αποφασιστεί ακόμη.

7.8.4.1 Σχόλια/επισημάνσεις της Υπηρεσίας μας αναφορικά με τη διαδικασία λήψης απόφασης από την Αρχή

Αναφορικά με τη διαδικασία λήψης απόφασης από την Αρχή για την επιλογή στρατηγικού συνεργάτη, επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

- α. Το ΔΣ της ΑΤΗΚ ενώ αρχικά αποφάσισε ότι το περίγραμμα του αντικειμένου της συνεργασίας και τα κριτήρια επιλογής του στρατηγικού συνεργάτη πρέπει να καθοριστούν με σαφήνεια και διαφάνεια, ώστε να προωθηθεί η διαδικασία επιλογής και της σύναψης συμφωνίας (σχετική αναφορά στην παράγραφο (β) πιο πάνω), εντούτοις οι μετέπειτα ενέργειες/αποφάσεις του καταδεικνύουν το εντελώς αντίθετο. Η απόφαση για συμπερίληψη της Εταιρείας 4 στη Φάση Γ του έργου, ενώ δεν περιλαμβανόταν στις 39 εταιρείες που εξετάστηκαν στη Φάση Α από τους συμβούλους, με την αιτιολογία ότι προσέγγισε την Αρχή, είναι κατά την άποψη μας απολύτως ατεκμηρίωτη και αδιαφανής. Σημειώνεται ότι, στις 12.7.2022 υπογράφηκε μη δεσμευτική συμφωνία Memorandum of Understanding (MoU) μεταξύ της ΑΤΗΚ και της Εταιρείας 4.

- β. Ξαφνικά και αδιαφανώς η Εταιρεία 6 εμφανίζεται ως δυνητικός συνεργάτης της ΑΤΗΚ. Σημειώνεται ότι η εν λόγω εταιρεία συμμετέχει στην κοινοπραξία η οποία έχει αναλάβει το έργο για την ενιαία ανάπτυξη της περιοχής του λιμανιού και της μαρίνας Λάρνακας.
- γ. Παρόλο που το ΔΣ της ΑΤΗΚ αποφάσισε το 2021 ότι «το έργο πρέπει να ξεκινήσει και να ολοκληρωθεί το συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα ώστε να αξιοποιηθούν οι ευκαιρίες που δημιουργεί η παρούσα διεθνής συγκυρία», εντούτοις το θέμα επαναφέρθηκε προς συζήτηση στο ΔΣ της ΑΤΗΚ ένα χρόνο μετά στις 15.6.2022, παραμένοντας ουσιαστικά στο μεσοδιάστημα σε αδράνεια.

Η ΑΤΗΚ διαφωνεί με την άποψη της Υπηρεσίας μας όπως καταγράφεται στην παράγραφο (α) πιο πάνω. Αναφέρει ότι η διαδικασία που επιλέχθηκε για την επιλογή των στρατηγικών συνεργατών για ένα τέτοιο έργο είναι καθαρά εμπορική/στρατηγική απόφαση, η οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να γίνει με τις συνήθεις διαδικασίες προσφορών της ΑΤΗΚ. Είναι για αυτό το λόγο που (με κλειστό διαγωνισμό) επιλέχθηκε ο συμβουλευτικός οίκος Α για να διαχειριστεί τη διαδικασία επιλογής και να συμβουλευτεί την ΑΤΗΚ με βάση συγκεκριμένα κριτήρια και κατευθύνσεις που της δόθηκαν και με αυξημένη ευελιξία σε σχέση με τις εσωτερικές διαδικασίες της ΑΤΗΚ.

Αναφορικά με την Εταιρεία 6, η ΑΤΗΚ ανέφερε ότι η πρόθεση/πρότασή της δεν έγινε αποδεκτή από τη ΑΤΗΚ. Παραμένει ωστόσο γεγονός ότι, μέχρι την έναρξη διερεύνησης του θέματος από την Υπηρεσία μας, η ΑΤΗΚ συνομιλούσε με την εταιρεία αυτή για το ενδεχόμενο συνεργασίας τους και χρησιμοποίησε μελέτη βιωσιμότητας που είχε ετοιμαστεί κατ' εντολή της εταιρείας.

Επίσης, ανέφερε ότι το διάστημα της «αδράνειας» που αναφέρεται, όπως υποστηρίζει, λανθασμένα στην παράγραφο (γ) πιο πάνω, ήταν ο χρόνος που ο συμβουλευτικός οίκος Α ανάλωσε σε επαφές με τους υποψήφιους συνεργάτες (με βάση τη διαδικασία), για να διακριβωθούν οι προθέσεις τους και να ληφθούν όλες οι πληροφορίες για την αξιολόγησή τους. Κατά την περίοδο αυτή, η Εταιρεία 4 προσέγγισε την ΑΤΗΚ εκφράζοντας επίσης σοβαρό ενδιαφέρον για συνεργασία στο έργο.

Γενικές Συστάσεις/Ενδεικνυόμενες Ενέργειες:

α. Ενεργειακή ανεξαρτητοποίηση της ΑΤΗΚ και είσοδος στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού. Συστήνουμε άμεση ακύρωση της απόφασης της εισόδου της ΑΤΗΚ στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού για κάλυψη μεριδίου της αγοράς. Η ΑΤΗΚ μπορεί μόνο να μελετήσει το ενδεχόμενο κάλυψης με ΑΠΕ των δικών της αναγκών (όχι του προσωπικού της και όχι των πελατών της).

β. Δημιουργία νέου κέντρου δεδομένων στην Κύπρο. Επανεξέταση της σκοπιμότητας και βιωσιμότητας της δρομολογημένης επένδυσης. Περεταίρω, η Υπηρεσία μας θεωρεί την επιλεκτική συμπερίληψη/επιλογή συγκεκριμένων εταιρειών κατά τη διαδικασία επιλογής στρατηγικού συνεργάτη για το έργο, απολύτως ατεκμηρίωτη και αδιαφανή. Ως εκ τούτου συστήνουμε επανεξέταση και της διαδικασίας για την επιλογή στρατηγικού συνεργάτη για το έργο.

Αναφορικά με τη σύσταση στην παράγραφο (α) πιο πάνω, η Αρχή ανέφερε ότι: (i) εκτελεί ήδη με έγκριση του ΥΟ και σχετικές εγκεκριμένες προϋπολογιστικές δαπάνες, την κάλυψη με ΑΠΕ των δικών της αναγκών με ημερομηνία ολοκλήρωσης των σχετικών έργων το 2027, (ii) δεν έχει ληφθεί απόφαση για την είσοδο στην αγορά αυτή καθώς δεν υπάρχει επί του παρόντος λεπτομερές επιχειρησιακό σχέδιο και σχέδιο δράσης, εγκεκριμένες προϋπολογιστικές δαπάνες και έγκριση του ΥΟ. Επαναλαμβάνει, επίσης, τη θέση της Αρχής ότι η προτιθέμενη είσοδος της ΑΤΗΚ στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού είναι καθ' όλα νόμιμη, όπως επιβεβαιώνεται και από τη γνωμάτευση του νομικού συμβούλου της ΑΤΗΚ, καθώς και σύμφωνη με τη μέχρι σήμερα κοινοποιημένη (διαβαθμισμένη) κυβερνητική πολιτική.

Αναφορικά με τη σύσταση στην παράγραφο (γ) πιο πάνω, η Αρχή αναφέρει ότι: (i) η σκοπιμότητα του έργου δεν τίθεται προς επανεξέταση αφού αυτό περιλαμβάνεται στα εταιρικά στρατηγικά έργα που έχουν καθοριστεί με βάση τη διαδικασία επιχειρησιακού σχεδιασμού, (ii) η ΑΤΗΚ θα μελετήσει κατά πόσο χρειάζεται επαναξιολόγηση της βιωσιμότητας του έργου και, ενδεχομένως, διαφοροποίηση σχεδιαστικών παραμέτρων του όταν ληφθούν οι αποφάσεις από την Κυβέρνηση για τη φιλοξενία του κέντρου δεδομένων της, και (iii) δεν συμφωνεί με τη σύσταση για επανεξέταση της διαδικασίας για την επιλογή στρατηγικού συνεργάτη για το έργο, δεδομένου ότι ο σύμβουλος αξιολόγησε όλους τους πιθανούς συνεργάτες με τα ίδια κριτήρια και το αποτέλεσμα που ικανοποιεί τις αρχικές απαιτήσεις του έργου.

Η Υπηρεσία μας θα παρακολουθεί το έργο για δημιουργία νέου κέντρου δεδομένων στην Κύπρο και ανάλογα με τις εξελίξεις θα αποφασίσει για τις εκ μέρους της δέουσες ενέργειες. Σε κάθε περίπτωση, θεωρούμε πρόδηλα παράνομη οποιαδήποτε απόφαση του κεντρικού κράτους για μετακίνηση του κυβερνητικού κόμβου διαδικτύου σε υποδομές που θα προσφερθούν ως υπηρεσία από την ΑΤΗΚ, εκτός εάν η ΑΤΗΚ επιλεγεί μέσω ανοικτής και διάφανης διαδικασίας στο πλαίσιο της νομοθεσίας δημοσίων συμβάσεων.

7.9 Κατασκευή νέου υποθαλάσσιου καλωδιακού συστήματος με τον Λίβανο (CADMOS-2)

Αναφορικά με το δρομολογούμενο έργο κατασκευής νέου υποθαλάσσιου καλωδιακού συστήματος με τον Λίβανο, κύρια διαπίστωση μας είναι η χρηματοδότηση από την ΑΤΗΚ του 100% της κεφαλαιουχικής δαπάνης του CADMOS-2 (προϋπολογισθέν ποσό δαπάνης €15 εκ.), ενώ όσον αφορά στο ιδιοκτησιακό καθεστώς μόνο το 50% του συστήματος CADMOS-2 θα ανήκει στην ΑΤΗΚ και το υπόλοιπο 50% θα ανήκει σε κρατική εταιρεία του Λιβάνου.

Πιο συγκεκριμένα, το ΔΣ της ΑΤΗΚ με απόφαση του, ημερ. 15.11.2022, ενέκρινε την υπογραφή Συμφωνίας κατασκευής και συντήρησης του υποθαλάσσιου καλωδιακού συστήματος CADMOS-2 μεταξύ της ΑΤΗΚ και κρατικής εταιρείας του Λιβάνου, καθώς και την προκήρυξη κλειστού διαγωνισμού με τη μέθοδο ενός φακέλου για την υλοποίηση του έργου με ενδεικτική μέγιστη δαπάνη €15 εκ., η οποία θα χρηματοδοτηθεί κατά 100% από την ΑΤΗΚ. Η Συμφωνία που υπογράφηκε φέρει ημερ. 15.5.2022, δηλαδή προγενέστερα της απόφασης του ΔΣ.

Στη βάση των πιο πάνω, είναι άποψή μας ότι η ΑΤΗΚ κατά τη λήψη της απόφασης δε διασφάλισε πλήρως τα συμφέροντα της, αφού παρόλο που θα χρηματοδοτήσει 100% της κεφαλαιουχικής

δαπάνης του CADMOS-2, ωστόσο μόνο το 50% του συστήματος CADMOS-2 θα ανήκει στην ΑΤΗΚ ενώ το υπόλοιπο 50% θα ανήκει στην πιο πάνω κρατική εταιρεία.

7.10 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

7.10.1 Γενικά

Σύμφωνα με τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις της ΑΤΗΚ για τα έτη που έληξαν στις 31.12.2021 και στις 31.12.2022, το συνολικό ποσό των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων ανήλθε σε €105,5 εκ. και €124,7 εκ. περίπου, αντίστοιχα.

7.10.2 Εμπορικά Εισπρακτέα

Στις πιο πάνω απαιτήσεις περιλαμβάνεται συνολικό ποσό εμπορικών εισπρακτέων ύψους €105,4 εκ. και €112,00 εκ. περίπου για τα έτη που έληξαν στις 31.12.2021 και στις 31.12.2022, αντίστοιχα, για τα οποία διενεργήθηκε πρόνοια για επισφαλείς απαιτήσεις ύψους €19,1 εκ. και €15,6 εκ., αντίστοιχα.

Πιο κάτω παρουσιάζονται τα σημαντικότερα ευρήματα από τον έλεγχο:

7.10.2.1 Οφειλές από Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (ΥΜΕΕ)

Στις 31.12.2021 και 31.12.2022 η ΑΤΗΚ παρουσίαζε οφειλές ύψους €2.695.243 και €3.812.792, αντίστοιχα, από το ΥΜΕΕ.

Στα πιο πάνω ποσά περιλαμβάνεται, ποσό ύψους €2.449.520 για το 2021 και 2022, που αφορά σύμβαση της ΑΤΗΚ για την προμήθεια και εγκατάσταση του Συστήματος Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας 'LEFCO', η οποία έγινε στο πλαίσιο της εν ισχύ Συμφωνίας ΑΤΗΚ και ΥΜΕΕ για την παροχή, μεταξύ άλλων, εξειδικευμένων υπηρεσιών, και η οποία τερματίστηκε από την ΑΤΗΚ στις 12.4.2012, καθότι κατά τον προκαταρκτικό έλεγχο αποδοχής του 2011-2012 παρουσίαζε σοβαρές μη συμμορφώσεις με τις προδιαγραφές, ως οι εκθέσεις των Λειτουργιών της ΑΤΗΚ/Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας.

Η συγκεκριμένη εταιρεία, η οποία ήταν υπεύθυνη για την προμήθεια και εγκατάσταση του συστήματος LEFCO, το 2015 είχε προσφύγει στη Διαιτησία εναντίον της ΑΤΗΚ σε σχέση με τον τερματισμό της συμφωνίας, όπου ο Διαιτητής εξέδωσε απόφαση υπέρ της ΑΤΗΚ και απέρριψε τις απαιτήσεις της εταιρείας αυτής. Ως εκ τούτου, έκτοτε μέχρι και σήμερα, ακολούθησε εκτενής συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων μεταξύ του ΥΜΕΕ και της ΑΤΗΚ αναφορικά με το ύψος των μεταξύ τους δοσοληψιών - οφειλών, που προέκυψαν λόγω του τερματισμού της συμφωνίας εγκατάστασης του Συστήματος LEFCO, με στόχο να οριστικοποιηθούν τα τελικά οφειλόμενα ποσά και να διευθετηθούν οι μεταξύ τους εκκρεμότητες.

Το ποσό ύψους €2.449.520 που παρουσιάζει η ΑΤΗΚ ως οφειλόμενο από το ΥΜΕΕ στις 31.12.2021 και στις 31.12.2022 αναφορικά με τη συμφωνία προμήθειας του Συστήματος προκύπτει από τις μέχρι τότε μεταξύ τους δοσοληψίες λαμβάνοντας υπόψη τα τιμολόγια που ακυρώθηκαν και όφειλε η ΑΤΗΚ προς το ΥΜΕΕ, ποσό που κατέβαλε η ΑΤΗΚ προς το ΥΜΕΕ έναντι των εγγυητικών προκαταβολής και πιστής εκτέλεσης της συγκεκριμένης πιο πάνω εταιρείας που κατασχέθηκαν

συμπεριλαμβανομένων και των κατανεμηθέντων τόκων καθώς και το ποσό δικηγορικών εξόδων που πλήρωσε η ΑΤΗΚ και διεκδικεί από το ΥΜΕΕ.

Αναφορικά με τη διευθέτηση των εκκρεμοτήτων που προέκυψαν και λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, εγκρίθηκε από το ΥΣ στις 20.12.2023 συγκεκριμένη ρύθμιση.

7.10.2.2 Οφειλές από άλλες εταιρείες τηλεπικοινωνιών

7.10.2.2.1 Συμφωνία διανομής Καναλιών με τις εταιρείες τηλεπικοινωνιών Α και Β (Συμφωνία)

Τα οφειλόμενα ποσά των εταιρειών τηλεπικοινωνιών Α και Β στις 31.12.2022 παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί:

Οφειλές από Συμφωνία διανομής Καναλιών	Εταιρεία τηλεπικοινωνιών Α	Εταιρεία τηλεπικοινωνιών Β
	31.12.2022 €	31.12.2022 €
Αντάλλαγμα για παροχή δικαιωμάτων διανομής καναλιών	720.347	541.212
Εργασίες ανεξάρτητου ελεγκτή	4.522	1.865
Συμβουλευτικές υπηρεσίες από ελεγκτικό οίκο	15.867	15.867
Σύνολο	740.736	558.944

Σημειώνουμε ότι, το συνολικό κόστος για τις εργασίες ανεξάρτητου ελεγκτή και τις συμβουλευτικές υπηρεσίες από ελεγκτικό οίκο πληρώνεται αρχικά από την ΑΤΗΚ, η οποία στη συνέχεια καταμερίζει το αναλογούν κόστος τις εταιρείες τηλεπικοινωνιών Α και Β μέσω έκδοσης σχετικών τιμολογίων, εξ αυτού και οι πιο πάνω οφειλές.

Με βάση πληροφόρηση που έχουμε λάβει, στις 17.7.2023 τα πιο πάνω οφειλόμενα ποσά της εταιρείας Α εξακολουθούσαν να βρίσκονται σε εκκρεμότητα, μέχρι και τις 18.8.2023, που σύμφωνα με νεότερη πληροφόρηση εξοφλήθηκαν, ενώ τα οφειλόμενα ποσά της εταιρείας Β για το έτος 2022 είχαν εξοφληθεί.

Στο πλαίσιο ελέγχου των όρων αποπληρωμής των τιμολογίων που έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο της Συμφωνίας και ειδικότερα των πιο πάνω οφειλόμενων ποσών, διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

α. Με βάση τον όρο 9.3 της Συμφωνίας, μετά από τη λήψη του Πιστοποιητικού από τον ανεξάρτητο ελεγκτή για οποιοδήποτε ποσό επιπλέον του προπληρωθέντος ποσού προαγοράς συνδρομητών για κάθε Λογιστική Περίοδο, ο κάθε Δότης θα εκδίδει τιμολόγιο, που θα αντιστοιχεί προς τα ποσά που αναφέρονται στο Πιστοποιητικό τα οποία πρέπει να πληρώνονται όχι αργότερο από 10 εργάσιμες ημέρες από την υποβολή του τιμολογίου στον Δέκτη.

Ορισμένα από τα τιμολόγια τα οποία εκδόθηκαν από την ΑΤΗΚ προς τις υπό αναφορά εταιρείες Α και Β στο πλαίσιο της Συμφωνίας είχαν ημερομηνία αποπληρωμής σε 30 ημέρες με βάση την εσωτερική διαδικασία χειρισμού απλήρωτων τιμολογίων (έγγραφο Μ19310) ενώ σε άλλα αναφέρεται ότι η αξία του τιμολογίου θα αφαιρεθεί από την επόμενη πληρωμή της ΑΤΗΚ προς τις εταιρείες Α και Β, δηλαδή θα συμψηφισθούν με αντίστοιχα οφειλόμενα ποσά προς τα δύο Μέρη.

Σημειώνεται ότι οι συμψηφισμοί οφειλών μεταξύ των Μερών αποσβένουν ληξιπρόθεσμες οφειλές ίσης χρηματικής αξίας που προκύπτουν όχι από την ίδια Συμφωνία και εκκρεμούν για μεγάλο χρονικό διάστημα, πέραν των 30 ημερών,, όπως για παράδειγμα το πιο πάνω οφειλόμενο ποσό ύψους €720.347 από την εταιρεία τηλεπικοινωνιών Α το οποίο παραμένει σε εκκρεμότητα από τον Αύγουστο και Σεπτέμβριο του 2022, παρέχοντας έτσι άτοκη πιστωτική διευκόλυνση προς την εν λόγω εταιρεία.

β. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της ΑΤΗΚ, ημερ. 18.10.2021, με βάση τους όρους της Συμφωνίας η εταιρεία τηλεπικοινωνιών Β όφειλε €432.000 για την ποδοσφαιρική περίοδο Αύγουστο 2020 – Ιούλιος 2021 (ποσό επιπλέον του προπληρωθέντος ποσού προαγοράς συνδρομητών). Κατόπιν γραπτών παραστάσεων της εν λόγω εταιρείας προς την ΑΤΗΚ για «προτεινόμενο» επιπλέον ποσό €300.000, επικαλούμενη ότι αυτό είναι λογικό εάν προσαρμοστεί με διάφορους μέσους όρους και καμπύλες από μια μηδενική βάση, χωρίς όμως να προσκομισθούν επιπλέον στοιχεία τα οποία να τεκμηριώνουν τον υπολογισμό η ΑΤΗΚ φαίνεται εν τέλει να τιμολόγησε την εταιρεία αυτή με το ποσό των €300.000 ως η πρότασή της.

Σύμφωνα με την ΑΤΗΚ με την πρόταση αυτή συμφώνησε ο εξωτερικός ελεγκτής ο οποίος διορίστηκε από τα τρία μέρη (ΑΤΗΚ, εταιρεία τηλεπικοινωνιών Α και εταιρεία τηλεπικοινωνιών Β) για να ελέγχει τα πακέτα συνδρομητών και τα εκδιδόμενα εκατέρωθεν τιμολόγια.

7.10.2.2.2 Οφειλές από υπηρεσίες Εθνικής χονδρικής αγοράς

Τα οφειλόμενα ποσά των εταιρειών τηλεπικοινωνιών Α και Β στις 31.12.2021 και 31.12.2022, αντίστοιχα, αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών Εθνικής χονδρικής αγοράς, όπως για παράδειγμα ενοίκια γραμμών/ρεύματος/συνοδείες/άλλες εφάπαξ χρεώσεις για συνεγκαταστάσεις, διασυνδέσεις, τήρηση δεδομένων τηλεφωνικού καταλόγου, μεταφορά πελατών μεταξύ δικτύων κ.ά., παρουσιάζονται στον πιο κάτω Πίνακα.

Εταιρεία τηλεπικοινωνιών	Οφειλόμενο ποσό 31.12.2021 €	Οφειλόμενο ποσό 31.12.2022 €
A	2.122.562	2.389.914
B	661.607	536.258

Οι πιο πάνω οφειλές αφορούν κατά κύριο λόγο τιμολόγια τα οποία είχαν εκδοθεί τον Δεκέμβριο εκάστου έτους ή τον Ιανουάριο του επόμενου έτους και αφορούσαν το προηγούμενο έτος. Ως εκ τούτου στις 31.12 δεν είχε παρέλθει η ημερομηνία αποπληρωμής τους η οποία βάσει της σχετικής συμφωνίας είναι 30 ημερολογιακές ημέρες από την ημερομηνία έκδοσης του τιμολογίου, εκτός εάν συμφωνηθεί γραπτώς διαφορετικά μεταξύ των Μερών.

Στο πλαίσιο του ελέγχου των τιμολογήσεων και της αποπληρωμής των πιο πάνω οφειλόμενων ποσών παρατηρήσαμε τα ακόλουθα:

α. Για ορισμένα τιμολόγια τα οποία εκδόθηκαν εντός του έτους 2021 και 2022 υπήρξε καθυστέρηση πέραν των 30 ημερολογιακών ημερών για την εξόφληση τους. Παρατηρήσαμε επίσης

ότι, η εξόφληση ορισμένων τιμολογίων φαίνεται να γίνεται υπό μορφή συμψηφισμού με άλλα πληρωτέα υπόλοιπα προς το αντίστοιχο Μέρος, πρακτική που ακολουθείται σε μηνιαία βάση.

β. Παρόλο που σύμφωνα με τον όρο 5.2.8 του γενικού μέρους του υποδείγματος προσφοράς εθνικών χονδρικών υπηρεσιών (υπόδειγμα), εάν ο δικαιούχος δεν εξοφλήσει τιμολόγιο μέσα στην καθορισμένη με βάση τη συμφωνία περίοδο, η ΑΤΗΚ που τιμολογεί έχει το δικαίωμα να χρεώσει και εισπράξει τόκο πάνω στο οφειλόμενο ποσό με επιτόκιο ίσο με το ύψος του δημόσιου επιτοκίου υπερημερίας εντούτοις οι ληξιπρόθεσμες οφειλές δεν φαίνεται να επιβαρύνθηκαν οποιοδήποτε τόκο υπερημερίας.

γ. Όπως προαναφέρθηκε η ΑΤΗΚ φαίνεται να ακολουθεί την πρακτική συμψηφισμού οφειλών μεταξύ των Μερών σε μηνιαία βάση, σε αντίθεση με τον όρο 5.2.11 του υποδείγματος, ο οποίος προβλέπει ότι ο συμψηφισμός πληρωμών δεν επιτρέπεται και τα Μέρη δεν θα πρέπει να συμψηφίζουν πληρωμές για τις υπηρεσίες που παρέχονται με βάση τη συμφωνία.

δ. Επιπλέον, σύμφωνα με τον όρο 18.1 του υποδείγματος, ο δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίσει, με έξοδα δικά του, τραπεζική εγγύηση (με ισχύ ένα έτος και ετήσια ανανέωση) ή να κάνει τραπεζική κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό της ΑΤΗΚ, για την εξόφληση όλων των ποσών που θα οφείλονται στην ΑΤΗΚ για την παροχή των προϊόντων κινητής πρόσβασης, των προϊόντων ευρυζωνικής πρόσβασης, των προϊόντων χονδρικής τοπικής πρόσβασης σε σταθερή θέση, των προϊόντων χονδρικών μισθωμένων γραμμών και των προϊόντων διασύνδεσης. Το ποσό τέτοιας τραπεζικής εγγύησης ή τραπεζικής κατάθεσης θα ανέρχεται στο 10% των χρεώσεων που αναμένεται να προκύψουν κατά το πρώτο έτος παροχής των αιτούμενων υπηρεσιών και θα αναθεωρείται ετήσια σύμφωνα με τις ετήσιες χρεώσεις του δικαιούχου από την ΑΤΗΚ για τον προηγούμενο χρόνο και τις προβλέψεις του επόμενου έτους για την παροχή των ανωτέρω υπηρεσιών. Παρόλο που βάσει των υπολογισμών της ΑΤΗΚ, η εταιρεία τηλεπικοινωνιών Α οφείλει να προσκομίσει τραπεζική εγγυητική ύψους €935.341 για το έτος 2023, εντούτοις η εν ισχύ εγγυητική της ανέρχεται σε €669.614. Σύμφωνα με τον αρμόδιο λειτουργό της ΑΤΗΚ, η έκδοση της απαιτούμενης πρόσθετης εγγυητικής ύψους €265.727 για το 2023 δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη από την εν λόγω εταιρεία καθότι γίνονται συζητήσεις για διακανονισμό των οφειλών μέσω προπληρωμών προς την ΑΤΗΚ. Σημειώνουμε ότι, στην ιστοσελίδα του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας η εταιρεία τηλεπικοινωνιών Α φαίνεται να τελεί υπό καθεστώς διαχείρισης.

Γενικές Συστάσεις:

- ♦ **Τήρηση των προνοιών των σχετικών συμφωνιών.** Η πρακτική που ακολουθείται από την ΑΤΗΚ για εξόφληση οφειλόμενων ποσών μέσω συμψηφιστικών εγγραφών με άλλα πληρωτέα ποσά της ΑΤΗΚ δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να θεωρείται ως παραχώρηση άτοκης πιστωτικής διευκόλυνσης και, ανεξαρτήτως αυτού, οι όροι αποπληρωμής όλων των οφειλών θα πρέπει να τηρούνται ρητά βάσει των σχετικών συμφωνιών για διασφάλιση των συμφερόντων της Αρχής. Εν πάση περιπτώσει ο συμψηφισμός θα πρέπει να πραγματοποιείται με γνωστοποίηση προς το άλλο Μέρος, η οποία πρέπει να αναφέρει κατά

τρόπο επαρκώς ακριβή τις οφειλές που αφορά ο συμψηφισμός. Συστήνουμε επίσης όπως η ΑΤΗΚ ετοιμάσει σχετικό εγχειρίδιο για τη διενέργεια συμψηφισμών.

- ♦ **Επιβολή τόκου σε ληξιπρόθεσμες οφειλές σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών συμφωνιών.**

Η ΑΤΗΚ μάς πληροφόρησε ότι συμφωνεί με τις πιο πάνω συστάσεις και ότι θα προχωρήσει σε: **(α)** διαφοροποίηση του όρου 5.2.11 του υποδείγματος παροχής υπηρεσιών και των όρων των σχετικών συμφωνιών έτσι ώστε να επιτρέπεται ο συμψηφισμός πληρωμών και **(β)** καταγραφή της διαδικασίας συμψηφισμών. Επίσης, μας ανέφερε ότι θα εφαρμόσει τη σύσταση για επιβολή τόκου σε ληξιπρόθεσμες οφειλές, σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών συμφωνιών.

7.10.2.3 Πιστωτικό όριο σε συνεργάτη διανομής τηλεπικοινωνιακών προϊόντων/ υπηρεσιών ίσο με το ποσό της εγγυητικής

Στις 15.11.2019 η ΑΤΗΚ σύναψε Συμφωνία Συνεργασίας με συγκεκριμένη εταιρεία (Συνεργάτης) για τη διανομή τηλεπικοινωνιακών προϊόντων/υπηρεσιών και συγκεκριμένα τη διάθεση κωδικών ανανέωσης χρόνου της Υπηρεσίας soeasy σε ηλεκτρονική μορφή και τη διάθεση χρόνου ανανέωσης της Υπηρεσίας soeasy μέσω ειδικών τερματικών στα ταμεία πώλησης του ιδίου του Συνεργάτη ή και σημείων πώλησης με τα οποία συνεργάζεται ο Συνεργάτης, με ισχύ ενός έτους και μετά αυτόματη ανανέωση από έτος σε έτος μέχρι να τερματιστεί από οποιοδήποτε των συμβαλλομένων.

Ως αντάλλαγμα η ΑΤΗΚ καταβάλλει στο Συνεργάτη αμοιβή είτε υπό μορφή έκπτωσης για την αγορά προϊόντων/υπηρεσιών που θα εμπορευθεί είτε υπό μορφή προμήθειας για την επίτευξη στόχων όπου προνοείται, δεδομένου ότι για τα πιο πάνω μεσολάβησε ο Συνεργάτης μέσω του δικτύου καταστημάτων του. Η έκπτωση που παραχωρείται στον Συνεργάτη κυμαίνεται μεταξύ 0%-3% βάσει αξίας τιμολογίου, μεταξύ 2%-3% βάσει αξίας ετήσιων αγορών και μεταξύ 1%-2% για πρόσθετη έκπτωση (bonus) βάσει αξίας συνολικών αγορών έτους.

Στο πλαίσιο του ελέγχου της ανωτέρω συμφωνίας και των σχετικών υποστηρικτικών εγγράφων διαπιστώσαμε ότι τα υπόλοιπα του Συνεργάτη στις 31.12.2021, 31.12.2022 και 5.5.2023 ήταν €540.873, €458.151 και €230.000 αντίστοιχα, τα οποία υπόλοιπα καλύπτονταν από ισόποσες τραπεζικές εγγυητικές. Ως εκ τούτου, φαίνεται να παρέχεται στην εταιρεία συνεχής άτοκη «πιστωτική διευκόλυνση», καθότι ο Συνεργάτης δεν προβαίνει σε πλήρη εξόφληση των οφειλών του, με τα εκάστοτε υπόλοιπα να είναι ακριβώς όσο και το ποσό της εγγυητικής. Όπως έχει επισημανθεί στην Έκθεση της Υπηρεσίας μας για το έτος 2017, η Υπηρεσία μας έχει την άποψη ότι το ποσό της εγγυητικής δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για σκοπούς παροχής άτοκης πιστωτικής διευκόλυνσης στους συνεργάτες αλλά για να παρέχει εγγύηση για τις υποχρεώσεις οικονομικού και άλλου περιεχομένου σύμφωνα με τη σύμβαση που υπογράφεται.

Σύσταση: Όπως η παροχή πιστώσεων σε συνεργάτες γίνεται βάσει των συμφωνηθέντων και σε καμία περίπτωση δεν θεωρείται η εγγυητική ως υποχρέωση παροχής πιστώσεων.

Η ΑΤΗΚ εξέφρασε την άποψη ότι η παροχή πιστώσεων στους Συνεργάτες γίνεται με βάση τον όρο 8 της Συμφωνίας Συνεργασίας και ότι η εγγυητική αποτελεί προϋπόθεση για την παροχή πιστωτικού ορίου. Επιπρόσθετα, ανέφερε ότι:

- α. τα ποσά των ανεξόφλητων τιμολογίων δεν μπορούν να υπερβαίνουν το ποσό της εγγυητικής (για την οποία ο Συνεργάτης επωμίζεται όλα τα έξοδα),
- β. κανένα τιμολόγιο δεν μπορεί να μείνει ανεξόφλητο πέραν της ημερομηνίας λήξης του που δεν μπορεί να ξεπερνά το μέγιστο τους δύο μήνες ανάλογα με την ημερομηνία έκδοσής του (Παράρτημα Γ του Συμβολαίου Συνεργασίας), και
- γ. αν το τιμολόγιο δεν εξοφληθεί εντός του προαναφερόμενου χρονικού πλαισίου, τότε το υπόλοιπο τοκίζεται.

7.10.2.4 Οφειλές που τυγχάνουν νομικού χειρισμού

Αναφορικά με τη διευθέτηση των οφειλών που παρουσιάζονται στις πιο κάτω παραγράφους, εκκρεμούν νομικά θέματα τα οποία χειρίζονται οι Νομικές Υπηρεσίες και οι νομικοί σύμβουλοι της ΑΤΗΚ.

7.10.2.4.1 Οφειλές από εργοληπτική εταιρεία για ζημιές σε περιουσία της ΑΤΗΚ

Το οφειλόμενο ποσό της εργοληπτικής εταιρείας ανήλθε σε €203.768 στις 31.12.2021 και 31.12.2022, το οποίο αφορά σε εκκρεμείς χρεώσεις την περίοδο 2008 μέχρι 2013 για ζημιές που προκλήθηκαν σε περιουσία της ΑΤΗΚ όπως καλώδια και δίκτυο, για τις οποίες καταχωρίστηκε αγωγή το 2015, ενώ έχει συμπεριληφθεί και πρόνοια αντίστοιχου ποσού ως επισφαλής χρεώστης στις οικονομικές καταστάσεις.

Σε προηγούμενη Έκθεση της Υπηρεσίας μας για το έτος 2017 εγέρθηκε το ερώτημα γιατί η αγωγή καταχωρίστηκε με τέτοια καθυστέρηση αφού και βάσει της διαδικασίας εισπράξεων της Αρχής μετά την αποστολή 2 επιστολών για απλήρωτα τιμολόγια και της χρονικής προθεσμίας 30 ημερών που παραχωρείται (15 ημέρες στην κάθε επιστολή) το θέμα αποστέλλεται στο νομικό σύμβουλο.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τους δικηγόρους της ΑΤΗΚ, ο χρόνος παραγραφής για το αστικό αδίκημα της αμέλειας είναι 3 χρόνια και, δεδομένου ότι η αρχική αγωγή καταχωρήθηκε στις 3.7.2015, οποιεσδήποτε ζημιές που υπέστη η ΑΤΗΚ πριν τις 3.7.2012 θεωρητικά έχουν παραγραφεί. Επομένως, όπως αναφέρουν, τα τιμολόγια που δεν έχουν παραγραφεί ανέρχονται σε €13.474,65.

Στο πλαίσιο του ελέγχου μας για τα έτη 2021 και 2022 ενημερωθήκαμε για την απόφαση του ΔΣ να εγκρίνει την υποβολή αντιπρότασης προς την εναγόμενη εταιρεία για εξώδικο διακανονισμό με τα ακόλουθα στοιχεία:

- α. Άμεση καταβολή από την εναγόμενη ποσού €90.975 ως η προηγούμενη πρόταση της ημερ. 6.12.2013.
- β. Καταβολή των δικηγορικών εξόδων από την εναγόμενη.
- γ. Εξόφληση από τις άλλες εταιρείες του ομίλου της εναγόμενης των καθυστερημένων οφειλών από τιμολόγια συνολικού ύψους €19.630,71.

Όπως έχουμε πληροφορηθεί, στο παρόν στάδιο η ΑΤΗΚ αναμένει απάντηση από τους δικηγόρους της εναγόμενης εταιρείας κατά πόσο η αντιπρόταση που τίθεται πιο πάνω θα γίνει αποδεκτή ώστε να ενημερώσει αναλόγως το δικαστήριο για την έκβαση της αγωγής.

Συστάσεις:

- ♦ Όπως εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για διευθέτηση εξώδικου διακανονισμού με την εργοληπτική εταιρεία ώστε να διασφαλιστούν στο μέγιστο τα οικονομικά συμφέροντα της ΑΤΗΚ.

Σύμφωνα με την ΑΤΗΚ έγιναν όλες οι αναγκαίες ενέργειες από την πλευρά της και τώρα εναπόκειται στην εργοληπτική εταιρεία να ανταποκριθεί.

- ♦ Όπως διασφαλίζεται η συστηματική και έγκαιρη παρακολούθηση των καθυστερήσεων από το αρμόδιο τμήμα και η έγκαιρη αποστολή τους στο νομικό σύμβουλο της ΑΤΗΚ έτσι ώστε να προωθείται η άμεση λήψη νομικών μέτρων και να μειώνεται ο κίνδυνος απώλειας εσόδων για την Αρχή.

7.10.2.4.2 Πιθανή διαγραφή οφειλών που δεν καλύπτονταν από εγγυητική

Το οφειλόμενο ποσό από εταιρεία συνεργάτη της Αρχής ανήλθε σε €664.651 στις 31.12.2021 και 31.12.2022.

Όπως έχει αναφερθεί σε προηγούμενες Εκθέσεις της Υπηρεσίας μας για τα έτη 2015 και 2017, η συνεργασία της ΑΤΗΚ με τον συνεργάτη αφορούσε στην αγορά και μεταπώληση χρόνου ομιλίας Soeasy και συνεχίστηκε μέχρι το 2014 όπου και η εταιρεία σταμάτησε να τοποθετεί παραγγελίες στην ΑΤΗΚ. Η τραπεζική εγγυητική του εν λόγω συνεργάτη ύψους €480.000, με την πρώην Λαϊκή Τράπεζα (νυν Τράπεζα Κύπρου), έληξε στις 2.5.2013 και δεν ανανεώθηκε, ενώ ζητήθηκε από την ΑΤΗΚ καθορισμός χρονοδιαγράμματος για την εξόφληση των οφειλών. Επίσης, όπως μας αναφέρθηκε, η Τράπεζα Κύπρου δεν κατέβαλε το ποσό της εγγυητικής.

Το τότε ΔΣ της ΑΤΗΚ στις 25.11.2013 αποφάσισε να παρέχει τις διευκολύνσεις που ζήτησε ο Συνεργάτης με τη διευκρίνιση το εκάστοτε υπόλοιπο να μην υπερβαίνει τις €200.000 ανά δεκαήμερο για τις νέες αγορές, συν το υπόλοιπο των παλαιών οφειλών. Σε επόμενη συνεδρίαση στις 24.2.2015 λήφθηκε απόφαση για συμπερίληψη πρόνοιας για επισφαλείς απαιτήσεις για όλο το ποσό στις οικονομικές καταστάσεις της ΑΤΗΚ για το 2013.

Με βάση τα στοιχεία που έχουμε λάβει στο πλαίσιο του ελέγχου μας το πιο πάνω υπόλοιπο ύψους €664.650,72 συνεχίζει και παραμένει σε εκκρεμότητα μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης του ελέγχου.

Το πιο πάνω θέμα χειρίζονται οι Νομικές Υπηρεσίες της ΑΤΗΚ και ο νομικός σύμβουλος της.

Σύσταση: Όπως, προς αποφυγή παρόμοιων καταστάσεων που έχουν ως επακόλουθο τον κίνδυνο απώλειας χρημάτων για την ΑΤΗΚ, παρακολουθούνται τα υπόλοιπα των συνεργατών σε συστηματική βάση και ενεργοποιείται η εγγυητική όπου και όταν παρίσταται ανάγκη, προτού αυτή λήξει.

7.10.2.4.3 Εκχώρηση καλωδιακής χωρητικότητας στο υποθαλάσσιο καλωδιακό σύστημα «Μινέρβα»

Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις της Υπηρεσίας μας, η ΑΤΗΚ από το 2008 εκχώρησε στην εταιρεία τηλεπικοινωνιών Α χωρητικότητα στο υποθαλάσσιο καλωδιακό σύστημα «Μινέρβα», με χρέωση €4,1 εκ. και ετήσια χρέωση λειτουργίας και συντήρησης €256.250 πλέον ΦΠΑ, χωρίς να υπάρχουν οποιεσδήποτε τραπεζικές εγγυήσεις από την εταιρεία τηλεπικοινωνιών Α για το οφειλόμενο ποσό.

Κατόπιν αιτήματος της υπό αναφορά εταιρείας, η συμφωνία αναθεωρήθηκε στις 5.11.2009 με εκχώρηση πρόσθετης καλωδιακής χωρητικότητας, έναντι πρόσθετου αντίτιμου €4,9 εκ. και αύξηση της ετήσιας χρέωσης λειτουργίας και συντήρησης σε €450.000, πλέον ΦΠΑ. Η συμφωνία εκχώρησης έληγε την 30η Απριλίου 2022.

Λόγω του ότι η εταιρεία τηλεπικοινωνιών Α καθυστερούσε να καταβάλει τις οφειλές της, η ΑΤΗΚ προχώρησε σε διακοπή της σύνδεσης της χωρητικότητας στις 3.6.2013 η οποία και επανήλθε μετά από διάταγμα της Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού (ΕΠΑ). Τα επόμενα χρόνια ακολούθησε μεγάλος αριθμός αγωγών της πιο πάνω εταιρείας εναντίον της ΑΤΗΚ καθώς και επιβολή προστίμων από την ΕΠΑ προς την ΑΤΗΚ μετά από σχετικές καταγγελίες, στις οποίες η ΑΤΗΚ προσέφυγε. Στις 10.7.2017, μετά από απόφαση του ΔΣ της ΑΤΗΚ έγινε η τελική διακοπή παροχής χωρητικότητας προς την εταιρεία τηλεπικοινωνιών Α.

Στις οικονομικές καταστάσεις της ΑΤΗΚ για τα έτη που έληξαν στις 31.12.2021 και 31.12.2022 συμπεριλαμβάνεται χρεωστικό υπόλοιπο ύψους €1.828.936 από την εταιρεία τηλεπικοινωνιών Α, ενώ έχει συμπεριληφθεί και πρόνοια αντίστοιχου ποσού ως επισφαλής χρεώστης στις οικονομικές καταστάσεις.

Μετά από μελέτη των εκκρεμών αγωγών της υπό αναφορά εταιρείας εναντίον της ΑΤΗΚ και τις πιθανότητες επιτυχίας τους, καθώς και το πώς αυτές μπορούν να επηρεάσουν την έκβαση και των αγωγών που δεν έχουν εγερθεί ακόμη αλλά αναμένεται να εγερθούν, οι νομικοί σύμβουλοι της ΑΤΗΚ κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι μια εξώδικη διευθέτηση μεταξύ €5 - €6 εκ (συν 10%-15% περιθώριο διαπραγμάτευσης) πλέον δικαστικά έξοδα μπορεί να είναι επιτεύξιμη και επωφελής για την ΑΤΗΚ λαμβάνοντας υπόψη τους νομικούς κινδύνους και τους τόκους που θα προστεθούν σε περίπτωση δικαστικών αποφάσεων.

Σε συνεδρία του ημερ. 20.12.2022 το ΔΣ της ΑΤΗΚ αποφάσισε όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο της εξώδικης διευθέτησης όλων των αγωγών και διαφορών με την πιο πάνω εταιρεία και όπως ο ΑΕΔ της ΑΤΗΚ ηγηθεί της διαπραγμάτευσης.

Σε υπόμνημα του προς το ΔΣ της ΑΤΗΚ, ημερ. 20.1.2023, ο ΑΕΔ αναφέρει ότι η διαπραγμάτευση κατέδειξε ότι το ελάχιστο ποσό για εξώδικη διευθέτηση που είναι διατεθειμένη να δεχθεί η εταιρεία τηλεπικοινωνιών Α είναι €10 εκ. και ότι αυτό ισχύει για περιορισμένο χρονικό διάστημα. Λόγω της απόστασης μεταξύ του ποσού αυτού και του προηγούμενου ποσού €5 - €6 εκ. που σύστησαν οι νομικοί σύμβουλοι της ΑΤΗΚ, η διαπραγμάτευση δεν υπεισλήθε στο ζήτημα των δικηγορικών εξόδων, κάτι το οποίο μπορεί να γίνει σε δεύτερο χρόνο αν χρειαστεί.

Σε συνεδρία του ημερ. 21.2.2023 το ΔΣ της ΑΤΗΚ αποφάσισε τα ακόλουθα:

α. να γίνει δεκτή η πρόταση για καταβολή από την ΑΤΗΚ ποσού €10 εκ. προς πλήρη και τελική διευθέτηση όλων των εκατέρωθεν υφιστάμενων διαφορών και μελλοντικών απαιτήσεων σε σχέση με τα επίδικα θέματα (στο ποσό αυτό έχουν ληφθεί υπ' όψιν και οι απαιτήσεις/ανταπαιτήσεις της ΑΤΗΚ).

β. Η κάθε πλευρά να επωμιστεί τα δικηγορικά έξοδα της.

γ. Να μελετηθεί από τους νομικούς συμβούλους της ΑΤΗΚ η μέθοδος υλοποίησης της διευθέτησης με τις δέουσες δηλώσεις στο Δικαστήριο και με την υπογραφή κατάλληλης δεσμευτικής συμφωνίας (περιλαμβανομένου και όρου εμπιστευτικότητας) με τρόπο που να μη δημιουργεί νομικό προηγούμενο.

Σημειώνουμε ότι, στις οικονομικές καταστάσεις της ΑΤΗΚ για το έτος 2021 δεν έχει συμπεριληφθεί πρόνοια για τις νομικές απαιτήσεις της εταιρείας τηλεπικοινωνιών Α που θα επέλθουν σε περίπτωση αρνητικής έκβασης των πιο πάνω υποθέσεων για την ΑΤΗΚ.

Τα μέλη του ΔΣ της ΑΤΗΚ σε συνεδρία του Συμβουλίου ημερ. 20.12.2022 έθεσαν ερώτημα για το λόγο που η Επιτροπή Ελέγχου δεν έλαβε γνώση του χειρισμού αυτού, δηλαδή της μη συμπερίληψης πρόνοιας στις οικονομικές καταστάσεις του 2021 για τις νομικές απαιτήσεις, και για το λόγο που προτείνεται εξώδικη διευθέτηση ενώ δεν είχε γίνει πρόνοια. Ο Γραμματέας του ΔΣ δεν γνώριζε γιατί δεν έλαβε γνώση η Επιτροπή Ελέγχου για το χειρισμό που έγινε για τις οικονομικές καταστάσεις του 2021, προσθέτοντας ότι, για παλαιότερα έτη, η Επιτροπή Ελέγχου ή/και το ΔΣ είχαν εμπλακεί στον αντίστοιχο χειρισμό. Επιπλέον, ο Γραμματέας του ΔΣ ανέφερε ότι πρόνοια γίνεται όταν η πιθανότητα να πληρωθεί κάποιο ποσό είναι ψηλότερη από την πιθανότητα να μην πληρωθεί, και το ποσό μπορεί να υπολογιστεί με ακρίβεια. Στο πλαίσιο όμως συνετής διαχείρισης κινδύνων, όπως ανέφερε, διευθέτηση μπορεί να γίνει έστω και αν δεν πληρούνται τα πιο πάνω κριτήρια, αφού το συνολικό ύψος των απαιτήσεων της υπό αναφορά εταιρείας ανέρχεται σε €84.333.617, ποσό που θεωρείται μεν απίθανο να καταβληθεί στην ολότητα του αλλά από την άλλη δεν μπορεί να αγνοηθεί εντελώς.

Σημειώνουμε ότι, σύμφωνα με το καταστατικό της Επιτροπής Ελέγχου, μέρος των καθηκόντων της εν λόγω Επιτροπής είναι να διασφαλίζει την αξιοπιστία των Οικονομικών Εκθέσεων, εξετάζοντας και κρίνοντας αν είναι ολοκληρωμένες και συνεπείς με τις πληροφορίες που γνωρίζουν τα μέλη της Επιτροπής και ανταποκρίνονται στις σωστές Λογιστικές Αρχές.

Στις οικονομικές καταστάσεις της ΑΤΗΚ για το έτος 2022, αφότου το ΔΣ της Αρχής έχει λάβει απόφαση για τον πιο πάνω εξώδικο διακανονισμό με την εταιρεία τηλεπικοινωνιών Α, έχει συμπεριληφθεί σχετική πρόνοια ύψους €10 εκ.

Όπως έχουμε διαπιστώσει, το ποσό εξώδικης διευθέτησης ύψους €10 εκ. έχει καταβληθεί στην εταιρεία τηλεπικοινωνιών Α αρχές Απριλίου 2023.

Σύσταση: Όπως στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και καθηκόντων της, η Επιτροπή Ελέγχου να ενημερώνεται από τις Νομικές Υπηρεσίες και τους εξωτερικούς νομικούς συμβούλους της ΑΤΗΚ για όλα τα νομικά θέματα που ενδεχομένως να επηρεάσουν τη χρηματοοικονομική εικόνα της

ΑΤΗΚ και να βεβαιώνει ότι έχει ακολουθηθεί ο σωστός λογιστικός χειρισμός κατά την ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων.

Η ΑΤΗΚ μας ενημέρωσε ότι συμφωνεί με την πιο πάνω σύσταση και όσον αφορά τις οικονομικές καταστάσεις του 2022, ανέφερε ότι η Επιτροπή Ελέγχου εξέτασε επισταμένως τα εν λόγω νομικά θέματα σε δύο συνεδριάσεις της στις 23.12.2022 και στις 14.3.2023, με ζήτηση και λήψη και ειδικών εκθέσεων από τα δικηγορικά γραφεία που χειρίζονται απαιτήσεις κατά της ΑΤΗΚ στα δικαστήρια, και ακολούθως έγινε ενημέρωση και συζήτηση στο επίπεδο του Συμβουλίου της ΑΤΗΚ κατά τη συνεδρίασή του 13/2023 ημερ. 25.4.2023.

7.10.3 Χειρισμός επισφαλών χρεωστών

	31.12.2021	31.12.2022
	€	€
Πρόνοια επισφαλών χρεωστών	19.078.872	15.578.830
Διαγραφή επισφαλών χρεωστών	518.000	4.184.000

7.10.3.1 Πρόνοια Επισφαλών χρεωστών

Σύμφωνα με τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις της ΑΤΗΚ για τα έτη που έληξαν στις 31.12.2021 και στις 31.12.2022, συμπεριλαμβάνεται πρόνοια επισφαλών χρεωστών ύψους €19.078.872 και €15.578.830 αντίστοιχα.

Από το συνολικό ποσό για το 2021, παρατηρήσαμε ότι ποσό ύψους €14.957.975 (78%) αφορά συνδρομητικούς πελάτες, ενώ ποσό ύψους €1.828.936 (9.5%) αφορά τον πελάτη διεθνούς χονδρικής αγοράς, ήτοι την εταιρεία τηλεπικοινωνιών Α (παράγραφο 7.10.2.6.3 πιο πάνω).

Από το συνολικό ποσό για το 2022, ποσό ύψους €11.740.741 (75%) αφορά συνδρομητικούς πελάτες, ενώ ποσό ύψους €1.828.936 (12%) αφορά τον πελάτη διεθνούς χονδρικής αγοράς την εταιρεία τηλεπικοινωνιών Α, ως ανωτέρω.

Η πλειονότητα των χρεωστών για τους οποίους καταχωρείται πρόνοια για επισφαλείς χρεώστες αφορά τους συνδρομητικούς πελάτες για τους οποίους η ομάδα εισπράξεων, με βάση τη σχετική εσωτερική διαδικασία της ΑΤΗΚ, εκτελεί αριθμό ενεργειών για την είσπραξη των καθυστερημένων τους οφειλών προτού καθοριστεί η διαγραφή τους ως επισφαλείς χρεώστες. Οι ενέργειες αυτές περιλαμβάνουν συνεχείς υπενθυμίσεις των οφειλών των πελατών και σταδιακό τερματισμό των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής και του μηνιαίου προγράμματος εργασιών, οι πελάτες αυτοί κατηγοριοποιούνται σε 5 ειδικές κατηγορίες (Buckets) η καθεμία από την οποία αντανακλά την κατάσταση της οφειλής των χρεωστών και τις διενέργειες είσπραξης που έχουν γίνει μέχρι εκείνη τη μέρα από την ομάδα εισπράξεων ώστε να γίνει η αντίστοιχη γενική πρόνοια επισφαλών χρεωστών, σε μηνιαία βάση.

Ωστόσο, όπως έχουμε πληροφορηθεί, το ποσοστό το οποίο χρησιμοποιείται για σκοπούς υπολογισμού της πρόνοιας των επισφαλών χρεωστών έχει καθοριστεί το 2018 σε συνεργασία με

εξωτερικούς συμβούλους της ΑΤΗΚ, μετά από τη διενέργεια σχετικών υπολογισμών ως προς το προφίλ των επισφαλειών και την ιστορικότητα των εισπράξεων που είχαν γίνει για περίοδο 4 ετών.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω διαπιστώνουμε ότι παρόλο που λαμβάνονται επαρκείς ενέργειες για είσπραξη των καθυστερημένων οφειλών, το ποσό των καθυστερημένων οφειλών παραμένει σε υψηλά επίπεδα, όπως επίσης και η πρόνοια που αναγνωρίζεται για επισφαλείς χρεώστες.

Η ΑΤΗΚ εξέφρασε την άποψη ότι ο δείκτης επισφαλών χρεών ως ποσοστό των εσόδων ανήλθε σε 0,3% και 0,2% για τα έτη 2021 και 2022 αντίστοιχα και κρίνεται ως πάρα πολύ χαμηλός με βάση την επικρατούσα οικονομική κατάσταση αλλά και σε σύγκριση με ξένους τηλεπικοινωνιακούς οργανισμούς.

7.10.3.2 Διαγραφή επισφαλών χρεωστών

Με βάση την ενημέρωση που λάβαμε, στη συνεδρία του ημερ. 11.10.2022, το ΔΣ της ΑΤΗΚ υιοθέτησε εν μέρει την εισήγηση του ΑΕΔ για διαγραφή οφειλόμενων ποσών από χρεώστες, η αποπληρωμή των οποίων δεν κατέστη εφικτή μέχρι το Δεκέμβριο του 2020 αφού εξαντλήθηκαν όλες οι δυνατές ενέργειες είσπραξης που ακολουθούνται από την ομάδα είσπραξης. Οι διαγραφείσες οφειλές αφορούσαν σε:

α. επισφαλή χρέη 11.680 συνδρομητών ύψους €4.125.097,14 (€3,652,679,23 + €472.417,91 ΦΠΑ) και

β. έλλειμμα του 2019 από πλαστά χαρτονομίσματα (€1.600).

Από τα στοιχεία που έχουν προσκομισθεί, φαίνεται ότι το 70% περίπου των οφειλών που προτάθηκαν για διαγραφή προκύπτουν από το γεγονός ότι οι πελάτες αυτοί δεν εντοπίζονται και τα μεγαλύτερα ποσά επισφαλειών προέρχονται από φυσικά πρόσωπα άνω των 60 ετών.

Σημειώνεται ότι η τελική διαγραφή επισφαλών χρεωστών, ως αυτή έχει αναγνωρισθεί στις οικονομικές καταστάσεις της ΑΤΗΚ για το έτος 2022, αφορούσε σύνολο 11.509 συνδρομητών και ποσό οφειλών ύψους €4.055.546 (€3.589.915 + € 465.631 ΦΠΑ) καθότι το μεσοδιάστημα που μεσολάβησε από την ετοιμασία της πρότασης διαγραφής επισφαλών χρεωστών μέχρι και την έγκριση και διαγραφή τους, κάποιιοι από τους συνδρομητές είχαν προβεί σε εξόφληση των οφειλών τους.

Πέραν του πιο πάνω, στη συνεδρία του ημερ. 21.2.2023, το ΔΣ της ΑΤΗΚ, υιοθέτησε την εισήγηση του ΑΕΔ για διαγραφή επιπρόσθετου ποσού οφειλών ύψους €384.171 (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) στις οικονομικές καταστάσεις της ΑΤΗΚ για το έτος 2022, το οποίο αφορά χρέη από τιμολόγια 30 προσώπων και οργανισμών τα οποία εκκρεμούν από το 2001 και μετέπειτα. Σημειώνεται ότι το ΦΠΑ το οποίο αντιστοιχεί στο υπόλοιπο αυτό δεν κατέστη δυνατόν να εντοπιστεί καθότι αφορά παλιό υπόλοιπο το οποίο μεταφέρθηκε από παλαιότερο σύστημα της ΑΤΗΚ.

Ως έχουμε ενημερωθεί, μέχρι σήμερα η ΑΤΗΚ δεν έχει προβεί σε αξιολόγηση των οφειλόμενων ποσών για τα έτη 2021 για πιθανή διαγραφή επισφαλών χρεωστών.

7.10.3.3 Διεκδίκηση ΦΠΑ σε επισφαλείς χρεώσεις

Με τη διαγραφή των πιο πάνω χρεών δύναται, δυνάμει του άρθρου 27 του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου του 2000, ως αυτός έχει τροποποιηθεί, και των περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικών) Κανονισμών του 2001, να διεκδικηθεί από την ΑΤΗΚ επιστροφή ποσού ΦΠΑ νοουμένου ότι έχει παρέλθει περίοδος 12 μηνών από την ημερομηνία συναλλαγής του χρέους και εντός τεσσάρων ετών από την ημερομηνία κατά την οποία το επισφαλές χρέος καθίσταται οφειλόμενο και πληρωτέο ή την ημερομηνία συναλλαγής, οποιαδήποτε ημερομηνία είναι μεταγενέστερη.

Με βάση τη σχετική νομοθεσία και τα στοιχεία που έχουν προσκομιστεί, κατά την ημερομηνία της πρότασης διαγραφής επισφαλών χρεωστών, η ΑΤΗΚ δύνατο να διεκδικήσει ποσό ΦΠΑ ύψους €298.618,31 το οποίο αντιστοιχεί στο 63% περίπου του συνολικού ΦΠΑ που έχει καταβληθεί και αφορά επισφαλείς χρεώσεις των συνδρομητών οι οποίες καθίσταντο πληρωτέες από το 2018 και μετέπειτα.

Όπως έχει διαπιστωθεί ωστόσο, κατά την τελική διαγραφή των επισφαλών χρεωστών, μόνο ο ΦΠΑ ύψους €181.901 που αφορά στην περίοδο από 1.10.2018, το οποίο αντιστοιχεί στο 38% του αρχικού ποσού που έχει καταβληθεί, έχει εν τέλει απαιτηθεί, καθότι το υπόλοιπο ποσό του ΦΠΑ αφορούσε περίοδο προγενέστερης της περιόδου που ήταν δυνατό να διεκδικηθεί το ΦΠΑ, δηλαδή εκκρεμούσε για περισσότερο από 4 έτη, με βάση τη σχετική νομοθεσία.

Επομένως, παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση ως προς τη διεκδίκηση του ΦΠΑ το οποίο σχετίζεται με διαγραφές επισφαλών χρεωστών, με αποτέλεσμα η ΑΤΗΚ να επιβαρύνεται σημαντικό κόστος το οποίο θα μπορούσε να είχε αποφευχθεί εάν η διαδικασία των διαγραφών επισφαλών χρεωστών και η σχετική αίτηση για επιστροφή ΦΠΑ γινόταν έγκαιρα και σε κάθε περίπτωση εντός της προθεσμίας που θέτει η σχετική νομοθεσία.

Συστάσεις:

- ♦ Δεδομένου της οικονομικής κρίσεως που έχει επέλθει μετά την πανδημία του κορονοϊού και τη ραγδαία αύξηση του πληθωρισμού, συστήνεται όπως επαναξιολογηθούν όλα τα ποσοστά που χρησιμοποιούνται για τους υπολογισμούς της γενικής πρόνοιας επισφαλών χρεωστών και καθορισθούν νέα, εάν αυτό κριθεί απαραίτητο, που να αντιπροσωπεύουν τα πρόσφατα οικονομικά δεδομένα των πελατών της και την τρέχουσα οικονομική εικόνα της ΑΤΗΚ.
- ♦ Όπως οι ενέργειες αξιολόγησης πιθανών διαγραφών επισφαλών χρεωστών εντατικοποιηθούν ώστε τα προτεινόμενα διαγραφείσα ποσά σε κάθε περίπτωση να μην υπερβαίνουν την περίοδο των 4 ετών από την ημερομηνία κατά την οποία το χρέος κατέστη οφειλόμενο και πληρωτέο ή από την ημερομηνία της συναλλαγής, οποιαδήποτε είναι μεταγενέστερη, ως απαιτείται για την υποβολή αίτησης επιστροφής του ποσού του ΦΠΑ που ήταν επιβλητέος με αναφορά στο οφειλόμενο ποσό, έτσι ώστε να διασφαλίζονται τα οικονομικά συμφέροντα της ΑΤΗΚ και να ελαχιστοποιείται η απώλεια του ΦΠΑ που έχει ήδη καταβληθεί.

7.10.4 Αδυναμίες λογιστικού συστήματος που προέκυψαν από τον έλεγχο των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων

Στο πλαίσιο του ελέγχου μας για τα έτη 2021 και 2022 διαπιστώθηκε ότι το έντυπο κίνησης λογαριασμού ορισμένων πελατών (customer statement report) δεν σύναδε με τα τελικά υπόλοιπα που παρουσίαζε η ανάλυση ληξιπρόθεσμων οφειλών καθώς και το έντυπο με τα εκκρεμή υπόλοιπα πελατών (open balance report) που μας δόθηκαν για την ίδια περίοδο.

Με βάση ενημέρωση που λάβαμε από το Λογιστήριο της ΑΤΗΚ το συγκεκριμένο έντυπο, το οποίο εξάγεται από το λογιστικό σύστημα ERP, για τους πελάτες για τους οποίους γίνονται συμψηφισμοί χρεωστικών και πιστωτικών υπολοίπων σε ξένα νομίσματα είναι λανθασμένο και δεν παρουσιάζει ορθή εικόνα ως προς τις συναλλαγές που έχουν γίνει.

Σύσταση: Όπως ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για διόρθωση του προβλήματος που δημιουργείται στο λογιστικό σύστημα από τους συμψηφισμούς σε ξένα νομίσματα έτσι ώστε ανά πάσα στιγμή να δίνεται ορθή και ολοκληρωμένη εικόνα για τις συναλλαγές των πελατών της ΑΤΗΚ και τα εκκρεμή υπόλοιπά τους.

Η ΑΤΗΚ υπέδειξε ότι ο χειρισμός που γίνεται από το σύστημα ERP σε περιπτώσεις συμψηφισμού οφειλών σε ξένα νομίσματα είναι ορθός και ενημερώνονται σωστά οι λογαριασμοί πελατών/προμηθευτών. Το πρόβλημα, όπως αναφέρει, παρουσιάζεται μόνο σε μια αναφορά (report), που δεν επηρεάζει την ορθότητα του γενικού καθολικού, και γίνονται ενέργειες για διόρθωσή της.

7.11 Υπηρεσία Cytavision

Η Υπηρεσία Cytavision προσφέρει ψηφιακή μετάδοση εικόνας και ήχου, με ποικίλο αθλητικό και θεματικό περιεχόμενο. Για την εξασφάλιση περιεχομένου, γίνονται διαπραγματεύσεις με εταιρείες που προσφέρουν τηλεοπτικά κανάλια, ταινίες καθώς και αθλητικό περιεχόμενο και επιπλέον διαπραγματεύεται με αθλητικές ομοσπονδίες ή λαμβάνει μέρος σε πλειοδοτικούς διαγωνισμούς τους (π.χ. UEFA, Premier League) για την εξασφάλιση των τηλεοπτικών δικαιωμάτων προβολής των αγώνων.

Μεγάλης σημασίας αποτελεί και η επικέντρωση στην καταπολέμηση της πειρατείας, ένα ιδιαίτερα ανησυχητικό φαινόμενο που ταλαιπωρεί διαχρονικά την κυπριακή κοινωνία υποκλέπτοντας έσοδα από τους νόμιμους παρόχους τηλεοπτικού περιεχομένου.

Από τον έλεγχο παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

7.11.1 Οικονομικά αποτελέσματα.

Παρατίθενται στον πιο κάτω πίνακα τα οικονομικά αποτελέσματα της Υπηρεσίας Cytavision. Σημειώνεται ότι η Αρχή θεωρεί την Υπηρεσία αυτή ως αναπόσπαστο κομμάτι της πρότασης τετραπλού παιχνιδιού προς τους πελάτες και κατ' επέκταση η εν λόγω Υπηρεσία επιφέρει επιπρόσθετα έσοδα και σε άλλες υπηρεσίες της Αρχής, τα οποία δεν περιλαμβάνονται στον πιο κάτω πίνακα.

Έτος	Έσοδα Cytavision	Άδειες χρήσης περιεχομένου και άλλες δαπάνες	Έλλειμμα
	€	€	€
2011	20.112.653	23.819.341	3.706.688
2012	23.623.700	27.811.564	4.187.864
2013	22.061.475	25.623.113	3.561.638
2014	22.640.662	27.929.085	5.288.423
2015	22.701.430	23.109.083	407.653
2016	21.335.586	23.519.885	2.184.299
2017	21.004.846	24.247.665	3.242.819
2018	21.705.400	24.812.215	3.106.815
2019	20.435.836	23.736.760	3.300.924
2020	21.063.067	22.568.978	1.505.911
2021	29.301.628	29.528.677	227.049
2022	31.148.662	31.707.470	558.808

Κατά το έτος 2022 το έλλειμμα αυξήθηκε σε σχέση με το 2021 λόγω αύξησης των δαπανών της Υπηρεσίας συγκριτικά με το 2021, οι οποίες ανήλθαν σε €31,7 εκ. σε σύγκριση με €29,5 εκ. το 2021. Η αύξηση οφείλεται κυρίως, σε αύξηση των δαπανών που αφορούν το αθλητικό περιεχόμενο (αυξημένος αριθμός αγώνων/κόστους λόγω περισσότερων ομάδων στο συμβόλαιο με την Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ), αυξημένο τεχνικό κόστος λήψης παιχνιδιών, προσθήκη ελληνικού πρωταθλήματος στη συμφωνία διανομής καναλιών). Η μείωση του ελλείμματος κατά το 2021 σε σχέση με το 2020 οφείλεται στη σημαντική παράλληλη αύξηση των εσόδων το 2021 κατά €8,2 εκ. (κυρίως από συνδρομές, διανομή καναλιών – συμφωνία Primetel & cablenet και cytavision facilities π.χ. διαφημίσεις) και των δαπανών κατά €7 εκ. (κυρίως από συνεργασίες με Primetel & cablenet και ΚΟΠ).

Οι άδειες χρήσης περιεχομένου και άλλες δαπάνες για τα έτη 2022 και 2021 αναλύονται στον πιο κάτω πίνακα:

Ανάλυση αδειών χρήσης περιεχομένου και άλλες δαπάνες για τα έτη 2021 και 2022

Περιγραφή περιεχομένου	2021			2022		
	Προϋπολογιζόμενη δαπάνη	Πραγματική δαπάνη		Προϋπολογιζόμενη δαπάνη	Πραγματική δαπάνη	
	€	€	%	€	€	%
Θεματικό	6.224.000	5.622.546	19,04	6.106.000	5.923.192	18,68
Αθλητικό	22.900.000	22.237.832	75,31	22.605.000	23.940.422	75,50
Τεχνικά	2.488.000	1.513.143	5,12	2.200.000	1.768.286	5,58
Άλλα	255.000	155.156	0,53	255.000	75.570	0,24
Σύνολο	31.867.000	29.528.676	100,00	31.166.000	31.707.470	100,00

7.11.2 Τηλεοπτικά δικαιώματα κυπριακών σωματείων για την περίοδο 2019-2025

7.11.2.1 Συμφωνία παραχώρησης δικαιωμάτων τηλεοπτικής μετάδοσης μεταξύ της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου και της ΑΤΗΚ

Η ΑΤΗΚ σύνηψε στις 30.7.2015, μετά την κατακύρωση σε αυτήν του σχετικού διαγωνισμού της ΚΟΠ με αρ. Δ/1/15, συμφωνία, με ισχύ από 1.7.2016 μέχρι 30.6.2019, παραχώρησης από την ΚΟΠ των αποκλειστικών δικαιωμάτων τηλεοπτικής μετάδοσης, περιλαμβανομένων όλων των δικαιωμάτων τηλεοπτικής παραγωγής, δημιουργίας τηλεοπτικού σήματος και απευθείας μετάδοσης, για τις ποδοσφαιρικές περιόδους 2016 – 2017, 2017 – 2018, 2018 – 2019 όλων των εντός έδρας αγώνων στους οποίους συμμετέχουν οι ομάδες, τις οποίες εκπροσωπεί η ΚΟΠ και περιλαμβάνονταν στο Παράρτημα Α της Συμφωνίας, είτε ποδοσφαιρικούς αγώνες πρωταθλημάτων, είτε ποδοσφαιρικούς αγώνες κυπέλλου που διοργανώνει η ΚΟΠ, είτε ποδοσφαιρικούς φιλικούς αγώνες με άλλες ποδοσφαιρικές ομάδες.

Η συμφωνία προέβλεπε ότι 90 μέρες πριν τη λήξη της συμφωνίας τα δύο μέρη είχαν το δικαίωμα διαβουλεύσεων για ανανέωση της συμφωνίας για άλλα τρία έτη με τους ίδιους όρους, πλην των όρων που αφορούν το οικονομικό αντάλλαγμα προς την ΚΟΠ, το οποίο θα αποτελούσε αντικείμενο διαπραγματεύσεων των δύο πλευρών με βάση τα οικονομικά δεδομένα κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Κατόπιν διαβουλεύσεων μεταξύ των δύο μερών, στις 10.8.2017 υπογράφηκε προκαταρκτική συμφωνία (δεσμευτικό προσύμφωνο), η οποία προέβλεπε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

α. Η συμφωνία ημερ. 4.8.2015 (πρόκειται για τη συμφωνία ημερ. 30.7.2015) ανανεώνεται για ακόμη τρία χρόνια (τρεις ποδοσφαιρικές περιόδους).

β. Το αντάλλαγμα για την παραχώρηση στην ΑΤΗΚ του αποκλειστικού δικαιώματος ζωντανής τηλεοπτικής μετάδοσης των εντός έδρας αγώνων των ομάδων της ΚΟΠ που αναφέρονται στο Παράρτημα 1 για τις περιόδους 2019 – 2022 (για το Παγκύπριο Πρωτάθλημα Α' Κατηγορίας, το Κύπελλο και τους Ευρωπαϊκούς αγώνες τους) κυμαίνεται από €6.400.000 μέχρι €7.900.000 πλέον ΦΠΑ για κάθε ποδοσφαιρική περίοδο, ανάλογα με τον αριθμό των ομάδων της ΚΟΠ που συμμετέχουν στο Παγκύπριο Πρωτάθλημα Α' Κατηγορίας στις εν λόγω περιόδους.

Συγκεκριμένα το ποσό των €7.900.000 που αναφέρεται πιο πάνω, αφορούσε στην περίπτωση που οκτώ ομάδες της ΚΟΠ θα συμμετείχαν στο Πρωτάθλημα Α' Κατηγορίας. Σε περίπτωση που οποιαδήποτε από τις ομάδες Πάφος, Καρμιώτισσα και Ερμής θα συμμετείχε στο Παγκύπριο Πρωτάθλημα Α' Κατηγορίας, το ετήσιο αντάλλαγμα θα μειωνόταν κατά €500.000 για έκαστην εξ αυτών, εκτός αν αυτή εντασσόταν στις ομάδες ΚΟΠ.

γ. Λεπτομερείς ρυθμίσεις για τα πιο πάνω και τυχόν άλλες εκκρεμότητες, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος εκχώρησης δικαιωμάτων, θα περιλαμβάνονταν σε τελική συμφωνία που η ΚΟΠ και η ΑΤΗΚ θα υπέγραφαν εντός τριών μηνών.

Στις 20.6.2018 υπογράφηκε μεταξύ της ΑΤΗΚ και της ΚΟΠ συμφωνία παραχώρησης δικαιωμάτων τηλεοπτικής μετάδοσης για τις τρεις ποδοσφαιρικές περιόδους 2019 – 2020, 2020 – 2021, 2021 – 2022 όλων των εντός έδρας αγώνων των ομάδων που περιλαμβάνονταν στο Παράρτημα Α, με

δικαίωμα, 18 μήνες πριν τη λήξη της συμφωνίας, για ανανέωση για άλλα τρία έτη με τους ίδιους όρους πλην των όρων που αφορούν το οικονομικό αντάλλαγμα προς την ΚΟΠ.

Ακολούθως, στις 27.6.2019 ανανεώθηκε η συμφωνία παραχώρησης δικαιωμάτων τηλεοπτικής μετάδοσης μεταξύ των δύο μερών για τις ποδοσφαιρικές περιόδους 2022 – 2023, 2023 – 2024, 2024 – 2025 όλων των εντός έδρας αγώνων ομάδων που περιλαμβάνονταν στο Παράρτημα Α.

Στις δύο πιο πάνω συμφωνίες ανανέωσης, ημερ. 10.8.2017 και 20.6.2018, γίνεται αναφορά ότι τα δύο μέρη συμφώνησαν όπως αντί για υπογραφή συμφωνίας ανανέωσης με τις τροποποιήσεις που είχαν συμφωνηθεί να επιφέρουν στις συμφωνίες ημερ. 30.7.2015 και 10.8.2017, αντίστοιχα, είναι προτιμότερο και παρέχεται περισσότερη σαφήνεια με την υπογραφή νέας ολοκληρωμένης συμφωνίας με ενσωματωμένες τροποποιήσεις.

Οι όροι του ανταλλάγματος των προαναφερόμενων συμφωνιών, ημερ. 30.7.2015, 20.6.2018 και 27.6.2019 (Συμφωνίες Α, Β και Γ αντίστοιχα) συνοψίζονται στον πιο κάτω Πίνακα:

	Αντάλλαγμα για τα δικαιώματα που παραχωρούνται για τις ομάδες του Παραρτήματος Α ανά έτος (όρος 6.1)	Ειδικές πρόνοιες ανταλλάγματος (όροι 6.3 – 6.6)
Συμφωνία Α για τις ποδοσφαιρικές περιόδους 2016 - 2019	€5.900.000 πλέον ΦΠΑ	Καταβολή εφάπαξ ποσού €10.000 πλέον ΦΠΑ ανά ομάδα που θα αγωνίζεται στο Πρωτάθλημα Β΄ Κατηγορίας και δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Α (όρος 6.3)
Συμφωνία Β για τις ποδοσφαιρικές περιόδους 2019 - 2022	€7.900.000 πλέον ΦΠΑ	Μείωση του ετήσιου ποσού κατά €500.000 σε περίπτωση κατά την οποία οιαδήποτε από τις ομάδες Πάφος, Καρμιώτισσα και Ερμής συμμετέχει στο Παγκύπριο Πρωτάθλημα Α΄ Κατηγορίας (όρος 6.3)
Συμφωνία Γ για τις ποδοσφαιρικές περιόδους 2022 - 2025	€7.200.000 πλέον ΦΠΑ	Αύξηση του ετήσιου ποσού κατά €500.000 για κάθε ομάδα Α΄ Κατηγορίας του Παραρτήματος Α πέραν των 6 (όρος 6.4) Καταβολή επιπρόσθετου ποσού €150.000 ανά χρονιά σε περίπτωση που ομάδα του Παραρτήματος Α, εκτός της ΑΕΛ Λεμεσού και του Απόλλωνα Λεμεσού, κατακτήσει το πρωτάθλημα Cyta (όρος 6.5). Καταβολή επιπρόσθετου ποσού €100.000 ανά χρονιά, σε περίπτωση που ομάδα του Παραρτήματος Α, εκτός της ΑΕΛ Λεμεσού και του Απόλλωνα Λεμεσού, αγωνιστεί στους προκριματικούς αγώνες ευρωπαϊκής διοργάνωσης εκτός του Champions League (όρος 6.6)

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα ποσά που καταβλήθηκαν στην ΚΟΠ στο πλαίσιο της πιο πάνω συμφωνίας.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	€	€	€	€	€	€	€
ΚΟΠ	3.001.667	5.903.333	5.913.333	6.692.667	5.152.800*	7.302.383 *	8.213.050*

*Δεν περιλαμβάνονται τα ποσά που αφορούν αντάλλαγμα για δικαιώματα που παραχωρούνται από την ΚΟΠ για το παγκύπριο ποδοσφαιρικό πρωτάθλημα Γυναικείου Futsal και Grassroots.

Παρόλο που η αρχική συμφωνία, ημερ. 30.7.2015, προέβλεπε δικαίωμα ανανέωσης για άλλα τρία έτη με τους ίδιους όρους, πλην των όρων που αφορούν το οικονομικό αντάλλαγμα προς την ΚΟΠ, με τις δύο διαδοχικές ανανεώσεις της συμφωνίας για τις περιόδους από 2019 μέχρι 2022 και 2022 μέχρι 2025, διαπιστώσαμε ότι διαφοροποιήθηκαν όροι με κύρια τροποποίηση την ένταξη όρου για ανάθεση στην ΚΟΠ της παραγωγής του σήματος των αγώνων των ομάδων που περιλαμβάνονται στο πακέτο της ΚΟΠ. Στον όρο 4.1 (α) των συμφωνιών αναφέρεται ότι νοείται ότι η ΚΟΠ μεριμνά ούτως ώστε η παραγωγή και η εν γένει παρουσίαση του αθλήματος του ποδοσφαίρου και του πρωταθλήματος να είναι από κάθε άποψη ποιοτικά και τεχνικά άρτια. Οι ελάχιστες προδιαγραφές επισυνάπτονται σε παράρτημα στις συμφωνίες.

Σύσταση: Η Υπηρεσία μας, λαμβάνοντας υπόψη το σημαντικό κόστος για την εξασφάλιση των τηλεοπτικών δικαιωμάτων του κυπριακού ποδοσφαίρου, μέσω της συμφωνίας με την ΚΟΠ, το οποίο το 2022 ανήλθε σε €8.353.050 και αντιστοιχεί στο 50,5% του κόστους του τοπικού αθλητικού περιεχομένου της Αρχής, εισηγείται όπως η ΑΤΗΚ εξετάσει σοβαρά το ενδεχόμενο να εξασφαλίσει τον πλήρη έλεγχο παραγωγής σήματος όλων των αθλητικών γεγονότων στην Κύπρο, των οποίων έχει ήδη εξασφαλίσει ή θα εξασφαλίσει τα αποκλειστικά τηλεοπτικά δικαιώματα τους. Σε κάθε περίπτωση η απόφαση της θα πρέπει να βασίζεται σε τεchnοοικονομική μελέτη, με την οποία να τεκμηριώνεται ότι αυτή είναι προς όφελος τόσο της ΑΤΗΚ, όσο και των πελατών της.

Η ΑΤΗΚ μας πληροφόρησε ότι θα εξασφαλίσει τις παραγωγές περιεχομένου με διαδικασία ξεχωριστού διαγωνισμού και αυτή δεν θα είναι αντικείμενο των διαπραγματεύσεων με την ΚΟΠ.

7.11.2.2 Αριθμός και κατηγορία ομάδων των οποίων τα τηλεοπτικά δικαιώματα κατέχει η ΑΤΗΚ μέσω των Συμφωνιών με την ΚΟΠ – Χαρακτηριστικά/μετρήσιμα κριτήρια που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως εργαλεία κατά τις διαπραγματεύσεις για την εξασφάλιση των δικαιωμάτων

α. Αριθμός και κατηγορία ομάδων πακέτου ΚΟΠ. Πιο κάτω παρουσιάζεται πίνακας κατάταξης των ομάδων του Παραρτήματος Α των Συμφωνιών Α, Β και Γ σε συνολικούς αριθμούς ανά κατηγορία πρωταθλήματος (Α', Β' και Γ') με βάση την κατηγορία που οι εν λόγω ομάδες ανήκαν κατά την αμέσως προηγούμενη ποδοσφαιρική περίοδο της περιόδου εφαρμογής των εν λόγω Συμφωνιών (ως ενιαία παράμετρος για σκοπούς σύγκρισης):

	Συμφωνία Α Ποδοσφαιρική περίοδο 2015 - 2016	Συμφωνία Β Ποδοσφαιρική περίοδο 2018 – 2019	Συμφωνία Γ Ποδοσφαιρική περίοδο 2021 – 2022
Αριθμός ομάδων Πρωταθλήματος Α' Κατηγορίας	9 ομάδες	8 ομάδες	7 ομάδες
Αριθμός ομάδων Πρωταθλήματος Β' Κατηγορίας	10 ομάδες	7 ομάδες	9 ομάδες
Αριθμός ομάδων Πρωταθλήματος Γ' Κατηγορίας	1 ομάδα	-	5 ομάδες
Σύνολο	20 ομάδες	15 ομάδες	21 ομάδες

Με βάση τον πιο πάνω πίνακα παρατηρήσαμε ότι παρόλο που ο συνολικός αριθμός των ομάδων που περιλήφθηκαν στο Παράρτημα Α της Συμφωνίας Β σε σύγκριση με τη Συμφωνία Α μειώθηκε (από 20 σε 15) εντούτοις το αντάλλαγμα αυξήθηκε κατά €2 εκ. (€5,9 εκ. σε σύγκριση με €7,9 εκ). Παρόλο που αντιλαμβανόμαστε ότι στο ποσό των €7,9 εκ. περιλαμβάνεται και το κόστος της ανάθεσης της παραγωγής του σήματος από την ΚΟΠ των αγώνων για τις ομάδες του πακέτου ΚΟΠ, ωστόσο, δεν κοστολογήθηκε ξεχωριστά το ύψος της εν λόγω δαπάνης.

β. Δημοτικότητα των ομάδων της Α' κατηγορίας βάσει αριθμών πρωταθλημάτων και πωλήσεων εισιτηρίων σε αγώνες. Παρατίθενται πιο κάτω πίνακες βασισμένοι σε δημοσιοποιημένα στοιχεία από την ΚΟΠ αναφορικά με τα πρωταθλήματα που έχει κατακτήσει κάθε ομάδα μέχρι και το έτος 2022 καθώς και στοιχεία αναφορικά με το αριθμό των εισιτηρίων που διατέθηκαν σε αγώνες πρωταθλήματος ανά ομάδα για τις ποδοσφαιρικές περιόδους 2018 – 2019 και 2021 – 2022.

Πρωταθλήματα που έχει κατακτήσει κάθε ομάδα έως το έτος 2022

Ομάδα	Αριθμός πρωταθλημάτων έως το έτος 2022
ΑΠΟΕΛ	28
ΟΜΟΝΟΙΑ	21
ΑΝΟΡΘΩΣΗ	13
ΑΕΛ	6
ΑΠΟΛΛΩΝ	4
ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	3
ΕΠΑ	3
ΠΕΖΟΠΟΡΙΚΟΣ	2
ΤΣΕΝΤΙΝ ΚΑΓΙΑ	1
ΤΡΑΣΤ	1

Αριθμός εισιτηρίων που διατέθηκαν σε αγώνες πρωταθλήματος, ανά ομάδα για τις ποδοσφαιρικές περιόδους 2018 – 2019 και 2021 – 2022:

Ομάδα	2018 - 2019	2021 - 2022	Σύνολο
ΑΠΟΕΛ	67.702	103.427	171.129
ΟΜΟΝΟΙΑ	60.223	66.909	127.132
ΑΠΟΛΛΩΝ	39.334	61.812	101.146
ΑΝΟΡΘΩΣΗ	29.273	50.684	79.957
ΑΡΗΣ	-	23.796	23.796
ΑΕΛ	25.023	22.922	47.945
ΠΑΦΟΣ FC	8.650	21.044	29.694
ΑΕΚ	10.756	12.927	23.683
ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	-	10.952	10.952
ΕΘΝΙΚΟΣ ΆΧΝΑΣ	-	5.419	5.419
ΠΑΕΕΚ	-	5.306	5.306
ΔΟΞΑ ΚΑΤΩΚΟΠΙΑΣ	3.390	5.260	8.650
ΝΕΑ ΣΑΛΑΜΙΝΑ	6.138	-	6.138
Ε.Ν. ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ	4.981	-	4.981
ΕΡΜΗΣ	2.254	-	2.254
ΑΛΚΗ	1.998	-	1.998

Με βάση τον πιο πάνω συνολικό αριθμό των εισιτηρίων που διατέθηκαν σε αγώνες πρωταθλήματος για τις ποδοσφαιρικές περιόδους 2018 – 2019 και 2021 – 2022, διαπιστώνουμε ότι οι «δημοφιλέστερες», με βάση το πιο πάνω κριτήριο, κυπριακές ομάδες είναι οι ομάδες ΑΠΟΕΛ, ΟΜΟΝΟΙΑ, ΑΠΟΛΛΩΝ και ΑΝΟΡΘΩΣΗ, των οποίων τα τηλεοπτικά δικαιώματα κατέχουν: **(i)** η εταιρεία Cablenet για τις ομάδες ΑΠΟΕΛ και ΑΝΟΡΘΩΣΗ (2019 – 2024), **(ii)** η εταιρεία Primetel για την ομάδα ΟΜΟΝΟΙΑ (2019 – 2024) και **(iii)** η ΑΤΗΚ για την ομάδα ΑΠΟΛΛΩΝ (2019 – 2025).

7.11.2.3 Ενδεχόμενο ασυμβίβαστο του Προέδρου της ΚΟΠ

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, η Υπηρεσία μας επεσήμανε τα ακόλουθα:

- α.** Από το 2018 Πρόεδρος της ΚΟΠ ανακηρύχθηκε συγκεκριμένο πρόσωπο με θητεία μέχρι το 2023. Προηγουμένως το εν λόγω άτομο κατείχε από το 2007 τη θέση του Αναπληρωτή Προέδρου της ΚΟΠ, ενώ ασχολήθηκε για πρώτη φορά με τα διοικητικά της Ομοσπονδίας το 2003 όταν εξελέγη στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΟΠ στη θέση του Βοηθού Γενικού Γραμματέα.
- β.** Στο άρθρο 5(2) (κε) του περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμου (Ν.41/1969) προβλέπεται σε σχέση με τις αθλητικές ομοσπονδίες (κατά την έννοια του εν λόγω Νόμου), ότι «...οποιοσδήποτε μετέχει στη διοίκηση της ομοσπονδίας, δεν μπορεί να λαμβάνει μέρος στη λήψη απόφασης, όταν υπάρχει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό συμφέρον για τον ίδιο ή μέλη της οικογένειας του μέχρι δευτέρου βαθμού συγγένειας και το οποίο συμφέρον έχει υποχρέωση να αποκαλύψει πριν από την έναρξη της διαδικασίας για λήψη απόφασης. Σε περίπτωση που το συμφέρον δεν αποκαλύπτεται, η απόφαση είναι ακυρώσιμη και ο ενδιαφερόμενος παραπέμπεται στην ΑΔΕΑ (Ανώτατη Δικαστική Επιτροπή Αθλητισμού)».

- γ. Όπως αναφέρεται πιο πάνω, η ΚΟΠ έχει από το 2015 οικονομικές συμφωνίες με την ΑΤΗΚ για παραχώρηση δικαιωμάτων τηλεοπτικής μετάδοσης αγώνων συγκεκριμένων ομάδων του κυπριακού ποδοσφαίρου και την ίδια στιγμή, ο Πρόεδρος της ΚΟΠ, ενεργώντας με την προσωπική του ιδιότητα, έχει σήμερα οικονομικές συμφωνίες με την ΑΤΗΚ για διάφορα θέματα που δεν αφορούν κυπριακό ποδόσφαιρο.

Σημειώνεται επίσης ότι την περίοδο 2013 – 2019 το ίδιο πρόσωπο παρείχε (μέσω εταιρειών του) και υπηρεσίες που σχετίζονταν με το κυπριακό ποδόσφαιρο (παραγωγή τηλεοπτικών αγώνων και τη σύνθεση και ροή καναλιών της Cytavision). Συνεπώς, για την περίοδο 2015 – 2019, υπήρχε ταυτόχρονα συμφωνία της ΑΤΗΚ με την ΚΟΠ για παραχώρηση δικαιωμάτων τηλεοπτικής μετάδοσης αγώνων συγκεκριμένων ομάδων του κυπριακού ποδοσφαίρου και συμφωνία της ΑΤΗΚ με το εν λόγω πρόσωπο για υπηρεσίες που αφορούσαν κυπριακό ποδόσφαιρο.

Δεν έχουμε αξιολογήσει ως Υπηρεσία, γιατί δεν εμπίπτει στις δικές μας αρμοδιότητες, τις νομικές συνέπειες αυτής της διπλής ιδιότητας του εν λόγω προσώπου, ούτε και μπορούμε να γνωρίζουμε εάν υπήρξε παραβίαση της πιο πάνω πρόνοιας του περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμου (Ν.41/1969), αφού δεν γνωρίζουμε κατά πόσο το πρόσωπο αυτό λάμβανε μέρος στις αποφάσεις της ΚΟΠ που αφορούσαν τις συμφωνίες της με την ΑΤΗΚ ή κατά πόσο δήλωνε κώλυμα και αποχωρούσε από τις σχετικές συνεδρίες.

- δ. Χάριν πληρότητας της πληροφόρησης, αναφέρουμε ότι, όπως παρατίθεται και πιο πάνω, με την ανανέωση της συμφωνίας παραχώρησης δικαιωμάτων τηλεοπτικής μετάδοσης μεταξύ της ΚΟΠ και της ΑΤΗΚ για τις ποδοσφαιρικές περιόδους 2019 μέχρι 2025, η ΚΟΠ ανέλαβε και τις παραγωγές του σήματος των αγώνων των ομάδων που περιλαμβάνονται στο πακέτο της ΚΟΠ. Με βάση πληροφόρηση που έχουμε λάβει από την ΑΤΗΚ, τις παραγωγές αυτές ανέλαβε για λογαριασμό της ΚΟΠ η εταιρεία Α, η οποία, σύμφωνα με τα στοιχεία που λάβαμε από το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας, ενεγράφη στις 2.5.2019, δηλαδή 4 μήνες πριν την έναρξη της ποδοσφαιρικής περιόδου 2019 – 2020 και ένας εκ των δύο Διευθυντών της είναι ο Διευθυντής/Μέτοχος της εταιρείας Β, η οποία τελεί υπό εκκαθάριση με διάταγμα δικαστηρίου. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με σχετικά δημοσιεύματα, η εταιρεία Β υπό το βάρος των οικονομικών προβλημάτων της, προχώρησε το 2014 σε αποξένωση των μεγάλων εγκαταστάσεων που διατηρούσε στα Πυργά, με αποτέλεσμα οι εγκαταστάσεις αυτές να περιέλθουν στην ιδιοκτησία του εν λόγω προσώπου.

Όπως φαίνεται από τα στοιχεία που παραθέτουμε πιο πάνω, προκύπτει ότι οι εταιρείες του εν λόγω προσώπου δεν μετέχουν πλέον σε απευθείας συμβάσεις με την ΑΤΗΚ για την παραγωγή και ζωντανή μετάδοση ποδοσφαιρικών αγώνων (αφού αυτό ανατέθηκε στην ΚΟΠ), ωστόσο δεν γνωρίζουμε κατά πόσο οι εταιρείες αυτές παρέχουν τέτοιες υπηρεσίες, είτε ως υπεργολάβοι της εταιρείας που ενεργεί για λογαριασμό της ΚΟΠ (για τους αγώνες που περιλαμβάνονται στο πακέτο της), είτε ως συμβαλλόμενοι άλλων εταιρειών που μεταδίδουν αγώνες που δεν περιλαμβάνονται στο πακέτο της ΚΟΠ.

Ενόψει των πιο πάνω, η θέση μας είναι όπως εναπόκειται στην ΑΔΕΑ ή/και σε άλλες αρμόδιες αρχές, να εξετάσουν το θέμα και να αποφασίσουν κατά πόσο προκύπτει ενδεχόμενο ασυμβίβαστο του Προέδρου της ΚΟΠ, λόγω της διπλής ιδιότητας του, αφενός αυτής του επιχειρηματία που συναλλάσσεται με την ΑΤΗΚ και, αφετέρου, αυτής του επικεφαλής της ΚΟΠ που επίσης συναλλάσσεται με την ΑΤΗΚ.

Όπως έχουμε πληροφορηθεί, η Επιτροπή Δεοντολογίας και Προστασίας του Αθλητισμού (Επιτροπή) διόρισε στις 20.6.2023 ερευνώντες λειτουργούς, δυνάμει του άρθρου 10(1) του περί της Καταπολέμησης της Χειραγώγησης των Αθλητικών Γεγονότων Νόμο (Ν. 180(I)/2017), για τη διεξαγωγή έρευνας αναφορικά με τα τηλεοπτικά δικαιώματα και τις παραγωγές τηλεοπτικών αγώνων, και τη συμφωνία της ΑΤΗΚ με την ΚΟΠ για παραχώρηση τηλεοπτικής μετάδοσης ποδοσφαιρικών αγώνων στην ΑΤΗΚ και κατά πόσο προκύπτει ασυμβίβαστο με τη θέση του Προέδρου της ΚΟΠ ή η τέλεση οποιουδήποτε αδικήματος που προνοείται στο Νόμο. Όπως έχει δημοσιοποιηθεί, η Επιτροπή παρέδωσε το πόρισμα της στον Γενικό Εισαγγελέα ο οποίος έδωσε οδηγίες στην Αστυνομία για έναρξη ποινικής διερεύνησης.

7.11.2.4 Συμφωνία διανομής Καναλιών με άλλες εταιρείες επικοινωνιών

Στις 11.7.2020 η ΑΤΗΚ υπέγραψε συμφωνητικό έγγραφο διανομής Καναλιών με τις εταιρείες τηλεπικοινωνιών Primetel PLC (Primetel) και Cablenet Communications Systems PLC (Cablenet) (τα Μέρη ή Συμβαλλόμενοι), δυνάμει της οποίας κάθε Μέρος (ως Δότης) θα παρέχει στα άλλα δύο εξ αυτών Μέρη (ως Δέκτες) το δικαίωμα μετάδοσης των Καναλιών του στους συνδρομητές τους υπό τους όρους προϋποθέσεις και αντάλλαγμα που προνοούνται στην εν λόγω Συμφωνία, για την περίοδο από 1.7.2020 μέχρι 31.7.2022. Στις 31.3.2021 υπογράφηκε μεταξύ των Μερών συμφωνία παράτασης της ισχύος της Συμφωνίας για δύο χρόνια, δηλαδή από 1.8.2022 μέχρι 31.7.2024 με τους ίδιους όρους, προϋποθέσεις και ανταλλάγματα.

Επίσης, στις 9.11.2021 έχει υπογραφεί συμπληρωματική συμφωνία διανομής Καναλιών μεταξύ ΑΤΗΚ και Primetel αντίστοιχα, λόγω διαφοροποίησης του περιεχομένου (αύξηση στην τιμή παροχής αποκτηθέντος περιεχομένου ή διαφοροποίησή του), ενεργοποιώντας τον όρο 7.3.1 του Συμφωνητικού Εγγράφου. Επίσης Συμπληρωματική Συμφωνία, με ενεργοποίηση του ίδιου όρου, υπογράφηκε μεταξύ ΑΤΗΚ και Cablenet. Η συμφωνία φέρει ημερ. 15.11.2022 αλλά υπογράφηκε από τα δύο Μέρη με καθυστέρηση και συγκεκριμένα στις 25.7.2023 και 21.7.2023.

7.11.2.4.1 Αντικείμενο της Συμφωνίας. Στο άρθρο 2.2.1 της Συμφωνίας αναφέρεται ότι τα Μέρη συμφωνούν και διευκρινίζουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- α.** Κάθε Κανάλι του κάθε Δότη θα παρέχεται προς αναμετάδοση από τους Δέκτες ως έχει και όπως μεταδίδεται στους συνδρομητές του Δότη χωρίς οποιαδήποτε μεταβολή, προσθήκη, αφαίρεση ή τροποποίηση, με εξαίρεση τα αθλητικά γεγονότα των οποίων οι ιδιοκτήτες των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας δεν επιτρέπουν τη μετάδοση τους μέσω άλλου παρόχου ή άλλης πλατφόρμας πλην του Δότη ή που ο Δέκτης δεν έχει συμφωνήσει να αναμεταδίδει.

- β.** Κάθε Κανάλι κάθε Δότη θα φέρει το Λογότυπο που χρησιμοποιεί ο Δότης στη μετάδοση του προς τους συνδρομητές του Δότη και θα μεταδίδεται στους συνδρομητές του Δέκτη χωρίς οποιεσδήποτε προσθήκες ή άλλες αλλοιώσεις επί του Λογοτύπου του Δότη ή άλλως πως.
- γ.** Κάθε μέρος έχει τα δικαιώματα μετάδοσης αθλητικών γεγονότων που κατέχει. Σε περίπτωση διαφοροποίησης του περιεχομένου των Καναλιών του κάθε Δότη θα γίνεται αναπροσαρμογή, σύμφωνα με τις βαρύτητες του σχετικού Παραρτήματος.
- δ.** Κάθε Δέκτης θα περιλαμβάνει τα Κανάλια των Δοτών στα Κανάλια Υπεραξίας του (Premium) και δεν θα πακετοποιεί τα Κανάλια αυτά με άλλο περιεχόμενο πλην των αθλητικών Καναλιών του.
- ε.** Η τιμή (τέλος) στην οποία ο κάθε Δέκτης θα διαθέτει τα Κανάλια του κάθε Δότη στους συνδρομητές του επαφίεται στην απόλυτη διακριτική του ευχέρεια τηρουμένης της προηγούμενης πρόνοιας.

Ωστόσο, στα πακέτα τηλεόρασης που προσφέρει η Primetel, τα οποία αναρτώνται στην ιστοσελίδα της εταιρείας, παρατηρήσαμε ότι η Primetel πακετοποιεί τα Κανάλια των Δοτών με άλλο περιεχόμενο πέραν των αθλητικών Καναλιών της, σε αντίθεση με τις πιο πάνω πρόνοιες της Συμφωνίας (παράγραφος (iv) πιο πάνω). Ενδεικτικά, αναφέρονται τα ακόλουθα παραδείγματα:

Πακέτο τηλεόρασης Primetel	Περιεχόμενο
Premium	61 Τοπικά και Διεθνή Κανάλια Όλο το Κυπριακό Πρωτάθλημα και Κύπελλο Ισπανικό Πρωτάθλημα και Κύπελλο Οι εντός έδρας αγώνες του Ελληνικού Πρωταθλήματος Super League: Ολυμπιακού, Παναθηναϊκού, ΑΕΚ, ΟΦΗ, Ιωνικού, Βόλου, Λαμίας και Παναιτωλικού
Full	75 Τοπικά και Διεθνή Κανάλια Όλο το Κυπριακό Πρωτάθλημα και Κύπελλο Ισπανικό, Γερμανικό, Ιταλικό και Γαλλικό Πρωτάθλημα Premier League, Champions League, UEFA Europa League Κύπελλα Ποδοσφαίρου Ιταλίας, Ισπανίας, Γαλλίας και Γερμανίας Novacinema Κανάλια και Novasports Κανάλια

7.11.2.4.2 Συνδρομητικά τέλη.

Στον όρο 7 της Συμφωνίας προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- α.** Κάθε Δέκτης θα καταβάλει σε κάθε Δότη για τα δικαιώματα που του παραχωρούνται αντάλλαγμα σύμφωνα με τον αριθμό των συνδρομητών στους οποίους επιλέγει να αναμεταδίδει το σήμα. Προς τούτο ο κάθε Δέκτης θα προαγοράζει δικαιώματα πακέτου συνδρομητών όπως προνοείται στο Παράρτημα Γ της Συμφωνίας.
- β.** Τα ποσά του Παραρτήματος Γ καθορίστηκαν με βάση το κόστος απόκτησης των δικαιωμάτων του κάθε Δότη που ίσχυε τη δεδομένη στιγμή. Κάθε Δότης μπορεί με 90 μέρες προειδοποίηση να τροποποιήσει τα τέλη που χρεώνει λόγω αυξομείωσης του κόστους κτήσης των

δικαιωμάτων μετάδοσης, αλλαγών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες του ευρώ με τα νομίσματα στα οποία γίνονται πληρωμές στους ιδιοκτήτες των δικαιωμάτων (όρος 7.3.1.).

- γ. Σε περίπτωση διαφοροποίησης του περιεχομένου οποιουδήποτε Καναλιού θα συμφωνείται η τροποποίηση/αναπροσαρμογή των τιμών του Παραρτήματος Γ για να αντικατοπτρίζει την πραγματική αξία του περιεχομένου.
- δ. Ο κάθε Δέκτης αντιλαμβάνεται ότι για να εξασφαλίσει το δικαίωμα που του παρέχεται θα πρέπει να εξασφαλίσει ένα ελάχιστο αριθμό συνδρομητών όπως αναφέρεται στο Παράρτημα Γ γι' αυτό δεσμεύεται ότι θα καταβάλει σε κάθε Δότη του δικαιώματος τουλάχιστον το ποσό που αντιστοιχεί στον ελάχιστο αριθμό συνδρομητών έστω κι αν δεν εξασφαλίσει τον εν λόγω αριθμό συνδρομητών στην αντίστοιχη περίοδο. Ο ελάχιστος αριθμός συνδρομητών αποτελεί το Πακέτο συνδρομητών που ο κάθε Δέκτης υποχρεούται να προαγοράσει και να προπληρώσει.
- ε. Προς άρση κάθε ασάφειας διασαφηνίζεται στη Συμφωνία , μεταξύ άλλων, ότι:
- ◆ Η προαγορά και προπληρωμή των δικαιωμάτων από τον Δέκτη δικαιώματος μετάδοσης γίνεται μέσω εγγράφου επιλογής πακέτου κατά τον Ιούλιο κάθε χρόνου και διαρκεί για ένα έτος.
 - ◆ Αν σε οποιαδήποτε λογιστική περίοδο διαπιστωθεί από ανεξάρτητο ελεγκτή, ότι ο Δέκτης έχει συνδέσει αριθμό συνδρομητών μεγαλύτερο του αριθμού του προαγορασθέντος πακέτου τότε θα καταβάλει στον κάθε Δότη επιπλέον ποσό ίσον με τον αριθμό των επιπλέον συνδρομητών πολλαπλασιαζόμενου προς την ανά συνδρομητή χρέωση που προνοείται για το πακέτο που έχει προαγοράσει ως το Παράρτημα Γ.

Επίσης στον όρο 2.2 στο σημείο (δ) προβλέπεται ότι «Κάθε Μέρος έχει τα δικαιώματα μετάδοσης αθλητικών γεγονότων που κατέχει ως το Παράρτημα Α. Σε περίπτωση διαφοροποίησης του περιεχομένου των Καναλιών του κάθε Δότη θα γίνεται αναπροσαρμογή του ανταλλάγματος, σύμφωνα με τις βαρύτητες του Παραρτήματος Δ».

Σε αντίθεση με τα προβλεπόμενα πιο πάνω, διαπιστώσαμε, ότι υπογράφηκαν διμερείς (η βασική ήταν και από τα 3 Μέρη) Συμπληρωματικές Συμφωνίες διανομής Καναλιών, ημερ. 9.11.2021 και Ιούλιο 2023 με ημερομηνία συμφωνίας 15.11.2022, μεταξύ ΑΤΗΚ - Primetel και ΑΤΗΚ – Cablenet, αντίστοιχα, λόγω της σημαντικής αύξησης του κόστους κτήσης δικαιωμάτων μετάδοσης ή/και διαφοροποίησης ή προσθήκη στο περιεχόμενο Καναλιών, με καθορισμό εφάπαξ ποσών που θα πρέπει να καταβάλλονται από τα Μέρη αντί της τροποποίησης των συνδρομητικών τελών, ως προβλέπεται στη Συμφωνία. Τα δικαιώματα αυτά δεν έχουν καθορισθεί σε συνδρομητική βάση αλλά αφορούν σε εφάπαξ ποσά χωρίς αιτιολόγηση του υπολογισμού τους .

Συγκεκριμένα, στη Συμπληρωματική Συμφωνία με την Primetel αναφέρεται ότι τα Μέρη ενεργοποιούν τον όρο 7.3.1 για να ζητήσουν αύξηση στη τιμή παροχής αποκτηθέντος περιεχομένου με τους όρους της συμπληρωματικής Συμφωνίας, σύμφωνα με τους οποίους, όπως διαπιστώσαμε, καθορίστηκε από τη μια πλευρά το εφάπαξ ποσό για κάθε ποδοσφαιρική σεζόν (2021-2022 και 2022-2023) το οποίο θα καταβάλλεται από την ΑΤΗΚ στην Primetel για το ελληνικό

πρωτάθλημα, τα δικαιώματα προβολής του οποίου απέκτησε (προς αντικατάσταση των δικαιωμάτων της Bundesliga που είχε και δεν εξασφαλίστηκαν) και από την άλλη πλευρά εφάπαξ ποσό για κάθε ποδοσφαιρική σεζόν το οποίο θα καταβάλλεται από την Primetel στην ΑΤΗΚ για το ελληνικό κύπελλο για κάθε ποδοσφαιρική σεζόν με έναρξη από τη σεζόν 2021-2022 καθώς και εφάπαξ ποσό για την Premier League για κάθε ποδοσφαιρική σεζόν από τη σεζόν 2022-2023 και μέχρι τη λήξη της Συμφωνίας.

Αντίστοιχα στη Συμπληρωματική Συμφωνία με την Cablenet καθορίστηκε από τη μια πλευρά το εφάπαξ ποσό: (i) για κάθε ποδοσφαιρική σεζόν (2022-2023) το οποίο θα καταβάλλεται από την ΑΤΗΚ στην Cablenet για τους εντός έδρας αγώνες του Ολυμπιακού Πειραιώς, (ii) για το πρωτάθλημα της Κυπριακής Ομοσπονδίας Πετόσφαιρας για κάθε αθλητική σεζόν (2022-2023, 2023-2024) και μέχρι τη λήξη της Συμφωνίας και (iii) για το πρωτάθλημα και κύπελλο της U19 για κάθε ποδοσφαιρική σεζόν (2023-2024) και μέχρι τη λήξη της Συμφωνίας. Επιπλέον καθορίστηκε από την άλλη πλευρά, το εφάπαξ ποσό για κάθε ποδοσφαιρική/αθλητική σεζόν (2022-2023, 2023-2024) και μέχρι τη λήξη της Συμφωνίας για την Premier League, το πρωτάθλημα της Κυπριακής Ομοσπονδίας Καλαθόσφαιρας, το FA Cup, το European Qualifiers & UEFA Nations League και το εφάπαξ ποσό για το Ελληνικό Κύπελλο Ποδοσφαίρου για την ποδοσφαιρική σεζόν 2022-2023.

Όπως αναφέρεται πιο πάνω η Συμπληρωματική Συμφωνία με την Cablenet έγινε στις 15.11.2022 αλλά υπογράφηκε από τα δύο Μέρη στις 21.07.2023 και 25.07.2023 και όπως αναφέρεται σε αυτή «εις μαρτυρία των ως άνω τα συμβαλλόμενα μέρη έθεσαν την υπογραφή τους κατά την ημερομηνία που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας Συμπληρωματικής Συμφωνίας».

Στο πλαίσιο της οικονομικής υλοποίησης της Συμφωνίας, τον έλεγχο των τιμολογίων τα οποία εκδόθηκαν από τα τρία μέρη μεταξύ τους, καθώς και της διαδικασίας έγγραφης επιλογή πακέτου βάσει των οποίων γίνεται η προαγορά και προπληρωμή των δικαιωμάτων μετάδοσης Καναλιών για το επόμενο έτος (περίοδος 12 μηνών αρχομένης από την 1η Αυγούστου κάθε έτους) διαπιστώσαμε τα εξής:

α. Η επιλογή του πακέτου συνδρομητών από το κάθε Μέρος γίνεται δια μέσου ηλεκτρονικής επικοινωνίας μεταξύ των αρμόδιων ατόμων κάθε Μέρους. Σημειώνεται ότι η επιλογή του πακέτου προσδιορίζει και το πληρωτέο ποσό προαγοράς/προπληρωμής πακέτου ή περαιτέρω πακέτου. Σύμφωνα με τον αρμόδιο λειτουργό τα εν λόγω ηλεκτρονικά μηνύματα επικοινωνίας δεν ταξινομούνται/καταχωρίζονται. Για τον εντοπισμό τους ζητήθηκε η συνδρομή του αρμόδιου λειτουργού. Για τα 25 τιμολόγια που εκδόθηκαν κατά τα έτη 2021 και 2022 εντοπίστηκαν τα μηνύματα μόνο για τα 9 με αποτέλεσμα για τα υπόλοιπα να μην καταστεί δυνατή η τεκμηρίωση των αντίστοιχων τιμολογίων που εκδόθηκαν και των πληρωμών που διενεργήθηκαν μεταξύ των Μερών, παρόλο που στο πλαίσιο του ελέγχου του ο εξωτερικός ελεγκτής ελέγχει τα τελικά πακέτα συνδρομητών κάθε Μέρους και τα εκατέρωθεν εκδιδόμενα τιμολόγια και ως εκ τούτου φαίνεται να διασφαλίζεται η πληρότητα των εκδιδόμενων τιμολογίων.

β. Ορισμένα τιμολόγια που εκδόθηκαν αφορούσαν προμήθεια δικαιωμάτων από και προς την Cablenet για μετάδοση αγώνων, βάσει τη μη υπογεγραμμένης Συμπληρωματικής Συμφωνίας (δεν προβλέπονταν στη Συμφωνία Διανομής) όπως για παράδειγμα αγώνες κυπριακής πετόσφαιρας,

προκριματικά του 2020 στην Ευρώπη, Ολυμπιακού Πειραιώς, European Qualifiers & UEFA Nations League, FA Cup, Πρωτάθλημα της Κυπριακής Ομοσπονδίας Καλαθόσφαιρας και Premier League).

γ. Εντοπίστηκαν τιμολόγια που εκδόθηκαν από την Cablenet αναφορικά με δικαιώματα μετάδοσης αγώνων του Άρη Θεσσαλονίκης, Παναθηναϊκού και Eurobasket τα οποία είχαν μεμονωμένη προβολή το καλοκαίρι του 2022, καθώς και τιμολόγια προς την Primetel και Cablenet για δικαιώματα μετάδοσης για τα Προκριματικά Ευρωπαϊκών Διοργανώσεων του 2020 και 2022, για τα οποία όπως ενημερωθήκαμε δεν υπάρχει σχετική γραπτή Συμφωνία μεταξύ των Μερών η οποία να ορίζει/καθορίζει τον τρόπο τιμολόγησης των δικαιωμάτων αυτών. Ωστόσο, τέθηκαν υπόψη μας ηλεκτρονικά μηνύματα μεταξύ των 2 Μερών, που δεικνύουν ότι γίνονταν ηλεκτρονικά ή/και προφορικά σχετικές συμφωνίες και εξασφαλιζόταν για αυτές η έγκριση του ΑΕΔ.

Συστάσεις:

- ◆ **Τήρηση των προνοιών της Συμφωνίας.**
- ◆ **Τήρηση ολοκληρωμένου, επίσημου αρχείου εγγράφων επιλογής πακέτου των συνδρομητών από το κάθε Μέρος, με σκοπό την πληρότητα της σχετικής πληροφόρησης για σκοπούς διαφάνειας και διευκόλυνσης του ελέγχου της υλοποίησης των προβλεπόμενων στην υπό αναφορά Συμφωνία Διανομής.**

7.11.2.5 Προπληρωμές. Στους λογαριασμούς της Αρχής, για το έτος που έληξε στις 31.12.2022, περιλαμβάνονται προκαταβολές ύψους €15,6 εκ. (€15,2 εκ. για αθλητικό περιεχόμενο, €0,28 εκ. για άλλες προπληρωμές περιεχομένου, €0,17 εκ. για άδειες) που αφορούν στο κόστος απόκτησης περιεχομένου για επόμενα έτη και €67.502 που αφορά σε χορηγίες και διαφημίσεις σε ομάδες για τα επόμενα έτη. Για τις πιο πάνω προπληρωμές δεν υπάρχουν οποιεσδήποτε τραπεζικές ή άλλου είδους εγγυήσεις, με αποτέλεσμα να ελλοχεύει ο κίνδυνος απώλειας μέρους ή ολόκληρου του πιο πάνω ποσού.

Οι προκαταβολές για αθλητικό περιεχόμενο αναλύονται ως εξής:

	Προπληρωμές 31.12.2021	Προπληρωμές 31.12.2022
	€	€
The FA Premier League	1.933.333	1.933.333
UEFA	1.493.555	2.011.055
ΚΟΠ	2.105.000	2.240.000
PRIMETEL	560.000	3.201.500
CABLENET	2.317.350	4.339.350
Άλλες προκαταβολές	2.528.714	1.448.718
Σύνολο	10.937.952	15.173.956

Σύμφωνα με την Υπηρεσία Cytavision, τα συμβόλαια της Cytavision αφορούν σε προμηθευτές οι οποίοι κατέχουν τα αποκλειστικά δικαιώματα του εκάστοτε περιεχομένου και δεν υπάρχει η δυνατότητα εξασφάλισής του από άλλον προμηθευτή. Με αυτή την ιδιότητα οι προμηθευτές είναι σε ισχύουσα θέση, καθορίζοντας τους δικούς τους όρους πληρωμής για την εξασφάλιση του

περιεχομένου και δεν αφήνουν περιθώρια αλλαγής τους αλλά ούτε και αποδέχονται την απαίτηση από την ΑΤΗΚ της έκδοσης εγγυητικής από μέρους τους για τις προκαταβολές που καταβάλλονται σε αυτούς.

Αναφορικά με τις προπληρωμές που καταβλήθηκαν προς τις εταιρείες Primetel και Cablenet στο πλαίσιο της Συμφωνίας Διανομής Καναλιών, έγινε προσπάθεια για αξιολόγηση της ικανότητας τους για τη συνεχιζόμενη παροχή των υπηρεσιών, που έχουν ήδη προπληρωθεί από την ΑΤΗΚ, με βάση τις διαθέσιμες ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις τους, της Cablenet Communication System Plc για το έτος που έληξε 31.12.2020 και της Primetel Plc για το έτος που έληξε 31.12.2019.

Από τις καταστάσεις αυτές φαίνεται ότι παρόλο που η Cablenet ήταν ζημιογόνα για το έτος 2020 (ζημιά ύψους €2.843.411), τα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία της υπερέβησαν τις τρέχουσες υποχρεώσεις της κατά €1.605.949.

Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις της Primetel, η εταιρεία υπέστη ζημιά €9.837.694 κατά το έτος που έληξε 31.12.2019 και οι τρέχουσες υποχρεώσεις της εταιρείας υπερέβησαν τα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία της κατά €2.113.616.

Επιπρόσθετα αναφέρεται ότι στις 18.7.2023, σύμφωνα με την ιστοσελίδα του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας, η Primetel τέθηκε υπό καθεστώς διαχείρισης.

Λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω στοιχείων, του σημαντικού ετεροχρονισμού της προκαταβολής σε σχέση με τη χρονική στιγμή που η ΑΤΗΚ θα αποκομίσει όφελος από τα τηλεοπτικά δικαιώματα, καθώς και των σοβαρών προβληματισμών για τους κινδύνους που ελλοχεύουν και που ήδη εξέφρασε κατ' επανάληψη Υπηρεσία μας σε προηγούμενες Εκθέσεις της, θεωρούμε ότι κακώς η Υπηρεσία Cytavision δεν έχει περιλάβει στις συμφωνίες τις κατάλληλες δικλείδες ασφαλείας για διασφάλιση των δικαιωμάτων της που πηγάζουν από τις προπληρωμές.

Η ΑΤΗΚ αναφέρει ότι οι προκαταβολές είναι συνήθης πρακτική στη διαδικασία εξασφάλισης περιεχομένου. Ο ιδιοκτήτης των δικαιωμάτων στην επικράτεια είναι μοναδικός, συνεπώς βρίσκεται σε θέση ισχύος να επιβάλει τους δικούς του όρους, ειδικά για περιεχόμενο που είναι περιζήτητο (premium content).

7.11.2.6 Ξένο αθλητικό περιεχόμενο. Πέραν των τηλεοπτικών δικαιωμάτων κυπριακών αθλητικών σωματείων, η Αρχή εξασφαλίζει έναντι αμοιβής τα τηλεοπτικά δικαιώματα διάφορων ξένων πρωταθλημάτων, άλλων διοργανώσεων και διάφορων μεμονωμένων αθλητικών γεγονότων. Τον Απρίλιο 2021, η Αρχή εξασφάλισε τα αποκλειστικά δικαιώματα μετάδοσης αγώνων του UEFA Champions League (UCL) και UEFA Europa League (UEL) για την περίοδο 2021-2024.

Σύμφωνα με την Υπηρεσία Cytavision, για την εξασφάλιση του ξένου αθλητικού περιεχομένου υπάρχουν περιπτώσεις που η διαδικασία προσφορών επιτρέπει και τη συμμετοχή μεγάλων εταιρειών (αντιπροσώπων). Σε περίπτωση που τα δικαιώματα εξασφαλιστούν από κάποιο αντιπρόσωπο, τότε η Αρχή για την απόκτηση των δικαιωμάτων αναγκαστικά θα πρέπει να αποταθεί στον αντιπρόσωπο. Όπως μας αναφέρθηκε, το ποσό που καταβάλλεται για εξασφάλιση περιεχομένου, μέσω αντιπροσώπου, έχει μειωθεί σημαντικά. Ενδεικτικά παρουσιάζεται ο πιο κάτω πίνακας για τα έτη 2021 και 2022.

	Απευθείας		Μέσω αντιπροσώπου	
	2021	2022	2021	2022
	€	€	€	€
Τοπικό περιεχόμενο	14.455.589	16.551.924	-	-
Ξένο περιεχόμενο	5.536.731	6.157.191	1.361.414	1.231.307

Ωστόσο, όπως διαπιστώσαμε για την αγορά ξένου περιεχομένου μέσω αντιπροσώπου, καταβλήθηκαν το 2021 και 2022 τα ποσά των €547.333 και €697.250, αντίστοιχα, σε τέσσερις εταιρείες οι οποίες ανήκουν στον Πρόεδρο της ΚΟΠ. Το περιεχόμενο που αγοράζεται από τις εταιρείες αυτές αφορά στο ιταλικό, ρωσικό πρωτάθλημα ποδοσφαίρου, στο κύπελλο ποδοσφαίρου Ελλάδος και Αγγλίας, στο ελληνικό πρωτάθλημα καλαθόσφαιρας, στο CEV Champions League πετοσφαίρας και στις υποδομομακές συναντήσεις.

7.11.2.7 Αγορά υπηρεσιών από τηλεοπτικό παραγωγό και σκηνοθέτη

Η Υπηρεσία Cytavision αγοράζει υπηρεσίες από συγκεκριμένο παραγωγό/σκηνοθέτη σε προγράμματα αθλητικού περιεχομένου, με απευθείας ανάθεση. -Η εν λόγω συνεργασία αφορούσε αρχικά την επτάμηνη περίοδο (Ιανουάριο 2021 – Αύγουστο 2021) με μηνιαίο ποσό €1.000 πλέον ΦΠΑ, με ελάχιστο τις 10 ώρες ανά εβδομάδα, χωρίς τη συνομολόγηση σχετικής συμφωνίας. Στις 4.8.2021 ο Διευθυντής Μάρκετινγκ Καταναλωτικής Αγοράς ενέκρινε τη σύναψη συμφωνίας παροχής υπηρεσιών με το πρόσωπο αυτό, διάρκειας 24 μηνών με συνολικό κόστος €45.600 πλέον ΦΠΑ (€1.900 πλέον ΦΠΑ ανά μήνα), με δικαίωμα επέκτασης για ακόμη ένα έτος με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις. Σημειώνεται, ότι ο παραγωγός σκηνοθέτης παρέχει υπηρεσίες βιντεογράφησης και φωτογράφισης όλων των ποδοσφαιριστών του πρωταθλήματος Cyta με μέγιστο ετήσιο κόστος €23.160 πλέον ΦΠΑ, οι οποίες υπηρεσίες ανατέθηκαν με απευθείας ανάθεση κατ' επίκληση επείγουσας ανάγκης.

Παρόλο που οι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών εξαιρούνται από τις Διαδικασίες Προσφορών της ΑΤΗΚ, εντούτοις η Υπηρεσία μας έχει την άποψη ότι μέσω μιας ανταγωνιστικής διαδικασίας θα μπορούσε να εξασφαλισθεί η καλύτερη τιμή, υπό τους όρους που έχουν προκαθορισθεί. Επιπρόσθετα, διαπιστώνουμε ότι η μη συνομολόγηση σύμβασης παροχής υπηρεσιών με τον παραγωγό/σκηνοθέτη για την επτάμηνη περίοδο (Ιανουάριο 2021 – Αύγουστο 2021) αντίκειται στον Κανονισμό 8 των Διαδικασιών Προσφορών της ΑΤΗΚ.

Σύσταση: Η ΑΤΗΚ, ως Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου, για σκοπούς χρηστής διοίκησης και διαφάνειας, εφαρμόζει ανοικτές και διάφανες διαδικασίες για τη σύναψη συμβάσεων παροχής υπηρεσιών.

Η ΑΤΗΚ ανέφερε ότι εκ παραδρομής δεν συνομολογήθηκε συμβόλαιο κατά την περίοδο Ιανουαρίου 2021 - Αυγούστου 2021, κάτι που δεν θα επαναληφθεί. Αναφορικά με τις υπηρεσίες βιντεογράφησης και φωτογράφισης όλων των ποδοσφαιριστών του πρωταθλήματος Cyta με μέγιστο ετήσιο κόστος €23.160 πλέον ΦΠΑ, οι οποίες ανατέθηκαν με απευθείας ανάθεση κατ' επίκληση επείγουσας ανάγκης, είναι μια πρακτική που ακολουθήθηκε εκείνη την περίοδο λόγω έλλειψης χρόνου και δεν επαναλήφθηκε.

7.11.2.8 Αγορά υπηρεσιών από αθλητικογράφους

Το συνολικό κόστος της Αρχής για παρουσιάσεις εκπομπών Cytavision, σχολιασμό αγώνων και παρεμφερή από αθλητικογράφους, ανήλθε σε €164.135 το 2022 σε σύγκριση με €157.238 το 2021. Παρατηρήσαμε ότι η αγορά των υπηρεσιών από αθλητικογράφους γίνεται με απευθείας αναθέσεις, δεν υπάρχουν εν ισχύ συμβόλαια, ενώ οι αμοιβές τους καθορίζονται βάσει εγκεκριμένου τιμοκατάλογου υπηρεσιών που καταρτίζεται. Οι συνολικές αμοιβές ανά αθλητικογράφο για το έτος 2022 κυμάνθηκαν από €80 μέχρι €17.730, ενώ για το έτος 2021 κυμάνθηκαν από €70 μέχρι €12.480.

Ενδεικτικά αναφέρονται πιο κάτω οι τιμές μονάδας για υπηρεσίες από αθλητικογράφους, οι οποίες εγκρίθηκαν από τον ΑΕΔ στις 12.1.2021, σε σύγκριση με τις τιμές μονάδας για παρόμοιες υπηρεσίες (όπου εφαρμόζεται), που ισχύουν για το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου (ΡΙΚ) βάσει της απασχόλησης δύο αθλητικογράφων που απασχολούνται στο ΡΙΚ ο ένας με αγορά υπηρεσιών και ο άλλος με σύμβαση εργοδότησης ορισμένου χρόνου.

Περιγραφή υπηρεσιών	Τιμή μονάδας ΑΤΗΚ	Τιμή μονάδας ΡΙΚ ¹
	€	€
Εκφώνηση προωθητικού βίντεο – Voice over	40	35 ²
Σχολιασμός αγώνα στο στούντιο συνεργάτη εντός Κύπρου	70	60 ³
Ρεπόρτερ σε παραγωγή εντός Κύπρου	80	-
Παρουσιαστής εκπομπής μέχρι 4 ώρες	200	-
Παρουσιαστής εκπομπής μέχρι 6 ώρες	250	-
Βοηθός παρουσιαστή εκπομπής μέχρι 4 ώρες	80	50
Βοηθός παρουσιαστή εκπομπής μέχρι 6 ώρες	100	-
Διαδικτυακός συνεργάτης εκπομπής	40	20

Σημειώσεις:

1. Στον αθλητικογράφο καταβάλλεται, όταν κληθεί να μεταβεί σε άλλη πόλη εκτός της επαρχίας όπου διαμένει για μετάδοση αγώνα, επίδομα εκτός έδρας εργασίας ύψους €25 και για τη διαδρομή Λευκωσία – Περιστερώνα επίδομα ύψους €15.
2. Η αμοιβή συμπεριλαμβάνει τηλεοπτικό ρεπορτάζ και voice over.
3. Για μετάδοση αγώνα ποδοσφαίρου στο ραδιόφωνο ή/και στην τηλεόραση.

Η Υπηρεσία Cytavision, μας πληροφόρησε ότι οι αθλητικογράφοι αμείβονται με βάση τον αριθμό εργασιών που τους ανατίθενται, έναντι τιμολογίου κάθε μήνα, ενώ η επιλογή και ο καταρτισμός του εβδομαδιαίου προγράμματος μεταδόσεων γίνεται αναλόγως της ειδικότητας των αθλητικογράφων (π.χ. ποδόσφαιρο, καλαθόσφαιρα κ.ο.κ.), της εμπειρίας τους στο χώρο και της διαθεσιμότητας τους, αφού η συντριπτική πλειονότητα εργάζεται και σε άλλα μέσα (τηλεόραση, ιστοσελίδες, ραδιόφωνο).

Σύσταση: Η Αρχή, όπου είναι εφικτό, οφείλει να ακολουθεί διαγωνιστικές διαδικασίες με ομαδοποίηση αναγκών, οι οποίες διαδικασίες διασφαλίζουν την ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού και την εξασφάλιση καλύτερων τιμών.

Αναφορικά με τη σύστασή μας η ΑΤΗΚ αναφέρει ότι οι ανταγωνιστές της στο αθλητικό περιεχόμενο και, κατά συνέπεια, το μέτρο σύγκρισης είναι οι εταιρείες Primetel και Cablenet (και όχι το ΡΙΚ), οι οποίες καταβάλλουν τουλάχιστον για το σημείο 2 «Σχολιασμός αγώνα στο στούντιο συνεργάτη εντός Κύπρου» το ίδιο και μεγαλύτερο αντίτιμο. Συνεπώς η μοναδιαία τιμή ύψους €70 κρίνεται λογική και με βάση τον ανταγωνισμό. Επίσης, επισημαίνει ότι η επιλογή σχολιαστή είναι αναπόσπαστο μέρος του προϊόντος του περιεχομένου που αγοράζει ο συνδρομητής και είναι καθαρά εμπορική απόφαση.

7.12 Διαχείριση Τηλεπικοινωνιακού Τερματικού Εξοπλισμού (ΤΤΕ)

Στο πλαίσιο της στρατηγικής για την πλήρη εξυπηρέτηση του πελάτη σε μια επαφή (one-stop shopping), την παροχή ολοκληρωμένων λύσεων και τη συγκράτηση των πελατών της μέσω δυναμικής πολιτικής μάρκετινγκ, η Αρχή έχει εισέλθει στον τομέα προμήθειας τηλεπικοινωνιακού τερματικού εξοπλισμού από ένα ευρύ δίκτυο καταστημάτων/Cytashop και συνεργατών. Από τον έλεγχο παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

α. Οικονομικά αποτελέσματα. Τα οικονομικά αποτελέσματα της Υπηρεσίας Προμήθεια και Διαχείριση Τερματικού Εξοπλισμού για τα έτη 2021 και 2022 παρουσιάζονται πιο κάτω:

	31.12.2021	31.12.2022
	€	€
Πωλήσεις	34.592.384	37.378.757
Κόστος Πωλήσεων	30.804.821	33.301.934
Κέρδος Πωλήσεων	3.787.563	4.076.823
Ποσοστό περιθωρίου κέρδους	10,9%	10,9%

Κατά το 2022 παρουσιάζεται αύξηση στις πωλήσεις ύψους €2.786.373, η οποία συνοδεύεται με αύξηση στο κόστος πωλήσεων τερματικού εξοπλισμού €2.497.113. Το ποσοστό περιθωρίου κέρδους για τα έτη 2021 και 2022 ανήλθε σε 10,9%.

β. Συμφωνίες συνεργασίας για την προμήθεια ΤΤΕ. Με βάση την εσωτερική διαδικασία της Αρχής, που αφορά στη διαχείριση εμπορικών συμφωνιών με προμηθευτές (έγγραφο Μ11040), η ΑΤΗΚ έχει υπογράψει και διατηρεί συμφωνίες με διάφορες εταιρείες στην Κύπρο που είναι εξουσιοδοτημένοι διανομείς των πιο γνωστών κατασκευαστών. Παράλληλα όμως γίνεται παρακολούθηση της αγοράς για εντοπισμό νέων τάσεων και προτιμήσεων των πελατών σε άλλες μάρκες και μοντέλα ώστε να ετοιμάζονται προτάσεις προς τη Γενική Διεύθυνση για νέες συμφωνίες.

Κατά τα υπό εξέταση έτη 2021 και 2022, η Αρχή διατηρούσε συμφωνίες με 16 προμηθευτές. Στις συμφωνίες συνεργασίας για την προμήθεια ΤΤΕ στον όρο 5 με τίτλο Αντάλλαγμα, αναφέρεται ότι η τιμή στην οποία ο προμηθευτής θα πωλεί τον ΤΤΕ στην ΑΤΗΚ, φαίνεται στο Παράρτημα Α και ότι

αυτό διαφοροποιείται ανάλογα, σε περίπτωση διαφοροποιήσεων στις τιμές ή τα νέα προϊόντα και τα παρελκόμενα του ΤΕΕ, μετά από συνεννόηση των Μερών. Παρατηρήσαμε ότι το εν λόγω Παράρτημα δεν διαφοροποιείται σε όλες τις περιπτώσεις συμφωνημένων διαφοροποιήσεων στις τιμές ή με τα νέα προϊόντα και τα παρελκόμενα του ΤΤΕ με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται ο έλεγχος αφού δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί η ορθότητα της τιμής τιμολόγησης, κατά τον ουσιώδη χρόνο.

Παρατηρήθηκε επίσης ότι, κατά τη σύναψη των συμφωνιών συνεργασίας για την προμήθεια ΤΤΕ δεν προσκομίσθηκε σε όλες τις περιπτώσεις πρόσφατη βεβαίωση εξουσιοδότησης του επίσημου αντιπροσώπου στην Κύπρο για σκοπούς επιβεβαίωσης ότι ο Προμηθευτής είναι ο επίσημος αντιπρόσωπος του ΤΤΕ στην Κύπρο. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες περιπτώσεις:

Εταιρεία	Ημερομηνία συμφωνίας συνεργασίας	Ημερομηνία βεβαίωσης εξουσιοδότησης επίσημου αντιπροσώπου στην Κύπρο
Προμηθευτής 1	22.4.2019	7.6.2016 (Ericsson - LG)
Προμηθευτής2	8.10.2018	13.2.2017 (SAMSUNG)
Προμηθευτής 3	24.6.2020	8.9.2017 (Panasonic)
Προμηθευτής 4	21.3.2019	4.5.2013 (SBS)

Η συμφωνία συνεργασίας με την εταιρεία 4, η οποία σύμφωνα με στοιχεία από το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας έχει ένα μοναδικό Διευθυντή/Μέτοχο, αφορά στην προμήθεια παρελκόμενων. Επισημαίνεται ότι ενώ η συμφωνία συνεργασίας με την εν λόγω εταιρεία υπογράφηκε στις 21.3.2019, εντούτοις η βεβαίωση εξουσιοδότησης της ως αποκλειστικός αντιπρόσωπος των προϊόντων SBS στην Κύπρο φέρει ημερ. 4.5.2013. Σύμφωνα με τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας τα εισοδήματα ανήλθαν το 2021 σε €334.269. Με βάση το λογισμικό ERP οι πληρωμές της ΑΤΗΚ προς την εταιρεία ανήλθαν σε €158.021 το 2021, το οποίο αποτελεί το 47% των εισοδημάτων της εταιρείας.

Σύσταση:

Η Υπηρεσία μας εισηγείται όπως:

- ♦ Κατά τη σύναψη των συμφωνιών συνεργασίας για την προμήθεια ΤΤΕ προσκομίζεται πρόσφατη βεβαίωση εξουσιοδότησης του επίσημου αντιπροσώπου στην Κύπρο για σκοπούς επιβεβαίωσης ότι ο Προμηθευτής είναι ο επίσημος αντιπρόσωπος του ΤΤΕ στην Κύπρο.
- ♦ Για την προμήθεια των παρελκόμενων ακολουθείται διαγωνιστική διαδικασία που να διασφαλίζει τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης και της διαφάνειας, παρέχοντας τη δυνατότητα ευρείας συμμετοχής και ανάπτυξης υγιούς ανταγωνισμού, ώστε να εξασφαλίζονται οι πλέον συμφέρουσες από οικονομικής άποψης προσφορές ή οι χαμηλότερες τιμές για την Αρχή.

Η ΑΤΗΚ ανέφερε ότι η διαδικασία επικαιροποίησης του Παραρτήματος των συμφωνιών για αλλαγές έχει ξεπεραστεί από την αγορά για αυτό και η Αρχή εφαρμόζει αναθεωρημένη πρακτική, της οποίας θα προωθήσει την καταγραφή. Όπως αναφέρει στις συμφωνίες με τους προμηθευτές επισυνάπτεται ο τιμοκατάλογος που είναι σε ισχύ την περίοδο υπογραφής της συμφωνίας και μας ενημέρωσε ότι οι

προμηθευτές στέλνουν ανανεωμένους καταλόγους, όποτε υπάρχει αλλαγή τιμής ή προσθήκη νέου μοντέλου ή/και ενημέρωση (email) για ειδικές τιμές αγοράς, στα πλαίσια συγκεκριμένων προωθητικών ενεργειών. Τα πιο πάνω φυλάγονται ηλεκτρονικά σε σχετικό αρχείο του αρμόδιου τμήματος, ωστόσο το αρχείο αυτό, δεν τέθηκε υπόψη μας κατά τον χρόνο διεξαγωγής του ελέγχου και ούτε γνωρίζουμε σε ποια μορφή τηρείται.

Αναφορικά με τη σύσταση για την προμήθεια των παρελκόμενων να ακολουθείται διαγωνιστική διαδικασία η ΑΤΗΚ αναφέρει ότι για την προμήθεια αξεσουάρ ακολουθείται παρόμοια πολιτική με τις συσκευές. Η ΑΤΗΚ προμηθεύεται τα αυθεντικά (original) αξεσουάρ από τους εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους των κατασκευαστών στην Κύπρο. Πέραν των αυθεντικών αξεσουάρ, η ΑΤΗΚ εμπορεύεται μέσω των επίσημων αντιπροσώπων άλλες δυο μάρκες αξεσουάρ (Celly και SBS), οι οποίες έχουν μεγάλη γκάμα προϊόντων και υπηρεσιών και κατέχουν σημαντικό μερίδιο αγοράς στα αξεσουάρ. Θεωρεί ότι η συνεχής διαγωνιστική διαδικασία δημιουργεί διαχειριστικό κόστος το οποίο είναι μεγαλύτερο από το όφελος. Η επίτευξη της καλύτερης δυνατής τιμής, σύμφωνα με την Αρχή επιτυγχάνεται με διαπραγμάτευση για εκπτώσεις στη βάση τιμοκαταλόγου.

7.13 Διαφημίσεις και έξοδα προώθησης

α. Οι δαπάνες για σκοπούς διαφήμισης και προβολής των υπηρεσιών της Αρχής για τα έτη 2021 και 2022 ανήλθαν σε €5,9 εκ. και σε €6 εκ., αντίστοιχα.

Στον πιο κάτω πίνακα παρατίθενται οι προϋπολογισθείσες δαπάνες διαφήμισης και προβολής, των τελευταίων επτά ετών καθώς και οι πραγματικές δαπάνες για τα έτη αυτά, σύμφωνα με στοιχεία της Αρχής και τις οικονομικές της καταστάσεις. Όπως διαπιστώσαμε υπάρχει διαχρονικά μείωση στις πραγματικές δαπάνες από περίπου €8 εκ. σε περίπου €6 εκ., με τα αδαπάνητα ποσά ανά έτος να κυμαίνονται την τελευταία τριετία γύρω στο 25% περίπου της προϋπολογισθείσας δαπάνης. Σημειώνεται ότι σε υπόμνημα του ΑΕΔ αρ. 34/2022 ημερομηνίας 15.4.2022 προς το ΔΣ, αναφέρεται ότι ο Προϋπολογισμός επικοινωνίας του 2021 ανερχόταν σε €8 εκ., όμως, με στόχο τη συγκράτηση των εξόδων, αποφασίστηκε η μείωση της δαπάνης σε €6 εκ. με την πραγματική δαπάνη να ανέρχεται τελικά σε €5,9 εκ. Επισημαίνεται ότι το 2022 προϋπολογίστηκε και πάλι ποσό περίπου €8 εκ. στο άρθρο «Διαφημίσεις και Έξοδα Προώθησης» και όπως διαπιστώσαμε, μέρος της εξοικονόμησης που επιτεύχθηκε χρησιμοποιήθηκε για κάλυψη υπερβάσεων σε άλλα άρθρα του Προϋπολογισμού (σχετική αναφορά στην παράγραφο 7.1.2 της παρούσας έκθεσης).

Έτος	Προϋπολογισθείσες δαπάνες	Πραγματικές δαπάνες	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/(υπερβάσεων)
	€	€	%
2022	7.995.000	6.002.732	24,92
2021	8.000.000	5.944.808	25,69
2020	7.854.000	5.503.560	29,93
2019	7.700.000	6.245.248	18,89
2018	8.000.000	8.002.234	(0,03)
2017	9.000.000	7.674.359	14,73
2016	10.000.000	8.153.365	18,47

Σύσταση: Ο ετήσιος Προϋπολογισμός να καταρτίζεται σε μια πιο ορθολογιστική βάση, λαμβάνοντας υπόψη τις εκτιμώμενες δαπάνες για εκστρατείες ή άλλα έξοδα προώθησης βάσει συγκεκριμένων πολιτικών που θα αποφασίζονται, έγκαιρα και αν αυτό είναι εφικτό, κατά τη κατάρτισή του.

Η Αρχή μάς ανέφερε ότι ως οργανισμός που λειτουργεί σε ανταγωνιστικό περιβάλλον πρέπει να έχει την ευελιξία να αντιδρά αμέσως στη διαφημιστική πίεση των ανταγωνιστών της και στις ευκαιρίες προώθησης που πιθανόν να προκύψουν εντός του έτους, τα οποία όμως δεν μπορεί να προβλέψει και, ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο να υπάρχει η δυνατότητα άμεσης αξιοποίησης ολόκληρου του προϋπολογισμού διαφήμισης.

β. Σύμφωνα με το επεξηγηματικό υπόμνημα των ετήσιων προϋπολογισμών της, η Αρχή, ως μία σύγχρονη επιχείρηση σε συνθήκες έντονου ανταγωνισμού, προβαίνει σε άμεση και έμμεση διαφήμιση για τη διαμόρφωση και διατήρηση στην αγορά ισχυρής εμπορικής ταυτότητας και εικόνας.

Οι δαπάνες για διαφήμιση, ενημέρωση και προβολή των υπηρεσιών της, για την τριετία 2020 έως 2022, σύμφωνα με στοιχεία τα οποία λήφθηκαν από την Ανώτερη Διεύθυνση - Χρηματοοικονομική Διαχείριση, αναλύονται πιο κάτω:

	2022	2021	2020	Αύξηση/(μείωση) δαπάνης 2022 σε σύγκριση με το 2020	
	€	€	€	€	%
Διαφημίσεις στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ)	2.681.664	2.807.153	2.935.715	(254.051)	(8,65)
Χορηγίες	694.887	717.559	882.487	(187.600)	(21,26)
Πινακίδες	706.358	797.174	463.926	242.432	52,26
Διαφημιστικά γραφεία, συνεργάτες και εκδηλώσεις	1.536.182	1.175.700	868.019	668.163	76,98
Διαφημιστικά Δώρα	383.641	447.222	353.413	30.228	8,55
Σύνολο	6.002.732	5.944.808	5.503.560		

Σε σχέση με τα πιο πάνω στοιχεία διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

(i) Διαφημίσεις στα ΜΜΕ. Αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος της συνολικής δαπάνης για διαφημίσεις. Παρατηρείται μικρή μείωση στα ποσά που δαπανήθηκαν κατά τα έτη 2021 και 2022 σε σύγκριση με το ποσό που δαπανήθηκε το 2020.

Σύμφωνα με στοιχεία που λήφθηκαν από την ΑΤΗΚ, η δαπάνη, σε ποσοστό, για τις διαφημίσεις στα ΜΜΕ διατέθηκε ως ακολούθως:

MME	2021	2022	Αύξηση/ (μείωση)
	%	%	%
ANT1	13,85	14,46	0,61
Alpha Κύπρου	12,04	13,99	1,95

MME	2021	2022	Αύξηση/ (μείωση)
	%	%	%
Δίας	16,71	12,94	(3,77)
ΟΜΕΓΑ	10,92	10,22	(0,7)
Φιλελεύθερος	6,12	8,35	2,23
SPP Media (Ειδικές Εκδόσεις)	5,41	6,39	0,98
Πολίτης	1,84	2,29	0,45
Capital TV	1,51	1,75	0,24
PIK	5,61	1,59	(4,02)
New Extra TV	1,21	1,58	0,37
Διάλογος	0,59	0,93	0,34
Plus TV	0,43	0,50	0,07
Αλήθεια	0,13	0,03	(0,10)
Άλλα ¹	23,63	24,98	1,35

Σημείωση:

1. Στα «Άλλα» περιλαμβάνονται οι δαπάνες για διαφημίσεις σε MME (π.χ. σε ραδιοφωνικούς οργανισμούς, περιοδικά, ιστοσελίδες κ.λπ.) οι οποίες δεν περιλαμβάνονται σε άλλα MME που αναφέρονται στον πιο πάνω Πίνακα.

Η δαπάνη για διαφημίσεις στα MME αφορά κυρίως σε προβολή διαφημιστικών εκστρατειών μέσω τηλεόρασης, ραδιοφώνου, εφημερίδων, περιοδικών/βιβλίων και ιστοσελίδων. Στον Πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται στοιχεία για τις διαφημίσεις ανά MME:

Διαφημίσεις ανά MME				
Διαφημίσεις σε MME	2021	2022	Αύξηση/ (Μείωση)	Αύξηση/ (Μείωση)
	€	€	€	%
Εφημερίδες	74.137	34.367	(39.770)	(53,64)
Περιοδικά/Βιβλία	66.931	36.046	(30.885)	(46,14)
Τηλεόραση	1.591.112	1.305.228	(285.884)	(17,97)
Ραδιόφωνο	398.414	523.305	124.891	31,35
Ιστοσελίδες	672.886	762.281	89.395	13,29
Εφαρμογές	698	-	(698)	(100)
Κινηματογράφος	2.975	20.437	17.462	586,96
ΣΥΝΟΛΟ	2.807.153	2.681.664	(125.489)	(4,47)

Όπως διαπιστώσαμε, η μεγαλύτερη δαπάνη για προβολή διαφημιστικών εκστρατειών αφορά σε εκστρατείες μέσω τηλεόρασης, οι οποίες παρουσιάζουν μείωση το 2022 συγκριτικά με το 2021, ενώ αύξηση παρατηρείται στις διαφημιστικές εκστρατείες μέσω ραδιοφώνου και ιστοσελίδων.

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται οι δαπάνες για διαφημιστικές εκστρατείες μέσω τηλεόρασης ανά τηλεοπτικό οργανισμό, για τα έτη 2021 και 2022, καθώς και το ποσοστό τηλεθέασης (All Day),

το οποίο υπολογίστηκε από εταιρεία έρευνας και ανάλυσης αγοράς. Παρουσιάζεται επίσης, ως ποσοστό, η δαπάνη ανά τηλεοπτικό οργανισμό έναντι της συνολικής δαπάνης στην τηλεόραση.

Διαφημιστικές εκστρατείες μέσω τηλεόρασης							
Τηλεοπτικός Οργανισμός	Δαπάνη 2021	Δαπάνη 2022	Αύξηση/ (μείωση)	All Day Τηλε-θέαση 2021¹	All Day Τηλε-θέαση 2022¹	Δαπάνη Τηλεοπτικού Οργανισμού έναντι Συνολικής Δαπάνης 2021	Δαπάνη Τηλεοπτικού Οργανισμού έναντι Συνολικής Δαπάνης 2022
	€	€	€	%	%	%	%
A	321.654	317.703	(3.951)	11,8	13,4	20,22	24,34
B	341.456	303.006	(38.450)	14,5	13,3	21,46	23,21
Γ	30.000	37.900	7.900	- ²	- ²	1,89	2,90
Δ	287.331	263.600	(23.731)	10,8	9,7	18,06	20,20
E	107.736	29.055	(78.681)	4,0	4,4	6,77	2,23
Z	47.140	821	(46.319)	2,3	1,9	2,96	0,06
H	340.063	228.767	(111.296)	12,7	11,5	21,37	17,53
Θ	42.500	42.500	0	7,2 ³	7,7 ³	7,27 ³	9,53 ³
I	34.000	38.250	4.250				
K	27.200	27.200	0				
Λ	12.032	12.007	(25)				
M	0	4.419	4.419				
ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ	1.591.112	1.305.228	(285.884)	63,3%	61,9%	100%	100%

Σημειώσεις:

1. Στα ποσοστά «All Day Τηλεθέαση» δεν περιλαμβάνονται τα ποσοστά που αφορούν στην τηλεθέαση των συνδρομητικών πλατφόρμων η οποία ανήλθε σε 36% το 2021 και 37,1% το 2022, ούτε και τα ποσοστά που αφορούν την ERT World (0,7% το 2021 και 1% το 2022).
2. Δεν διατίθενται ξεχωριστά στοιχεία για την τηλεθέαση του τηλεοπτικού οργανισμού Γ αλλά τα αποτελέσματα της τηλεθέασης τους περιλαμβάνονται στα ποσοστά που λαμβάνουν οι συνδρομητικές πλατφόρμες στις οποίες μεταδίδονται (36% το 2021 και 37,1% το 2022).
3. Για τους πέντε τηλεοπτικούς οργανισμούς (Θ-M) δεν υπάρχουν αναλυτικά στοιχεία αλλά μόνο το συνολικό ποσοστό τηλεθέασης (7,2% για το 2021 και 7,7% για το 2022).
4. Τα ποσά τα οποία παρουσιάζονται στον πιο πάνω πίνακα «Διαφημιστικές εκστρατείες μέσω τηλεόρασης» για το έτος 2022, αφορούν σε ποσά που μας δόθηκαν από την Ανώτερη Διεύθυνση - Χρηματοοικονομική Διαχείριση, τα οποία υπολογίστηκαν στη βάση της αρχής των δεδουλευμένων. Τα ποσά αυτά διαφέρουν από τα ποσά που είναι διαθέσιμα από τη Διεύθυνση Εταιρικής Επικοινωνίας της Αρχής τα οποία αφορούν ποσά που πληρώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους και σύμφωνα με την Αρχή ανήλθαν συνολικά σε €1.433.760.

Συγκρίνοντας τη δαπάνη στη τηλεόραση σε σχέση με την τηλεθέαση για τα έτη 2021 και 2022 (για τις περιπτώσεις όπου υπάρχουν τα απαραίτητα στοιχεία) παρατηρείται ότι η δαπάνη είναι ανάλογη με την τηλεθέαση, με εξαίρεση την περίπτωση του τηλεοπτικού οργανισμού όπου για το έτος 2022 παρατηρείται αυξημένο ποσοστό δαπάνης σε σχέση με το ποσοστό τηλεθέασης. Η Αρχή, μας υπέδειξε ότι τα media plan δεν βασίζονται σε μέσους όρους all day τηλεθέασης για το έτος, αλλά καθορίζονται, αναλόγως της εκστρατείας και του κοινού στο οποίο απευθύνονται τη συγκεκριμένη περίοδο που τρέχει η εκστρατεία.

Όσον αφορά στην προβολή στις ιστοσελίδες, παρατηρήθηκε αύξηση ύψους €89.395 ή ποσοστό 13% στη δαπάνη του 2022 σε σύγκριση με το 2021, όπως φαίνεται στον Πίνακα πιο πάνω «Διαφημίσεις ανά ΜΜΕ». Η αύξηση στη δαπάνη οφείλεται κυρίως σε δαπάνη για χρήση άλλων ψηφιακών πλατφόρμων (π.χ. ND Adform), η οποία το 2022 ανήλθε σε €101.945, σε σχέση με το 2021 κατά το οποίο δεν πραγματοποιήθηκε τέτοια δαπάνη. Σημειώνεται ότι, το μεγαλύτερο ποσό για προβολή στις ιστοσελίδες δαπανήθηκε στην ιστοσελίδα της "Google Ireland Ltd" (€176.856 το 2021 και €150.934 το 2022).

Όπως πληροφορηθήκαμε από την ΑΤΗΚ, δεν υπάρχει αξιόπιστος τρόπος μέτρησης της επισκεψιμότητας των ιστοσελίδων για να διαφανεί η αποτελεσματικότητα των εκστρατειών που διενεργούνται μέσω τους. Όπως μας αναφέρθηκε, ο μοναδικός πιστοποιημένος Οργανισμός στην Κύπρο που έλεγχε και απέστειλε στοιχεία για την επισκεψιμότητα σε τοπικές ιστοσελίδες (όχι όλες) ήταν ο Κυπριακός Οργανισμός Εκδοτών Διαδικτύου ο οποίος έπαυσε να δίνει τέτοια στοιχεία από τον Φεβρουάριο του 2022. Δεν υπάρχει έκτοτε πιστοποιημένος και γενικά αποδεκτός τρόπος μέτρησης από τα τοπικά Ηλεκτρονικά Μέσα Ενημέρωσης αλλά χρησιμοποιούνται τα "Google Analytics" τα οποία πολλές φορές αμφισβητούνται από τα ΜΜΕ.

(ii) Χορηγίες. Η δαπάνη για χορηγίες ανήλθε σε €717.559 το 2021 και €694.887 το 2022 όπως παρατίθεται πιο πάνω στον Πίνακα όπου αναλύονται οι δαπάνες για διαφήμιση, ενημέρωση και προβολή των υπηρεσιών της ΑΤΗΚ.

- ♦ Το μεγαλύτερο μέρος της δαπάνης αφορούσε στη χορηγία προς την Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ) (€475.000 ανά έτος). Από το 2016 η Αρχή έχει καταστεί Χορηγός του Παγκύπριου Πρωταθλήματος Ποδοσφαίρου Α΄ Κατηγορίας αρχικά με την υπογραφή συμφωνίας μεταξύ της Αρχής και της ΚΟΠ, στις 13.1.2016, για το συνολικό ποσό των €1,6 εκ., για τις ποδοσφαιρικές περιόδους 2015/2016 μέχρι 2018/2019 (€400.000 ανά περίοδο) και ακολούθως, με την υπογραφή νέας συμφωνίας στις 27.6.2019, για το συνολικό ποσό των €2,85 εκ. πλέον ΦΠΑ, για τις ποδοσφαιρικές περιόδους 2019/2020 μέχρι 2024/2025 (€475.000 ανά περίοδο).
- ♦ Παρατηρήθηκαν επίσης περιπτώσεις επιχορήγησης συγκεκριμένων οργανισμών ή συμμετοχής σε συνέδρια για συνεχόμενα έτη, για τις οποίες, παρόλο που είχαν συμφωνηθεί αντισταθμιστικά οφέλη, εντούτοις δεν υπήρχε συγκεκριμένη αποτίμηση οφέλους για την ΑΤΗΚ σε σχέση με τα ποσά που καταβλήθηκαν. Ενδεικτικά αναφέρεται η περίπτωση καταβολής χορηγίας σε συγκεκριμένη εταιρεία στην οποία βάσει στρατηγικής συνεργασίας, από το 2017, καταβάλλεται ανά διετία ποσό ύψους €20.000 και η περίπτωση συμμετοχής

της Αρχής σε συνέδριο ετήσια από το 2019 με το κόστος συμμετοχής κατά τα έτη 2021 και 2022 να ανέρχεται σε €35.000 ανά έτος. Αναφέρεται ότι η Αρχή δεν συμμετείχε στη συγκεκριμένη διοργάνωση το 2023, καθώς θεωρήθηκε ότι είχαν καλυφθεί οι στόχοι της για το πελατολόγιο στο οποίο απευθυνόταν το συνέδριο, από τις συνεργασίες των προηγούμενων ετών.

Η άποψη της Αρχής για τις πιο πάνω περιπτώσεις είναι ότι τα αντισταθμιστικά προβολής, λόγω της ποικίλης φύσης των ενεργειών που εντάσσονται οι χορηγίες, δεν μπορούν να αποτιμηθούν με ενιαίο τρόπο, άποψη ωστόσο που θεωρούμε ότι δεν αιτιολογεί την πέραν της μιας φορές καταβολή χορηγίας μεγάλης αξίας στον ίδιο φορέα.

Στον πίνακα που ακολουθεί περιλαμβάνονται οι δαπάνες για χορηγίες που κατέβαλε η Αρχή προς εταιρείες/φορείς άνω των €10.000 για τα έτη 2020 έως 2022, με βάση τις καταστάσεις χορηγιών που λήφθηκαν από την Αρχή και συμφωνούν με τις οικονομικές της καταστάσεις.

Εταιρείες/Φορείς	2020 €	2021 €	2022 €
Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου (Παγκύπριο Πρωτάθλημα)	375.000 ¹	475.000	475.000
A	25.000	41.000	42.000
B	20.000	54.000	40.000
Γ			15.000
Δ			15.000
E	3.333 ²	10.000	10.000
Κυπριακή Ομοσπονδία Καλαθοσφαίρισης (Junior NBA League)			10.000
Z			10.000
H			10.000
Θ		18.000	
I		15.000	
K		14.151	
Λ		12.975	
M	20.000	10.000	
Υπουργείο Υγείας (Για αγορά νοσοκομειακού εξοπλισμού υποστήριξης ασθενών covid-19)	300.000		
Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή	15.000		
Δήμος Λεμεσού (Καρναβάλι 2020)	15.000		
N	15.000		

Σημειώσεις:

- Κατά το 2020 η χορηγία προς την ΚΟΠ ήταν μειωμένη λόγω διακοπής του παγκύπριου πρωταθλήματος λόγω της πανδημίας covid-19.
- Το ποσό της χορηγίας για το έτος 2020 ανερχόταν σε €10.000 ωστόσο παρουσιάζεται μειωμένο αφού εκ παραδρομής το υπόλοιπο ποσό αναγνωρίστηκε σε προηγούμενο έτος.

(iii) **Διαφημιστικά Γραφεία.** Η δαπάνη που αφορούσε στις αμοιβές των δύο διαφημιστικών γραφείων με τα οποία συνεργαζόταν η Αρχή κυρίως για την ετοιμασία διαφημιστικών εκστρατειών κατά τα έτη 2021 και 2022 ανήλθε σε €101.020 και €121.172, αντίστοιχα από την οποία ποσά ύψους €95.700 και €91.200 αντίστοιχα αφορούσαν στην ετήσια αμοιβή των διαφημιστικών γραφείων. Με τα δύο διαφημιστικά γραφεία τα οποία επιλέγηκαν μετά από διαγωνισμό (ΑΤ.8/2019), υπογράφηκαν συμβόλαια για περίοδο δύο ετών (20.11.2019-19.11.2021) με δικαίωμα ανανέωσης ενός και στη συνέχεια ακόμη ενός έτους με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις.

γ. Απευθείας ανάθεση εργασιών παραγωγής οπτικοακουστικού υλικού. Παρατηρήθηκε ότι σε αρκετές περιπτώσεις για να μην υπάρξει καθυστέρηση στην έναρξη διαφημιστικών εκστρατειών, εγκρίθηκε πρόταση για απευθείας ανάθεση της παραγωγής οπτικοακουστικού υλικού σε συγκεκριμένες εταιρείες παραγωγής, στη βάση του Κανονισμού 6(στ) των εσωτερικών Κανονισμών της ΑΤΗΚ “Νέες Διαδικασίες Προσφορών” Σύμφωνα με τον Κανονισμό «κατ’ εξαίρεση επιτρέπεται η αγορά προϊόντων με τη Διαδικασία με Διαπραγμάτευση με ένα ή περισσότερους οικονομικούς φορείς όταν υφίστανται λόγοι κατεπείγουσας ανάγκης, οφειλόμενης σε απρόβλεπτα γεγονότα, η οποία δεν συμβιβάζεται με την Ανοικτή ή Κλειστή Διαδικασία». Σημειώνεται ότι η Αρχή εξαιρείται από τον περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμο (Ν.73(Ι)/2016), και εφαρμόζει δικούς της εσωτερικούς Κανονισμούς (“Νέες Διαδικασίες Προσφορών”) για θέματα προσφορών.

Σύμφωνα με κατάσταση που ετοιμάστηκε από την ΑΤΗΚ, κατά τα έτη 2021 και 2022 εργασίες συνολικής αξίας €388.440 και €649.254, αντίστοιχα, ανατέθηκαν απευθείας σε εταιρείες παραγωγής, ενώ μέσω διαγωνισμού προσφορών, ανατέθηκαν παραγωγές αξίας €50.585 το 2021 και €18.900 το 2022. Από την ίδια κατάσταση παρατηρείται επίσης ότι συγκεκριμένη εταιρεία παραγωγής είχε αναλάβει κατά το 2022 πέραν του 50% της εργασίας, με απευθείας ανάθεση (€376.330), η οποία όμως το 2021 είχε αναλάβει μόνο το 10% της εργασίας (€40.530) ενώ για το εν λόγω έτος δύο άλλες εταιρείες είχαν αναλάβει το 60% περίπου της εργασίας (€112.210 και €120.230 αντίστοιχα). Όπως πληροφορηθήκαμε από την Αρχή, οι αναθέσεις παρακολουθούνται και επηρεάζονται από θέματα όπως τις δυνατότητες των εταιρειών παραγωγής σε σχέση με τις απαιτήσεις της συγκεκριμένης παραγωγής, τη διαθεσιμότητα των οίκων παραγωγής την περίοδο που τους χρειάζονται, τη συνεργασία των οίκων παραγωγής με συγκεκριμένους συντελεστές(π.χ. σκηνοθέτη) και τη συνεργασία εταιρειών παραγωγής με ανταγωνιστές.

Σύσταση: Εισηγηθήκαμε όπως, σε περιπτώσεις όπου απαιτείται και αιτιολογείται η άμεση ανάθεση εργασίας, εφαρμόζονται από την Αρχή συνοπτικές διαδικασίες, στο πλαίσιο των οποίων να ζητείται η υποβολή γραπτών ή προφορικών προσφορών από περιορισμένο, κατά την κρίση της Αρχής, αριθμό οικονομικών φορέων. Επίσης, λόγω της συχνής ανάγκης για άμεση ανάθεση των παραγωγών οπτικοακουστικού υλικού για τη διενέργεια των διαφημιστικών εκστρατειών της, εισηγηθήκαμε όπως η Αρχή μελετήσει το ενδεχόμενο ανάθεσης της εργασίας μέσω προκήρυξης διαγωνισμού για επιλογή μίας ή και περισσότερων εταιρειών παραγωγής, βάσει συγκεκριμένων προδιαγραφών για τις απαιτούμενες εργασίες, βάσει της εμπειρίας της Αρχής από προηγούμενες εκστρατείες.

Η Αρχή, μας ενημέρωσε ότι οι πιο πάνω εισηγήσεις μας είχαν μελετηθεί στο παρελθόν και δεν μπορούσαν να εφαρμοστούν λόγω της φύσης των εργασιών που απαιτούνται καθώς έχουν ψηλή εξάρτηση από καλλιτεχνικούς παράγοντες και έχουν μεγάλο μεταβλητό κόστος. Μας ανέφερε επίσης ότι για την υποβολή οικονομικής προσφοράς απαιτείται συζήτηση και ανάλυση του σεναρίου από τον προσφοροδότη και την ΑΤΗΚ τα οποία χρειάζονται χρόνο, καθώς επίσης ότι, η αποκάλυψη της ίδιας της καμπάνιας σε περισσότερους από ένα παραγωγούς ενέχει εμπορικό κίνδυνο για την ΑΤΗΚ. Επιπρόσθετα, μας ανέφερε ότι, με την επιλογή μιας ή περισσότερων εταιρειών παραγωγής μέσω διαγωνισμού, η Αρχή θα κλειδωνόταν με κάποιες εταιρείες που ακολούθως θα τη χρέωναν κατά το δοκούν στο μεταβλητό μέρος της δαπάνης το οποίο είναι το μεγαλύτερο.

Η Αρχή εξέφρασε την άποψη ότι είναι προς το εμπορικό και οικονομικό της συμφέρον να εφαρμόζει κάθε φορά τη διαδικασία των δύο φακέλων ή την απευθείας ανάθεση (όταν δεν έχει τα χρονικά περιθώρια που απαιτούνται για τη διεξαγωγή διαγωνισμού) και ότι στην απευθείας ανάθεση, στόχος είναι να γίνεται με τρόπο κατά το δυνατόν ισοζυγισμένο μεταξύ εταιρειών παραγωγής παρόμοιων δυνατοτήτων. Ωστόσο η Υπηρεσία μας θεωρεί ότι η Αρχή οφείλει να ακολουθεί τέτοιες διαδικασίες που τα αποτελέσματά τους να μη υποδεικνύουν αναθέσεις εργασιών σε συγκεκριμένους φορείς και να διασφαλίζει ότι οι τιμές που εξασφαλίζονται είναι προϊόν ανταγωνιστικών διαδικασιών, προς το συμφέρον της Αρχής.

7.14 Ενοίκια και μισθώσεις περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης

Σύμφωνα με τις καταστάσεις υλοποίησης Προϋπολογισμού για τα έτη 2021 και 2022 τα ποσά που δαπανήθηκαν για ενοίκια και μισθώσεις γραφειακών και άλλων χώρων ανήλθαν σε €938.434 και €983.253, αντίστοιχα.

Επιπρόσθετα, η ΑΤΗΚ αναγνωρίζει στις οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16, περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης. Για τα έτη 2021 και 2022 αναγνωρίστηκε ποσό ύψους €13,1 εκ. και €11,4 εκ., αντίστοιχα. Οι συνολικές πληρωμές υποχρεώσεων από μισθώσεις με δικαίωμα χρήσης ανήλθαν σε €2,9 εκ. για το 2021 και €2,8 εκ. για το έτος 2022.

Πιο κάτω παρουσιάζονται τα ευρήματα του ελέγχου μας αναφορικά με τις μισθώσεις των κτηρίων που χρησιμοποιούνται για τη λειτουργία των Γραφείων Εξυπηρέτησης Πελατών (Καταστήματα Cytashop) της ΑΤΗΚ, την εγκατάσταση των Σταθμών Βάσεων Κινητής Τηλεφωνίας (ΣΒΚΤ) καθώς και των χώρων στάθμευσης του προσωπικού της ΑΤΗΚ.

7.14.1 Γραφεία Εξυπηρέτησης Πελατών (Καταστήματα Cytashop)

7.14.1.1 Μηνιαίο ενοίκιο Καταστημάτων Cytashop

Σύμφωνα με τα στοιχεία/πληροφόρηση που έχουμε λάβει, η ΑΤΗΚ κατά τα έτη 2021 και 2022 ενοικίαζε 14 υποστατικά για σκοπούς λειτουργίας των Καταστημάτων Cytashop, με συνολικό μηνιαίο ενοίκιο ύψους €66.309 και €71.491, αντίστοιχα, ως ακολούθως:

Επαρχία	Αρ. Καταστημάτων Cytashop	Μηνιαίο Ενοίκιο 2021 €	Μηνιαίο Ενοίκιο 2022 €
Λευκωσία	5	29.584	30.945
Λάρνακα	2	9.915	10.311
Λεμεσός	3	20.778	21.412
Πάφος	2	5.185	8.318
Κακοπετριά	1	505	505
Πλάτρες (τερματίστηκε Οκτώβρη 2021)	1	342	-
Σύνολο	14	66.309	71.491

Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία των συμβολαίων ενοικίασης των Καταστημάτων Cytashop, εκτός αυτών που λειτουργούν εντός εμπορικών κέντρων, έχουμε προβεί σε υπολογισμό του μηνιαίου ενοικίου ανά τετραγωνικό μέτρο (τ.μ.), όπως δεικνύεται στον πιο κάτω Πίνακα, και παρατηρήσαμε ότι 71% (5 από τα 7) των συμβολαίων ενοικίασης έχουν συμφωνημένο ενοίκιο με τιμή άνω των €12/τ.μ.

Περιοχή	Πόλη	Ενοίκιο ανά τ.μ. - 2022 €	Έτος έναρξης μίσθωσης
Στρόβολος	Λευκωσία	12,50	1995
Έγκωμη	Λευκωσία	12,70	2009
Λατσιά	Λευκωσία	14,79	2010
Λινόπετρα	Λεμεσός	14,41	2018
Αγίας Φυλάξεως	Λεμεσός	12,69	2011
Αγίων Αναργύρων	Λάρνακα	10,04	2002
Κακοπετριά	Περίχωρα Λευκωσίας	7,42	2017

Με βάση δημοσιευμένα στοιχεία της αγοράς, το ύψος των ενοικίων γραφείων στη Λευκωσία και στη Λεμεσό κυμαίνεται το 2023 μεταξύ €12 - €22/τ.μ. και €20 - €40/τ.μ., αντίστοιχα.

Όπως διαπιστώσαμε, το ενοίκιο ανά τ.μ. ύψους €14,79/τ.μ. του Καταστήματος Cytashop στα Λατσιά, συνολικού εμβαδού 220 τ.μ., θεωρείται πολύ ψηλό συγκριτικά με άλλα ενοικιαζόμενα υποστατικά με παρόμοιο εμβαδό εντός της ίδιας περιοχής. Ενδεικτικά, στην Ειδική Έκθεση της Υπηρεσίας μας αρ. ΥΟ/01/2019 σχετικά με συμβόλαια ενοικίασης στον δημόσιο τομέα, γίνεται αναφορά στην περίπτωση των γραφειακών χώρων του Τμήματος Εργασίας στα Λατσιά, με συνολικό εμβαδόν 192 τ.μ. και μηνιαίο ενοίκιο €1.400, δηλαδή €7,29/τ.μ., το οποίο είναι το ήμισυ του αντίστοιχου ενοικίου για το Κατάστημα Cytashop στα Λατσιά. Σημειώνεται ότι το εν λόγω Κατάστημα ενοικιάζεται από το Ταμείο Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων της ΑΤΗΚ (Ταμείο), ενώ το 2023 μέρος του Καταστήματος συνολικού εμβαδού 211 τ.μ. υπενοικιάστηκε, κατόπιν κλειστού διαγωνισμού, σε μεταπωλητή της ΑΤΗΚ με ενοίκιο ανά τ.μ. ύψους €9,47/τ.μ, το οποίο είναι 36% χαμηλότερο από το ενοίκιο ανά τ.μ. που καταβάλλει η ΑΤΗΚ στο Ταμείο, γεγονός

που ενισχύει την ενδεχόμενη υπερτίμηση του ενοικίου του υποστατικού. Σχετική με το θέμα είναι η παράγραφος 7.14.1.2 πιο κάτω.

Επιπρόσθετα, τα ενοίκια ανά τ.μ. των Καταστημάτων Cytashop στο Στρόβολο και στην Έγκωμη ύψους €12,50/τ.μ. και €12,70/τ.μ. αντίστοιχα θεωρούνται ψηλά, αν ληφθεί υπόψη η μακροχρόνια ενοικίαση τους και ότι η περίοδος ενοικίασης θα έπρεπε να συνιστά σημαντικό παράγοντα καθορισμού ενοικίου. Επίσης, ενδεικτικά αναφέρουμε ότι με βάση διαθέσιμα στοιχεία της Υπηρεσίας μας το Υπουργείο Άμυνας στεγάζεται από το 2019 μαζί με το ΓΕΕΦ σε κτήριο επί της Λεωφόρου Στροβόλου με ενοίκιο που έχει καθοριστεί σε €11,50/τ.μ. στο ισόγειο.

Στον Πίνακα που ακολουθεί παραθέτουμε πληροφοριακά τα ενοίκια ανά τ.μ. για τα Καταστήματα Cytashop εντός εμπορικών κέντρων, τα οποία κυμαίνονται από €18,76 μέχρι €100,55/τ.μ.

Εμπορικό Κέντρο	Πόλη	Ενοίκιο ανά τ.μ. - 2022 €	Έτος έναρξης μίσθωσης
Nicosia Mall	Λευκωσία	56,57	2018
Mall of Cyprus	Λευκωσία	100,55	2019
MyMall	Λεμεσός	56,99	2016
Metropolis Mall	Λάρνακα	67,78	2021
Kings Avenue Mall	Πάφος	60,29	2018
Neon Mall of Paphos	Πάφος	18,76	2023

7.14.1.2 Υπενοικίαση Καταστήματος Cytashop στα Λατσιά

Στο πλαίσιο του ελέγχου στην ΑΤΗΚ ενημερωθήκαμε για την απόφαση του ΣΓΔ της ΑΤΗΚ για τη σταδιακή αναστολή των εργασιών του Καταστήματος Cytashop στα Λατσιά από τον Οκτώβριο του 2022 μέχρι τον Μάιο του 2023 και διάθεση στο Webshop 4 ατόμων από το προσωπικό των καταστημάτων Cytashop Λευκωσίας. Αποφασίσθηκε επίσης όπως ενημερωθεί το ΣΓΔ για την κατάληξη των διαβουλεύσεων για τη λειτουργία του εν λόγω καταστήματος από συνεργάτη μεταπωλητή.

Ως εκ τούτου, η ΑΤΗΚ στις 5.10.2022 προκήρυξε σχετικό διαγωνισμό με τη συμμετοχή όλων των εταιρειών του δικτύου μεταπωλητών της ΑΤΗΚ, για να υποβληθούν επίσημα προτάσεις από τις ενδιαφερόμενες εταιρείες. Υπήρξε ενδιαφέρον από 2 εταιρείες, ενώ το διαγωνισμό τελικά κέρδισε ο μεταπωλητής Α, ο οποίος προσέφερε το ποσό των €2.000 για την υποδομή, έπιπλα, φήμη και πελατεία του καταστήματος για ένα έτος με δυνατότητα επέκτασης στα δύο έτη και καταβολή μηνιαίου ενοικίου ύψους €2.500. Η ΑΤΗΚ αποφάσισε να συνεχίσει στο εν λόγω κατάστημα, τη λειτουργία ταμείου για την είσπραξη λογαριασμών των πελατών της για περίοδο δύο ετών με την καταβολή στην εταιρεία του ποσού των €500/μήνα ως αναλογία του ενοικίου του καταστήματος.

Από τον έλεγχο διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

α. Η ΑΤΗΚ προκήρυξε κλειστό διαγωνισμό στις 5.10.2022 για υπενοικίαση του Καταστήματος χωρίς να έχει λάβει την εκ των προτέρων γραπτή συγκατάθεση του ιδιοκτήτη του Καταστήματος, ήτοι του Ταμείου, όπως προνοεί ο όρος 6 του ενοικιαστήριου εγγράφου μεταξύ του Ταμείου και της ΑΤΗΚ.

β. Η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου σε συνεδρία της ημερ. 17.10.2022 αποφάσισε όπως το Ταμείο δώσει τη συγκατάθεση του προς την ΑΤΗΚ για υπενοικίαση του Καταστήματος σε συνεργάτη της, νοουμένου ότι το ενοίκιο δεν θα υπολείπεται του υφιστάμενου, ήτοι €3.254. Ωστόσο στις προδιαγραφές του διαγωνισμού, ο οποίος είχε ήδη προκηρυχθεί χωρίς τη συγκατάθεση του Ταμείου, καταγράφεται εκτιμώμενη αξία και συγκεκριμένα αναφέρεται ότι υπάρχουν ενδείξεις ότι το ενοίκιο θα είναι της τάξης των €2.500 τον μήνα και η ΑΤΗΚ θα συνεισφέρει στο ενοίκιο το ποσό των €500/μήνα για την περίοδο δύο ετών κατά την οποία θα συνεχίσει να λειτουργεί το ταμείο για την είσπραξη των λογαριασμών των πελατών της. Εν τέλει, στη συμφωνία συνεργασίας για την ανάθεση διαχείρισης του Καταστήματος Cytashop στα Λατσιά που υπογράφηκε την 1.1.2023 μεταξύ της ΑΤΗΚ και του μεταπωλητή Α, η ΑΤΗΚ για τη διατήρηση του και χρήση ταμείου για την είσπραξη λογαριασμών των πελατών της θα καταβάλλει ως αντάλλαγμα ανάλογη συνεισφορά ύψους €1.254 μηνιαίως, αντί €500, στο ενοίκιο που θα καταβάλλει ο συνεργάτης στο Ταμείο. Ως αποτέλεσμα της υπενοικίασης και σύμφωνα με υπολογισμούς του Διευθυντή Πωλήσεων και Μάρκετινγκ Καταναλωτικής Αγοράς της ΑΤΗΚ, η ΑΤΗΚ επιβαρύνθηκε πρόσθετο κόστος ύψους €10.572 για τα δύο έτη παρουσίας της στο Κατάστημα, αφού η εναλλακτική θα ήταν να κρατήσει το Κατάστημα για άλλους έξι μήνες ως η συμβατική υποχρέωση (όρος 2.3 του ενοικιαστήριου εγγράφου), δηλαδή κόστος €19.524 (€3.254 επί 6 μήνες), ενώ το κόστος για να ανατεθεί η διαχείριση στον συνεργάτη θα είναι €30.096 (€1.254 επί 24 μήνες).

γ. Αναφορικά με τη συνέχιση της παρουσίας της ΑΤΗΚ στο Κατάστημα για τα επόμενα δύο έτη θεωρούμε ότι δεν έχει ουσιαστικό όφελος καθότι:

- (i) Η παρουσία της ΑΤΗΚ περιορίζεται στη λειτουργία ταμείου για την είσπραξη των λογαριασμών μόνο και επομένως δεν αναμένονται πρόσθετα έσοδα πέραν των τιμολογίων που έχουν ήδη εκδοθεί στους πελάτες της και θα μπορούσαν να εισπραχθούν και μέσω άλλου καταστήματος.
- (ii) Σε πολύ κοντινή απόσταση στα Λατσιά βρίσκεται το Κατάστημα Cytashop στο Mall of Cygus, στο οποίο οι πελάτες της μπορούν να εξυπηρετηθούν εκεί για όλες τις υπηρεσίες της ΑΤΗΚ, αντί μόνο εξόφληση λογαριασμών.
- (iii) Το άτομο το οποίο απασχολείται στο ταμείο του Καταστήματος στα Λατσιά θα μπορούσε να μεταφερθεί για κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών σε άλλο Κατάστημα όπου υπάρχει μεγαλύτερη επισκεψιμότητα.

δ. Το μηνιαίο ενοίκιο ύψους €2.000 το οποίο καταβάλλει ο μεταπωλητής Α στο Ταμείο αντιστοιχεί σε εμβαδό κτηρίου 211 τ.μ., δηλαδή €9,47/τ.μ. ενώ η ΑΤΗΚ καταβάλλει ενοίκιο ύψους €1.254 για εμβαδό κτηρίου 9 τ.μ., δηλαδή €139,33/τ.μ. Επομένως το ποσό που συμφωνήθηκε να καταβάλλει η ΑΤΗΚ είναι υπερβολικά δυσανάλογο με το εμβαδό που χρησιμοποιεί.

Σύσταση: Η ΑΤΗΚ να επαναξιολογήσει την αναγκαιότητα λειτουργίας ταμείου στο Κατάστημα Cytashop στα Λατσιά, προβαίνοντας σε ανάλυση κόστους-οφέλους της δραστηριότητας αυτής.

Θέση της ΑΤΗΚ για την ανάγκη διατήρησης της λειτουργίας του καταστήματος των Λατσιών είναι ότι (α) προσμετρήθηκε η επιθυμία της για εξυπηρέτηση/διευκόλυνση του πελατολογίου της περιοχής των Λατσιών που «κτίστηκε» τα προηγούμενα χρόνια παρουσίας της εκεί, καθώς και η

ενίσχυση συγκράτησης των πελατών της σε ένα έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον και (β) παρά την αλλαγή στο καθεστώς καταστήματος, γύρω στο 80% των πελατών της κατά το 2023 προτίμησε να εξυπηρετηθεί στα Λατσιά για εξόφληση των λογαριασμών του αντί στο Mall of Cyprus και επιπρόσθετα μεγάλος αριθμός πελατών εξυπηρετήθηκε στα Λατσιά από τον μεταπωλητή της για όλη τη γκάμα των υπηρεσιών της ΑΤΗΚ, πέραν της είσπραξης λογαριασμών.

Σε ότι αφορά το ύψος του μηνιαίου ενοικίου που καταβάλλει η ΑΤΗΚ για τη διατήρηση του Ταμείου, η ΑΤΗΚ υπέδειξε ότι το ενοίκιο καταβάλλεται και για άλλες διευκολύνσεις που παρέχονται (διαμορφωμένος χώρος στο ισόγειο για φιλοξενία (4 τ.μ.), πρόσβαση σε άλλους κοινόχρηστους χώρους καθώς και κάλυψη των λειτουργικών εξόδων (ρεύμα, φωτισμός, κλιματισμός κ.λπ.), χωρίς ωστόσο να δοθούν, επιμέρους λεπτομέρειες, για επαναξιολόγησή του.

Επιπρόσθετα μας ενημέρωσε ότι τα ζητήματα που τίθενται τυγχάνουν χειρισμού και η συμφωνία με τον μεταπωλητή θα τροποποιηθεί για τον επόμενο ένα χρόνο με την αποχώρηση του ταμια από 1.1.2024 και αντικατάστασή του με αυτοματοποιημένη μηχανή είσπραξης λογαριασμών (τύπου ATM) και μείωση της συνεισφοράς στο ενοίκιο από €1.254/μήνα σε €500/μήνα.

7.14.1.3 Πρόσθετα έξοδα Καταστημάτων Cytashop

Με βάση πληροφόρηση που λάβαμε από την ΑΤΗΚ αναφορικά με τις ανακαινίσεις των Καταστημάτων που ολοκληρώθηκαν το 2021 διαπιστώσαμε ότι καταβλήθηκαν ποσά για αναβάθμιση/μεταρρύθμιση τεσσάρων ενοικιαζόμενων Καταστημάτων σε παγκύπρια βάση, με συνολικό κόστος €156.175, ως ακολούθως:

Κατάστημα Cytashop	Περιγραφή εργασιών	Κόστος εργασιών €
Λατσιά	Εσωτερικές μετατροπές/μερική ανακαίνιση	26.305
Λινόπετρα (ισόγειο και μεσοπάτωμα)	Μικρή ανακαίνιση/ Δημιουργία αποθήκης τερματικών Λεμεσού	6.766
Έγκωμη	Εσωτερικές μετατροπές/μερική ανακαίνιση	35.944
Άγιοι Ανάργυροι	Εσωτερικές μετατροπές/εκτεταμένη ανακαίνιση	87.160
	Συνολικό κόστος εργασιών	156.175

Στο πλαίσιο του ελέγχου ζητήσαμε όπως μας προσκομιστεί η ανάλυση κόστους-οφέλους η οποία έγινε αναφορικά με τις πιο πάνω εργασίες και προς έκπληξη μας διαπιστώσαμε ότι δεν έχει γίνει η ανάλυση αυτή καθότι, όπως μας αναφέρθηκε από τον Προϊστάμενο του Δικτύου Καταστημάτων Cytashop, οι ανακαινίσεις είχαν ως σκοπό την εναρμόνιση της εικόνας όλων των καταστημάτων σε ένα νέο ομοιόμορφο πλαίσιο αφού πέραν από την παλαίωση που υπήρχε, μέχρι τότε κάθε κατάστημα ήταν διαμορφωμένο και επιπλωμένο με διαφορετικό τρόπο δίνοντας μια αρνητική εικόνα στο δίκτυο Καταστημάτων.

Όπως επισημαίνεται στην Ειδική Έκθεση της Υπηρεσίας μας αρ. ΥΟ/01/2019, υπάρχουν συμβόλαια, για τα οποία το δημόσιο κατέβαλε πρόσθετα ποσά για διαρρύθμιση των ενοικιαζόμενων κτηρίων, ώστε να ικανοποιούν τις στεγαστικές ανάγκες των Υπηρεσιών του, ωστόσο οι εργασίες αυτές, μετά το πέρας της περιόδου ενοικίασης, παραμένουν προς όφελος του ιδιοκτήτη. Στην προκειμένη περίπτωση θεωρούμε ότι μέρος των πρόσθετων εξόδων τα οποία

αφορούσαν σε συντήρηση ή/και ανανέωση των κτηριακών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού θα έπρεπε να επωμισθεί και ο ιδιοκτήτης του κτηρίου.

Επισημάναμε επίσης ότι το Κατάστημα Cytashop στα Λατσία παρόλο που ανακαινίσθηκε τον Ιανουάριο του 2021, τον Σεπτέμβριο του 2021, δηλαδή εννιά μήνες αργότερα, αποφασίσθηκε το σταδιακό κλείσιμο του, γεγονός που υποδεικνύει την απουσία ενός ολοκληρωμένου στρατηγικού πλάνου σε ότι αφορά τη βραχυπρόθεσμη αλλά και μακροπρόθεσμη λειτουργία των Καταστημάτων καθώς και το όφελος/κόστος που προκύπτει από αυτή.

7.14.1.4 Εξασφάλιση Πιστοποιητικού Έγκρισης κτηρίων

Σύμφωνα με την πληροφόρηση που έχουμε λάβει αναφορικά με την εξασφάλιση Πιστοποιητικών Έγκρισης κτηρίου για τα κτήρια όπου στεγάζονται τα Καταστήματα της ΑΤΗΚ, διαπιστώσαμε ότι για δύο Καταστήματα δεν έχει εξασφαλισθεί η τελική έγκριση κτηρίου ενώ για έξι Καταστήματα η αίτηση έχει υποβληθεί και εκκρεμεί, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του άρθρου 10(1) του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, Κεφ. 96, σύμφωνα με τις οποίες «ουδέν πρόσωπο κατέχει ή χρησιμοποιεί ή ενεργεί, ώστε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο να κατέχει ή να χρησιμοποιεί οποιαδήποτε οικοδομή ή τμήμα οικοδομής, μέχρις ότου εκδοθεί πιστοποιητικό έγκρισης από την Αρμόδια Αρχή σε σχέση με την εν λόγω οικοδομή ή τμήματος αυτής, ανεξάρτητα αν χορηγήθηκε άδεια για την οικοδομή ή τμήμα της, με βάση το άρθρο 3 του παρόντος Νόμου».

Επισημαίνουμε επίσης ότι, παρόλο που οι σχετικές διατάξεις εναποθέτουν καταρχήν την υποχρέωση να μεριμνήσει για την έκδοση Πιστοποιητικού Έγκρισης στον κάτοχο της άδειας οικοδομής (άρθρα 10(1) και 20(1) του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, Κεφ. 96), παρά ταύτα δεν απαλλάσσουν από την ευθύνη για διάπραξη ποινικού αδικήματος τον κάτοχο ή τον χρήστη της οικοδομής που στην προκειμένη περίπτωση είναι η ΑΤΗΚ.

Συστάσεις:

- ◆ Όπως τηρούνται ρητά οι πρόνοιες των συμφωνιών μίσθωσης γραφειακών χώρων που έχει συνάψει η ΑΤΗΚ.
- ◆ Όπως η ΑΤΗΚ προβαίνει σε διακανονισμό με τον ιδιοκτήτη των κτηρίων έτσι ώστε να μην επιβαρύνεται εξ' ολοκλήρου το κόστος αναβάθμισης και μεταρρύθμισης των κτηρίων που ενοικιάζει, δεδομένου ότι οι εργασίες αυτές, μετά το πέρας της περιόδου ενοικίασης, παραμένουν προς όφελος του ιδιοκτήτη. Σε κάθε περίπτωση, η ΑΤΗΚ θα πρέπει επίσης να διεξάγει εκ των προτέρων τη σχετική ανάλυση κόστους – οφέλους για σκοπούς διασφάλισης των οικονομικών συμφερόντων της.
- ◆ Να μην προβαίνει σε ενοικίαση κτηρίων, τα οποία δεν κατέχουν Πιστοποιητικά Έγκρισης, καθότι τέτοια ενέργεια παραβιάζει τα άρθρα 10.1 και 10.2 του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου (ΚΕΦ. 96).
- ◆ Να εξεταστεί κατά πόσο η συνέχιση της ενοικίασης των Καταστημάτων είναι οικονομικά συμφέρουσα για την ΑΤΗΚ, δεδομένης της μακροχρόνιας ενοικίασης τους, σε συνδυασμό με την πιθανότητα ανέγερσης ή μετακίνησης Καταστημάτων για στέγαση σε ιδιόκτητα κτήρια της ΑΤΗΚ.

- ♦ Όπως τα ενοικιαζόμενα κτήρια είναι κατάλληλης Ενεργειακής Απόδοσης, ώστε να αποφεύγονται αχρείαστες δαπάνες σε ενεργοβόρα κτήρια καθώς και πρόκληση επιβάρυνσης του περιβάλλοντος.

Σύμφωνα με την ΑΤΗΚ τηρούνται οι πρόνοιες των συμφωνιών μίσθωσης γραφειακών χώρων που έχει συνάψει ενώ όσον αφορά την επιβάρυνση του κόστους αναβαθμίσεων και μεταρρυθμίσεων των κτηρίων που ενοικιάζει, η ΑΤΗΚ μας ανέφερε ότι θα εξετάσει τον τρόπο και τη δυνατότητα υιοθέτησης της σύστασής μας στο πλαίσιο αναθεώρησης για βελτιστοποίηση της πολιτικής της. Μας ανέφερε επίσης ότι αναπτύσσει το δίκτυο Καταστημάτων της στη βάση μελέτης/κριτηρίων επισκεψιμότητας και εμπορικού προσανατολισμού, προκειμένου να εξασφαλίζεται μέγιστη πωλησιακή απόδοση και επαρκής γεωγραφική κάλυψη, οφέλη που προσμετρούν στην επιτυχία των οικονομικών αποτελεσμάτων. Το ύψος του ενοικίου, όπως μας ανέφερε, δεν είναι το μοναδικό κριτήριο επιλογής Καταστήματος.

Ωστόσο η Υπηρεσία μας θεωρεί ότι πρέπει να υπάρχει συνεχής παρακολούθηση εκ μέρους της Αρχής ώστε να προβαίνει σε διορθωτικές ενέργειες σε ενδεχόμενη μεταβολή των παραμέτρων, δεδομένης της μακροχρόνιας ενοικίασης.

Όσον αφορά στην υπόδειξή μας για ενοικίαση κτηρίων με κατάλληλη ενεργειακή απόδοση, θα τη λάβει υπόψη σε μελλοντικούς σχεδιασμούς στο πλαίσιο και της εφαρμογής της Πολιτικής Διαχείρισης Ακινήτων, που εγκρίθηκε στη συνεδρία του ΔΣ ημερ. 16.1.2024.

7.14.1.5 Αναξιοποίητη ακίνητη ιδιοκτησία της ΑΤΗΚ

Η Επιτροπή Στρατηγικής Επενδύσεων της ΑΤΗΚ σε συνεδρία της ημερ. 14.9.2021, στο πλαίσιο ενημέρωσης από τον Διευθυντή Διαχείρισης Υποστηρικτικών Υποδομών και Υπηρεσιών για τα κτήρια της ΑΤΗΚ, ζήτησε όπως ετοιμαστεί από την αρμόδια Υπηρεσία κατάσταση με όλα τα κτήρια αναφορικά με την αξιοποίηση των χώρων τους και κατά πόσο υπάρχει δυνατότητα εναλλακτικής αξιοποίησής τους. Ωστόσο μέχρι την ημέρα του ελέγχου η εν λόγω κατάσταση δεν είχε ετοιμαστεί.

Στο πλαίσιο του ελέγχου της ΑΤΗΚ ενημερωθήκαμε για την πρόθεση της Αρχής να εξετάσει το ενδεχόμενο περαιτέρω ελλειμματικής εισφοράς στο Ταμείο Συντάξεων και Χορηγημάτων Υπαλλήλων ΑΤΗΚ (Ταμείο) υπό τη μορφή μεταβίβασης υποαξιοποιούμενης ακίνητης ιδιοκτησίας της Αρχής, αφού μελετηθούν αφενός από την Υπηρεσία η διαθεσιμότητα και τα χαρακτηριστικά τέτοιας ακίνητης ιδιοκτησίας και αφετέρου από το Ταμείο οι κανόνες διακυβέρνησης και οι διαδικασίες διαχείρισης για αποτελεσματική αξιοποίησή της. Ωστόσο με βάση πληροφόρηση που έχουμε λάβει το ενδεχόμενο αυτό εγκαταλείφθηκε.

Από την επισκόπηση της κατάστασης με τα ιδιόκτητα κτήρια και γη της ΑΤΗΚ που δεν αξιοποιούνται καθόλου εντοπίσαμε τεμάχιο γης στο Δάλι το οποίο αγοράστηκε το 2008, ολικού εμβαδού 9.505 τ.μ. με εκτιμώμενη αξία ύψους €1.685.700, βάσει εκτίμησης του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, ημερ. 1.1.2018.

Συστάσεις:

- ♦ Η ΑΤΗΚ να εξετάσει πιθανούς τρόπους αξιοποίησης της υποαξιοποιούμενης ή αναξιοποίητης ακίνητης ιδιοκτησίας της ΑΤΗΚ, επιδιώκοντας μεγιστοποίηση των

ωφελειών από τη διαχείριση της ακίνητης ιδιοκτησίας. Εν πάση περιπτώσει κρίνουμε ενδεχόμενη μεταβίβαση υποαξιοποιούμενης ή/και αναξιοποίητης ακίνητης ιδιοκτησίας στο Ταμείο για κάλυψη του ελλείμματος ως μη ενδεδειγμένη και απορριπτέα.

- ♦ Να οριστεί Ειδική Επιτροπή (Ad Hoc), η οποία να αξιολογήσει την υποαξιοποιούμενη ή αναξιοποίητη ακίνητη ιδιοκτησία και να προβεί σε συγκεκριμένες εισηγήσεις αναφορικά με την αξιοποίηση των χώρων τους και κατά πόσο υπάρχει δυνατότητα εναλλακτικής αξιοποίησής τους.

Όπως μας πληροφόρησε η ΑΤΗΚ τα ζητήματα που αναφέρονται στις συστάσεις πιο πάνω θα ρυθμιστούν επίσης με την εφαρμογή της Πολιτικής Διαχείρισης Ακινήτων, καθότι προνοεί, μεταξύ άλλων, ενέργειες, από την αρμόδια Υπηρεσία της Αρχής, που άπτονται της ορθολογιστικής διαχείρισης και αξιοποίησης των ακινήτων της ΑΤΗΚ.

7.14.2 Ενοίκια χώρων στάθμευσης

Στο πλαίσιο του ελέγχου μας ζητήσαμε και λάβαμε από την Αρχή στοιχεία/πληροφόρηση για όλους τους ενοικιαζόμενους χώρους στάθμευσης της ΑΤΗΚ οι οποίοι χρησιμοποιούνται για κάλυψη των αναγκών του προσωπικού της καθώς και σχετικές πληροφορίες για τη διάρκεια της μίσθωσης, το ύψος του μισθώματος και το εμβαδό των χώρων στάθμευσης.

Από επισκόπηση των στοιχείων διαπιστώσαμε ότι το 2022 υπήρχαν εν ισχύ 15 συμφωνίες μίσθωσης για χώρους στάθμευσης πλησίον των ιδιόκτητων γραφείων της ΑΤΗΚ.

Από τη διερεύνηση της λογικότητας του ύψους του μισθώματος για κάθε χώρο στάθμευσης χρησιμοποιήσαμε το ετήσιο μίσθωμα ανά τ.μ., για το έτος 2022 και παραθέτουμε τα πιο κάτω ευρήματα:

Με βάση την κατάσταση ενοικιαζόμενων χώρων στάθμευσης το μίσθωμα όλων των χώρων στάθμευσης που ενοικιάζονταν στη Λευκωσία το 2022 κυμαινόταν μεταξύ €1,91/τ.μ. και €15,45/τ.μ. Σημειώνουμε ότι το μίσθωμα ύψους €1,91/τ.μ αφορά τουρκοκυπριακό τεμάχιο πλησίον του κτηρίου Ηλέκτρα, το οποίο φαίνεται να μην αντιπροσωπεύει το αγοραίο ενοίκιο, αφού για άλλο χώρο στάθμευσης πλησίον του ιδίου κτηρίου η Αρχή καταβάλλει μίσθωμα ύψους €11,94/τ.μ.

Επιπλέον, για τους τρεις χώρους στάθμευσης πλησίον του κτηρίου Λυκαβητού τα μισθώματα κυμαίνονται από €14,44/τ.μ. μέχρι €15,45/τ.μ., τα οποία κρίνονται ψηλά αν ληφθεί υπόψη ότι με βάση στοιχεία που δημοσιοποιήθηκαν στην Ειδική Έκθεση της Υπηρεσίας μας αρ ΥΟ/01/2019, το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, το οποίο βρίσκεται 4 λεπτά με τα πόδια μακριά από το κτήριο του Λυκαβητού, ενοικιάζει χώρους στάθμευσης πλησίον του κτηρίου του με μισθώματα που κυμαίνονται από €0,45/τ.μ. μέχρι €5,79/τ.μ. για το έτος 2019.

Σημειώσαμε, επίσης, το μίσθωμα χώρου στάθμευσης, πλησίον του κτηρίου Λυκαβητού αυξήθηκε κατά 35% το 2023, δηλαδή ανήλθε σε €19,49/τ.μ.

Με βάση την κατάσταση ενοικιαζόμενων χώρων στάθμευσης, το μίσθωμα του χώρου στάθμευσης πλησίον του κτηρίου Καψάλου αυξήθηκε εντός του 2022 κατά 20%, από €992 σε €1.200 μηνιαίως,

δηλαδή €8/τ.μ. κατά μέσο όρο, χωρίς να έχουν συναφθεί σχετικές τροποποιητικές συμφωνίες για τις αυξήσεις του μισθωμάτων.

Σημειώσαμε ότι, για το χώρο στάθμευσης του περιφερειακού κτηρίου Λεμεσού το οποίο βρίσκεται σε απόσταση 6 λεπτών μόνο από το κτήριο Καψάλου, η ΑΤΗΚ καταβάλλει μίσθωμα ύψους €23,28/τ.μ., το οποίο είναι διπλάσιο της ανεξάρτητης εκτίμησης που έλαβε η ΑΤΗΚ (€12/τ.μ.) για τον εν λόγω χώρο.

Επιπρόσθετα, στις 16.5.2023 η ΑΤΗΚ ανανέωσε τη συμφωνία μίσθωσης με τον νέο ιδιοκτήτη του χώρου στάθμευσης πλησίον του Κεντρικού Τηλεπικοινωνιακού Κέντρου Λεμεσού, με αναδρομική ισχύ, από 1.1.2023 μέχρι 31.12.2023, με μίσθωμα €1.100 μηνιαίως, δηλαδή €39,05/τ.μ., το οποίο θεωρείται υπερβολικά ψηλό, λαμβάνοντας υπόψη αφενός ότι το μίσθωμα των προηγούμενων ιδιοκτητών ανερχόταν σε €408,70 μόνο, δηλαδή €14,50/τ.μ. αφετέρου ότι αποκλίνει σημαντικά από την προαναφερόμενη ανεξάρτητη εκτίμηση (€12/τ.μ.) για το χώρο στάθμευσης πλησίον του κτηρίου Καψάλου που βρίσκεται σε απόσταση επτά λεπτών μόνο.

Συστάσεις:

- ◆ Οι συμφωνίες μίσθωσης να περιλαμβάνουν πρόνοια για περιορισμό του ποσοστού αύξησης του ενοικίου με την παρέλευση της αρχικής περιόδου ενοικίασης, έχοντας ως πρότυπο αναφοράς ενδεχομένως το ενοικιαστήριο έγγραφο της Κυπριακής Δημοκρατίας, βάση του οποίου το ποσοστό αύξησης θα κυμαίνεται από 0 (μηδέν) (0%) μέχρι 8 (οκτώ) τοις εκατό (8%).
- ◆ Να λαμβάνονται ανεξάρτητες εκτιμήσεις των ακινήτων που ενοικιάζονται σε όλες τις περιπτώσεις και όχι μόνο σε περίπτωση αύξησης μισθώματος ώστε να διασφαλίζονται τα οικονομικά συμφέροντα της ΑΤΗΚ.
- ◆ Όπως όλες οι αλλαγές που προκύπτουν από την αρχική συμφωνία μίσθωσης καταγράφονται σε νέες τροποποιητικές συμφωνίες, διασφαλίζοντας τα έννομα συμφέροντα της ΑΤΗΚ.

Η ΑΤΗΚ μας ενημέρωσε ότι συμφωνεί με τις ανωτέρω συστάσεις.

Αναφορικά με το χώρο στάθμευσης του περιφερειακού κτηρίου Λεμεσού για το οποίο καταβάλλεται μίσθωμα διπλάσιο της ανεξάρτητης εκτίμησης που έλαβε η ΑΤΗΚ για τον εν λόγω χώρο, η ΑΤΗΚ μας ανέφερε ότι το Περιφερειακό Κτήριο βρίσκεται στο Κέντρο της Λεμεσού όπου δεν υπάρχουν επιλογές για ενοικίαση χώρων στάθμευσης που να ικανοποιούν τις ανάγκες του προσωπικού και των πελατών της.

7.14.3 Άδειες χρήσης Σταθμών Βάσεων Κινητής Τηλεφωνίας (ΣΒΚΤ)

Οι άδειες χρήσης των ΣΒΚΤ αφορούν την εγκατάσταση ΣΒΚΤ σε οροφές κτηρίων σε αστικές και αγροτικές περιοχές, σε αστικά και αγροτικά τεμάχια και σε πυλώνες τρίτων.

7.14.3.1 Συμφωνίες μίσθωσης ΣΒΚΤ

α. Με βάση σχετική με τις συμφωνίες μίσθωσης κατάσταση, ημερ. 24.5.2023, που λάβαμε από την Αρχή, η ΑΤΗΚ έχει εγκαταστήσει σε παγκύπρια βάση 656 ΣΒΚΤ, εκ των οποίων οι 92 είναι

εγκατεστημένοι σε ιδιότητα κτήρια της ΑΤΗΚ, ενώ οι υπόλοιποι 564 είναι εγκατεστημένοι σε κτήρια ή τεμάχια γης τα οποία χρησιμοποιεί υπό καθεστώς μίσθωσης ως ραδιοεπικοινωνιακοί σταθμοί όπως παρουσιάζονται στον Πίνακα πιο κάτω.

Εγκατεστημένοι ΣΒΚΤ	
Τοποθεσία	Αριθμός
Σε ιδιότητα κτήρια	92
Σε κτήρια/τεμάχια γης υπό το καθεστώς μίσθωσης	564
Σύνολο	656

Για 50 ΣΒΚΤ οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε κτήρια/τεμάχια γης υπό το καθεστώς μίσθωσης δεν καταβάλλεται οποιοδήποτε μίσθωμα στον ιδιοκτήτη τους καθότι:

- (i) Σε 15 ΣΒΚΤ δεν έχει απαιτηθεί οποιοδήποτε αντάλλαγμα από τον ιδιοκτήτη μετά από τη γραπτή συγκατάθεσή του.
- (ii) Σε 7 ΣΒΚΤ έχει συμφωνηθεί όπως γίνεται ανταλλαγή υπηρεσιών με μηδενική εκροή ανταλλάγματος.
- (iii) Για 28 ΣΒΚΤ, οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε δασική/κρατική γη, εκκρεμεί η εξέταση του αιτήματος εκμίσθωσης που καταχωρήθηκε από την ΑΤΗΚ στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, σύμφωνα με το έγγραφο πολιτικής και διαδικασιών του Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (ΤΗΕ), το οποίο έχει εγκριθεί από το ΥΣ στις 14.12.2005, και το οποίο αναφέρει ότι, σε περίπτωση εκμίσθωσης δασικής ή κρατικής γης για λειτουργία και εγκατάσταση σταθμού ραδιοεπικοινωνίας το ποσό εκμίσθωσης και οι σχετικοί όροι καθορίζονται από την αρμόδια αρχή, ήτοι το Τμήμα Δασών και το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Σημειώνεται ότι οι Σταθμοί αυτοί είναι ήδη ενεργοί και όπως έχουμε πληροφορηθεί, όταν ολοκληρωθεί η εξέταση των αιτημάτων μίσθωσης, το σχετικό μίσθωμα θα καταβληθεί αναδρομικά για όλους τους ΣΒΚΤ.

β. Αναφορικά με τη διάρκεια ισχύος της μίσθωσης για τους πιο πάνω ΣΒΚΤ παρατηρήσαμε τα ακόλουθα:

- (i) Για 33 ΣΒΚΤ έχει λήξει η περίοδος εκμίσθωσης του κτηρίου/τεμαχίου γης στο οποίο είναι εγκατεστημένοι και δεν έχει ανανεωθεί το συμβόλαιο μίσθωσης τους. Παρόλα αυτά, οι ΣΒΚΤ εξακολουθούσαν να είναι εγκατεστημένοι και ενεργοί.
- (ii) Για 36 ΣΒΚΤ (33 κρατικά και 3 δασικά), οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε κυβερνητικά κτήρια εκκρεμεί η εξέταση του αιτήματος εκμίσθωσης που έχει καταχωρηθεί από την ΑΤΗΚ στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και ως εκ τούτου δεν έχει καθοριστεί ακόμη η διάρκεια της εκμίσθωσης τους.

Διάρκεια Μίσθωσης ΣΒΚΤ	
Τερματίστηκε	33
Δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη η εξέταση του αιτήματος εκμίσθωσης	36
Σε ισχύ	495
Σύνολο εκμισθωμένων ΣΒΚΤ	564

7.14.3.2 Διαδικασίες για την αδειοδότηση της εγκατάστασης και λειτουργίας ΣΒΚΤ

Οι προτεινόμενες διαδικασίες για την αδειοδότηση της εγκατάστασης και λειτουργίας των Σταθμών ραδιοεπικοινωνίας με δυνατότητα εκπομπής, συμπεριλαμβανομένων των ΣΒΚΤ, σύμφωνα με το έγγραφο «Πολιτική και διαδικασίες για την εγκατάσταση και λειτουργία Σταθμών Ραδιοεπικοινωνίας με δυνατότητα εκπομπής» του ΤΗΕ, διαχωρίζονται σε τέσσερις διακριτές φάσεις ως ακολούθως:

- ◆ Καθορισμός εθνικών ορίων έκθεσης σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία από το Υπουργείο Υγείας.
- ◆ Έλεγχος της λειτουργίας των ΣΒΚΤ συμπεριλαμβανομένου και του ελέγχου συμμόρφωσης με τα εθνικά όρια έκθεσης από το ΤΗΕ.
- ◆ Πολεοδομικός έλεγχος και έκδοση σχετικής άδειας από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεων.
- ◆ Οικοδομικός έλεγχος και έλεγχος έκδοσης άδειας οικοδομής από τις Οικοδομικές Αρχές.

Στο πλαίσιο ελέγχου τήρησης των προβλεπόμενων διαδικασιών παρατηρήσαμε τα εξής:

α. Σύμφωνα με τα άρθρα 21 και 22 του Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου του 1972 (Ν.90/1972) για σκοπούς ανάπτυξης σταθμού ραδιοεπικοινωνιών με δυνατότητα εκπομπής απαιτείται η εκ των προτέρων χορήγηση πολεοδομικής άδειας από την Πολεοδομική αρχή, εκτός εάν τηρούνται τα κριτήρια που θέτει το περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Ανέγερση σταθμού ραδιοεπικοινωνιών με δυνατότητα εκπομπής) Ειδικό Διάταγμα Ανάπτυξης του 2021 (ΚΔΠ 548/2021), όπου στην περίπτωση αυτή θεωρείται ότι η πολεοδομική άδεια είναι δοσμένη.

Με βάση την πληροφόρηση που έχουμε λάβει, για τα ισχύοντα στις 24.5.2023, αναφορικά με τη χορήγηση πολεοδομικής άδειας των ΣΒΚΤ, διαπιστώσαμε ότι:

- (i) Για 49 ΣΒΚΤ στους οποίους είχε χορηγηθεί πολεοδομική άδεια, παρόλο που έχει εκπνεύσει η περίοδος ισχύος των χορηγηθεισών πολεοδομικών αδειών, εντούτοις οι ΣΒΚΤ εξακολουθούν να είναι εγκατεστημένοι και ενεργοί, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του άρθρου 21 του Ν.90/1972.

Σημειώνουμε ότι, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 28 του Ν.90/1972 η πολεοδομική άδεια ισχύει για περίοδο 3 ετών και μπορεί να παραταθεί μια ή περισσότερες φορές με την έκδοση έγκρισης παράτασης άδειας.

- (ii) Για 34 ΣΒΚΤ παρόλο που οι αιτήσεις χορήγησης πολεοδομικής έχουν απορριφθεί από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεων, οι ΣΒΚΤ έχουν ήδη εγκατασταθεί και παραμένουν ενεργοί, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του άρθρου 21 του Ν.90/1972.

- (iii) Για 15 ΣΒΚΤ οι αιτήσεις για χορήγηση πολεοδομικής άδειας βρίσκονταν μέχρι την ημερομηνία του ελέγχου σε εκκρεμότητα.
- (iv) Για 117 ΣΒΚΤ δεν έχει καταχωρηθεί αίτημα από την ΑΤΗΚ για απόκτηση πολεοδομικής άδειας καθότι όπως ενημερωθήκαμε οι ΣΒΚΤ εγκαταστάθηκαν σε υφιστάμενο πύργο/ιστό ο οποίος ανήκει σε άλλο πάροχο, σύμφωνα με τις πρόνοιες του σημείου 3.4 του εγγράφου πολιτικής του THE. Σύμφωνα με προκαταρκτικές εξηγήσεις που λάβαμε από το αρμόδιο Τμήμα της ΑΤΗΚ, διαφαίνεται ότι, στις περιπτώσεις που η ΑΤΗΚ προβαίνει στην εγκατάσταση ΣΒΚΤ σε υφιστάμενο πυλώνα άλλου παρόχου, λαμβάνει την συγκατάθεση από τον ιδιοκτήτη του πυλώνα για την εγκατάσταση ΣΒΚΤ, αλλά δεν προβαίνει σε περαιτέρω έλεγχο και επιβεβαίωση ότι έχουν ληφθεί από τον ιδιοκτήτη όλες οι απαιτούμενες άδειες.
- (v) Για 60 ΣΒΚΤ δεν υποβλήθηκαν ακόμη από την ΑΤΗΚ αιτήσεις για πολεοδομική άδεια ενώ είναι ήδη εγκατεστημένοι και ενεργοί, επομένως δεν τηρούνται οι πρόνοιες του άρθρου 21 του Ν.90/1972.

β. Στο άρθρο 3 του περί Ρυθμίσεων Οδών και Οικοδομών Νόμου (Κεφ.96) προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι κανένα πρόσωπο δεν δύναται να προβαίνει σε προσθήκη σε οποιαδήποτε υφιστάμενη οικοδομή χωρίς άδεια για αυτό, η οποία λαμβάνεται προηγουμένως από την αρμόδια αρχή. Σύμφωνα με σχετική επιφύλαξη του εν λόγω άρθρου είναι δυνατό η άδεια να αφορά αποκλειστικά συγκεκριμένο τμήμα οικοδομής ή οποιαδήποτε προσαρτήματα σε αυτή. Στην έννοια του προσαρτήματος εμπίπτουν και οι Σταθμοί Ραδιοεπικοινωνίας που τοποθετούνται σε νόμιμα ανεγερθέντες ιστούς σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου 4 του άρθρου 4B και της ΚΔΠ 384/2022 σύμφωνα με την οποία οι Σταθμοί δεν εξαιρούνται.

Σύμφωνα με την πληροφόρηση που έχουμε λάβει, για τα ισχύοντα στις 24.5.2023, όσον αφορά στην εξασφάλιση άδειας οικοδομής των ΣΒΚΤ, εντοπίστηκαν τα ακόλουθα:

- (i) Για 90 ΣΒΚΤ έχει εκπνεύσει η περίοδος ισχύος της οικοδομικής άδειας, ενώ αυτοί εξακολουθούν να είναι εγκατεστημένοι και ενεργοί, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του άρθρου 3 του περί Ρυθμίσεων Οδών και Οικοδομών Νόμου (Κεφ.96).
Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 5(1) του περί Ρυθμίσεων Οδών και Οικοδομών Νόμου (Κεφ.96), η άδεια ισχύει για περίοδο 3 ετών από την ημερομηνία έκδοσης της και επιτρέπεται η ανανέωση της υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος.
- (ii) Για 6 ΣΒΚΤ παρόλο που οι αιτήσεις για εξασφάλιση άδειας οικοδομής απορρίφθηκαν από τις αρμόδιες αρχές, εντούτοις οι ΣΒΚΤ είναι εγκατεστημένοι και ενεργοί.
- (iii) Για 82 ΣΒΚΤ οι αιτήσεις για άδεια οικοδομής βρίσκονταν σε εκκρεμότητα κατά την ημερομηνία του ελέγχου.
- (iv) Για 118 ΣΒΚΤ δεν υποβλήθηκε αίτημα από την ΑΤΗΚ για απόκτηση οικοδομικής άδειας καθότι όπως ενημερωθήκαμε ο σταθμός εγκαταστάθηκε σε υφιστάμενο πύργο/ιστό ο οποίος ανήκει σε άλλο πάροχο, σύμφωνα με τις πρόνοιες του σημείου 4.7 του εγγράφου πολιτικής του THE. Ειδικότερα, σύμφωνα με προκαταρκτικές εξηγήσεις που

λάβουμε από το αρμόδιο Τμήμα της ΑΤΗΚ, διαφαίνεται ότι, στις περιπτώσεις που η ΑΤΗΚ προβαίνει στην εγκατάσταση ΣΒΚΤ σε υφιστάμενο πυλώνα άλλου παρόχου, λαμβάνει την συγκατάθεση από τον ιδιοκτήτη του πυλώνα για την εγκατάσταση ΣΒΚΤ, αλλά δεν προβαίνει σε περαιτέρω έλεγχο και επιβεβαίωση ότι έχουν ληφθεί από ιδιοκτήτη όλες οι απαιτούμενες άδειες.

- (v) Για 179 ΣΒΚΤ δεν υποβλήθηκαν ακόμη από την ΑΤΗΚ αιτήσεις για άδεια οικοδομής ενώ είναι ήδη ενεργοί και επομένως δεν τηρούνται οι πρόνοιες της νομοθεσίας.

Επισημαίνουμε ότι, η μη κατοχή των εκ του νόμου απαιτούμενων αδειών, καθιστά ποινικά υπεύθυνο όχι μόνο τον ιδιοκτήτη αλλά και τον ενοικιαστή, δηλαδή την ΑΤΗΚ. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 10(1) του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο (Κεφ. 96), «ουδέν πρόσωπο κατέχει ή χρησιμοποιεί ή ενεργεί, ώστε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο να κατέχει ή να χρησιμοποιεί οποιαδήποτε οικοδομή ή τμήμα οικοδομής, μέχρις ότου εκδοθεί πιστοποιητικό έγκρισης από την αρμόδια αρχή σε σχέση με την εν λόγω οικοδομή ή τμήματος αυτής, ανεξάρτητα αν χορηγήθηκε άδεια για την οικοδομή ή τμήμα της, με βάση το άρθρο 3 του παρόντος Νόμου».

Συστάσεις:

- ◆ Όπως δρομολογηθούν οι διαδικασίες καταχώρισης αιτημάτων στις αρμόδιες αρχές για απόκτηση πολεοδομικής άδειας και άδειας οικοδομής, ανάλογα, για όσους εγκατεστημένους ΣΒΚΤ της ΑΤΗΚ δεν έχουν εξασφαλιστεί οι εν λόγω άδειες, για νομοθετική συμμόρφωση.
- ◆ Σε περιπτώσεις όπου η εγκατάσταση του ΣΒΚΤ γίνεται σε υφιστάμενο πύργο/ιστό άλλου παρόχου, να διερευνηθεί κατά πόσο έχουν εξασφαλιστεί όλες οι απαιτούμενες άδειες για νομοθετική συμμόρφωση και για τη διασφάλιση των έννομων συμφερόντων της ΑΤΗΚ.
- ◆ Όπως εξεταστούν όλα τα συμβόλαια μίσθωσης για τα οποία η περίοδος ισχύος έχει εκπνεύσει ώστε να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες για τερματισμό της εγκατάστασης των ΣΒΚΤ ή ανανέωση των συμβολαίων μίσθωσης μέσω τροποποιητικών συμφωνιών, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Αναφορικά με τις πιο πάνω διαπιστώσεις και συστάσεις μας η ΑΤΗΚ στην απαντητική της επιστολή τον Ιανουάριο 2024 μας ανέφερε τα ακόλουθα:

- ◆ Μεγάλο ποσοστό δικτύου της ΑΤΗΚ, πέραν του 50%, υλοποιήθηκε πριν τη θέσπιση νομοθεσίας για τις κεραίες και, για την αδειοδότηση κάποιων εξ' αυτών, οι προσπάθειες συνεχίζονται μέχρι σήμερα καθώς τα κριτήρια χωροθέτησης κατά την εγκατάστασή τους ήταν πολύ διαφορετικά από τα σημερινά. Όπως σημειώνει, η προσπάθεια για την αδειοδότηση κωλύεται διαδικαστικά για ΣΒΚΤ η άδεια των οποίων έληξε ή ΣΒΚΤ οι οποίοι εγκαταστάθηκαν πριν την επιβολή οποιασδήποτε νομοθεσίας. Ενδεικτικά, σύμφωνα με την Αρχή οι ΣΒΚΤ που σήμερα δεν διαθέτουν άδειες είναι σταθμοί οι οποίοι εγκαταστάθηκαν πριν την επιβολή οποιασδήποτε νομοθεσίας και, με βάση τα νέα κριτήρια αδειοδότησης, το ιδιοκτησιακό τους καθεστώς είναι τέτοιο που είναι δύσκολο ή δεν μπορούν να εξασφαλίσουν τις απαιτούμενες άδειες.

- ◆ Οι ΣΒΚΤ που δεν είχαν εν ισχύ άδεια στις 24.5.2023, εγκαταστάθηκαν μεν εντός της περιόδου ισχύος της άδειας και διαχρονικά από την ημερομηνία εγκατάστασης τους είχαν εξασφαλίσει ανανέωση της άδειας αρκετές φορές, όπως προνοείται από τη σχετική νομοθεσία, αλλά δεν μπορούν να εξασφαλίσουν πιστοποιητικά τελικής έγκρισης ή ολοκλήρωσης εργασιών ώστε να μην απαιτείται η συνεχής ανανέωση των αδειών, καθώς η διαδικασία αδειοδότησης των ΣΒΚΤ δεν προνοεί κάτι τέτοιο.
- ◆ Για τις 33 υποθέσεις για τις οποίες έχει εκπνεύσει η περίοδος εκμίσθωσης του κτηρίου/τεμαχίου γης στο οποίο είναι εγκατεστημένοι οι ΣΒΚΤ (σημείο (β) της παραγράφου 7.14.3.1), όπως μας ανέφερε η ΑΤΗΚ έχουν ήδη ανανεωθεί 25 συμφωνίες ενώ οι υπόλοιπες 8 περιπτώσεις βρίσκονται ακόμη στη διαδικασία διαπραγμάτευσης.
- ◆ Η αδειοδότηση ΣΒΚΤ από τις αρμόδιες αδειοδοτικές αρχές δεν ήταν ποτέ εύκολη, για διάφορους λόγους. Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει αρκετές προσπάθειες για την προώθηση της αδειοδότησης των ΣΒΚΤ με επαφές με τις διάφορες αδειοδοτικές αρχές καθώς και το ΤΗΕ και η κατάληξη των προσπαθειών αυτών ήταν η έκδοση της ΚΔΠ 547/2021, βάσει της οποίας οι πολεοδομικές άδειες που χορηγούνται πλέον είναι μόνιμες, δεδομένου ότι τηρούνται τα κριτήρια που τίθενται σε αυτήν.
- ◆ Αναφορικά με τις περιπτώσεις όπου η εγκατάσταση του ΣΒΚΤ γίνεται σε υφιστάμενο πύργο/ιστό άλλου παρόχου, η ΑΤΗΚ υπέδειξε ότι δεν έχει την υποχρέωση να προβαίνει σε περαιτέρω έλεγχο και επιβεβαίωση ότι έχουν ληφθεί από τον ιδιοκτήτη όλες οι απαιτούμενες άδειες καθώς δεν αποτελεί υποχρέωση που απορρέει από τη νομοθεσία. Ωστόσο μας ενημέρωσε ότι ζήτησε από τους άλλους πάροχους να της κοινοποιηθούν στοιχεία για τις άδειες.
- ◆ Τέλος μας ενημέρωσε πως έχει ήδη δρομολογήσει ενέργειες για τη ρύθμιση των πιο πάνω διαπιστώσεων/συστάσεων μας και οι αριθμοί που παρατίθενται πιο πάνω στις 24.5.2023 έχουν αλλάξει, αφού η Αρχή έχει προβεί για αριθμό υποθέσεων στην υποβολή αιτήσεων για έκδοση αδειών, για κάποιες εκ των οποίων έχουν εκδοθεί ήδη άδειες, ενώ για τις υπόλοιπες είτε ετοιμάζονται οι αιτήσεις για να υποβληθούν είτε καταβάλλονται προσπάθειες να ξεπεραστούν τα προβλήματα που καθιστούν αδύνατη την κατάθεση αίτησης. Για τις αιτήσεις που απορρίφθηκαν είτε επανυποβλήθηκαν αιτήσεις είτε έχουν καταχωριστεί ιεραρχικές προσφυγές. Ωστόσο ακόμη και μετά τις εν λόγω ενέργειες παραμένουν αρκετές άλλες υποθέσεις/περιπτώσεις που εκκρεμούν και θα πρέπει να ρυθμιστούν.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω καθώς και τις αναφορές για τα προβλήματα και αδυναμίες της σχετικής νομοθεσίας για την αδειοδότηση ή τη μόνιμη αδειοδότηση των ΣΒΚΤ, θεωρούμε ότι η ΑΤΗΚ θα πρέπει να εντατικοποιήσει γενικά τις προσπάθειες της περιλαμβανομένης και της διαβούλευσής της με τα αρμόδια αδειοδοτικά όργανα, σε συνεννόηση και με τη συνδρομή της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών της ΑΤΗΚ, ώστε να βρεθούν τρόποι αντιμετώπισης και ρύθμισης των εκκρεμοτήτων ούτως ώστε να μην υπάρχουν τέτοιας φύσεως ζητήματα σε εκκρεμότητες που δεν συνάδουν με τον δημόσιο χαρακτήρα της Αρχής.

8 Γενικά συμπεράσματα

Με βάση τα επιμέρους ευρήματα του ελέγχου, καταλήγουμε στα πιο κάτω γενικά συμπεράσματα:

- ◆ Η ΑΤΗΚ προωθεί αποσπασματικά θέματα/κεφάλαια που αφορούν στη μετεξέλιξη και αμοιβή του προσωπικού, χωρίς να έχει οριστικοποιηθεί/εγκριθεί ολοκληρωμένο πλαίσιο.
- ◆ Διαπιστώσαμε αδυναμίες, ως προς τη συμμόρφωση με τις πρόνοιες των σχετικών Νόμων και Κανονισμών, που διέπουν τη ρύθμιση θεμάτων που σχετίζονται με το προσωπικό, καθώς και την αδειοδότηση Καταστημάτων και Σταθμών Βάσης Κινητής Τηλεφωνίας.
- ◆ Η ΑΤΗΚ δρομολογεί επενδύσεις εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ χωρίς τη δέουσα μελέτη/αξιολόγηση της νομιμότητας, της σκοπιμότητας και της βιωσιμότητας των εν λόγω επενδύσεων.
- ◆ Με τις απευθείας αναθέσεις συμβάσεων παροχής υπηρεσιών και προμήθειας εξοπλισμών παραβιάζονται οι αρχές της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης και της διαφάνειας.

9 Γενικές συστάσεις

Η ΑΤΗΚ να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να ενεργεί πάντοτε σε συμμόρφωση με το νομικό πλαίσιο, και να υιοθετεί τις βέλτιστες πρακτικές και διαδικασίες για την ορθολογιστική χρηματοοικονομική διαχείριση και τη διασφάλιση των συμφερόντων της, με τήρηση των αρχών της χρηστής διοίκησης και διαφάνειας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1 - Ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος που έληξε στις
31.12.2021

Παράρτημα 2 – Ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31.12.2022

Παράρτημα 3 - Αξιολόγηση στόχων ΑΕΔ

Περιγραφή	2019				2020				2021				2022			
	Προϋπο- λογισμός (€ - εκ.)	Στόχος ΑΕΔ (€ - εκ.)	Αποτέ- λεσμα (€ - εκ.)	Επίτευξη Στόχου	Προϋπο- λογισμός (€ - εκ.)	Στόχος ΑΕΔ (€ - εκ.)	Αποτέ- λεσμα (€ - εκ.)	Επίτευξη Στόχου	Προϋπο- λογισμός (€ - εκ.)	Στόχος ΑΕΔ (€ - εκ.)	Αποτέ- λεσμα (€ - εκ.)	Επίτευξη Στόχου	Προϋπο- λογισμός (€ - εκ.)	Στόχος ΑΕΔ (€ - εκ.)	Αποτέ- λεσμα (€ - εκ.)	Επίτευξη Στόχου
Έσοδα από υπηρεσίες	331,5	343,4	352,5	√	343,0	346,5	349,4	√	352,0	365,0	375,4	√	367,5	395,0	400,1	√
Έξοδα λειτουργίας	297,6	293,7	280,5	√	298,2	278,1	268,4	√	299,9	287,2	288,3	χ	321,4	307,9	304,8	√
Μικτό Κέρδος	33,9	49,7	72,0	√	44,8	68,4	81	√	52,1	77,8	87,1	√	46,1	87,1	95,3	√

Παράρτημα 4 - Στοχοθέτηση και στοχομέτρηση ΑΕΔ για το έτος 2023

	Κατηγορία	Αναφορά	Βαρύτητα	Βαθμοί	Στόχος	Ελάχιστος στόχος	Απόδοση	Βαθμοδοσία
Οικονομικοί στόχοι								
1	Αύξηση εσόδων	Έσοδα από υπηρεσίες 2023 (βάσει ελεγμένων οικονομικών αποτελεσμάτων)	28%	280	405 εκ.	391 εκ.		
2	Αύξηση κερδών	Κέρδος μετά τη φορολογία	28%	280	45 εκ.	31 εκ.		
Στρατηγικοί στόχοι								
3	Περιβαλλοντικός στόχος	Ενεργειακή απεξάρτηση σταθμών βάσης κινητής On-grid Base stations rollout κ.α.	5%	50	Σύνδεση 166 από 207 ΣΒΚΕ με ΑΠΕ	Σύνδεση 66 από 207 ΣΒΚΕ με ΑΠΕ		
4	Κοινωνικός στόχος	Υλοποίηση δράσεων για βελτίωση ως προς την ποικιλομορφία, ισότητα και ενσωμάτωση: 1. Εξεύρεση συμβούλου και υπογραφή σχετικής σύμβασης εντός 2023 για καθορισμό στρατηγικής, 2. Καθορισμός στρατηγικής και σχεδίου δράσεων, 3. Έναρξη υλοποίησης δράσεων, 4. Διενέργεια ημερίδων και ευαισθητοποίησης εσωτερικά και εξωτερικά κ.α.	4%	40	100% υλοποίηση 4/4 Milestones	Εξεύρεση συμβούλου και υπογραφή σχετικής σύμβασης εντός 2023		
5	Διακυβέρνηση	Ολοκλήρωση και υποβολή για έγκριση του συνόλου των πολιτικών που ορίζει ο Κανονισμός Διακυβέρνησης κ.α.	2%	20	Ολοκλήρωση και υποβολή για έγκριση του συνόλου των πολιτικών που	20 πολιτικές εντός της προθεσμίας που ορίζει ο		

	Κατηγορία	Αναφορά	Βαρύτητα	Βαθμοί	Στόχος	Ελάχιστος στόχος	Απόδοση	Βαθμοδοσία
					ορίζει ο Κανονισμός Διακυβέρνησης	Κανονισμός Διακυβέρνησης		
6	Ποιότητα Δικτύου	Συγκριτικές με άλλους παρόχους, μετρήσεις δεικτών ποιότητας υπηρεσιών κινητής Voice KPIs, Data KPIs	3%	30	Υπεροχή στους 5/7 δείκτες benchmarking	Υπεροχή στους 3/7 δείκτες benchmarking		
Εμπορικοί στόχοι								
7	Μερίδια αγοράς	Βάσει στατιστικού δελτίου ΓΕΡΗΕΤ (σταθμισμένος ΜΟ 50%/50%) (α) Internet, Δεκέμβριος 2022:57,8% (β) Κινητή, Δεκέμβριος 2022: 50,8%	3%	30	α) <0,5% απώλεια (Δεκέμβριος 2023) β) <1% απώλεια (Δεκέμβριος 2023)	α) <1% απώλεια (Δεκέμβριος 2023) β) <2% απώλεια (Δεκέμβριος 2023)		
8	Απόδοση μάρκας Έρευνα brand equity	Kantar Research Pricing Power: The ability of the brand to command premium prices relative to category average	3%	30	Συγκράτηση pricing power $\geq 1,3$	Συγκράτηση pricing power $\geq 1,1$		
9	Ειδικά έργα	1. EMC: Υπογραφή συμφωνίας προσγιάλωσης στην Κύπρο 2. Υπογραφή συμφωνίας RAN Sharing 3. Αναθεώρηση συμφωνίας εθνικής περιαγωγής 4. Πράσινο Κέντρο Δεδομένων – Υπογραφή συμφωνίας με συνεργάτη	5%	50	100% υλοποίηση 4/4 Milestones	100% υλοποίηση 2/4 Milestones		

	Κατηγορία	Αναφορά	Βαρύτητα	Βαθμοί	Στόχος	Ελάχιστος στόχος	Απόδοση	Βαθμοδοσία
10	Καινοτομία	Επιτυχής υλοποίηση έργου εμπειρίας πελάτη Milestones: 1. Ολοκλήρωση 2 διατμηματικών CJs: Order Tracking & Bill Redesign 2. Ολοκλήρωση πλάνου εκπαιδεύσεων: Train the trainer & Train the coach 4. Οριστικοποίηση και εφαρμογή Governance Model 6. Υλοποίηση 75 Quick Wins	3%	30%	100% υλοποίηση 6/6 Milestones	100% ολοκλήρωση 4/6 Milestones		
Λειτουργικοί/Εσωτερικοί στόχοι								
11	Ικανοποίηση προσωπικού	Επιτυχής εφαρμογή προγράμματος Investors in people (standard, silver, gold, platinum accreditation) κ.α.	3%	30	Εξασφάλιση standard accreditation	Συμφωνία με προμηθεύτρια εταιρεία		
12	Κουλτούρα	Δείκτης υγείας κουλτούρας Cyta (βάσει Culture Fitness Diagnostic) 2022 = 40%	3%	30	Βελτίωση δείκτη $\geq 10\%$	Βελτίωση δείκτη $\geq 6\%$		
13	Αξιολόγηση συμβουλίου		10%	100				
			100%	1000				

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	ΣΕΛΙΔΑ
Αξιωματούχοι και Επαγγελματικοί Σύμβουλοι	1
Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου	2 - 3
Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή	4 - 7
Κατάσταση αποτελεσμάτων	8
Κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων	9
Κατάσταση οικονομικής θέσης	10
Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	12
Κατάσταση των ταμειακών ροών	13 - 14
Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις	15 - 79

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΟΙ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Διοικητικό Συμβούλιο

Πρόεδρος	Ρένα Ρουβιθά Πάνου (μέχρι τις 30 Ιουλίου 2021) Μιχάλης Ο. Ιωαννίδης (διορίστηκε στις 30 Ιουλίου 2021)
Αντιπρόεδρος	Γιάννης Κωνσταντινίδης (μέχρι τις 30 Ιουλίου 2021) Χάρης Μίλλας (διορίστηκε στις 30 Ιουλίου 2021)
Μέλη	Ηρακλής Αγαθοκλέους (μέχρι τις 30 Ιουλίου 2021) Μαρία Αντωνίου Χάματσου (επαναδιορίστηκε στις 30 Ιουλίου 2021) Αργύρης Αργυρού (επαναδιορίστηκε στις 30 Ιουλίου 2021) Χαράλαμπος Αυγουστή (μέχρι τις 30 Ιουλίου 2021) Βαλεντίνος Ιωάννου (μέχρι τις 30 Ιουλίου 2021) Ιωάννης Κρεμμός (μέχρι τις 30 Ιουλίου 2021) Λένια Ματθαίου (μέχρι τις 30 Ιουλίου 2021) Παναγιώτης Βασιλείου (διορίστηκε στις 30 Ιουλίου 2021) Νίκος Λαούρης (διορίστηκε στις 30 Ιουλίου 2021) Κύπρος Λουκά (διορίστηκε στις 30 Ιουλίου 2021) Άθως Μαϊμάρης (διορίστηκε στις 30 Ιουλίου 2021) Λεόντιος Φιλοθέου (διορίστηκε στις 30 Ιουλίου 2021)
Γραμματέας	Πέτρος Χατζηαντωνίου
Ανεξάρτητοι Ελεγκτές	Baker Tilly Klitou and Partners Ltd Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές Γωνία Κ. Χατζοπούλου & Λεωφ. Γρίβα Διγενή 30 1066 Λευκωσία Κύπρος
Νομικοί σύμβουλοι	Ανδρέας Κ. Χατζηγιάννου & Σια (μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2021) Τάσος Παπαδόπουλος & Συνεργάτες Δ.Ε.Π.Ε. (από τις 12 Ιουλίου 2021)
Εγγεγραμμένο γραφείο:	Οδός Τηλεπικοινωνιών Στρόβολος, Τ.Θ. 24929 1396 Λευκωσία Κύπρος

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΣΥΣΤΑΣΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ("Cyta") παρουσιάζει την Ετήσια Έκθεσή του μαζί με τις ελεγχμένες οικονομικές καταστάσεις της Cyta για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ("Cyta") είναι Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου που ιδρύθηκε με το Νόμο 67 του 1954 (Κεφ. 302 της Βασικής Νομοθεσίας), όπως τροποποιήθηκε με τους Νόμους 20/1960, 34/1962, 25/1963, 54/1977, 98/1988, 21/1989, 39(I)/1995, 20(I)/1998, 159(I)/2000, 149(1)/2001, 136(I)/2002, 13(I)/2002, 19(I)/2002, 7(I)/2004, 164(I)/2004, 51(I)/2006, 117(I)/2006 και 151(I)/2011. Διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και επτά μέλη, οι οποίοι διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

ΚΥΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι κύριες δραστηριότητες της Cyta, που δεν έχουν αλλάξει από το προηγούμενο έτος, είναι η παροχή, συντήρηση και ανάπτυξη πλήρους εθνικής και διεθνούς τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας.

ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ, ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η οικονομική κατάσταση της Cyta όπως παρουσιάζεται στις οικονομικές καταστάσεις θεωρείται ικανοποιητική.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Τα αποτελέσματα της Cyta για το έτος παρουσιάζονται στη σελίδα 8 των οικονομικών καταστάσεων.

ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Μετά από απόφαση του Συμβουλίου της Cyta ημερομηνίας 20 Ιουλίου 2021, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε στις 2 Σεπτεμβρίου 2021 την καταβολή μερίσματος ύψους €18.610.000 για τα κέρδη του 2020. Η Cyta προχώρησε στην καταβολή του μερίσματος στις 17 Σεπτεμβρίου 2021.

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Οι σημαντικότεροι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η Cyta και οι ενέργειες που λαμβάνει για αντιμετώπισή τους, αναφέρονται στη σημείωση 34 των οικονομικών καταστάσεων.

ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Η Cyta είχε κηρυχθεί ως φορέας υποκείμενος σε αποκρατικοποίηση σύμφωνα με το Διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου Κ.Δ.Π. 175/2014, το οποίο είχε εκδοθεί δυνάμει του περί της Ρύθμισης Θεμάτων Αποκρατικοποίησης Νόμου, Ν.28(I)/2014, και το οποίο δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 28.3.2014. Στη συνέχεια, το Διάταγμα αυτό είχε τροποποιηθεί με την Κ.Δ.Π. 322/2016 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 4.11.2016 και ακολούθως καταργήθηκε με την Κ.Δ.Π. 27/2017 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 20.1.2017.

Στις 9.11.2017 και κατόπιν σχετικής έγκρισης από το Υπουργικό Συμβούλιο, το Υπουργείο Οικονομικών διαβίβασε στη Βουλή των Αντιπροσώπων Νομοσχέδιο που τροποποιεί τον περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμο καθώς και σχετικούς Κανονισμούς, σκοπός των οποίων είναι η μεταφορά όλων των εμπορικών (τηλεπικοινωνιακών) εργασιών και σχετικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Cyta σε ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και η ρύθμιση της διεξαγωγής των εργασιών της Cyta, η οποία θα παραμείνει ως δημόσιος οργανισμός με ανάλογα διαφοροποιημένους σκοπούς. Τα εν λόγω νομοθετήματα αποσύρθηκαν με επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών ημερομηνίας 17.5.2022, η οποία κατατέθηκε στην Ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων στις 2.6.2022.

Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν αναμένει σημαντικές αλλαγές στις δραστηριότητες της Cyta για το προβλεπτό μέλλον.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατά το έτος 2021 και κατά την ημερομηνία της έκθεσης αυτής παρουσιάζονται στη σελίδα 1 των οικονομικών καταστάσεων.

Δεν υπήρξαν άλλες σημαντικές αλλαγές στη σύνθεση, την κατανομή αρμοδιοτήτων ή την αποζημίωση του Διοικητικού Συμβουλίου.

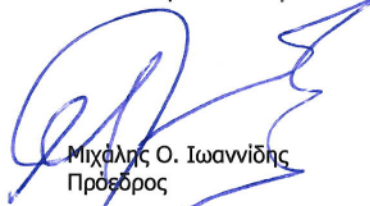
ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Οποιαδήποτε σημαντικά γεγονότα συνέβησαν μετά τη λήξη του έτους περιγράφονται στη σημείωση 37 των οικονομικών καταστάσεων.

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ

Η Cyta μετά από ανοικτό διαγωνισμό για την επιλογή ανεξάρτητου ελεγκτή, διόρισε τον ελεγκτικό οίκο Baker Tilly Klitou and Partners Ltd ως ελεγκτές για τα έτη 2019-2021.

Με εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου,

Μιχάλης Ο. Ιωαννίδης
Πρόεδρος

15 Ιουνίου 2022

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή

Προς την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου

Έκθεση επί του Ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη με Επιφύλαξη

Έχουμε ελέγξει τις οικονομικές καταστάσεις της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (η «Αρχή»), όπως παρουσιάζονται στις σελίδες 8 μέχρι 79 και οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση οικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2021, τις καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών του έτους που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις.

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις επιπτώσεις του θέματος που περιγράφεται στην παράγραφο της Βάσης για Γνώμη με Επιφύλαξη, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της χρηματοοικονομικής θέσης της Αρχής στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και της χρηματοοικονομικής της επίδοσης και των ταμειακών ροών της, για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμου, Κεφ. 302, όπως τροποποιείται από καιρού εις καιρόν (ο 'περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμος, Κεφ. 302').

Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη

Όπως αναφέρεται στη Σημείωση 2(α) των οικονομικών καταστάσεων, η Αρχή δεν έχει ετοιμάσει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις όπως απαιτείται από το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 10 "Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις" μέχρι την ημέρα της έκθεσής μας. Κατά τη γνώμη μας, η παρουσίαση ενοποιημένης πληροφόρησης είναι αναγκαία για την κατάλληλη κατανόηση της οικονομικής θέσης, της χρηματοοικονομικής επίδοσης και των ταμειακών ροών της Αρχής και των θυγατρικών της.

Ο έλεγχός μας έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ). Οι ευθύνες μας, με βάση αυτά τα πρότυπα περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο Ευθύνη του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων της έκθεσής μας. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Αρχή, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας Λογιστών, που εκδίδεται από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές (Κώδικας ΔΣΠΔΕΛ) και τις απαιτήσεις δεοντολογίας, που σχετίζονται με τον έλεγχο οικονομικών καταστάσεων στην Κύπρο και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας, που απορρέουν από τις απαιτήσεις αυτές και τον Κώδικα ΔΣΠΔΕΛ. Πιστεύουμε, ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια, που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη με επιφύλαξη.

Άλλες πληροφορίες

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες αποτελούνται από τις πρόσθετες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην “Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου”, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελεγκτή επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφέρουμε οποιοδήποτε συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σχετικά με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να διαβάσουμε τις άλλες πληροφορίες, έτσι ώστε να αξιολογήσουμε, κατά πόσο αυτές δεν συνάδουν ουσιωδώς με τις οικονομικές καταστάσεις ή με τη γνώση που έχουμε αποκτήσει κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ή διαφαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις διαδικασίες που έχουμε πραγματοποιήσει, συμπεράνουμε ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα επί αυτού.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Υψηλής Τηλεπικοινωνιών Νόμου, Κεφ. 302, και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Αρχής να συνεχίσει τη δραστηριότητα της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητά της Αρχής και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Αρχή ή να διακόψει τη δραστηριότητά της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την επίβλεψη της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Αρχής.

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας, είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη διασφάλιση για το κατά πόσον οι οικονομικές καταστάσεις στο σύνολο τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος και η έκδοση έκθεσης ελεγκτή, η οποία να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Λελογισμένη διασφάλιση συνιστά υψηλού βαθμού διασφάλιση, αλλά όχι εγγύηση, ότι ο έλεγχος όπως αυτός πραγματοποιήθηκε με βάση τα ΔΠΕ πάντοτε θα εντοπίζει ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν, είτε από απάτη, είτε από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμενόταν, ότι θα επηρέασουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λήφθηκαν με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως μέρος ενός ελέγχου σύμφωνα με τα ΔΠΕ, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Αναγνωρίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους για ουσιώδη σφάλματα στις οικονομικές καταστάσεις που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε ελεγκτικές διαδικασίες, οι οποίες ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και λαμβάνουμε ελεγκτικά τεκμήρια, τα οποία είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν τη βάση της γνώμης μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ενός ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι μεγαλύτερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, λόγω του ότι η απάτη μπορεί να περιλαμβάνει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς δηλώσεις ή την παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που είναι σχετικές με τον έλεγχο, προκειμένου να σχεδιάσουμε ελεγκτικές διαδικασίες που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Αρχής.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Συμπεραίνουμε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και, με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν, για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα σχετικά με τη δυνατότητα της Αρχής να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε, ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επισύρουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των οικονομικών καταστάσεων, ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Αρχή να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, δομή και περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, και κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν τις συναλλαγές και γεγονότα με τρόπο που να επιτυγχάνεται η αληθινή και δίκαιη εικόνα.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στο Διοικητικό Συμβούλιο θέματα σχετικά με το προβλεπόμενο πεδίο και χρονοδιάγραμμα του ελέγχου και σημαντικά ευρήματα από τον έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που εντοπίσαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

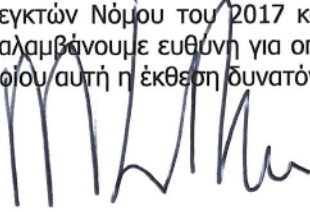
Έκθεση επί Άλλων Νομικών Απαιτήσεων

Σύμφωνα με τις επιπρόσθετες απαιτήσεις του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017, αναφέρουμε τα πιο κάτω:

- Κατά τη γνώμη μας, και σύμφωνα με την κατανόηση της επιχείρησης και του περιβάλλοντος της Αρχής που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, δεν εντοπίσαμε οποιοσδήποτε ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου εκτός του ότι η Αρχή δεν έχει ετοιμάσει ενοποιημένη Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου, αφού όπως εξηγείται στην παράγραφο της Βάσης για Γνώμη με Επιφύλαξη, η Αρχή δεν έχει ετοιμάσει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Άλλο θέμα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής σύμφωνα με τον περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμο, Κεφ. 302, και σύμφωνα με το Άρθρο 69 του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017 και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε ή αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Μαρία Καφιά

Εγκεκριμένη Λογιστής και Εγγεγραμμένη Ελεγκτής
εκ μέρους και για λογαριασμό της

Baker Tilly Klitou and Partners Ltd Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές

Γωνία Κ. Χατζοπούλου & Λεωφ. Γρίβα Διγενή 30
1066 Λευκωσία
Κύπρος

15 Ιουνίου 2022

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

	Σημ.	2021 €' 000	2020 €' 000
Έσοδα από υπηρεσίες	5	375.437	349.436
Έξοδα λειτουργίας	6	<u>(288.338)</u>	<u>(268.383)</u>
Μικτό κέρδος		87.099	81.053
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	7	(7.048)	(4.794)
Άλλα εισοδήματα	8	<u>3.148</u>	<u>1.005</u>
Κέρδος από εργασίες		<u>83.199</u>	<u>77.264</u>
Πρόστιμα	9	<u>(51)</u>	<u>(870)</u>
Έσοδα χρηματοδότησης		5.094	8.245
Έξοδα χρηματοδότησης		<u>(5.206)</u>	<u>(6.946)</u>
Καθαρά (έξοδα)/έσοδα χρηματοδότησης	11	<u>(112)</u>	<u>1.299</u>
Καθαρό κέρδος από επενδυτικές δραστηριότητες και λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	12	<u>2.717</u>	<u>1.118</u>
Κέρδος πριν από τη φορολογία		85.753	78.811
Φορολογία	13	<u>(7.965)</u>	<u>(7.970)</u>
Κέρδος για το έτος		<u><u>77.788</u></u>	<u><u>70.841</u></u>

Οι σημειώσεις στις σελίδες 15 μέχρι 79 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

	2021 €' 000	2020 €' 000
Σημ.		
Κέρδος για το έτος	<u>77.788</u>	<u>70.841</u>
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα):		
Ποσά που δεν θα επανακατηγοριοποιηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:		
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίου αφυπηρέτησης	25 <u>155.956</u>	<u>(121.349)</u>
	<u>155.956</u>	<u>(121.349)</u>
Ποσά που θα ή πιθανόν να επανακατηγοριοποιηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:		
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων - Καθαρό κέρδος/(ζημιά) από δίκαιη αξία	18 <u>111</u>	<u>(397)</u>
	<u>111</u>	<u>(397)</u>
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα)	<u>156.067</u>	<u>(121.746)</u>
Συνολικά έσοδα/(έξοδα)	<u>233.855</u>	<u>(50.905)</u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ
Στις 31 Δεκεμβρίου 2021

	Σημ.	2021 €' 000	Επανα- διατυπωμένο* 2020 €' 000
Περιουσιακά στοιχεία			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	14	449.130	411.520
Άυλα περιουσιακά στοιχεία και υπεραξία	15	46.072	44.736
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	16	13.091	13.828
Επένδυση σε θυγατρική εταιρεία	17	40.270	40.270
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	18	814	703
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων	19	1.682	1.283
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος	20	86.769	84.426
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	23	940	457
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	22	<u>7.344</u>	<u>7.461</u>
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		<u>646.112</u>	<u>604.684</u>
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Αποθέματα	21	8.166	8.562
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος	20	-	60.386
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	23	469	237
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	22	98.150	100.915
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	24	<u>294.645</u>	<u>244.834</u>
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		<u>401.430</u>	<u>414.934</u>
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		<u><u>1.047.542</u></u>	<u><u>1.019.618</u></u>

*Βλέπε σημείωση 4

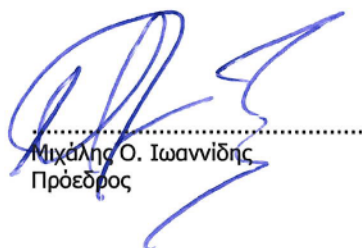
ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (συνέχεια)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021

	Σημ.	2021 €' 000	Επανα- διατυπωμένο* 2020 €' 000
Ίδια κεφάλαια			
Αποθεματικό δίκαιης αξίας	25	663	552
Αποθεματικό αναλογιστικών ζημιών	25	(528.209)	(684.164)
Αποθεματικό προσόδου		<u>1.115.529</u>	<u>1.061.204</u>
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		<u>587.983</u>	<u>377.592</u>
Υποχρεώσεις			
Μη τρέχουσες υποχρεώσεις			
Καθαρή υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων	10	330.846	505.662
Συμβατικές υποχρεώσεις	23	421	3
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	28	10.506	10.978
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	26	23.172	24.000
Αναβαλλόμενο εισόδημα	29	<u>97</u>	<u>2.861</u>
Σύνολο μη τρεχουσών υποχρεώσεων		<u>365.042</u>	<u>543.504</u>
Τρέχουσες υποχρεώσεις			
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	27	74.935	82.964
Συμβατικές υποχρεώσεις	23	436	117
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	28	2.609	2.555
Αναβαλλόμενο εισόδημα	29	16.096	11.883
Οφειλόμενη φορολογία	30	<u>441</u>	<u>1.003</u>
Σύνολο τρεχουσών υποχρεώσεων		<u>94.517</u>	<u>98.522</u>
Σύνολο υποχρεώσεων		<u>459.559</u>	<u>642.026</u>
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		<u>1.047.542</u>	<u>1.019.618</u>

*Βλέπε σημείωση 4

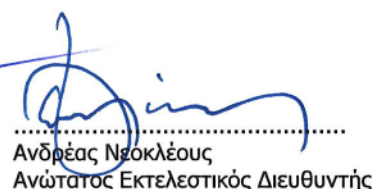
Οι οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 15 Ιουνίου 2022.

 Μιχάλης Ο. Ιωαννίδης
 Πρόεδρος

 Χάρης Μίλλας
 Αντιπρόεδρος

 Ανδρέας Ντσοκλέους
 Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής

Οι σημειώσεις στις σελίδες 15 μέχρι 79 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

	Σημ.	Άλλα αποθεματικά €' 000	Αποθεματικό προσόδου €' 000	Ολικό €' 000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2020		(561.866)	1.007.875	446.009
Συνολικά έσοδα				
Κέρδος για το έτος		-	70.841	70.841
Λοιπά συνολικά έξοδα έτους		(121.746)	-	(121.746)
Συνολικά (έξοδα)/έσοδα έτους		(121.746)	70.841	(50.905)
Εισφορές από και διανομές σε ιδιοκτήτες				
Μέρισμα πληρωτέο στην Κυπριακή Δημοκρατία	32	-	(14.680)	(14.680)
Αμυντική εισφορά σε λογιζόμενο μέρισμα		-	(2.832)	(2.832)
Σύνολο διανομών στους ιδιοκτήτες της Cyta		-	(17.512)	(17.512)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2020		(683.612)	1.061.204	377.592
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021		(683.612)	1.061.204	377.592
Συνολικά έσοδα				
Κέρδος για το έτος		-	77.788	77.788
Λοιπά συνολικά έσοδα για το έτος		156.067	-	156.067
Συνολικά έσοδα έτους		156.067	77.788	233.855
Εισφορές από και διανομές σε ιδιοκτήτες				
Μέρισμα πληρωτέο στην Κυπριακή Δημοκρατία	32	-	(18.610)	(18.610)
Αμυντική εισφορά σε λογιζόμενο μέρισμα		-	(4.853)	(4.853)
Σύνολο διανομών στους ιδιοκτήτες της Cyta		-	(23.463)	(23.463)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021		(527.545)	1.115.529	587.984

Εταιρείες που δεν διανέμουν το 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία, όπως αυτά προσδιορίζονται με βάση τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο, κατά τη διάρκεια των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, λογίζονται κατά την 31η Δεκεμβρίου του δεύτερου έτους πως έχουν διανέμει αυτό το ποσό ως μέρισμα. Το ποσό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό μέρισμα που ήδη διανεμήθηκε μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του δεύτερου έτους για το έτος στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται.

Επί του ποσού της λογιζόμενης διανομής μερίσματος καταβάλλεται από την Εταιρεία για λογαριασμό των μετόχων έκτακτη αμυντική εισφορά με συντελεστή 17% (ισχύει από το 2014) όταν οι ενδιαφερόμενοι μέτοχοι είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου και έχουν την κατοικία τους (domicile) στην Κύπρο.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

	Σημ.	2021 €' 000	2020 €' 000
Ροή μετρητών από εργασίες			
Κέρδος για το έτος		77.788	70.841
Αναπροσαρμογές για:			
Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	14	33.535	32.379
Χρεόλυση άδειας κινητής τηλεφωνίας	15	2.292	1.723
Χρεόλυση λογισμικών προγραμμάτων	15	8.960	8.082
Αποσβέσεις περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης	16	2.834	2.819
Επίδραση μεταβλητών, τερματισμών και άλλων μεταβολών μισθωμάτων	16,28	135	-
Μη πραγματοποιηθείσα συναλλαγματική ζημιά		286	449
Πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες	6	1.105	1.525
Πρόβλεψη για διαγραφή πεπαλαιωμένων υλικών αποθήκης		1.898	852
Ζημιά/(Κέρδος) από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού		30	(18)
Κέρδος από πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε αποσβεσμένο κόστος	12	(2.267)	-
Κέρδος από χρηματοοικονομικά στοιχεία	12	(432)	(2.631)
(Κέρδος)/Ζημιά στην αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων	12	(399)	522
Χρέωση για απομείωση στην αξία των επενδύσεων σε συνδεδεμένες εταιρείες πλέον έξοδα πώλησης	12	-	41
Ζημιά από απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων σε αποσβεσμένο κόστος	12	381	950
Έσοδα από επενδύσεις	8	(71)	(67)
Τόκοι εισπρακτέοι	11	(3.341)	(4.915)
Τόκοι πληρωτέοι	11	1.341	666
Συνολικό έξοδο Ταμείου Συντάξεων	10	5.806	6.668
Εισφορές εργοδότη στο Ταμείο Συντάξεων	10	(24.666)	(25.178)
Φορολογία	13	7.965	7.970
Ροή μετρητών από εργασίες πριν τις αλλαγές στο κεφάλαιο κίνησης		113.180	102.678
Μείωση στα αποθέματα		200	113
Μείωση/(Αύξηση) στις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις		1.684	(14.984)
(Μείωση)/Αύξηση στους εμπορικούς και άλλους πιστωτές		(11.202)	10.397
Αύξηση στο αναβαλλόμενο εισόδημα		1.449	7.542
Ροή μετρητών από εργασίες		105.311	105.746
Φορολογία που πληρώθηκε		(9.355)	(7.898)
Καθαρή ροή μετρητών από εργασίες		95.956	97.848

Οι σημειώσεις στις σελίδες 15 μέχρι 79 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (συνέχεια)
Στις 31 Δεκεμβρίου 2021

	Σημ.	2021 €' 000	2020 €' 000
Ροή μετρητών από/(για) επενδυτικές δραστηριότητες			
Πληρωμές για απόκτηση άυλων περιουσιακών στοιχείων	15	(12.588)	(22.044)
Πληρωμές για απόκτηση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	14	(76.204)	(78.625)
Καθαρά έξοδα πώλησης επένδυσης διαθέσιμης προς πώληση		-	(41)
Πληρωμή για αγορά χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε αποσβεσμένο κόστος	20	(16.273)	(29.849)
Εισπράξεις στην λήξη/πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε αποσβεσμένο κόστος	20	76.202	-
Εισπραξη από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού		3.326	4.750
Τόκοι που εισπράχθηκαν	11	3.341	4.915
Έσοδα από επενδύσεις	8	71	67
Τραπεζικές καταθέσεις με αρχική διάρκεια πέραν των 3 μηνών	24	<u>36.826</u>	<u>82.470</u>
Καθαρή ροή μετρητών από/(για) επενδυτικές δραστηριότητες		<u>14.701</u>	<u>(38.357)</u>
Ροή μετρητών για χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Τόκοι που πληρώθηκαν		(1.090)	(417)
Πληρωμή υποχρεώσεων από μισθώσεις	28	(2.901)	(2.928)
Μερίσματα που πληρώθηκαν στην Κυπριακή Δημοκρατία	32	(18.610)	(14.680)
Αμυντική εισφορά σε λογιζόμενο μέρισμα		<u>(2.832)</u>	<u>(4.607)</u>
Καθαρή ροή μετρητών για χρηματοδοτικές δραστηριότητες		<u>(25.433)</u>	<u>(22.632)</u>
Καθαρή αύξηση μετρητών και αντίστοιχων μετρητών		85.224	36.859
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στην αρχή του έτους	24	158.468	120.057
Επίδραση αλλαγών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες σε μετρητά και αντίστοιχα μετρητών		981	(1.079)
Κέρδος τραπεζικών υπολοίπων στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων		<u>432</u>	<u>2.631</u>
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στο τέλος του έτους	24	<u>245.105</u>	<u>158.468</u>
Τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών αποτελούνται από:			
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο (Σημ. 24)		294.645	244.834
Τραπεζικές καταθέσεις με αρχική διάρκεια άνω των 3 μηνών (Σημ. 24)		<u>(49.540)</u>	<u>(86.366)</u>
		<u>245.105</u>	<u>158.468</u>

Οι σημειώσεις στις σελίδες 15 μέχρι 79 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΚΥΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ("Cyta") είναι Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου που ιδρύθηκε με το Νόμο 67 του 1954 (Κεφ. 302 της Βασικής Νομοθεσίας), όπως τροποποιήθηκε με τους Νόμους 20/1960, 34/1962, 25/1963, 54/1977, 98/1988, 21/1989, 39(I)/1995, 20(I)/1998, 159(I)/2000, 149(1)/2001, 136(I)/2002, 13(I)/2002, 19(I)/2002, 7(I)/2004, 164(I)/2004, 51(I)/2006, 117(I)/2006 και 151(I)/2011. Διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και επτά μέλη, οι οποίοι διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η Διεύθυνση των Κεντρικών Γραφείων της Cyta είναι η Οδός Τηλεπικοινωνιών, Στρόβολος, Τ.Θ. 24929, CY-1396 Λευκωσία, Κύπρος.

Οι κύριες δραστηριότητες της Cyta, που δεν έχουν αλλάξει από το προηγούμενο έτος, είναι η παροχή, συντήρηση και ανάπτυξη πλήρους τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας, τόσο στο εσωτερικό όσο και διεθνώς.

Η Cyta είχε κηρυχθεί ως φορέας υποκείμενος σε αποκρατικοποίηση σύμφωνα με το Διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου Κ.Δ.Π. 175/2014, το οποίο είχε εκδοθεί δυνάμει του περί της Ρύθμισης Θεμάτων Αποκρατικοποίησης Νόμου, Ν.28(I)/2014, και το οποίο δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 28.3.2014. Στη συνέχεια, το Διάταγμα αυτό είχε τροποποιηθεί με την Κ.Δ.Π. 322/2016 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 4.11.2016 και ακολούθως καταργήθηκε με την Κ.Δ.Π. 27/2017 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 20.1.2017.

Στις 9.11.2017 και κατόπιν σχετικής έγκρισης από το Υπουργικό Συμβούλιο, το Υπουργείο Οικονομικών διαβίβασε στη Βουλή των Αντιπροσώπων Νομοσχέδιο που τροποποιεί τον περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμο καθώς και σχετικούς Κανονισμούς, σκοπός των οποίων είναι η μεταφορά όλων των εμπορικών (τηλεπικοινωνιακών) εργασιών και σχετικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Cyta σε ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και η ρύθμιση της διεξαγωγής των εργασιών της Cyta, η οποία θα παραμείνει ως δημόσιος οργανισμός με ανάλογα διαφοροποιημένους σκοπούς. Τα εν λόγω νομοθετήματα αποσύρθηκαν με επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών ημερομηνίας 17.5.2022, η οποία κατατέθηκε στην Ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων στις 2.6.2022.

2. ΒΑΣΗ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

(α) Δήλωση συμμόρφωσης

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς ("ΔΠΧΑ") όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση ("ΕΕ"), με εξαίρεση την ετοιμασία ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων όπως απαιτείται από το ΔΠΧΑ 10 "Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις".

(β) Βάση επιμέτρησης

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους εκτός από την περίπτωση των επενδύσεων σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που παρουσιάζονται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων και στην εύλογη αξία μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων και της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που αναγνωρίζεται ως η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του σχεδίου μείον την παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών. Οι μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν για τον καθορισμό των εύλογων αξιών επεξηγούνται αναλυτικά στην σημείωση 3.

(γ) Υιοθέτηση νέων και αναθεωρημένων Προτύπων και Διερμηνειών όπως υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ)

Από την 1 Ιανουαρίου 2021, η Cyta υιοθέτησε όλες τις μεταβολές στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) τα οποία σχετίζονται με τις εργασίες της και είναι εφαρμόσιμα για λογιστικές περιόδους που αρχίζουν την 1 Ιανουαρίου 2021. Η υιοθέτηση αυτή δεν έχει επιφέρει σημαντικές μεταβολές στις οικονομικές καταστάσεις της Cyta.

- ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39, ΔΠΧΑ 7, ΔΠΧΑ 4 και ΔΠΧΑ 16 (Τροποποιήσεις) «Αναμόρφωση επιτοκίων αναφοράς – Φάση 2» (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1 Ιανουαρίου 2021).

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

2. ΒΑΣΗ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ (συνέχεια)

(γ) Υιοθέτηση νέων και αναθεωρημένων Προτύπων και Διερμηνειών όπως υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) (συνέχεια)

Οι τροποποιήσεις συμπληρώνουν αυτές που εκδόθηκαν το 2019 και το 2020 και επικεντρώνονται στις επιπτώσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις όταν μια εταιρεία αντικαθιστά το παλιό επιτόκιο αναφοράς με ένα εναλλακτικό επιτόκιο αναφοράς ως αποτέλεσμα της αναμόρφωσης. Πιο συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις σχετίζονται με το πώς μια εταιρεία θα λογιστικοποιήσει τις αλλαγές στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών μέσων, πώς θα λογιστικοποιήσει τις αλλαγές στις σχέσεις αντιστάθμισής της και τις πληροφορίες που πρέπει να γνωστοποιήσει.

- ΔΠΧΑ 16 (Τροποποίηση) «Διευκολύνσεις σε ενοίκια που σχετίζονται με τον COVID 19 μετά τις 30 Ιουνίου 2021» (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1 Απριλίου 2021).

Η τροποποίηση παρέχει στους μισθωτές (αλλά όχι τους εκμισθωτές) τη δυνατότητα προαιρετικής εξαίρεσης από την εκτίμηση του κατά πόσον η διευκόλυνση σε ενοίκιο που σχετίζεται με τον COVID 19 είναι τροποποίηση της μίσθωσης. Οι μισθωτές μπορούν να επιλέξουν να λογιστικοποιήσουν τις διευκολύνσεις σε ενοίκια με τον ίδιο τρόπο που θα έκαναν για αλλαγές που δεν είναι τροποποιήσεις μισθώσεων.

Τα ακόλουθα Πρότυπα, Αναθεωρήσεις σε Πρότυπα και Διερμηνείες έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και τέθηκαν σε ισχύ για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022. Αυτά που σχετίζονται με τις εργασίες της Cyta παρουσιάζονται πιο κάτω. Η Cyta δεν προτίθεται να υιοθετήσει τα πιο κάτω πριν την ημερομηνία ισχύος τους.

- ΔΠΧΑ 3 (Τροποποίηση) «Αναφορά στο Εννοιολογικό Πλαίσιο» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022).

Η τροποποίηση επικαιροποίησε το πρότυπο ώστε να αναφέρεται στο Εννοιολογικό Πλαίσιο για τη Χρηματοοικονομική Αναφορά που εκδόθηκε το 2018, όταν πρέπει να προσδιοριστεί τι συνιστά περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση σε μία συνένωση επιχειρήσεων. Επιπλέον, προστέθηκε μια εξαίρεση για ορισμένους τύπους υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν σε μια συνένωση επιχειρήσεων. Τέλος, διευκρινίζεται ότι ο αποκτών δεν πρέπει να αναγνωρίζει ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία, όπως ορίζονται στο ΔΛΠ 37, κατά την ημερομηνία απόκτησης.

- ΔΛΠ 16 (Τροποποίηση) «Ενσώματα πάγια - Έσοδα πριν από την προβλεπόμενη χρήση» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022).

Η τροποποίηση απαγορεύει στην οντότητα να αφαιρεί από το κόστος ενσώματου παγίου τυχόν έσοδα που λαμβάνονται από την πώληση ειδών που παράγονται ενώ η οντότητα προετοιμάζει το πάγιο για την προοριζόμενη χρήση του. Απαιτεί επίσης από τις οντότητες να γνωστοποιούν χωριστά τα ποσά των εσόδων και των δαπανών που σχετίζονται με τέτοια παραγόμενα είδη που δεν αποτελούν αποτέλεσμα της συνήθους δραστηριότητας της οντότητας.

- ΔΛΠ 37 (Τροποποίηση) «Επαχθείς συμβάσεις - Κόστος εκπλήρωσης μιας σύμβασης» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022).

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι «το κόστος εκπλήρωσης μιας σύμβασης» περιλαμβάνει το άμεσα συσχετιζόμενο κόστος της εκπλήρωσης αυτής της σύμβασης και την κατανομή άλλων δαπανών που σχετίζονται άμεσα με την εκτέλεσή της. Η τροποποίηση διευκρινίζει επίσης ότι, προτού αναγνωρισθεί χωριστή πρόβλεψη για επαχθή σύμβαση, μια οντότητα αναγνωρίζει τυχόν ζημιά απομείωσης στα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την εκπλήρωση της σύμβασης, και όχι σε περιουσιακά στοιχεία που ήταν αφοσιωμένα μόνο στη συγκεκριμένη σύμβαση.

- ΔΛΠ 8 (Τροποποίηση) «Ορισμός των λογιστικών εκτιμήσεων» (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023).

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

2. ΒΑΣΗ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ (συνέχεια)

(γ) Υιοθέτηση νέων και αναθεωρημένων Προτύπων και Διερμηνειών όπως υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) (συνέχεια)

Η τροποποίηση διευκρινίζει πώς θα πρέπει να διακρίνονται οι αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές από τις αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις.

- ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Γνωστοποίηση λογιστικών πολιτικών» (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023)

Η τροποποίηση αντικαθιστά την γνωστοποίηση των σημαντικών λογιστικών πολιτικών με ουσιώδεις λογιστικές πολιτικές και προσθέτει κατευθυντήριες γραμμές με σκοπό να βοηθηθεί η εφαρμογή του ορισμού της σημαντικότητας κατά τη διαμόρφωση κρίσεων σχετικά με τις γνωστοποιήσεις για λογιστικές πολιτικές.

(δ) Πρότυπα και Διερμηνείες που δεν υιοθετήθηκαν από την ΕΕ

- ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023).

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι υποχρεώσεις ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες βάσει των δικαιωμάτων που είναι σε ισχύ στη λήξη της περιόδου αναφοράς. Η ταξινόμηση δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες της οντότητας ή από γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς. Επιπλέον, η τροποποίηση αποσαφηνίζει τη σημασία του όρου «διακανονισμός» μιας υποχρέωσης του ΔΛΠ 1. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε..

- ΔΛΠ 12 (Τροποποίηση) «Αναβαλλόμενη φορολογία αναφορικά με περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που προκύπτουν από μια μεμονωμένη συναλλαγή» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023).

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η εξαίρεση της αρχικής αναγνώρισης αναβαλλόμενης φορολογίας δεν εφαρμόζεται σε συναλλαγές, όπως οι μισθώσεις και υποχρεώσεις απόσυρσης από τις οποίες, κατά την αρχική αναγνώριση, προκύπτουν εξ' ίσου φορολογητέες και εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε..

(ε) Χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσεων

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς απαιτεί από τη Διεύθυνση, την άσκηση κρίσης, τη διατύπωση εκτιμήσεων και παραδοχών της Cyta οι οποίες επηρεάζουν την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών και των υπό αναφορά ποσών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, εσόδων και εξόδων. Οι εκτιμήσεις και οι υποστηρίζουσες παραδοχές βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε διάφορους άλλους παράγοντες οι οποίοι πιστεύεται ότι είναι λογικοί υπό τις περιστάσεις. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις.

Οι εκτιμήσεις και υποστηρίζουσες παραδοχές αναθεωρούνται σε συνεχή βάση. Αναθεωρήσεις σε λογιστικές εκτιμήσεις αναγνωρίζονται στην περίοδο κατά την οποία η εκτίμηση αναθεωρείται αν η αναθεώρηση επηρεάζει μόνο αυτή την περίοδο ή την περίοδο της αναθεώρησης και μελλοντικές περιόδους αν η αναθεώρηση επηρεάζει τόσο την τρέχουσα όσο και μελλοντικές περιόδους.

Πληροφορίες για κρίσεις στην εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών οι οποίες έχουν την πιο σημαντική επίδραση στα ποσά που αναγνωρίστηκαν στις οικονομικές καταστάσεις καθώς και πληροφορίες για παραδοχές και εκτιμήσεις οι οποίες έχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδες σφάλμα στο επόμενο οικονομικό έτος περιγράφονται στις πιο κάτω σημειώσεις:

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

2. ΒΑΣΗ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ (συνέχεια)

(ε) Χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσεων (συνέχεια)

• Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις

Όσον αφορά τις εμπορικές απαιτήσεις που σχετίζονται με συνδρομητικές υπηρεσίες καθώς επίσης και τις απαιτήσεις που σχετίζονται με συμβάσεις πελατών μέσω συνεργατών η Cyta αξιολογεί σε συλλογικό επίπεδο την αναμενόμενη πιστωτική ζημιά ενώ για τις υπόλοιπες κατηγορίες χρεωστών και χρηματοοικονομικών μέσων η αξιολόγηση γίνεται σε ατομική βάση. Για τις περιπτώσεις όπου η Cyta έχει στην κατοχή της τραπεζικές εγγυήσεις λαμβάνεται πρόνοια πιστωτικής ζημιάς η οποία υπολογίζεται με βάση την πιστοληπτική ικανότητα της τράπεζας.

Οι μέθοδοι αξιολόγησης που έχουν χρησιμοποιηθεί με βάση τις πρόνοιες του ΔΛΠ9 είναι οι ακόλουθες:

Ατομική βάση αξιολόγησης

Για σκοπούς ατομικής αξιολόγησης των εμπορικών απαιτήσεων και χρηματοοικονομικών μέσων λαμβάνονται υπόψιν οι πιο κάτω παράγοντες:

- Σημαντικοί οικονομικοί παράγοντες της χώρας στην οποία λειτουργεί ο χρεώστης
- Χρονολογική ανάλυση οφειλών πελάτη και ιστορικά δεδομένα για εντοπισμό αδυναμίας εξόφλησης πελάτη
- Συγκεκριμένες απαιτήσεις πελατών για τις οποίες υπάρχει πληροφόρηση ότι αναμένεται να προκύψει ζημιά
- Εγγυήσεις τραπεζών
- Για τις περιπτώσεις όπου η Cyta έχει στην κατοχή της τραπεζικές εγγυήσεις λαμβάνεται πρόνοια πιστωτικής ζημιάς η οποία υπολογίζεται με βάση την πιστοληπτική ικανότητα της τράπεζας.

Συλλογική βάση αξιολόγησης

Για σκοπούς αξιολόγησης της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς των απαιτήσεων που σχετίζονται με συνδρομητικές υπηρεσίες και συμβάσεις πελατών μέσω συνεργατών εφαρμόζεται στατιστική ανάλυση δεδομένων προηγούμενων ετών, γίνεται ομαδοποίηση συμπεριφορών και υπολογίζεται το ποσοστό ζημιάς της κάθε ομάδας σε σχέση με την ολική ζημιά του δείγματος. Με βάση την ομάδα συμπεριφοράς στην οποία εμπίπτει η υπηρεσία, εφαρμόζεται το ποσοστό ζημιάς στο καθαρό εισπρακτέο ποσό για να υπολογιστεί το ύψος της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς.

• Προβλέψεις για πεπαλαιωμένα και βραδυκίνητα αποθέματα

Η Cyta εξετάζει κατά πόσο υπάρχουν ενδείξεις αναφορικά με την ικανότητα πώλησης των προϊόντων και την ανάλογη αξία τους στην περίπτωση πώλησης. Η πρόβλεψη για τα αποθέματα βασίζεται στην προηγούμενη πείρα της διοίκησης, βάσει της οποίας γίνεται πρόβλεψη λαμβάνοντας υπόψη τόσο την αξία των αποθεμάτων, όσο και την κίνηση και αποθηκευμένη ποσότητα που υπάρχει σε κάθε κατηγορία.

Το ποσό της πρόβλεψης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Η αναθεώρηση της αξίας των αποθεμάτων είναι συνεχής, και η μεθοδολογία και οι υποθέσεις για υπολογισμό της πρόβλεψης αποθεμάτων εξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα και αναπροσαρμόζονται ανάλογα.

• Φορολογία

Για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών. Η Cyta αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωρισθεί, οι διαφορές επηρεάζουν την πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας (Σημ.13)

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

2. ΒΑΣΗ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ (συνέχεια)

(ε) Χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσεων (συνέχεια)

- Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Η Cyta ασκεί κρίση για την επιλογή διαφόρων μεθόδων αποτίμησης και κάνει υποθέσεις οι οποίες βασίζονται κυρίως στην κατάσταση της αγοράς σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση υπολογίζεται με βάση την εύλογη αξία των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων που κατέχονται (Σημ.35)

- Απομείωση αξίας των επενδύσεων σε εξαρτημένες εταιρείες

Η Cyta αξιολογεί περιοδικά τη δυνατότητα ανάκτησης των επενδύσεων σε εξαρτημένες εταιρείες όποτε υπάρχουν δείκτες απομείωσης. Οι δείκτες απομείωσης αξίας περιλαμβάνουν παράγοντες όπως μείωση των εσόδων, τα κέρδη ή τις ταμειακές ροές ή δυσμενείς αλλαγές στην οικονομική ή την πολιτική σταθερότητα μιας συγκεκριμένης χώρας, που μπορεί να δείχνουν ότι η λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Αν τα γεγονότα και οι συνθήκες δείχνουν ότι η αξία των επενδύσεων σε εξαρτημένες εταιρείες μπορεί να έχει απομειωθεί, οι αναγνωρίσιμες μελλοντικές ταμειακές ροές που συνδέονται με τις εν λόγω εξαρτημένες εταιρείες συγκρίνονται με τις λογιστικές αξίες τους για να καθορίσουν εάν η υποτίμηση στην εύλογη αξία τους είναι απαραίτητη.

- Ωφελήματα αφυπηρέτησης

Το κόστος ωφελημάτων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με βάση αναλογιστικές εκτιμήσεις, κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται παραδοχές για τους προεξοφλητικούς συντελεστές, τα ποσοστά μακροπρόθεσμης απόδοσης των επενδύσεων, το ρυθμό αύξησης των μισθών, τα ποσοστά θνησιμότητας και τις μελλοντικές αυξήσεις στα ωφελήματα αφυπηρέτησης όπου είναι αναγκαίο. Η Cyta κάνει αυτές τις παραδοχές βασιζόμενη σε προσδοκίες της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς, χρησιμοποιώντας τις καλύτερες εκτιμήσεις για κάθε παράμετρο, καλύπτοντας την περίοδο κατά την οποία η υποχρέωση θα διακανονιστεί. Λόγω της μακροχρόνιας φύσης των προγραμμάτων, οι παραδοχές αυτές υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα (Σημ.10)

- Αναγνώριση και επιμέτρηση προβλέψεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων

Η Cyta ακολουθεί τις οδηγίες του ΔΛΠ 37 για να αποφασίσει πότε θα αναγνωριστεί πρόνοια για ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Η Cyta εξετάζει κατά πόσο υπάρχει μια παρούσα δέσμευση ως αποτέλεσμα ενός παρελθοντικού γεγονότος από το οποίο είναι πιθανόν ότι θα υπάρξει εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και μπορεί να γίνει αξιόπιστη εκτίμηση του ποσού της υποχρέωσης. Εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, αναγνωρίζεται πρόβλεψη στα αποτελέσματα. Το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη είναι η καλύτερη εκτίμηση των δαπανών που απαιτούνται για τον διακανονισμό της παρούσας υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Η πρόβλεψη βασίζεται στην νομική γνώματευση των νομικών συμβούλων της Cyta. Το ποσό της πρόβλεψης επανεξετάζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς (Σημ.36)

- Εκτίμηση της ωφέλιμης ζωής περιουσιακών στοιχείων

Η Cyta προβαίνει σε εκτίμηση της ωφέλιμης ζωής των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού καθώς και των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Οι εκτιμήσεις αυτές επανεξετάζονται τουλάχιστον σε ετήσια βάση λαμβάνοντας υπόψη νέα δεδομένα και τις εκάστοτε συνθήκες της αγοράς.

(στ) Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης

Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€ '000) το οποίο είναι το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης της Cyta. Τα ποσά που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Το νόμισμα λειτουργίας είναι το νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται η Cyta στο οποίο τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων επιμετρούνται.

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι ακόλουθες λογιστικές πολιτικές εφαρμόστηκαν με συνέπεια κατά τα υπό αναφορά έτη για τα αποτελέσματα χρήσης και για την παρουσίαση της οικονομικής κατάστασης της Cyta εκτός από όπου δηλώνεται διαφορετικά.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Εξαρτημένες εταιρείες

Εξαρτημένες εταιρείες είναι αυτές που ελέγχονται από την Cyta. Ο έλεγχος υπάρχει όταν η Cyta είναι εκτεθειμένη ή έχει δικαιώματα σε κυμαινόμενες αποδόσεις στο πλαίσιο της συμμετοχής της στην εκδότρια και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τις αποδόσεις αυτές μέσω της εξουσίας της επί της εκδότριας.

Οι επενδύσεις σε εξαρτημένες εταιρείες παρουσιάζονται στην τιμή κτήσης μείον πρόβλεψη για μόνιμη μείωση της αξίας τους, η οποία αναγνωρίζεται ως έξοδο της περιόδου κατά την οποία εντοπίζεται η μείωση.

Συνδεδεμένες εταιρείες

Συνδεδεμένες εταιρείες είναι εταιρείες στις οποίες η Cyta ασκεί σημαντική επιρροή, αλλά όχι έλεγχο ή από κοινού έλεγχο. Σημαντική επιρροή είναι η δυνατότητα συμμετοχής στις αποφάσεις της συνδεδεμένης εταιρείας που αφορούν οικονομικές και λειτουργικές πολιτικές. Οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες παρουσιάζονται στην τιμή κτήσης μείον πρόβλεψη για μόνιμη μείωση της αξίας τους, η οποία αναγνωρίζεται ως έξοδο της περιόδου κατά την οποία εντοπίζεται η μείωση.

Από κοινού διευθετήσεις

Από κοινού διευθετήσεις είναι σχήματα επί των οποίων η Cyta ασκεί από κοινού έλεγχο. Ο κοινός ή από κοινού έλεγχος είναι ο συμβατικός συμφωνημένος διαμοιρασμός του ελέγχου σε μια οικονομική δραστηριότητα και υπάρχει μόνον όταν οι στρατηγικές οικονομικές και επιχειρηματικές αποφάσεις που σχετίζονται με τη δραστηριότητα απαιτούν την ομόφωνη συγκατάθεση των μερών που μοιράζονται τον έλεγχο των κοινοπρακτούντων.

Η ταξινόμηση ενός σχήματος υπό κοινό έλεγχο ως κοινής επιχείρησης ή κοινοπραξίας εξαρτάται από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών του σχήματος. Κοινή επιχείρηση είναι ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο διαθέτουν δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων, έναντι του σχήματος. Κοινοπραξία είναι ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του σχήματος.

Αναγνώριση εισοδημάτων

- Έσοδα από συμβάσεις

Το ΔΠΧΑ 15 "Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες" και οι συναφείς διερμηνείες εφαρμόζονται σε όλα τα έσοδα που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες, εκτός εάν οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων. Το ΔΠΧΑ 15 καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε σταδίων για να επιμετρήσει τα έσοδα που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες:

1. Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.
2. Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης.
3. Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.
4. Επιμερισμός της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
5. Αναγνώριση εσόδων όταν (ή ενόσω) μια οικονομική οντότητα εκπληρώνει μια υποχρέωση εκτέλεσης.

Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Επίσης, περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο των αγαθών ή υπηρεσιών, προσδιορίζοντας τον χρόνο της μεταβίβασης του ελέγχου - είτε σε δεδομένη χρονική στιγμή είτε σε βάθος χρόνου.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Αναγνώριση εισοδημάτων (συνέχεια)

Η Cyta δραστηριοποιείται στον κλάδο παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών. Οι υπηρεσίες και ο τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός πωλούνται μαζί ως συνδυαστικό πακέτο αγαθών και υπηρεσιών ή μεμονωμένα ως ξεχωριστές συμβάσεις με πελάτες.

Η Cyta έχει εφαρμόσει την προσέγγιση λογιστικά για την κάθε σύμβαση ξεχωριστά.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα από την πώληση τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού (π.χ. συσκευές κινητής και αξεσουάρ) αναγνωρίζονται τη χρονική στιγμή την οποία ο αγοραστής αποκτά τον έλεγχο. Κατά συνέπεια, τα έσοδα από τον τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό αναγνωρίζονται σε μια δεδομένη χρονική στιγμή, κατά την παράδοση του εξοπλισμού, δεδομένου ότι αποτελούν γενικά χωριστές υποχρεώσεις εκτέλεσης (separate performance obligations).

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, ένα μεγαλύτερο τμήμα της συνολικής ανταμοιβής αναλογεί στα προϊόντα που παραδίδονται εκ των προτέρων, με βάση τις σχετικές αυτοτελείς τιμές πώλησης αυτών των προϊόντων, το οποίο οδηγεί σε υψηλότερα έσοδα από την πώληση των συσκευών και χαμηλότερα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών. Επίσης, αυτό επηρεάζει το χρόνο της αναγνώρισης των εσόδων, με αποτέλεσμα την προγενέστερη αναγνώριση του εσόδου. Η διαφορά μεταξύ των εσόδων και της χρέωσης του πελάτη αναγνωρίζεται ως συμβατικό περιουσιακό στοιχείο (contract asset) στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

- Έσοδα από τέλη σύνδεσης

Τα έσοδα από τέλη σύνδεσης της κινητής και σταθερής τηλεφωνίας αναγνωρίζονται κατά την περίοδο της εκάστοτε σύμβασης.

- Εισόδημα από προμήθειες

Το εισόδημα από προμήθειες αναγνωρίζεται όταν αποδειχθεί το δικαίωμα της Cyta να εισπράξει.

- Εισόδημα από ενοίκια

Το εισόδημα από ενοίκια αναγνωρίζεται σύμφωνα με την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων ανάλογα με την ουσία των σχετικών συμφωνιών.

- Πιστωτικοί τόκοι

Πιστωτικοί τόκοι αναγνωρίζονται κατ' αναλογία χρόνου χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

- Χρηματοδοτικά έσοδα από συμβάσεις πελατών

Η Cyta εξετάζει τις συμβάσεις πελατών για συνδρομητικά πακέτα αγαθών και υπηρεσιών με διάρκεια πέραν του ενός έτους, για να αξιολογήσει κατά πόσο περιλαμβάνουν σημαντικό σκέλος χρηματοδότησης. Για τον προσδιορισμό του σκέλους χρηματοδότησης, υπολογίζεται η παρούσα αξία των εισπρακτέων ποσών που αφορούν στα αγαθά, με βάση τα επιτόκια που αναφέρονται πιο κάτω, μετά την κατανομή οποιωνδήποτε εκπτώσεων και την αφαίρεση αρχικών ποσών που καταβλήθηκαν με την υπογραφή της σύμβασης. Ως αποτέλεσμα, ο Οργανισμός αναπροσαρμόζει την τιμή συναλλαγής για την πάροδο του χρόνου, μειώνοντας τα λειτουργικά έσοδα και αναγνωρίζοντας χρηματοδοτικά έσοδα στο βαθμό που το χρηματοδοτικό σκέλος κρίνεται σημαντικό σε σχέση με το συνολικό ποσό του συμβολαίου.

Για τον καθορισμό του καταλληλότερου επιτοκίου, ο Οργανισμός χρησιμοποιεί το προεξοφλητικό επιτόκιο που θα χρησιμοποιούνταν σε μια χωριστή χρηματοδοτική συναλλαγή ανάμεσα στην εταιρεία και τους πελάτες της κατά την έναρξη ισχύος της σύμβασης. Ο Οργανισμός θεωρεί ότι το επιτόκιο που αντανάκλα τα πιστωτικά χαρακτηριστικά του πελάτη που λαμβάνει τη χρηματοδότηση αντανάκλαται καλύτερα από τα επιτόκια που χρησιμοποιούνται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε μη εγγυημένα λιανικά ή εμπορικά δάνεια.

- Πιστωτικά μερίσματα

Τα πιστωτικά μερίσματα αναγνωρίζονται όταν αποδειχθεί το δικαίωμα της Cyta να εισπράξει.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Ωφελήματα αφυπηρέτησης μόνιμου προσωπικού

Πρόσληψης πριν την 1η Οκτωβρίου 2011

Η Cyta παρέχει καθορισμένα ωφελήματα στο μόνιμο προσωπικό που έχει προσληφθεί πριν την 1η Οκτωβρίου 2011, υπό μορφή ενός εφάπαξ ποσού και ωφελήματος στην αφυπηρέτηση, πληρωτέο με τον τερματισμό των υπηρεσιών του προσωπικού, που υπολογίζεται με βάση τις απολαβές, την ηλικία και τα έτη υπηρεσίας. Τα περιουσιακά στοιχεία του σχεδίου αυτού κρατούνται σε ξεχωριστό ταμείο το οποίο διαχειρίζεται η Διαχειριστική Επιτροπή. Αυτό το σχέδιο χρηματοδοτείται κυρίως από την Cyta.

Οι εισφορές για το σχέδιο αυτό γίνονται σε μηνιαία βάση με σκοπό να δημιουργηθούν επαρκή αποθεματικά κατά τη διάρκεια της εργάσιμης ζωής των υπαλλήλων, έτσι ώστε να τους δοθεί το εφάπαξ ποσό με τον τερματισμό των υπηρεσιών τους. Επιπρόσθετα, γίνεται ξεχωριστή μελέτη χρηματοδότησης των αναλογιστικών ελλειμμάτων που διαλαμβάνει ετήσια καταβολή ελλειμματικής εισφοράς προς το Ταμείο Συντάξεων. Από την 1η Οκτωβρίου 2011, με βάση τα μέτρα του πρώτου πακέτου οικονομικής εξυγίανσης γίνονται συνεισφορές και από τα μέλη του Ταμείου ύψους 5%.

Επανακαταμετρήσεις της καθαρής υποχρέωσης των καθορισμένων παροχών, οι οποίες περιλαμβάνουν αναλογιστικά κέρδη και ζημιές, την απόδοση των περιουσιακών στοιχείων του σχεδίου (χωρίς τους τόκους) και την επίδραση του ανώτατου ορίου των περιουσιακών στοιχείων (αν υπάρχουν, εκτός των τόκων), αναγνωρίζονται αμέσως στα λοιπά συνολικά έσοδα. Η Cyta καθορίζει το καθαρό έξοδο/ (έσοδο) από τόκους σχετικά με την καθαρή υποχρέωση (το καθαρό περιουσιακό στοιχείο) των καθορισμένων παροχών για την περίοδο εφαρμόζοντας το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τη επιμέτρηση της υποχρέωσης (του περιουσιακού στοιχείου) των καθορισμένων παροχών, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν μεταβολές στη καθαρή υποχρέωση (στο καθαρό περιουσιακό στοιχείο) των καθορισμένων παροχών κατά τη διάρκεια της περιόδου ως αποτέλεσμα των εισφορών και καταβολής των παροχών. Καθαρά έξοδα από τόκους και άλλα έξοδα που σχετίζονται με το σχέδιο καθορισμένων παροχών αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Το ΔΛΠ 19 δεν απαιτεί την διάκριση μεταξύ κυκλοφορούντων και μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που προκύπτουν από παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία. Η Cyta αναγνωρίζει την καθαρή υποχρέωση του Ταμείου Συντάξεων ως μη τρέχουσα υποχρέωση επειδή η διάκριση μεταξύ τρεχουσών και μη τρεχουσών υποχρεώσεων που προκύπτουν από το σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος μπορεί μερικές φορές να είναι αυθαίρετη.

Επιπρόσθετα, βάσει των αλλαγών του ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) τα αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από το 2013 αναγνωρίζονται πλέον στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων ενώ προωύτερα η Cyta αναγνώριζε τα αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε περίοδο ίση με την μέση υπολειπόμενη εργασιακή ζωή των υπαλλήλων της Cyta.

Πρόσληψης από την 1η Νοεμβρίου 2011 και μετά

Η Cyta παρέχει σχέδιο καθορισμένων συνεισφορών στο μόνιμο προσωπικό που έχει προσληφθεί από την 1η Νοεμβρίου 2011 και μετά. Τα περιουσιακά στοιχεία του σχεδίου αυτού κρατούνται σε ξεχωριστό ταμείο που διαχειρίζεται η Διαχειριστική Επιτροπή.

Το κόστος συνεισφοράς του εργοδότη χρεώνεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια του έτους.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Ωφελήματα αφυπηρέτησης ωρομίσθιου προσωπικού

Η Cyta παρέχει σχέδιο καθορισμένων συνεισφορών στο ωρομίσθιο προσωπικό. Τα περιουσιακά στοιχεία του σχεδίου αυτού κρατούνται σε ξεχωριστό ταμείο που διαχειρίζεται η Διαχειριστική Επιτροπή.

Η Cyta συνεισφέρει στο Ταμείο Προνοίας Τακτικού Ωρομίσθιου Προσωπικού Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για κάθε ωρομίσθιο της υπάλληλο ο οποίος έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του και έχει τουλάχιστον 18 μήνες συνεχούς υπηρεσίας ως έκτακτο ή/και ωρομίσθιο προσωπικό. Η συνεισφορά του υπαλλήλου είναι 5% επί των μηνιαίων απολαβών και η συνεισφορά του εργοδότη 5%. Το κόστος συνεισφοράς του εργοδότη χρεώνεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια του έτους.

Χρεώστες και προβλέψεις για επισφαλείς χρεώστες

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναφέρονται στην ονομαστική τους αξία πλέον τόκους μείον τυχόν προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις η οποία θεωρείται η εύλογη τους αξία. Εμπορικές και άλλες απαιτήσεις ανεπίδεκτες εισπράξεως διαγράφονται. Η πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις γίνεται με βάση το ΔΠΧΑ9 όπως επεξηγείται στη Σημείωση 2.

Έσοδα χρηματοδότησης

Τα έσοδα χρηματοδότησης περιλαμβάνουν τόκους εισπρακτέους που υπολογίζονται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων ανάλογα με τα ποσά που καθίστανται εισπρακτέα.

Έξοδα χρηματοδότησης

Τα έξοδα χρηματοδότησης περιλαμβάνουν το κόστος δανεισμού που επιβαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσης μέσα στην οποία πραγματοποιείται καθώς επίσης και τόκους σε υποχρεώσεις από μισθώσεις που υπολογίζονται στα συμβόλαια μίσθωσης με προεξοφλητικό επιτόκιο το οποίο υπολογίζεται βάσει της μεθοδολογίας του 'Επαυξητικού Επιτοκίου Δανεισμού' (Incremental Borrowing Rate - IBR).

Συναλλαγές σε ξένα νομίσματα

Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται στο νόμισμα λειτουργίας με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν την ημερομηνία της συναλλαγής. Συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την εξόφληση τέτοιων συναλλαγών και από τη μετατροπή με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει στο τέλος του έτους χρηματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που είναι σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Χρηματικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που παρουσιάζονται σε ξένο συνάλλαγμα μεταφράζονται σε Ευρώ με βάση την τιμή συναλλάγματος που ισχύει την ημερομηνία αναφοράς. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν μεταφέρονται στα αποτελέσματα και παρουσιάζονται ξεχωριστά όταν κρίνονται σημαντικές.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Φορολογία

Το έξοδο της φορολογίας αντιπροσωπεύει το άθροισμα του τρέχοντος πληρωτέου φόρου και της αναβαλλόμενης φορολογίας.

Οι φορολογικές υποχρεώσεις και περιουσιακά στοιχεία για την τρέχουσα και τις προηγούμενες περιόδους υπολογίζονται με βάση το ποσό που αναμένεται ότι θα πληρωθεί ή θα ανακτηθεί από τις φορολογικές αρχές χρησιμοποιώντας φορολογικούς συντελεστές και νομοθεσίες που είχαν θεσπισθεί ή ουσιαστικά θεσπισθεί μέχρι την ημερομηνία αναφοράς. Η φορολογία περιλαμβάνει οποιοσδήποτε αναπροσαρμογές στην πληρωτέα φορολογία σε σχέση με προηγούμενες περιόδους.

Γίνεται πλήρης πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υποχρέωσης, πάνω σε όλες τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και των αντίστοιχων ποσών στις οικονομικές καταστάσεις. Οι φορολογικοί συντελεστές που θεσπίστηκαν στο παρόν στάδιο χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό της αναβαλλόμενης φορολογίας.

Χρεωστικά υπόλοιπα αναβαλλόμενης φορολογίας αναγνωρίζονται στην έκταση που είναι πιθανόν ότι μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα έναντι των οποίων οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμφιζούνται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα συμφηφισμού τρεχόντων περιουσιακών φορολογικών στοιχείων με τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι σχετίζονται με την ίδια φορολογική αρχή και η Cyta έχει την πρόθεση να τακτοποιήσει τις τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε καθαρή βάση.

Μερίσματα

Το ποσό του μερίσματος και ο χρόνος καταβολής του καθορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο ύστερα από σχετική πρόταση του Υπουργού Οικονομικών που διαμορφώνεται μετά από σχετική διαβούλευση με το Διοικητικό Συμβούλιο της Cyta. Η διανομή μερισμάτων προς την Κυπριακή Δημοκρατία αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις της Cyta στο έτος που η πιο πάνω διαδικασία έχει ολοκληρωθεί.

Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

Τα ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός παρουσιάζονται σε ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης.

- i. Το κόστος περιλαμβάνει την τιμή κτήσης και οποιαδήποτε άλλα άμεσα έξοδα για να καταστούν τα στοιχεία λειτουργήσιμα.

Έργα που εκτελούνται από την ίδια την Cyta αποτιμούνται κατά έργο και περιλαμβάνουν υλικά, άμεσα εργατικά και άλλα συναφή έξοδα.

Έξοδα για επισκευές και ανανεώσεις διαγράφονται στο έτος που εγείρονται.

- ii. Οι αποσβέσεις κτιρίων πάνω σε εκμισθωμένα γήπεδα, υπολογίζονται με ισόποσες μηνιαίες επιβαρύνσεις έτσι ώστε να διαγράφεται το κόστος στην περίοδο εκμίσθωσης ή το αργότερο σε 33 χρόνια.
- iii. Η απόσβεση των προκατασκευασμένων κτιρίων, τα οποία ανεγείρονται σε ιδιόκτητη ή εκμισθωμένη γη, υπολογίζεται με βάση την επωφελή περίοδο χρήσης τους η οποία είναι 8 χρόνια.

Για την απόσβεση των υπόλοιπων περιουσιακών στοιχείων γίνεται πρόβλεψη από την Cyta για να διαγραφεί το κόστος μείον η υπολογιζόμενη υπολειμματική αξία των στοιχείων με ισόποσες μηνιαίες επιβαρύνσεις στο διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης οικονομικής ζωής τους ως εξής:

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός (συνέχεια)

	Έτη
Ιδιότητα κτίρια	20 - 50
Κτίρια πάνω σε εκμισθωμένα γήπεδα	3 - 33
Προκατασκευασμένα κτίρια	8
Εξοπλισμός Σταθερών και Ευρυζωνικών υπηρεσιών	5 - 20
Συστήματα μετάδοσης	5 - 10
Δίκτυο πρόσβασης	7 - 40
Εξοπλισμός Κινητής τηλεφωνίας	3 - 15
Συστήματα ασφάλειας και πυρασφάλειας	5 - 10
Δορυφορικοί σταθμοί	7 - 15
Υποβρύχια καλώδια	15 - 25
Οχήματα	12
Έπιπλα και εξοπλισμός γραφείου	8 - 12
Τερματικές συσκευές και εργαλεία	3 - 10
Περιφερειακός εξοπλισμός ηλεκτρονικών υπολογιστών	5
Κεντρικός εξοπλισμός ηλεκτρονικών υπολογιστών και συστήματα πληροφορικής	5 - 7
Ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός	10 - 15

Δε λογίζεται απόσβεση πάνω στα γήπεδα και στα έργα τέχνης.

Τα έργα υπό εκτέλεση περιλαμβάνονται στα ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό και δεν αποσβένονται μέχρις ότου γίνουν διαθέσιμα προς χρήση.

Οι μέθοδοι αποσβέσεων, ωφέλιμων χρήσεων και υπολειμματικών αξιών επανεξετάζονται στην ημερομηνία αναφοράς.

Όπου η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου είναι μεγαλύτερη από το υπολογιζόμενο ποσό ανάκτησης, αυτή μειώνεται αμέσως στο ποσό της ανάκτησης.

Δαπάνες για επιδιορθώσεις και συντήρηση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού χρεώνονται στα αποτελέσματα στο έτος που προκύπτουν. Το κόστος σημαντικών ανακαινίσεων και άλλες μεταγενέστερες δαπάνες περιλαμβάνονται στην αξία του περιουσιακού στοιχείου όταν είναι πιθανό πως θα προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στη Cyta μεγαλύτερα από αυτά που αρχικά αναμένονταν σύμφωνα με την αρχική απόδοση του περιουσιακού στοιχείου. Οι σημαντικές ανακαινίσεις αποσβένονται κατά τη διάρκεια της υπόλοιπης ωφέλιμης ζωής του σχετικού περιουσιακού στοιχείου.

Ένα στοιχείο των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού διαγράφεται κατά τη διάθεση ή όταν δεν αναμένεται να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη συνεχή χρήση του περιουσιακού στοιχείου. Το κέρδος ή ζημιά που προκύπτει κατά την πώληση ή την απόσυρση ενός στοιχείου των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού καθορίζεται ως η διαφορά μεταξύ των εισπράξεων των πωλήσεων και τη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Στις αφαιρέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού λογίζεται απόσβεση μέχρι τον προηγούμενο μήνα της απόσυρσης.

Άδειες κινητής τηλεφωνίας

Δαπάνες που έχουν άμεση σχέση με άδειες λειτουργίας κινητής τηλεφωνίας που ανήκουν στην Cyta και που αναμένεται ότι θα δημιουργήσουν οικονομικά οφέλη που θα υπερβαίνουν τις δαπάνες για περισσότερο από ένα έτος αναγνωρίζονται ως άυλα περιουσιακά στοιχεία. Μετέπειτα παρουσιάζονται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και ζημιές απομείωσης.

Η αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των αδειών λειτουργίας κινητής τηλεφωνίας είναι 12-20 έτη.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Υπεραξία καταστημάτων

Η υπεραξία καταστημάτων επιμετρείται αρχικά στο κόστος αγοράς και αποσβένεται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής της.

Λογισμικά προγράμματα

Δαπάνες που έχουν άμεση σχέση με ξεχωριστά λογισμικά προγράμματα που ανήκουν στην Cyta και που αναμένεται ότι θα δημιουργήσουν οικονομικά οφέλη που θα υπερβαίνουν τις δαπάνες για περισσότερο από ένα έτος αναγνωρίζονται ως άυλα περιουσιακά στοιχεία. Μετέπειτα τα λογισμικά προγράμματα παρουσιάζονται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον οποιαδήποτε συσσωρευμένη απομείωση στην αξία.

Δαπάνες που βελτιώνουν ή επεκτείνουν την απόδοση των λογισμικών προγραμμάτων πέραν από τις αρχικές προδιαγραφές κεφαλαιοποιούνται. Δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων χρεώνονται στα αποτελέσματα στο έτος που προκύπτουν. Τα λογισμικά προγράμματα αποσβένονται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο σε περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δέκα έτη. Η απόσβεση αρχίζει όταν τα λογισμικά προγράμματα είναι διαθέσιμα προς χρήση και περιλαμβάνεται στα έξοδα διοίκησης.

Ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται κατά τη διάθεση ή όταν δεν αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη χρήση ή τη διάθεση του. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τη διαγραφή ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου, υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ των εισπράξεων των πωλήσεων και της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν το περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται.

Η αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των λογισμικών προγραμμάτων είναι 3 - 10 έτη.

Μισθώσεις

Η Cyta ως μισθωτής

Η Cyta εκτιμά κατά πόσο μία σύμβαση αποτελεί ή εμπεριέχει μίσθωση, κατά την έναρξη ισχύος της σύμβασης. Μια σύμβαση αποτελεί ή εμπεριέχει μίσθωση εάν η σύμβαση μεταβιβάζει το δικαίωμα ελέγχου της χρήσης ενός αναγνωριζόμενου περιουσιακού στοιχείου για συγκεκριμένη χρονική περίοδο έναντι ανταλλάγματος.

Η Cyta αναγνωρίζει υποχρεώσεις από μισθώσεις για τις πληρωμές μισθώσεων και περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης που αντιπροσωπεύουν το δικαίωμα χρήσης των υποκείμενων περιουσιακών στοιχείων.

Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης

Η Cyta αναγνωρίζει τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης για όλες τις μισθώσεις στις οποίες ενεργεί ως μισθωτής, εκτός των βραχυχρόνιων μισθώσεων (μισθώσεις με διάρκεια ίση ή μικρότερη των 12 μηνών) και των μισθώσεων σε υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο χαμηλής αξίας, κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, δηλαδή την ημερομηνία που το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι διαθέσιμο προς χρήση. Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης επιμετρώνται στο κόστος, μειωμένα κατά τις τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις και ζημιές απομείωσης και προσαρμόζονται βάσει τυχόν επανεπιμέτρησης της υποχρέωσης από μισθώσεις. Το κόστος των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης αποτελείται από το ποσό της υποχρέωσης από μισθώσεις που αναγνωρίστηκε, τις αρχικές άμεσες δαπάνες και τυχόν μισθώματα τα οποία καταβλήθηκαν κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου ή προγενέστερα, μείον οποιαδήποτε κίνητρα μίσθωσης που τυχόν έχουν εισπραχθεί. Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης αποσβένονται με βάση τη σταθερή μέθοδο στη μικρότερη χρονική περίοδο μεταξύ της διάρκειας της μίσθωσης και της ωφέλιμης ζωής τους.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Μισθώσεις (συνέχεια)

Όταν η Cyta αναλαμβάνει την υποχρέωση να αποσυναρμολογήσει και να απομακρύνει το μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο, να αποκαταστήσει το χώρο στον οποίο είχε τοποθετηθεί ή να αποκαταστήσει το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο στην κατάσταση που προβλέπεται από τους όρους και τις προϋποθέσεις της μισθωτικής σύμβασης, η Cyta αναγνωρίζει και επιμετρά αυτή την υποχρέωση βάση του ΔΛΠ 37, εκτός εάν το εν λόγω κόστος αφορά την παραγωγή αποθεμάτων την εν λόγω περίοδο.

Η Cyta έχει ταξινομήσει τις συμβάσεις της όσον αφορά δικαιώματα χρήσης στις πιο κάτω κατηγορίες:

- Συνεγκατάσταση τηλεπικοινωνιακών κέντρων (Data Centres)

Τα συμβόλαια συνεγκατάστασης αφορούν μίσθωση χώρου για εγκατάσταση εξοπλισμού ή μίσθωση χωρητικότητας καλωδίων μέσω των οποίων παρέχονται υπηρεσίες σε πελάτες.

- Ενοίκια γης και κτιρίων

Τα συμβόλαια ενοικίων αφορούν την μίσθωση γης ή κτιρίων για καταστήματα, γραφειακούς χώρους, χώρους στάθμευσης και χώρους φύλαξης τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού.

Άδειες χρήσης σταθμών βάσεων

Οι άδειες χρήσης αφορούν την εγκατάσταση σταθμών βάσης κινητής τηλεφωνίας σε οροφές κτιρίων σε αστικές και αγροτικές περιοχές, σε αστικά και αγροτικά τεμάχια και σε πυλώνες τρίτων.

- Διαφημιστικές Πινακίδες

Έχουν αξιολογηθεί τα συμβόλαια των διαφημιστικών πινακίδων που είναι τοποθετημένες στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου, σε γήπεδα και σε περίπτερα και αποφασίστηκε όπως διαφοροποιηθεί ο λογιστικός χειρισμός, σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 16, μόνο για τα συμβόλαια των διαφημιστικών πινακίδων που βρίσκονται στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου λόγω της σημαντικότητας της αξίας.

- Ενοίκια Οχημάτων

Τα συμβόλαια ενοικίασης οχημάτων αφορούν την μίσθωση οχημάτων για σκοπούς των δραστηριοτήτων.

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.

Υποχρεώσεις από μισθώσεις

Κατά την έναρξη της μίσθωσης η Cyta αναγνωρίζει για το κάθε δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου την αντίστοιχη υποχρέωση. Για αυτές τις μισθώσεις, η Cyta αναγνωρίζει τις πληρωμές ως λειτουργικά έξοδα με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της μίσθωσης εκτός εάν άλλη συστηματική βάση αποτυπώνει καλύτερα την κατανομή του οφέλους που αποκομίζει ο μισθωτής.

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από μισθώσεις αρχικά επιμετρούνται στην τρέχουσα αξία των μισθωμάτων τα οποία δεν έχουν πληρωθεί κατά την έναρξη της σύμβασης, προεξοφλημένα με το επιτόκιο που υπολογίστηκε με βάση τη μεθοδολογία του 'Επαυξητικού Επιτοκίου Δανεισμού' (Incremental Borrowing Rate - IBR).

Οι υποχρεώσεις από μισθωτήρια συμβόλαια επιμετρούνται μεταγενέστερα αυξάνοντας την λογιστική αξία τους με τους τόκους επί της υποχρέωσης (χρησιμοποιώντας το επαυξητικό επιτόκιο δανεισμού) και μειώνοντας την λογιστική αξία τους με την καταβολή των μισθωμάτων.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Μισθώσεις (συνέχεια)

Η Cyta επανεπιμετρά την υποχρέωση από την μίσθωση (και προχωρά σε τροποποιητική εγγραφή στο δικαίωμα χρήσης του περιουσιακού στοιχείου) όταν:

- Η περίοδος της μίσθωσης έχει τροποποιηθεί ή ένα σημαντικό γεγονός ή μία αλλαγή στις συνθήκες είχε ως αποτέλεσμα μία αλλαγή στην εκτίμηση για την άσκηση του δικαιώματος αγοράς, στην οποία περίπτωση η υποχρέωση που απορρέει από την μίσθωση επανεπιμετράται προεξοφλώντας τις αναθεωρημένες υποχρεώσεις χρησιμοποιώντας ένα αναθεωρημένο επιτόκιο.
- Τα μισθώματα τροποποιούνται λόγω αλλαγών στο δείκτη ή στο επιτόκιο ή μία αλλαγή στην αναμενόμενη πληρωμή της εγγυημένης υπολειμματικής αξίας, στην οποία περίπτωση η υποχρέωση επανεπιμετράται προεξοφλώντας τα αναθεωρημένα μισθώματα χρησιμοποιώντας ένα μη αναθεωρημένο επιτόκιο (εκτός εάν η αλλαγή στα μισθώματα είναι λόγω της αλλαγής στο κυμαινόμενο επιτόκιο, στην οποία περίπτωση χρησιμοποιείται ένα αναθεωρημένο επιτόκιο).
- Το μισθωτήριο συμβόλαιο τροποποιείται και η τροποποίηση δεν λογιστικοποιείται ως ξεχωριστή μίσθωση, στην οποία περίπτωση η υποχρέωση επανεπιμετράται βάση της περιόδου μίσθωσης της τροποποιημένης μίσθωσης, προεξοφλώντας τα αναθεωρημένα μισθώματα χρησιμοποιώντας το αναθεωρημένο επιτόκιο κατά την ημερομηνία ισχύος της τροποποίησης.

Η Cyta ως εκμισθωτής

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16, ο εκμισθωτής κατατάσσει τις μισθωτικές συμβάσεις είτε σε χρηματοδοτικές είτε σε λειτουργικές. Ο λογιστικός χειρισμός που ακολουθείται για κάθε μία κατηγορία είναι διαφορετικός.

Παρόλα αυτά, το ΔΠΧΑ 16 τροποποίησε και ανέπτυξε τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις, κυρίως όσον αφορά την διαχείριση των κινδύνων που προκύπτουν από την υπολειμματική αξία των μισθωμένων ακινήτων από τον εκμισθωτή.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16, ένας ενδιάμεσος εκμισθωτής λογιστικοποιεί την αρχική μίσθωση και την υπομίσθωση σαν δύο χωριστά συμβόλαια.

Ο ενδιάμεσος εκμισθωτής υποχρεούται να κατατάσσει την υπομίσθωση σε χρηματοδοτική ή λειτουργική με βάση το δικαίωμα χρήσης του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου που προκύπτει από την κύρια μίσθωση.

Οι μισθώσεις στις οποίες η Cyta είναι ο εκμισθωτής κατηγοριοποιούνται ως χρηματοδοτικές ή λειτουργικές συμβάσεις. Όταν βάσει του μισθωτηρίου συμβολαίου μεταβιβάζονται ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και οι ωφέλειες που συνοδεύουν την κυριότητα του περιουσιακού στοιχείου, το συμβόλαιο κατατάσσεται ως χρηματοδοτική μίσθωση. Όλες οι άλλες μισθώσεις κατατάσσονται ως λειτουργικές.

Όταν η Cyta είναι ο ενδιάμεσος εκμισθωτής λογιστικοποιεί το αρχικό μισθωτήριο συμβόλαιο και την υπομίσθωση ως δύο ξεχωριστά συμβόλαια. Η υπομίσθωση κατηγοριοποιείται σαν χρηματοδοτική μίσθωση ή σαν λειτουργική μίσθωση με βάση το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης που προκύπτει από την κύρια σύμβαση.

Τα έσοδα από μίσθωση αναγνωρίζονται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της μίσθωσης. Οι αρχικές άμεσες δαπάνες που επιβαρύνθηκε ο εκμισθωτής για την διαπραγμάτευση και την συμφωνία της λειτουργικής μίσθωσης, προστίθενται στο μεταφερόμενο ποσό του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται με την ευθεία μέθοδο κατά την διάρκεια της μίσθωσης.

Τα ποσά τα οποία οφείλονται από τους μισθωτές των χρηματοδοτικών μισθώσεων αναγνωρίζονται ως απαιτήσεις σε ποσό ίσο με την καθαρή επένδυση στην μίσθωση. Το έσοδο από τις χρηματοδοτικές μισθώσεις επιμερίζεται στις λογιστικές περιόδους έτσι ώστε να αναγνωρίζεται ένα σταθερό περιοδικό ποσοστό απόδοσης στην καθαρή επένδυση της μίσθωσης.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις

Επιδοτήσεις συμβολαίων με πελάτες

Στην περίπτωση που οι υπηρεσίες που παραχωρεί η Cyta κατά την ημερομηνία αναφοράς υπερβαίνουν τις πληρωμές που έγιναν από τον πελάτη κατά την ημερομηνία αυτή και η Cyta δεν έχει το άνευ όρων δικαίωμα να χρεώσει τον πελάτη για τις υπηρεσίες που προσφέρθηκαν, τότε αναγνωρίζεται ένα συμβατικό περιουσιακό στοιχείο. Η Cyta αξιολογεί το συμβατικό περιουσιακό στοιχείο για απομείωση σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 χρησιμοποιώντας την απλοποιημένη μέθοδο που επιτρέπει το ΔΠΧΑ 9 η οποία απαιτεί όπως οι αναμενόμενες ζημιές κατά τη διάρκεια ζωής να αναγνωρίζονται κατά την αρχική αναγνώριση του συμβατικού περιουσιακού στοιχείου. Η απομείωση του συμβατικού περιουσιακού στοιχείου επιμετράται, παρουσιάζεται και γνωστοποιείται στη ίδια βάση όπως ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που εμπίπτει στο φάσμα του ΔΠΧΑ 9. Εάν οι πληρωμές που έγιναν από ένα πελάτη υπερβαίνουν τις υπηρεσίες που προσφέρθηκαν κάτω από τη σχετική σύμβαση, μια συμβατική υποχρέωση αναγνωρίζεται. Η Cyta αναγνωρίζει οποιαδήποτε άνευ όρων δικαιώματα στην αντιπαροχή ξεχωριστά από τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, ως εμπορικά εισπρακτέα επειδή μόνο η πάροδος του χρόνου απαιτείται πριν να γίνει οφειλόμενη μια πληρωμή.

Τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία διαγράφονται όταν δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ανάκτησης. Οι δείκτες ότι δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία είσπραξης περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την αποτυχία ενός οφειλέτη να συμμετάσχει σε σχέδιο αποπληρωμής με την Cyta και την αποτυχία να καταβάλει συμβατικές πληρωμές για περίοδο μεγαλύτερη των 45 ημερών λόγω καθυστέρησης.

Κόστος για την απόκτηση ή εκτέλεση συμβάσεων με πελάτες

Η Cyta αναγνωρίζει τα επαυξητικά κόστη απόκτησης συμβολαίου με πελάτες που επιβαρύνθηκε η Cyta για την απόκτηση συμβάσεων με πελάτες και τα κόστη που πραγματοποιήθηκαν για την εκτέλεση συμβάσεων με πελάτες που είναι άμεσα συνδεδεμένα με τη σύμβαση ως ένα περιουσιακό στοιχείο εάν αυτά τα κόστη αναμένεται να είναι ανακτήσιμα και τα παρουσιάζει στα «Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία» στον ισολογισμό. Επαυξητικά κόστη για την εξασφάλιση συμβάσεων είναι οι δαπάνες με τις οποίες επιβαρύνεται η οικονομική οντότητα προκειμένου να εξασφαλίσει μια σύμβαση με πελάτες και τις οποίες δεν θα επιβαρυνόταν εάν δεν είχε εξασφαλίσει την σύμβαση. Το περιουσιακό στοιχείο αποσβένεται σε συστηματική βάση η οποία συνάδει με τη μεταβίβαση στον πελάτη των αγαθών ή υπηρεσιών με τα οποία σχετίζεται, σύμφωνα με τον τρόπο της αναγνώρισης των σχετικών εισοδημάτων και αναγνωρίζεται ως έξοδο λειτουργίας στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Επιπλέον το περιουσιακό στοιχείο αξιολογείται για απομείωση και η ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται στα έξοδα λειτουργίας στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Η Cyta αναγνωρίζει τα επαυξητικά κόστη για την εξασφάλιση μιας σύμβασης ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται εάν η περίοδος απόσβεσης του περιουσιακού στοιχείου το οποίο διαφορετικά η Cyta θα είχε αναγνωρίσει δεν υπερβαίνει το ένα έτος.

Προπληρωμές πελατών για παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών

Εάν ο πελάτης καταβάλλει αντάλλαγμα προτού η Cyta μεταβιβάσει την υπηρεσία στον πελάτη, η Cyta αναγνωρίζει συμβατική υποχρέωση για το ποσό της προπληρωμής το ενωρίτερο που αυτή πραγματοποιείται ή καθίσταται απαιτητή.

Για τη Cyta οι συμβατικές υποχρεώσεις αφορούν κυρίως στα τέλη σύνδεσης σταθερών υπηρεσιών και κινητής τηλεφωνίας και διακανονίζονται σε περίοδο εντός 12 μηνών. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του προτύπου ΔΠΧΑ15 τα τέλη σύνδεσης αναγνωρίζονται κατά την περίοδο της εκάστοτε σύμβασης.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις (συνέχεια)

Χρηματοδοτικά έσοδα για απόκτηση συμβολαίων με πελάτες

Η Cyta εξετάζει τις οφειλόμενες συμβάσεις, συμπεριλαμβανομένου του τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, για να υπολογίσει εάν περιλαμβάνουν κόστος χρηματοδότησης. Η Cyta έχει επιλέξει να εφαρμόσει την πρακτική λύση που επιτρέπει να μην γίνει προσαρμογή στην τιμή συναλλαγής για τα χρηματοδοτικά στοιχεία για τις συμβάσεις όπου η διαφορά μεταξύ της πληρωμής και της μεταβίβασης της κυριότητας των αγαθών αναμένεται να είναι εντός ενός έτους ή λιγότερο.

Η Cyta αναγνωρίζει σημαντικά στοιχεία χρηματοδότησης ως έσοδα από τόκους κατά την περίοδο του συμβολαίου η οποία ξεκινά από την μεταβίβαση της κυριότητας του εξοπλισμού μέχρι το σημείο αποπληρωμής νοουμένου ότι αυτή υπερβαίνει τους 12 μήνες.

Δάνεια που παραχωρήθηκαν

Τα δάνεια που δημιουργούνται από τη Cyta με την παροχή χρημάτων απευθείας στο δανειζόμενο ταξινομούνται ως δάνεια εισπρακτέα και παρουσιάζονται σε αποσβεσθείσα τιμή κτήσης. Η αποσβεσθείσα τιμή κτήσης είναι η εύλογη αξία του δανείου που παραχωρήθηκε μετά την αφαίρεση των αποπληρωμών κεφαλαίου, πλέον ή μείον τη συσσωρευμένη απόσβεση χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου της τυχόν διαφοράς μεταξύ του αρχικού ποσού και του ποσού στη λήξη και μείον οποιαδήποτε μείωση για απομείωση ή επισφαλείς απαιτήσεις. Όλα τα δάνεια αναγνωρίζονται όταν παραχωρούνται τα χρήματα στο δανειζόμενο.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία και υποχρεώσεις

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται από τη στιγμή που η Cyta καθίσταται ένα μέρος των συμβαλλόμενων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Με βάση τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 9, η Cyta ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά στοιχεία της στις πιο κάτω κατηγορίες:

- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων ή αποτελεσμάτων
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος.

Η ταξινόμηση και η μετέπειτα επιμέτρηση των χρεωστικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων εξαρτάται από (i) το επιχειρηματικό μοντέλο της Εταιρείας για τη διαχείριση του σχετικού χαρτοφυλακίου χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και (ii) τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Κατά την αρχική αναγνώριση η Εταιρεία μπορεί να προσδιορίσει αμετάκλητα ένα χρεωστικό χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που κατά τα άλλα πληροί τις απαιτήσεις για αποτίμηση στο αποσβεσμένο κόστος ή στη δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων ή στη δίκαιη αξία μέσω αποτελεσμάτων εάν αυτό απαλείφει ή μειώνει σημαντικά μια λογιστική αντιστοιχία που διαφορετικά θα προέκυπτε.

Για επενδύσεις σε μετοχικούς τίτλους που δεν κατέχονται για εμπορία, η ταξινόμηση θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο η Εταιρεία προσδιόρισε αμετάκλητα κατά την αρχική αναγνώριση για να λογιστεί η μετοχική επένδυση σε δίκαιη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Ο προσδιορισμός αυτός γίνεται ανά επένδυση.

Για τα περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε δίκαιη αξία, τα κέρδη και ζημιές θα αναγνωριστούν είτε στα αποτελέσματα ή στα άλλα συνολικά εισοδήματα. Για επενδύσεις σε μετοχικούς τίτλους που δεν διακρατούνται για εμπορία, αυτό θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο η Εταιρεία έκανε μια αμετάκλητη επιλογή κατά την αρχική αναγνώριση για να λογιστεί η μετοχική επένδυση σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά στοιχεία και υποχρεώσεις (συνέχεια)

- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων ή αποτελεσμάτων

Επενδύσεις που αποκτούνται για απεριόριστο χρονικό διάστημα, οι οποίες μπορεί να πωληθούν λόγω ανάγκης ρευστότητας ή μεταβολών στα επιτόκια παρουσιάζονται ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων ή αποτελεσμάτων και περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εκτός αν η Διεύθυνση έχει τη δεδηλωμένη πρόθεση να κρατήσει τις επενδύσεις αυτές για λιγότερο από δώδεκα μήνες από την ημερομηνία αναφοράς ή εκτός αν θα χρειαστεί να πωληθούν για αύξηση του λειτουργικού κεφαλαίου, που σε τέτοια περίπτωση περιλαμβάνονται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

Αγορές και πωλήσεις επενδύσεων με βάση συμβόλαιο κανονικής παράδοσης αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που διεξάγεται η συναλλαγή, που είναι η ημερομηνία κατά την οποία η Cyta δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Οι επενδύσεις αναγνωρίζονται αρχικά σε εύλογη αξία, πλέον το κόστος συναλλαγής για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν παρουσιάζονται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι επενδύσεις διαγράφονται όταν το δικαίωμα να εισπραχθούν χρηματικές ροές από τις επενδύσεις έχει λήξει ή έχει μεταφερθεί και η Cyta έχει ουσιαστικά μεταφέρει όλα τα ρίσκα και οφέλη ιδιοκτησίας. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζονται μετέπειτα σε εύλογη αξία.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από αλλαγές στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα και στη συνέχεια στα ίδια κεφάλαια. Όταν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση πωληθούν ή υποστούν απομείωση στην αξία, οι συσσωρευμένες αναπροσαρμογές στην εύλογη αξία συμπεριλαμβάνονται στα αποτελέσματα.

- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος

Επενδύσεις με σταθερές ή προσδιορίσιμες πληρωμές και με σταθερή λήξη τις οποίες η Διεύθυνση έχει τη θετική πρόθεση και δυνατότητα να κρατήσει μέχρι τη λήξη τους, εκτός από δάνεια και εισπρακτέα παρουσιάζονται ως χρηματοοικονομικά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος. Αυτές οι επενδύσεις περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εκτός από αυτές που έχουν λήξη εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς που περιλαμβάνονται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

Δάνεια

Τα δάνεια αναγνωρίζονται στο αρχικό ποσό χορήγησης μετά την αφαίρεση των εξόδων χρηματοδότησης. Τα δάνεια παρουσιάζονται μετέπειτα στην αποσβεσθείσα τιμή κόστους. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των εισπράξεων (μετά την αφαίρεση των εξόδων) και της αξίας αποπληρωμής, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια του δανείου με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Διαγραφή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται όταν:

- εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του περιουσιακού στοιχείου ή
- διατηρούνται τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού στοιχείου, αλλά αναλαμβάνεται συμβατική υποχρέωση για την καταβολή των ταμειακών ροών σε τρίτο μέρος ή

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Διαγραφή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (συνέχεια)

- έχουν μεταβιβαστεί τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ρών του περιουσιακού στοιχείου ή έχει αναλάβει συμβατική υποχρέωση να καταβάλει τις ταμειακές ροές σε τρίτο μέρος, και: είτε (α) έχουν μεταβιβαστεί ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου, είτε (β) δεν έχουν ούτε μεταβιβαστεί ούτε διατηρηθεί ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου, αλλά δεν έχει διατηρηθεί ο έλεγχός του.

Οποιαδήποτε συμμετοχή σε διαγραμμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δημιουργήθηκε ή διατηρήθηκε από τη Cyta αναγνωρίζεται ως ξεχωριστό στοιχείο ενεργητικού ή υποχρέωση.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν εξοφλείται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που ανταλλάσσεται από μια άλλη με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους αντιμετωπίζεται λογιστικά ως εξόφληση της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και αναγνώριση νέας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Διαφορές που προκύπτουν αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Απομείωση στην αξία μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται αλλά ελέγχονται κάθε χρόνο για απομείωση στην αξία τους. Τα περιουσιακά στοιχεία (εκτός από αποθέματα και αναβαλλόμενη φορολογία) που αποσβένονται ελέγχονται για απομείωση στην αξία, όταν γεγονότα ή μεταβολές στις περιστάσεις δείχνουν πως η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Η υπεραξία ελέγχεται για απομείωση σε ετήσια βάση.

Για το σκοπό του ελέγχου για απομείωση, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στις μικρότερες ομάδες περιουσιακών στοιχείων που δημιουργούν ταμειακές ροές από τη συνεχή χρήση και είναι κυρίως ανεξάρτητες από τις ταμειακές εισροές από άλλα περιουσιακά στοιχεία ή μονάδες δημιουργίας ταμειακών ρών. Η υπεραξία που προκύπτει από τη συνένωση επιχειρήσεων κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ρών ή ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ρών που αναμένεται να ωφεληθούν από τις συνέργειες της συνένωσης.

Το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ρών είναι η υψηλότερη αξία από την αξία λόγω χρήσης και της εύλογης αξίας μείον το κόστος πώλησης. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης γίνεται μια εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ρών οι οποίες προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους χρησιμοποιώντας ένα προ φόρου προεξοφλητικό επιτόκιο το οποίο αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους συναφείς κινδύνους με το περιουσιακό στοιχείο ή τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ρών.

Αναγνωρίζεται ζημιά απομείωσης όταν η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ρών υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό τους.

Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα. Οι ζημιές απομείωσης κατανέμονται μειώνοντας πρώτα τη λογιστική αξία της υπεραξίας που έχει κατανεμηθεί στη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ρών και στη συνέχεια μειώνοντας τη λογιστική αξία των λοιπών περιουσιακών στοιχείων στη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ρών σε αναλογική βάση.

Η ζημιά απομείωσης σε σχέση με την υπεραξία δεν αντιστρέφεται. Για άλλα περιουσιακά στοιχεία, η ζημιά απομείωσης αντιστρέφεται μόνο στο βαθμό που η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου δεν υπερβαίνει τη λογιστική αξία που θα είχε το περιουσιακό στοιχείο, καθαρή από αποσβέσεις, αν η ζημιά απομείωσης δεν είχε αναγνωριστεί.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Συμφηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση συμφηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην κατάσταση οικονομικής θέσης, όταν, και μόνο όταν, η Cyta έχει νομικό δικαίωμα συμφηφισμού των ποσών και υπάρχει η πρόθεση είτε διακανονισμού του καθαρού υπολοίπου, είτε είσπραξης του ποσού της απαίτησης με ταυτόχρονη εξόφληση της υποχρέωσης. Αυτό δεν συμβαίνει κατά κανόνα με κύριες συμφωνίες συμφηφισμού και τα σχετικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις παρουσιάζονται συνολικά στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο

Τα μετρητά στην τράπεζα και το ταμείο αποτελούνται από μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο, βραχυπρόθεσμες καταθέσεις στην τράπεζα με μέσο όριο λήξης λιγότερο των 90 μερών και τραπεζικά παρατραβήγματα. Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις στην τράπεζα με μέσο όριο λήξης 3-12 μήνες συμπεριλαμβάνονται στις βραχυπρόθεσμες καταθέσεις και στις επενδυτικές δραστηριότητες για σκοπούς ταμειακών ροών.

Υποχρεώσεις από εμπορικές δραστηριότητες

Οι υποχρεώσεις από εμπορικές δραστηριότητες αρχικά επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρησιμοποίηση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Αποθέματα

Τα αποθέματα παρουσιάζονται στο χαμηλότερο της τιμής κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους.

Οι μέθοδοι για καθορισμό της τιμής κτήσης είναι:

- i. Οι προσθήκες αποτιμούνται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους η οποία περιλαμβάνει τιμή αγοράς και άλλα συναφή έξοδα.
- ii. Οι επιστροφές αποτιμούνται σε τιμή αρχικού κόστους μετά την αφαίρεση της συσσωρευμένης απόσβεσης.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η υπολογιζόμενη τιμή πώλησης κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών, μείον οι δαπάνες συμπλήρωσης και τα έξοδα πώλησης.

Αποθέματα τα οποία αγοράζονται και προορίζονται για κεφαλαιουχικά έργα κεφαλαιοποιούνται στα ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό.

Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν η Cyta έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση που προκύπτει από προηγούμενα γεγονότα, είναι πιθανό να υπάρξει ροή περιουσιακών στοιχείων για εξόφληση αυτής της υποχρέωσης, και το ποσό της υποχρέωσης μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα. Όταν η Cyta αναμένει η πρόβλεψη να αποπληρωθεί, για παράδειγμα με βάση ένα ασφαλιστικό συμβόλαιο, η αποπληρωμή αναγνωρίζεται ως ξεχωριστό περιουσιακό στοιχείο μόνο όταν η αποπληρωμή είναι σχεδόν βέβαια.

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αντιπροσωπεύουν ποσά τα οποία είναι πληρωτέα πέραν των δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Αναβαλλόμενο Εισόδημα

Το αναβαλλόμενο εισόδημα περιλαμβάνει εισπράξεις έναντι εισοδημάτων που αφορούν μεταγενέστερη οικονομική περίοδο.

Συγκριτικά ποσά

Όπου χρειάζεται, τα συγκριτικά ποσά αναπροσαρμόζονται για να συνάδουν με τις μεταβολές στις λογιστικές πολιτικές, την υιοθέτηση νέων και αναθεωρημένων Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς και την παρουσίαση του τρέχοντος οικονομικού έτους.

4. ΑΝΑΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ

Η Cyta προέβη σε αναδιατύπωση των δημοσιευμένων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2020 σε σχέση με την κατηγοριοποίηση των κυβερνητικών ομολόγων που δεν εμπορεύονται σε ενεργό αγορά.

Τα κυβερνητικά ομόλογα που δεν εμπορεύονται σε ενεργό αγορά παρουσιάζονταν στις προηγούμενες χρήσεις στην κατηγορία των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων και επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος.

Από την 1 Ιανουαρίου 2018 με την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 η ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων ορίζεται με βάση το επιχειρηματικό μοντέλο του οργανισμού και παρόμοια χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομούνται στην ίδια κατηγορία.

Η Cyta αποφάσισε ότι θα ήταν προς όφελος των χρηστών των οικονομικών καταστάσεων να ταξινομή τα κυβερνητικά ομόλογα σε αποσβεσμένο κόστος που δεν εμπορεύονται σε ενεργό αγορά στα χρηματοοικονομικά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος.

Ως εκ τούτου, προχώρησε σε επαναδιατύπωση των οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση του 2020.

Η επαναδιατύπωση δεν φέρει καμία επίπτωση στην κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων του οργανισμού και στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

4. ΑΝΑΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ (συνέχεια)

Η επαναδιατύπωση της κατάστασης οικονομικής θέσης παρουσιάζεται ως ακολούθως:

	Δημοσιευμένες €' 000	Επίδραση €' 000	Επαναδιατυπωμένες €' 000
1 Ιανουαρίου 2020			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	370.821	-	370.821
Άυλα περιουσιακά στοιχεία και υπεραξία	32.616	-	32.616
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	14.092	-	14.092
Επένδυση σε θυγατρική εταιρεία	40.270	-	40.270
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	1.100	-	1.100
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων	1.805	-	1.805
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος	64.406	51.507	115.913
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	462	-	462
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	59.015	(51.507)	7.508
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	584.587	-	584.587
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Αποθέματα	8.591	-	8.591
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	191	-	191
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	87.956	-	87.956
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	288.893	-	288.893
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	385.631	-	385.631
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	970.218	-	970.218
Ίδια κεφάλαια			
Αποθεματικό δίκαιης αξίας	949	-	949
Αποθεματικό αναλογιστικών ζημιών	(562.815)	-	(562.815)
Αποθεματικό προσόδου	1.007.875	-	1.007.875
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	446.009	-	446.009
Υποχρεώσεις			
Μη τρέχουσες υποχρεώσεις	438.301	-	438.301
Τρέχουσες υποχρεώσεις	85.908	-	85.908
Σύνολο υποχρεώσεων	524.209	-	524.209
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	970.218	-	970.218

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

4. ΑΝΑΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ (συνέχεια)

	Δημοσιευμένες €' 000	Επίδραση €' 000	Επαναδιατυπωμένες €' 000
31 Δεκεμβρίου 2020			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	411.520	-	411.520
Άυλα περιουσιακά στοιχεία και υπεραξία	44.736	-	44.736
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	13.828	-	13.828
Επένδυση σε θυγατρική εταιρεία	40.270	-	40.270
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	703	-	703
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων	1.283	-	1.283
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος	64.416	20.010	84.426
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	435	-	435
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	27.471	(20.010)	7.461
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	604.662	-	604.662
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Αποθέματα	8.562	-	8.562
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	259	-	259
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	161.301	(60.386)	100.915
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	244.834	-	244.834
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος	-	60.386	60.386
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	414.956	-	414.956
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.019.618	-	1.019.618
Ίδια κεφάλαια			
Αποθεματικό δίκαιης αξίας	552	-	552
Αποθεματικό αναλογιστικών ζημιών	(684.164)	-	(684.164)
Αποθεματικό προσόδου	1.061.204	-	1.061.204
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	377.592	-	377.592
Υποχρεώσεις			
Μη τρέχουσες υποχρεώσεις	543.504	-	543.504
Τρέχουσες υποχρεώσεις	98.522	-	98.522
Σύνολο υποχρεώσεων	642.026	-	642.026
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	1.019.618	-	1.019.618

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

5. ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

	2021 €' 000	2020 €' 000
Σταθερή τηλεφωνία	54.815	55.693
Κινητή τηλεφωνία	124.899	119.830
Λοιπές υπηρεσίες	<u>195.723</u>	<u>173.913</u>
	<u><u>375.437</u></u>	<u><u>349.436</u></u>

6. ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

	2021 €' 000	2020 €' 000
Ασφάλεια, περιθαλψη και βοηθήματα συνταξιούχων	1.704	2.157
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας για το σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος (Σημ. 10)	3.776	3.025
Έξοδα διασύνδεσης	5.882	5.397
Ενοίκια	432	67
Συμβουλευτικές υπηρεσίες	2.668	2.398
Κόστος πωληθέντος τερματικού εξοπλισμού	30.805	26.124
Γραφική ύλη και εκτυπωτικά	517	552
Ηλεκτρισμός και νερό	9.290	7.631
Έξοδα συντήρησης	26.687	27.185
Άδειες λειτουργίας	3.812	3.151
Ενοίκια εκμισθωμένων κυκλωμάτων	1.921	2.031
Αποδόσεις σε διεθνείς τηλεπικοινωνιακούς οργανισμούς	11.311	6.543
Αποδοχές προσωπικού	111.968	110.676
Έξοδα διαφημίσεων	5.945	5.504
Άδειες χρήσης περιεχομένου και άλλες δαπάνες υπηρεσίας Cytavision	29.529	22.569
Αμοιβή ελεγκτών για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών	40	40
Άλλα έξοδα	12.854	9.538
Πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες	1.105	1.525
Αποσβέσεις περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης (Σημ. 16)	2.834	2.819
Χρέλυση άυλων περιουσιακών στοιχείων και υπεραξίας (Σημ. 15)	11.252	9.805
Αποσβέσεις (Σημ. 14)	<u>33.535</u>	<u>32.379</u>
	307.867	281.116
Μείον: μισθοί και άλλα έξοδα που κατανέμονται σε περιουσιακά στοιχεία και σε έργα αποπληρωτέα από τρίτους	<u>(19.529)</u>	<u>(12.733)</u>
	<u><u>288.338</u></u>	<u><u>268.383</u></u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

7. ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

	2021 €' 000	2020 €' 000
Κόστος πώλησης / ζημιά για ακίνητα και εξοπλισμό	662	111
Πρόβλεψη, διαγραφή και κόστος πώλησης πεπαλαιωμένων υλικών αποθήκης ¹	4.258	2.034
Κόστος σχεδίου εθελούσιας αποχώρησης ²	1.779	2.560
Αποζημιώσεις σε τρίτους	349	89
	7.048	4.794

- (1) Η πρόβλεψη, διαγραφή και κόστος πώλησης πεπαλαιωμένων υλικών αποθήκης περιλαμβάνει τη διαγραφή πεπαλαιωμένων υλικών αποθήκης, μέρος των οποίων έχει πωληθεί και τα έσοδα περιλαμβάνονται στα Άλλα εισοδήματα (Σημ. 8) και αύξηση της πρόβλεψης για βραδυκίνητα αποθέματα.
- (2) Στα πλαίσια της προσπάθειας της Cyta για μείωση στο λειτουργικό κόστος, αξιοποιήθηκε τον Ιούλιο του 2019 ο θεσμός της Εθελούσιας Αφυπηρέτησης με στόχο την ανανέωση του προσωπικού (ηλικιακή και τεχνογνωσίας) και κατά το δυνατό μείωση του εργατικού κόστους που αποτελεί πρωταρχικό στόχο. Οι υπάλληλοι οι οποίοι επέλεξαν να αφυπηρέτησουν, πέραν από τις θεμελιωμένες Συνταξιοδοτικές παροχές, αποζημιώθηκαν με επιπρόσθετο ποσό το οποίο υπολογίστηκε σύμφωνα με τις πρόνοιες των Γενικών Κανονισμών Προσωπικού με μέγιστο ποσό τις €115.000. Κατά το 2019 αποχώρησαν συνολικά 28 άτομα με συνολικό κόστος αποζημίωσης €1.934.328 ενώ κατά το 2020 αποχώρησαν 36 άτομα με συνολικό κόστος αποζημίωσης €2.559.750. Ως οι πρόνοιες του Σχεδίου, κατά το 2021 αποχώρησαν 25 άτομα με συνολικό κόστος αποζημίωσης €1.779.199.

8. ΑΛΛΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ

	2021 €' 000	2020 €' 000
Εισπράξεις επισφαλών απαιτήσεων	87	212
Διάφορα έσοδα	316	499
Έσοδα από πώληση και αποζημιώσεις ακινήτων, εξοπλισμού και άυλων περιουσιακών στοιχείων	632	129
Έσοδα από την πώληση πεπαλαιωμένων υλικών αποθήκης	1.925	43
Έσοδα από επενδύσεις	71	67
Ενοίκια εισπρακτέα	117	55
	3.148	1.005

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

9. ΠΡΟΣΤΙΜΑ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, είχαν επιβληθεί/επανεξεταστεί τα ακόλουθα πρόστιμα:

	Σημ.	2021 €' 000	2020 €' 000
ΓΕΡΗΕΤ	(1)	-	1
Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού	(2)	-	869
ΓΕΡΗΕΤ	(3)	50	-
ΓΕΡΗΕΤ	(4)	<u>1</u>	<u>-</u>
		<u>51</u>	<u>870</u>

- (1) Στις 17 Μαρτίου 2020 με βάση απόφαση του ΓΕΡΗΕΤ επιβλήθηκε πρόστιμο ύψους €1.000 για παράβαση των προνοιών του Διατάγματος περί Προστασίας των Καταναλωτών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών.
- (2) Με απόφασή της ημερομηνίας 1 Φεβρουαρίου 2021 η Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού επέβαλε συνολικό πρόστιμο ύψους €868.522 με το ακόλουθο αιτιολογικό: €434.261 για εφαρμογή ληστρικής τιμολόγησης της υπηρεσίας λιανικής συνδρομητικής τηλεόρασης Cytavision για το έτος 2013 και €434.261 αναφορικά με σύζευξη προϊόντων σε σχέση με τις υπηρεσίες Cytavision, DSL Access και Net Runner ως δέσμη υπηρεσιών για το έτος 2013.
- (3) Στις 12 Απριλίου 2021 με απόφαση του ΓΕΡΗΕΤ επιβλήθηκε πρόστιμο στη Cyta ύψους €50.000 με αντικείμενο διαφοράς την κατ'ίσχυρισμό άρνηση και/ή παράλειψη και/ή αποφυγή παροχής πληροφοριών και τροποποίηση της συμφωνίας ώστε να συνάδει με το Νόμο και το περί Παροχής Συνεγκατάστασης και από Κοινού Χρήσης Διευκολύνσεων Διάταγμα του 2012.
- (4) Στις 22 Οκτωβρίου 2021 με απόφαση του ΓΕΡΗΕΤ επιβλήθηκε πρόστιμο στη Cyta ύψους €800 για μη συμμόρφωση με απόφασή του ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2019, για παροχή πληροφοριών.

10. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

(α) Σχέδιο Καθορισμένου Ωφελήματος

Η τελευταία αναλογιστική εκτίμηση έγινε με ημερομηνία αναφοράς την 31 Δεκεμβρίου 2021. Τα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για σκοπούς της αναλογιστικής εκτίμησης πάρθηκαν από τις οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ("Ταμείο") για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Βάσει των αλλαγών του ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) τα αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από το 2013 αναγνωρίζονται στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων ενώ προηγουμένως η Cyta αναγνώριζε τα αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε περίοδο ίση με την μέση υπολειπόμενη εργασιακή ζωή των υπαλλήλων της Cyta.

Η καθαρή υποχρέωση της Cyta για τα ωφελήματα αφυπηρετήσεως στο Ταμείο Συντάξεων είναι ως ακολούθως:

	2021 €' 000	2020 €' 000
Μακροπρόθεσμη υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων	<u>330.846</u>	<u>505.662</u>
	<u>330.846</u>	<u>505.662</u>

Η καθαρή υποχρέωση μειώθηκε σημαντικά λόγω των αλλαγών στο οικονομικό περιβάλλον που επιδράσαν στις αναλογιστικές παραδοχές και κατά κύριο λόγο στην αύξηση του προεξοφλητικού επιτοκίου, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την αναγνώριση αναλογιστικού κέρδους για το 2021.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

10. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ (συνέχεια)**(α) Σχέδιο Καθορισμένου Ωφελήματος (συνέχεια)**

Το Ταμείο προσφέρει συνταξιοδοτικά ωφελήματα σε μηνιαίους υπαλλήλους και εξαρτώμενά τους πρόσωπα. Μέλη του Ταμείου είναι μόνιμο προσωπικό το οποίο έχει προσληφθεί πριν την 1η Οκτωβρίου 2011. Για τους σκοπούς του Ταμείου υπάρχει ταμείο το οποίο λειτουργεί ανεξάρτητα από τα οικονομικά της Cyta. Σύμφωνα με τους κανονισμούς του Ταμείου, η Cyta έχει υποχρέωση να καταβάλλει στο Ταμείο συνεισφορές το ύψος των οποίων καθορίζεται μετά από περιοδικές αναλογιστικές μελέτες. Οι συνεισφορές αυτές αποτελούν ποσοστό του συντάξιμου μισθού των υπαλλήλων-μελών του Ταμείου. Επιπρόσθετα, η Cyta έχει υποχρέωση να καταβάλλει οποιαδήποτε ελλείμματα προκύπτουν, μετά από αναλογιστική εκτίμηση.

Από την 1η Οκτωβρίου 2011, με βάση τα μέτρα του πρώτου πακέτου οικονομικής εξυγίανσης γίνονται συνεισφορές και από τα μέλη του Ταμείου ύψους 5%.

(α) Τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα σε Μέλη υπολογίζονταν μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2012 ως ακολούθως:

Ετήσια σύνταξη ίση με το 1/800 του συντάξιμου μισθού του μέλους για κάθε μήνα υπηρεσίας, με ανώτατο όριο 400/800, επιπρόσθετη σύνταξη 13ου μήνα κάθε έτους, ίση προς το 1/12 της ετήσιας σύνταξης και εφάπαξ ποσό ίσο με την ετήσια σύνταξη πολλαπλασιαζόμενη επί δεκατέσσερα και διαιρούμενου του προκύπτοντος ποσού διὰ τρία (Σημ. Για κάποιες μεταβατικές περιόδους μετά το 2005 ο συντελεστής για το εφάπαξ ποσό είχε αυξηθεί σταδιακά από το 14/3 μέχρι και το 15,5/3 ανάλογα με την ηλικία αφυπηρέτησης η οποία επίσης είχε αυξηθεί στην ίδια μεταβατική περίοδο από το 60ο στο 63ο έτος ηλικίας).

(β) Από 1η Ιανουαρίου 2013 και μετέπειτα, με την ψήφιση του «περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου του 2012» (Ν.216(Ι)/2012), τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των Μελών υπολογίζονται ως ακολούθως:

Μέρος Α - (αφορά την συντάξιμη υπηρεσία των μελών μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2012 και τα ωφελήματα που έχουν κερδηθεί με την υπηρεσία αυτή):

- (i) ετήσια σύνταξη με βάση συντελεστή ενός οκτακοσιοστού (1/800) των ετήσιων συντάξιμων απολαβών του κατά την ημερομηνία αφυπηρέτησής του, για κάθε συμπληρωμένο μήνα της συντάξιμης υπηρεσίας του, και
- (ii) εφάπαξ ποσό ίσο με την ετήσια σύνταξη πολλαπλασιαζόμενη επί δεκατέσσερα (14) και διαιρούμενου του ποσού που προκύπτει διὰ τρία (3):

Νοείται ότι, το εφάπαξ ποσό που καταβάλλεται σε υπάλληλο για την υπηρεσία του πριν την 1η Ιανουαρίου 2013, υπολογίζεται ως ακολούθως:

- (α) όσον αφορά υπάλληλο που έχει συμπληρώσει το εξηκοστό πρώτο (61ο) έτος της ηλικίας του και συντάξιμη υπηρεσία τετρακοσίων δώδεκα (412) ή περισσότερων μηνών, πριν από την 1η Ιανουαρίου 2013, είναι ίσο με την ετήσια σύνταξη πολλαπλασιαζόμενη επί δεκατέσσερα και μισό (14 ½) και διαιρούμενου του ποσού που προκύπτει διὰ τρία (3),
- (β) όσον αφορά υπάλληλο που έχει συμπληρώσει το εξηκοστό δεύτερο (62ο) έτος της ηλικίας του και συντάξιμη υπηρεσία τετρακοσίων είκοσι τεσσάρων (424) ή περισσότερων μηνών, πριν από την 1η Ιανουαρίου 2013, είναι ίσο με την ετήσια σύνταξη πολλαπλασιαζόμενη επί δεκαπέντε (15) και διαιρούμενου του ποσού που προκύπτει διὰ τρία (3), και
- (γ) όσον αφορά υπάλληλο που έχει συμπληρώσει το εξηκοστό τρίτο (63ο) έτος της ηλικίας του και συντάξιμη υπηρεσία τετρακοσίων τριάντα έξι (436) ή περισσότερων μηνών, πριν από την 1η Ιανουαρίου 2013, είναι ίσο με την ετήσια σύνταξη πολλαπλασιαζόμενη επί δεκαπέντε και μισό (15 ½) και διαιρούμενου του ποσού που προκύπτει διὰ τρία (3)

Μέρος Β - (αφορά τη συντάξιμη υπηρεσία των Μελών από 1η Ιανουαρίου 2013 και μετέπειτα και τα ωφελήματα που έχουν κερδηθεί για την υπηρεσία αυτή):

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

10. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ (συνέχεια)

(α) Σχέδιο Καθορισμένου Ωφελήματος (συνέχεια)

- (i) ετήσια σύνταξη με βάση συντελεστή ενός οκτακοσιοστού (1/800) του μέσου όρου των ακαθάριστων συντάξιμων απολαβών του συνόλου των μηνών συντάξιμης υπηρεσίας του, μέχρι την ημερομηνία αφυπηρέτησής του, αναπροσαρμοσμένων με την αξία της εκάστοτε ισχύουσας ασφαλιστικής μονάδας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για κάθε συμπληρωμένο μήνα συντάξιμης υπηρεσίας του, και
- (ii) εφάπαξ ποσό ίσο με την ετήσια σύνταξη πολλαπλασιαζόμενη επί δεκατέσσερα (14) και διαιρούμενου του ποσού που προκύπτει δια τρία (3):

Νοείται ότι, ο υπάλληλος δύναται να επιλέξει μεταξύ της καταβολής ολόκληρου του εφάπαξ ποσού που αναφέρεται στην εν λόγω υποπαράγραφο ή μετατροπής αυτού σε σταθερό μηνιαίο ποσό ή καταβολής μέρους αυτού σε ποσοστό εικοσιπέντε επί τοις εκατόν (25%) ή πενήντα επί τοις εκατόν (50%) ή εβδομήντα πέντε επί τοις εκατόν (75%) και αναλογιστικής μετατροπής του υπολοίπου σε σταθερό μηνιαίο ποσό.

Το σταθερό μηνιαίο ποσό υπολογίζεται αφού το εφάπαξ ποσό που υπόκειται σε μετατροπή, διαιρείται με το συντελεστή που ορίζεται στον Πίνακα 1 του περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμο του 2012, ανάλογα με την ηλικία του υπαλλήλου κατά την αφυπηρέτηση, για να αποδώσει το ετήσιο ποσό το οποίο, στη συνέχεια, διαιρείται δια δώδεκα (12) για να αποδώσει το σταθερό μηνιαίο ποσό.

Πέραν των πιο πάνω γενικών κανόνων που αφορούν τον υπολογισμό των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των Μελών στους Κανονισμούς του Ταμείου περιλαμβάνονται μια πληθώρα άλλων διατάξεων που αφορούν πρόωρες αφυπηρετήσεις, αφυπηρετήσεις για λόγους αναπηρίας, αφυπηρετήσεις για λόγους υγείας, μεταβίβαση σύνταξης σε χήρες/χήρους και ορφανά, κλπ.

Τα ποσά που εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης είναι βασισμένα στην αναλογιστική μελέτη που έγινε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με το σχέδιο αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος και έχουν ως εξής:

	2021 €' 000	2020 €' 000
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	996.652	1.148.396
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων	<u>(665.806)</u>	<u>(642.734)</u>
Καθαρή υποχρέωση στην κατάσταση οικονομικής θέσης	<u><u>330.846</u></u>	<u><u>505.662</u></u>
Επίπεδο χρηματοδότησης	67%	56%

Τα ποσά που εμφανίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων είναι βασισμένα στην αναλογιστική μελέτη που έγινε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με το σχέδιο αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος και έχουν ως εξής:

	2021 €' 000	2020 €' 000
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας (Σημ. 6)	3.776	3.025
Καθαρός τόκος επί του περιουσιακού στοιχείου (Σημ. 11)	<u>2.030</u>	<u>3.643</u>
Συνολικό έξοδο που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα	<u><u>5.806</u></u>	<u><u>6.668</u></u>

Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση καταχωρημένη στην κατάσταση οικονομικής θέσης:

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

10. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ (συνέχεια)

(α) Σχέδιο Καθορισμένου Ωφελήματος (συνέχεια)

	2021 €' 000	2020 €' 000
Καθαρή υποχρέωση στην κατάσταση οικονομικής θέσης κατά την έναρξη της περιόδου	505.662	402.823
Πραγματικές εισφορές που καταβλήθηκαν από την Cyta	(24.666)	(25.178)
Σύνολο αναλογιστικών (κερδών)/ζημιών που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων	(155.956)	121.349
Σύνολο εξόδου που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	<u>5.806</u>	<u>6.668</u>
Καθαρή υποχρέωση στην κατάσταση οικονομικής θέσης	<u><u>330.846</u></u>	<u><u>505.662</u></u>

Μεταβολή στην παρούσα αξία των υποχρεώσεων:

	2021 €' 000	2020 €' 000
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	1.148.396	1.062.810
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	3.776	3.025
Κόστος τόκου	4.648	9.740
Εισφορές εργαζομένων	3.139	3.153
Παροχές που πληρώθηκαν από το Ταμείο Συντάξεων	(36.125)	(37.068)
Αναλογιστικό (κέρδος)/ζημιά - οικονομικές παραδοχές	(109.163)	105.035
Αναλογιστικό (κέρδος)/ζημιά - εμπειρικές παραδοχές	<u>(18.019)</u>	<u>1.701</u>
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	<u><u>996.652</u></u>	<u><u>1.148.396</u></u>

Μεταβολή στην πραγματική αξία των περιουσιακών στοιχείων:

	2021 €' 000	2020 €' 000
Καθαρή αξία περιουσιακών στοιχείων Ταμείου στην αρχή της περιόδου	642.734	659.987
Αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων	2.618	6.097
Εισφορές εργοδότη	24.666	25.178
Εισφορές εργαζομένων	3.139	3.153
Παροχές που πληρώθηκαν από το Ταμείο	(36.125)	(37.068)
Αναλογιστικό κέρδος/(ζημιά)	<u>28.774</u>	<u>(14.613)</u>
Καθαρή αξία περιουσιακών στοιχείων Ταμείου στο τέλος της περιόδου	<u><u>665.806</u></u>	<u><u>642.734</u></u>

Το συσσωρευμένο ποσό που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2021 ήταν €528.208.826 έλλειμμα (31/12/2020: €684.164.571 έλλειμμα).

Επαναμετρήσεις:

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

10. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ (συνέχεια)

(α) Σχέδιο Καθορισμένου Ωφελήματος (συνέχεια)

	2021 €' 000	2020 €' 000
Κέρδος/(Ζημιά) στην επαναμέτρηση της υποχρέωσης	127.182	(106.736)
Διαφορά μεταξύ αναμενόμενης και πραγματικής απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων (μη συμπεριλαμβανομένου καθαρού τόκου επί του περιουσιακού στοιχείου)	<u>28.774</u>	<u>(14.613)</u>
Αναλογιστικό κέρδος/(ζημιά) που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων	<u><u>155.956</u></u>	<u><u>(121.349)</u></u>

Πραγματική απόδοση των περιουσιακών στοιχείων:

	2021 €' 000	2020 €' 000
Αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων	2.618	6.097
Αναλογιστικό κέρδος/(ζημιά) στα περιουσιακά στοιχεία	<u>28.774</u>	<u>(14.613)</u>
	<u><u>31.392</u></u>	<u><u>(8.516)</u></u>

Τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία του Ταμείου ήταν ως ακολούθως:

	2021		2020	
	€' 000	%	€' 000	%
Ακίνητα για επένδυση υπό κατασκευή	2.978	0,45%	3.289	0,51%
Ακίνητα για επένδυση	33.237	4,99%	33.626	5,23%
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες	5.325	0,80%	5.133	0,80%
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται στην εύλογη αξία	564.797	84,83%	546.254	84,99%
Δάνεια εισπρακτέα	25.063	3,76%	29.430	4,58%
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	37.406	5,62%	30.396	4,73%
Άλλα εισπρακτέα και προπληρωμές	475	0,07%	430	0,07%
Λοιπές υποχρεώσεις	<u>(3.475)</u>	<u>(0,52)%</u>	<u>(5.824)</u>	<u>(0,91)%</u>
	<u><u>665.806</u></u>	<u><u>100</u></u>	<u><u>642.734</u></u>	<u><u>100</u></u>

Το Ταμείο δεν κατείχε οποιαδήποτε χρηματοοικονομικά μέσα, ακίνητη περιουσία ή άλλο περιουσιακό στοιχείο της Cyta.

Οι κυριότερες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την αναλογιστική εκτίμηση ήταν:

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

10. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ (συνέχεια)

(α) Σχέδιο Καθορισμένου Ωφελήματος (συνέχεια)

	2021	2020
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,00%	0,41%
Πληθωρισμός	1,80%	1,50%
Αναμενόμενη απόδοση επενδύσεων	1,00%	0,41%
Συνολικές αυξήσεις μισθών	2,50%	2,20%
Ποσοστό αύξησης συντάξεων	1,15%	1,00%
Ποσοστό αύξησης συμπληρωματικών συντάξεων	1,80%	1,50%
Αύξηση στις ανώτατες ασφαλιστέες απολαβές	2,30%	2,00%
Πίνακες θνησιμότητας	60% του PA90 για άντρες 65% του PA90 για γυναίκες	60% του PA90 για άντρες 65% του PA90 για γυναίκες
Υπολειπόμενη εργασιακή ζωή των υπαλλήλων	17,0	18,3

Ο προεξοφλητικός συντελεστής, που βάσει του αναθεωρημένου ΔΛΠ19 είναι ο ίδιος με την μέση αναμενόμενη απόδοση επενδύσεων, εξάχθηκε από την καμπύλη απόδοσης σε ευρώ του δείκτη (composite AA) Bloomberg με χρονικό ορίζοντα 17,0 χρόνια (2020: 18,3 χρόνια) που είναι και η υπολογισμένη διάρκεια υποχρεώσεων του Ταμείου. Η σημαντική αύξηση στο προεξοφλητικό επιτόκιο αποτέλεσε τον κύριο παράγοντα αναγνώρισης του αναλογιστικού κέρδους στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Οι υποθέσεις αναφορικά με τη μελλοντική θνησιμότητα που έγιναν για το τρέχον έτος βασίζονται στον δημοσιευμένο πίνακα θνησιμότητας PA90. Ο εν λόγω πίνακας μειωμένος κατά 40% για τους άντρες και 35% για τις γυναίκες είναι αυτός που χρησιμοποιήθηκε για να περιγράψει τα ποσοστά θνησιμότητας των μελών του Ταμείου μετά την αφυπηρέτηση. Ο μέσος όρος προσδοκώμενης ζωής, σύμφωνα με τον εν λόγω πίνακα, στην ηλικία των 65 (κανονική ηλικία αφυπηρέτησης) είναι για τους άντρες 18,9 χρόνια και για τις γυναίκες 22,0 χρόνια (2020: 18,9 και 22,0 αντίστοιχα).

Ανάλυση ευαισθησίας

Λογικά πιθανές μεταβολές κατά την ημερομηνία αναφοράς σε μια από τις σχετικές αναλογιστικές παραδοχές, κρατώντας τις άλλες υποθέσεις σταθερές, θα είχαν επηρεάσει την παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών ως ακολούθως:

	Αλλαγή Παραδοχής %	Παρούσα αξία υποχρέωσης	
		Επίδραση 2021 %	Επίδραση 2020 %
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,50 (0,50)	(8,2) 9,3	(8,8) 10,1
Πληθωρισμός	0,50 (0,50)	1,9 (1,9)	3,0 (3,0)
Μισθοί	0,50 (0,50)	5,0 (4,6)	5,3 (5,0)
Συντάξεις	0,50 (0,50)	12,2 (11,1)	12,3 (11,2)
Προσδόκιμο Ζωής	Αύξηση κατά 1 έτος Μείωση κατά 1 έτος	3,6 (3,5)	3,9 (3,8)

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ****Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021****10. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ (συνέχεια)****(α) Σχέδιο Καθορισμένου Ωφελήματος (συνέχεια)**

Η εκτιμώμενη χρέωση στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το οικονομικό έτος 2022 με βάση την αναλογιστική μελέτη της 31 Δεκεμβρίου 2021, βάσει του τροποποιημένου ΔΛΠ 19, παρουσιάζεται πιο κάτω. Η πραγματική χρέωση στο λογαριασμό αποτελεσμάτων 2022 θα διαμορφωθεί με βάση τον καθορισμό των πραγματικών δαπανών 2022.

	2022 €' 000
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	2.319
Καθαρή επιβάρυνση τόκων	<u>3.343</u>
Σύνολο	<u><u>5.662</u></u>

Βάσει της αναλογιστικής μελέτης που ετοιμάστηκε για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, οι αναμενόμενες εισφορές προς το σχέδιο αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος για το οικονομικό έτος 2022 είναι €28.168.696 και οι αναμενόμενες παροχές από το σχέδιο για το έτος 2022 είναι €33.269.085.

(β) Ταμείο Προνοίας Ωρομίσθιου Προσωπικού

Στις 14 Οκτωβρίου 2008 ιδρύθηκε το ταμείο προνοίας για τους υπαλλήλους που ανήκουν στο Τακτικό Ωρομίσθιο Προσωπικό της Cyta. Μέλη του ταμείου θα είναι κάθε ωρομίσθιος υπάλληλος της Cyta ο οποίος έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του και έχει τουλάχιστον 18 μήνες συνεχούς υπηρεσίας ως έκτακτο ή/και ωρομίσθιο προσωπικό. Η συνεισφορά του υπαλλήλου είναι 5% επί των μηνιαίων απολαβών του και η συνεισφορά του εργοδότη 5%. Οι συνολικές συνεισφορές του εργοδότη που καταβλήθηκαν κατά το 2021 ήταν €394.699 (31/12/2020: €353.419).

(γ) Ταμείο Προνοίας Μόνιμων Μηνιαίων Υπαλλήλων ΑΤΗΚ

Το Ταμείο Προνοίας Μόνιμων Μηνιαίων Υπαλλήλων ΑΤΗΚ ιδρύθηκε στις 10 Νοεμβρίου 2015. Μέλη του Ταμείου εγγράφονται όλοι οι υπάλληλοι που προσλήφθηκαν στην κατηγορία Μόνιμου Μηνιαίου Προσωπικού στη Cyta κατά την 1η Νοεμβρίου 2011 και μετά, οι οποίοι έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους και έχουν τουλάχιστον εξαμήνη συνεχή υπηρεσία στη Cyta.

Εισφορές Μελών

Κάθε Μέλος καταβάλλει στο Ταμείο ως προσωπική εισφορά το πέντε τοις εκατό (5%) των μηνιαίων βασικών απολαβών του (βασικός μισθός και τιμάρθμος) ή τέτοιο ποσοστό από πέντε τοις εκατό (5%) μέχρι δέκα τοις εκατό (10%) όπως αυτό επιλέγεται από το Μέλος.

Εισφορές Cyta

Η Cyta καταβάλλει στο Ταμείο το δέκα τοις εκατό (10%) των μηνιαίων βασικών απολαβών (βασικός μισθός και τιμάρθμος) των Μελών ως εισφορά της.

Οι συνολικές συνεισφορές του εργοδότη που καταβλήθηκαν κατά το 2021 ήταν €167.326 (31/12/2020: €67.772).

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

11. ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

	2021 €' 000	2020 €' 000
Τόκοι εισπρακτέοι	3.333	4.896
Χρηματοδοτικά έσοδα από συμβάσεις με πελάτες	8	19
Συναλλαγματικό κέρδος	<u>1.753</u>	<u>3.330</u>
Έσοδα χρηματοδότησης	<u>5.094</u>	<u>8.245</u>
Συναλλαγματική ζημιά	1.835	2.637
Τραπεζικά δικαιώματα και άλλοι τόκοι	1.090	417
Τόκοι σε υποχρεώσεις από μισθώσεις	251	249
Καθαρός τόκος επί του περιουσιακού στοιχείου Ταμείου Συντάξεων (Σημ. 10)	<u>2.030</u>	<u>3.643</u>
Έξοδα χρηματοδότησης	<u>5.206</u>	<u>6.946</u>
Καθαρά (έξοδα)/έσοδα χρηματοδότησης	<u>(112)</u>	<u>1.299</u>
Οι πιστωτικοί τόκοι αναλύονται ως ακολούθως:		
	2021 €' 000	2020 €' 000
Τραπεζικές καταθέσεις και τρεχούμενοι λογαριασμοί	112	631
Επενδύσεις που κατέχονται μέχρι τη λήξη	<u>3.221</u>	<u>4.265</u>
	<u>3.333</u>	<u>4.896</u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

12. ΚΕΡΔΟΣ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	2021 €' 000	2020 €' 000
Κέρδος από χρηματοοικονομικά στοιχεία ⁽¹⁾	432	2.631
Έξοδα από πώληση επενδύσεων σε συνδεδεμένες εταιρείες ⁽²⁾	-	(41)
Κέρδος/(ζημιά) στην αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων ⁽³⁾	399	(522)
Ζημιά από απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων σε αποσβεσμένο κόστος ⁽⁴⁾	(381)	(950)
Κέρδος από πώληση περιουσιακών στοιχείων σε αποσβεσμένο κόστος ⁽⁵⁾	<u>2.267</u>	<u>-</u>
	<u><u>2.717</u></u>	<u><u>1.118</u></u>

- (1) Το κέρδος από χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ύψους €432.094 αφορά αναπροσαρμογή εύλογης αξίας στις τραπεζικές καταθέσεις με βάση τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 9 (31/12/2020: κέρδος €2.631.419).
- (2) Τα έξοδα από πώληση επενδύσεων σε συνδεδεμένη εταιρεία αφορούν αποζημίωση που πληρώθηκε σχετικά με φορολογικές επιβαρύνσεις σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας πώλησης του μεριδίου της Cyta στη Cyta Ελλάς στις 10 Ιουλίου 2018.
- (3) Το κέρδος ή ζημιά από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων, προκύπτει από την αύξηση ή μείωση στην εύλογη αξία των μετοχών που κατέχει η Cyta στην Τράπεζα Κύπρου και στην Ελληνική Τράπεζα.
- (4) Η ζημιά από απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων σε αποσβεσμένο κόστος, αφορά Κυβερνητικά Ομόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας, Ευρωομόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας και Ομόλογα Γαλλικής Κυβέρνησης.
- (5) Τον Δεκέμβριο του 2021 έγινε ρευστοποίηση του Ευρωομολόγου Κυπριακής Δημοκρατίας αξίας €13.935.000. Το κέρδος που αναγνωρίστηκε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανήλθε στα €2.266.520.

13. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

	2021 €' 000	2020 €' 000
Εταιρικός φόρος - για το έτος	7.896	6.803
Εταιρικός φόρος - προηγούμενων ετών	(106)	102
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα - για το έτος	1.003	1.470
Αναβαλλόμενη φορολογία (Σημ. 26)	<u>(828)</u>	<u>(405)</u>
Χρέωση έτους	<u><u>7.965</u></u>	<u><u>7.970</u></u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

13. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ (συνέχεια)

Συμφιλίωση φορολογίας με βάση το φορολογητέο εισόδημα και φορολογίας με βάση το λογιστικό κέρδος:

	2021	2021 €' 000	2020	2020 €' 000
Λογιστικό κέρδος πριν από τη φορολογία		<u>85.753</u>		<u>78.811</u>
Φόρος με βάση τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας	12,50%	10.719	12,50%	9.851
Φορολογική επίδραση εξόδων που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	1,61%	1.381	2,36%	1.858
Φορολογική επίδραση εκπτώσεων και εισοδήματος που δεν υπόκειται σε φορολογία	(0,50)%	(427)	(1,96)%	(1.544)
Φορολογική επίδραση αναλογιστικών ζημιών	(4,42)%	(3.788)	(4,28)%	(3.372)
Παρακρατηθείς φόρος σε εισοδήματα εξωτερικού	0,01%	11	0,01%	10
Φόρος προηγούμενων ετών	(0,12)%	(106)	0,13%	102
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα	1,17%	1.003	1,87%	1.470
Αναβαλλόμενη φορολογία (Σημ. 26)	<u>(0,97)%</u>	<u>(828)</u>	<u>(0,51)%</u>	<u>(405)</u>
Χρέωση φορολογίας	9,29%	<u>7.965</u>	10,11%	<u>7.970</u>

Ο συντελεστής εταιρικού φόρου είναι 12,5%.

Επιπρόσθετα, το 75% των μικτών ενοικίων που εισπράττει η Cyta υπόκειται σε αμυντική εισφορά με συντελεστή 3%.

Κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις τόκοι εισπρακτέοι μπορεί να υπόκεινται σε αμυντική εισφορά με ποσοστό 30%. Σε τέτοιες περιπτώσεις οι τόκοι αυτοί εξαιρούνται από εταιρικό φόρο. Σε ορισμένες περιπτώσεις μερίσματα από το εξωτερικό μπορεί να υπόκεινται σε αμυντική εισφορά με ποσοστό 17%.

Εταιρείες που ανήκουν στο ίδιο Συγκρότημα μπορούν να συμψηφίσουν τις ζημιές με τα κέρδη που προκύπτουν κατά το ίδιο φορολογικό έτος.

Βάσει των αλλαγών του ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) τα αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από το 2013 αναγνωρίζονται πλέον στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων ενώ πρωτύτερα αναγνωρίζονταν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε περίοδο ίση με την μέση υπολειπόμενη εργασιακή ζωή των υπαλλήλων της Cyta. Μετά από έγκριση του Εφόρου Φορολογίας με επιστολή του ημερομηνίας 10 Ιουνίου 2015, για σκοπούς προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματός της, η Cyta εξακολουθεί να χειρίζεται τα αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) στη βάση του ΔΛΠ 19 πριν την τροποποίησή του. Η φορολογική επίδραση των αναλογιστικών ζημιών για το έτος 2021 ανέρχεται σε €3.787.931. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, το υπολειπόμενο ποσό των αναλογιστικών ζημιών που είναι διαθέσιμο για συμψηφισμό με μελλοντικά κέρδη ανέρχεται σε €368.293.876.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

14. ΑΚΙΝΗΤΑ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

	Γη και κτίρια		Έργα υπό εκτέλεση		Κτίρια πάνω σε εκμισθωμένα γήπεδα		Κτίρια κωνιακός εξοπλισμός		Οχήματα		Έπιπλα, σκεύη και εξοπλισμός και συστήματα		Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και συστήματα		Ολικό	
	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000
Κόστος																
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2020	90.114	65.686	3.360	945.712	11.820	7.004	20.926	1.144.622								
Προσθήκες	393	36.195	26	38.340	185	83	2.467	77.689								
Πωλήσεις/Αφαιρέσεις	(341)	-	-	(26.503)	-	(1)	(444)	(27.289)								
Μεταφορές	(16)	-	(5)	157	-	21	-	157								
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2020	<u>90.150</u>	<u>101.881</u>	<u>3.381</u>	<u>957.706</u>	<u>12.005</u>	<u>7.107</u>	<u>22.949</u>	<u>1.195.179</u>								
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2021	90.150	101.881	3.381	957.706	12.005	7.107	22.949	1.195.179								
Προσθήκες	1.791	20.540	152	48.542	-	201	3.275	74.501								
Πωλήσεις/Αφαιρέσεις	(632)	-	(316)	(26.648)	(13)	(1.289)	(886)	(29.784)								
Μεταφορές	(42)	-	42	-	-	-	-	-								
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	<u>91.267</u>	<u>122.421</u>	<u>3.259</u>	<u>979.600</u>	<u>11.992</u>	<u>6.019</u>	<u>25.338</u>	<u>1.239.896</u>								

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

14. ΑΚΙΝΗΤΑ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ (συνέχεια)

	Γη και κτίρια	Έργα υπό εκτέλεση	Κτίρια πάνω σε εκμισθωμένα γήπεδα	Κτίρια κοινωνιακός εξοπλισμός	Οχήματα	Έπιπλα, σκεύη και εξοπλισμός	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και συστήματα	Ολικό
	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000
Αποβέσεις								
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2020	46.595	-	2.747	692.037	9.308	6.346	16.768	773.801
Επιβάρυνση για το έτος	1.736	-	185	28.677	256	72	1.453	32.379
Επί πωλήσεων/αφαιρέσεων	(254)	-	-	(21.863)	-	-	(440)	(22.557)
Μεταφορών	(1)	-	(19)	37	-	19	-	36
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2020	48.076	-	2.913	698.888	9.564	6.437	17.781	783.659
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2021	48.076	-	2.913	698.888	9.564	6.437	17.781	783.659
Επιβάρυνση για το έτος	1.809	-	119	29.705	266	73	1.563	33.535
Επί πωλήσεων/αφαιρέσεων	(139)	-	(315)	(23.879)	(13)	(1.244)	(838)	(26.428)
Μεταφορών	(17)	-	17	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	49.729	-	2.734	704.714	9.817	5.266	18.506	790.766
Καθαρή λογιστική αξία								
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	41.538	122.421	525	274.886	2.175	753	6.832	449.130
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2020	42.074	101.881	468	258.818	2.441	670	5.168	411.520
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2020	43.519	65.686	613	253.675	2.512	658	4.158	370.821

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

14. ΑΚΙΝΗΤΑ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ (συνέχεια)

(α) Περιουσιακά στοιχεία σε κατεχόμενες περιοχές

Τα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν ορισμένα στοιχεία που βρίσκονται στις περιοχές που κατέχονται από τις τουρκικές κατοχικές δυνάμεις ή σε περιοχές στις οποίες η Cytta λόγω της παρούσας κατάστασης δεν έχει πρόσβαση. Η Cytta δεν είναι σε θέση να εκφέρει γνώμη για τη σημερινή κατάσταση των πιο πάνω στοιχείων. Στις οικονομικές καταστάσεις έχει γίνει πλήρης πρόβλεψη για τα περιουσιακά στοιχεία και τα αποθέματα που βρίσκονται στις κατεχόμενες περιοχές.

(β) Γήπεδα

Για συγκεκριμένα γήπεδα συνολικής αξίας €16.748 (31/12/2020: €16.748) που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις δεν είχε συμπληρωθεί η διαδικασία μεταβίβασης τους στο όνομα της Cytta, στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

15. ΆΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΥΠΕΡΑΞΙΑ

	Άδειες κινητής τηλεφωνίας €' 000	Λογισμικά προγράμματα €' 000	Υπεραξία καταστημάτων €' 000	Ολικό €' 000
Κόστος				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2020	28.888	190.349	164	219.401
Προσθήκες	12.400	9.644	-	22.044
Μεταφορές	-	(156)	-	(156)
Πωλήσεις/Αφαιρέσεις	-	(8.800)	-	(8.800)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2020	<u>41.288</u>	<u>191.037</u>	<u>164</u>	<u>232.489</u>
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2021	41.288	191.037	164	232.489
Προσθήκες	-	12.588	-	12.588
Πωλήσεις/Αφαιρέσεις	-	(10.154)	(164)	(10.318)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	<u>41.288</u>	<u>193.471</u>	<u>-</u>	<u>234.759</u>
Χρεόλυση				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2020	19.631	166.990	164	186.785
Επιβάρυνση για το έτος	1.723	8.082	-	9.805
Επί πωλήσεων/αφαιρέσεων	-	(8.800)	-	(8.800)
Μεταφορές	-	(37)	-	(37)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2020	<u>21.354</u>	<u>166.235</u>	<u>164</u>	<u>187.753</u>
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2021	21.354	166.235	164	187.753
Επιβάρυνση για το έτος	2.292	8.960	-	11.252
Επί πωλήσεων/αφαιρέσεων	-	(10.154)	(164)	(10.318)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	<u>23.646</u>	<u>165.041</u>	<u>-</u>	<u>188.687</u>
Καθαρή λογιστική αξία				
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	<u>17.642</u>	<u>28.430</u>	<u>-</u>	<u>46.072</u>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2020	<u>19.934</u>	<u>24.802</u>	<u>-</u>	<u>44.736</u>
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2020	<u>9.257</u>	<u>23.359</u>	<u>-</u>	<u>32.616</u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

16. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΧΡΗΣΗΣ

	Γη και κτίρια €' 000	Άδειες χρήσης σταθμών βάσεων €' 000	Συνεγκατάσταση τηλεπικοινωνιακών κέντρων €' 000	Διαφημιστικές πινακίδες €' 000	Οχήματα €' 000	Σύνολο €' 000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2020	3.055	7.596	3.112	329	-	14.092
Διορθώσεις/Μεταφορές	-	(95)	-	-	-	(95)
Προσθήκες	710	339	1.328	273	-	2.650
Απόσβεση για το έτος	(924)	(1.430)	(341)	(124)	-	(2.819)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2020	<u>2.841</u>	<u>6.410</u>	<u>4.099</u>	<u>478</u>	-	<u>13.828</u>
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021	2.841	6.410	4.099	478	-	13.828
Διορθώσεις/Μεταφορές	-	12	281	1	-	294
Επίδραση τερματισμών και άλλων μεταβολών μισθωμάτων	(1)	37	-	-	-	36
Προσθήκες	1.075	330	55	-	307	1.767
Απόσβεση για το έτος	(897)	(1.167)	(493)	(150)	(127)	(2.834)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	<u>3.018</u>	<u>5.622</u>	<u>3.942</u>	<u>329</u>	<u>180</u>	<u>13.091</u>

17. ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	2021 €' 000	2020 €' 000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	<u>40.270</u>	<u>40.270</u>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	<u>40.270</u>	<u>40.270</u>

Λεπτομέρειες της θυγατρικής εταιρείας είναι ως ακολούθως:

Όνομα	Χώρα σύστασης	Συμμετοχή 2021 %	Συμμετοχή 2020 %	2021 €' 000	2020 €' 000
Digimed Communications Limited	Κύπρος	100	100	<u>40.270</u>	<u>40.270</u>
				<u>40.270</u>	<u>40.270</u>

Η εταιρεία Digimed Communications Limited, εγγεγραμμένη στην Κύπρο, αποτελεί εξ' ολοκλήρου εξαρτημένη εταιρεία της Cytta. Η κύρια της δραστηριότητα συνεχίζει να είναι η επένδυση σε εταιρείες τηλεπικοινωνιακών δραστηριοτήτων και η διεξαγωγή τηλεπικοινωνιακών έργων.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

18. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

	2021 €' 000	2020 €' 000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	703	1.100
Καθαρό κέρδος/(ζημιά) από δίκαιη αξία	<u>111</u>	<u>(397)</u>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	<u><u>814</u></u>	<u><u>703</u></u>

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 η Cyta ήταν κάτοχος 75.815 μετοχών ονομαστικής αξίας 1 Ευρώ η κάθε μετοχή στη Eutelsat Communications S.A. Η εταιρεία Eutelsat Communications S.A. είναι εισηγμένη στο χρηματιστήριο του Παρισιού Euronext. Η συνολική αξία της επένδυσης της Cyta στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχεται σε €813.495 (31/12/2020: €702.047).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η Cyta κατείχε 1.000 μετοχές ονομαστικής αξίας €1 έκαστη στην Eurescom GmbH (European Institute for Research and Strategic Studies in Telecommunications). Η Eurescom αποτελεί κορυφαίο ευρωπαϊκό φορέα παροχής υπηρεσιών διαχείρισης και υποστήριξης στον τομέα της υψηλής με έμφαση στις τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών. Η Eurescom δεν είναι εισηγμένη και οι μετοχές της ανήκουν σε διάφορες εταιρείες τηλεπικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένης της Cyta. Οι μετοχές στην Eurescom αντιπροσωπεύουν επενδύσεις σε μη εμπορεύσιμους τίτλους κεφαλαίου που δεν έχουν χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργό αγορά και των οποίων η εύλογη αξία δεν μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, ως εκ τούτου αποτιμώνται σε κόστος μείον απομείωση.

19. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	2021 €' 000	2020 €' 000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	1.283	1.805
Κέρδος/(ζημιά) από επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	<u>399</u>	<u>(522)</u>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	<u><u>1.682</u></u>	<u><u>1.283</u></u>

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 η Cyta κατείχε 1.015.796 μετοχές της Bank of Cyprus Holdings Public Ltd αξίας €0,10 έκαστη και συνολικής αξίας €1.076.744 (31/12/2020: €744.578).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η Cyta κατείχε 674.800 μετοχές στην Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ ονομαστικής αξίας €0,50 έκαστη και συνολικής αξίας €576.279 (31/12/2020: €514.198).

Επιπρόσθετα η Cyta κατέχει στην Ελληνική Τράπεζα 43.199 Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 1 ονομαστικής αξίας €1 έκαστο και 1 Μετατρέψιμο Αξιόγραφο Κεφαλαίου 2 ονομαστικής αξίας €1. Η συνολική αξία της επένδυσης στα αξιόγραφα στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχεται σε €28.512 (31/12/2020: €23.760).

Το κέρδος/(ζημιά) από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, προκύπτει από την αύξηση/(μείωση) στην εύλογη αξία των μετοχών που κατέχει η Cyta στην Τράπεζα Κύπρου και στην Ελληνική Τράπεζα.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021
20. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΕ ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ

	2021 €' 000	Επανα- διατυπωμένο* 2020 €' 000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	144.812	115.913
Προσθήκες	16.273	29.849
Αφαιρέσεις	(73.935)	-
Πραγματικό επιτοκιακό ποσοστό που αφορά τη χρεόλυση τίτλων σταθερής απόδοσης	(381)	(950)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	<u>86.769</u>	<u>144.812</u>

	Αποσβεσθείσα τιμή κτήσης 2021 €' 000	Κόστος 2021 €' 000	Αποσβεσθείσα τιμή κτήσης 2020 €' 000	Κόστος 2020 €' 000
Ευρωμόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας	58.599	58.563	64.416	64.391
Ομόλογα Γαλλικής Κυβέρνησης	8.165	8.166	-	-
Κυβερνητικά Ομόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας	<u>20.005</u>	<u>20.031</u>	<u>80.396</u>	<u>83.126</u>
	<u>86.769</u>	<u>86.760</u>	<u>144.812</u>	<u>147.517</u>

Χρεόγραφα που λήγουν:	2021 €' 000	Επανα- διατυπωμένο* 2020 €' 000
Εντός ενός έτους	-	60.386
Μεταξύ δύο και πέντε ετών	30.836	36.667
Πέραν των πέντε ετών	<u>55.933</u>	<u>47.759</u>
Σύνολο	<u>86.769</u>	<u>144.812</u>

*Βλέπε σημείωση 4

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος αποτελούνται από:

1. Ευρωμόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας:

- Στις 4 Νοεμβρίου 2015, η Cyta απέκτησε 13.935 Ευρωμόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας, ονομαστικής αξίας €1.000 το καθένα και συνολικό κόστος €13.935.000. Το εν λόγω ευρωμόλογο διαπραγματεύεται στο Χρηματιστήριο Αξιών της Φρανκφούρτης, έχει απόδοση 4,25% και λήξη 4 Νοεμβρίου 2025. Τον Δεκέμβριο του 2021 έγινε ρευστοποίηση του χρεογράφου και το καθαρό ποσό είσπραξης ανήλθε στα €16.195.207. Το κέρδος που αναγνωρίστηκε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανήλθε στα €2.266.520.
- Στις 27 Ιουνίου 2017, η Cyta απέκτησε 2.727 Ευρωμόλογα της Κυπριακής Δημοκρατίας, ονομαστικής αξίας €1.000 το καθένα και συνολικού κόστους €2.718.437. Η αξία των Ευρωμολόγων με βάση τη μέθοδο της πραγματικής απόδοσης στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχεται στα €2.723.837 (31/12/2020: €2.722.582). Τα εν λόγω Ευρωμόλογα διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών της Φρανκφούρτης και η τιμή διαπραγμάτευσης τους στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ήταν 107,46% (31/12/2020: 110,01%) επί της ονομαστικής αξίας. Τα εν λόγω ευρωμόλογα έχουν απόδοση 2,75% και λήξη 27 Ιουνίου 2024.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

20. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΕ ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ (συνέχεια)

- Στις 25 Σεπτεμβρίου 2018, η Cyta απέκτησε 45.288 Ευρωμόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας, ονομαστικής αξίας €1.000 το καθένα και συνολικού κόστους €45.187.116. Τα εν λόγω Ευρωμόλογα διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών της Φρανκφούρτης και έχουν απόδοση 2,38% και λήξη 25 Σεπτεμβρίου 2028. Η τιμή διαπραγμάτευσης τους στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ήταν 112,73% (31/12/2020: 117,20%). Η αξία τους στις 31 Δεκεμβρίου 2021 με βάση τη μέθοδο της πραγματικής απόδοσης ανέρχεται στα €45.217.983 (31/12/2020: €45.208.269).
- Στις 26 Φεβρουαρίου 2019 η Cyta απέκτησε 2.549 Ευρωμόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας ονομαστικής αξίας €1.000 το καθένα και συνολικού κόστους €2.550.791. Τα εν λόγω Ευρωμόλογα διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών της Φρανκφούρτης και έχουν απόδοση 2,75% και λήξη στις 26 Φεβρουαρίου 2034. Η τιμή διαπραγμάτευσης τους στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ήταν 121,75% (31/12/2020: 128,49%). Η αξία τους στις 31 Δεκεμβρίου 2021 με βάση τη μέθοδο της πραγματικής απόδοσης ανέρχεται στα €2.550.496 (31/12/2020: €2.550.603).
- Κατά την περίοδο 13/12/2021 με 30/12/2021 η Cyta απέκτησε 8.135 Ευρωμόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας ονομαστικής αξίας €1.000 το καθένα και συνολικού κόστους €8.106.733. Τα εν λόγω Ευρωμόλογα διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών της Φρανκφούρτης και έχουν απόδοση 0% και λήξη στις 8/2/2026. Η τιμή διαπραγμάτευσης τους στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ήταν 99,27%. Η αξία τους στις 31 Δεκεμβρίου 2021 με βάση τη μέθοδο της πραγματικής απόδοσης ανέρχεται στα €8.106.748.

2. Ομόλογα Γαλλικής Κυβέρνησης:

- Κατά την περίοδο 13/12/2021 με 16/12/2021 η Cyta απέκτησε 8.000.000 Ομόλογα Γαλλικής Κυβέρνησης ονομαστικής αξίας €1 το καθένα και συνολικού κόστους €8.165.960. Τα εν λόγω ομόλογα διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών της Φρανκφούρτης και έχουν απόδοση 0% και λήξη στις 25/2/2027. Η τιμή διαπραγμάτευσης τους στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ήταν 101,31%. Η αξία τους στις 31 Δεκεμβρίου 2021 με βάση τη μέθοδο της πραγματικής απόδοσης ανέρχεται στα €8.164.814.

3. Κυβερνητικά Ομόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας:

- Στις 18 Ιανουαρίου 2016, η Cyta απέκτησε 20.000 Κυβερνητικά Ομόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας, ονομαστικής αξίας €1.000 το καθένα και συνολικό κόστος €20.030.583. Η αξία των ομολόγων στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχεται στα €20.005.025 (31/12/2020: €20.009.663). Τα εν λόγω ομόλογα διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών της Κύπρου και η τιμή διαπραγμάτευσης τους στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ήταν 107,02% (31/12/2020: 110,26%) επί της ονομαστικής αξίας. Τα εν λόγω ομόλογα έχουν απόδοση 3,25% και λήξη στις 18 Ιανουαρίου 2023.
- Στις 30 Μαρτίου 2018 η Cyta αγόρασε 30.000 Κυβερνητικά Ομόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας, ονομαστικής αξίας €1.000 το καθένα και συνολικού κόστους €33.246.576, από το Ταμείο Συντάξεων ΑΤΗΚ. Τα εν λόγω ομόλογα διαπραγματεύονταν στο Χρηματιστήριο Αξιών της Κύπρου, είχαν απόδοση 6% και έληξαν στις 9 Ιουνίου 2021.
- Στις 24 Απριλίου 2020 η Cyta αγόρασε 30.000 Κυβερνητικά Ομόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας, ονομαστικής αξίας €1.000 το καθένα και συνολικού κόστους €29.849.100. Τα εν λόγω ομόλογα διαπραγματεύονταν στο Χρηματιστήριο Αξιών της Κύπρου, είχαν απόδοση 0% και έληξαν στις 23 Απριλίου 2021.

Οι αγορές και πωλήσεις των επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που διεξάγεται η συναλλαγή, που είναι η ημερομηνία κατά την οποία η Cyta δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Το κόστος της αγοράς περιλαμβάνει και το κόστος συναλλαγής. Οι επενδύσεις παρουσιάζονται μετέπειτα στην αποσβεσθείσα τιμή κτήσης χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της πραγματικής απόδοσης.

Η επανεκτίμηση της αξίας των κυβερνητικών ομολόγων υπολογίζεται με βάση την παρούσα αξία της αναμενόμενης καθαρής ροής μετρητών και το ποσοστό εσωτερικής απόδοσης.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

20. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΕ ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ (συνέχεια)

Οι επενδύσεις ταξινομούνται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εκτός αν έχουν λήξη εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς ή εκτός εάν θα χρειαστεί να πωληθούν για άντληση λειτουργικού κεφαλαίου.

21. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

	2021 €' 000	2020 €' 000
Υλικά και προμήθειες	<u>8.166</u>	<u>8.562</u>
	<u><u>8.166</u></u>	<u><u>8.562</u></u>

Τα αποθέματα παρουσιάζονται στο χαμηλότερο της τιμής κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους.

22. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

	2021 €' 000	Επανα- διατυπωμένο* 2020 €' 000
Εμπορικά εισπρακτέα	101.526	103.070
Τηλεπικοινωνιακοί οργανισμοί	3.842	3.397
Μείον: Πρόνοια για επισφαλείς χρεώστες	<u>(19.073)</u>	<u>(18.487)</u>
Εμπορικά εισπρακτέα - καθαρά	86.295	87.980
Εισπρακτέα από συγγενικές εταιρείες (Σημ. 31)	383	574
Προκαταβολές και προπληρωμές	16.679	17.401
Χρεώστες για έργα επί πληρωμή	1.004	1.051
Άλλα εισπρακτέα	1.139	1.376
Μείον: Πρόνοια για επισφαλείς χρεώστες	<u>(6)</u>	<u>(6)</u>
Σύνολο εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων	105.494	108.376
Μείον μη κυκλοφορούντα εισπρακτέα ποσά	<u>(7.344)</u>	<u>(7.461)</u>
Σύνολο κυκλοφορούντων εισπρακτέων ποσών	<u><u>98.150</u></u>	<u><u>100.915</u></u>

*Βλέπε σημείωση 4

Στα εμπορικά εισπρακτέα περιλαμβάνεται ποσό €2.449.520 που οφείλεται από την Κυβέρνηση αναφορικά με τη συμφωνία προμήθειας του Συστήματος Διαχείρισης Εναέριας Κυκλοφορίας (LEFCO). Ταυτόχρονα ποσό €4.334.055 περιλαμβάνεται στις εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις και αφορά το υπόλοιπο εγγυητικών, πλέον τόκους, που λήφθηκαν στα πλαίσια της πιο πάνω συμφωνίας. Κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2021 εκκρεμούσε ο διακανονισμός δικηγορικών εξόδων ύψους €5.570.542 που τιμολογήθηκαν στην Κυβέρνηση και αφορούσαν στην εκδίκαση της υπόθεσης διά της νομικής οδού η οποία και κερδήθηκε. Η συζήτηση για τον διακανονισμό βρίσκεται στο τελικό στάδιο.

Η έκθεση της Cyta σε πιστωτικό κίνδυνο και ζημιές απομείωσης αναφορικά με εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις γνωστοποιείται στη σημείωση 34 των οικονομικών καταστάσεων.

Στα εμπορικά εισπρακτέα συμπεριλαμβάνονται συγκεκριμένοι χρεώστες ύψους €25.788.881 (31/12/2020: €25.679.325) τα υπόλοιπα των οποίων είναι ληξιπρόθεσμα αλλά δεν έχουν απομειωθεί κατά την ημερομηνία αναφοράς και για τα οποία η Cyta δεν έχει καταχωρήσει πρόνοια εφόσον δεν υπάρχει σημαντική αλλαγή στη πιστωτική αξιοπιστία των χρεωστών αυτών και επειδή ακόμη θεωρούνται εισπρακτέοι. Η Cyta δεν κατέχει οποιεσδήποτε εξασφαλίσεις σε σχέση με αυτά τα ποσά.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

22. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (συνέχεια)

Χρονολογική ανάλυση ληξιπρόθεσμων αλλά όχι απομειωμένων:	2021	2020
	€' 000	€' 000
Μέχρι 30 ημέρες	10.126	9.128
30 - 180 ημέρες	5.721	5.053
πέραν των 180 ημερών	<u>9.942</u>	<u>11.498</u>
	<u><u>25.789</u></u>	<u><u>25.679</u></u>
Κίνηση πρόνοιας για επισφαλείς χρεώστες:	2021	2020
	€' 000	€' 000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	(18.493)	(19.278)
Πρόνοια που αναγνωρίστηκε για επισφαλείς χρεώστες (Σημ. 6)	(1.105)	(1.525)
Διαγραφές επισφαλών χρεωστών	<u>518</u>	<u>2.310</u>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	<u><u>(19.080)</u></u>	<u><u>(18.493)</u></u>

Στην πρόνοια για επισφαλείς χρεώστες συμπεριλαμβάνονται συγκεκριμένοι επισφαλείς χρεώστες ύψους €801.471 (31/12/2020: €814.010) οι οποίοι είναι υπό καθεστώς πτώχευσης ή εκκαθάρισης. Η πρόνοια που αναγνωρίστηκε αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας αυτών των εισπρακτέων και της παρούσας αξίας των εισπραξέων από την εκκαθάριση. Η Cytta δεν κατέχει οποιεσδήποτε εξασφαλίσεις σε σχέση με αυτά τα ποσά.

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στο λογαριασμό πρόβλεψης για απομείωση γενικά διαγράφονται όταν δεν υπάρχει οποιαδήποτε προσδοκία ανάκτησης επιπρόσθετων μετρητών.

Η εύλογη αξία των εμπορικών και άλλων εισπρακτέων που έχουν λήξη εντός ενός έτους είναι περίπου η ίδια με τη λογιστική αξία κατά την ημερομηνία αναφοράς.

23. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΕΛΑΤΩΝ

Με βάση το ΔΠΧΑ 15 έχουν αναγνωρισθεί τα ακόλουθα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που σχετίζονται με συμβάσεις πελατών για παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, καθώς και με το κόστος αμοιβής μεταπωλητών συμβολαίων κινητής τηλεφωνίας.

Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία

	2021	2020
	€' 000	€' 000
Κόστος σύναψης συμβάσεων	107	83
Κόστος εκπλήρωσης συμβάσεων	772	-
Επιδοτήσεις συμβολαίων με πελάτες	<u>530</u>	<u>611</u>
	<u><u>1.409</u></u>	<u><u>694</u></u>

Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία που λήγουν:

	2021	2020
	€' 000	€' 000
Εντός ενός έτους	469	237
Μεταξύ δύο και πέντε ετών	<u>940</u>	<u>457</u>
	<u><u>1.409</u></u>	<u><u>694</u></u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

23. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΕΛΑΤΩΝ
(συνέχεια)

Συμβατικές υποχρεώσεις

	2021 €' 000	2020 €' 000
Προπληρωμές πελατών για παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών	181	115
Προπληρωμές για εκπλήρωση συμβάσεων	672	-
Χρηματοδοτικό κόστος για συμβάσεις πελατών	4	5
	857	120

Συμβατικές υποχρεώσεις που λήγουν:

	2021 €' 000	2020 €' 000
Εντός ενός έτους	436	117
Μεταξύ δύο και πέντε ετών	421	3
	857	120

24. ΜΕΤΡΗΤΑ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΤΑΜΕΙΟ

	2021 €' 000	2020 €' 000
Μετρητά στο ταμείο	103	105
Μετρητά στην τράπεζα	294.850	245.470
Επίδραση υιοθέτησης ΔΠΧΑ 9	(308)	(741)
	294.645	244.834

Το πραγματικό επιτόκιο στις βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις ήταν -0,60% έως 0,15% (31/12/2020: -0,60% έως 1,00%) και αυτές οι καταθέσεις είχαν αρχικό όριο λήξης 0-12 μήνες (31/12/2020: 0-18 μήνες).

Στα μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο στις 31 Δεκεμβρίου 2021 υπήρχαν δεσμεύσεις ύψους €20.498.483 (31/12/2020: €10.322.599). Συγκεκριμένα, υπήρχαν εγγυήσεις €15.632.499 (31/12/2020: €5.246.615) για έκδοση εγγυητικών στα πλαίσια συμβολαίων της Cyta και €4.865.984 (31/12/2020: €5.075.984) για παραχώρηση χαμηλότοκων οικιστικών και σπουδαστικών δανείων στο προσωπικό μέσω της Ελληνικής Τράπεζας Δημόσια Εταιρεία Λτδ.

Για σκοπούς της κατάστασης ταμειακών ροών, τα μετρητά στην τράπεζα περιλαμβάνουν:

	2021 €' 000	2020 €' 000
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	294.645	244.834
Μείον:		
Τραπεζικές καταθέσεις με αρχική διάρκεια άνω των 3 μηνών	(49.540)	(86.366)
	245.105	158.468

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

25. ΑΛΛΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

	Αποθεματικό δίκαιης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων €' 000	Αποθεματικό αναλογιστικών ζημιών €' 000	Ολικό €' 000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2020	949	(562.815)	(561.866)
Καθαρή ζημιά από δίκαιη αξία χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 18)	(397)	-	(397)
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίου αφυπηρέτησης	-	(121.349)	(121.349)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2020	552	(684.164)	(683.612)
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021	552	(684.164)	(683.612)
Καθαρό κέρδος από δίκαιη αξία χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 18)	111	-	111
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίου αφυπηρέτησης	-	155.956	155.956
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	663	(528.209)	(527.545)

Το αποθεματικό δίκαιης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αντιπροσωπεύει συσσωρευμένα κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την αναπροσαρμογή της αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που έχουν αναγνωρισθεί στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων, μετά την αφαίρεση των ποσών που καταχωρούνται στα αποτελέσματα όταν τα συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία έχουν πωληθεί.

Το αποθεματικό αναλογιστικών ζημιών αντιπροσωπεύει τις συσσωρευμένες ζημιές από το σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος που έχουν αναγνωρισθεί στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων. Οι αναλογιστικές ζημιές προκύπτουν από μεταβολές στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχονται από εμπειρικές αναπροσαρμογές και τις επιπτώσεις των μεταβολών στις αναλογιστικές παραδοχές. Στην εκτίμηση που έγινε με ημερομηνία αναφοράς την 31 Δεκεμβρίου 2021, η αναλογιστική παραδοχή που αποτέλεσε τον κύριο παράγοντα αναγνώρισης του αναλογιστικού κέρδους, ήταν η σημαντική αύξηση του προεξοφλητικού επιτοκίου, όπως επεξηγείται στη σημείωση 10 των οικονομικών καταστάσεων.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

26. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Η αναβαλλόμενη φορολογία προέκυψε ως ακολούθως:

Υποχρεώσεις αναβαλλόμενου φόρου

	Επιταχυνόμενη φορολογική απόσβεση €' 000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2020	24.405
Χρέωση ως ακολούθως:	
Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων (Σημ. 13)	<u>(405)</u>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2020	<u>24.000</u>
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021	24.000
Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων (Σημ. 13)	<u>(828)</u>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	<u><u>23.172</u></u>

Η αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης πάνω στις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και της λογιστικής τους αξίας στις οικονομικές καταστάσεις, χρησιμοποιώντας τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας (Σημ. 13). Στην περίπτωση φορολογικών ζημιών το εφαρμόσιμο ποσοστό εταιρικού φόρου είναι 12,5%.

Χρεωστικά υπόλοιπα αναβαλλόμενης φορολογίας αναγνωρίζονται στην έκταση που είναι πιθανόν ότι μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα έναντι των οποίων οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού τρεχόντων περιουσιακών φορολογικών στοιχείων με τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι σχετίζονται με την ίδια φορολογική αρχή και η Cyta έχει την πρόθεση να τακτοποιήσει τις τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε καθαρή βάση.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

27. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

	2021 €' 000	2020 €' 000
Πιστωτές εμπορίου	19.720	19.876
Τηλεπικοινωνιακοί οργανισμοί εξωτερικού	2.989	2.285
Προμηθευτές εξωτερικού	13.532	14.445
Καταθέσεις από πελάτες	3.350	3.575
Κοινωνικές ασφαλίσσεις και άλλοι φόροι	6.990	15.145
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	14.841	12.517
Πληρωτέες εγγυητικές	4.334	4.333
Οφειλόμενα έξοδα	1.934	4.074
Άλλοι πιστωτές	1.779	2.915
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα πάνω σε λογιζόμενη διανομή πληρωτέα	4.853	2.832
Ποσά πληρωτέα σε συγγενικές εταιρείες (Σημ. 31)	<u>613</u>	<u>967</u>
	<u><u>74.935</u></u>	<u><u>82.964</u></u>

Η εύλογη αξία των εμπορικών και άλλων πιστωτών που έχουν λήξη εντός ενός έτους είναι περίπου η ίδια με τη λογιστική αξία κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Η έκθεση της Cyta σε κίνδυνο ρευστότητας αναφορικά με χρηματοοικονομικά μέσα γνωστοποιείται στη σημείωση 34 των οικονομικών καταστάσεων.

28. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ

Με την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 έχουν αναγνωριστεί οι ακόλουθες υποχρεώσεις που σχετίζονται με συμβάσεις προμηθευτών για συνεγκατάσταση τηλεπικοινωνιακών κέντρων (Data Centres), ενοικίαση γης, κτιρίων και αυτοκινήτων, παροχή αδειών χρήσης σταθμών βάσεων και παροχή υπηρεσιών διαφήμισης σε πινακίδες των αεροδρομίων.

	2021 €' 000	2020 €' 000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	13.533	13.657
Διορθώσεις/μεταφορές	656	(95)
Μεταβλητά μισθώματα	(174)	-
Επίδραση τερματισμών και άλλων μεταβολών μισθωμάτων	(17)	-
Υποχρεώσεις από μισθώσεις έτους (Σημ. 16)	1.767	2.650
Τόκοι σε υποχρεώσεις από μισθώσεις (Σημ. 11)	251	249
Πληρωμή υποχρεώσεων από μισθώσεις	<u>(2.901)</u>	<u>(2.928)</u>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	<u><u>13.115</u></u>	<u><u>13.533</u></u>
Τρέχουσες υποχρεώσεις	2.609	2.555
Μη τρέχουσες υποχρεώσεις	<u>10.506</u>	<u>10.978</u>
	<u><u>13.115</u></u>	<u><u>13.533</u></u>

Τα ποσά που παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα είναι οι μη-προεξοφλημένες υποχρεώσεις από μισθώσεις και ως αποτέλεσμα είναι διαφορετικά από τη λογιστική αξία που παρουσιάζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης η οποία βασίζεται σε προεξοφλημένες υποχρεώσεις.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

28. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ (συνέχεια)

Υποχρεώσεις από μισθώσεις που λήγουν:	2021 €' 000	2020 €' 000
Εντός ενός έτους	2.853	2.808
Μεταξύ δύο και πέντε ετών	8.400	8.353
Πέραν των πέντε ετών	<u>3.192</u>	<u>4.018</u>
	<u><u>14.445</u></u>	<u><u>15.179</u></u>

29. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

	2021 €' 000	2020 €' 000
Προκαταβολές πελατών	4.599	951
Αναβαλλόμενο εισόδημα	<u>11.594</u>	<u>13.793</u>
	<u><u>16.193</u></u>	<u><u>14.744</u></u>

Αναβαλλόμενο εισόδημα:

	2021 €' 000	2020 €' 000
Εντός ενός έτους	16.096	11.883
Μεταξύ δύο και πέντε ετών	<u>97</u>	<u>2.861</u>
	<u><u>16.193</u></u>	<u><u>14.744</u></u>

30. ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

	2021 €' 000	2020 €' 000
Εταιρικός φόρος - πληρωτέος	439	1.003
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα - πληρωτέα	<u>2</u>	<u>-</u>
	<u><u>441</u></u>	<u><u>1.003</u></u>

31. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ ΜΕΡΗ

Η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου είναι Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου ο οποίος ιδρύθηκε στην Κύπρο σύμφωνα με τον περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμο 67 του 1954 Κεφ. 302.

Οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με συγγενικά μέρη είναι τα ακόλουθα:

(i) Αμοιβή βασικών Διευθυντικών στελεχών

Η αμοιβή των βασικών Διευθυντικών στελεχών ήταν ως ακολούθως:

	2021 €' 000	2020 €' 000
Μισθοί και άλλες παροχές	280	333
Εισφορές σε Ταμεία	<u>42</u>	<u>52</u>
	<u><u>322</u></u>	<u><u>385</u></u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

31. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ ΜΕΡΗ (συνέχεια)

(ii) Αμοιβή Συμβούλων

Η συνολική αμοιβή των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ήταν ως ακολούθως:

	2021 €' 000	2020 €' 000
Αμοιβή Μελών Διοικητικού Συμβουλίου	48	54
	<u>48</u>	<u>54</u>

(iii) Πωλήσεις εμπορευμάτων και υπηρεσιών

		2021 €' 000	2020 €' 000
<u>Όνομα</u>	<u>Φύση συναλλαγών</u>		
Cyta (UK) Limited	Τεχνική υποστήριξη και εμπορικές	21	25
Cytacom Solutions Limited	Εμπορικές	1.590	1.167
Digimed Communications Limited	Τεχνική υποστήριξη και εμπορικές	5	10
Cyta Global Hellas A.E.	Τεχνική υποστήριξη και εμπορικές	5	5
Iris Gateway Satellite Services Limited	Τεχνική υποστήριξη και εμπορικές	1.191	1.407
Iris Gateway Satellite Services Limited	Πώληση εξοπλισμού	192	-
		<u>3.004</u>	<u>2.614</u>

Οι πωλήσεις τηλεπικοινωνιακών προϊόντων και υπηρεσιών εμπορικής φύσης της Cyta τιμολογούνται προς τις θυγατρικές με εμπορικούς όρους.

Οι συναλλαγές τεχνικής υποστήριξης και πώλησης εξοπλισμού παρέχονται σε κόστος.

(iv) Αγορές εμπορευμάτων και υπηρεσιών

		2021 €' 000	2020 €' 000
<u>Όνομα</u>	<u>Φύση συναλλαγών</u>		
Cyta (UK) Limited	Εμπορικές	130	216
Cytacom Solutions Limited	Εμπορικές	5.458	4.372
Digimed Communications Limited	Εμπορικές	150	118
Cyta Global Hellas A.E.	Εμπορικές	655	441
Iris Gateway Satellite Services Limited	Εμπορικές	181	185
		<u>6.574</u>	<u>5.332</u>

Οι αγορές τηλεπικοινωνιακών προϊόντων και υπηρεσιών εμπορικής φύσης τιμολογούνται από τις θυγατρικές με εμπορικούς όρους.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

31. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ ΜΕΡΗ (συνέχεια)

(v) Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις από συγγενικές εταιρείες (Σημ. 22)

		2021 €' 000	2020 €' 000
<u>Όνομα</u>	<u>Φύση συναλλαγών</u>		
Digimed Communications Limited	Τεχνική υποστήριξη και εμπορικές	73	204
Cytacom Solutions Limited	Εμπορικές	16	242
Iris Gateway Satellite Services Limited	Τεχνική υποστήριξη και εμπορικές	294	128
		<u>383</u>	<u>574</u>

Τα πιο πάνω ποσά είναι άτοκα και δεν έχουν συγκεκριμένη ημερομηνία αποπληρωμής.

(vi) Ποσά πληρωτέα σε συγγενικές εταιρείες (Σημ. 27)

		2021 €' 000	2020 €' 000
<u>Όνομα</u>	<u>Φύση συναλλαγών</u>		
Digimed Communications Limited	Εμπορικές	84	36
Cytacom Solutions Limited	Εμπορικές	382	563
Iris Gateway Satellite Services Limited	Εμπορικές	36	241
Cyta (UK) Limited	Τεχνική υποστήριξη και εμπορικές	7	101
Cyta Global Hellas A.E.	Εμπορικές	104	26
		<u>613</u>	<u>967</u>

Τα πιο πάνω ποσά είναι άτοκα και δεν έχουν συγκεκριμένη ημερομηνία αποπληρωμής.

32. ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΤΕΛΙΚΟ ΜΕΡΙΣΜΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

	2021 €' 000	2020 €' 000
Εγκριθέν τελικό μέρισμα	<u>18.610</u>	<u>14.680</u>
	<u>18.610</u>	<u>14.680</u>

Μετά από απόφαση του Συμβουλίου της Cyta ημερομηνίας 20 Ιουλίου 2021, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε στις 2 Σεπτεμβρίου 2021 την καταβολή μερίσματος ύψους €18.610.000 για τα κέρδη του 2020. Η Cyta προχώρησε στην καταβολή του μερίσματος στις 17 Σεπτεμβρίου 2021.

Μετά από απόφαση του Συμβουλίου της Cyta ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 2020, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε στις 7 Οκτωβρίου 2020 την καταβολή μερίσματος ύψους €14.680.000 για τα κέρδη του 2019. Η Cyta προχώρησε στην καταβολή του μερίσματος στις 16 Νοεμβρίου 2020.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

33. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

Κεφαλαιουχικές δεσμεύσεις

Οι συμβατικές υποχρεώσεις της Cyta για κεφαλαιουχικές δαπάνες που δεν έχουν υλοποιηθεί ακόμα ανέρχονταν, στις 31 Δεκεμβρίου 2021, σε €24.531.928 (2020: €23.078.311). Από το πιο πάνω ποσό, τα €5.102.426 είναι πληρωτέα σε ξένο συνάλλαγμα (2020: €1.730.975). Η μετατροπή των ξένων νομισμάτων σε Ευρώ έγιναν με βάση τους συναλλαγματικούς συντελεστές που ίσχυαν στο τέλος του έτους.

Ολόκληρο το ποσό των συμβατικών υποχρεώσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2021, θα εξοφληθεί με τη διεκπεραίωση των έργων, εντός του έτους 2022 εκτός του ποσού των €11.044.227 το οποίο θα πληρωθεί σε μεταγενέστερες περιόδους.

34. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Παράγοντες χρηματοοικονομικών κινδύνων

Η Cyta εκτίθεται στους ακόλουθους κινδύνους που προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που κατέχει:

- Πιστωτικός κίνδυνος
- Κίνδυνος ρευστότητας
- Κίνδυνος αγοράς
- Λειτουργικός κίνδυνος
- Κίνδυνος συμμόρφωσης
- Νομικός κίνδυνος
- Κίνδυνος απώλειας φήμης

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει τη συνολική ευθύνη για την υιοθέτηση και επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης των χρηματοοικονομικών κινδύνων.

Οι πολιτικές διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων της Cyta υιοθετούνται για να εντοπίζονται και να αναλύονται οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η Cyta, να τίθενται κατάλληλα όρια κινδύνων και ελέγχων και να παρακολουθούνται οι κίνδυνοι και η τήρηση των ορίων. Οι πολιτικές και τα συστήματα διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων αναθεωρούνται συχνά για να αντανακλούν τις μεταβολές στις συνθήκες αγοράς και στις δραστηριότητες της Cyta.

Χρηματοοικονομικά μέσα κατά κατηγορία και εύλογες αξίες

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις λογιστικές και εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των επιπέδων τους στην ιεραρχία της εύλογης αξίας. Δεν περιλαμβάνει πληροφορίες για την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία, αν η λογιστική αξία τους προσεγγίζει την εύλογη.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

34. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

31 Δεκεμβρίου 2021

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία

Επενδύσεις σε εταιρείες
Αξίογραφα

Επενδύσεις σε εταιρείες €' 000	Καθαρή λογιστική αξία Που κατέχονται Δάνεια και μέχρι τη λήξη εισπρακτέα €' 000		Σύνολο €' 000	Εύλογη αξία		
	€' 000	€' 000		Επίπεδο 1 €' 000	Επίπεδο 2 €' 000	Επίπεδο 3 €' 000
2.467	-	-	2.467	2.467	-	-
28	-	-	28	28	-	-
<u>2.495</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2.495</u>	<u>2.495</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία

Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία
Επενδύσεις σε εταιρείες
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο
Κυβερνητικά χρέογραφα

-	-	88.815	88.815	-	-	-
-	-	1.409	1.409	-	-	-
1	-	-	1	-	-	-
-	-	294.645	294.645	-	-	-
-	86.769	-	86.769	-	-	-
<u>1</u>	<u>86.769</u>	<u>384.869</u>	<u>471.639</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
<u>2.496</u>	<u>86.769</u>	<u>384.869</u>	<u>474.134</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Σύνολο

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

34. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

31 Δεκεμβρίου 2021

	Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις €' 000	Σύνολο €' 000
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που δεν αποτιμούνται στην εύλογη αξία		
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις (εκτός από υποχρεώσεις που προβλέπονται από τον Νόμο και αναβαλλόμενα έσοδα)	<u>46.317</u>	<u>46.317</u>
	<u>46.317</u>	<u>46.317</u>
Σύνολο	<u><u>46.317</u></u>	<u><u>46.317</u></u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

34. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

31 Δεκεμβρίου 2020

	Επενδύσεις σε εταιρείες €' 000	Καθαρή λογιστική αξία Που κατέχονται Δάνεια και μέχρι τη λήξη εισπρακτέα €' 000		Σύνολο €' 000	Εύλογη αξία			
		€' 000	€' 000		Επίπεδο 1 €' 000	Επίπεδο 2 €' 000	Επίπεδο 3 €' 000	Σύνολο €' 000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία								
Επενδύσεις σε εταιρείες	1.961	-	-	1.961	1.961	-	-	1.961
Αξίογραφα	24	-	-	24	24	-	-	24
	<u>1.985</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1.985</u>	<u>1.985</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1.985</u>
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία								
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	-	-	90.976	90.976	-	-	-	-
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	694	694	-	-	-	-
Επενδύσεις σε εταιρείες	1	-	-	1	-	-	-	-
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	-	-	244.834	244.834	-	-	-	-
Κυβερνητικά χρεόγραφα	-	64.416	80.396	144.812	-	-	-	-
	<u>1</u>	<u>64.416</u>	<u>416.900</u>	<u>481.317</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Σύνολο	<u>1.986</u>	<u>64.416</u>	<u>416.900</u>	<u>483.302</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

34. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

31 Δεκεμβρίου 2020

Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις €' 000	Σύνολο €' 000
--	------------------

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που δεν αποτιμούνται στην εύλογη αξία

Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις (εκτός από υποχρεώσεις που προβλέπονται από τον Νόμο και αναβαλλόμενα έσοδα)

48.396	48.396
48.396	48.396

Σύνολο

48.396	48.396
--------	--------

(i) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλομένων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατά την ημερομηνία αναφοράς. Η Cyta δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου. Η Cyta εφαρμόζει διαδικασίες που βεβαιώνουν ότι οι πωλήσεις προϊόντων και παροχή υπηρεσιών γίνονται σε πελάτες με κατάλληλη ιστορία αξιοπιστίας και παρακολουθεί σε συνεχή βάση τη χρονολογική κατάσταση των εισπρακτέων.

Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Όσον αφορά τις εμπορικές απαιτήσεις που σχετίζονται με συνδρομητικές υπηρεσίες καθώς επίσης και τις απαιτήσεις που σχετίζονται με συμβάσεις πελατών μέσω συνεργατών η Cyta αξιολογεί σε συλλογικό επίπεδο την αναμενόμενη πιστωτική ζημιά ενώ για τις υπόλοιπες κατηγορίες χρεωστών και χρηματοοικονομικών μέσων η αξιολόγηση γίνεται σε ατομική βάση. Για τις περιπτώσεις όπου η Cyta έχει στην κατοχή της τραπεζικές εγγυήσεις λαμβάνεται πρόνοια πιστωτικής ζημιάς η οποία υπολογίζεται με βάση την πιστοληπτική ικανότητα της τράπεζας.

Έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο. Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων ήταν:

	2021 €' 000	2020 €' 000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	814	703
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων	1.682	1.283
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος	86.769	144.812
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	1.409	694
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	107.511	108.894
Εισπρακτέα από συγγενικές εταιρείες	383	574
Μετρητά στην τράπεζα	294.542	244.728
	493.110	501.688

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

34. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Πιστωτική ποιότητα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η πιστωτική ποιότητα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, που δεν είναι ούτε ληξιπρόθεσμα ούτε απομειωμένα, μπορεί να καθοριστεί με αναφορά σε εξωτερικές πιστωτικές αξιολογήσεις (αν υπάρχουν) ή σε ιστορικές πληροφορίες σχετικά με τα ποσοστά αθέτησης εκπλήρωσης υποχρεώσεων από τα συμβαλλόμενα μέρη:

	2021 €' 000	2020 €' 000
Εμπορικά εισπρακτέα που δεν είναι ληξιπρόθεσμα ή απομειωμένα - καθαρά		
Συμβαλλόμενα μέρη χωρίς εξωτερική πιστωτική αξιολόγηση		
Ομάδα 1	20.196	19.805
Ομάδα 2	36.546	39.067
Ομάδα 3	<u>4.101</u>	<u>3.965</u>
	<u><u>60.843</u></u>	<u><u>62.837</u></u>
Άλλα εισπρακτέα που δεν είναι ληξιπρόθεσμα ή απομειωμένα - καθαρά		
Ομάδα 4	162	148
Ομάδα 5	<u>2.020</u>	<u>2.311</u>
	<u><u>2.182</u></u>	<u><u>2.459</u></u>

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση των καταθέσεων της Cyta, με βάση την πιστοληπτική διαβάθμιση των τραπεζικών οργανισμών στους οποίους είναι οι καταθέσεις:

Κατηγορία βάσει αξιολογήσεων του Οίκου Moody's

Μετρητά στην τράπεζα και βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις ⁽¹⁾

	2021 €' 000	2020 €' 000
B2	128.538	64.413
Baa3	10.578	9.993
B3	142.581	-
Caa1	-	153.282
Χωρίς αξιολόγηση ⁽²⁾	<u>12.397</u>	<u>16.155</u>
	<u><u>294.094</u></u>	<u><u>243.843</u></u>
Μετατρέψιμα Αξιόγραφα κεφαλαίου		
B3	28	-
Caa1	<u>-</u>	<u>24</u>
	<u><u>294.122</u></u>	<u><u>243.867</u></u>

1) Το υπόλοιπο του στοιχείου της κατάστασης οικονομικής θέσης 'Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο' είναι μετρητά στο ταμείο.

2) Η Διεύθυνση παρακολουθεί τον πιστωτικό κίνδυνο που προκύπτει από τις καταθέσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα χωρίς αξιολόγηση.

Ομάδα 1 - νέοι πελάτες (λιγότερο από 6 μήνες) χωρίς αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

34. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ομάδα 2 - υφιστάμενοι πελάτες (περισσότερο από 6 μήνες) χωρίς αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν.

Ομάδα 3 - υφιστάμενοι πελάτες (περισσότερο από 6 μήνες) με μερικές αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν. Όλες οι αθετήσεις επανακτήθηκαν πλήρως.

Ομάδα 4 - εταιρείες εντός του Συγκροτήματος, εταιρείες υπό κοινή Διεύθυνση και συνδεδεμένες εταιρείες χωρίς αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν.

Ομάδα 5 - Άλλα εισπρακτέα χωρίς αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν.

Κανένα από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν είναι ούτε ληξιπρόθεσμα ούτε απομειωμένα δεν έχει τύχει επαναδιαπραγμάτευσης.

(ii) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει όταν η λήξη των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων δεν συμπίπτουν. Όταν οι λήξεις δεν συμπίπτουν, η αποδοτικότητα μπορεί να αυξηθεί αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αυξηθεί ο κίνδυνος ζημιών. Η Cyta εφαρμόζει διαδικασίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση τέτοιων ζημιών όπως τη διατήρηση ικανοποιητικών ποσών μετρητών και άλλων περιουσιακών στοιχείων με υψηλή ρευστότητα και με το να διατηρεί ένα ικανοποιητικό ποσό σε δεσμευμένες πιστωτικές διευκολύνσεις.

Πιο κάτω παρουσιάζονται οι συμβατικές λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία αναφοράς. Τα ποσά είναι μικτά και μη προεξοφλημένα, και περιλαμβάνουν τις εκτιμημένες πληρωμές τόκου:

2021	Λογιστική αξία €' 000	Συμβατικές	Εντός ενός	Μεταξύ 2-5	Πέραν των 5
		ταμειακές ροές €' 000	έτους €' 000	ετών €' 000	ετών €' 000
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	41.370	41.370	41.370	-	-
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	13.115	14.445	2.853	8.400	3.192
Πληρωτέα σε συγγενικές εταιρείες	613	613	613	-	-
	<u>55.098</u>	<u>56.428</u>	<u>44.836</u>	<u>8.400</u>	<u>3.192</u>
2020	Λογιστική αξία €' 000	Συμβατικές ταμειακές ροές €' 000	Εντός ενός έτους €' 000	Μεταξύ 2-5 ετών €' 000	Πέραν των 5 ετών €' 000
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	43.096	43.096	43.096	-	-
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	13.533	15.179	2.808	8.353	4.018
Πληρωτέα σε συγγενικές εταιρείες	967	967	967	-	-
	<u>57.596</u>	<u>59.242</u>	<u>46.871</u>	<u>8.353</u>	<u>4.018</u>

(iii) Κίνδυνος τιμής αγοράς

Ο κίνδυνος τιμής αγοράς είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να διακυμαίνεται εξαιτίας μεταβολών στις τιμές της αγοράς. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση της Cyta υπόκεινται σε κίνδυνο τιμής αγοράς λόγω αβεβαιότητας ως προς τις μελλοντικές τιμές των επενδύσεων. Η Cyta διαχειρίζεται τον κίνδυνο της τιμής αγοράς μέσω διασποράς του χαρτοφυλακίου επενδύσεων.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

34. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

(iii) Κίνδυνος τιμής αγοράς (συνέχεια)

Ο σκοπός της διαχείρισης κινδύνου της αγοράς είναι η διαχείριση και ο έλεγχος της έκθεσης σε κίνδυνο της αγοράς στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, με παράλληλη βελτιστοποίηση της απόδοσης.

Ανάλυση ευαισθησίας

Η αύξηση της τιμής των μετοχών κατά 5% στις 31 Δεκεμβρίου 2021 θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση στα αποτελέσματα κατά €84 χιλιάδες και στα συνολικά έσοδα κατά €41 χιλιάδες (2020: αύξηση στα αποτελέσματα κατά €64 χιλιάδες και αύξηση στα συνολικά έσοδα κατά €35 χιλιάδες). Σε περίπτωση μείωσης 5% θα προκύψει η ίδια αλλά αντίθετη επίδραση στα αποτελέσματα και συνολικά έσοδα.

Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος όπου η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων διακυμαίνεται εξαιτίας αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Ο δανεισμός σε κυμαινόμενα επιτόκια εκθέτει την Cyta σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές. Ο δανεισμός σε σταθερά επιτόκια εκθέτει την Cyta σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά την εύλογη αξία. Η Διεύθυνση της Cyta παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στα επιτόκια σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

Κατά την ημερομηνία παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων η ανάλυση των τοκοφόρων χρηματοοικονομικών μέσων σε σχέση με τα επιτόκια ήταν:

	2021 €' 000	2020 €' 000
<i>Χρηματοοικονομικά μέσα σταθερού επιτοκίου</i>	<u>381.414</u>	<u>389.646</u>
	<u>381.414</u>	<u>389.646</u>

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να κυμαίνεται λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει όταν οι μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές και τα αναγνωρισμένα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις είναι σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα λειτουργίας της Cyta. Η Cyta εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτει από συναλλαγές σε διάφορα νομίσματα κυρίως Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών. Η Διεύθυνση της Cyta παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

Η έκθεση της Cyta στον συναλλαγματικό κίνδυνο ήταν ως ακολούθως:

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

34. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

(iii) Κίνδυνος τιμής αγοράς (συνέχεια)

2021	Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών €' 000	Αγγλικές στερλίνες €' 000	Άλλα νομίσματα €' 000
<i>Περιουσιακά στοιχεία</i>			
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	4.889	-	1.274
Καταθέσεις σε τράπεζες	<u>626</u>	<u>10.566</u>	<u>-</u>
	<u>5.515</u>	<u>10.566</u>	<u>1.274</u>
<i>Υποχρεώσεις</i>			
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	14.770	5	895
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	<u>-</u>	<u>1.223</u>	<u>-</u>
	<u>14.770</u>	<u>1.228</u>	<u>895</u>
Καθαρή έκθεση σε κίνδυνο	<u>(9.255)</u>	<u>9.338</u>	<u>379</u>
2020	Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών €' 000	Αγγλικές στερλίνες €' 000	Άλλα νομίσματα €' 000
<i>Περιουσιακά στοιχεία</i>			
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	5.796	-	498
Καταθέσεις σε τράπεζες	<u>8.668</u>	<u>9.980</u>	<u>-</u>
	<u>14.464</u>	<u>9.980</u>	<u>498</u>
<i>Υποχρεώσεις</i>			
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	(14.836)	(34)	(1.065)
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	<u>-</u>	<u>(1.023)</u>	<u>-</u>
	<u>(14.836)</u>	<u>(1.057)</u>	<u>(1.065)</u>
Καθαρή έκθεση σε κίνδυνο	<u>(372)</u>	<u>8.923</u>	<u>(567)</u>

Ανάλυση ευαισθησίας

Η ενδυνάμωση κατά 10% του Ευρώ έναντι των πιο κάτω ξένων νομισμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2021 θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση/(μείωση) στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα όπως παρουσιάζονται πιο κάτω. Ο υπολογισμός αυτός προϋποθέτει ότι άλλοι παράγοντες και συγκεκριμένα τα επιτόκια παραμένουν σταθερά. Σε περίπτωση αποδυνάμωσης κατά 10% του Ευρώ έναντι των πιο κάτω ξένων νομισμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2021, θα προκύψει η ίδια αλλά αντίθετη επίδραση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

34. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

(iii) Κίνδυνος τιμής αγοράς (συνέχεια)

	Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	
	2021 €' 000	2020 €' 000
Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών	926	37
Αγγλικές στερλίνες	(934)	(892)
Άλλα νομίσματα	(38)	57
	<u>(46)</u>	<u>(798)</u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

34. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

(iv) Λειτουργικός κίνδυνος

Λειτουργικό περιβάλλον της Cyta

Με την πρόσφατη και ταχεία εξέλιξη της πανδημίας της νόσου του Κορωνοϊού (COVID-19) κατά τα τελευταία δύο έτη, η παγκόσμια οικονομία εισήλθε σε μια περίοδο πρωτοφανούς κρίσης στον τομέα της περιθαλψής της υγείας, η οποία έχει προκαλέσει σημαντική παγκόσμια αναστάτωση στις επιχειρηματικές δραστηριότητες και την καθημερινή ζωή.

Πολλές χώρες έχουν υιοθετήσει έκτακτα και δαπανηρά μέτρα περιορισμού. Ορισμένες χώρες έχουν απαιτήσει από τις εταιρείες να περιορίσουν ή και να αναστείλουν τις συνήθεις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες. Οι κυβερνήσεις έχουν εφαρμόσει περιορισμούς στα ταξίδια καθώς και αυστηρά μέτρα καραντίνας κατά τη διάρκεια του έτους.

Βιομηχανίες όπως ο τουρισμός, η φιλοξενία και η ψυχαγωγία έχουν διαταραχθεί άμεσα από αυτά τα μέτρα. Άλλες βιομηχανίες, όπως οι κατασκευαστικές και οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, έχουν επίσης επηρεαστεί έμμεσα.

Στην Κύπρο, στις 15 Μαρτίου 2020, το Υπουργικό Συμβούλιο σε έκτακτη συνεδρίαση ανακοίνωσε ότι η Κύπρος εισέρχεται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λαμβάνοντας υπόψη την αβέβαιη κατάσταση όπως εξελισσόταν καθημερινά, την αυξανόμενη εξάπλωση του COVID-19 και τα στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας σχετικά με την κατάσταση.

Για το σκοπό αυτό, έκτοτε λήφθηκαν ορισμένα μέτρα από την Κυπριακή Δημοκρατία, για τη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας και τη διασφάλιση της οικονομικής επιβίωσης των εργαζομένων, των επιχειρήσεων, των ευάλωτων ομάδων και της οικονομίας γενικότερα.

Έχουν εφαρμοστεί νέοι κανονισμοί εισόδου στη χώρα για την προστασία του πληθυσμού από την περαιτέρω εξάπλωση της ασθένειας, που απαιτούν εφαρμογή αυστηρότερων κριτηρίων για την είσοδο ατόμων στην Κυπριακή Δημοκρατία και κατά το 2021. Επιπρόσθετα, ένας σημαντικός αριθμός ιδιωτικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε διάφορους τομείς της οικονομίας, είχε παραμείνει κλειστός για ορισμένη περίοδο ενώ μια σειρά μέτρων εγκλεισμού, όπως η απαγόρευση των περιττών μετακινήσεων και η αναστολή λειτουργίας των εταιρειών λιανικής (υπό ορισμένες εξαιρέσεις), εφαρμόστηκαν και κατά το 2021. Τα μέτρα αναθεωρούνταν συνεχώς (αίρονταν ή ενισχύονταν) από την Κυπριακή Δημοκρατία κατά τη διάρκεια του έτους λαμβάνοντας υπόψη την επιδημιολογική κατάσταση της χώρας.

Στόχος αυτών των μέτρων δημόσιας πολιτικής ήταν να περιορίσουν την εξάπλωση του COVID-19 και έχουν συντελέσει σε μικρή διαταραχή στη λειτουργία του Οργανισμού.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

34. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

(iv) Λειτουργικός κίνδυνος (συνέχεια)

Οι επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 απεικονίζονται στην αναγνώριση και επιμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Η Διεύθυνση του Οργανισμού έχει αξιολογήσει :

(1) εάν τυχόν προβλέψεις απομείωσης κρίνονται απαραίτητες για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (π.χ. ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός, υπεραξία, άυλα περιουσιακά στοιχεία), τις απαιτήσεις από μίσθωση, τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, τις επενδύσεις σε θυγατρικές, λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα και προβλεπόμενη οικονομική κατάσταση κατά το τέλος της περιόδου αναφοράς.

(2) εάν η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία του αποθέματος του Οργανισμού υπερβαίνει το κόστος. Όταν η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι χαμηλότερη από το κόστος, το επιπρόσθετο ποσό έχει χρεωθεί στο κέρδος για το έτος.

Οι οικονομικές επιπτώσεις της τρέχουσας κρίσης στην παγκόσμια οικονομία και στις συνολικές επιχειρηματικές δραστηριότητες δεν μπορούν όμως να εκτιμηθούν με εύλογη βεβαιότητα λόγω του ρυθμού επέκτασης της πανδημίας και του υψηλού επιπέδου αβεβαιότητας που προκύπτει από την αδυναμία να προβλεφθεί αξιόπιστα το αποτέλεσμα. Η μείωση των ταξιδιών και του τουρισμού έχει αρνητικό αντίκτυπο στα έσοδα περιαγωγής και στα έσοδα από τις επιχειρήσεις της τουριστικής βιομηχανίας. Οι τρέχουσες προσδοκίες και εκτιμήσεις της Διεύθυνσης μπορεί να διαφέρουν από τα πραγματικά αποτελέσματα.

Η Διεύθυνση έχει εξετάσει τις ιδιαίτερες συνθήκες και τους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται ο Οργανισμός και έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι, παρόλες τις αρνητικές επιπτώσεις σε συγκεκριμένες κατηγορίες εσόδων όπως αναφέρεται πιο πάνω, δεν υπάρχει σημαντική επίπτωση στην κερδοφορία του Οργανισμού.

Η Διεύθυνση του Οργανισμού πιστεύει ότι λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη διατήρηση της βιωσιμότητας του Οργανισμού και την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του στο τρέχον επιχειρηματικό και οικονομικό περιβάλλον.

Η Διεύθυνση θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά την κατάσταση και θα εκτιμήσει την ανάγκη για περαιτέρω ενέργειες σε περίπτωση που η περίοδος διαταραχής παρατείνεται.

Σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία της Κύπρου ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας (σε σταθερές τιμές) για το έτος 2021 ήταν +5,5% σε σύγκριση με -5,1% το 2020. Σύμφωνα με την τελευταία αξιολόγηση της χώρας στις 5 Μαρτίου 2022, η πιστοληπτική ικανότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας διατηρείται στην επενδυτική βαθμίδα ("BBB-") και επιβεβαιώνεται η θετική προοπτική της κυπριακής οικονομίας παρά τις αρνητικές συνέπειες των γεωπολιτικών εξελίξεων από την κρίση του πολέμου στην Ουκρανία αλλά και το συνεχιζόμενο αντίκτυπο εξαιτίας της πανδημίας του Κορωνοϊού.

Όπως επισημαίνεται, η καταγραφή της θετικής προοπτικής της οικονομίας αντικατοπτρίζει την πιθανότητα, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, για αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της κυπριακής οικονομίας μέσα στους επόμενους 24 μήνες.

Ως κύριους παράγοντες που θα επηρεάσουν την πορεία της αξιολόγησης της οικονομίας είναι η δημοσιονομική πειθαρχία και η συνεπακόλουθη μείωση του δημόσιου χρέους, η διατήρηση μεσοπρόθεσμα υγιών ρυθμών ανάπτυξης της οικονομίας καθώς και η περαιτέρω μείωση του ποσού των μη εξυπηρετούμενων δανείων στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα. Η περαιτέρω βελτίωση των δημόσιων οικονομικών και η συνεχιζόμενη εξυγίανση του τραπεζικού τομέα αναμένεται να οδηγήσουν σε περαιτέρω αναβαθμίσεις του αξιόχρεου της κυπριακής οικονομίας.

Παρά το γεγονός ότι υπάρχει μεγάλη διασύνδεση της οικονομίας της Κύπρου με την οικονομία της Ρωσίας και τις πιθανές αρνητικές συνέπειες από την ρωσο ουκρανική κρίση και τις συνεπακόλουθες κυρώσεις της ΕΕ, υπολογίζεται ότι οι απορρέουσες συνέπειες θα περιοριστούν στο 2022 και η οικονομία αναμένεται να επανέλθει σε ρυθμούς ανάπτυξης κατά την περίοδο 2023 2025.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

34. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

(iv) Λειτουργικός κίνδυνος (συνέχεια)

Τα πιο πάνω θα μπορούσαν να επηρεάσουν, μεταξύ άλλων, την ικανότητα της Cyta να λάβει νέα δάνεια με ευνοϊκούς όρους και προϋποθέσεις, ή/και την ικανότητα της Cyta να επιτύχει ικανοποιητικό κύκλο εργασιών.

Η Διεύθυνση της Cyta δεν είναι σε θέση να προβλέψει όλες τις εξελίξεις που θα μπορούσαν να έχουν αντίκτυπο στην οικονομία της Κύπρου και κατά συνέπεια, ποια επίδραση, αν υπάρξει, θα μπορούσαν να έχουν στη μελλοντική χρηματοοικονομική επίδοση, τις ταμειακές ροές και τη χρηματοοικονομική θέση της Cyta.

Η Διεύθυνση της Cyta εκτιμά ότι λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση της βιωσιμότητάς της και την επέκταση των εργασιών της στο παρόν επιχειρηματικό και οικονομικό περιβάλλον.

(v) Κίνδυνος συμμόρφωσης

Ο κίνδυνος συμμόρφωσης είναι ο κίνδυνος χρηματικής απώλειας, συμπεριλαμβανομένης και απώλειας από πρόστιμα και άλλες ποινές, που απορρέει από τη μη συμμόρφωση με τους νόμους και κανονισμούς της Πολιτείας. Ο κίνδυνος αυτός περιορίζεται σε μεγάλο βαθμό μέσω της εποπτείας που ασκείται από το Λειτουργό Συμμόρφωσης, αλλά και μέσω άλλων ασφαλιστικών δικλείδων που εφαρμόζει η Cyta.

(vi) Νομικός κίνδυνος

Ο νομικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος χρηματικής απώλειας, διακοπής των λειτουργιών της Cyta ή οποιασδήποτε άλλης αρνητικής κατάστασης που πηγάζει από την πιθανότητα μη εφαρμογής ή παράβασης νομικών συμβάσεων και κατά συνέπεια νομικών αγωγών. Ο κίνδυνος αυτός περιορίζεται μέσω των συμβολαίων που χρησιμοποιεί η Cyta για να εκτελεί τις εργασίες της.

(vii) Κίνδυνος απώλειας φήμης

Ο κίνδυνος αυτός απορρέει από αρνητική δημοσιότητα όσον αφορά τις εργασίες της Cyta, που είτε αληθινή είτε ψευδής, μπορεί να προκαλέσει μείωση της πελατειακής βάσης της, μείωση των εισοδημάτων και νομικές αγωγές εναντίον της Cyta. Η Cyta εφαρμόζει διαδικασίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση του κινδύνου αυτού.

Διαχείριση κεφαλαίου

Η Cyta διαχειρίζεται τα κεφάλαια της ούτως ώστε να διασφαλίζει ότι θα συνεχίσει να λειτουργεί ως δρώσα οικονομική μονάδα και ταυτόχρονα να έχει την μέγιστη δυνατή απόδοση για τους μετόχους μέσω της βέλτιστης αναλογίας ιδίων κεφαλαίων και δανεισμού. Η γενική στρατηγική της Cyta δεν έχει αλλάξει από το προηγούμενο έτος.

35. ΕΥΛΟΓΕΣ ΑΞΙΕΣ

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Cyta είναι περίπου οι ίδιες όπως και τα ποσά που εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που εμπορεύονται σε ενεργές αγορές, όπως οι εμπορικές και διαθέσιμες προς πώληση επενδύσεις που είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο, βασίζεται στις χρηματιστηριακές τιμές την ημερομηνία αναφοράς. Η χρηματιστηριακή τιμή που χρησιμοποιείται για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχει ο Οργανισμός είναι η τιμή πλειοδότησης. Η κατάλληλη χρηματιστηριακή τιμή για τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις είναι η τρέχουσα τιμή ζήτησης.

Ιεραρχία εύλογης αξίας

Ο πίνακας που ακολουθεί αναλύει τα χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία, με τη μέθοδο αποτίμησης. Τα διαφορετικά επίπεδα ορίζονται ως εξής:

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

35. ΕΥΛΟΓΕΣ ΑΞΙΕΣ (συνέχεια)

- Επίπεδο 1 - τιμές χρηματιστηρίου (χωρίς διόρθωση) σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.
- Επίπεδο 2 - πληροφορίες πέραν των τιμών χρηματιστηρίου που περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1 και που αφορούν τα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις, είτε άμεσα (δηλαδή τιμές) είτε έμμεσα (δηλαδή που πηγάζουν από τις τιμές).
- Επίπεδο 3 - πληροφορίες για τα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που δεν βασίζονται σε δημοσιευμένα δεδομένα της αγοράς.

31/12/2021	Επίπεδο 1 €' 000	Επίπεδο 2 €' 000	Επίπεδο 3 €' 000	Σύνολο €' 000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	813	-	1	814
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	<u>1.682</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1.682</u>
Σύνολο	<u><u>2.495</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>1</u></u>	<u><u>2.496</u></u>

31/12/2020	Επίπεδο 1 €' 000	Επίπεδο 2 €' 000	Επίπεδο 3 €' 000	Σύνολο €' 000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	702	-	1	703
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	<u>1.283</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1.283</u>
Σύνολο	<u><u>1.985</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>1</u></u>	<u><u>1.986</u></u>

Η Cyta επιμετρά την εύλογη αξία ενός στοιχείου χρησιμοποιώντας τις τιμές που παρουσιάζονται σε μία ενεργό αγορά στην περίπτωση που αυτές είναι διαθέσιμες. Μια αγορά θεωρείται ενεργός, εάν οι συναλλαγές για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση παρουσιάζονται με επαρκή συχνότητα και όγκο ώστε να παρέχονται τιμές σε συνεχή βάση.

Αν δεν υπάρχει χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργό αγορά, τότε η Cyta χρησιμοποιεί τεχνικές αποτίμησης που μεγιστοποιούν τη χρήση των δεδομένων που παρατηρούνται στις αγορές και ελαχιστοποιούν τη χρήση μη παρατηρήσιμων δεδομένων. Η τεχνική αποτίμησης που χρησιμοποιείται ενσωματώνει όλες τις κύριες παραμέτρους που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη στην τιμολόγηση μίας συναλλαγής. Η καλύτερη απόδειξη της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου κατά την αρχική αναγνώριση είναι συνήθως η τιμή της συναλλαγής δηλαδή η εύλογη αξία του ανταλλάγματος που καταβλήθηκε ή ελήφθη. Για μετοχές όπου η εύλογη αξία δεν μπορεί να υπολογιστεί με αξιοπιστία, αναγνωρίζονται σε κόστος μείον οποιανδήποτε απομείωση στην αξία.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που παρουσιάζονται στο Επίπεδο 3, αφορούν τις 1.000 μετοχές που κατέχει η Cyta στην Eurescom GmbH και οι οποίες αντιπροσωπεύουν επενδύσεις σε μη εμπορεύσιμους τίτλους κεφαλαίου που δεν έχουν χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργό αγορά και των οποίων η εύλογη αξία δεν μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, ως εκ τούτου αποτιμώνται σε κόστος μείον απομείωση.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

36. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 η Cyta είχε ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τραπεζικές εγγυήσεις που προέκυψαν κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών από τις οποίες το Διοικητικό Συμβούλιο δεν αναμένει ότι θα προκύψουν σημαντικές υποχρεώσεις. Αυτές οι εγγυήσεις ανέρχονται σε €20.498.483 (31/12/2020: €10.322.599).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 υπήρχαν εκκρεμείς αγωγές εναντίον της Cyta σε σχέση με τις δραστηριότητές της. Εκεί όπου, με βάση νομική συμβουλή, οι Σύμβουλοι πιστεύουν ότι υπάρχει επαρκής υπεράσπιση έναντι της επιδιωκόμενης απαίτησης και δεν αναμένουν ότι η Cyta θα υποστεί οποιαδήποτε ζημιά, δεν έγινε οποιαδήποτε πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις.

37. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Σημαντικά γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς που να έχουν σχέση με την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2021 είναι τα ακόλουθα:

Ανάλογα με τη διάρκεια της πανδημίας της νόσου του Κορωνοϊού (COVID-19) και της πολεμικής σύρραξης μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας και τη συνεχιζόμενη αρνητική επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα, ο Οργανισμός αναμένεται να παρουσιάσει μειωμένα έσοδα από τις υπηρεσίες διεθνούς περιαγωγής και από τις επιχειρήσεις της τουριστικής βιομηχανίας, ωστόσο αναμένεται να έχει αυξημένα έσοδα από άλλες πηγές εσόδων. Ο αντίκτυπος στις δραστηριότητες του Οργανισμού το 2022 υπολογίζεται να είναι στα ίδια επίπεδα του 2021. Η επίδραση των γεγονότων που προέκυψαν μεταγενέστερα της ημερομηνίας αναφοράς στη συνεχιζόμενη δραστηριότητα περιγράφεται στη σημείωση 34.

Στις 30 Μαρτίου 2022 η Cyta ανακοίνωσε την έναρξη λειτουργίας του υποθαλάσσιου καλωδιακού συστήματος ΑΡΣΙΝΟΗ το οποίο προστίθεται στο εκτεταμένο υποθαλάσσιο δίκτυο της Cyta και διασυνδέει την Ανατολική Μεσόγειο με κέντρα δεδομένων και τηλεπικοινωνιών σε Ευρώπη, Ασία και Μέση Ανατολή. Το υποθαλάσσιο καλωδιακό σύστημα θα καλύπτει τις αυξανόμενες ανάγκες της χώρας για διεθνή συνδεσιμότητα σε κομβικούς τομείς, ιδιαίτερα σε υπηρεσίες Διαδικτύου και Νέφους (cloud), θα ενισχύει την ασφάλεια εναλλακτικών δρομολογήσεων στις ψηφιακές επικοινωνίες μεταξύ της Κύπρου και του υπόλοιπου κόσμου, και θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες υπηρεσιών που απαιτούν χαμηλή καθυστέρηση μεταφοράς δεδομένων.

Η Cyta συνεχίζει την ανάπτυξη του δικτύου οπτικών ινών σε παγκύπρια βάση. Στόχος είναι το έργο να ολοκληρωθεί μέχρι το 2023.

Μετά από κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν μειωθεί κατά τα τελευταία χρόνια τα χονδρικά τέλη διεθνούς περιαγωγής της κινητής τηλεφωνίας. Τα τέλη έχουν μειωθεί περαιτέρω την 1η Ιανουαρίου 2022 ενώ η επόμενη μείωση αναμένεται να τεθεί σε ισχύ από την 1η Ιουλίου 2022. Ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός ανανεώθηκε για τα επόμενα 10 χρόνια.

Οι οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 15 Ιουνίου 2022.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	ΣΕΛΙΔΑ
Αξιωματούχοι και Επαγγελματικοί Σύμβουλοι	1
Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου	2 - 3
Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή	4 - 7
Κατάσταση αποτελεσμάτων	8
Κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων	9
Κατάσταση οικονομικής θέσης	10
Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	12
Κατάσταση των ταμειακών ρών	13 - 14
Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις	15 - 75

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΟΙ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Διοικητικό Συμβούλιο

Πρόεδρος	Μιχάλης Ο. Ιωαννίδης
Αντιπρόεδρος	Χάρης Μίλλας
Μέλη	Μαρία Αντωνίου Χάματσου Αργύρης Αργυρού Παναγιώτης Βασιλείου Νίκος Λαούρης Κύπρος Λουκά Άθως Μαϊμάρης Λεόντιος Φιλοθέου

Γραμματέας

Πέτρος Χατζηαντωνίου

Ανεξάρτητοι Ελεγκτές

Baker Tilly Klitou and Partners Ltd
Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές
Γωνία Κ. Χατζοπούλου & Λεωφ. Γρίβα Διγενή 30
1066 Λευκωσία
Κύπρος

Νομικοί σύμβουλοι

Τάσσος Παπαδόπουλος & Συνεργάτες Δ.Ε.Π.Ε.

Εγγεγραμμένο γραφείο:

Οδός Τηλεπικοινωνιών
Στρόβολος, Τ.Θ. 24929
1396 Λευκωσία
Κύπρος

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΣΥΣΤΑΣΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ("Cyta") παρουσιάζει την Ετήσια Έκθεσή του μαζί με τις ελεγχμένες οικονομικές καταστάσεις της Cyta για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ("Cyta") είναι Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου που ιδρύθηκε με το Νόμο 67 του 1954 (Κεφ. 302 της Βασικής Νομοθεσίας), όπως τροποποιήθηκε με τους Νόμους 20/1960, 34/1962, 25/1963, 54/1977, 98/1988, 21/1989, 39(I)/1995, 20(I)/1998, 159(I)/2000, 149(1)/2001, 136(I)/2002, 13(I)/2002, 19(I)/2002, 7(I)/2004, 164(I)/2004, 51(I)/2006, 117(I)/2006 και 151(I)/2011. Διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και επτά μέλη, οι οποίοι διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

ΚΥΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η Cyta συνεχίζει, όπως και τα προηγούμενα έτη, να δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ψηφιακών λύσεων.

ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ, ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η οικονομική κατάσταση της Cyta όπως παρουσιάζεται στις οικονομικές καταστάσεις θεωρείται ικανοποιητική.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Τα αποτελέσματα της Cyta για το έτος παρουσιάζονται στη σελίδα 8 των οικονομικών καταστάσεων.

ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Μετά από απόφαση του Συμβουλίου της Cyta ημερομηνίας 19 Ιουλίου 2022, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε στις 22 Αυγούστου 2022 την καταβολή μερίσματος ύψους €23.200.000 για τα κέρδη του 2021.

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Οι σημαντικότεροι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η Cyta και οι ενέργειες που λαμβάνει για αντιμετώπισή τους, αναφέρονται στη σημείωση 33 των οικονομικών καταστάσεων.

ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Η Cyta είχε κηρυχθεί ως φορέας υποκείμενος σε αποκρατικοποίηση σύμφωνα με το Διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου Κ.Δ.Π. 175/2014, το οποίο είχε εκδοθεί δυνάμει του περί της Ρύθμισης Θεμάτων Αποκρατικοποίησης Νόμου, Ν.28(I)/2014, και το οποίο δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 28.3.2014. Στη συνέχεια, το Διάταγμα αυτό είχε τροποποιηθεί με την Κ.Δ.Π. 322/2016 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 4.11.2016 και ακολούθως καταργήθηκε με την Κ.Δ.Π. 27/2017 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 20.1.2017.

Στις 9.11.2017 και κατόπιν σχετικής έγκρισης από το Υπουργικό Συμβούλιο, το Υπουργείο Οικονομικών διαβίβασε στη Βουλή των Αντιπροσώπων Νομοσχέδιο που τροποποιεί τον περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμο καθώς και σχετικούς Κανονισμούς, σκοπός των οποίων είναι η μεταφορά όλων των εμπορικών (τηλεπικοινωνιακών) εργασιών και σχετικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Cyta σε ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και η ρύθμιση της διεξαγωγής των εργασιών της Cyta, η οποία θα παραμείνει ως δημόσιος οργανισμός με ανάλογα διαφοροποιημένους σκοπούς. Τα εν λόγω νομοθετήματα αποσύρθηκαν με επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών ημερομηνίας 17.5.2022, η οποία κατατέθηκε στην Ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων στις 2.6.2022.

Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν αναμένει αλλαγές στη νομική μορφή και στο ιδιοκτησιακό καθεστώς της Cyta για το προβλεπτό μέλλον. Το Διοικητικό Συμβούλιο μελετά μέτρα θεσμικής καινοτομίας για ενίσχυση της επιχειρηματικής ευελιξίας και της ανταγωνιστικότητας της Cyta, τα οποία συζητά με ενδιαφερόμενα μέρη και, όπου απαιτείται, θα τα προωθεί για έγκριση στα αρμόδια πολιτειακά όργανα. Το Διοικητικό Συμβούλιο μελετά επίσης ενδεχόμενη δραστηριοποίηση της Cyta σε νέους τομείς σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατά το έτος 2022 και κατά την ημερομηνία της έκθεσης αυτής παρουσιάζονται στη σελίδα 1 των οικονομικών καταστάσεων.

Δεν υπήρξαν άλλες σημαντικές αλλαγές στη σύνθεση, την κατανομή αρμοδιοτήτων ή την αποζημίωση του Διοικητικού Συμβουλίου.

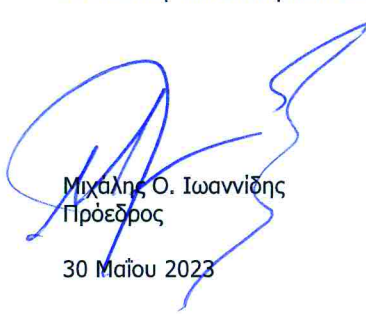
ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Οποιαδήποτε σημαντικά γεγονότα συνέβησαν μετά τη λήξη του έτους περιγράφονται στη σημείωση 36 των οικονομικών καταστάσεων.

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ

Η Cyta μετά από ανοικτό διαγωνισμό για την επιλογή ανεξάρτητου ελεγκτή, διόρισε τον ελεγκτικό οίκο Baker Tilly Klitou and Partners Ltd ως ελεγκτές για τα έτη 2019-2022.

Με εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου,

Μιχαήλ Ο. Ιωαννίδης
Πρόεδρος

30 Μαΐου 2023

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή

Προς την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου

Έκθεση επί του Ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη με Επιφύλαξη

Έχουμε ελέγξει τις ατομικές οικονομικές καταστάσεις της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (η «Αρχή»), όπως παρουσιάζονται στις σελίδες 8 μέχρι 75 και οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση οικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2022, τις καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών του έτους που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις.

Κατά τη γνώμη μας:

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της χρηματοοικονομικής θέσης της Αρχής στις 31 Δεκεμβρίου 2022, και της χρηματοοικονομικής της επίδοσης και των ταμειακών ροών της για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113 που σχετίζονται με ατομικές οικονομικές καταστάσεις.

Όπως αναφέρεται στη Σημείωση 2(α) επί των οικονομικών καταστάσεων, η Αρχή δεν έχει συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113 και του ΔΧΠΑ 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» που απαιτούν την ετοιμασία και παρουσίαση ενοποιημένων οικονομικών πληροφοριών της Αρχής και των θυγατρικών της (μαζί το Συγκρότημα). Εφόσον δεν υπάρχουν ενοποιημένες οικονομικές πληροφορίες, οι ατομικές οικονομικές καταστάσεις δεν μπορούν να παρέχουν, από μόνες τους, επαρκείς πληροφορίες σχετικά με την χρηματοοικονομική θέση, τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις και τις ταμειακές ροές του Συγκροτήματος στο σύνολο του. Η επίδραση του παραπάνω θέματος είναι ουσιώδης αλλά όχι διάχυτη.

Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη

Το ΔΠΧΑ 10 απαιτεί την ετοιμασία και παρουσίαση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Ο περί Εταιρειών Νόμος της Κύπρου, Κεφ. 113 απαιτεί επίσης, εκτός από την ετοιμασία και παρουσίαση ατομικών οικονομικών καταστάσεων, την ετοιμασία και παρουσίαση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, και οι δύο εκ των οποίων πρέπει να υποβληθούν για έλεγχο.

Όπως αναφέρεται στη Σημείωση 2(α) των οικονομικών καταστάσεων, η Αρχή δεν έχει ετοιμάσει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Η ετοιμασία και παρουσίαση ενοποιημένων πληροφοριών, επιπρόσθετα από τις ατομικές οικονομικές καταστάσεις, είναι σημαντική για την κατάλληλη κατανόηση της χρηματοοικονομικής θέσης, των χρηματοοικονομικών επιδόσεων και των ταμειακών ροών του Συγκροτήματος και για την παροχή σχετικών και πιστά παρουσιαζόμενων χρηματοοικονομικών πληροφοριών σύμφωνα με τις αρχές του Ενωσιολογικού Πλαισίου των ΔΠΧΑ και κατά συνέπεια, η παράλειψη τους είναι ουσιώδης (για γνώμη με επιφύλαξη).

Ο έλεγχός μας έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ). Οι ευθύνες μας, με βάση αυτά τα πρότυπα περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο Ευθύνη του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων της έκθεσής μας. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Αρχή, σύμφωνα με τον Κώδικα

Δεοντολογίας Λογιστών, που εκδίδεται από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές (Κώδικας ΔΣΠΔΕΛ) και τις απαιτήσεις δεοντολογίας, που σχετίζονται με τον έλεγχο οικονομικών καταστάσεων στην Κύπρο και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας, που απορρέουν από τις απαιτήσεις αυτές και τον Κώδικα ΔΣΠΔΕΛ. Πιστεύουμε, ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια, που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη με επιφύλαξη.

Άλλες πληροφορίες

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες αποτελούνται από τις πρόσθετες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην "Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου", αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελεγκτή επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφέρουμε οποιοδήποτε συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών. Σχετικά με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να διαβάσουμε τις άλλες πληροφορίες, έτσι ώστε να αξιολογήσουμε, κατά πόσο αυτές δεν συνάδουν ουσιωδώς με τις οικονομικές καταστάσεις ή με τη γνώση που έχουμε αποκτήσει κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ή διαφαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις διαδικασίες που έχουμε πραγματοποιήσει, συμπεράνουμε ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα επί αυτού.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμου, Κεφ. 302, και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Αρχής να συνεχίσει τη δραστηριότητα της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητά της Αρχής και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Αρχή ή να διακόψει τη δραστηριότητά της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την επίβλεψη της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Αρχής.

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας, είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη διασφάλιση για το κατά πόσον οι οικονομικές καταστάσεις στο σύνολο τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος και η έκδοση έκθεσης ελεγκτή, η οποία να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Λελογισμένη διασφάλιση συνιστά υψηλού βαθμού διασφάλιση, αλλά όχι εγγύηση, ότι ο έλεγχος όπως αυτός πραγματοποιήθηκε με βάση τα ΔΠΕ πάντοτε θα εντοπίζει ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν, είτε από απάτη, είτε από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμενόταν, ότι θα επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λήφθηκαν με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως μέρος ενός ελέγχου σύμφωνα με τα ΔΠΕ, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Αναγνωρίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους για ουσιώδη σφάλματα στις οικονομικές καταστάσεις που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε ελεγκτικές διαδικασίες, οι

οποίες ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και λαμβάνουμε ελεγκτικά τεκμήρια, τα οποία είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν τη βάση της γνώμης μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ενός ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι μεγαλύτερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, λόγω του ότι η απάτη μπορεί να περιλαμβάνει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς δηλώσεις ή την παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που είναι σχετικές με τον έλεγχο, προκειμένου να σχεδιάσουμε ελεγκτικές διαδικασίες που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Αρχής.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Συμπεραίνουμε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και, με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν, για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα σχετικά με τη δυνατότητα της Αρχής να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε, ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επισύρουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των οικονομικών καταστάσεων, ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Αρχή να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, δομή και περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, και κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν τις συναλλαγές και γεγονότα με τρόπο που να επιτυγχάνεται η αληθινή και δίκαιη εικόνα.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στο Διοικητικό Συμβούλιο θέματα σχετικά με το προβλεπόμενο πεδίο και χρονοδιάγραμμα του ελέγχου και σημαντικά ευρήματα από τον έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που εντοπίσαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

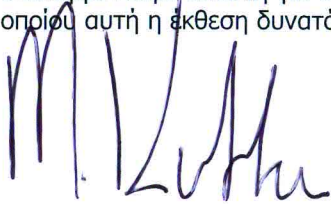
Έκθεση επί Άλλων Νομικών Απαιτήσεων

Σύμφωνα με τις επιπρόσθετες απαιτήσεις του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017, αναφέρουμε τα πιο κάτω:

- Κατά τη γνώμη μας, και σύμφωνα με την κατανόηση της επιχείρησης και του περιβάλλοντος της Αρχής που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, δεν εντοπίσαμε οποιεσδήποτε ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου εκτός του ότι η Αρχή δεν έχει ετοιμάσει ενοποιημένη Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου, αφού όπως εξηγείται στην παράγραφο της Βάσης για Γνώμη με Επιφύλαξη, η Αρχή δεν έχει ετοιμάσει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Άλλο θέμα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής σύμφωνα με τον περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμο, Κεφ. 302, και σύμφωνα με το Άρθρο 69 του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017 και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε ή αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Μαρία Καφρά

Εγκεκριμένη Λογιστής και Εγγεγραμμένη Ελεγκτής
εκ μέρους και για λογαριασμό της

**Baker Tilly Klitou and Partners Ltd
Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές**

Γωνία Κ. Χατζοπούλου & Λεωφ. Γρίβα Διγενή 30
1066 Λευκωσία
Κύπρος

Λευκωσία, 27 Ιουνίου 2023

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

	Σημ.	2022 €' 000	2021 €' 000
Έσοδα από υπηρεσίες	4	400.077	375.437
Έξοδα λειτουργίας	5	(304.831)	(288.338)
Μικτό κέρδος		95.246	87.099
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	6	(11.944)	(7.048)
Άλλα εισοδήματα	7	1.485	3.077
Κέρδος από εργασίες		84.787	83.128
Πρόστιμα	8	2.898	(51)
Έσοδα χρηματοδότησης		4.528	5.094
Έξοδα χρηματοδότησης		(8.266)	(5.206)
Καθαρά έξοδα χρηματοδότησης	10	(3.738)	(112)
Καθαρή (ζημιά)/κέρδος από επενδυτικές δραστηριότητες και λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	11	(70)	2.788
Κέρδος πριν από τη φορολογία		83.877	85.753
Φορολογία	12	(7.794)	(7.965)
Κέρδος για το έτος		<u>76.083</u>	<u>77.788</u>

Οι σημειώσεις στις σελίδες 15 μέχρι 75 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

		2022 €' 000	2021 €' 000
	Σημ.		
Κέρδος για το έτος		<u>76.083</u>	<u>77.788</u>
Λοιπά συνολικά έσοδα:			
Ποσά που δεν θα επανακατηγοριοποιηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:			
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίου αφυπηρέτησης	24	235.049	155.956
Επίδραση αναβαλλόμενης φορολογίας αναλογιστικών ζημιών	24	<u>13.948</u>	<u>-</u>
		<u>248.997</u>	<u>155.956</u>
Ποσά που θα ή πιθανόν να επανακατηγοριοποιηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:			
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων - Καθαρή (ζημιά)/κέρδος από δίκαιη αξία	17	<u>(285)</u>	<u>111</u>
		<u>(285)</u>	<u>111</u>
Λοιπά συνολικά έσοδα		<u>248.712</u>	<u>156.067</u>
Συνολικά έσοδα		<u><u>324.795</u></u>	<u><u>233.855</u></u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ
Στις 31 Δεκεμβρίου 2022

	Σημ.	2022 €' 000	2021 €' 000
Περιουσιακά στοιχεία			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	13	464.200	449.130
Άυλα περιουσιακά στοιχεία και υπεραξία	14	60.852	46.072
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	15	11.412	13.091
Επένδυση σε θυγατρική εταιρεία	16	40.270	40.270
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	17	529	814
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων	18	136.794	1.682
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος	19	68.798	86.769
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	22	7.396	940
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	21	<u>8.772</u>	<u>7.344</u>
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		<u>799.023</u>	<u>646.112</u>
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Αποθέματα	20	9.659	8.166
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος	19	29.974	-
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	22	2.809	469
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	21	115.953	98.150
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	23	<u>123.937</u>	<u>294.645</u>
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		<u>282.332</u>	<u>401.430</u>
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		<u>1.081.355</u>	<u>1.047.542</u>

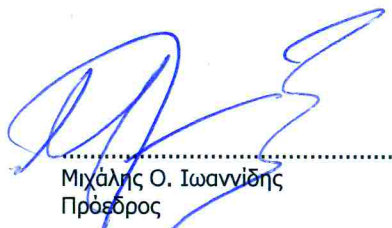
Οι σημειώσεις στις σελίδες 15 μέχρι 75 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (συνέχεια)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022

	Σημ.	2022 €' 000	2021 €' 000
Ίδια κεφάλαια			
Αποθεματικό δίκαιης αξίας	24	378	663
Αποθεματικό αναλογιστικών ζημιών	24	(279.212)	(528.209)
Αποθεματικό προσόδου		<u>1.163.018</u>	<u>1.115.529</u>
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		<u>884.184</u>	<u>587.983</u>
Υποχρεώσεις			
Μη τρέχουσες υποχρεώσεις			
Καθαρή υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων	9	76.629	330.846
Συμβατικές υποχρεώσεις	22	120	421
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	27	9.387	10.506
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	25	8.872	23.172
Αναβαλλόμενο εισόδημα	28	<u>2.466</u>	<u>97</u>
Σύνολο μη τρεχουσών υποχρεώσεων		<u>97.474</u>	<u>365.042</u>
Τρέχουσες υποχρεώσεις			
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	26	84.972	74.935
Συμβατικές υποχρεώσεις	22	909	436
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	27	2.007	2.609
Αναβαλλόμενο εισόδημα	28	12.155	16.096
Οφειλόμενη φορολογία	29	<u>(346)</u>	<u>441</u>
Σύνολο τρεχουσών υποχρεώσεων		<u>99.697</u>	<u>94.517</u>
Σύνολο υποχρεώσεων		<u>197.171</u>	<u>459.559</u>
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		<u>1.081.355</u>	<u>1.047.542</u>

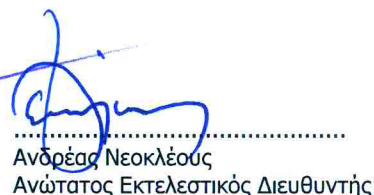
Οι οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 30 Μαΐου 2023.

 Μιχάλης Ο. Ιωαννίδης
 Πρόεδρος

 Χάρης Μάλλας
 Αντιπρόεδρος

 Ανδρέας Νεοκλέους
 Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής

Οι σημειώσεις στις σελίδες 15 μέχρι 75 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ
 Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

	Σημ.	Άλλα αποθεματικά €' 000	Αποθεματικό προσόδου €' 000	Ολικό €' 000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021		<u>(683.612)</u>	<u>1.061.204</u>	<u>377.592</u>
Συνολικά έσοδα				
Κέρδος για το έτος		-	77.788	77.788
Λοιπά συνολικά έσοδα έτους		<u>156.067</u>	-	<u>156.067</u>
Συνολικά έσοδα έτους		<u>156.067</u>	<u>77.788</u>	<u>233.855</u>
Εισφορές από και διανομές σε ιδιοκτήτες				
Μέρισμα πληρωτέο στην Κυπριακή Δημοκρατία	31	-	(18.610)	(18.610)
Αμυντική εισφορά σε λογιζόμενο μέρισμα		-	<u>(4.853)</u>	<u>(4.853)</u>
Σύνολο διανομών στους ιδιοκτήτες της Cyta		<u>-</u>	<u>(23.463)</u>	<u>(23.463)</u>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021		<u>(527.545)</u>	<u>1.115.529</u>	<u>587.984</u>
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2022		<u>(527.545)</u>	<u>1.115.529</u>	<u>587.984</u>
Συνολικά έσοδα				
Κέρδος για το έτος		-	76.083	76.083
Λοιπά συνολικά έσοδα για το έτος		<u>248.712</u>	-	<u>248.712</u>
Συνολικά έσοδα έτους		<u>248.712</u>	<u>76.083</u>	<u>324.795</u>
Εισφορές από και διανομές σε ιδιοκτήτες				
Μέρισμα πληρωτέο στην Κυπριακή Δημοκρατία	31	-	(23.200)	(23.200)
Αμυντική εισφορά σε λογιζόμενο μέρισμα		-	<u>(5.394)</u>	<u>(5.394)</u>
Σύνολο διανομών στους ιδιοκτήτες της Cyta		<u>-</u>	<u>(28.594)</u>	<u>(28.594)</u>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022		<u>(278.833)</u>	<u>1.163.018</u>	<u>884.185</u>

Εταιρείες που δεν διανέμουν το 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία, όπως αυτά προσδιορίζονται με βάση τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο, κατά τη διάρκεια των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, λογίζονται κατά την 31η Δεκεμβρίου του δεύτερου έτους πως έχουν διανέμει αυτό το ποσό ως μέρισμα. Το ποσό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό μέρισμα που ήδη διανεμήθηκε μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του δεύτερου έτους για το έτος στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται.

Επί του ποσού της λογιζόμενης διανομής μερίσματος καταβάλλεται από την Εταιρεία για λογαριασμό των μετόχων έκτακτη αμυντική εισφορά με συντελεστή 17% (ισχύει από το 2014) όταν οι ενδιαφερόμενοι μέτοχοι είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου και έχουν την κατοικία τους (domicile) στην Κύπρο.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

	Σημ.	2022 €' 000	2021 €' 000
Ροή μετρητών από εργασίες			
Κέρδος για το έτος		76.083	77.788
Αναπροσαρμογές για:			
Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	13	37.639	33.535
Χρέολυση άδειας κινητής τηλεφωνίας	14	2.291	2.292
Χρέολυση λογισμικών προγραμμάτων	14	10.338	8.960
Αποσβέσεις περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης	15	2.759	2.834
Επίδραση μεταβλητών, τερματισμών και άλλων μεταβολών μισθωμάτων	15,27	(141)	135
Μη πραγματοποιηθείσα συναλλαγματική ζημιά		38	286
Πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες	5	683	1.105
Πρόβλεψη για διαγραφή πεπαλαιωμένων υλικών αποθήκης		(3.212)	1.898
Ζημιά από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού		677	30
Κέρδος από πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε αποσβεσμένο κόστος	11	(1.112)	(2.267)
Κέρδος από χρηματοοικονομικά στοιχεία	11	(256)	(432)
Ζημιά/(Κέρδος) στην αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων	11	1.528	(399)
Ζημιά από απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων σε αποσβεσμένο κόστος	11	(8)	381
Έσοδα από επενδύσεις	11	(82)	(71)
Τόκοι εισπρακτέοι	10	(1.633)	(3.341)
Τόκοι πληρωτέοι	10	1.116	1.341
Συνολικό έξοδο Ταμείου Συντάξεων	9	5.516	5.806
Εισφορές εργοδότη στο Ταμείο Συντάξεων	9	(24.684)	(24.666)
Φορολογία	12	7.794	7.965
Ροή μετρητών από εργασίες πριν τις αλλαγές στο κεφάλαιο κίνησης		115.334	113.180
(Αύξηση)/Μείωση στα αποθέματα		(1.220)	200
(Αύξηση)/Μείωση στις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις		(26.007)	1.684
Αύξηση/(Μείωση) στους εμπορικούς και άλλους πιστωτές		7.083	(11.202)
(Μείωση)/Αύξηση στο αναβαλλόμενο εισόδημα		(1.572)	1.449
Ροή μετρητών από εργασίες		93.618	105.311
Φορολογία που πληρώθηκε		(8.933)	(9.355)
Καθαρή ροή μετρητών από εργασίες		84.685	95.956

Οι σημειώσεις στις σελίδες 15 μέχρι 75 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (συνέχεια)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022

	2022	2021
Σημ.	€' 000	€' 000
Ροή μετρητών (για)/από επενδυτικές δραστηριότητες		
Πληρωμές για απόκτηση άυλων περιουσιακών στοιχείων	14 (27.453)	(12.588)
Πληρωμές για απόκτηση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	13 (53.412)	(76.204)
Πληρωμή για αγορά χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε αποσβεσμένο κόστος	19 (21.424)	(16.273)
Πληρωμή για αγορά χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων	18 (136.640)	-
Εισπράξεις στην λήξη/πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε αποσβεσμένο κόστος	19 10.541	76.202
Είσπραξη από πώληση άυλων περιουσιακών στοιχείων	42	-
Είσπραξη από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	2.967	3.326
Τόκοι που εισπράχθηκαν	10 1.633	3.341
Έσοδα από επενδύσεις	11 82	71
Εισπράξεις στη λήξη τραπεζικών καταθέσεων με αρχική διάρκεια πέραν των 3 μηνών	23 49.540	36.826
	<u>(174.124)</u>	<u>14.701</u>
Καθαρή ροή μετρητών για επενδυτικές δραστηριότητες		
Ροή μετρητών για χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Τόκοι που πληρώθηκαν	(868)	(1.090)
Πληρωμή υποχρεώσεων από μισθώσεις	27 (2.838)	(2.901)
Μερίσματα που πληρώθηκαν στην Κυπριακή Δημοκρατία	31 (23.200)	(18.610)
Αμυντική εισφορά σε λογιζόμενο μέρισμα	<u>(4.853)</u>	<u>(2.832)</u>
	<u>(31.759)</u>	<u>(25.433)</u>
Καθαρή (μείωση)/αύξηση μετρητών και αντίστοιχων μετρητών		
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στην αρχή του έτους	23 245.105	158.468
Επίδραση αλλαγών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες σε μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	(226)	981
Κέρδος τραπεζικών υπολοίπων στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων	<u>256</u>	<u>432</u>
	<u>123.937</u>	<u>245.105</u>
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στο τέλος του έτους		
Τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών αποτελούνται από:		
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο (Σημ. 23)	123.937	294.645
Τραπεζικές καταθέσεις με αρχική διάρκεια άνω των 3 μηνών (Σημ. 23)	<u>-</u>	<u>(49.540)</u>
	<u>123.937</u>	<u>245.105</u>

Οι σημειώσεις στις σελίδες 15 μέχρι 75 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΚΥΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ("Cyta") είναι Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου που ιδρύθηκε με το Νόμο 67 του 1954 (Κεφ. 302 της Βασικής Νομοθεσίας), όπως τροποποιήθηκε με τους Νόμους 20/1960, 34/1962, 25/1963, 54/1977, 98/1988, 21/1989, 39(I)/1995, 20(I)/1998, 159(I)/2000, 149(1)/2001, 136(I)/2002, 13(I)/2002, 19(I)/2002, 7(I)/2004, 164(I)/2004, 51(I)/2006, 117(I)/2006 και 151(I)/2011. Διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και επτά μέλη, οι οποίοι διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η Διεύθυνση των Κεντρικών Γραφείων της Cyta είναι η Οδός Τηλεπικοινωνιών, Στρόβολος, Τ.Θ. 24929, CY-1396 Λευκωσία, Κύπρος.

Η Cyta συνεχίζει, όπως και τα προηγούμενα έτη, να δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ψηφιακών λύσεων.

Η Cyta είχε κηρυχθεί ως φορέας υποκείμενος σε αποκρατικοποίηση σύμφωνα με το Διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου Κ.Δ.Π. 175/2014, το οποίο είχε εκδοθεί δυνάμει του περί της Ρύθμισης Θεμάτων Αποκρατικοποίησης Νόμου, Ν.28(I)/2014, και το οποίο δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 28.3.2014. Στη συνέχεια, το Διάταγμα αυτό είχε τροποποιηθεί με την Κ.Δ.Π. 322/2016 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 4.11.2016 και ακολούθως καταργήθηκε με την Κ.Δ.Π. 27/2017 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 20.1.2017.

Στις 9.11.2017 και κατόπιν σχετικής έγκρισης από το Υπουργικό Συμβούλιο, το Υπουργείο Οικονομικών διαβίβασε στη Βουλή των Αντιπροσώπων Νομοσχέδιο που τροποποιεί τον περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμο καθώς και σχετικούς Κανονισμούς, σκοπός των οποίων είναι η μεταφορά όλων των εμπορικών (τηλεπικοινωνιακών) εργασιών και σχετικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Cyta σε ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και η ρύθμιση της διεξαγωγής των εργασιών της Cyta, η οποία θα παραμείνει ως δημόσιος οργανισμός με ανάλογα διαφοροποιημένους σκοπούς. Τα εν λόγω νομοθετήματα αποσύρθηκαν με επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών ημερομηνίας 17.5.2022, η οποία κατατέθηκε στην Ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων στις 2.6.2022.

2. ΒΑΣΗ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

(α) Δήλωση συμμόρφωσης

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς ("ΔΠΧΑ") όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση ("ΕΕ"), με εξαίρεση την ετοιμασία ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων όπως απαιτείται από το ΔΠΧΑ 10 "Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις".

(β) Βάση επιμέτρησης

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους εκτός από την περίπτωση των επενδύσεων σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που παρουσιάζονται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων και στην εύλογη αξία μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων και της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που αναγνωρίζεται ως η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του σχεδίου μείον την παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών. Οι μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν για τον καθορισμό των εύλογων αξιών επεξηγούνται αναλυτικά στην σημείωση 3.

(γ) Υιοθέτηση νέων και αναθεωρημένων Προτύπων και Διερμηνειών όπως υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ)

Από την 1 Ιανουαρίου 2022, η Cyta υιοθέτησε όλες τις μεταβολές στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) τα οποία σχετίζονται με τις εργασίες της και είναι εφαρμόσιμα για λογιστικές περιόδους που αρχίζουν την 1 Ιανουαρίου 2022.

- ΔΠΧΑ 3 (Τροποποίηση) «Αναφορά στο Εννοιολογικό Πλαίσιο» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022).

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

2. ΒΑΣΗ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ (συνέχεια)

(γ) Υιοθέτηση νέων και αναθεωρημένων Προτύπων και Διερμηνειών όπως υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) (συνέχεια)

Η τροποποίηση επικαιροποίησε το πρότυπο ώστε να αναφέρεται στο Εννοιολογικό Πλαίσιο για τη Χρηματοοικονομική Αναφορά που εκδόθηκε το 2018, όταν πρέπει να προσδιοριστεί τι συνιστά περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση σε μία συνένωση επιχειρήσεων. Επιπλέον, προστέθηκε μια εξαίρεση για ορισμένους τύπους υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν σε μια συνένωση επιχειρήσεων. Τέλος, διευκρινίζεται ότι ο αποκτών δεν πρέπει να αναγνωρίζει ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία, όπως ορίζονται στο ΔΛΠ 37, κατά την ημερομηνία απόκτησης.

- ΔΛΠ 16 (Τροποποίηση) «Ενσώματα πάγια - Έσοδα πριν από την προβλεπόμενη χρήση» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022).

Η τροποποίηση απαγορεύει στην οντότητα να αφαιρεί από το κόστος ενσώματος παγίου τυχόν έσοδα που λαμβάνονται από την πώληση ειδών που παράγονται ενώ η οντότητα προετοιμάζει το πάγιο για την προοριζόμενη χρήση του. Απαιτεί επίσης από τις οντότητες να γνωστοποιούν χωριστά τα ποσά των εσόδων και των δαπανών που σχετίζονται με τέτοια παραγόμενα είδη που δεν αποτελούν αποτέλεσμα της συνήθους δραστηριότητας της οντότητας.

- ΔΛΠ 37 (Τροποποίηση) «Επαχθείς συμβάσεις - Κόστος εκπλήρωσης μιας σύμβασης» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022).

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι «το κόστος εκπλήρωσης μιας σύμβασης» περιλαμβάνει το άμεσα συσχετιζόμενο κόστος της εκπλήρωσης αυτής της σύμβασης και την κατανομή άλλων δαπανών που σχετίζονται άμεσα με την εκτέλεσή της. Η τροποποίηση διευκρινίζει επίσης ότι, προτού αναγνωριστεί χωριστή πρόβλεψη για επαχθή σύμβαση, μια οντότητα αναγνωρίζει τυχόν ζημιά απομείωσης στα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την εκπλήρωση της σύμβασης, και όχι σε περιουσιακά στοιχεία που ήταν αφοσιωμένα μόνο στη συγκεκριμένη σύμβαση.

Τα ακόλουθα Πρότυπα, Αναθεωρήσεις σε Πρότυπα και Διερμηνείες έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και τέθηκαν σε ισχύ για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023. Αυτά που σχετίζονται με τις εργασίες της Cyta παρουσιάζονται πιο κάτω. Η Cyta δεν προτίθεται να υιοθετήσει τα πιο κάτω πριν την ημερομηνία ισχύος τους.

- ΔΛΠ 8 (Τροποποίηση) «Ορισμός των λογιστικών εκτιμήσεων» (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023).

Η τροποποίηση διευκρινίζει πώς θα πρέπει να διακρίνονται οι αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές από τις αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις.

- ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Γνωστοποίηση λογιστικών πολιτικών» (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023).

Η τροποποίηση αντικαθιστά την γνωστοποίηση των σημαντικών λογιστικών πολιτικών με ουσιώδεις λογιστικές πολιτικές και προσθέτει κατευθυντήριες γραμμές με σκοπό να βοηθηθεί η εφαρμογή του ορισμού της σημαντικότητας κατά τη διαμόρφωση κρίσεων σχετικά με τις γνωστοποιήσεις για λογιστικές πολιτικές.

- ΔΛΠ 12 (Τροποποίηση) «Αναβαλλόμενη φορολογία αναφορικά με περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που προκύπτουν από μια μεμονωμένη συναλλαγή» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023).

2. ΒΑΣΗ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ (συνέχεια)**(γ) Υιοθέτηση νέων και αναθεωρημένων Προτύπων και Διερμηνειών όπως υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) (συνέχεια)**

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η εξαίρεση της αρχικής αναγνώρισης αναβαλλόμενης φορολογίας δεν εφαρμόζεται σε συναλλαγές, όπως οι μισθώσεις και υποχρεώσεις απόσυρσης από τις οποίες, κατά την αρχική αναγνώριση, προκύπτουν εξ' ίσου φορολογητέες και εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε..

(δ) Πρότυπα και Διερμηνείες που δεν υιοθετήθηκαν από την ΕΕ

- ΔΠΧΑ 16 (Τροποποίηση) «Υποχρέωση μίσθωσης σε περιπτώσεις πώλησης και επανεκμίσθωσης» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2024).

Η τροποποίηση προσδιορίζει τον τρόπο επιμέτρησης σε περίπτωση πώλησης και επανεκμίσθωσης μετά την ημερομηνία αυτή. Οι τροποποιήσεις αυτές προσθέτουν στις απαιτήσεις πώλησης και επανεκμίσθωσης του ΔΠΧΑ 16, υποστηρίζοντας έτσι τη συνεπή εφαρμογή του Λογιστικού Προτύπου. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε..

- ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2024).

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι υποχρεώσεις ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες βάσει των δικαιωμάτων που είναι σε ισχύ στη λήξη της περιόδου αναφοράς. Η ταξινόμηση δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες της οντότητας ή από γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς. Επιπλέον, η τροποποίηση αποσαφηνίζει τη σημασία του όρου «διακανονισμός» μιας υποχρέωσης του ΔΛΠ 1. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε..

- ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις με δεσμεύσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2024).

Η τροποποίηση διευκρινίζει πως οι προϋποθέσεις με τις οποίες πρέπει να συμμορφωθεί μια οικονομική οντότητα εντός δώδεκα μηνών από την περίοδο αναφοράς επηρεάζουν την ταξινόμηση μιας υποχρέωσης. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε..

(ε) Χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσεων

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς απαιτεί από τη Διεύθυνση, την άσκηση κρίσης, τη διατύπωση εκτιμήσεων και παραδοχών της Cyta οι οποίες επηρεάζουν την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών και των υπό αναφορά ποσών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, εσόδων και εξόδων. Οι εκτιμήσεις και οι υποστηρίζουσες παραδοχές βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε διάφορους άλλους παράγοντες οι οποίοι πιστεύεται ότι είναι λογικοί υπό τις περιστάσεις. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις.

Οι εκτιμήσεις και υποστηρίζουσες παραδοχές αναθεωρούνται σε συνεχή βάση. Αναθεωρήσεις σε λογιστικές εκτιμήσεις αναγνωρίζονται στην περίοδο κατά την οποία η εκτίμηση αναθεωρείται αν η αναθεώρηση επηρεάζει μόνο αυτή την περίοδο ή την περίοδο της αναθεώρησης και μελλοντικές περιόδους αν η αναθεώρηση επηρεάζει τόσο την τρέχουσα όσο και μελλοντικές περιόδους.

Πληροφορίες για κρίσεις στην εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών οι οποίες έχουν την πιο σημαντική επίδραση στα ποσά που αναγνωρίστηκαν στις οικονομικές καταστάσεις καθώς και πληροφορίες για παραδοχές και εκτιμήσεις οι οποίες έχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδες σφάλμα στο επόμενο οικονομικό έτος περιγράφονται στις πιο κάτω σημειώσεις:

2. ΒΑΣΗ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ (συνέχεια)**(ε) Χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσεων (συνέχεια)****• Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις**

Όσον αφορά τις εμπορικές απαιτήσεις που σχετίζονται με συνδρομητικές υπηρεσίες καθώς επίσης και τις απαιτήσεις που σχετίζονται με συμβάσεις πελατών μέσω συνεργατών η Cyta αξιολογεί σε συλλογικό επίπεδο την αναμενόμενη πιστωτική ζημιά ενώ για τις υπόλοιπες κατηγορίες χρεωστών και χρηματοοικονομικών μέσων η αξιολόγηση γίνεται σε ατομική βάση. Για τις περιπτώσεις όπου η Cyta έχει στην κατοχή της τραπεζικές εγγυήσεις λαμβάνεται πρόνοια πιστωτικής ζημιάς η οποία υπολογίζεται με βάση την πιστοληπτική ικανότητα της τράπεζας.

Οι μέθοδοι αξιολόγησης που έχουν χρησιμοποιηθεί με βάση τις πρόνοιες του ΔΛΠ9 είναι οι ακόλουθες:

Ατομική βάση αξιολόγησης

Για σκοπούς ατομικής αξιολόγησης των εμπορικών απαιτήσεων και χρηματοοικονομικών μέσων λαμβάνονται υπόψιν οι πιο κάτω παράγοντες:

- Σημαντικοί οικονομικοί παράγοντες της χώρας στην οποία λειτουργεί ο χρεώστης
- Χρονολογική ανάλυση οφειλών πελάτη και ιστορικά δεδομένα για εντοπισμό αδυναμίας εξόφλησης πελάτη
- Συγκεκριμένες απαιτήσεις πελατών για τις οποίες υπάρχει πληροφόρηση ότι αναμένεται να προκύψει ζημιά
- Εγγυήσεις τραπεζών
- Για τις περιπτώσεις όπου η Cyta έχει στην κατοχή της τραπεζικές εγγυήσεις λαμβάνεται πρόνοια πιστωτικής ζημιάς η οποία υπολογίζεται με βάση την πιστοληπτική ικανότητα της τράπεζας.

Συλλογική βάση αξιολόγησης

Για σκοπούς αξιολόγησης της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς των απαιτήσεων που σχετίζονται με συνδρομητικές υπηρεσίες και συμβάσεις πελατών μέσω συνεργατών εφαρμόζεται στατιστική ανάλυση δεδομένων προηγούμενων ετών, γίνεται ομαδοποίηση συμπεριφορών και υπολογίζεται το ποσοστό ζημιάς της κάθε ομάδας σε σχέση με την ολική ζημιά του δείγματος. Με βάση την ομάδα συμπεριφοράς στην οποία εμπίπτει η υπηρεσία, εφαρμόζεται το ποσοστό ζημιάς στο καθαρό εισπρακτέο ποσό για να υπολογιστεί το ύψος της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς.

• Προβλέψεις για πεπαλαιωμένα και βραδυκίνητα αποθέματα

Η Cyta εξετάζει κατά πόσο υπάρχουν ενδείξεις αναφορικά με την ικανότητα πώλησης των προϊόντων και την ανάλογη αξία τους στην περίπτωση πώλησης. Η πρόβλεψη για τα αποθέματα βασίζεται στην προηγούμενη πείρα της διοίκησης, βάσει της οποίας γίνεται πρόβλεψη λαμβάνοντας υπόψη τόσο την αξία των αποθεμάτων, όσο και την κίνηση και αποθηκευμένη ποσότητα που υπάρχει σε κάθε κατηγορία.

Το ποσό της πρόβλεψης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Η αναθεώρηση της αξίας των αποθεμάτων είναι συνεχής, και η μεθοδολογία και οι υποθέσεις για υπολογισμό της πρόβλεψης αποθεμάτων εξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα και αναπροσαρμόζονται ανάλογα.

• Φορολογία

Για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών. Η Cyta αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωρισθεί, οι διαφορές επηρεάζουν την πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας (Σημ.12)

2. ΒΑΣΗ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ (συνέχεια)**(ε) Χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσεων (συνέχεια)****• Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων**

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Η Cyta ασκεί κρίση για την επιλογή διαφόρων μεθόδων αποτίμησης και κάνει υποθέσεις οι οποίες βασίζονται κυρίως στην κατάσταση της αγοράς σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση υπολογίζεται με βάση την εύλογη αξία των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων που κατέχονται (Σημ.34)

• Απομείωση αξίας των επενδύσεων σε εξαρτημένες εταιρείες

Η Cyta αξιολογεί περιοδικά τη δυνατότητα ανάκτησης των επενδύσεων σε εξαρτημένες εταιρείες όποτε υπάρχουν δείκτες απομείωσης. Οι δείκτες απομείωσης αξίας περιλαμβάνουν παράγοντες όπως μείωση των εσόδων, τα κέρδη ή τις ταμειακές ροές ή δυσμενείς αλλαγές στην οικονομική ή την πολιτική σταθερότητα μιας συγκεκριμένης χώρας, που μπορεί να δείχνουν ότι η λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Αν τα γεγονότα και οι συνθήκες δείχνουν ότι η αξία των επενδύσεων σε εξαρτημένες εταιρείες μπορεί να έχει απομειωθεί, οι αναγνωρίσιμες μελλοντικές ταμειακές ροές που συνδέονται με τις εν λόγω εξαρτημένες εταιρείες συγκρίνονται με τις λογιστικές αξίες τους για να καθορίσουν εάν η υποτίμηση στην εύλογη αξία τους είναι απαραίτητη.

• Ωφελήματα αφυπηρέτησης

Το κόστος ωφελημάτων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με βάση αναλογιστικές εκτιμήσεις, κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται παραδοχές για τους προεξοφλητικούς συντελεστές, τα ποσοστά μακροπρόθεσμης απόδοσης των επενδύσεων, το ρυθμό αύξησης των μισθών, τα ποσοστά θνησιμότητας και τις μελλοντικές αυξήσεις στα ωφελήματα αφυπηρέτησης όπου είναι αναγκαίο. Η Cyta κάνει αυτές τις παραδοχές βασιζόμενη σε προσδοκίες της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς, χρησιμοποιώντας τις καλύτερες εκτιμήσεις για κάθε παράμετρο, καλύπτοντας την περίοδο κατά την οποία η υποχρέωση θα διακανονιστεί. Λόγω της μακροχρόνιας φύσης των προγραμμάτων, οι παραδοχές αυτές υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα (Σημ.9)

• Αναγνώριση και επιμέτρηση προβλέψεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων

Η Cyta ακολουθεί τις οδηγίες του ΔΛΠ 37 για να αποφασίσει πότε θα αναγνωριστεί πρόνοια για ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Η Cyta εξετάζει κατά πόσο υπάρχει μια παρούσα δέσμευση ως αποτέλεσμα ενός παρελθοντικού γεγονότος από το οποίο είναι πιθανόν ότι θα υπάρξει εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και μπορεί να γίνει αξιόπιστη εκτίμηση του ποσού της υποχρέωσης. Εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, αναγνωρίζεται πρόβλεψη στα αποτελέσματα. Το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη είναι η καλύτερη εκτίμηση των δαπανών που απαιτούνται για τον διακανονισμό της παρούσας υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Η πρόβλεψη βασίζεται στην νομική γνωμάτευση των νομικών συμβούλων της Cyta. Το ποσό της πρόβλεψης επανεξετάζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς (Σημ.35)

• Εκτίμηση της ωφέλιμης ζωής περιουσιακών στοιχείων

Η Cyta προβαίνει σε εκτίμηση της ωφέλιμης ζωής των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού καθώς και των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Οι εκτιμήσεις αυτές επανεξετάζονται τουλάχιστον σε ετήσια βάση λαμβάνοντας υπόψη νέα δεδομένα και τις εκάστοτε συνθήκες της αγοράς.

(στ) Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης

Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€ '000) το οποίο είναι το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης της Cyta. Τα ποσά που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Το νόμισμα λειτουργίας είναι το νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται η Cyta στο οποίο τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων επιμετρούνται.

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι ακόλουθες λογιστικές πολιτικές εφαρμόστηκαν με συνέπεια κατά τα υπό αναφορά έτη για τα αποτελέσματα χρήσης και για την παρουσίαση της οικονομικής κατάστασης της Cyta εκτός από όπου δηλώνεται διαφορετικά.

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Εξαρτημένες εταιρείες

Εξαρτημένες εταιρείες είναι αυτές που ελέγχονται από την Cyta. Ο έλεγχος υπάρχει όταν η Cyta είναι εκτεθειμένη ή έχει δικαιώματα σε κυμαινόμενες αποδόσεις στο πλαίσιο της συμμετοχής της στην εκδότηρια και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τις αποδόσεις αυτές μέσω της εξουσίας της επί της εκδότηριας.

Οι επενδύσεις σε εξαρτημένες εταιρείες παρουσιάζονται στην τιμή κτήσης μείον πρόβλεψη για μόνιμη μείωση της αξίας τους, η οποία αναγνωρίζεται ως έξοδο της περιόδου κατά την οποία εντοπίζεται η μείωση.

Συνδεδεμένες εταιρείες

Συνδεδεμένες εταιρείες είναι εταιρείες στις οποίες η Cyta ασκεί σημαντική επιρροή, αλλά όχι έλεγχο ή από κοινού έλεγχο. Σημαντική επιρροή είναι η δυνατότητα συμμετοχής στις αποφάσεις της συνδεδεμένης εταιρείας που αφορούν οικονομικές και λειτουργικές πολιτικές. Οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες παρουσιάζονται στην τιμή κτήσης μείον πρόβλεψη για μόνιμη μείωση της αξίας τους, η οποία αναγνωρίζεται ως έξοδο της περιόδου κατά την οποία εντοπίζεται η μείωση.

Από κοινού διευθετήσεις

Από κοινού διευθετήσεις είναι σχήματα επί των οποίων η Cyta ασκεί από κοινού έλεγχο. Ο κοινός ή από κοινού έλεγχος είναι ο συμβατικός συμφωνημένος διαμοιρασμός του ελέγχου σε μια οικονομική δραστηριότητα και υπάρχει μόνον όταν οι στρατηγικές οικονομικές και επιχειρηματικές αποφάσεις που σχετίζονται με τη δραστηριότητα απαιτούν την ομόφωνη συγκατάθεση των μερών που μοιράζονται τον έλεγχο των κοινοπρακτούντων.

Η ταξινόμηση ενός σχήματος υπό κοινό έλεγχο ως κοινής επιχείρησης ή κοινοπραξίας εξαρτάται από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών του σχήματος. Κοινή επιχείρηση είναι ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο διαθέτουν δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων, έναντι του σχήματος. Κοινοπραξία είναι ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του σχήματος.

Αναγνώριση εισοδημάτων

- Έσοδα από συμβάσεις

Το ΔΠΧΑ 15 "Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες" και οι συναφείς διερμηνείες εφαρμόζονται σε όλα τα έσοδα που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες, εκτός εάν οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων. Το ΔΠΧΑ 15 καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε σταδίων για να επιμετρήσει τα έσοδα που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες:

1. Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.
2. Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης.
3. Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.
4. Επιμερισμός της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
5. Αναγνώριση εσόδων όταν (ή ενόσω) μια οικονομική οντότητα εκπληρώνει μια υποχρέωση εκτέλεσης.

Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Επίσης, περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο των αγαθών ή υπηρεσιών, προσδιορίζοντας τον χρόνο της μεταβίβασης του ελέγχου - είτε σε δεδομένη χρονική στιγμή είτε σε βάθος χρόνου.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Αναγνώριση εισοδημάτων (συνέχεια)

Η Cyta δραστηριοποιείται στον κλάδο παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών. Οι υπηρεσίες και ο τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός πωλούνται μαζί ως συνδυαστικό πακέτο αγαθών και υπηρεσιών ή μεμονωμένα ως ξεχωριστές συμβάσεις με πελάτες.

Η Cyta έχει εφαρμόσει την προσέγγιση λογιστικά για την κάθε σύμβαση ξεχωριστά.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα από την πώληση τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού (π.χ. συσκευές κινητής και αξεσουάρ) αναγνωρίζονται τη χρονική στιγμή την οποία ο αγοραστής αποκτά τον έλεγχο. Κατά συνέπεια, τα έσοδα από τον τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό αναγνωρίζονται σε μια δεδομένη χρονική στιγμή, κατά την παράδοση του εξοπλισμού, δεδομένου ότι αποτελούν γενικά χωριστές υποχρεώσεις εκτέλεσης (separate performance obligations).

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, ένα μεγαλύτερο τμήμα της συνολικής ανταμοιβής αναλογεί στα προϊόντα που παραδίδονται εκ των προτέρων, με βάση τις σχετικές αυτοτελείς τιμές πώλησης αυτών των προϊόντων, το οποίο οδηγεί σε υψηλότερα έσοδα από την πώληση των συσκευών και χαμηλότερα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών. Επίσης, αυτό επηρεάζει το χρόνο της αναγνώρισης των εσόδων, με αποτέλεσμα την προγενέστερη αναγνώριση του εσόδου. Η διαφορά μεταξύ των εσόδων και της χρέωσης του πελάτη αναγνωρίζεται ως συμβατικό περιουσιακό στοιχείο (contract asset) στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

- Έσοδα από τέλη σύνδεσης

Τα έσοδα από τέλη σύνδεσης της κινητής και σταθερής τηλεφωνίας αναγνωρίζονται κατά την περίοδο της εκάστοτε σύμβασης.

- Εισόδημα από προμήθειες

Το εισόδημα από προμήθειες αναγνωρίζεται όταν αποδειχθεί το δικαίωμα της Cyta να εισπράξει.

- Εισόδημα από ενοίκια

Το εισόδημα από ενοίκια αναγνωρίζεται σύμφωνα με την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων ανάλογα με την ουσία των σχετικών συμφωνιών.

- Πιστωτικοί τόκοι

Πιστωτικοί τόκοι αναγνωρίζονται κατ' αναλογία χρόνου χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

- Χρηματοδοτικά έσοδα από συμβάσεις πελατών

Η Cyta εξετάζει τις συμβάσεις πελατών για συνδρομητικά πακέτα αγαθών και υπηρεσιών με διάρκεια πέραν του ενός έτους, για να αξιολογήσει κατά πόσο περιλαμβάνουν σημαντικό σκέλος χρηματοδότησης. Για τον προσδιορισμό του σκέλους χρηματοδότησης, υπολογίζεται η παρούσα αξία των εισπρακτέων ποσών που αφορούν στα αγαθά, με βάση τα επιτόκια που αναφέρονται πιο κάτω, μετά την κατανομή οποιωνδήποτε εκπτώσεων και την αφαίρεση αρχικών ποσών που καταβλήθηκαν με την υπογραφή της σύμβασης. Ως αποτέλεσμα, ο Οργανισμός αναπροσαρμόζει την τιμή συναλλαγής για την πάροδο του χρόνου, μειώνοντας τα λειτουργικά έσοδα και αναγνωρίζοντας χρηματοδοτικά έσοδα στο βαθμό που το χρηματοδοτικό σκέλος κρίνεται σημαντικό σε σχέση με το συνολικό ποσό του συμβολαίου.

Για τον καθορισμό του καταλληλότερου επιτοκίου, ο Οργανισμός χρησιμοποιεί το προεξοφλητικό επιτόκιο που θα χρησιμοποιούνταν σε μια χωριστή χρηματοδοτική συναλλαγή ανάμεσα στην εταιρεία και τους πελάτες της κατά την έναρξη ισχύος της σύμβασης. Ο Οργανισμός θεωρεί ότι το επιτόκιο που αντανakλά τα πιστωτικά χαρακτηριστικά του πελάτη που λαμβάνει τη χρηματοδότηση αντανakλάται καλύτερα από τα επιτόκια που χρησιμοποιούνται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε μη εγγυημένα λιανικά ή εμπορικά δάνεια.

- Πιστωτικά μερίσματα

Τα πιστωτικά μερίσματα αναγνωρίζονται όταν αποδειχθεί το δικαίωμα της Cyta να εισπράξει.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Ωφελήματα αφυπηρέτησης μόνιμου προσωπικού

Πρόσληψης πριν την 1η Οκτωβρίου 2011

Η Cyta παρέχει καθορισμένα ωφελήματα στο μόνιμο προσωπικό που έχει προσληφθεί πριν την 1η Οκτωβρίου 2011, υπό μορφή ενός εφάπαξ ποσού και ωφελήματος στην αφυπηρέτηση, πληρωτέο με τον τερματισμό των υπηρεσιών του προσωπικού, που υπολογίζεται με βάση τις απολαβές, την ηλικία και τα έτη υπηρεσίας. Τα περιουσιακά στοιχεία του σχεδίου αυτού κρατούνται σε ξεχωριστό ταμείο το οποίο διαχειρίζεται η Διαχειριστική Επιτροπή. Αυτό το σχέδιο χρηματοδοτείται κυρίως από την Cyta.

Οι εισφορές για το σχέδιο αυτό γίνονται σε μηνιαία βάση με σκοπό να δημιουργηθούν επαρκή αποθεματικά κατά τη διάρκεια της εργάσιμης ζωής των υπαλλήλων, έτσι ώστε να τους δοθεί το εφάπαξ ποσό με τον τερματισμό των υπηρεσιών τους. Επιπρόσθετα, γίνεται ξεχωριστή μελέτη χρηματοδότησης των αναλογιστικών ελλειμμάτων που διαλαμβάνει ετήσια καταβολή ελλειμματικής εισφοράς προς το Ταμείο Συντάξεων. Από την 1η Οκτωβρίου 2011, με βάση τα μέτρα του πρώτου πακέτου οικονομικής εξυγίανσης γίνονται συνεισφορές και από τα μέλη του Ταμείου ύψους 5%.

Επανακαταμετρήσεις της καθαρής υποχρέωσης των καθορισμένων παροχών, οι οποίες περιλαμβάνουν αναλογιστικά κέρδη και ζημιές, την απόδοση των περιουσιακών στοιχείων του σχεδίου (χωρίς τους τόκους) και την επίδραση του ανώτατου ορίου των περιουσιακών στοιχείων (αν υπάρχουν, εκτός των τόκων), αναγνωρίζονται αμέσως στα λοιπά συνολικά έσοδα. Η Cyta καθορίζει το καθαρό έξοδο/ (έσοδο) από τόκους σχετικά με την καθαρή υποχρέωση (το καθαρό περιουσιακό στοιχείο) των καθορισμένων παροχών για την περίοδο εφαρμόζοντας το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τη επιμέτρηση της υποχρέωσης (του περιουσιακού στοιχείου) των καθορισμένων παροχών, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν μεταβολές στη καθαρή υποχρέωση (στο καθαρό περιουσιακό στοιχείο) των καθορισμένων παροχών κατά τη διάρκεια της περιόδου ως αποτέλεσμα των εισφορών και καταβολής των παροχών. Καθαρὰ έξοδα από τόκους και άλλα έξοδα που σχετίζονται με το σχέδιο καθορισμένων παροχών αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Το ΔΛΠ 19 δεν απαιτεί την διάκριση μεταξύ κυκλοφορούντων και μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που προκύπτουν από παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία. Η Cyta αναγνωρίζει την καθαρή υποχρέωση του Ταμείου Συντάξεων ως μη τρέχουσα υποχρέωση επειδή η διάκριση μεταξύ τρεχουσών και μη τρεχουσών υποχρεώσεων που προκύπτουν από το σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος μπορεί μερικές φορές να είναι αυθαίρετη.

Επιπρόσθετα, βάσει των αλλαγών του ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) τα αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από το 2013 αναγνωρίζονται πλέον στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων ενώ προωτύτερα η Cyta αναγνώριζε τα αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε περίοδο ίση με την μέση υπολειπόμενη εργασιακή ζωή των υπαλλήλων της Cyta.

Πρόσληψης από την 1η Νοεμβρίου 2011 και μετά

Η Cyta παρέχει σχέδιο καθορισμένων συνεισφορών στο μόνιμο προσωπικό που έχει προσληφθεί από την 1η Νοεμβρίου 2011 και μετά. Τα περιουσιακά στοιχεία του σχεδίου αυτού κρατούνται σε ξεχωριστό ταμείο που διαχειρίζεται η Διαχειριστική Επιτροπή.

Το κόστος συνεισφοράς του εργοδότη χρεώνεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια του έτους.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Ωφελήματα αφυπηρέτησης ωρομίσθιου προσωπικού

Η Cyta παρέχει σχέδιο καθορισμένων συνεισφορών στο ωρομίσθιο προσωπικό. Τα περιουσιακά στοιχεία του σχεδίου αυτού κρατούνται σε ξεχωριστό ταμείο που διαχειρίζεται η Διαχειριστική Επιτροπή.

Η Cyta συνεισφέρει στο Ταμείο Προνοίας Τακτικού Ωρομίσθιου Προσωπικού Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για κάθε ωρομίσθιο της υπάλληλο ο οποίος έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του και έχει τουλάχιστον 18 μήνες συνεχούς υπηρεσίας ως έκτακτο ή/και ωρομίσθιο προσωπικό. Η συνεισφορά του υπαλλήλου είναι 5% επί των μηνιαίων απολαβών και η συνεισφορά του εργοδότη 5%. Το κόστος συνεισφοράς του εργοδότη χρεώνεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια του έτους.

Χρεώστες και προβλέψεις για επισφαλείς χρεώστες

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναφέρονται στην ονομαστική τους αξία πλέον τόκους μείον τυχόν προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις η οποία θεωρείται η εύλογη τους αξία. Εμπορικές και άλλες απαιτήσεις ανεπίδεκτες εισπράξεως διαγράφονται. Η πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις γίνεται με βάση το ΔΠΧΑ9 όπως επεξηγείται στη Σημείωση 2.

Έσοδα χρηματοδότησης

Τα έσοδα χρηματοδότησης περιλαμβάνουν τόκους εισπρακτέους που υπολογίζονται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων ανάλογα με τα ποσά που καθίστανται εισπρακτέα.

Έξοδα χρηματοδότησης

Τα έξοδα χρηματοδότησης περιλαμβάνουν το κόστος δανεισμού που επιβαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσης μέσα στην οποία πραγματοποιείται καθώς επίσης και τόκους σε υποχρεώσεις από μισθώσεις που υπολογίζονται στα συμβόλαια μίσθωσης με προεξοφλητικό επιτόκιο το οποίο υπολογίζεται βάσει της μεθοδολογίας του 'Επαυξητικού Επιτοκίου Δανεισμού' (Incremental Borrowing Rate - IBR).

Συναλλαγές σε ξένα νομίσματα

Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται στο νόμισμα λειτουργίας με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν την ημερομηνία της συναλλαγής. Συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την εξόφληση τέτοιων συναλλαγών και από τη μετατροπή με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει στο τέλος του έτους χρηματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που είναι σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Χρηματικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που παρουσιάζονται σε ξένο συνάλλαγμα μεταφράζονται σε Ευρώ με βάση την τιμή συναλλάγματος που ισχύει την ημερομηνία αναφοράς. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν μεταφέρονται στα αποτελέσματα και παρουσιάζονται ξεχωριστά όταν κρίνονται σημαντικές.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Φορολογία

Το έξοδο της φορολογίας αντιπροσωπεύει το άθροισμα του τρέχοντος πληρωτέου φόρου και της αναβαλλόμενης φορολογίας.

Οι φορολογικές υποχρεώσεις και περιουσιακά στοιχεία για την τρέχουσα και τις προηγούμενες περιόδους υπολογίζονται με βάση το ποσό που αναμένεται ότι θα πληρωθεί ή θα ανακτηθεί από τις φορολογικές αρχές χρησιμοποιώντας φορολογικούς συντελεστές και νομοθεσίες που είχαν θεσπισθεί ή ουσιαστικά θεσπισθεί μέχρι την ημερομηνία αναφοράς. Η φορολογία περιλαμβάνει οποιοσδήποτε αναπροσαρμογές στην πληρωτέα φορολογία σε σχέση με προηγούμενες περιόδους.

Γίνεται πλήρης πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υποχρέωσης, πάνω σε όλες τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και των αντίστοιχων ποσών στις οικονομικές καταστάσεις. Οι φορολογικοί συντελεστές που θεσπίστηκαν στο παρόν στάδιο χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό της αναβαλλόμενης φορολογίας.

Χρεωστικά υπόλοιπα αναβαλλόμενης φορολογίας αναγνωρίζονται στην έκταση που είναι πιθανόν ότι μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα έναντι των οποίων οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού τρεχόντων περιουσιακών φορολογικών στοιχείων με τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι σχετίζονται με την ίδια φορολογική αρχή και η Cyta έχει την πρόθεση να τακτοποιήσει τις τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε καθαρή βάση.

Μερίσματα

Το ποσό του μερίσματος και ο χρόνος καταβολής του καθορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο ύστερα από σχετική πρόταση του Υπουργού Οικονομικών που διαμορφώνεται μετά από σχετική διαβούλευση με το Διοικητικό Συμβούλιο της Cyta. Η διανομή μερισμάτων προς την Κυπριακή Δημοκρατία αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις της Cyta στο έτος που η πιο πάνω διαδικασία έχει ολοκληρωθεί.

Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

Τα ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός παρουσιάζονται σε ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης.

- i. Το κόστος περιλαμβάνει την τιμή κτήσης και οποιαδήποτε άλλα άμεσα έξοδα για να καταστούν τα στοιχεία λειτουργήσιμα.

Έργα που εκτελούνται από την ίδια την Cyta αποτιμούνται κατά έργο και περιλαμβάνουν υλικά, άμεσα εργατικά και άλλα συναφή έξοδα.

Έξοδα για επισκευές και ανανεώσεις διαγράφονται στο έτος που εγείρονται.
- ii. Οι αποσβέσεις κτιρίων πάνω σε εκμισθωμένα γήπεδα, υπολογίζονται με ισόποσες μηνιαίες επιβαρύνσεις έτσι ώστε να διαγράφεται το κόστος στην περίοδο εκμίσθωσης ή το αργότερο σε 33 χρόνια.
- iii. Η απόσβεση των προκατασκευασμένων κτιρίων, τα οποία ανεγείρονται σε ιδιόκτητη ή εκμισθωμένη γη, υπολογίζεται με βάση την επωφελή περίοδο χρήσης τους η οποία είναι 8 χρόνια.

Για την απόσβεση των υπόλοιπων περιουσιακών στοιχείων γίνεται πρόβλεψη από την Cyta για να διαγραφεί το κόστος μείον η υπολογιζόμενη υπολειμματική αξία των στοιχείων με ισόποσες μηνιαίες επιβαρύνσεις στο διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης οικονομικής ζωής τους ως εξής:

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός (συνέχεια)

	Έτη
Ιδιότητα κτίρια	20 - 50
Κτίρια πάνω σε εκμισθωμένα γήπεδα	3 - 33
Προκατασκευασμένα κτίρια	8
Εξοπλισμός Σταθερών και Ευρυζωνικών υπηρεσιών	5 - 20
Συστήματα μετάδοσης	5 - 10
Δίκτυο πρόσβασης	7 - 40
Εξοπλισμός Κινητής τηλεφωνίας	3 - 15
Συστήματα ασφάλειας και πυρασφάλειας	5 - 10
Δορυφορικοί σταθμοί	7 - 15
Υποβρύχια καλώδια	15 - 25
Οχήματα	12
Έπιπλα και εξοπλισμός γραφείου	8 - 12
Τερματικές συσκευές και εργαλεία	3 - 10
Περιφερειακός εξοπλισμός ηλεκτρονικών υπολογιστών	5
Κεντρικός εξοπλισμός ηλεκτρονικών υπολογιστών και συστήματα πληροφορικής	5 - 7
Ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός	10 - 15

Δε λογίζεται απόσβεση πάνω στα γήπεδα και στα έργα τέχνης.

Τα έργα υπό εκτέλεση περιλαμβάνονται στα ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό και δεν αποσβένονται μέχρις ότου γίνουν διαθέσιμα προς χρήση.

Οι μέθοδοι αποσβέσεων, ωφέλιμων χρήσεων και υπολειμματικών αξιών επανεξετάζονται στην ημερομηνία αναφοράς.

Όπου η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου είναι μεγαλύτερη από το υπολογιζόμενο ποσό ανάκτησης, αυτή μειώνεται αμέσως στο ποσό της ανάκτησης.

Δαπάνες για επιδιορθώσεις και συντήρηση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού χρεώνονται στα αποτελέσματα στο έτος που προκύπτουν. Το κόστος σημαντικών ανακαινίσεων και άλλες μεταγενέστερες δαπάνες περιλαμβάνονται στην αξία του περιουσιακού στοιχείου όταν είναι πιθανό πως θα προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στη Cyta μεγαλύτερα από αυτά που αρχικά αναμένονταν σύμφωνα με την αρχική απόδοση του περιουσιακού στοιχείου. Οι σημαντικές ανακαινίσεις αποσβένονται κατά τη διάρκεια της υπόλοιπης ωφέλιμης ζωής του σχετικού περιουσιακού στοιχείου.

Ένα στοιχείο των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού διαγράφεται κατά τη διάθεση ή όταν δεν αναμένεται να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη συνεχή χρήση του περιουσιακού στοιχείου. Το κέρδος ή ζημιά που προκύπτει κατά την πώληση ή την απόσυρση ενός στοιχείου των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού καθορίζεται ως η διαφορά μεταξύ των εισπράξεων των πωλήσεων και τη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Στις αφαιρέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού λογίζεται απόσβεση μέχρι τον προηγούμενο μήνα της απόσυρσης.

Άδειες κινητής τηλεφωνίας

Δαπάνες που έχουν άμεση σχέση με άδειες λειτουργίας κινητής τηλεφωνίας που ανήκουν στην Cyta και που αναμένεται ότι θα δημιουργήσουν οικονομικά οφέλη που θα υπερβαίνουν τις δαπάνες για περισσότερο από ένα έτος αναγνωρίζονται ως άυλα περιουσιακά στοιχεία. Μετέπειτα παρουσιάζονται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και ζημιές απομείωσης.

Η αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των αδειών λειτουργίας κινητής τηλεφωνίας είναι 12-20 έτη.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Υπεραξία καταστημάτων

Η υπεραξία καταστημάτων επιμετρείται αρχικά στο κόστος αγοράς και αποσβένεται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής της.

Λογισμικά προγράμματα

Δαπάνες που έχουν άμεση σχέση με ξεχωριστά λογισμικά προγράμματα που ανήκουν στην Cyta και που αναμένεται ότι θα δημιουργήσουν οικονομικά οφέλη που θα υπερβαίνουν τις δαπάνες για περισσότερο από ένα έτος αναγνωρίζονται ως άυλα περιουσιακά στοιχεία. Μετέπειτα τα λογισμικά προγράμματα παρουσιάζονται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον οποιαδήποτε συσσωρευμένη απομείωση στην αξία.

Δαπάνες που βελτιώνουν ή επεκτείνουν την απόδοση των λογισμικών προγραμμάτων πέραν από τις αρχικές προδιαγραφές κεφαλαιοποιούνται. Δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων χρεώνονται στα αποτελέσματα στο έτος που προκύπτουν. Τα λογισμικά προγράμματα αποσβένονται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο σε περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δέκα έτη. Η απόσβεση αρχίζει όταν τα λογισμικά προγράμματα είναι διαθέσιμα προς χρήση και περιλαμβάνεται στα έξοδα διοίκησης.

Ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται κατά τη διάθεση ή όταν δεν αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη χρήση ή τη διάθεση του. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τη διαγραφή ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου, υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ των εισπράξεων των πωλήσεων και της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν το περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται.

Η αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των λογισμικών προγραμμάτων είναι 3 - 10 έτη.

Μισθώσεις

Η Cyta ως μισθωτής

Η Cyta εκτιμά κατά πόσο μία σύμβαση αποτελεί ή εμπεριέχει μίσθωση, κατά την έναρξη ισχύος της σύμβασης. Μια σύμβαση αποτελεί ή εμπεριέχει μίσθωση εάν η σύμβαση μεταβιβάζει το δικαίωμα ελέγχου της χρήσης ενός αναγνωρίσιμου περιουσιακού στοιχείου για συγκεκριμένη χρονική περίοδο έναντι ανταλλάγματος.

Η Cyta αναγνωρίζει υποχρεώσεις από μισθώσεις για τις πληρωμές μισθώσεων και περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης που αντιπροσωπεύουν το δικαίωμα χρήσης των υποκείμενων περιουσιακών στοιχείων.

Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης

Η Cyta αναγνωρίζει τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης για όλες τις μισθώσεις στις οποίες ενεργεί ως μισθωτής, εκτός των βραχυχρόνιων μισθώσεων (μισθώσεις με διάρκεια ίση ή μικρότερη των 12 μηνών) και των μισθώσεων σε υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο χαμηλής αξίας, κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, δηλαδή την ημερομηνία που το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι διαθέσιμο προς χρήση. Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης επιμετρώνται στο κόστος, μειωμένα κατά τις τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις και ζημιές απομείωσης και προσαρμόζονται βάσει τυχόν επανεπιμέτρησης της υποχρέωσης από μισθώσεις. Το κόστος των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης αποτελείται από το ποσό της υποχρέωσης από μισθώσεις που αναγνωρίστηκε, τις αρχικές άμεσες δαπάνες και τυχόν μισθώματα τα οποία καταβλήθηκαν κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου ή προγενέστερα, μείον οποιαδήποτε κίνητρα μίσθωσης που τυχόν έχουν εισπραχθεί. Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης αποσβένονται με βάση τη σταθερή μέθοδο στη μικρότερη χρονική περίοδο μεταξύ της διάρκειας της μίσθωσης και της ωφέλιμης ζωής τους.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Μισθώσεις (συνέχεια)

Όταν η Cytta αναλαμβάνει την υποχρέωση να αποσυαρμολογήσει και να απομακρύνει το μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο, να αποκαταστήσει το χώρο στον οποίο είχε τοποθετηθεί ή να αποκαταστήσει το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο στην κατάσταση που προβλέπεται από τους όρους και τις προϋποθέσεις της μισθωτικής σύμβασης, η Cytta αναγνωρίζει και επιμετρά αυτή την υποχρέωση βάσει του ΔΛΠ 37, εκτός εάν το εν λόγω κόστος αφορά την παραγωγή αποθεμάτων την εν λόγω περίοδο.

Η Cytta έχει ταξινομήσει τις συμβάσεις της όσον αφορά δικαιώματα χρήσης στις πιο κάτω κατηγορίες:

- Συνεγκατάσταση τηλεπικοινωνιακών κέντρων (Data Centres)

Τα συμβόλαια συνεγκατάστασης αφορούν μίσθωση χώρου για εγκατάσταση εξοπλισμού ή μίσθωση χωρητικότητας καλωδίων μέσω των οποίων παρέχονται υπηρεσίες σε πελάτες.

- Ενοίκια γης και κτιρίων

Τα συμβόλαια ενοικίων αφορούν την μίσθωση γης ή κτιρίων για καταστήματα, γραφειακούς χώρους, χώρους στάθμευσης και χώρους φύλαξης τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού.

- Άδειες χρήσης σταθμών βάσεων

Οι άδειες χρήσης αφορούν την εγκατάσταση σταθμών βάσης κινητής τηλεφωνίας σε οροφές κτιρίων σε αστικές και αγροτικές περιοχές, σε αστικά και αγροτικά τεμάχια και σε πυλώνες τρίτων.

- Διαφημιστικές Πινακίδες

Έχουν αξιολογηθεί τα συμβόλαια των διαφημιστικών πινακίδων που είναι τοποθετημένες στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου, σε γήπεδα και σε περίπτερα και αποφασίστηκε όπως διαφοροποιηθεί ο λογιστικός χειρισμός, σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 16, μόνο για τα συμβόλαια των διαφημιστικών πινακίδων που βρίσκονται στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου λόγω της σημαντικότητας της αξίας.

- Ενοίκια Οχημάτων

Τα συμβόλαια ενοικίασης οχημάτων αφορούν την μίσθωση οχημάτων για σκοπούς των δραστηριοτήτων.

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.

Υποχρεώσεις από μισθώσεις

Κατά την έναρξη της μίσθωσης η Cytta αναγνωρίζει για το κάθε δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου την αντίστοιχη υποχρέωση. Για αυτές τις μισθώσεις, η Cytta αναγνωρίζει τις πληρωμές ως λειτουργικά έξοδα με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της μίσθωσης εκτός εάν άλλη συστηματική βάση αποτυπώνει καλύτερα την κατανομή του οφέλους που αποκομίζει ο μισθωτής.

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από μισθώσεις αρχικά επιμετρούνται στην τρέχουσα αξία των μισθωμάτων τα οποία δεν έχουν πληρωθεί κατά την έναρξη της σύμβασης, προεξοφλημένα με το επιτόκιο που υπολογίστηκε με βάση τη μεθοδολογία του 'Επαυξητικού Επιτοκίου Δανεισμού' (Incremental Borrowing Rate - IBR).

Οι υποχρεώσεις από μισθωτήρια συμβόλαια επιμετρούνται μεταγενέστερα αυξάνοντας την λογιστική αξία τους με τους τόκους επί της υποχρέωσης (χρησιμοποιώντας το επαυξητικό επιτόκιο δανεισμού) και μειώνοντας την λογιστική αξία τους με την καταβολή των μισθωμάτων.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Μισθώσεις (συνέχεια)

Η Cyta επανεπιμετρά την υποχρέωση από την μίσθωση (και προχωρά σε τροποποιητική εγγραφή στο δικαίωμα χρήσης του περιουσιακού στοιχείου) όταν:

- Η περίοδος της μίσθωσης έχει τροποποιηθεί ή ένα σημαντικό γεγονός ή μία αλλαγή στις συνθήκες είχε ως αποτέλεσμα μία αλλαγή στην εκτίμηση για την άσκηση του δικαιώματος αγοράς, στην οποία περίπτωση η υποχρέωση που απορρέει από την μίσθωση επανεπιμετράται προεξοφλώντας τις αναθεωρημένες υποχρεώσεις χρησιμοποιώντας ένα αναθεωρημένο επιτόκιο.
- Τα μισθώματα τροποποιούνται λόγω αλλαγών στο δείκτη ή στο επιτόκιο ή μία αλλαγή στην αναμενόμενη πληρωμή της εγγυημένης υπολειμματικής αξίας, στην οποία περίπτωση η υποχρέωση επανεπιμετράται προεξοφλώντας τα αναθεωρημένα μισθώματα χρησιμοποιώντας ένα μη αναθεωρημένο επιτόκιο (εκτός εάν η αλλαγή στα μισθώματα είναι λόγω της αλλαγής στο κυμαινόμενο επιτόκιο, στην οποία περίπτωση χρησιμοποιείται ένα αναθεωρημένο επιτόκιο).
- Το μισθωτήριο συμβόλαιο τροποποιείται και η τροποποίηση δεν λογιστικοποιείται ως ξεχωριστή μίσθωση, στην οποία περίπτωση η υποχρέωση επανεπιμετράται βάση της περιόδου μίσθωσης της τροποποιημένης μίσθωσης, προεξοφλώντας τα αναθεωρημένα μισθώματα χρησιμοποιώντας το αναθεωρημένο επιτόκιο κατά την ημερομηνία ισχύος της τροποποίησης.

Η Cyta ως εκμισθωτής

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16, ο εκμισθωτής κατατάσσει τις μισθωτικές συμβάσεις είτε σε χρηματοδοτικές είτε σε λειτουργικές. Ο λογιστικός χειρισμός που ακολουθείται για κάθε μία κατηγορία είναι διαφορετικός.

Παρόλα αυτά, το ΔΠΧΑ 16 τροποποίησε και ανέπτυξε τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις, κυρίως όσον αφορά την διαχείριση των κινδύνων που προκύπτουν από την υπολειμματική αξία των μισθωμένων ακινήτων από τον εκμισθωτή.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16, ένας ενδιάμεσος εκμισθωτής λογιστικοποιεί την αρχική μίσθωση και την υπομίσθωση σαν δύο χωριστά συμβόλαια.

Ο ενδιάμεσος εκμισθωτής υποχρεούται να κατατάσσει την υπομίσθωση σε χρηματοδοτική ή λειτουργική με βάση το δικαίωμα χρήσης του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου που προκύπτει από την κύρια μίσθωση.

Οι μισθώσεις στις οποίες η Cyta είναι ο εκμισθωτής κατηγοριοποιούνται ως χρηματοδοτικές ή λειτουργικές συμβάσεις. Όταν βάσει του μισθωτηρίου συμβολαίου μεταβιβάζονται ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και οι ωφέλειες που συνοδεύουν την κυριότητα του περιουσιακού στοιχείου, το συμβόλαιο κατατάσσεται ως χρηματοδοτική μίσθωση. Όλες οι άλλες μισθώσεις κατατάσσονται ως λειτουργικές.

Όταν η Cyta είναι ο ενδιάμεσος εκμισθωτής λογιστικοποιεί το αρχικό μισθωτήριο συμβόλαιο και την υπομίσθωση ως δύο ξεχωριστά συμβόλαια. Η υπομίσθωση κατηγοριοποιείται σαν χρηματοδοτική μίσθωση ή σαν λειτουργική μίσθωση με βάση το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης που προκύπτει από την κύρια σύμβαση.

Τα έσοδα από μίσθωση αναγνωρίζονται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της μίσθωσης. Οι αρχικές άμεσες δαπάνες που επιβαρύνθηκε ο εκμισθωτής για την διαπραγμάτευση και την συμφωνία της λειτουργικής μίσθωσης, προστίθενται στο μεταφερόμενο ποσό του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται με την ευθεία μέθοδο κατά την διάρκεια της μίσθωσης.

Τα ποσά τα οποία οφείλονται από τους μισθωτές των χρηματοδοτικών μισθώσεων αναγνωρίζονται ως απαιτήσεις σε ποσό ίσο με την καθαρή επένδυση στην μίσθωση. Το έσοδο από τις χρηματοδοτικές μισθώσεις επιμερίζεται στις λογιστικές περιόδους έτσι ώστε να αναγνωρίζεται ένα σταθερό περιοδικό ποσοστό απόδοσης στην καθαρή επένδυση της μίσθωσης.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις

Επιδοτήσεις συμβολαίων με πελάτες

Στην περίπτωση που οι υπηρεσίες που παραχωρεί η Cyta κατά την ημερομηνία αναφοράς υπερβαίνουν τις πληρωμές που έγιναν από τον πελάτη κατά την ημερομηνία αυτή και η Cyta δεν έχει το άνευ όρων δικαίωμα να χρεώσει τον πελάτη για τις υπηρεσίες που προσφέρθηκαν, τότε αναγνωρίζεται ένα συμβατικό περιουσιακό στοιχείο. Η Cyta αξιολογεί το συμβατικό περιουσιακό στοιχείο για απομείωση σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 χρησιμοποιώντας την απλοποιημένη μέθοδο που επιτρέπει το ΔΠΧΑ 9 η οποία απαιτεί όπως οι αναμενόμενες ζημιές κατά τη διάρκεια ζωής να αναγνωρίζονται κατά την αρχική αναγνώριση του συμβατικού περιουσιακού στοιχείου. Η απομείωση του συμβατικού περιουσιακού στοιχείου επιμετράται, παρουσιάζεται και γνωστοποιείται στη ίδια βάση όπως ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που εμπίπτει στο φάσμα του ΔΠΧΑ 9. Εάν οι πληρωμές που έγιναν από ένα πελάτη υπερβαίνουν τις υπηρεσίες που προσφέρθηκαν κάτω από τη σχετική σύμβαση, μια συμβατική υποχρέωση αναγνωρίζεται. Η Cyta αναγνωρίζει οποιαδήποτε άνευ όρων δικαιώματα στην αντιπαροχή ξεχωριστά από τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, ως εμπορικά εισπρακτέα επειδή μόνο η πάροδος του χρόνου απαιτείται πριν να γίνει οφειλόμενη μια πληρωμή.

Τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία διαγράφονται όταν δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ανάκτησης. Οι δείκτες ότι δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία είσπραξης περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την αποτυχία ενός οφειλέτη να συμμετάσχει σε σχέδιο αποπληρωμής με την Cyta και την αποτυχία να καταβάλει συμβατικές πληρωμές για περίοδο μεγαλύτερη των 45 ημερών λόγω καθυστέρησης.

Κόστος για την απόκτηση ή εκτέλεση συμβάσεων με πελάτες

Η Cyta αναγνωρίζει τα επαυξητικά κόστη απόκτησης συμβολαίου με πελάτες που επιβαρύνθηκε η Cyta για την απόκτηση συμβάσεων με πελάτες και τα κόστη που πραγματοποιήθηκαν για την εκτέλεση συμβάσεων με πελάτες που είναι άμεσα συνδεδεμένα με τη σύμβαση ως ένα περιουσιακό στοιχείο εάν αυτά τα κόστη αναμένεται να είναι ανακτήσιμα και τα παρουσιάζει στα «Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία» στον ισολογισμό. Επαυξητικά κόστη για την εξασφάλιση συμβάσεων είναι οι δαπάνες με τις οποίες επιβαρύνεται η οικονομική οντότητα προκειμένου να εξασφαλίσει μια σύμβαση με πελάτες και τις οποίες δεν θα επιβαρυνόταν εάν δεν είχε εξασφαλίσει την σύμβαση. Το περιουσιακό στοιχείο αποσβένεται σε συστηματική βάση η οποία συνάδει με τη μεταβίβαση στον πελάτη των αγαθών ή υπηρεσιών με τα οποία σχετίζεται, σύμφωνα με τον τρόπο της αναγνώρισης των σχετικών εισοδημάτων και αναγνωρίζεται ως έξοδο λειτουργίας στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Επιπλέον το περιουσιακό στοιχείο αξιολογείται για απομείωση και η ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται στα έξοδα λειτουργίας στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Η Cyta αναγνωρίζει τα επαυξητικά κόστη για την εξασφάλιση μιας σύμβασης ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται εάν η περίοδος απόσβεσης του περιουσιακού στοιχείου το οποίο διαφορετικά η Cyta θα είχε αναγνωρίσει δεν υπερβαίνει το ένα έτος.

Προπληρωμές πελατών για παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών

Εάν ο πελάτης καταβάλλει αντάλλαγμα προτού η Cyta μεταβιβάσει την υπηρεσία στον πελάτη, η Cyta αναγνωρίζει συμβατική υποχρέωση για το ποσό της προπληρωμής το ενωρίτερο που αυτή πραγματοποιείται ή καθίσταται απαιτητή.

Για τη Cyta οι συμβατικές υποχρεώσεις αφορούν κυρίως στα τέλη σύνδεσης σταθερών υπηρεσιών και κινητής τηλεφωνίας και διακανονίζονται σε περίοδο εντός 12 μηνών. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του προτύπου ΔΠΧΑ15 τα τέλη σύνδεσης αναγνωρίζονται κατά την περίοδο της εκάστοτε σύμβασης.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις (συνέχεια)

Χρηματοδοτικά έσοδα για απόκτηση συμβολαίων με πελάτες

Η Cyta εξετάζει τις οφειλόμενες συμβάσεις, συμπεριλαμβανομένου του τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, για να υπολογίσει εάν περιλαμβάνουν κόστος χρηματοδότησης. Η Cyta έχει επιλέξει να εφαρμόσει την πρακτική λύση που επιτρέπει να μην γίνει προσαρμογή στην τιμή συναλλαγής για τα χρηματοδοτικά στοιχεία για τις συμβάσεις όπου η διαφορά μεταξύ της πληρωμής και της μεταβίβασης της κυριότητας των αγαθών αναμένεται να είναι εντός ενός έτους ή λιγότερο.

Η Cyta αναγνωρίζει σημαντικά στοιχεία χρηματοδότησης ως έσοδα από τόκους κατά την περίοδο του συμβολαίου η οποία ξεκινά από την μεταβίβαση της κυριότητας του εξοπλισμού μέχρι το σημείο αποπληρωμής νοουμένου ότι αυτή υπερβαίνει τους 12 μήνες.

Δάνεια που παραχωρήθηκαν

Τα δάνεια που δημιουργούνται από τη Cyta με την παροχή χρημάτων απευθείας στο δανειζόμενο ταξινομούνται ως δάνεια εισπρακτέα και παρουσιάζονται σε αποσβεσθείσα τιμή κτήσης. Η αποσβεσθείσα τιμή κτήσης είναι η εύλογη αξία του δανείου που παραχωρήθηκε μετά την αφαίρεση των αποπληρωμών κεφαλαίου, πλέον ή μείον τη συσσωρευμένη απόσβεση χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου της τυχόν διαφοράς μεταξύ του αρχικού ποσού και του ποσού στη λήξη και μείον οποιαδήποτε μείωση για απομείωση ή επισφαλείς απαιτήσεις. Όλα τα δάνεια αναγνωρίζονται όταν παραχωρούνται τα χρήματα στο δανειζόμενο.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία και υποχρεώσεις

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται από τη στιγμή που η Cyta καθίσταται ένα μέρος των συμβαλλόμενων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Με βάση τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 9, η Cyta ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά στοιχεία της στις πιο κάτω κατηγορίες:

- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων ή αποτελεσμάτων
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος.

Η ταξινόμηση και η μετέπειτα επιμέτρηση των χρεωστικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων εξαρτάται από (i) το επιχειρηματικό μοντέλο της Εταιρείας για τη διαχείριση του σχετικού χαρτοφυλακίου χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και (ii) τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Κατά την αρχική αναγνώριση η Εταιρεία μπορεί να προσδιορίσει αμετάκλητα ένα χρεωστικό χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που κατά τα άλλα πληροί τις απαιτήσεις για αποτίμηση στο αποσβεσμένο κόστος ή στη δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων ή στη δίκαιη αξία μέσω αποτελεσμάτων εάν αυτό απαλείφει ή μειώνει σημαντικά μια λογιστική αντιστοιχία που διαφορετικά θα προέκυπτε.

Για επενδύσεις σε μετοχικούς τίτλους που δεν κατέχονται για εμπορία, η ταξινόμηση θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο η Εταιρεία προσδιόρισε αμετάκλητα κατά την αρχική αναγνώριση για να λογιστεί η μετοχική επένδυση σε δίκαιη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Ο προσδιορισμός αυτός γίνεται ανά επένδυση.

Για τα περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε δίκαιη αξία, τα κέρδη και ζημιές θα αναγνωριστούν είτε στα αποτελέσματα ή στα άλλα συνολικά εισοδήματα. Για επενδύσεις σε μετοχικούς τίτλους που δεν διακρατούνται για εμπορία, αυτό θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο η Εταιρεία έκανε μια αμετάκλητη επιλογή κατά την αρχική αναγνώριση για να λογιστεί η μετοχική επένδυση σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων.

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά στοιχεία και υποχρεώσεις (συνέχεια)

- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων ή αποτελεσμάτων

Επενδύσεις που αποκτούνται για απεριόριστο χρονικό διάστημα, οι οποίες μπορεί να πωληθούν λόγω ανάγκης ρευστότητας ή μεταβολών στα επιτόκια παρουσιάζονται ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων ή αποτελεσμάτων και περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εκτός αν η Διεύθυνση έχει τη δεδηλωμένη πρόθεση να κρατήσει τις επενδύσεις αυτές για λιγότερο από δώδεκα μήνες από την ημερομηνία αναφοράς ή εκτός αν θα χρειαστεί να πωληθούν για αύξηση του λειτουργικού κεφαλαίου, που σε τέτοια περίπτωση περιλαμβάνονται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

Αγορές και πωλήσεις επενδύσεων με βάση συμβόλαιο κανονικής παράδοσης αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που διεξάγεται η συναλλαγή, που είναι η ημερομηνία κατά την οποία η Cyta δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Οι επενδύσεις αναγνωρίζονται αρχικά σε εύλογη αξία, πλέον το κόστος συναλλαγής για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν παρουσιάζονται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι επενδύσεις διαγράφονται όταν το δικαίωμα να εισπραχθούν χρηματικές ροές από τις επενδύσεις έχει λήξει ή έχει μεταφερθεί και η Cyta έχει ουσιαστικά μεταφέρει όλα τα ρίσκα και οφέλη ιδιοκτησίας. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζονται μετέπειτα σε εύλογη αξία.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από αλλαγές στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα και στη συνέχεια στα ίδια κεφάλαια. Όταν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση πωληθούν ή υποστούν απομείωση στην αξία, οι συσσωρευμένες αναπροσαρμογές στην εύλογη αξία συμπεριλαμβάνονται στα αποτελέσματα.

- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος

Επενδύσεις με σταθερές ή προσδιορισίμες πληρωμές και με σταθερή λήξη τις οποίες η Διεύθυνση έχει τη θετική πρόθεση και δυνατότητα να κρατήσει μέχρι τη λήξη τους, εκτός από δάνεια και εισπρακτέα παρουσιάζονται ως χρηματοοικονομικά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος. Αυτές οι επενδύσεις περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εκτός από αυτές που έχουν λήξη εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς που περιλαμβάνονται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

Δάνεια

Τα δάνεια αναγνωρίζονται στο αρχικό ποσό χορήγησης μετά την αφαίρεση των εξόδων χρηματοδότησης. Τα δάνεια παρουσιάζονται μετέπειτα στην αποσβεσθείσα τιμή κόστους. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των εισπράξεων (μετά την αφαίρεση των εξόδων) και της αξίας αποπληρωμής, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια του δανείου με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Διαγραφή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται όταν:

- εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του περιουσιακού στοιχείου ή
- διατηρούνται τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού στοιχείου, αλλά αναλαμβάνεται συμβατική υποχρέωση για την καταβολή των ταμειακών ροών σε τρίτο μέρος ή

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Διαγραφή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (συνέχεια)

- έχουν μεταβιβαστεί τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του περιουσιακού στοιχείου ή έχει αναλάβει συμβατική υποχρέωση να καταβάλει τις ταμειακές ροές σε τρίτο μέρος, και: είτε (α) έχουν μεταβιβαστεί ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου, είτε (β) δεν έχουν ούτε μεταβιβαστεί ούτε διατηρηθεί ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου, αλλά δεν έχει διατηρηθεί ο έλεγχός του.

Οποιαδήποτε συμμετοχή σε διαγραμμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δημιουργήθηκε ή διατηρήθηκε από τη Cyta αναγνωρίζεται ως ξεχωριστό στοιχείο ενεργητικού ή υποχρέωση.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν εξοφλείται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που ανταλλάσσεται από μια άλλη με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους αντιμετωπίζεται λογιστικά ως εξόφληση της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και αναγνώριση νέας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Διαφορές που προκύπτουν αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Απομείωση στην αξία μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται αλλά ελέγχονται κάθε χρόνο για απομείωση στην αξία τους. Τα περιουσιακά στοιχεία (εκτός από αποθέματα και αναβαλλόμενη φορολογία) που αποσβένονται ελέγχονται για απομείωση στην αξία, όταν γεγονότα ή μεταβολές στις περιστάσεις δείχνουν πως η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Η υπεραξία ελέγχεται για απομείωση σε ετήσια βάση.

Για το σκοπό του ελέγχου για απομείωση, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στις μικρότερες ομάδες περιουσιακών στοιχείων που δημιουργούν ταμειακές ροές από τη συνεχή χρήση και είναι κυρίως ανεξάρτητες από τις ταμειακές εισροές από άλλα περιουσιακά στοιχεία ή μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Η υπεραξία που προκύπτει από τη συνένωση επιχειρήσεων κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών ή ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών που αναμένεται να ωφεληθούν από τις συνέργειες της συνένωσης.

Το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών είναι η υψηλότερη αξία από την αξία λόγω χρήσης και της εύλογης αξίας μείον το κόστος πώλησης. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης γίνεται μια εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών οι οποίες προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους χρησιμοποιώντας ένα προ φόρου προεξοφλητικό επιτόκιο το οποίο αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους συναφείς κινδύνους με το περιουσιακό στοιχείο ή τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών.

Αναγνωρίζεται ζημιά απομείωσης όταν η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό τους.

Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα. Οι ζημιές απομείωσης κατανέμονται μειώνοντας πρώτα τη λογιστική αξία της υπεραξίας που έχει κατανεμηθεί στη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών και στη συνέχεια μειώνοντας τη λογιστική αξία των λοιπών περιουσιακών στοιχείων στη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών σε αναλογική βάση.

Η ζημιά απομείωσης σε σχέση με την υπεραξία δεν αντιστρέφεται. Για άλλα περιουσιακά στοιχεία, η ζημιά απομείωσης αντιστρέφεται μόνο στο βαθμό που η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου δεν υπερβαίνει τη λογιστική αξία που θα είχε το περιουσιακό στοιχείο, καθαρή από αποσβέσεις, αν η ζημιά απομείωσης δεν είχε αναγνωρισθεί.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Συμφηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση συμφηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην κατάσταση οικονομικής θέσης, όταν, και μόνο όταν, η Cyta έχει νομικό δικαίωμα συμφηφισμού των ποσών και υπάρχει η πρόθεση είτε διακανονισμού του καθαρού υπολοίπου, είτε είσπραξης του ποσού της απαίτησης με ταυτόχρονη εξόφληση της υποχρέωσης. Αυτό δεν συμβαίνει κατά κανόνα με κύριες συμφωνίες συμφηφισμού και τα σχετικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις παρουσιάζονται συνολικά στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο

Τα μετρητά στην τράπεζα και το ταμείο αποτελούνται από μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο, βραχυπρόθεσμες καταθέσεις στην τράπεζα με μέσο όριο λήξης λιγότερο των 90 μερών και τραπεζικά παρατραβήγματα. Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις στην τράπεζα με μέσο όριο λήξης 3-12 μήνες συμπεριλαμβάνονται στις βραχυπρόθεσμες καταθέσεις και στις επενδυτικές δραστηριότητες για σκοπούς ταμειακών ροών.

Υποχρεώσεις από εμπορικές δραστηριότητες

Οι υποχρεώσεις από εμπορικές δραστηριότητες αρχικά επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρησιμοποίηση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Αποθέματα

Τα αποθέματα παρουσιάζονται στο χαμηλότερο της τιμής κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους.

Οι μέθοδοι για καθορισμό της τιμής κτήσης είναι:

- i. Οι προσθήκες αποτιμούνται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους η οποία περιλαμβάνει τιμή αγοράς και άλλα συναφή έξοδα.
- ii. Οι επιστροφές αποτιμούνται σε τιμή αρχικού κόστους μετά την αφαίρεση της συσσωρευμένης απόσβεσης.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η υπολογιζόμενη τιμή πώλησης κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών, μείον οι δαπάνες συμπλήρωσης και τα έξοδα πώλησης.

Αποθέματα τα οποία αγοράζονται και προορίζονται για κεφαλαιουχικά έργα κεφαλαιοποιούνται στα ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό.

Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν η Cyta έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση που προκύπτει από προηγούμενα γεγονότα, είναι πιθανό να υπάρξει ροή περιουσιακών στοιχείων για εξόφληση αυτής της υποχρέωσης, και το ποσό της υποχρέωσης μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα. Όταν η Cyta αναμένει η πρόβλεψη να αποπληρωθεί, για παράδειγμα με βάση ένα ασφαλιστικό συμβόλαιο, η αποπληρωμή αναγνωρίζεται ως ξεχωριστό περιουσιακό στοιχείο μόνο όταν η αποπληρωμή είναι σχεδόν βέβαια.

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αντιπροσωπεύουν ποσά τα οποία είναι πληρωτέα πέραν των δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Αναβαλλόμενο Εισόδημα

Το αναβαλλόμενο εισόδημα περιλαμβάνει εισπράξεις έναντι εισοδημάτων που αφορούν μεταγενέστερη οικονομική περίοδο.

Συγκριτικά ποσά

Όπου χρειάζεται, τα συγκριτικά ποσά αναπροσαρμόζονται για να συνάδουν με τις μεταβολές στις λογιστικές πολιτικές, την υιοθέτηση νέων και αναθεωρημένων Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς και την παρουσίαση του τρέχοντος οικονομικού έτους.

4. ΕΞΟΔΑ ΑΠΟ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

	2022 €' 000	2021 €' 000
Σταθερή τηλεφωνία	52.809	54.815
Κινητή τηλεφωνία	124.064	124.899
Λοιπές υπηρεσίες	<u>223.204</u>	<u>195.723</u>
	<u>400.077</u>	<u>375.437</u>

5. ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

	2022 €' 000	2021 €' 000
Ασφάλεια, περιθαλψη και βοηθήματα συνταξιούχων	578	1.704
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας για το σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος (Σημ. 9)	2.319	3.776
Έξοδα διασύνδεσης	6.342	5.882
Ενοίκια	111	432
Συμβουλευτικές υπηρεσίες	3.558	2.668
Κόστος πωληθέντος τερματικού εξοπλισμού	33.302	30.805
Γραφική ύλη και εκτυπωτικά	414	517
Ηλεκτρισμός και νερό	14.423	9.290
Έξοδα συντήρησης	27.377	26.687
Άδειες λειτουργίας	4.464	3.812
Ενοίκια εκμισθωμένων κυκλωμάτων	2.363	1.921
Αποδόσεις σε διεθνείς τηλεπικοινωνιακούς οργανισμούς	13.867	11.311
Αποδοχές προσωπικού	115.106	111.968
Έξοδα διαφημίσεων	6.003	5.945
Άδειες χρήσης περιεχομένου και άλλες δαπάνες υπηρεσίας Cytavision	31.707	29.529
Αμοιβή ανεξάρτητων ελεγκτών για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών	40	40
Άλλα έξοδα	11.396	12.891
Πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες	683	1.105
Αποσβέσεις περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης (Σημ. 15)	2.759	2.834
Χρεόλυση άυλων περιουσιακών στοιχείων και υπεραξίας (Σημ. 14)	12.629	11.252
Αποσβέσεις (Σημ. 13)	<u>37.639</u>	<u>33.535</u>
	327.191	307.867
Μείον: μισθοί και άλλα έξοδα που κατανέμονται σε περιουσιακά στοιχεία και σε έργα αποπληρωτέα από τρίτους	<u>(22.360)</u>	<u>(19.529)</u>
	<u>304.831</u>	<u>288.338</u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

6. ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

	2022 €' 000	2021 €' 000
Κόστος πώλησης/ζημιά για ακίνητα και εξοπλισμό	815	662
Πρόβλεψη, διαγραφή και κόστος πώλησης πεπαλαιωμένων υλικών αποθήκης ¹	757	4.258
Κόστος σχεδίου εθελούσιας αποχώρησης ²	-	1.779
Αποζημιώσεις σε τρίτους ³	<u>10.372</u>	<u>349</u>
	<u>11.944</u>	<u>7.048</u>

- (1) Η πρόβλεψη, διαγραφή και κόστος πώλησης πεπαλαιωμένων υλικών αποθήκης περιλαμβάνει τη διαγραφή πεπαλαιωμένων υλικών αποθήκης, μέρος των οποίων έχει πωληθεί και τα έσοδα περιλαμβάνονται στα Άλλα εισοδήματα (Σημ. 7) και αύξηση της πρόβλεψης για βραδυκίνητα αποθέματα.
- (2) Στα πλαίσια της προσπάθειας της Cyta για μείωση στο λειτουργικό κόστος, αξιοποιήθηκε τον Ιούλιο του 2019 ο θεσμός της Εθελούσιας Αφυπηρέτησης με στόχο την ανανέωση του προσωπικού (ηλικιακή και τεχνογνωσίας) και κατά το δυνατό μείωση του εργατικού κόστους που αποτελεί πρωταρχικό στόχο. Οι υπάλληλοι οι οποίοι επέλεξαν να αφυπηρέτησουν, πέραν από τις θεμελιωμένες Συνταξιοδοτικές παροχές, αποζημιώθηκαν με επιπρόσθετο ποσό το οποίο υπολογίστηκε σύμφωνα με τις πρόνοιες των Γενικών Κανονισμών Προσωπικού με μέγιστο ποσό τις €115.000. Κατά το 2019 αποχώρησαν συνολικά 28 άτομα με συνολικό κόστος αποζημίωσης €1.934.328 ενώ κατά το 2020 αποχώρησαν 36 άτομα με συνολικό κόστος αποζημίωσης €2.559.750. Ως οι πρόνοιες του Σχεδίου, κατά το 2021 αποχώρησαν 25 άτομα με συνολικό κόστος αποζημίωσης €1.779.199.
- (3) Το ποσό των αποζημιώσεων αφορά αποζημιώσεις που πληρώθηκαν σε τρίτους και πρόνοια για πιθανές υποχρεώσεις που προκύπτουν από νομικές αγωγές που εκκρεμούν εναντίον της Cyta.

7. ΆΛΛΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ

	2022 €' 000	2021 €' 000
Εισπράξεις επισφαλών απαιτήσεων	278	87
Διάφορα έσοδα	290	316
Έσοδα από πώληση και αποζημιώσεις ακινήτων, εξοπλισμού και άυλων περιουσιακών στοιχείων	138	632
Έσοδα από την πώληση πεπαλαιωμένων υλικών αποθήκης	650	1.925
Ενοίκια εισπρακτέα	<u>129</u>	<u>117</u>
	<u>1.485</u>	<u>3.077</u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

8. ΠΡΟΣΤΙΜΑ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, είχαν επιβληθεί/επανεξεταστεί τα ακόλουθα πρόστιμα:

	Σημ.	2022 €' 000	2021 €' 000
ΓΕΡΗΕΤ	(1)	-	50
ΓΕΡΗΕΤ	(2)	-	1
Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα	(3)	2	-
Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού	(4)	<u>(2.900)</u>	<u>-</u>
		<u><u>(2.898)</u></u>	<u><u>51</u></u>

- (1) Στις 12 Απριλίου 2021 με απόφαση του ΓΕΡΗΕΤ επιβλήθηκε πρόστιμο στη Cyta ύψους €50.000 με αντικείμενο διαφοράς την κατ'ίσχυρισμό άρνηση και/ή παράλειψη και/ή αποφυγή παροχής πληροφοριών και τροποποίηση της συμφωνίας ώστε να συνάδει με το Νόμο και το περί Παροχής Συνεγκατάστασης και από Κοινού Χρήσης Διευκολύνσεων Διάταγμα του 2012.
- (2) Στις 22 Οκτωβρίου 2021 με απόφαση του ΓΕΡΗΕΤ επιβλήθηκε πρόστιμο στη Cyta ύψους €800 για μη συμμόρφωση με απόφασή του ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2019, για παροχή πληροφοριών.
- (3) Στις 3 Φεβρουαρίου 2022 με απόφαση της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα επιβλήθηκε διοικητικό πρόστιμο ύψους €1.500.
- (4) Με δικαστική απόφαση στις 9 Δεκεμβρίου 2022, ακυρώθηκε η απόφαση της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού, με την οποία η Cyta καταδικάστηκε σε διοικητικό πρόστιμο ύψους €2.900.000 για παραβάσεις του άρθρου 3(1)(α), 3(1)(β) και 3(1)(γ) του περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου, Ν. 13(I)/2008 καθώς και του άρθρου 101(1)(α), 101(1)(β) και 101(1)(γ) της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), αντίστοιχα σε σχέση με την Συμφωνία ημερομηνίας 23/12/2011 μεταξύ της Αρχής και της Forthnet A.E. για την αποκλειστική διάθεση του τηλεοπτικού περιεχομένου της δορυφορικής πλατφόρμας NOVACYPRUS.

9. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

(α) Σχέδιο Καθορισμένου Ωφελήματος

Η τελευταία αναλογιστική εκτίμηση έγινε με ημερομηνία αναφοράς την 31 Δεκεμβρίου 2022. Τα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για σκοπούς της αναλογιστικής εκτίμησης πάρθηκαν από τις οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ("Ταμείο") για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Βάσει των αλλαγών του ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) τα αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από το 2013 αναγνωρίζονται στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων ενώ προηγουμένως η Cyta αναγνώριζε τα αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε περίοδο ίση με την μέση υπολειπόμενη εργασιακή ζωή των υπαλλήλων της Cyta.

Η καθαρή υποχρέωση της Cyta για τα ωφελήματα αφυπηρητήσεως στο Ταμείο Συντάξεων είναι ως ακολούθως:

	2022 €' 000	2021 €' 000
Μακροπρόθεσμη υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων	<u>76.629</u>	<u>330.846</u>
	<u><u>76.629</u></u>	<u><u>330.846</u></u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

9. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ (συνέχεια)**(α) Σχέδιο Καθορισμένου Ωφελήματος (συνέχεια)**

Η καθαρή υποχρέωση μειώθηκε σημαντικά λόγω των αλλαγών στο οικονομικό περιβάλλον που επίδρασαν στις αναλογιστικές παραδοχές και κατά κύριο λόγο στην αύξηση του προεξοφλητικού επιτοκίου, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την αναγνώριση αναλογιστικού κέρδους για το 2022.

Το Ταμείο προσφέρει συνταξιοδοτικά ωφελήματα σε μηνιαίους υπαλλήλους και εξαρτώμενά τους πρόσωπα. Μέλη του Ταμείου είναι μόνιμο προσωπικό το οποίο έχει προσληφθεί πριν την 1η Οκτωβρίου 2011. Για τους σκοπούς του Ταμείου υπάρχει ταμείο το οποίο λειτουργεί ανεξάρτητα από τα οικονομικά της Cyta. Σύμφωνα με τους κανονισμούς του Ταμείου, η Cyta έχει υποχρέωση να καταβάλλει στο Ταμείο συνεισφορές το ύψος των οποίων καθορίζεται μετά από περιοδικές αναλογιστικές μελέτες. Οι συνεισφορές αυτές αποτελούν ποσοστό του συντάξιμου μισθού των υπαλλήλων-μελών του Ταμείου. Επιπρόσθετα, η Cyta έχει υποχρέωση να καταβάλλει οποιαδήποτε ελλείμματα προκύπτουν, μετά από αναλογιστική εκτίμηση.

Από την 1η Οκτωβρίου 2011, με βάση τα μέτρα του πρώτου πακέτου οικονομικής εξυγίανσης γίνονται συνεισφορές και από τα μέλη του Ταμείου ύψους 5%.

(α) Τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα σε Μέλη υπολογίζονταν μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2012 ως ακολούθως:

Ετήσια σύνταξη ίση με το 1/800 του συντάξιμου μισθού του μέλους για κάθε μήνα υπηρεσίας, με ανώτατο όριο 400/800, επιπρόσθετη σύνταξη 13ου μήνα κάθε έτους, ίση προς το 1/12 της ετήσιας σύνταξης και εφάπαξ ποσό ίσο με την ετήσια σύνταξη πολλαπλασιαζόμενη επί δεκατέσσερα και διαιρούμενου του προκύπτοντος ποσού διά τρία (Σημ. Για κάποιες μεταβατικές περιόδους μετά το 2005 ο συντελεστής για το εφάπαξ ποσό είχε αυξηθεί σταδιακά από το 14/3 μέχρι και το 15,5/3 ανάλογα με την ηλικία αφυπηρέτησης η οποία επίσης είχε αυξηθεί στην ίδια μεταβατική περίοδο από το 60ο στο 63ο έτος ηλικίας).

(β) Από 1η Ιανουαρίου 2013 και μετέπειτα, με την ψήφιση του «περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου του 2012» (Ν.216(I)/2012), τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των Μελών υπολογίζονται ως ακολούθως:

Μέρος Α - (αφορά την συντάξιμη υπηρεσία των μελών μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2012 και τα ωφελήματα που έχουν κερδηθεί με την υπηρεσία αυτή):

- (i) ετήσια σύνταξη με βάση συντελεστή ενός οκτακοσιοστού (1/800) των ετήσιων συντάξιμων απολαβών του κατά την ημερομηνία αφυπηρέτησής του, για κάθε συμπληρωμένο μήνα της συντάξιμης υπηρεσίας του, και
- (ii) εφάπαξ ποσό ίσο με την ετήσια σύνταξη πολλαπλασιαζόμενη επί δεκατέσσερα (14) και διαιρούμενου του ποσού που προκύπτει δια τρία (3):

Νοείται ότι, το εφάπαξ ποσό που καταβάλλεται σε υπάλληλο για την υπηρεσία του πριν την 1η Ιανουαρίου 2013, υπολογίζεται ως ακολούθως:

- (α) όσον αφορά υπάλληλο που έχει συμπληρώσει το εξηκοστό πρώτο (61ο) έτος της ηλικίας του και συντάξιμη υπηρεσία τετρακοσίων δώδεκα (412) ή περισσότερων μηνών, πριν από την 1η Ιανουαρίου 2013, είναι ίσο με την ετήσια σύνταξη πολλαπλασιαζόμενη επί δεκατέσσερα και μισό (14 ½) και διαιρούμενου του ποσού που προκύπτει διά τρία (3),
- (β) όσον αφορά υπάλληλο που έχει συμπληρώσει το εξηκοστό δεύτερο (62ο) έτος της ηλικίας του και συντάξιμη υπηρεσία τετρακοσίων είκοσι τεσσάρων (424) ή περισσότερων μηνών, πριν από την 1η Ιανουαρίου 2013, είναι ίσο με την ετήσια σύνταξη πολλαπλασιαζόμενη επί δεκαπέντε (15) και διαιρούμενου του ποσού που προκύπτει δια τρία (3), και
- (γ) όσον αφορά υπάλληλο που έχει συμπληρώσει το εξηκοστό τρίτο (63ο) έτος της ηλικίας του και συντάξιμη υπηρεσία τετρακοσίων τριάντα έξι (436) ή περισσότερων μηνών, πριν από την 1η Ιανουαρίου 2013, είναι ίσο με την ετήσια σύνταξη πολλαπλασιαζόμενη επί δεκαπέντε και μισό (15 ½) και διαιρούμενου του ποσού που προκύπτει δια τρία (3)

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

9. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ (συνέχεια)

(α) Σχέδιο Καθορισμένου Ωφελήματος (συνέχεια)

Μέρος Β - (αφορά τη συντάξιμη υπηρεσία των Μελών από 1η Ιανουαρίου 2013 και μετέπειτα και τα ωφελήματα που έχουν κερδηθεί για την υπηρεσία αυτή):

- (i) ετήσια σύνταξη με βάση συντελεστή ενός οκτακοσιοστού (1/800) του μέσου όρου των ακαθάριστων συντάξιμων απολαβών του συνόλου των μηνών συντάξιμης υπηρεσίας του, μέχρι την ημερομηνία αφυπηρέτησής του, αναπροσαρμοσμένων με την αξία της εκάστοτε ισχύουσας ασφαλιστικής μονάδας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για κάθε συμπληρωμένο μήνα συντάξιμης υπηρεσίας του, και
- (ii) εφάπαξ ποσό ίσο με την ετήσια σύνταξη πολλαπλασιαζόμενη επί δεκατέσσερα (14) και διαιρούμενου του ποσού που προκύπτει δια τρία (3):

Νοείται ότι, ο υπάλληλος δύναται να επιλέξει μεταξύ της καταβολής ολόκληρου του εφάπαξ ποσού που αναφέρεται στην εν λόγω υποπαράγραφο ή μετατροπής αυτού σε σταθερό μηνιαίο ποσό ή καταβολής μέρους αυτού σε ποσοστό εικοσιπέντε επί τοις εκατόν (25%) ή πενήντα επί τοις εκατόν (50%) ή εβδομήντα πέντε επί τοις εκατόν (75%) και αναλογιστικής μετατροπής του υπολοίπου σε σταθερό μηνιαίο ποσό.

Το σταθερό μηνιαίο ποσό υπολογίζεται αφού το εφάπαξ ποσό που υπόκειται σε μετατροπή, διαιρείται με το συντελεστή που ορίζεται στον Πίνακα 1 του περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμο του 2012, ανάλογα με την ηλικία του υπαλλήλου κατά την αφυπηρέτηση, για να αποδώσει το ετήσιο ποσό το οποίο, στη συνέχεια, διαιρείται δια δώδεκα (12) για να αποδώσει το σταθερό μηνιαίο ποσό.

Πέραν των πιο πάνω γενικών κανόνων που αφορούν τον υπολογισμό των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των Μελών στους Κανονισμούς του Ταμείου περιλαμβάνονται μια πληθώρα άλλων διατάξεων που αφορούν πρόωρες αφυπηρετήσεις, αφυπηρετήσεις για λόγους αναπηρίας, αφυπηρετήσεις για λόγους υγείας, μεταβίβαση σύνταξης σε χήρες/χήρους και ορφανά, κλπ.

Τα ποσά που εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης είναι βασισμένα στην αναλογιστική μελέτη που έγινε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με το σχέδιο αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος και έχουν ως εξής:

	2022 €' 000	2021 €' 000
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	703.657	996.652
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων	<u>(627.028)</u>	<u>(665.806)</u>
Καθαρή υποχρέωση στην κατάσταση οικονομικής θέσης	<u>76.629</u>	<u>330.846</u>
Επίπεδο χρηματοδότησης	89%	67%

Τα ποσά που εμφανίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων είναι βασισμένα στην αναλογιστική μελέτη που έγινε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με το σχέδιο αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος και έχουν ως εξής:

	2022 €' 000	2021 €' 000
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας (Σημ. 5)	2.319	3.776
Καθαρός τόκος επί του περιουσιακού στοιχείου (Σημ. 10)	<u>3.197</u>	<u>2.030</u>
Συνολικό έξοδο που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα	<u>5.516</u>	<u>5.806</u>

Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση καταχωρημένη στην κατάσταση οικονομικής θέσης:

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

9. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ (συνέχεια)

(α) Σχέδιο Καθορισμένου Ωφελήματος (συνέχεια)

	2022 €' 000	2021 €' 000
Καθαρή υποχρέωση στην κατάσταση οικονομικής θέσης στην αρχή της περιόδου	330.846	505.662
Πραγματικές εισφορές που καταβλήθηκαν από την Cyta	(24.684)	(24.666)
Σύνολο αναλογιστικών (κερδών)/ζημιών που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων	(235.049)	(155.956)
Σύνολο εξόδου που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	<u>5.516</u>	<u>5.806</u>
Καθαρή υποχρέωση στην κατάσταση οικονομικής θέσης	<u><u>76.629</u></u>	<u><u>330.846</u></u>

Μεταβολή στην παρούσα αξία των υποχρεώσεων:

	2022 €' 000	2021 €' 000
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	996.652	1.148.396
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	2.319	3.776
Κόστος τόκου	9.838	4.648
Εισφορές εργαζομένων	3.162	3.139
Παροχές που πληρώθηκαν από το Ταμείο Συντάξεων	(31.200)	(36.125)
Αναλογιστικό κέρδος - οικονομικές παραδοχές	(350.905)	(109.163)
Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - εμπειρικές παραδοχές	<u>73.791</u>	<u>(18.019)</u>
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	<u><u>703.657</u></u>	<u><u>996.652</u></u>

Μεταβολή στην πραγματική αξία των περιουσιακών στοιχείων:

	2022 €' 000	2021 €' 000
Καθαρή αξία περιουσιακών στοιχείων Ταμείου στην αρχή της περιόδου	665.806	642.734
Αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων	6.641	2.618
Εισφορές εργοδότη	24.684	24.666
Εισφορές εργαζομένων	3.162	3.139
Παροχές που πληρώθηκαν από το Ταμείο	(31.200)	(36.125)
Αναλογιστική (ζημιά)/κέρδος	<u>(42.065)</u>	<u>28.774</u>
Καθαρή αξία περιουσιακών στοιχείων Ταμείου στο τέλος της περιόδου	<u><u>627.028</u></u>	<u><u>665.806</u></u>

Το συσσωρευμένο ποσό που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2022 ήταν €293.159.939 έλλειμμα (31/12/2021: €528.208.826 έλλειμμα).

Επαναμετρήσεις:

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

9. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ (συνέχεια)

(α) Σχέδιο Καθορισμένου Ωφελήματος (συνέχεια)

	2022 €' 000	2021 €' 000
Κέρδος στην επαναμέτρηση της υποχρέωσης	277.114	127.182
Διαφορά μεταξύ αναμενόμενης και πραγματικής απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων (μη συμπεριλαμβανομένου καθαρού τόκου επί του περιουσιακού στοιχείου)	<u>(42.065)</u>	<u>28.774</u>
Αναλογιστικό κέρδος που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων	<u><u>235.049</u></u>	<u><u>155.956</u></u>

Πραγματική απόδοση των περιουσιακών στοιχείων:

	2022 €' 000	2021 €' 000
Αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων	6.641	2.618
Αναλογιστική (ζημιά)/κέρδος στα περιουσιακά στοιχεία	<u>(42.065)</u>	<u>28.774</u>
	<u><u>(35.424)</u></u>	<u><u>31.392</u></u>

Τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία του Ταμείου ήταν ως ακολούθως:

	2022		2021	
	€' 000	%	€' 000	%
Ακίνητα για επένδυση υπό κατασκευή	2.959	0,47%	2.978	0,45%
Ακίνητα για επένδυση	32.541	5,19%	33.237	4,99%
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες	5.718	0,91%	5.325	0,80%
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται στην εύλογη αξία	538.622	85,90%	564.797	84,83%
Δάνεια εισπρακτέα	33.237	5,30%	25.063	3,76%
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	17.831	2,84%	37.406	5,62%
Άλλα εισπρακτέα και προπληρωμές	1.003	0,16%	475	0,07%
Λοιπές υποχρεώσεις	<u>(4.883)</u>	<u>(0,78)%</u>	<u>(3.475)</u>	<u>(0,52)%</u>
	<u><u>627.028</u></u>	<u><u>100</u></u>	<u><u>665.806</u></u>	<u><u>100</u></u>

Το Ταμείο δεν κατείχε οποιαδήποτε χρηματοοικονομικά μέσα, ακίνητη περιουσία ή άλλο περιουσιακό στοιχείο της Cyta.

Οι κυριότερες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την αναλογιστική εκτίμηση ήταν:

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022
9. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ (συνέχεια)

 (α) Σχέδιο Καθορισμένου Ωφελήματος (συνέχεια)

	2022	2021
Προεξοφλητικό επιτόκιο	3,84%	1,00%
Πληθωρισμός	2,5%	1,80%
Αναμενόμενη απόδοση επενδύσεων	3,84%	1,00%
Συνολικές αυξήσεις μισθών	2,75%	2,50%
Ποσοστό αύξησης συντάξεων	1,50%	1,15%
Ποσοστό αύξησης συμπληρωματικών συντάξεων	2,50%	1,80%
Αύξηση στις ανώτατες ασφαλιστέες απολαβές	2,50%	2,30%
Πίνακες θνησιμότητας	60% του PA90 για άντρες 65% του PA90 για γυναίκες	60% του PA90 για άντρες 65% του PA90 για γυναίκες

Ο προεξοφλητικός συντελεστής, που βάσει του αναθεωρημένου ΔΛΠ19 είναι ο ίδιος με την μέση αναμενόμενη απόδοση επενδύσεων, εξάχθηκε από την καμπύλη απόδοσης σε ευρώ του δείκτη (composite AA) Bloomberg με χρονικό ορίζοντα 14,1 χρόνια (2021: 17,0 χρόνια) που είναι η μέση σταθμισμένη υπολογισμένη διάρκεια των υποχρεώσεων του Ταμείου με βάση την καμπύλη απόδοσης. Η σημαντική αύξηση στο προεξοφλητικό επιτόκιο αποτέλεσε τον κύριο παράγοντα αναγνώρισης του αναλογιστικού κέρδους στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Οι υποθέσεις αναφορικά με τη μελλοντική θνησιμότητα που έγιναν για το τρέχον έτος βασίζονται στον δημοσιευμένο πίνακα θνησιμότητας PA90. Ο εν λόγω πίνακας μειωμένος κατά 40% για τους άντρες και 35% για τις γυναίκες είναι αυτός που χρησιμοποιήθηκε για να περιγράψει τα ποσοστά θνησιμότητας των μελών του Ταμείου μετά την αφυπηρέτηση. Ο μέσος όρος προσδοκώμενης ζωής, σύμφωνα με τον εν λόγω πίνακα, στην ηλικία των 65 (κανονική ηλικία αφυπηρέτησης) είναι για τους άντρες 18,9 χρόνια και για τις γυναίκες 22,0 χρόνια (2021: 18,9 και 22,0 αντίστοιχα).

Ανάλυση ευαισθησίας

Λογικά πιθανές μεταβολές κατά την ημερομηνία αναφοράς σε μια από τις σχετικές αναλογιστικές παραδοχές, κρατώντας τις άλλες υποθέσεις σταθερές, θα είχαν επηρεάσει την παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών ως ακολούθως:

	Αλλαγή Παραδοχής %	Παρούσα αξία υποχρέωσης	
		Επίδραση 2022 %	Επίδραση 2021 %
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,50 (0,50)	(6,4) 7,1	(8,2) 9,3
Πληθωρισμός	0,50 (0,50)	1,1 (1,2)	1,9 (1,9)
Μισθοί	0,50 (0,50)	3,8 (3,6)	5,0 (4,6)
Συντάξεις	0,50 (0,50)	9,7 (9,0)	12,2 (11,1)
Προσδόκιμο Ζωής	Αύξηση κατά 1 έτος	2,6	3,6
	Μείωση κατά 1 έτος	(2,6)	(3,5)

Η εκτιμώμενη χρέωση στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το οικονομικό έτος 2023 με βάση την αναλογιστική μελέτη της 31 Δεκεμβρίου 2022, βάσει του τροποποιημένου ΔΛΠ 19, παρουσιάζεται πιο κάτω. Η πραγματική χρέωση στο λογαριασμό αποτελεσμάτων 2023 θα διαμορφωθεί με βάση τον καθορισμό των πραγματικών δαπανών 2023.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

9. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ (συνέχεια)

(α) Σχέδιο Καθορισμένου Ωφελήματος (συνέχεια)

	2023 €' 000
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	859
Καθαρή επιβάρυνση τόκων	3.048
Σύνολο	3.907

Βάσει της αναλογιστικής μελέτης που ετοιμάστηκε για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, οι αναμενόμενες εισφορές προς το σχέδιο αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος για το οικονομικό έτος 2023 είναι €28.300.281 και οι αναμενόμενες παροχές από το σχέδιο για το έτος 2023 είναι €33.783.533.

(β) Ταμείο Προνοίας Ωρομίσθιου Προσωπικού

Στις 14 Οκτωβρίου 2008 ιδρύθηκε το ταμείο προνοίας για τους υπαλλήλους που ανήκουν στο Τακτικό Ωρομίσθιο Προσωπικό της Cyta. Μέλη του ταμείου θα είναι κάθε ωρομίσθιος υπάλληλος της Cyta ο οποίος έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του και έχει τουλάχιστον 18 μήνες συνεχούς υπηρεσίας ως έκτακτο ή/και ωρομίσθιο προσωπικό. Η συνεισφορά του υπαλλήλου είναι 5% επί των μηνιαίων απολαβών του και η συνεισφορά του εργοδότη 5%. Οι συνολικές συνεισφορές του εργοδότη που καταβλήθηκαν κατά το 2022 ήταν €450.218 (31/12/2021: €394.699).

(γ) Ταμείο Προνοίας Μόνιμων Μηνιαίων Υπαλλήλων ΑΤΗΚ

Το Ταμείο Προνοίας Μόνιμων Μηνιαίων Υπαλλήλων ΑΤΗΚ ιδρύθηκε στις 10 Νοεμβρίου 2015. Μέλη του Ταμείου εγγράφονται όλοι οι υπάλληλοι που προσλήφθηκαν στην κατηγορία Μόνιμου Μηνιαίου Προσωπικού στη Cyta κατά την 1η Νοεμβρίου 2011 και μετά, οι οποίοι έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους και έχουν τουλάχιστον εξάμηνη συνεχή υπηρεσία στη Cyta.

Εισφορές Μελών

Κάθε Μέλος καταβάλλει στο Ταμείο ως προσωπική εισφορά το πέντε τοις εκατό (5%) των μηνιαίων βασικών απολαβών του (βασικός μισθός και τιμάρθιμος) ή τέτοιο ποσοστό από πέντε τοις εκατό (5%) μέχρι δέκα τοις εκατό (10%) όπως αυτό επιλέγεται από το Μέλος.

Εισφορές Cyta

Η Cyta καταβάλλει στο Ταμείο το δέκα τοις εκατό (10%) των μηνιαίων βασικών απολαβών (βασικός μισθός και τιμάρθιμος) των Μελών ως εισφορά της.

Οι συνολικές συνεισφορές του εργοδότη που καταβλήθηκαν κατά το 2022 ήταν €207.834 (31/12/2021: €167.326).

Τα μέλη του Ταμείου έχουν το δικαίωμα να δηλώσουν την επιθυμία τους να ενταχθούν στο νέο Συνταξιοδοτικό Σχέδιο εντός 6 μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Νόμου (Ν. 210(I)/2022) που θεσπίζει τη λειτουργία του νέου Συνταξιοδοτικού Σχεδίου, δηλαδή από τις 16 Δεκεμβρίου, 2022. Οι υπάλληλοι που θα επιλέξουν να ενταχθούν στο νέο Συνταξιοδοτικό Σχέδιο θα συνεισφέρουν 5% και η Αρχή επίσης 5%. Οι υπάλληλοι θα πληρώνουν μειωμένες κοινωνικές ασφαλίσεις κατά 4,1% και το ποσοστό της μείωσης θα καταβάλλεται από τον εργοδότη. Όλοι οι μόνιμοι υπάλληλοι που θα διοριστούν για πρώτη φορά σε θέση κατά ή μετά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου και δεν είχαν υπηρετήσει σε οποιαδήποτε θέση πριν από την ημερομηνία αυτή θα ενταχθούν στο νέο Συνταξιοδοτικό Σχέδιο.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

10. ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

	2022 €' 000	2021 €' 000
Τόκοι εισπρακτέοι	1.624	3.333
Χρηματοδοτικά έσοδα από συμβάσεις με πελάτες	9	8
Συναλλαγματικό κέρδος	<u>2.895</u>	<u>1.753</u>
Έσοδα χρηματοδότησης	<u>4.528</u>	<u>5.094</u>
Συναλλαγματική ζημιά	3.953	1.835
Τραπεζικά δικαιώματα και άλλοι τόκοι	868	1.090
Τόκοι σε υποχρεώσεις από μισθώσεις	248	251
Καθαρός τόκος επί του περιουσιακού στοιχείου Ταμείου Συντάξεων (Σημ. 9)	<u>3.197</u>	<u>2.030</u>
Έξοδα χρηματοδότησης	<u>8.266</u>	<u>5.206</u>
Καθαρά έξοδα χρηματοδότησης	<u>(3.738)</u>	<u>(112)</u>
Οι πιστωτικοί τόκοι αναλύονται ως ακολούθως:		
	2022 €' 000	2021 €' 000
Τραπεζικές καταθέσεις και τρεχούμενοι λογαριασμοί	(38)	112
Επενδύσεις που κατέχονται μέχρι τη λήξη	<u>1.662</u>	<u>3.221</u>
	<u>1.624</u>	<u>3.333</u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

11. (ΖΗΜΙΑ)/ΚΕΡΔΟΣ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	2022 €' 000	2021 €' 000
Κέρδος από χρηματοοικονομικά στοιχεία ⁽¹⁾ (Ζημιά)/κέρδος στην αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων ⁽²⁾	256	432
Κέρδος/(Ζημιά) από απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων σε αποσβεσμένο κόστος ⁽³⁾	(1.528)	399
Κέρδος από πώληση περιουσιακών στοιχείων σε αποσβεσμένο κόστος ⁽⁴⁾	8	(381)
Έσοδα από επενδύσεις ⁽⁵⁾	1.112	2.267
	<u>82</u>	<u>71</u>
	<u>(70)</u>	<u>2.788</u>

- (1) Το κέρδος από χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ύψους €256.254 αφορά αναπροσαρμογή εύλογης αξίας στις τραπεζικές καταθέσεις με βάση τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 9 (31/12/2021: κέρδος €432.094).
- (2) Το κέρδος ή ζημιά από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων, προκύπτει από την αύξηση ή μείωση στην εύλογη αξία των μετοχών που κατέχει η Cyta στην Τράπεζα Κύπρου και στην Ελληνική Τράπεζα και των επενδύσεων σε ομολογιακά κεφάλαια και επενδυτικά ταμεία. Κατά την περίοδο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2022 προέκυψε κέρδος από την αύξηση της αξίας μετοχών ύψους €1.065.577 (31/12/2021: κέρδος €398.999) και μείωση στην αξία των επενδύσεων σε ομολογιακά κεφάλαια και επενδυτικά ταμεία ύψους €2.593.751.
- (3) Το κέρδος από απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων σε αποσβεσμένο κόστος, αφορά Κυβερνητικά Ομόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας, Ευρωομόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας, Ομόλογα Γαλλικής Κυβέρνησης και Γερμανικά Γραμμάτια Δημοσίου.
- (4) Τον Δεκέμβριο του 2021 έγινε ρευστοποίηση του Ευρωομολόγου Κυπριακής Δημοκρατίας αξίας €13.935.000. Ακολούθησε δεύτερη ρευστοποίηση τον Ιανουάριο του 2022 του ίδιου Ευρωομολόγου Κυπριακής Δημοκρατίας αξίας €9.428.949. Το κέρδος που αναγνωρίστηκε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανήλθε στα €2.266.520 ενώ στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ανήλθε στα €1.112.291.
- (5) Τα έσοδα από επενδύσεις περιλαμβάνουν μερίσματα από μετοχές και επενδυτικά ταμεία.

12. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

	2022 €' 000	2021 €' 000
Εταιρικός φόρος - για το έτος	8.165	7.896
Εταιρικός φόρος - προηγούμενων ετών	(3)	(106)
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα - για το έτος	(16)	1.003
Αναβαλλόμενη φορολογία (Σημ. 25)	<u>(352)</u>	<u>(828)</u>
Χρέωση έτους	<u>7.794</u>	<u>7.965</u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

12. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ (συνέχεια)

Συμφιλίωση φορολογίας με βάση το φορολογητέο εισόδημα και φορολογίας με βάση το λογιστικό κέρδος:

	2022	2022 €' 000	2021	2021 €' 000
Λογιστικό κέρδος πριν από τη φορολογία		<u>83.877</u>		<u>85.753</u>
Φόρος με βάση τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας	12,50%	10.485	12,50%	10.719
Φορολογική επίδραση εξόδων που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	1,39%	1.168	1,61%	1.381
Φορολογική επίδραση εκπνώσεων και εισοδήματος που δεν υπόκειται σε φορολογία	(0,95)%	(794)	(0,50)%	(427)
Φορολογική επίδραση αναλογιστικών ζημιών	(3,23)%	(2.708)	(4,42)%	(3.788)
Παρακρατηθείς φόρος σε εισοδήματα εξωτερικού	0,02%	14	0,01%	11
Φόρος προηγούμενων ετών	- %	(3)	(0,12)%	(106)
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα	(0,02)%	(16)	1,17%	1.003
Αναβαλλόμενη φορολογία (Σημ. 25)	<u>(0,42)%</u>	<u>(352)</u>	<u>(0,97)%</u>	<u>(828)</u>
Χρέωση φορολογίας	9,29%	<u>7.794</u>	9,29%	<u>7.965</u>

Ο συντελεστής εταιρικού φόρου είναι 12,5%.

Επιπρόσθετα, το 75% των μικτών ενοικίων που εισπράττει η Cyta υπόκειται σε αμυντική εισφορά με συντελεστή 3%.

Κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις τόκοι εισπρακτέοι μπορεί να υπόκεινται σε αμυντική εισφορά με ποσοστό 30%. Σε τέτοιες περιπτώσεις οι τόκοι αυτοί εξαιρούνται από εταιρικό φόρο. Σε ορισμένες περιπτώσεις μερίσματα από το εξωτερικό μπορεί να υπόκεινται σε αμυντική εισφορά με ποσοστό 17%.

Εταιρείες που ανήκουν στο ίδιο Συγκρότημα μπορούν να συμψηφίσουν τις ζημιές με τα κέρδη που προκύπτουν κατά το ίδιο φορολογικό έτος.

Βάσει των αλλαγών του ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) τα αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από το 2013 αναγνωρίζονται πλέον στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων ενώ πρωτύτερα αναγνωρίζονταν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε περίοδο ίση με την μέση υπολειπόμενη εργασιακή ζωή των υπαλλήλων της Cyta. Μετά από έγκριση του Εφόρου Φορολογίας με επιστολή του ημερομηνίας 10 Ιουνίου 2015, για σκοπούς προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματός της, η Cyta εξακολουθεί να χειρίζεται τα αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) στη βάση του ΔΛΠ 19 πριν την τροποποίησή του. Η φορολογική επίδραση των αναλογιστικών ζημιών για το έτος 2022 ανέρχεται σε €2.708.043. Στις 31 Δεκεμβρίου 2022, το υπολειπόμενο ποσό των αναλογιστικών ζημιών που είναι διαθέσιμο για συμψηφισμό με μελλοντικά κέρδη ανέρχεται σε €111.580.643.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
 Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

13. ΑΚΙΝΗΤΑ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

	Γη και κτίρια	Έργα υπό εκτέλεση	Κτίρια πάνω σε εκμισθωμένα γήπεδα	Τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός	Οχήματα	Έπιπλα, σκεύη και εξοπλισμός	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και συστήματα	Ολικό
	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000
Κόστος								
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021	90.150	101.881	3.381	957.706	12.005	7.107	22.949	1.195.179
Προσθήκες	1.791	20.540	152	48.542	-	201	3.275	74.501
Πωλήσεις/Αφαιρέσεις	(632)	-	(316)	(26.648)	(13)	(1.289)	(886)	(29.784)
Μεταφορές	(42)	-	42	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	<u>91.267</u>	<u>122.421</u>	<u>3.259</u>	<u>979.600</u>	<u>11.992</u>	<u>6.019</u>	<u>25.338</u>	<u>1.239.896</u>
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	91.267	122.421	3.259	979.600	11.992	6.019	25.338	1.239.896
Προσθήκες	246	(72.702)	51	124.881	1.933	206	1.736	56.351
Πωλήσεις/Αφαιρέσεις	-	-	-	(76.016)	(413)	(9)	(1.953)	(78.391)
Μεταφορές	(35)	-	32	5	-	-	-	2
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	<u>91.478</u>	<u>49.719</u>	<u>3.342</u>	<u>1.028.470</u>	<u>13.512</u>	<u>6.216</u>	<u>25.121</u>	<u>1.217.858</u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
 Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

13. ΑΚΙΝΗΤΑ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ (συνέχεια)

	Γη και κτίρια	Έργα υπό εκτέλεση	Κτίρια πάνω σε εκμισθωμένα γήπεδα	Τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός	Οχήματα	Έπιπλα, σκεύη και εξοπλισμός	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και συστήματα	Ολικό
	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000	€' 000
Αποσβέσεις								
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021	48.076	-	2.913	698.888	9.564	6.437	17.781	783.659
Επιβάρυνση για το έτος	1.809	-	119	29.705	266	73	1.563	33.535
Επί πωλήσεων/αφαιρέσεων	(139)	-	(315)	(23.879)	(13)	(1.244)	(838)	(26.428)
Μεταφορών	(17)	-	17	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	<u>49.729</u>	<u>-</u>	<u>2.734</u>	<u>704.714</u>	<u>9.817</u>	<u>5.266</u>	<u>18.506</u>	<u>790.766</u>
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	49.729	-	2.734	704.714	9.817	5.266	18.506	790.766
Επιβάρυνση για το έτος	1.813	-	125	33.366	296	94	1.945	37.639
Επί πωλήσεων/αφαιρέσεων	-	-	-	(72.389)	(405)	(1)	(1.952)	(74.747)
Μεταφορών	(8)	-	8	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	<u>51.534</u>	<u>-</u>	<u>2.867</u>	<u>665.691</u>	<u>9.708</u>	<u>5.359</u>	<u>18.499</u>	<u>753.658</u>
Καθαρή λογιστική αξία								
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	<u>39.944</u>	<u>49.719</u>	<u>475</u>	<u>362.779</u>	<u>3.804</u>	<u>857</u>	<u>6.622</u>	<u>464.200</u>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	<u>41.538</u>	<u>122.421</u>	<u>525</u>	<u>274.886</u>	<u>2.175</u>	<u>753</u>	<u>6.832</u>	<u>449.130</u>
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021	<u>42.074</u>	<u>101.881</u>	<u>468</u>	<u>258.818</u>	<u>2.441</u>	<u>670</u>	<u>5.168</u>	<u>411.520</u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022
13. ΑΚΙΝΗΤΑ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ (συνέχεια)

(α) Περιουσιακά στοιχεία σε κατεχόμενες περιοχές

Τα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν ορισμένα στοιχεία που βρίσκονται στις περιοχές που κατέχονται από τις τουρκικές κατοχικές δυνάμεις ή σε περιοχές στις οποίες η Cytta λόγω της παρούσας κατάστασης δεν έχει πρόσβαση. Η Cytta δεν είναι σε θέση να εκφέρει γνώμη για τη σημερινή κατάσταση των πιο πάνω στοιχείων. Στις οικονομικές καταστάσεις έχει γίνει πλήρης πρόβλεψη για τα περιουσιακά στοιχεία και τα αποθέματα που βρίσκονται στις κατεχόμενες περιοχές.

(β) Γήπεδα

Για συγκεκριμένα γήπεδα συνολικής αξίας €16.748 για τα οποία εκκρεμούσε η μεταβίβαση τους στο όνομα της Cytta στις 31 Δεκεμβρίου 2021 η διαδικασία μεταβίβασης τους έχει συμπληρωθεί στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

14. ΆΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΥΠΕΡΑΞΙΑ

	Άδειες κινητής τηλεφωνίας €' 000	Λογισμικά προγράμματα €' 000	Υπεραξία καταστημάτων €' 000	Ολικό €' 000
Κόστος				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021	41.288	191.037	164	232.489
Προσθήκες	-	12.588	-	12.588
Πωλήσεις/Αφαιρέσεις	-	(10.154)	(164)	(10.318)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	<u>41.288</u>	<u>193.471</u>	<u>-</u>	<u>234.759</u>
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	41.288	193.471	-	234.759
Προσθήκες	-	27.453	-	27.453
Μεταφορές	-	(2)	-	(2)
Πωλήσεις/Αφαιρέσεις	-	(1.505)	-	(1.505)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	<u>41.288</u>	<u>219.417</u>	<u>-</u>	<u>260.705</u>
Χρεόλυση				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021	21.354	166.235	164	187.753
Επιβάρυνση για το έτος	2.292	8.960	-	11.252
Επί πωλήσεων/αφαιρέσεων	-	(10.154)	(164)	(10.318)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	<u>23.646</u>	<u>165.041</u>	<u>-</u>	<u>188.687</u>
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	23.646	165.041	-	188.687
Επιβάρυνση για το έτος	2.291	10.338	-	12.629
Επί πωλήσεων/αφαιρέσεων	-	(1.463)	-	(1.463)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	<u>25.937</u>	<u>173.916</u>	<u>-</u>	<u>199.853</u>
Καθαρή λογιστική αξία				
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	<u>15.351</u>	<u>45.501</u>	<u>-</u>	<u>60.852</u>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	<u>17.642</u>	<u>28.430</u>	<u>-</u>	<u>46.072</u>
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021	<u>19.934</u>	<u>24.802</u>	<u>-</u>	<u>44.736</u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022
15. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΧΡΗΣΗΣ

	Γη και κτίρια €' 000	Άδειες χρήσης σταθμών βάσεων €' 000	Συνεγκατάσταση τηλεπικοινωνιακών κέντρων €' 000	Διαφημιστικές πινακίδες €' 000	Οχήματα €' 000	Σύνολο €' 000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021	2.841	6.410	4.099	478	-	13.828
Διορθώσεις/Μεταφορές	-	12	281	1	-	294
Επίδραση τερματισμών και άλλων μεταβολών μισθωμάτων	(1)	37	-	-	-	36
Προσθήκες	1.075	330	55	-	307	1.767
Απόσβεση για το έτος	(897)	(1.167)	(493)	(150)	(127)	(2.834)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	3.018	5.622	3.942	329	180	13.091
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2022	3.018	5.622	3.942	329	180	13.091
Διορθώσεις/Μεταφορές	-	329	-	(329)	(40)	(40)
Επίδραση τερματισμών και άλλων μεταβολών μισθωμάτων	(81)	(9)	(3)	-	-	(93)
Προσθήκες	467	595	150	-	1	1.213
Απόσβεση για το έτος	(873)	(1.180)	(577)	-	(129)	(2.759)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	2.531	5.357	3.512	-	12	11.412

16. ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	2022 €' 000	2021 €' 000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	40.270	40.270
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	40.270	40.270

Λεπτομέρειες της θυγατρικής εταιρείας είναι ως ακολούθως:

Όνομα	Χώρα σύστασης	Συμμετοχή 2022 %	Συμμετοχή 2021 %	2022 €' 000	2021 €' 000
Digimed Communications Limited	Κύπρος	100	100	40.270	40.270
				40.270	40.270

Η εταιρεία Digimed Communications Limited, εγγεγραμμένη στην Κύπρο, αποτελεί εξ' ολοκλήρου εξαρτημένη εταιρεία της Cyta. Η κύρια της δραστηριότητα συνεχίζει να είναι η επένδυση σε εταιρείες τηλεπικοινωνιακών δραστηριοτήτων και η διεξαγωγή τηλεπικοινωνιακών έργων.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

17. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

	2022 €' 000	2021 €' 000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	814	703
Καθαρό κέρδος/(ζημιά) από δίκαιη αξία	<u>(285)</u>	<u>111</u>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	<u><u>529</u></u>	<u><u>814</u></u>

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 η Cytta ήταν κάτοχος 75.815 μετοχών ονομαστικής αξίας 1 Ευρώ η κάθε μετοχή στη Eutelsat Communications S.A. Η εταιρεία Eutelsat Communications S.A. είναι εισηγμένη στο χρηματιστήριο του Παρισιού Euronext. Η συνολική αξία της επένδυσης της Cytta στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ανέρχεται σε €527.672 (31/12/2021: €813.495).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022, η Cytta κατείχε 1.000 μετοχές ονομαστικής αξίας €1 έκαστη στην Eurescom GmbH (European Institute for Research and Strategic Studies in Telecommunications). Η Eurescom αποτελεί κορυφαίο ευρωπαϊκό φορέα παροχής υπηρεσιών διαχείρισης και υποστήριξης στον τομέα της υψηλής με έμφαση στις τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών. Η Eurescom δεν είναι εισηγμένη και οι μετοχές της ανήκουν σε διάφορες εταιρείες τηλεπικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένης της Cytta. Οι μετοχές στην Eurescom αντιπροσωπεύουν επενδύσεις σε μη εμπορεύσιμους τίτλους κεφαλαίου που δεν έχουν χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργό αγορά και των οποίων η εύλογη αξία δεν μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, ως εκ τούτου αποτιμώνται σε κόστος μείον απομείωση.

18. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	2022 €' 000	2021 €' 000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	1.682	1.283
Προσθήκες	136.640	-
Κέρδος/(ζημιά) από επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	<u>(1.528)</u>	<u>399</u>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	<u><u>136.794</u></u>	<u><u>1.682</u></u>

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 η Cytta κατείχε 1.015.796 μετοχές της Bank of Cyprus Holdings Public Ltd αξίας €0,10 έκαστη και συνολικής αξίας €1.731.932 (31/12/2021: €1.076.744).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022, η Cytta κατείχε 674.800 μετοχές στην Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ ονομαστικής αξίας €0,50 έκαστη και συνολικής αξίας €978.460 (31/12/2021: €576.279).

Επιπρόσθετα η Cytta κατέχει στην Ελληνική Τράπεζα 43.199 Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 1 ονομαστικής αξίας €1 έκαστο και 1 Μετατρέψιμο Αξιόγραφο Κεφαλαίου 2 ονομαστικής αξίας €1. Η συνολική αξία της επένδυσης στα αξιόγραφα στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ανέρχεται σε €36.720 (31/12/2021: €28.512).

Κατά το 2022 η Cytta επένδυσε σε ομολογιακά ταμεία ύψους €59.640.399 και σε επενδυτικά ταμεία χρηματαγορών ύψους €76.999.974. Με βάση τις τιμές αγοράς στις 31 Δεκεμβρίου 2022 η αξία των ομολογιακών ταμείων ήταν €56.958.323 και των επενδυτικών ταμείων χρηματαγορών €77.088.299 με αποτέλεσμα να προκύψει ζημιά ύψους € 2.593.751.

Το κέρδος/(ζημιά) από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, προκύπτει από την αύξηση/(μείωση) στην εύλογη αξία των μετοχών που κατέχει η Cytta στην Τράπεζα Κύπρου, των μετοχών στην Ελληνική Τράπεζα, των ομολογιακών ταμείων και των επενδυτικών ταμείων χρηματαγορών.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

19. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΕ ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ

	2022 €' 000	2021 €' 000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	86.769	144.812
Προσθήκες	21.424	16.273
Αφαιρέσεις	(9.429)	(73.935)
Πραγματικό επιτοκιακό ποσοστό που αφορά τη χρεόλυση τίτλων σταθερής απόδοσης	<u>8</u>	<u>(381)</u>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	<u><u>98.772</u></u>	<u><u>86.769</u></u>

	Αποσβεσθείσα τιμή κτήσης 2022 €' 000	Κόστος 2022 €' 000	Αποσβεσθείσα τιμή κτήσης 2021 €' 000	Κόστος 2021 €' 000
Ευρωμόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας	57.638	57.588	58.599	58.563
Ομόλογα Γαλλικής Κυβέρνησης	11.160	11.193	8.165	8.166
Κυβερνητικά Ομόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας	20.000	20.031	20.005	20.031
Γερμανικά Γραμμάτια Δημοσίου	<u>9.974</u>	<u>9.942</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u><u>98.772</u></u>	<u><u>98.754</u></u>	<u><u>86.769</u></u>	<u><u>86.760</u></u>

Χρεόγραφα που λήγουν:

	2022 €' 000	2021 €' 000
Εντός ενός έτους	29.974	-
Μεταξύ δύο και πέντε ετών	30.460	30.836
Πέραν των πέντε ετών	<u>38.338</u>	<u>55.933</u>
Σύνολο	<u><u>98.772</u></u>	<u><u>86.769</u></u>

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος αποτελούνται από:

1. Ευρωμόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας:

- Στις 4 Νοεμβρίου 2015, η Cyta απέκτησε 13.935 Ευρωμόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας, ονομαστικής αξίας €1.000 το καθένα και συνολικό κόστος €13.935.000. Το εν λόγω ευρωμόλογο διαπραγματεύεται στο Χρηματιστήριο Αξιών της Φρανκφούρτης, έχει απόδοση 4,25% και λήξη 4 Νοεμβρίου 2025. Τον Δεκέμβριο του 2021 έγινε ρευστοποίηση του χρεογράφου και το καθαρό ποσό είσπραξης ανήλθε στα €16.195.207. Το κέρδος που αναγνωρίστηκε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανήλθε στα €2.266.520.
- Στις 27 Ιουνίου 2017, η Cyta απέκτησε 2.727 Ευρωμόλογα της Κυπριακής Δημοκρατίας, ονομαστικής αξίας €1.000 το καθένα και συνολικού κόστους €2.718.437. Η αξία των Ευρωμολόγων με βάση τη μέθοδο της πραγματικής απόδοσης στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ανέρχεται στα €2.725.128 (31/12/2021: €2.723.837). Τα εν λόγω Ευρωμόλογα διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών της Φρανκφούρτης και η τιμή διαπραγμάτευσης τους στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ήταν 99,74% (31/12/2021: 107,46%) επί της ονομαστικής αξίας. Τα εν λόγω ευρωμόλογα έχουν απόδοση 2,75% και λήξη 27 Ιουνίου 2024.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

19. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΕ ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ (συνέχεια)

- Στις 25 Σεπτεμβρίου 2018, η Cyta απέκτησε 45.288 Ευρωμόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας, ονομαστικής αξίας €1.000 το καθένα και συνολικού κόστους €45.187.116. Τον Ιανουάριο του 2022 η Cyta ρευστοποίησε 9.450 Ευρωμόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας με ονομαστική αξία €9.450.000 και συνολικό κόστος €9.428.949 με αποτέλεσμα στις 31 Δεκεμβρίου 2022 να κατέχει 35.838 Ευρωμόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας ονομαστικής αξίας €1.000 το καθένα και συνολικού κόστους €35.758.167. Τα εν λόγω Ευρωμόλογα διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών της Φρανκφούρτης και έχουν απόδοση 2,38% και λήξη 25 Σεπτεμβρίου 2028. Η τιμή διαπραγμάτευσης τους στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ήταν 91,65% (31/12/2021: 112,73%). Η αξία τους στις 31 Δεκεμβρίου 2022 με βάση τη μέθοδο της πραγματικής απόδοσης ανέρχεται στα €35.790.464 (31/12/2021: €45.217.983).
- Στις 26 Φεβρουαρίου 2019 η Cyta απέκτησε 2.549 Ευρωμόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας ονομαστικής αξίας €1.000 το καθένα και συνολικού κόστους €2.550.791. Τα εν λόγω Ευρωμόλογα διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών της Φρανκφούρτης και έχουν απόδοση 2,75% και λήξη στις 26 Φεβρουαρίου 2034. Η τιμή διαπραγμάτευσης τους στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ήταν 85,81% (31/12/2021: 121,75%). Η αξία τους στις 31 Δεκεμβρίου 2022 με βάση τη μέθοδο της πραγματικής απόδοσης ανέρχεται στα €2.550.387 (31/12/2021: €2.550.496).
- Κατά την περίοδο 13/12/2021 με 30/12/2021 η Cyta απέκτησε 8.135 Ευρωμόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας ονομαστικής αξίας €1.000 το καθένα και συνολικού κόστους €8.106.733. Στις 28 Ιανουαρίου 2022 απέκτησε επιπλέον 8.500 Ευρωμόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας ονομαστικής αξίας €1.000 το καθένα και συνολικού κόστους €8.453.480 με αποτέλεσμα στις 31 Δεκεμβρίου 2022 να κατέχει 16.635 Ευρωμόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας ονομαστικής αξίας €1.000 το καθένα και συνολικού κόστους €16.560.213. Τα εν λόγω Ευρωμόλογα διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών της Φρανκφούρτης και έχουν απόδοση 0% και λήξη στις 9/2/2026. Η τιμή διαπραγμάτευσης τους στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ήταν 89,30% (31/12/2021: 99,27%). Η συνολική αξία τους στις 31 Δεκεμβρίου 2022 με βάση τη μέθοδο της πραγματικής απόδοσης ανέρχεται στα €16.574.445 (31/12/2021: €8.106.748).

2. Ομόλογα Γαλλικής Κυβέρνησης:

- Κατά την περίοδο 13/12/2021 με 16/12/2021 η Cyta απέκτησε 8.000.000 Ομόλογα Γαλλικής Κυβέρνησης ονομαστικής αξίας €1 το καθένα και συνολικού κόστους €8.165.960. Στις 26 Ιανουαρίου 2022 απέκτησε επιπλέον 3.000.000 Ομόλογα Γαλλικής Κυβέρνησης ονομαστικής αξίας €1 το καθένα και συνολικού κόστους €3.027.690 με αποτέλεσμα στις 31 Δεκεμβρίου 2022 να κατέχει 11.000.000 Ομόλογα Γαλλικής Κυβέρνησης ονομαστικής αξίας €1 το καθένα και συνολικού κόστους €11.193.650. Τα εν λόγω ομόλογα διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Euronext του Παρισιού και έχουν απόδοση 0% και λήξη στις 25/2/2027. Η τιμή διαπραγμάτευσης τους στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ήταν 89,05% (31/12/2021: 101,31%). Η συνολική αξία τους στις 31 Δεκεμβρίου 2022 με βάση τη μέθοδο της πραγματικής απόδοσης ανέρχεται στα €11.160.308 (31/12/2021: €8.164.814).

3. Κυβερνητικά Ομόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας:

- Στις 18 Ιανουαρίου 2016, η Cyta απέκτησε 20.000 Κυβερνητικά Ομόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας, ονομαστικής αξίας €1.000 το καθένα και συνολικό κόστος €20.030.583. Η αξία των ομολόγων στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ανέρχεται στα €20.000.230 (31/12/2021: €20.005.025). Τα εν λόγω ομόλογα διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών της Κύπρου και η τιμή διαπραγμάτευσης τους στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ήταν 103,13% (31/12/2021: 107,02%) επί της ονομαστικής αξίας. Τα εν λόγω ομόλογα έχουν απόδοση 3,25% και λήξη στις 18 Ιανουαρίου 2023.
- Στις 30 Μαρτίου 2018 η Cyta αγόρασε 30.000 Κυβερνητικά Ομόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας, ονομαστικής αξίας €1.000 το καθένα και συνολικού κόστους €33.246.576, από το Ταμείο Συντάξεων ΑΤΗΚ. Τα εν λόγω ομόλογα διαπραγματεύονταν στο Χρηματιστήριο Αξιών της Κύπρου, είχαν απόδοση 6% και έληξαν στις 9 Ιουνίου 2021.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

19. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΕ ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ (συνέχεια)

- Στις 24 Απριλίου 2020 η Cyta αγόρασε 30.000 Κυβερνητικά Ομόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας, ονομαστικής αξίας €1.000 το καθένα και συνολικού κόστους €29.849.100. Τα εν λόγω ομόλογα διαπραγματεύονταν στο Χρηματιστήριο Αξιών της Κύπρου, είχαν απόδοση 0% και έληξαν στις 23 Απριλίου 2021.

4. Γερμανικά Γραμμάτια Δημοσίου:

- Στις 26 Σεπτεμβρίου 2022 η Cyta απέκτησε 10.000.000 Γερμανικά Γραμμάτια Δημοσίου συνολικού κόστους €9.942.437 τα οποία διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο της Φρανκφούρτης με απόδοση 0% και λήξη στις 22 Μαρτίου 2023. Η τιμή διαπραγμάτευσης τους στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ήταν 99,65%. Η συνολική αξία τους στις 31 Δεκεμβρίου 2022 με βάση τη μέθοδο της πραγματικής απόδοσης ανέρχεται στα €9.973.658.

Οι αγορές και πωλήσεις των επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που διεξάγεται η συναλλαγή, που είναι η ημερομηνία κατά την οποία η Cyta δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Το κόστος της αγοράς περιλαμβάνει και το κόστος συναλλαγής. Οι επενδύσεις παρουσιάζονται μετέπειτα στην αποσβεσθείσα τιμή κτήσης χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της πραγματικής απόδοσης.

Η επανεκτίμηση της αξίας των κυβερνητικών ομολόγων υπολογίζεται με βάση την παρούσα αξία της αναμενόμενης καθαρής ροής μετρητών και το ποσοστό εσωτερικής απόδοσης.

Οι επενδύσεις ταξινομούνται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εκτός αν έχουν λήξη εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς ή εκτός εάν θα χρειαστεί να πωληθούν για άντληση λειτουργικού κεφαλαίου.

20. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

	2022 €' 000	2021 €' 000
Υλικά και προμήθειες	9.659	8.166
	<u>9.659</u>	<u>8.166</u>

Τα αποθέματα παρουσιάζονται στο χαμηλότερο της τιμής κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους.

21. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

	2022 €' 000	2021 €' 000
Εμπορικά εισπρακτέα	111.070	101.526
Τηλεπικοινωνιακοί οργανισμοί	900	3.842
Μείον: Πρόνοια για επισφαλείς χρεώστες	<u>(15.573)</u>	<u>(19.073)</u>
Εμπορικά εισπρακτέα - καθαρά	96.397	86.295
Εισπρακτέα από συγγενικές εταιρείες (Σημ. 30)	525	383
Προκαταβολές και προπληρωμές	22.127	16.679
Χρεώστες για έργα επί πληρωμή	1.598	1.004
Άλλα εισπρακτέα	4.084	1.139
Μείον: Πρόνοια για επισφαλείς χρεώστες	<u>(6)</u>	<u>(6)</u>
Σύνολο εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων	124.725	105.494
Μείον μη κυκλοφορούντα εισπρακτέα ποσά	<u>(8.772)</u>	<u>(7.344)</u>
Σύνολο κυκλοφορούντων εισπρακτέων ποσών	<u>115.953</u>	<u>98.150</u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

21. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (συνέχεια)

Στα εμπορικά εισπρακτέα περιλαμβάνεται ποσό €2.449.520 που οφείλεται από την Κυβέρνηση αναφορικά με τη συμφωνία προμήθειας του Συστήματος Διαχείρισης Εναέριας Κυκλοφορίας (LEFCO). Ταυτόχρονα ποσό €4.334.055 περιλαμβάνεται στις εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις και αφορά το υπόλοιπο εγγυητικών, πλέον τόκους, που λήφθηκαν στα πλαίσια της πιο πάνω συμφωνίας. Κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2022 εκκρεμούσε ο διακανονισμός δικηγορικών εξόδων ύψους €5.570.542 που τιμολογήθηκαν στην Κυβέρνηση και αφορούσαν στην εκδίκαση της υπόθεσης διά της νομικής οδού η οποία και κερδήθηκε. Η συζήτηση για τον διακανονισμό βρίσκεται στο τελικό στάδιο.

Η έκθεση της Cytta σε πιστωτικό κίνδυνο και ζημιές απομείωσης αναφορικά με εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις γνωστοποιείται στη σημείωση 33 των οικονομικών καταστάσεων.

Στα εμπορικά εισπρακτέα συμπεριλαμβάνονται συγκεκριμένοι χρεώστες ύψους €26.465.888 (31/12/2021: €25.788.881) τα υπόλοιπα των οποίων είναι ληξιπρόθεσμα αλλά δεν έχουν απομειωθεί κατά την ημερομηνία αναφοράς και για τα οποία η Cytta δεν έχει καταχωρήσει πρόνοια εφόσον δεν υπάρχει σημαντική αλλαγή στη πιστωτική αξιοπιστία των χρεωστών αυτών και επειδή ακόμη θεωρούνται εισπρακτέοι. Η Cytta δεν κατέχει οποιεσδήποτε εξασφαλίσεις σε σχέση με αυτά τα ποσά.

Χρονολογική ανάλυση ληξιπρόθεσμων αλλά όχι απομειωμένων:

	2022 €' 000	2021 €' 000
Μέχρι 30 ημέρες	11.634	10.126
30 - 180 ημέρες	6.194	5.721
πέραν των 180 ημερών	<u>8.638</u>	<u>9.942</u>
	<u>26.466</u>	<u>25.789</u>

Κίνηση πρόνοιας για επισφαλείς χρεώστες:

	2022 €' 000	2021 €' 000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	(19.080)	(18.493)
Πρόνοια που αναγνωρίστηκε για επισφαλείς χρεώστες (Σημ. 5)	(683)	(1.105)
Διαγραφές επισφαλών χρεωστών	<u>4.184</u>	<u>518</u>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	<u>(15.579)</u>	<u>(19.080)</u>

Στην πρόνοια για επισφαλείς χρεώστες συμπεριλαμβάνονται συγκεκριμένοι επισφαλείς χρεώστες ύψους €694.601 (31/12/2021: €801.471) οι οποίοι είναι υπό καθεστώς πτώχευσης ή εκκαθάρισης. Η πρόνοια που αναγνωρίστηκε αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας αυτών των εισπρακτέων και της παρούσας αξίας των εισπραξέων από την εκκαθάριση. Η Cytta δεν κατέχει οποιεσδήποτε εξασφαλίσεις σε σχέση με αυτά τα ποσά.

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στο λογαριασμό πρόβλεψης για απομείωση γενικά διαγράφονται όταν δεν υπάρχει οποιαδήποτε προσδοκία ανάκτησης επιπρόσθετων μετρητών.

Η εύλογη αξία των εμπορικών και άλλων εισπρακτέων που έχουν λήξη εντός ενός έτους είναι περίπου η ίδια με τη λογιστική αξία κατά την ημερομηνία αναφοράς.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022
22. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΕΛΑΤΩΝ

Με βάση το ΔΠΧΑ 15 έχουν αναγνωρισθεί τα ακόλουθα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που σχετίζονται με συμβάσεις πελατών για παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, καθώς και με το κόστος αμοιβής μεταπωλητών συμβολαίων κινητής τηλεφωνίας.

Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία

	2022 €' 000	2021 €' 000
Κόστος σύναψης συμβάσεων	116	107
Κόστος εκπλήρωσης συμβάσεων	339	772
Εισπρακτέα συμβάσεων	9.200	-
Επιδοτήσεις συμβολαίων με πελάτες	550	530
	<u>10.205</u>	<u>1.409</u>

Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία που λήγουν:

	2022 €' 000	2021 €' 000
Εντός ενός έτους	2.809	469
Μεταξύ δύο και πέντε ετών	7.396	940
	<u>10.205</u>	<u>1.409</u>

Συμβατικές υποχρεώσεις

	2022 €' 000	2021 €' 000
Προπληρωμές πελατών για παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών	200	181
Προπληρωμές για εκπλήρωση συμβάσεων	538	672
Πρόγραμμα αφοσίωσης πελάτη_Cyta Rewards	284	-
Χρηματοδοτικό κόστος για συμβάσεις πελατών	7	4
	<u>1.029</u>	<u>857</u>

Συμβατικές υποχρεώσεις που λήγουν:

	2022 €' 000	2021 €' 000
Εντός ενός έτους	909	436
Μεταξύ δύο και πέντε ετών	120	421
	<u>1.029</u>	<u>857</u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

23. ΜΕΤΡΗΤΑ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΤΑΜΕΙΟ

	2022 €' 000	2021 €' 000
Μετρητά στο ταμείο	132	103
Μετρητά στην τράπεζα	123.858	294.850
Επίδραση υιοθέτησης ΔΠΧΑ 9	<u>(53)</u>	<u>(308)</u>
	<u><u>123.937</u></u>	<u><u>294.645</u></u>

Το πραγματικό επιτόκιο στις βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις ήταν 0,00% έως 0,60% (31/12/2021: -0,60% έως 0,15%) και αυτές οι καταθέσεις είχαν αρχικό όριο λήξης 0 μήνες (31/12/2021: 0-12 μήνες).

Στα μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο στις 31 Δεκεμβρίου 2022 υπήρχαν δεσμεύσεις ύψους €18.679.358 (31/12/2021: €20.498.483). Συγκεκριμένα, υπήρχαν εγγυήσεις €14.006.374 (31/12/2021: €15.632.499) για έκδοση εγγυητικών στα πλαίσια συμβολαίων της Cyta και €4.672.984 (31/12/2021: €4.865.984) για παραχώρηση χαμηλότοκων οικιστικών και σπουδαστικών δανείων στο προσωπικό μέσω της Ελληνικής Τράπεζας Δημόσια Εταιρεία Λτδ.

Για σκοπούς της κατάστασης ταμειακών ροών, τα μετρητά στην τράπεζα περιλαμβάνουν:

	2022 €' 000	2021 €' 000
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	123.937	294.645
Μείον:		
Τραπεζικές καταθέσεις με αρχική διάρκεια άνω των 3 μηνών	<u>-</u>	<u>(49.540)</u>
	<u><u>123.937</u></u>	<u><u>245.105</u></u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022
24. ΑΛΛΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

	Αποθεματικό δίκαιης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων €' 000	Αποθεματικό αναλογιστικών ζημιών €' 000	Ολικό €' 000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021	552	(684.164)	(683.612)
Καθαρή ζημιά από δίκαιη αξία χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 17)	111	-	111
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίου αφυπηρέτησης (Σημ. 9)	-	155.956	155.956
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	663	(528.209)	(527.545)
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2022	663	(528.209)	(527.546)
Καθαρό κέρδος από δίκαιη αξία χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 17)	(285)	-	(285)
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίου αφυπηρέτησης (Σημ. 9)	-	235.049	235.049
Επίδραση αναβαλλόμενης φορολογίας αναλογιστικών ζημιών	-	13.948	13.948
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	378	(279.212)	(278.834)

Το αποθεματικό δίκαιης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αντιπροσωπεύει συσσωρευμένα κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την αναπροσαρμογή της αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που έχουν αναγνωρισθεί στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων, μετά την αφαίρεση των ποσών που καταχωρούνται στα αποτελέσματα όταν τα συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία έχουν πωληθεί.

Το αποθεματικό αναλογιστικών ζημιών αντιπροσωπεύει τις συσσωρευμένες ζημιές από το σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος που έχουν αναγνωρισθεί στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων μετά την επίδραση της αναβαλλόμενης φορολογίας σε αυτές. Οι αναλογιστικές ζημιές προκύπτουν από μεταβολές στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχονται από εμπειρικές αναπροσαρμογές και τις επιπτώσεις των μεταβολών στις αναλογιστικές παραδοχές. Στην εκτίμηση που έγινε με ημερομηνία αναφοράς την 31 Δεκεμβρίου 2022, η αναλογιστική παραδοχή που αποτέλεσε τον κύριο παράγοντα αναγνώρισης του αναλογιστικού κέρδους, ήταν η σημαντική αύξηση του προεξοφλητικού επιτοκίου και της αναμενόμενης απόδοσης επενδύσεων. Η επίδραση της αναβαλλόμενης φορολογίας υπολογίζεται στο υπολειπόμενο ποσό των αναλογιστικών ζημιών που είναι διαθέσιμο για συμψηφισμό με μελλοντικά κέρδη των οικονομικών καταστάσεων.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

25. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Η καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση προέκυψε ως ακολούθως:

	Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση λόγω επιταχυνόμενης φορολογικής απόσβεσης €' 000	Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση λόγω αναλογιστικών ζημιών €' 000	Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική (απαίτηση) / υποχρέωση €' 000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021	24.000	-	24.000
Χρέωση ως ακολούθως:			
Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων (Σημ. 12)	<u>(828)</u>	<u>-</u>	<u>(828)</u>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	<u>23.172</u>	<u>-</u>	<u>23.172</u>
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2022	23.172	-	23.172
Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων (Σημ. 12)	(352)	-	(352)
Κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων (Σημ. 24)	<u>-</u>	<u>(13.948)</u>	<u>(13.948)</u>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	<u>22.820</u>	<u>(13.948)</u>	<u>8.872</u>

Η αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης πάνω στις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και της λογιστικής τους αξίας στις οικονομικές καταστάσεις, χρησιμοποιώντας τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας (Σημ. 12). Στην περίπτωση φορολογικών ζημιών το εφαρμόσιμο ποσοστό εταιρικού φόρου είναι 12,5%.

Χρεωστικά υπόλοιπα αναβαλλόμενης φορολογίας αναγνωρίζονται στην έκταση που είναι πιθανόν ότι μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα έναντι των οποίων οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού τρεχόντων περιουσιακών φορολογικών στοιχείων με τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι σχετίζονται με την ίδια φορολογική αρχή και η Cyta έχει την πρόθεση να τακτοποιήσει τις τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε καθαρή βάση.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022
26. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

	2022 €' 000	2021 €' 000
Πιστωτές εμπορίου	20.644	19.720
Τηλεπικοινωνιακοί οργανισμοί εξωτερικού	5.241	2.989
Προμηθευτές εξωτερικού	10.892	13.532
Καταθέσεις από πελάτες	3.683	3.350
Κοινωνικές ασφαλίσσεις και άλλοι φόροι	5.051	6.990
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	11.711	14.841
Πληρωτέες εγγυητικές	4.334	4.334
Οφειλόμενα έξοδα	12.098	1.934
Άλλοι πιστωτές	2.860	1.779
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα πάνω σε λογιζόμενη διανομή πληρωτέα	5.394	4.853
Ποσά πληρωτέα σε συγγενικές εταιρείες (Σημ. 30)	<u>3.064</u>	<u>613</u>
	<u><u>84.972</u></u>	<u><u>74.935</u></u>

Η εύλογη αξία των εμπορικών και άλλων πιστωτών που έχουν λήξη εντός ενός έτους είναι περίπου η ίδια με τη λογιστική αξία κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Η έκθεση της Cyta σε κίνδυνο ρευστότητας αναφορικά με χρηματοοικονομικά μέσα γνωστοποιείται στη σημείωση 33 των οικονομικών καταστάσεων.

27. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ

Με την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 έχουν αναγνωρισθεί οι ακόλουθες υποχρεώσεις που σχετίζονται με συμβάσεις προμηθευτών για συνεγκατάσταση τηλεπικοινωνιακών κέντρων (Data Centres), ενοικίαση γης, κτιρίων και αυτοκινήτων, παροχή αδειών χρήσης σταθμών βάσεων και παροχή υπηρεσιών διαφήμισης σε πινακίδες των αεροδρομίων.

	2022 €' 000	2021 €' 000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	13.115	13.533
Διορθώσεις/μεταφορές	(40)	656
Μεταβλητά μισθώματα	-	(174)
Επίδραση τερματισμών και άλλων μεταβολών μισθωμάτων	(234)	(17)
Υποχρεώσεις από μισθώσεις έτους (Σημ. 15)	1.213	1.767
Τόκοι σε υποχρεώσεις από μισθώσεις (Σημ. 10)	248	251
Πληρωμή υποχρεώσεων από μισθώσεις	(2.838)	(2.901)
Συναλλαγματικό κέρδος	<u>(70)</u>	<u>-</u>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	<u><u>11.394</u></u>	<u><u>13.115</u></u>
Τρέχουσες υποχρεώσεις	2.007	2.609
Μη τρέχουσες υποχρεώσεις	<u>9.387</u>	<u>10.506</u>
	<u><u>11.394</u></u>	<u><u>13.115</u></u>

Τα ποσά που παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα είναι οι μη-προεξοφλημένες υποχρεώσεις από μισθώσεις και ως αποτέλεσμα είναι διαφορετικά από τη λογιστική αξία που παρουσιάζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης η οποία βασίζεται σε προεξοφλημένες υποχρεώσεις.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

27. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ (συνέχεια)

Υποχρεώσεις από μισθώσεις που λήγουν:	2022 €' 000	2021 €' 000
Εντός ενός έτους	2.749	2.853
Μεταξύ δύο και πέντε ετών	6.839	8.400
Πέραν των πέντε ετών	<u>2.961</u>	<u>3.192</u>
	<u><u>12.549</u></u>	<u><u>14.445</u></u>

28. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

	2022 €' 000	2021 €' 000
Προκαταβολές πελατών	3.824	4.599
Αναβαλλόμενο εισόδημα	<u>10.797</u>	<u>11.594</u>
	<u><u>14.621</u></u>	<u><u>16.193</u></u>

Αναβαλλόμενο εισόδημα:

	2022 €' 000	2021 €' 000
Εντός ενός έτους	12.155	16.096
Μεταξύ δύο και πέντε ετών	<u>2.466</u>	<u>97</u>
	<u><u>14.621</u></u>	<u><u>16.193</u></u>

29. ΕΠΙΣΤΡΕΠΤΕΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

	2022 €' 000	2021 €' 000
Εταιρικός φόρος - (επιστρεπτέος)/πληρωτέος	(347)	439
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα - πληρωτέα	<u>1</u>	<u>2</u>
	<u><u>(346)</u></u>	<u><u>441</u></u>

30. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ ΜΕΡΗ

Η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου είναι Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου ο οποίος ιδρύθηκε στην Κύπρο σύμφωνα με τον περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμο 67 του 1954 Κεφ. 302.

Οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με συγγενικά μέρη είναι τα ακόλουθα:

(i) Αμοιβή βασικών Διευθυντικών στελεχών

Η αμοιβή των βασικών Διευθυντικών στελεχών ήταν ως ακολούθως:

	2022 €' 000	2021 €' 000
Μισθοί και άλλες παροχές	249	280
Εισφορές σε Ταμεία	<u>36</u>	<u>42</u>
	<u><u>285</u></u>	<u><u>322</u></u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

30. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ ΜΕΡΗ (συνέχεια)

(ii) Αμοιβή Συμβούλων

Η συνολική αμοιβή των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ήταν ως ακολούθως:

	2022 €' 000	2021 €' 000
Αμοιβή Μελών Διοικητικού Συμβουλίου	57	48
	57	48

(iii) Πωλήσεις εμπορευμάτων και υπηρεσιών

		2022 €' 000	2021 €' 000
<u>Όνομα</u>	<u>Φύση συναλλαγών</u>		
Cyta (UK) Limited	Τεχνική υποστήριξη και εμπορικές	8	21
Cytacom Solutions Limited	Εμπορικές	1.091	1.590
Digimed Communications Limited	Τεχνική υποστήριξη και εμπορικές	323	5
Cyta Global Hellas A.E.	Τεχνική υποστήριξη και εμπορικές	5	5
Iris Gateway Satellite Services Limited	Τεχνική υποστήριξη και εμπορικές	720	1.191
Iris Gateway Satellite Services Limited	Πώληση εξοπλισμού	-	192
		2.147	3.004

Οι πωλήσεις τηλεπικοινωνιακών προϊόντων και υπηρεσιών εμπορικής φύσης της Cyta τιμολογούνται προς τις θυγατρικές με εμπορικούς όρους.

Οι συναλλαγές τεχνικής υποστήριξης και πώλησης εξοπλισμού παρέχονται σε κόστος.

(iv) Αγορές εμπορευμάτων και υπηρεσιών

		2022 €' 000	2021 €' 000
<u>Όνομα</u>	<u>Φύση συναλλαγών</u>		
Cyta (UK) Limited	Εμπορικές	272	130
Cytacom Solutions Limited	Εμπορικές	2.160	5.458
Digimed Communications Limited	Εμπορικές	150	150
Cyta Global Hellas A.E.	Εμπορικές	657	655
Iris Gateway Satellite Services Limited	Εμπορικές	256	181
		3.495	6.574

Οι αγορές τηλεπικοινωνιακών προϊόντων και υπηρεσιών εμπορικής φύσης τιμολογούνται από τις θυγατρικές με εμπορικούς όρους.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

30. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ ΜΕΡΗ (συνέχεια)

(v) Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις από συγγενικές εταιρείες (Σημ. 21)

		2022 €' 000	2021 €' 000
<u>Όνομα</u>	<u>Φύση συναλλαγών</u>		
Digimed Communications Limited	Τεχνική υποστήριξη και εμπορικές	324	73
Cytacom Solutions Limited	Εμπορικές	27	16
Iris Gateway Satellite Services Limited	Τεχνική υποστήριξη και εμπορικές	174	294
		<u>525</u>	<u>383</u>

Τα πιο πάνω ποσά είναι άτοκα και δεν έχουν συγκεκριμένη ημερομηνία αποπληρωμής.

(vi) Ποσά πληρωτέα σε συγγενικές εταιρείες (Σημ. 26)

		2022 €' 000	2021 €' 000
<u>Όνομα</u>	<u>Φύση συναλλαγών</u>		
Digimed Communications Limited	Εμπορικές	-	84
Cytacom Solutions Limited	Εμπορικές	2.986	382
Iris Gateway Satellite Services Limited	Εμπορικές	20	36
Cyta (UK) Limited	Τεχνική υποστήριξη και εμπορικές	-	7
Cyta Global Hellas A.E.	Εμπορικές	58	104
		<u>3.064</u>	<u>613</u>

Τα πιο πάνω ποσά είναι άτοκα και δεν έχουν συγκεκριμένη ημερομηνία αποπληρωμής.

31. ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΤΕΛΙΚΟ ΜΕΡΙΣΜΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

	2022 €' 000	2021 €' 000
Εγκριθέν τελικό μέρισμα	<u>23.200</u>	<u>18.610</u>
	<u>23.200</u>	<u>18.610</u>

Μετά από απόφαση του Συμβουλίου της Cytta ημερομηνίας 19 Ιουλίου 2022, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε στις 22 Αυγούστου 2022 την καταβολή μερίσματος ύψους €23.200.000 για τα κέρδη του 2021. Η Cytta προχώρησε στην καταβολή του μερίσματος.

32. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

Κεφαλαιουχικές δεσμεύσεις

Οι συμβατικές υποχρεώσεις της Cytta για κεφαλαιουχικές δαπάνες που δεν έχουν υλοποιηθεί ακόμα ανέρχονταν, στις 31 Δεκεμβρίου 2022, σε €30.847.262 (2021: €24.531.928). Από το πιο πάνω ποσό, τα €4.176.063 είναι πληρωτέα σε ξένο συνάλλαγμα (2021: €5.102.426). Η μετατροπή των ξένων νομισμάτων σε Ευρώ έγινε με βάση τους συναλλαγματικούς συντελεστές που ίσχυαν στο τέλος του έτους.

Ποσό ύψους €19.043.539 των συμβατικών υποχρεώσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2022, θα εξοφληθεί με τη διεκπεραίωση των έργων εντός του έτους 2023, ενώ το υπόλοιπο ποσό €11.803.723 θα πληρωθεί σε μεταγενέστερες περιόδους.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

33. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Παράγοντες χρηματοοικονομικών κινδύνων

Η Cyta εκτίθεται στους ακόλουθους κινδύνους που προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που κατέχει:

- Πιστωτικός κίνδυνος
- Κίνδυνος ρευστότητας
- Κίνδυνος αγοράς
- Λειτουργικός κίνδυνος
- Κίνδυνος συμμόρφωσης
- Νομικός κίνδυνος
- Κίνδυνος απώλειας φήμης

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει τη συνολική ευθύνη για την υιοθέτηση και επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης των χρηματοοικονομικών κινδύνων.

Οι πολιτικές διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων της Cyta υιοθετούνται για να εντοπίζονται και να αναλύονται οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η Cyta, να τίθενται κατάλληλα όρια κινδύνων και ελέγχων και να παρακολουθούνται οι κίνδυνοι και η τήρηση των ορίων. Οι πολιτικές και τα συστήματα διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων αναθεωρούνται συχνά για να αντανακλούν τις μεταβολές στις συνθήκες αγοράς και στις δραστηριότητες της Cyta.

Χρηματοοικονομικά μέσα κατά κατηγορία και εύλογες αξίες

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις λογιστικές και εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των επιπέδων τους στην ιεραρχία της εύλογης αξίας. Δεν περιλαμβάνει πληροφορίες για την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία, αν η λογιστική αξία τους προσεγγίζει την εύλογη.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
 Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

33. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

31 Δεκεμβρίου 2022

	Καθαρή λογιστική αξία			Εύλογη αξία				
	Επενδύσεις €' 000	Που κατέχονται μέχρι τη λήξη €' 000	Δάνεια και εισπρακτέα €' 000	Σύνολο €' 000	Επίπεδο 1 €' 000	Επίπεδο 2 €' 000	Επίπεδο 3 €' 000	Σύνολο €' 000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία								
Επενδύσεις σε εταιρείες	3.238	-	-	3.238	3.238	-	-	3.238
Επενδύσεις σε ομολογιακά ταμεία	56.958	-	-	56.958	56.958	-	-	56.958
Επενδύσεις σε ταμεία χρηματαγορών	77.088	-	-	77.088	77.088	-	-	77.088
Αξιόγραφα	37	-	-	37	37	-	-	37
	<u>137.321</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>137.321</u>	<u>137.321</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>137.321</u>
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία								
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	-	-	102.598	102.598				
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	10.205	10.205				
Επενδύσεις σε εταιρείες	1	-	-	1				
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	-	-	123.937	123.937				
Κυβερνητικά χρεόγραφα	-	98.772	-	98.772				
	<u>1</u>	<u>98.772</u>	<u>236.740</u>	<u>335.513</u>				
Σύνολο	<u>137.322</u>	<u>98.772</u>	<u>236.740</u>	<u>472.834</u>				

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
 Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

33. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

31 Δεκεμβρίου 2022

	Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις €' 000	Σύνολο €' 000
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που δεν αποτιμούνται στην εύλογη αξία		
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις (εκτός από υποχρεώσεις που προβλέπονται από τον Νόμο και αναβαλλόμενα έσοδα)	50.718	50.718
	50.718	50.718
Σύνολο	50.718	50.718

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
 Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

33. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

31 Δεκεμβρίου 2021

	Καθαρή λογιστική αξία			Εύλογη αξία				
	Επενδύσεις €' 000	Που κατέχονται μέχρι τη λήξη €' 000	Δάνεια και εισπρακτέα €' 000	Σύνολο €' 000	Επίπεδο 1 €' 000	Επίπεδο 2 €' 000	Επίπεδο 3 €' 000	Σύνολο €' 000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία								
Επενδύσεις σε εταιρείες	2.467	-	-	2.467	2.467	-	-	2.467
Αξιόγραφα	28	-	-	28	28	-	-	28
	<u>2.495</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2.495</u>	<u>2.495</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2.495</u>
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμούνται στην εύλογη αξία								
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	-	-	88.815	88.815				
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	1.409	1.409				
Επενδύσεις σε εταιρείες	1	-	-	1				
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	-	-	294.645	294.645				
Κυβερνητικά χρεόγραφα	-	86.769	-	86.769				
	<u>1</u>	<u>86.769</u>	<u>384.869</u>	<u>471.639</u>				
Σύνολο	<u>2.496</u>	<u>86.769</u>	<u>384.869</u>	<u>474.134</u>				

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

33. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

31 Δεκεμβρίου 2021

	Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις €' 000	Σύνολο €' 000
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που δεν αποτιμούνται στην εύλογη αξία		
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις (εκτός από υποχρεώσεις που προβλέπονται από τον Νόμο και αναβαλλόμενα έσοδα)	46.317	46.317
	46.317	46.317
Σύνολο	46.317	46.317

(i) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλομένων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατά την ημερομηνία αναφοράς. Η Cyta δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου. Η Cyta εφαρμόζει διαδικασίες που βεβαιώνουν ότι οι πωλήσεις προϊόντων και παροχή υπηρεσιών γίνονται σε πελάτες με κατάλληλη ιστορία αξιοπιστίας και παρακολουθεί σε συνεχή βάση τη χρονολογική κατάσταση των εισπρακτέων.

Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Όσον αφορά τις εμπορικές απαιτήσεις που σχετίζονται με συνδρομητικές υπηρεσίες καθώς επίσης και τις απαιτήσεις που σχετίζονται με συμβάσεις πελατών μέσω συνεργατών η Cyta αξιολογεί σε συλλογικό επίπεδο την αναμενόμενη πιστωτική ζημιά ενώ για τις υπόλοιπες κατηγορίες χρεωστών και χρηματοοικονομικών μέσων η αξιολόγηση γίνεται σε ατομική βάση. Για τις περιπτώσεις όπου η Cyta έχει στην κατοχή της τραπεζικές εγγυήσεις λαμβάνεται πρόνοια πιστωτικής ζημιάς η οποία υπολογίζεται με βάση την πιστοληπτική ικανότητα της τράπεζας.

Έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο. Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων ήταν:

	2022 €' 000	2021 €' 000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	529	814
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων	136.794	1.682
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος	98.772	86.769
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	10.205	1.409
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	117.652	107.511
Εισπρακτέα από συγγενικές εταιρείες	525	383
Μετρητά στην τράπεζα	123.805	294.542
	488.282	493.110

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

33. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Πιστωτική ποιότητα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η πιστωτική ποιότητα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, που δεν είναι ούτε ληξιπρόθεσμα ούτε απομειωμένα, μπορεί να καθοριστεί με αναφορά σε εξωτερικές πιστωτικές αξιολογήσεις (αν υπάρχουν) ή σε ιστορικές πληροφορίες σχετικά με τα ποσοστά αθέτησης εκπλήρωσης υποχρεώσεων από τα συμβαλλόμενα μέρη:

	2022 €' 000	2021 €' 000
Εμπορικά εισπρακτέα που δεν είναι ληξιπρόθεσμα ή απομειωμένα - καθαρά		
Συμβαλλόμενα μέρη χωρίς εξωτερική πιστωτική αξιολόγηση		
Ομάδα 1	17.953	20.196
Ομάδα 2	48.275	36.546
Ομάδα 3	3.910	4.101
	70.138	60.843
Άλλα εισπρακτέα που δεν είναι ληξιπρόθεσμα ή απομειωμένα - καθαρά		
Ομάδα 4	437	162
Ομάδα 5	5.554	2.020
	5.991	2.182

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση των καταθέσεων της Cyta, με βάση την πιστοληπτική διαβάθμιση των τραπεζικών οργανισμών στους οποίους είναι οι καταθέσεις:

Κατηγορία βάσει αξιολογήσεων του Οίκου Moody's

Μετρητά στην τράπεζα και βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις ⁽¹⁾

	2022 €' 000	2021 €' 000
B2	106.740	128.536
Baa3	-	10.578
B3	10.281	142.625
Χωρίς αξιολόγηση ⁽²⁾	5.956	12.397
	122.977	294.136
B3	-	28
	122.977	294.164

1) Το υπόλοιπο του στοιχείου της κατάστασης οικονομικής θέσης 'Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο' είναι μετρητά στο ταμείο.

2) Η Διεύθυνση παρακολουθεί τον πιστωτικό κίνδυνο που προκύπτει από τις καταθέσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα χωρίς αξιολόγηση.

Ομάδα 1 - νέοι πελάτες (λιγότερο από 6 μήνες) χωρίς αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν.

Ομάδα 2 - υφιστάμενοι πελάτες (περισσότερο από 6 μήνες) χωρίς αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022
33. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)
Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ομάδα 3 - υφιστάμενοι πελάτες (περισσότερο από 6 μήνες) με μερικές αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν. Όλες οι αθετήσεις επανακτήθηκαν πλήρως.

Ομάδα 4 - εταιρείες εντός του Συγκροτήματος, εταιρείες υπό κοινή Διεύθυνση και συνδεδεμένες εταιρείες χωρίς αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν.

Ομάδα 5 - Άλλα εισπρακτέα χωρίς αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν.

Κανένα από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν είναι ούτε ληξιπρόθεσμα ούτε απομειωμένα δεν έχει τύχει επαναδιαπραγμάτευσης.

(ii) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει όταν η λήξη των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων δεν συμπίπτουν. Όταν οι λήξεις δεν συμπίπτουν, η αποδοτικότητα μπορεί να αυξηθεί αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αυξηθεί ο κίνδυνος ζημιών. Η Cyta εφαρμόζει διαδικασίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση τέτοιων ζημιών όπως τη διατήρηση ικανοποιητικών ποσών μετρητών και άλλων περιουσιακών στοιχείων με υψηλή ρευστότητα και με το να διατηρεί ένα ικανοποιητικό ποσό σε δεσμευμένες πιστωτικές διευκολύνσεις.

Πιο κάτω παρουσιάζονται οι συμβατικές λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία αναφοράς. Τα ποσά είναι μικτά και μη προεξοφλημένα, και περιλαμβάνουν τις εκτιμημένες πληρωμές τόκου:

2022	Λογιστική αξία €' 000	Συμβατικές ταμειακές ροές €' 000	Εντός ενός έτους €' 000	Μεταξύ 2-5 ετών €' 000	Πέραν των 5 ετών €' 000
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	43.320	43.320	43.320	-	-
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	11.394	12.549	2.749	6.839	2.961
Πληρωτέα σε συγγενικές εταιρείες	3.064	3.064	3.064	-	-
	57.778	58.933	49.133	6.839	2.961
2021	Λογιστική αξία €' 000	Συμβατικές ταμειακές ροές €' 000	Εντός ενός έτους €' 000	Μεταξύ 2-5 ετών €' 000	Πέραν των 5 ετών €' 000
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	41.370	41.370	41.370	-	-
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	13.115	14.445	2.853	8.400	3.192
Πληρωτέα σε συγγενικές εταιρείες	613	613	613	-	-
	55.098	56.428	44.836	8.400	3.192

(iii) Κίνδυνος τιμής αγοράς

Ο κίνδυνος τιμής αγοράς είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να διακυμαίνεται εξαιτίας μεταβολών στις τιμές της αγοράς. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση της Cyta υπόκεινται σε κίνδυνο τιμής αγοράς λόγω αβεβαιότητας ως προς τις μελλοντικές τιμές των επενδύσεων. Η Cyta διαχειρίζεται τον κίνδυνο της τιμής αγοράς μέσω διασποράς του χαρτοφυλακίου επενδύσεων.

Ο σκοπός της διαχείρισης κινδύνου της αγοράς είναι η διαχείριση και ο έλεγχος της έκθεσης σε κίνδυνο της αγοράς στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, με παράλληλη βελτιστοποίηση της απόδοσης.

Ανάλυση ευαισθησίας

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022
33. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)
(iii) Κίνδυνος τιμής αγοράς (συνέχεια)

Η αύξηση της τιμής των μετοχών κατά 5% στις 31 Δεκεμβρίου 2022 θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση στα αποτελέσματα κατά €6.840 χιλιάδες και στα συνολικά έσοδα κατά €26 χιλιάδες (2021: αύξηση στα αποτελέσματα κατά €84 χιλιάδες και αύξηση στα συνολικά έσοδα κατά €41 χιλιάδες). Σε περίπτωση μείωσης 5% θα προκύψει η ίδια αλλά αντίθετη επίδραση στα αποτελέσματα και συνολικά έσοδα.

Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος όπου η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων διακυμαίνεται εξαιτίας αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Ο δανεισμός σε κυμαινόμενα επιτόκια εκθέτει την Cyta σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές. Ο δανεισμός σε σταθερά επιτόκια εκθέτει την Cyta σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά την εύλογη αξία. Η Διεύθυνση της Cyta παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στα επιτόκια σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

Κατά την ημερομηνία παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων η ανάλυση των τοκοφόρων χρηματοοικονομικών μέσων σε σχέση με τα επιτόκια ήταν:

	2022 €' 000	2021 €' 000
<i>Χρηματοοικονομικά μέσα σταθερού επιτοκίου</i>	<u>222.709</u>	<u>381.414</u>
	<u>222.709</u>	<u>381.414</u>

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να κυμαίνεται λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει όταν οι μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές και τα αναγνωρισμένα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις είναι σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα λειτουργίας της Cyta. Η Cyta εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτει από συναλλαγές σε διάφορα νομίσματα κυρίως Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών. Η Διεύθυνση της Cyta παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

Η έκθεση της Cyta στον συναλλαγματικό κίνδυνο ήταν ως ακολούθως:

2022	Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών €' 000	Αγγλικές στερλίνες €' 000	Άλλα νομίσματα €' 000
<i>Περιουσιακά στοιχεία</i>			
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	5.756	-	890
Καταθέσεις σε τράπεζες	<u>2.204</u>	<u>10.268</u>	<u>-</u>
	<u>7.960</u>	<u>10.268</u>	<u>890</u>
<i>Υποχρεώσεις</i>			
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	16.971	-	811
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	<u>-</u>	<u>1.178</u>	<u>-</u>
	<u>16.971</u>	<u>1.178</u>	<u>811</u>
Καθαρή έκθεση σε κίνδυνο	<u>(9.011)</u>	<u>9.090</u>	<u>79</u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

33. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

(iii) Κίνδυνος τιμής αγοράς (συνέχεια)

2021	Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών €' 000	Αγγλικές στερλίνες €' 000	Άλλα νομίσματα €' 000
<i>Περιουσιακά στοιχεία</i>			
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	4.889	-	1.274
Καταθέσεις σε τράπεζες	<u>626</u>	<u>10.566</u>	<u>-</u>
	<u>5.515</u>	<u>10.566</u>	<u>1.274</u>
<i>Υποχρεώσεις</i>			
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	14.770	5	895
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	<u>-</u>	<u>1.223</u>	<u>-</u>
	<u>14.770</u>	<u>1.228</u>	<u>895</u>
Καθαρή έκθεση σε κίνδυνο	<u>(9.255)</u>	<u>9.338</u>	<u>379</u>

Ανάλυση ευαισθησίας

Η ενδυνάμωση κατά 10% του Ευρώ έναντι των πιο κάτω ξένων νομισμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2022 θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση/(μείωση) στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα όπως παρουσιάζονται πιο κάτω. Ο υπολογισμός αυτός προϋποθέτει ότι άλλοι παράγοντες και συγκεκριμένα τα επιτόκια παραμένουν σταθερά. Σε περίπτωση αποδυνάμωσης κατά 10% του Ευρώ έναντι των πιο κάτω ξένων νομισμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2022, θα προκύψει η ίδια αλλά αντίθετη επίδραση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα.

	Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	
	2022 €' 000	2021 €' 000
Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών	901	926
Αγγλικές στερλίνες	(909)	(934)
Άλλα νομίσματα	<u>(8)</u>	<u>(38)</u>
	<u>(16)</u>	<u>(46)</u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

33. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

(iv) Λειτουργικός κίνδυνος

Λειτουργικό περιβάλλον της Cyta

Σύμφωνα με ανακοίνωση του Υπουργείου Οικονομικών της Κύπρου ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας (σε πραγματικούς όρους) για το έτος 2022 ήταν +5,6% σε σύγκριση με +6,6% το 2021. Σύμφωνα με τις τελευταίες αξιολογήσεις της χώρας από τους διεθνείς οίκους Fitch, DBRS και S&P's η πιστοληπτική ικανότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας αναβαθμίστηκε στην επενδυτική βαθμίδα ("BBB") από ("BBB ") και επιβεβαιώνεται η θετική προοπτική της κυπριακής οικονομίας παρά τις αρνητικές συνέπειες των γεωπολιτικών εξελίξεων από την κρίση του πολέμου στην Ουκρανία και τον αντίκτυπο της πανδημίας του Κορωνοϊού.

Όπως επισημαίνεται οι δημοσιονομικές επιδόσεις των τελευταίων ετών, η συνεχιζόμενη ανθεκτικότητα της οικονομίας στις διάφορες διεθνείς κρίσεις που επισυνέβησαν τα τελευταία χρόνια, η προσπάθεια μείωσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων που συνεχίστηκε κατά την περίοδο της πανδημίας και η προσπάθεια για ενίσχυση του τραπεζικού τομέα ενισχύουν την δυνατότητα της κυπριακής οικονομίας να ανταπεξέλθει στις προκλήσεις που παρουσιάζονται.

Η συνέχιση της βελτίωσης της δημοσιονομικής θέσης του κράτους και η συνεχιζόμενη εξυγίανση του τραπεζικού τομέα είναι οι δύο τομείς οι οποίοι είναι κρίσιμοι για την εξασφάλιση επιπλέον αναβαθμίσεων.

Με βάση τις τελευταίες προβλέψεις του Υπουργείου Οικονομικών ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας το 2023 αναμένεται να κυμανθεί γύρω στο 2,8% και το 2024 γύρω στο 3,0% (σε πραγματικούς όρους). Ο πληθωρισμός το 2023 προβλέπεται να μειωθεί γύρω στο 3,2% και για το 2024 αναμένεται να προσεγγίσει το 2,5%.

Οι μακροοικονομικές προβλέψεις για την κυπριακή οικονομία χαρακτηρίζονται από σημαντική αβεβαιότητα που προέρχεται από το εξωτερικό περιβάλλον, εν μέσω του συνεχιζόμενου πολέμου μεταξύ Ρωσίας-Ουκρανίας, των συνεχιζόμενων ψηλών τιμών της ενέργειας, του ψηλού πληθωρισμού και των επιτοκίων, τις δυσκολίες στην εφοδιαστική αλυσίδα και μια πιθανή ύφεση στην Ευρώπη.

Τα πιο πάνω θα μπορούσαν να επηρεάσουν, μεταξύ άλλων, την ικανότητα της Cyta να λάβει νέα δάνεια με ευνοϊκούς όρους και προϋποθέσεις, ή/και την ικανότητα της Cyta να επιτύχει ικανοποιητικό κύκλο εργασιών.

Η Διεύθυνση της Cyta δεν είναι σε θέση να προβλέψει όλες τις εξελίξεις που θα μπορούσαν να έχουν αντίκτυπο στην οικονομία της Κύπρου και κατά συνέπεια, ποια επίδραση, αν υπάρξει, θα μπορούσαν να έχουν στη μελλοντική χρηματοοικονομική επίδοση, τις ταμειακές ροές και τη χρηματοοικονομική θέση της Cyta.

Η Διεύθυνση της Cyta εκτιμά ότι λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση της βιωσιμότητάς της και την επέκταση των εργασιών της στο παρόν επιχειρηματικό και οικονομικό περιβάλλον.

(v) Κίνδυνος συμμόρφωσης

Ο κίνδυνος συμμόρφωσης είναι ο κίνδυνος χρηματικής απώλειας, συμπεριλαμβανομένης και απώλειας από πρόστιμα και άλλες ποινές, που απορρέει από τη μη συμμόρφωση με τους νόμους και κανονισμούς της Πολιτείας. Ο κίνδυνος αυτός περιορίζεται σε μεγάλο βαθμό μέσω της εποπτείας που ασκείται από το Λειτουργγό Συμμόρφωσης, αλλά και μέσω άλλων ασφαλιστικών δικλείδων που εφαρμόζει η Cyta.

(vi) Νομικός κίνδυνος

Ο νομικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος χρηματικής απώλειας, διακοπής των λειτουργιών της Cyta ή οποιασδήποτε άλλης αρνητικής κατάστασης που πηγάζει από την πιθανότητα μη εφαρμογής ή παράβασης νομικών συμβάσεων και κατά συνέπεια νομικών αγωγών. Ο κίνδυνος αυτός περιορίζεται μέσω των συμβολαίων που χρησιμοποιεί η Cyta για να εκτελεί τις εργασίες της.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

33. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

(vii) Κίνδυνος απώλειας φήμης

Ο κίνδυνος αυτός απορρέει από αρνητική δημοσιότητα όσον αφορά τις εργασίες της Cyta, που είτε αληθινή είτε ψευδής, μπορεί να προκαλέσει μείωση της πελατειακής βάσης της, μείωση των εισοδημάτων και νομικές αγωγές εναντίον της Cyta. Η Cyta εφαρμόζει διαδικασίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση του κινδύνου αυτού.

Διαχείριση κεφαλαίου

Η Cyta διαχειρίζεται τα κεφάλαια της ούτως ώστε να διασφαλίζει ότι θα συνεχίσει να λειτουργεί ως δρώσα οικονομική μονάδα και ταυτόχρονα να έχει την μέγιστη δυνατή απόδοση για τους μετόχους μέσω της βέλτιστης αναλογίας ιδίων κεφαλαίων και δανεισμού. Η γενική στρατηγική της Cyta δεν έχει αλλάξει από το προηγούμενο έτος.

34. ΕΥΛΟΓΕΣ ΑΞΙΕΣ

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Cyta είναι περίπου οι ίδιες όπως και τα ποσά που εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που εμπορεύονται σε ενεργές αγορές, όπως οι εμπορικές και διαθέσιμες προς πώληση επενδύσεις που είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο, βασίζεται στις χρηματιστηριακές τιμές την ημερομηνία αναφοράς. Η χρηματιστηριακή τιμή που χρησιμοποιείται για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχει ο Οργανισμός είναι η τιμή πλειοδότησης. Η κατάλληλη χρηματιστηριακή τιμή για τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις είναι η τρέχουσα τιμή ζήτησης.

Ιεραρχία εύλογης αξίας

Ο πίνακας που ακολουθεί αναλύει τα χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία, με τη μέθοδο αποτίμησης. Τα διαφορετικά επίπεδα ορίζονται ως εξής:

- Επίπεδο 1 - τιμές χρηματιστηρίου (χωρίς διόρθωση) σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.
- Επίπεδο 2 - πληροφορίες πέραν των τιμών χρηματιστηρίου που περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1 και που αφορούν τα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις, είτε άμεσα (δηλαδή τιμές) είτε έμμεσα (δηλαδή που πηγάζουν από τις τιμές).
- Επίπεδο 3 - πληροφορίες για τα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που δεν βασίζονται σε δημοσιευμένα δεδομένα της αγοράς.

31/12/2022	Επίπεδο 1 €' 000	Επίπεδο 2 €' 000	Επίπεδο 3 €' 000	Σύνολο €' 000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	528	-	1	529
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	<u>136.794</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>136.794</u>
Σύνολο	<u><u>137.322</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>1</u></u>	<u><u>137.323</u></u>

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

34. ΕΥΛΟΓΕΣ ΑΞΙΕΣ (συνέχεια)

31/12/2021	Επίπεδο 1 €' 000	Επίπεδο 2 €' 000	Επίπεδο 3 €' 000	Σύνολο €' 000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	813	-	1	814
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	<u>1.682</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1.682</u>
Σύνολο	<u><u>2.495</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>1</u></u>	<u><u>2.496</u></u>

Η Cyta επιμετρά την εύλογη αξία ενός στοιχείου χρησιμοποιώντας τις τιμές που παρουσιάζονται σε μία ενεργό αγορά στην περίπτωση που αυτές είναι διαθέσιμες. Μια αγορά θεωρείται ενεργός, εάν οι συναλλαγές για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση παρουσιάζονται με επαρκή συχνότητα και όγκο ώστε να παρέχονται τιμές σε συνεχή βάση.

Αν δεν υπάρχει χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργό αγορά, τότε η Cyta χρησιμοποιεί τεχνικές αποτίμησης που μεγιστοποιούν τη χρήση των δεδομένων που παρατηρούνται στις αγορές και ελαχιστοποιούν τη χρήση μη παρατηρήσιμων δεδομένων. Η τεχνική αποτίμησης που χρησιμοποιείται ενσωματώνει όλες τις κύριες παραμέτρους που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη στην τιμολόγηση μίας συναλλαγής. Η καλύτερη απόδειξη της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου κατά την αρχική αναγνώριση είναι συνήθως η τιμή της συναλλαγής δηλαδή η εύλογη αξία του ανταλλάγματος που καταβλήθηκε ή ελήφθη. Για μετοχές όπου η εύλογη αξία δεν μπορεί να υπολογιστεί με αξιοπιστία, αναγνωρίζονται σε κόστος μείον οποιονδήποτε απομείωση στην αξία.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που παρουσιάζονται στο Επίπεδο 3, αφορούν τις 1.000 μετοχές που κατέχει η Cyta στην Eurescom GmbH και οι οποίες αντιπροσωπεύουν επενδύσεις σε μη εμπορεύσιμους τίτλους κεφαλαίου που δεν έχουν χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργό αγορά και των οποίων η εύλογη αξία δεν μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, ως εκ τούτου αποτιμώνται σε κόστος μείον απομείωση.

35. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 η Cyta είχε ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τραπεζικές εγγυήσεις που προέκυψαν κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών από τις οποίες το Διοικητικό Συμβούλιο δεν αναμένει ότι θα προκύψουν σημαντικές υποχρεώσεις. Αυτές οι εγγυήσεις ανέρχονται σε €18.679.358 (31/12/2021: €20.498.483).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 υπήρχαν εκκρεμείς αγωγές εναντίον της Cyta σε σχέση με τις δραστηριότητές της. Εκεί όπου, με βάση νομική συμβουλή, οι Σύμβουλοι πιστεύουν ότι υπάρχει επαρκής υπεράσπιση έναντι της επιδιωκόμενης απαίτησης και δεν αναμένουν ότι η Cyta θα υποστεί οποιαδήποτε ζημιά, δεν έγινε οποιαδήποτε πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις.

36. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Σημαντικά γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς που να έχουν σχέση με την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2022 είναι τα ακόλουθα:

Η συνεχιζόμενη πολεμική σύρραξη μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας, τα προβλήματα στις εφοδιαστικές αλυσίδες που δημιούργησε η πανδημία, ο ψηλός πληθωρισμός, η αύξηση των επιτοκίων και οι τιμές της ενέργειας και άλλων βασικών πρώτων υλών, συνεχίζουν να επηρεάζουν αρνητικά την οικονομική δραστηριότητα και την αγοραστική δύναμη των πελατών και να δημιουργούν αβεβαιότητα στα έσοδα και ταυτόχρονα πιέσεις στο κόστος επηρεάζοντας την επικερδότητα του Οργανισμού. Ο αντίκτυπος στις δραστηριότητες του Οργανισμού το 2023 υπολογίζεται να είναι στα ίδια περίπου επίπεδα με το 2022. Η επίδραση των γεγονότων που προέκυψαν μεταγενέστερα της ημερομηνίας αναφοράς στη συνεχιζόμενη δραστηριότητα περιγράφεται στη σημείωση 33.

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

36. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (συνέχεια)

Η Cytta συνεχίζει την ανάπτυξη του δικτύου οπτικών ινών σε παγκύπρια βάση. Στόχος είναι το έργο να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2023 για τις αστικές περιοχές και θα συνεχίσει την επόμενη χρονιά με την αγροτική ανάπτυξη.

Μετά από κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν μειωθεί τα τελευταία χρόνια τα χονδρικά τέλη διεθνούς παραγωγής της κινητής τηλεφωνίας. Τα τέλη έχουν μειωθεί περαιτέρω την 1η Ιανουαρίου 2023 ενώ η επόμενη μείωση αναμένεται να τεθεί σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2024. Ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός ανανεώθηκε το 2022 και θα ισχύει με ετήσιες μειώσεις μέχρι το 2032.

Οι οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 30 Μαΐου 2023.